HENRICI
STEPHANI
OPVSCVLA.

PARISIIS
1577

THE JOHNS HOPKINS UNIV
1876
VERITAS VOS LIBERA

EX LIBRIS

BEQUEATHED BY
LEONARD L. MACKA
1879-1937
A.B., CLASS OF 1900
TO THE LIBRARY OF
THE JOHNS HOPKINS UNIVE

2nd part
pag. 118-120 (218-220)

EPISTOLIA,
DIALOGI BREVES,
ORATIVNCVLÆ,
POEMATIA,

Ex variis vtriuſque linguæ ſcriptoribus.

Inter poematia autem eſt SATYRA elegantiſſima, quæ inſcribitur LIS, non priùs edita.

HENR. STEPH. LECTORI.

Vt varia vtroque ſcripta ſermone hîc vides,
Quæ varia varijs exarata autoribus,
Ita breuitatis hîc & elegantiæ
Spectare varia tibi datur certamina.

ANNO M. D. LXXVII,
Excudebat Henr. Stephanus.

PB 1416
.A2 E8
1577R

BEQUEATHED BY LEONARD L. MACKALL

HENRICVS STEPHANVS breuiloquentiæ ſtudioſo lectori S. D.

BRVTI Latina epiſtola, cuius à Cicerone commendatur breuitas, ad cæteras eiuſdem non Latinas ſolùm ſed Græcas etiam ſeorſum edendas me impulit. Deinde his alias aliorum, Latinorum Latinas, Græcorũ Græcas, viſum eſt adiungere: omnes, ſi non Laconicas, at certè breues. Poſtremò quũ breuitatem in alijs etiam ſcriptionibus placituram exiſtimarem, oratiũculas, dialogos breues, poematia, habito in vnoquoque ſcriptionis genere delectu, illis epiſtolijs adieci. A me igitur breuitatis exẽpla in varijs ſcriptionibus accipies, & quarum varia ſunt argumenta, varij autores. Tuum autem erit ita eas legere vt variam etiam vtilitatem, variam delectationem ex illarum lectione percipias. Vale. Tam citò Vale? dices. Imò etiam verboſus præ illis epiſtoliorum ſcriptoribus, & bonos illos breuitatis magiſtros malè imitari mihi videor: tu da operam vt melior illorum diſcipulus euadas. Iterum vale.

ΜΑ'ΡΚΟΥ ΒΡΟΥ'ΤΟΥ ΠΡΟ'Σ

τινὰς πόλεις, καὶ τούτων πρὸς αὐτὸν ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ',

ὑπὸ Μιθριδάτου συναχθεῖσαι.

Βροῦτος Περγαμηνοῖς. 1

Ἀκούω ὑμᾶς Δολοβέλλᾳ δεδωκέναι χρήματα. ἃ εἰ μὲν ἑκόντες ἔδοτε, ὁμολογεῖτε ἀδικεῖν με· εἰ δὲ ἄκοντες, ἀποδείξατε, τῷ ἐμοὶ ἑκόντες δοῦναι.

Περγαμηνοὶ Βρούτῳ.

Χρήματα Δολοβέλλᾳ μὲν, ἔτι ἀποροῦντες, ἐβιάσθημεν παρασχεῖν· σὺ δὲ ἡμᾶς δοῦναι θέλοντας ᾔτηκας, ὅτε δυσπλήρωτον ἐν ἀπορείᾳ τὸ πρόθυμον.

Βροῦτος Περγαμηνοῖς. 2

Τὰ χρήματα ἡμῖν εἰς ὃν ἐπετάξαμεν καιρὸν μὴ πέμψαντες, οὐδὲν ἄλλο εἰ μὴ τὸ δοκεῖν μετὰ τοῦ βεβιάσθαι ταῦτα παρασχεῖν ὠφέλησθε. ὥστε διχόθεν ὑμᾶς βεβλάφθαι, καὶ τῷ τὰ ἀναλώματα κατ' ἴσον ὑπομεῖναι (δώσετε γὰρ τοσούτῳ κάκιον, ὅσῳ περ ἄκοντες) καὶ τῷ, ἣν εἰκὸς ἀντὶ τῶν ὑπουργηθέντων φέρεσθαι χάριν ὑμᾶς, ἀφῃρῆσθαι. οὐ γὰρ χρὴ τὴν τῶν προθύμων ὑπηκόων παῤῥησίαν νέμεσθαι τοὺς οὐκ ἂν, εἰ μὴ μετὰ ἀνάγκης, ταῦθ' ἡμῖν παρασχόντας.

Περγαμηνοὶ Βρούτῳ.

Εἰ ῥᾴδιος ὁ πορισμὸς ἦν, οὐκ ἂν περιεμείναμεν βραδυτῆτι διαβαλεῖν τὴν χάριν. (τί γὰρ δὴ ὄφελος τοῖς κἂν ἀρνήσωνται βιασθησομένοις, ἐὰν μετὰ μελλήσεως ἀμφότερα ζημιωθῶσι, καὶ διδόντες τὸ ἀνάλωμα, καὶ τὴν ἀμοιβὴν ἀπολέσαντες;) ἀλλ' ἴσθι ὅτι τὸ μὲν τάχος, περιουσίας ἔργον ἐστίν· ὁ δὲ χρόνος, σπουδῆς ἐκνικῆσαι βιαζομένης ἀπορείαν. οὐ δὴ δίκαιον τὴν τῶν παρὰ δύναμιν ἐπεκτανθέντων κά-

νοι, φίλοι γενέσθαι.

Κῷοι Βρούτῳ.

Οὔτε ἡ Ῥοδίων ἅλωσις ἐξέπληξεν ἂν ἡμᾶς, μὴ τὰ σὰ φρονοῦντας, οὔτε ἡ Λυκίων ἀπραξία μετὰ κολακείας ἔπεισεν. ἐλπὶς γὰρ καὶ φόβος, ἐν φίλοις μὲν ἀξιόπιστα· ἐν δὲ τοῖς ἀλλοτριουμένοις, εὐκαταφρόνητα. ἀλλ' ἡμεῖς αὐτόθεν σοι προσχωροῦντες, καθ' ἓν ἀχθόμεθα, εἴγε δόξαιμεν ἢ ἀπειλῆς ἢ ὑποσχέσεως γεγονέναι κτῆμα. ἔχε οὖν ἡμᾶς ὑπόδειγμα φιλίας πρὸς ἄλλους μᾶλλον, ἢ ἑτέρων ἐφ' ἡμᾶς προσδέου.

Βροῦτος Κῴοις. 8

Οὐδὲν οὔτε θαλάττης, ἄνευ νεῶν, οὔτε ἀγεωργήτου γῆς ὄφελος. πονήσατε οὖν περὶ τὰ σκάφη, ὡς, εἰ τῶνδε εἴητε ἄποροι, μηδὲν ἠπειρωτῶν πλέον ἐκ θαλάττης ὀνησόμενοι.

Κῷοι Βρούτῳ.

Καὶ γεωργίαν ἔστιν ὅτε καὶ ναυτιλίαν ἐμποδίζει καιρός· ἀλλ' οὔτε γῆς ἀποστεροῦνται οὔτε θαλάττης οἱ φύσει ταῦτα ἔχοντες. οὐ γὰρ ἴσον τῷ μηδ' ὅλως κεκτῆσθαι, τό, κἂν ἐλλείπῃ ποτέ, εἰς τὴν χρείαν εὐδιόρθωτον.

Βροῦτος Παταρεῦσι. 9

Δαμάσιππον Ῥοδίων ναύαρχον, μετὰ τὴν Ῥοδίων ἅλωσιν φυγόντα, μετὰ δυεῖν καταφράκτων ἐπυθόμην παρ' Ἑρμοδώρου τοῦ Σαμίου ἐμπόρου πεφηνέναι ἐν τῷ μεγίστῳ ὑμετέρῳ λιμένι. καταχθῆναι μὲν οὖν αὐτὸν ἐκεῖσε, οὐδὲν ἁμάρτημα ὑμέτερον ἡγοῦμαι εἶναι· καταχθέντα δὲ εἰ περαιτέρω ποι τῆς ὑμῶν ἀποδρᾶναι ἐάσετε, καὶ ἀδικίας καὶ ἀνανδρίας ὑμῶν καταγνώσομαι.

Παταρεῖς Βρούτῳ.

Εἰ θᾶττον ἡμῖν Ἑρμόδωρος ἢ σοὶ περὶ τοῦ ναυάρχου προσήγγειλεν, οὐκ ἄν, ὥσπερ εἰσπλεύσας ἔλαθε Δαμάσιππος, οὕτω δὴ καὶ ἀπαίρων διέφυγεν· ἀλλὰ μέρος ἂν τῆς Ῥοδίων ἁλώσεως ἐγένετο. νυνὶ δὲ σύγγνωθι τῷ τέλει τῆς ἀγνοίας, ἧς ὑποτίμησιν καὶ τὴν ἀρχὴν δέδωκας. οὔτε γὰρ

ἀδικίας ἔργον τὸ λαθόντα καταδέξασθαι, οὔτε ἀσθενείας, τὸ ἐκδιδράσκοντα ἀγνοῆσαι.

Βροῦτος Καυνίοις. 10

Εὐνοεῖν μὲν ἡμῖν πρεσβευόμενοι, προσποιεῖσθε· τὰ δὲ ἔργα εἰς οὐδὲν ὧν ἐχρῆν ἐσπουδακότας ἐλέγχει. ὁρᾶτε οὖν μὴ καὶ ἡμεῖς, τῇ διὰ τῶν ἔργων πεισθέντες δυσμενείᾳ μᾶλλον ἢ τὴν ἐκ τῶν λόγων ἡδονὴν θηρώμενοι, ὡς ἐχθροῖς ὑμῖν προσενεχθῶμεν.

Καύνιοι πρὸς ταῦτα.

Οὐδὲν θαυμαστὸν εἰ πρεσβεύοντες ὑπ' εὐνοίας ἐν ταῖς ὑπουργίαις, καταδεέστεροι τῆς χρείας ἐλεγχόμεθα. ἐκεῖνο μὲν γὰρ, ἐσπουδακότων ἔργον· τοῦτο δὲ, ἀσθενούντων. διὸ χρὴ, τὴν ἐκ τῆς προθυμίας διάθεσιν μᾶλλον ἢ τὸ ἐν τοῖς ἔργοις ὑποδεὲς σκοποῦντα, φίλους νομίζειν τοὺς καὶ ἃ μὴ δυνάμεθα σπουδάζοντας.

Βροῦτος Λυκίοις. 11

Ὅσα παρ' ὑμῖν ἐστι μηχανικὰ ὄργανα τειχομαχίας, ἢ ναυμαχίας, ἐπὶ Καύνου διαπέμψατε Κασίῳ τῷ συνάρχοντί μου, πορθοῦντι Ῥόδον, ἐντὸς ἡμερῶν τριάκοντα, ἀφ' ἧς ἂν ἡμέρας τὴν ἐπιστολὴν ταύτην δέξησθε· ἵνα μὴ τοῖς κατ' ἐκείνων ἡμῖν παρεσκευασμένοις ἀναγκασθῶμεν χρήσασθαι καθ' ὑμῶν.

Λύκιοι πρὸς ταῦτα.

Ὀξείας ἐπιταγῆς ἀπόκρισις μία, τὸ ῥαδίως ὑπουργῆσαι. διὸ πειρασόμεθα φθάσαι τοῖς ἔργοις τὴν ἀπὸ σοῦ προθεσμίαν, ἐπεὶ καὶ σὺ ταῖς ἀπειλαῖς τὴν παρ' ἡμῶν ὑπόσχεσιν ἔφθακας. εἴη μέντοι τὰ ὄργανα μὴ ἄχρηστα φανῆναι διὰ παλαιότητα, ὡς καὶ τὰ Ῥοδίων εὑρήσεις ἐπ' ἄλλοις ἄχρηστα.

Λυκίοις Βροῦτος. 12

Αἱ μηχαναὶ ὑμῶν μετὰ τὸν πόλεμον, ὡς ἡ παροιμία, ἐκομίσθησαν. ἀλλ' ὑμᾶς γε ἐπαινοῦμεν· οὐ γὰρ ὑστερήσατε εἰς ἣν ἐκελεύσαμεν προθεσμίαν· καὶ Κάσιος δὲ ἔφθασεν.

Λύκιοι πρὸς ταῦτα.

Καί σοι τάχιον ἐλπίδος νικᾶν συμβαίνοι, καὶ ἡμῖν δὲ ῥάδιον ὑπὲρ τὰ γῆς ὑπουργεῖν, εἰ μέλλεις τοὺς συμμάχους, ἐξ ὧν ἂν τύχῃ ἕκαστος, ἀποδέχεσθαι.

Λυκίοις Βροῦτος. 13

Ξάνθιοι τὴν ἐμὴν εὐεργεσίαν ὑπεριδόντες, τάφον τῆς ἰδίας ἀπονοίας ἐσχήκασι τὴν πατρίδα· Παταρεῖς δὲ πιστεύσαντες ἑαυτοὺς ἐμοί, οὐδὲν ἐλλείπουσι διοικοῦντες τὰ καθ᾽ ἕκαστα τῆς ἐλευθερίας. ἐξὸν οὖν καὶ ὑμῖν, ἢ τὴν Παταρέων κρίσιν, ἢ τὴν Ξανθίων τύχην ἕλεσθε.

Λύκιοι πρὸς ταῦτα.

Ξανθίοις μὲν συναχθόμεθα τῆς συμφορᾶς, ἣν πρόστημον ἀνοίας ἔχουσι, τῷ μηδὲ μετανοῆσαι δύνασθαι· Παταρεῦσι δὲ συνήδομεν, σωφρόνως ἅμα καὶ εὐτυχῶς ἑλομένοις ἃ ἔμελλε συνοίσειν. αὐτοὶ δὲ οὐχ οὕτως ἠλίθια φρονοῦμεν, ὥστε παρὸν ἐν φίλοις ἀριθμουμένοις εὐτυχεῖν, τὴν τῶν δι᾽ ἔχθραν κεκολασμένων ἀτυχίαν ἑλέσθαι.

Βροῦτος Λυκίοις. 14

Ξανθίων τοὺς διαφυγόντας οἱ ὑποδεξάμενοι ὑμῶν, οὐδὲν μετριώτερον πείσονται Ξανθίων. Παταρεῦσι δὲ, καὶ Μυρεῦσι, καὶ Κωρυκίοις, καὶ Φασηλίταις, κἂν ἄλλο τι εὖ ποιεῖν ὑποδεξάμενοι αὐτοὺς ἐθέλωσιν, ἐπιτρέπω, ἵνα τὸ ὀρθῶς αὐτοὺς βεβουλεῦσθαι, φίλους ἡμᾶς ἀλλὰ μὴ πολεμίους ἑλόμενοι, ἔργῳ αἴσθωνται ὁρῶντες Ξανθίους.

Λύκιοι πρὸς ταῦτα.

Οὐδὲ αὐτοὶ Ξανθίους ὑποδέξασθαι ἐγνώκαμεν, εἰ κοινωνεῖν τῆς συμφορᾶς μᾶλλον ἢ ἐπικουφίζειν μέλλομεν αὐτοῖς τὸ ἀτύχημα. ἐοίκασι γὰρ κἀκεῖνοι, παραλιπόντες τοὺς μηδὲν ὀνήσαντας ἡμᾶς, Παταρεῦσι καὶ Μυρεῦσι καὶ Φασηλίταις καὶ Κωρυκίοις, ὡς βεβαιοτέροις προσφεύξεσθαι βοηθοῖς. δῆλον γὰρ πεποίηκας, ὦ Βροῦτε, οὐ δι᾽ ὀργὴν ἐλαύνων τοὺς φυγάδας ἐκ Λυκίας· ὑπὸ δὲ χρηστότητος διδάσκων, ὅσον ἥδιον αὐτοῖς χαρίσῃ.

Βροῦτος Κῴοις. 15

Οἱ πεμφθέντες παρ' ὑμῶν ἐπὶ τὴν συμμαχίαν, ἀπήγγειλαν μοι τὰς ναῦς ὑμῶν ἄρτι κατασκευάζεσθαι. εἰ δὲ εἰς τὸν τοῦ πολέμου καιρὸν παρασκευάζεσθε, τί χρήσεσθε ταῖς παρασκευαῖς οὐκ οἶδα. τί γὰρ πλέον ὄφελος ἰσχύος ἀκαίρου, ἢ παντελὴς ἀσθένεια τί ἄχρηστον;

Κῷοι πρὸς ταῦτα.

Τοὺς μὲν ἰδίους ἐπιστάμεθα καιρούς, ὅτι μακρόθεν τῆς χρείας προϋποτρέπεσθαι δεῖ· τοὺς δὲ τῶν συμμάχων οὐ ῥᾴδιον συνιδεῖν, εἰ μὴ πρὸ πολλοῦ τις καταγγέλλοι. ἡ μέντοι παρασκευὴν μὴ νόμιζε ἄχρηστον εἶναι εἰς τὸ βραδύ, κἂν εἰς τὸ παρὸν ἐλλείπῃ. σώζεται γοῦν τοῦτο ἀκραιφνὲς εἰς τὰ μέλλοντα.

Βροῦτος Καυνίοις. 16

Αἱ μὲν κατ' ὄψιν ὑπουργίαι τῶν Καυνίων, κολακείας καὶ φόβου τὸ πλέον μεμοίρανται· τὸ δὲ προθύμως εἰς ὃ ἂν ἐπιστέλλωμεν ὑπακούειν, πολλὴν ἐνδείκνυται βεβαιότητα. καὶ ὑμεῖς οὖν ὑπὲρ ὧν ἐγράψαμεν, διασκέψασθε πότερον ὑμῶν καὶ τὰς ἄλλας ὑπουργίας δι' ἀνάγκην ἁπάσας ἢ δι' εὔνοιαν χρὴ δέχεσθαι. πίστις γὰρ αὐτάρκης τῆς βεβαιότητος ἀεὶ φανεῖται, τὸ διηνεκῶς ὑμῶν εἰς τὰς χρείας ἕτοιμον.

Καύνιοι πρὸς ταῦτα.

Πίστις εὐνοίας, οὐ τὸ συνεχῶς ὑπουργεῖν (τοῦτο γὰρ μόνης ἰσχύος ἔργον) ἀλλὰ τὸ μὴ ὀκνεῖν, ἐν οἷς ἄν τις δυνατὸς ᾖ καιροῖς. ἡμεῖς δ' εἰ ἐμέλλομεν ἐκ τῶν ἐλλειμμάτων τὴν παλαιὰν σπουδὴν ἀπιστεῖσθαι, μάτην ἂν ἡγησαίμεθα καὶ τὰ πρότερα μεμοχθηκέναι. οὐδὲ γὰρ εἰκὸς τότε ἡμᾶς πεπλάσθαι τὴν πρὸς σὲ φιλίαν· ἣν φόβος μὲν καὶ ἀποδοῦσαν πάντως ἂν ἐκολάκευσε, κολακεία δὲ καὶ παροῦσαν ἂν διεψεύσατο.

Δαμᾶ Βροῦτος. 17

Ὅπλων καὶ χρημάτων χρεία· ἢ πέμπε, ἢ ἀποφαίνου.

Δαμᾶς Βρούτῳ.

Εὐπορούντων ἔργον, τὸ πέμψαι· πενομένων δέ, τὸ ἀπο-

φαίνεσθαι.

Βροῦτος Κυζικηνοῖς. 18

Τὰ ἀπὸ Βιθυνίας ὅπλα παραπέμψατε μέχρις Ἑλλησπόντου, ἢ κατὰ γῆν ἐπιθέμενοι ἢ κατὰ θάλατταν. αἴσθοισθε δ' ἂν αὐτοὶ τῆς ῥᾳόνος αὐτῶν κομιδῆς. εἰ μέντοι βραδύτερον ἢ δεῖ ἡμῖν ἔλθοι, ὡς ἂν εἰ καὶ παράπαν φθαρείη, ἢ καὶ ὑπὸ πολεμίοις γένηται, ὑφ' ὑμῶν ἠδικῆσθαι δόξομεν.

Κυζικηνοὶ Βρούτῳ.

Παραπέμψαι τὰ ὅπλα, καὶ κατὰ γῆν, διὰ τοὺς πολεμίους, καὶ κατὰ θάλατταν, διὰ τοὺς χειμῶνας, χαλεπόν· μάλιστα σοῦ τὰ ἐναντιώτατα συνάψαντος, τάχος καὶ ἀσφάλειαν. ὅμως δὲ σπουδῆς οὐδεμιᾶς λελειψόμεθα, ἐὰν τὰ ἐκ τῆς τύχης συμβησόμενα, μὴ τοῖς ἀόκνως ὑπηρετήσασι προστεθῇ.

Κυζικηνοῖς Βροῦτος. 19

Ἐκομίσθη τὰ ὅπλα καὶ εἰς ὃν ἐβουλόμεθα καιρόν. τῆς σῆς λειτουργίας ταύτης, ἐν δέοντι γενομένης, ἀντιδίδομεν ὑμῖν τὴν Προικόννησον σὺν ταῖς ἐν αὐτῇ λιθουργίαις.

Κυζικηνοὶ Βρούτῳ.

Οὔτε κέρδους ἐλπίδι ἐσπεύσαμεν ἀποστεῖλαι, οὔτε εἰς τὰ λοιπὰ ὀκνηρῶς ἐμέλλομεν ἕξειν, ἐπαινεθέντες ἀμισθί. ὅμως ἀξιούμενοι δωρεᾶς, ἡδόμεθα τῇ σῇ μαρτυρίᾳ πλέον ἢ ταῖς Προικοννησίων λατομίαις.

Κυζικηνοῖς Βροῦτος. 20

Οἱ πρέσβεις ὑμῶν συνέτυχόν μοι ἀπιόντι ἐπὶ τὸν πόλεμον, καὶ παρεῖσθαι τῆς συμμαχίας ἱκέτευον, ἀσθένειαν αἰτιώμενοι, καὶ τὸ ἀπορεῖν τὰ κοινά. δίκαιον μὲν οὖν ἦν, πλησίον ἤδη τῆς χρείας οὕτως ἐπειγούσης, καὶ εἰ πρότερον οὐκ ἔδοτε, κἂν νῦν ἐπιπέμψαι. πλέον γὰρ ἂν ἐτίμα τὴν λειτουργίαν ὑμῶν ὁ καιρός. ἐπεὶ δὲ ἐοίκατε τὰ κακίω τοῦ πολέμου προλαβεῖν ἐλπίδι, τῇ μὲν ἀσθενείᾳ ὑμῶν, ἣν αἰτιᾶσθε, ἥδομαι· (τοὐναντίον γὰρ ἠχθέσθην ἄν, ἀκούων ἰσχύειν ὑμᾶς κακοὺς ὄντας) τοὺς δὲ ἄνδρας ὑμῶν, συμμάχους μὲν οὐκέτι, ὑπηκόους δὲ καὶ ἄκοντας ἕξω. λέληθε δὲ ὑμᾶς οὐδαμῶς

ὡς δεινὸν τῆς ἐκ τοῦ πολέμου μεταχεῖν νίκης, εἰ γένοιτο, τοὺς τὸ ἐφ' ἑαυτοῖς εἰς πᾶσαν ἡμᾶς ἀσθένειαν προδόντας.

Κυζικηνοὶ Βρούτῳ.

Τὸ σπουδαῖον ἡμῶν, οὐκ ἐξ ὧν πολλάκις ὑπουργήσαμεν μόνον, ἀλλὰ καὶ ταῖς παρὰ σοῦ δωρεαῖς μαρτυρηθὲν, ἐδόκει πιστεύεσθαι. ἐπεὶ δὲ τοῖς κατὰ προαίρεσιν οὐχ ἅπαντες ὁμονοοῦσιν οἱ καιροὶ, τί δεῖ μέρος ἔχθρας ἀριθμῆσαι τὴν ποτὲ ἀσθένειαν; πᾶν γὰρ ἂν τοὐναντίον, μιᾶς ὑποληπτέον μεγαλοψυχίας, τὸ πολυωρεῖν τοὺς ὀρθῶς διακονήσαντας, καὶ συγγνώμην ὑποτιμήσει χαρίζεσθαι. σὺ δὲ καὶ προσεφήδεσθαι τῆς ἀδυναμίας ἔφης ἡμῖν· ὥσπερ οὐχὶ σοὶ ἐλλείπειν μέλλοντος ὅσον ἂν ἡμῖν ἐνδέῃ. τοὺς μὲν οὖν ἄνδρας, εἴτε συμμάχους, εἴτε ὑπουργοὺς θέλεις (οὐ διοισόμεθα γὰρ περὶ τῶν ὀνομάτων) ἄπαγε· ἡμεῖς δὲ εἰ ἀπεγνώκειμεν σοῦ τὰς εἰς τὸν πόλεμον ἐλπίδας, οὐκ ἂν ἐθεραπεύομεν αὐτὰς ἐπιπρεσβευόμενοι. νῦν δὲ τὰ βέλτιστα εὐχόμενοι περὶ σοῦ, καὶ νὴ Δία προσδοκῶντες, εἰ καὶ τῶν ἐπινικίων ἀπελαθησόμεθα, ὡς ἐχθροὶ, τῆς γοῦν χαρᾶς μεθέξομεν, ὡς φίλοι.

Σμυρναίοις Βροῦτος. 21

Τὸ πρόθυμον τῶν ὑπηκόων, διηνεκὲς μὲν ὂν, βεβαιότητα δηλοῖ πρὸς τοὺς ἡγεμόνας· ἐλλεῖπον δὲ, καὶ τὸν ὅτε ἑτοίμως ὑπούργει χρόνον, δι' ἀσθένειαν ἐλέγχεται τὴν ἑαυτοῦ μᾶλλον ἢ γνώμην ὑπουργεῖν. σπουδάσατε οὖν ἐκπληρῶσαι ὅσα ὑμῖν ἐπέσταλα πρὸς τὸν πόλεμον· ὡς, εἰ νῦν κακοὶ φανεῖσθε, μηδ' ἣν πρόσθεν ἐποιήσασθε μαρτυρίαν, ἔτι οἰσόμενοι. οὐ γὰρ χρὴ δοκεῖν ἕξειν τὰ ἴσα, μὴ ὁμοίους ἀεὶ φανέντας.

Σμυρναῖοι πρὸς ταῦτα.

Εὐχῆς ἔργον, τὸ δύνασθαι διηνεκῶς· καιροῦ δὲ, τὸ ἐνίοτε μὴ ἀρκεῖν. τὰς δ' ὑπουργίας οὐ μόνον αἱ ἀσθένειαι τῶν κελευσθέντων ἀλλὰ καὶ ἡ συνέχεια τῶν ἐπιταγῶν ἐλλιπεῖς ποιεῖ. ἡμεῖς δὲ εἰ καὶ πάλαι διὰ φόβον ἐλειτουργοῦμεν, οὐδ' ἂν νῦν ἐτολμῶμεν ἀρνεῖσθαι. ἀλλὰ πᾶν τοὐναντίον ἢ

δοκεῖ συμβέβηκεν. ἐσπούδασε μὲν γὰρ ἡ γνώμη τότε, ὑποζυμᾶται δὲ νῦν ἡ ἀσθένεια. ὥστε ἄτοπον εἰ τοῖς ἐλλείμμασιν αἱ ὑπουργίαι διαβληθήσονται μᾶλλον ἢ ταῖς ὑπουργίαις παρηγορηθήσεται τὸ ἐλλεῖπον.

Βροῦτος Μυρεῦσιν. 22

Ξάνθιοι ἁλόντες ἐλεεῖσθαι ὑφ' ἡμῶν ἱκέτευον· ἦν δὲ, οἶμαι, χαλεπὸν, τοὺς τῆς ἐλπίδος τοῦ πολέμου κοινωνοῦντας, φεύγειν τὰ πάθη, καὶ τὴν ἐκ τῆς νίκης ἡδονὴν θηρωμένοις, ἴσῃ χρῆσθαι τῇ διαμαρτίᾳ πρὸς τὸ ἄλυπον. καὶ τούτοις οὖν, ἐπιτηδείοις παντελοῦς ἀπωλείας ἐθέμεθα, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀποκηρύττομεν, εἰ μὴ εὐθέως ἡμᾶς δέχοιντο, μηδενὶ τὴν ἡμετέραν γνώμην ἐπιεικεστέραν τῆς ἐκείνων τύχης ἔσεσθαι.

Μυρεῖς πρὸς ταῦτα.

Οὐδὲ Ξανθίοις μὲν ἔδει σωτηρίας ἀποτυχεῖν, ἧς τάχα ἂν καὶ αὐτοὶ μετέδωκαν τοῖς ἐναντίοις, εἰ ἐκράτησαν. ὡς γὰρ ἡ τοῦ νικᾶν ἴση τοὺς πολεμοῦντας ἐλπὶς ἐξαίρει, οὕτω καὶ τὸ τῆς ἥττης πάθος εἰς κοινὸν ἔλεον ἔρχεται, διὰ τὸ ἀνθρώπινον. καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς δὲ παραστατικὴν εὐνοίας ἴσθι τὴν χρηστότητα. ἀπειλὴ μὲν γὰρ ἔχθραν ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ οἰκεῖα, διὰ τὴν ἐκ τῶν φόβων ἀπόγνωσιν· ἐλπὶς δὲ καὶ τοὺς διαφόρους εἰς εὔνοιαν πεπιστευμένην ἤθει προσάγεται.

Βροῦτος Μυρεῦσι. 23

Ἡ συμμαχία ὑμῶν ἧκεν ἤδη νενικηκόσιν ἡμῖν. τοῦ μὲν οὖν μηδ' ὅλως τὸ βράδιον ἀφικέσθαι, ἄμεινον· πρὸς μέντοι τὴν τοῦ πολέμου ὑπουργίαν ὁμοίως ἐστὲ ἄχρηστοι. ἡ γὰρ ἐν πολέμῳ βραδυτὴς ἴσον ἔχει τῷ μηδ' ὅλως γινομένῳ τὸ ἄπρακτον.

Μυρεῖς πρὸς ταῦτα.

Συνήσθη μέν σοι τὸν πόλεμον νικήσαντι, θᾶττον ἢ τὴν παρ' ἡμῶν συμμαχίαν, καίπερ μετὰ σπουδῆς ἐκπεμφθεῖσαν, παραγενέσθαι. πρὸς μέντοι τὴν εὔνοιαν οὐδὲ ἡμεῖς ἄπρακτοι ἤλθομεν. οὐδὲ γὰρ ἴσον τῷ μηδ' ὅλως κινηθέντι, τὸ κἂν

ἑνὸς ὑστερήσῃ, πρὸς τὰ λοιπὰ ἕτοιμον.

Βροῦτος Μιλησίοις. 24

Οὔτε χρημάτων πένεσθαι πόλει συγγνωστόν· (ἐκ πολλοῦ γὰρ ὀφείλει φυλάττεσθαι τὸ ἄπορον) τὸ δὲ ἐν τοσούτῳ πλήθει μηδ᾽ ἄνδρας ὑμᾶς ἔχειν γενναίως ἀγωνιουμένους, παντελῶς ἴστε οὐ τύχης ἐνδεεῖς, ἀλλὰ τῆς σωτηρίου γνώμης, ἐλεγχόμενοι. εἰ δὲ μήτε τὰ εἰς ἀρετὴν ἀσκεῖτε, μήτε ὅσα πρὸς ἰσχὺν παρασκευάζεσθε, ἀδίκως ἴστε πόλις λεγόμενοι.

Μιλήσιοι πρὸς ταῦτα.

Καὶ χρημάτων καὶ στρατιωτῶν ἐνδεῖν αἰσχρὸν, οὐ τοῖς μὴ ἐν ἰδίᾳ καθεστῶσι χρείᾳ, πολὺ δὲ μᾶλλον τοῖς, εἰ καὶ οἴκοθεν ἀπορεῖεν, ἀλλὰ γοῦν τὸ μὴ ἐπαρκεῖν, ἄλλων προσδεομένοις. ἡμεῖς δὲ καὶ γνώμης ἕνεκα, καὶ τῆς εἰς τὸ δεῦρο τύχης, ἀρκοῦμεν πόλις εἶναι, μέχρι τοῦ, εἰ καὶ μὴ ἑτέροις ἐπαρκεῖν, ἀλλ᾽ οὖν μηδὲ τῶν πέλας χρῄζειν.

Βροῦτος Μιλησίοις. 25

Εἰ μὲν ἔστιν ὑμῖν ὅπλα ἐν κοινῷ, μὴ χρώμενοι τούτοις, ἁμαρτάνετε. μία γὰρ ἰσχὺς ὅπλων, τὸ χρῆσθαι. εἰ δὲ καὶ τῆς κατασκευῆς αὐτῶν ἀμελεῖτε, μεμφθέντες ἂν εἰ καὶ ἔχοντες μὴ ἐχρῆσθε, πόσῳ μεμπτότεροι μηδὲ ἔχοντες;

Μιλήσιοι πρὸς ταῦτα.

Οὐ τὰ ὅπλα ἰσχὺς ἀνδρῶν, ἀλλὰ τῶν ὅπλων οἱ ἄνδρες. ἐκεῖνα μὲν γὰρ δίχα τῶνδε ἄπρακτα, οἱ δὲ καὶ πορίσαι αὐτὰ καὶ χρήσασθαι αὐτοῖς δύνανται. οὔτε οὖν εἰ ἄπεστιν ὅπλα, ἐνδεῖ τοῖς πορίσαι αὐτὰ δυναμένοις, οὔτε χρήσιμα τυγχάνει τοῖς, κἂν ἔχωσι, χρῆσθαι μὴ δυναμένοις.

Βροῦτος Τραλλιανοῖς. 26

Εἰ μὲν ἐν τῇ ὑμετέρᾳ στρατοπεδεύειν Δολοβέλλαν ἀνεχόμενοι, οἴεσθε μηδὲν ἀδικεῖν με, οὐκ ὀρθῶς φρονεῖτε. εἰ δὲ νομίζετε ὧν ἂν τοὺς πολεμίους ἀφελώμεθα, τούτων ὑμῖν ὡς ὄντων οἰκείων παραχωρήσειν, αὐτίκα πλανᾶσθαι μοι δοκεῖτε. ἢ εἴργετε οὖν αὐτὸν τῆς σφετέρας, ἢ ὅλως μηδ᾽ ὑφ᾽ ἡμῶν ἀδικεῖσθαι φάσκετε, ὧν ἂν ἔχειν αὐτοὶ Δολοβέλλαν

ἀφελόμενοι, ἀλλὰ μὴ ὑμῖν παραχωρεῖν ἀξιῶμεν.

Τραλλιανοὶ πρὸς ταῦτα.

Καὶ Δολοβέλλας ἐν τῇ ἡμετέρᾳ στρατοπεδεύει, καὶ πᾶς ὁ μετ᾽ ἐκεῖνον βιαζόμενος, ἴστω μὴ ἐξὸν αὐτῷ δορύκτητον. οὐ γὰρ εἰ στρατηγῶν Ῥωμαίων σύμμαχοι ὄντες, μὴ ἐξείργομεν τῆς ἑαυτῶν, ἤδη καὶ τοῖς πρὸς ἐκεῖνον διαφερομένοις ἆθλον αὐτὴν πολέμου κατηγγείλαμεν· ἀλλ᾽ ὃς ἂν ἀκόντων ἡμῶν εἰσβιάζηται, δείξομεν ἔργῳ, καὶ Δολοβέλλαν μὴ ἂν ἄλλως εἰ μὴ ἑκόντων στρατοπεδεύεσθαι.

Βροῦτος Τραλλιανοῖς. 27

Καὶ πρόσθεν ὑμῖν ἐπέστειλα ὅτι ἁμαρτάνετε, Δολοβέλλαν ἐν τῇ ὑμετέρᾳ στρατοπεδεύειν περιορῶντες· καὶ τὸ παρὸν ἴστε, εἰ μὲν ὡς οἰκείας αὐτῷ παραχωρεῖτε, οὐδ᾽ ἂν εἰ πρὸς ἡμῶν ἀφαιρεθείητε ὧν ἐκείνῳ ὡς ἀλλοτρίων ἐξέστητε, ἡμῖν ὡς ἰδίων ἀντιποιησόμενοι· εἰ δὲ ὡς φίλῳ ἐν τῇ ὑμετέρᾳ στρατοπεδεύειν δίδοτε, κοινωνεῖν αὐτῷ τῆς τοῦ πολέμου τύχης ἀρξάμενοι, οὐδὲ ἡμῖν ἀκούσιοι πολέμιοι φανεῖσθε.

Τραλλιανοὶ πρὸς ταῦτα.

Ἐδηλώσαμέν σοι καὶ πρότερον περὶ Δολοβέλλα· καὶ νῦν ἴσθι ὅτι οὔτε ἐν ἰδίᾳ στρατοπεδεύει γῇ (ἔστι γὰρ ἡμετέρα) οὔτε εἴ τις αὐτὴν ἀφέλοιτο ἄλλος, συγχωρήσομεν ἀκόντων ἔχειν, ὅτι τὰ παρ᾽ ἡμῶν ἐπιτραπέντα βιάσαιτο. εἰ δὲ δοκοῦμεν τῆς ἐπὶ τῷ πολέμῳ τύχης αὐτῷ κοινωνεῖν, αἱρετώτερον ἄρχουσι χειρῶν ἀντιπρᾶξαι, ἢ σύμμαχον ἄνδρα ἐξείργοντας, ἀκουσίως Ῥωμαίοις ἐχθροὺς φανῆναι.

Βροῦτος τοῖς αὐτοῖς. 28

Ἠγγέλθη μοι Μηνόδωρον, ὑμέτερον πολίτην, ξένον καὶ φίλον Δολοβέλλα τῷ ἡμετέρῳ πολεμίῳ, καὶ πρότερον ὑμᾶς μὴ εἴργειν αὐτὸν ἐν τῇ ὑμετέρᾳ στρατοπεδεύειν πεῖσαι· καὶ νῦν ὅπως καὶ αὐτὸν καὶ τὴν στρατιὰν αὐτοῦ τῇ πόλει δέξησθε συμβουλεύειν. ἐγὼ δέ, ὡς μὲν οὐδὲν ὀνήσει Δολοβέλλαν, εἰ καὶ ταῦτα καὶ ἔτι πλείω προσαχθείητε τούτων ποιῆσαι ὑπὸ Μηνοδώρου, ἢ καὶ εἴ τις ἄλλος πείσειεν, οὐκ ἀ-

γνοῦ· οὐδὲ μὴν οὔτε Μηνόδωρον ἡ Δολοβέλλα φιλία καὶ ξενία. οὐ μὴν ἀλλ᾽ οὐχ ὅπως κολάσαιμι τινὰς σκοπῶν, ἐφεδρεύειν οἶμαι τοῖς ἑνὸς ἑκάστου ἁμαρτήμασιν. ἵνα μέντοι μηδὲν κολάσεως ἄξιον ἁμαρτεῖν ἀναγκασθῆτε, καὶ νῦν κελεύω ὑμᾶς Μηνόδωρον φυγαδεῦσαι τῆς πατρίδος, τοῦ ἰδίου λυσιτελοῦς ἕνεκα· (εἰ δὴ λυσιτελεῖν ἔμελλεν αὐτῷ τὴν πατρίδα πωλοῦντι) Δολοβέλλαν δὲ μήτε τῇ πόλει δεδέχθαι, τῆς τε γῆς ἐξελάσαι· βιαζόμενον δὲ, ὅπλοις ἀμύνεσθαι. ἢ ἀπειθοῦντας, οὐχ ὑπὸ Μηνοδώρου ταῦθ᾽ ὑμᾶς οἰήσομαι παραχθέντας πεισθῆναι, ἀλλ᾽ αὐτοὺς Μηνοδώρῳ ταύτην ἀφορμὴν δοῦναι ἐθελοντάς.

Τραλλιανοὶ πρὸς ταῦτα.

Οὐ Μηνόδωρος ὑποδέξασθαι τῇ πόλει Δολοβέλλαν καὶ τὴν στρατιὰν αὐτοῦ παρηγάγετο ἡμᾶς, ὥσπερ οὐδὲ πάλαι στρατοπεδεύοντα περιορᾶν ἔπεισεν. ἀλλ᾽ οὐδὲ εἰ ταῦτα ἐπέπρακτο, ἡγούμεθα δοκεῖν αὐτὸν Μηνοδώρῳ τοιαύτης ἀβουλίας ἀφορμὴν παρέχεσθαι. τάχιον γὰρ τὴν πρὸς Ῥωμαίους ὁμολογήσαιμεν συμμαχίαν ἡμεῖς ἢ σὺ τοῖς παρ᾽ ἡμῶν τὴν Δολοβέλλα ξενίαν ἐπιβαλεῖς. οἷς εἰ καὶ μηδὲν, ὡς λέγεις, ὄφελος οἴσεται ἡ πρὸς ἀλλήλους ὁμόνοια, μέγα γοῦν παρελέγχετο ἂν τὸ ἐκ τῆς πίστεως ἀσυνείδητον. ὅπλων μέντοι καὶ φυγαδείας οὐδέν τι τοῖς πράγμασι προσδεῖ. Μηνόδωρος γὰρ συναπῆρε Δολοβέλλα, μὰ Δί᾽ οὐχ ὡς πιπράσκειν τὴν πατρίδα κεκωλυμένος, ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν οὐδὲ νομίζων ἀδίκημα, τῷ φίλῳ συγκατακτᾶσθαι τὰ ἐπιτήδεια. σὺ δ᾽ εἰ καλὸν ὑπολαμβάνεις, ὥσπερ καὶ ἔστι καλὸν, τὸ μὴ περιμένειν ποτὲ ἁμαρτάνοντας ἀμύνεσθαι, πολλῷ μᾶλλον οἰήθητι δεῖν μὴ προεξανίστασθαι τῶν διαβολῶν, ἀλλ᾽ ἐπὶ τῷ συμβησομένῳ τὴν κρίσιν τηρεῖν. ἐπεὶ δόξεις, οὐκ ἐφ᾽ οἷς ἂν μέμφῃ τοῖς πέλας, δυσμενῶς διατίθεσθαι πρὸς οὓς δ᾽ ἂν ἔχθραν ἔχῃς, αἰτίας τούτοις ἐπιφέρειν.

Βροῦτος τοῖς αὐτοῖς. 29

Χρήματα ὅσα Δολοβέλλας κατέθετο παρὰ Μηνοδώ-

ρῳ τῷ ἑαυτοῦ ξένῳ, εἴτε τινὰς ἄλλας παρακαταθήκας παρὰ τῶν τέκνων αὐτοῦ κομισάμενοι, τῶν διαδεξαμένων αὐτοῦ τὴν οὐσίαν μετὰ τὴν ἐκείνου φυγὴν, ἀναπέμψατε πρός με. εἰ δέ γε μὴ εἶναι φατὲ, αὐτοὺς τοὺς ἄνδρας πανοικὶ, μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν. οὐ γὰρ ἂν δίκαιον εἴη τοῖς τῶν ἐμῶν πολεμίων φίλοις καὶ ξένοις, περαιτέρω τοῦ μηδὲν αὐτοὺς παθεῖν, λυσιτελῆσαι τὴν ἡμετέραν ἐπιείκειαν.

Ταλλιανοὶ πρὸς ταῦτα.

Οὔτε Δολοβέλλαν ἐν τοῖς δαπανηροτάτοις τοῦ πολέμου καιροῖς ἀποθησαυρεῖσαι παρακαταθήκας εἰκὸς, οὔτε Μηνόδωρον ἀπαλλασσόμενον ἐκ τῆς πατρίδος, οἷόν τε καταλιπεῖν οἴκοι τὰ τῆς φυγῆς ἐφόδια. τὸ μέντοι γε ἀναπέμπειν πρός σε ἢ τὰ μὴ ὄντα χρήματα, ἢ τοὺς ἀναιτίους ἀνθρώπους, τῇ μὲν, ἀδύνατον, τῇ δὲ, ἄδικον. οὐ γὰρ ἄξιον τοῖς ἡμετέροις πολίταις διὰ τοὺς σοὺς πολεμίους μέχρι συμφορᾶς ἀλυσιτελῆσαι τὴν παρ' ἡμῶν, ἐὰν πειθώμεθα, προδοσίαν.

Βροῦτος Βιθυνοῖς. 30

Μηδενὶ δοκείτω χαλεπὸν, εἰ πολλὰ εἰσπράττομεν, πολλῶν δεόμενοι. τούτων γὰρ ἡμεῖς ἔργα ἀποδίδομεν. εἰ δὲ τὸ τῶν εἰσφορῶν πλῆθος βαρύνεσθε, μεμνῆσθαι χρὴ πόσοι πόνοι σὺν τοῖς διδομένοις ὑφ' ὑμῶν ἀναλίσκονται. παντὶ γὰρ δῆλον ὡς τοῦ παρασκευαζομένου, ὁ ταῖς παρασκευαῖς τοῦ πολέμου χρώμενος, πλεῖον κάμνει. ἄλλως τε καὶ ὑμῶν μὲν τῆς οἰκείας φροντίδος ἑκάστῳ, ἡμῖν δὲ τῆς ἁπάντων προνοεῖν ἀνάγκη.

Βιθυνοὶ πρὸς ταῦτα.

Οὐχ ὅσων δεῖσθαί σοι συμβέβηκεν, ἤδη καὶ ἡμῖν τοσούτων ἀπορεῖν πρόσεστι. γνοίης δ' ἂν δι' ὅσων ἀθροίζεται τὰ παρασκευαζόμενα καμάτων, ἐξ ὧν αὐτὸς ἀναλίσκων αὐτὰ κοπιᾷς. καίτοι τὸ μὲν ὑπὲρ ἄλλων συνεισφέρειν, μετὰ πόνου, καὶ ἀλυσιτελὲς φαίνεται· τὸ δὲ ταῖς ἑτέρων παρασκευαῖς χρῆσθαι, μετ' ὠφελείας, ἐστὶ ῥάδιον. εἰ δὲ ὑπὸ πολλῶν φῂς κακοπαθεῖν, καὶ ἀπὸ πλειόνων σοὶ πορειστέον. οὐ γὰρ

οἷόν τε ἡμᾶς δύνασθαι τοὺς περὶ μόνων ἑαυτῶν φροντίζοντας, ταῖς ὑπὲρ ἁπάντων εἰσφοραῖς ἐξαρκεῖν.

Βροῦτος τοῖς αὐτοῖς. 31

Ἀκύλαν τὸν ἐμὸν φίλον ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς κατασκευάσοντά μοι ναῦς στρογγύλας πεντήκοντα, καὶ μακρὰς διακοσίας. τοσαύτας δὲ πυνθάνομαι καὶ Δολοβέλλᾳ ὑμᾶς παρέχεσθαι. εὐθέως οὖν ποιήσετε, ναύτας καὶ ἐρέτας εἰς ταῦτα τὰ πλοῖα, ἄχρις ἂν εἰς ἐμὲ ἀνακομισθῇ, παρασχόντες τῷ Ἀκύλᾳ, καὶ σιτηρέσιον τούτοις μηνῶν τεσσάρων. τῶν γὰρ εἰς τὴν ναυπηγίαν δεόντων ξύλων, καὶ τῆς τούτων παρακομιδῆς ἐπὶ θάλασσαν, καὶ τεχνιτῶν εὖ οἶδα ὅτι οὐδὲν ἀμελήσετε, μηδὲ Δολοβέλλᾳ ἐλλείποντες.

Βιθυνοὶ πρὸς ταῦτα.

Οὐκ, ἐπεὶ Δολοβέλλας ἔφθασεν ἁρπάσας, τοῦτο ἤδη καὶ σοὶ λαβεῖν εὔπορον καταλέλοιπεν. οἱ γοῦν ἐκείνῳ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ναῦς, ὡς οὐ πλείονας δυνάμενοι, παρασχεῖν βιασθέντες, πῶς οἷοί τε ἂν εἴημεν σοί τε ἴσας ἐξ ἀπόρων ναυπηγῆσαι, καὶ μάλιστα σὺν ἐρέταις καὶ ξύλοις καὶ ναυπηγοῖς; ἃ καὶ ἅπαξ εἰσενεγκεῖν χαλεπόν· δὶς δὲ, καὶ ἀδύνατον. σιτηρέσιον μὲν γὰρ οὐδὲ Δολοβέλλας ἡμῖν, ἅτε μηδ᾽ εἰ κεκελεύκει παρασχεῖν δυνησομένοις, ἐπήγγειλε. σύγγνωθι οὖν ἡμῖν καὶ πρός σε ἀρνουμένοις, τοῖς καὶ πρὸς ἐκεῖνον ὑπουργῆσαι μὴ δυνηθεῖσιν.

Βροῦτος τοῖς αὐτοῖς. 32

Ἔγραψέ μοι Ἀκύλας, πολλήν τινα ὑμῖν ῥαθυμίαν ἐγκεῖσθαι τῆς εἰς τὰ πλοῖα ὑπουργίας· ἐγὼ δ᾽ ἐκεῖνον σφόδρα ἐμεμψάμην τῆς ἀνεξικακίας, πειθόμενον ἐπιστολαῖς μοι ταῖς καθ᾽ ὑμῶν, ἃς καθ᾽ ἕκαστα πέμπων οὐ παύεται, δεῖν μᾶλλον ἢ νεῶν, κἂν εἰ σὺν ταῖς κατ᾽ αὐτοῦ πρεσβείαις δέοι. οὐ γὰρ οἷόν τε δίχα τούτων ἐκείνας καταρτισθῆναι. ὑμᾶς δ᾽ ὑπομνήσαιμ᾽ ἂν ἡδέως καὶ νῦν καὶ ἔπειτα, τοῦ μὴ ἄκοντας ἡμῖν, ἀλλ᾽ ἑκόντας, καὶ εἰς ταῦτα καὶ εἰς τὰ ἄλλα πάντα ὁμοίως συναγωνίζεσθαι. καὶ ὅτι τοὺς ἄκοντας ὑπη-

ρετεῖν, ἄμεινόν ἐστι τὸ ἑκόντας. ἐκ τῶν παρόντων γὰρ καὶ περὶ ἐκείνων ῥᾴδιον τεκμήρασθαι.

Βιθυνοὶ πρὸς ταῦτα.

Ἀκύλας οὐ κατήγορος ἡμῶν τῆς ὀλιγωρίας μᾶλλον, ἢ μάρτυς φαίνεται τῆς ἀσθενείας. εἰ γοῦν ἀμελοῦντας ἀληθῶς ἐγίγνωσκεν, οὐκ ἄν, παρὸν βιάσασθαι τὴν ὀλιγωρίαν, περὶ αὐτῆς σοὶ ἐπέστελλεν· ἄλλως τε μηδὲ ἡμῶν πρεσβεύεσθαι μελλόντων κατὰ τοῦ διακονοῦντος πρὸς τὸν πέμψαντα. νυνὶ δὲ Ἀκύλας μὲν σύνοιδε τὸ τῆς χρείας ἀδύνατον· σὺ δὲ δι' ἀπειλῆς λύσειν νομίζων τὸ ἄπορον, ἀδίκως ἅμα καὶ ἀνωφελῶς χαλεπαίνεις. οὔτε γὰρ ἐλπὶς οὔτε φόβος χορηγίας αἴτιον, ἀλλὰ τὸ δύνασθαι.

Βιθυνοῖς Βροῦτος. 33

Οἱ ἄκοντες ἡμῖν ὑπηρετοῦντες, οὐχ ἃ μὴ βούλονται παρέχειν κερδαίνουσιν (ἀγαπητὸν ἦν γὰρ αὐτοῖς τοῦτό γε) ἀλλὰ τὴν ἐπ' ἐκείνοις χάριν, ἥτις ἂν αὐτοῖς ὠφείλετο ὑφ' ἡμῶν, ἀποβάλλουσι. κατασκευάσαντες οὖν τὰς ναῦς, ὃν τρόπον ἐπεστείλαμεν, σὺν τοῖς ἐρέταις καὶ τῷ ὀφειλομένῳ σιτηρεσίῳ, πέμψατε. ἢ ἀναγκασθήσεσθε οὐκ ἔτι τούτοις ἄχθεσθαι, ἀλλ' ὧν ἂν ὑπολίπωμεν χάριν ἡμῖν εἰδέναι.

Βιθυνοὶ πρὸς ταῦτα.

Οἱ βιαζόμενοι τοὺς ὑπουργεῖν μὴ ἰσχύοντας, οὐχ ἃ προστάττουσιν, ὠφελοῦνται (ἡδὺ γὰρ ἂν ἦν μὴ γενέσθαι χρείας, καὶ οἱ ἐν ἀπειλῇ) ἀλλὰ τὸ δοκεῖν μὴ ἀγνώμονες εἶναι ζημιοῦνται. εἴξουσι γὰρ τῇ ἀνάγκῃ πρὸς τὸ ἄπορον, καὶ εἰ μὴ διὰ φιλανθρωπίαν τῇ ἐν δείᾳ συνέγνωσαν. ἡμεῖς μὲν οὖν τάχιον ἂν ἀπορήσαιμεν, καὶ ὑπὲρ ἰσχύν, ἢ ἀρνησόμεθα χορηγεῖν ἔχοντες. σὺ δέ, εἰ πλέον οἴει ποιήσειν ἀφ' ἡμῶν διὰ βίας, ἴσθι μὴ ὧν ἂν παραλίπῃς, ἀλλ' ὧν ἂν χρήσασθαι δυνηθῇς χάριν ἡμῖν παρέξων.

Βροῦτος τοῖς αὐτοῖς. 34

Τὰ πλοῖα ἐγὼ πάντα, ὅσων μοι ἔδει ἐν θαλάσσῃ ἔχω, παρεχόντων μοι Μακεδόνων καὶ Λεσβίων καὶ Φοινίκων.

ὑμεῖς

ὑμεῖς μὲν οὖν ἐπεὶ παρὰ τοὺς χειμῶνας αἰφνιδίως ἐπιπεσόντας ὑστερήσατε, τετρακόσιά μοι τάλαντα εἰς τὸ ἐπιβατικὸν αὐτῶν συγκομίσατε. νομίζω γὰρ εἰς μηδὲν ὑμῖν τούτων αἴτιον τὸν χειμῶνα γεγονέναι· ἐθελησαίτων δὲ ὑμῶν, ἐνοχλήσειν.

Βιθυνοὶ πρὸς ταῦτα.

Ὁ μὲν χειμὼν διεκώλυσε τὴν ναυτικὴν ἡμῶν συμμαχίαν· ἡ δὲ ναυτικὴ παρασκευὴ ἐξανάλωσε τὰ χρήματα. ὥστε ἡμᾶς εἰ καὶ μὴ σοὶ, ἀλλ' οὖν αὐτοῖς γε δαπανηρῶς μεμοχθηκέναι. τῆς οὖν χρείας ὑπ' ἄλλων πεπληρωμένης, αἰτούμεθα συγγνώμην· βραδύναντες μὲν, διὰ τύχην· ἀποροῦντες δὲ, διὰ τὸ ἀνάλωμα. οὐ γὰρ δυνατὸν ἡμῖν τὰς ναῦς ποιῆσαι χρήματα, ὡς ἐκ τῶν χρημάτων ναῦς.

Βροῦτος τοῖς αὐτοῖς. 35

Αἱ βουλαὶ ὑμῶν, ὀλιγόφοροι· αἱ ὑπουργίαι, βραδεῖαι. τί τὸ τέλος τούτων ἐννοεῖσθε.

Βιθυνοὶ πρὸς ταῦτα.

Βουλεύεσθαι μὲν ὀκνηρῶς, ἀσφάλεια· ὑπουργεῖν δὲ βραδέως, ἀσθένεια. τούτων ἀμφοτέρων ἓν τέλος συγγνώμη.

ἈΠΟΛΛΩΝΙΟΥ ΤΟΥ ΤΥΑΝΕΩΣ ἘΠΙΣΤΟΛΑΙ.

Ἀπολλώνιος Εὐφράτῃ. 1

Ἐμοὶ πρὸς φιλοσόφους ἐστὶ φιλία, πρὸς μέντοι σοφιστάς, ἢ γραμματιστάς, ἤ τι τοιοῦτο γένος ἕτερον ἀνθρώπων κακοδαιμόνων, οὔτε νῦν ἐστι φιλία, μήτε ὕστερόν ποτε γένοιτο. τάδε μὲν οὖν οὐ πρὸς σὲ· πλὴν εἰ μὴ καὶ σὺ τούτων εἷς. ἐκεῖνα δὲ καὶ πάνυ πρὸς σέ· θεράπευε σοῦ τὰ πάθη, καὶ πειρῶ φιλόσοφος εἶναι, καὶ μὴ φθονεῖν τοῖς ὄντως φιλοσοφοῦσιν. ἐπεί σοι καὶ γῆρας ἤδη πλησίον, καὶ θάνατος.

Τῷ αὐτῷ. 2

Ἡ ἀρετή, φύσει, μαθήσει, κτήσει, χρήσει. δι' ὧν ἕκαστον ἂν εἴη τῶν προειρημένων, ἀποδοχῆς ἄξιον. σκεπτέον ἔτι σοὶ τούτων ἐστίν. ἢ σοφιστίας παυστέον λοιπόν, ἢ προοῖκά γε χρηστέον αὐτῇ πρὸς τοὺς ἐντυγχάνοντας. ἐπεὶ γὰρ ἤδη σοὶ καὶ τὰ Μεγαβύζου.

Τῷ αὐτῷ. 3

Ἐπῆλθες ἔθνη τὰ μεταξὺ τῆς Ἰταλίας, ἀπὸ Συρίας ἀρξάμενος, ἐπιδεικνὺς σεαυτὸν ἐν ταῖς τοῦ βασιλέως λεγομέναις διπλαῖς. τρίβων δ' ἦν σοι τότε, καὶ πώγων λευκὸς καὶ μέγας· πλέον δὲ οὐδέν. εἶτα πῶς διὰ θαλάττης νῦν ὑποστρέφεις; ἄγων φορτίδα μεστὴν ἀργυρίου, χρυσίου, σκευῶν παντοδαπῶν, ἐσθήτων ποικίλων, κόσμου τοῦ λοιποῦ, τύφου, καὶ ἀλαζονείας, καὶ κακοδαιμονίας; τίς ὁ φόρτος καὶ ὁ τρόπος τῆς καινῆς ἐμπορείας; Ζήνων πραγμάτων ἦν ἔμπορος.

Τῷ αὐτῷ. 4

Ὀλίγον δεῖ σου τοῖς παισίν, εἰ φιλοσόφου παῖδες εἶναι. ἔδει μὲν οὖν μηδὲ φροντίσαι πλείω σοὶ γενέσθαι τῶν ἱκανῶν, ἄλλως τε καὶ μετὰ ἀδοξίας τινός· ἐπεὶ δὲ ἅπαξ ἐγέ-

νετο, δεύτερον ἂν εἴη, μεγάλη σπουδὴ νεῖμαί σε τισὶν ἔνια τῶν ὄντων. ἔχεις δὲ καὶ πατρίδα καὶ φίλους.

Τῷ αὐτῷ. 5

Τῶν Ἐπικούρου λόγων ὁ περὶ ἡδονῆς οὐδενὸς ἔτι συνηγόρου δεῖται τῶν ἐκ τοῦ κήπου, καὶ τῆς ἐκείνου διατριβῆς. πέφηνε γὰρ ὢν καὶ κατὰ τὴν στοὰν ἀληθέστατος. εἰ δὲ αὖ τι λέγων περικομιεῖς τὰς Χρισίππου σχολὰς καὶ δόγματα, γέγραπταί τι καὶ ἐν τοῖς βασιλικοῖς γράμμασιν. Εὐφράτης ἔλαβε, καὶ πάλιν ἔλαβεν· Ἐπίκουρος δὲ οὐκ ἂν ἔλαβεν.

Τῷ αὐτῷ. 6

Ἠρόμην πλουσίους τινὰς εἰ περαίνονται. τί δ' οὐ μέλλομεν; ἔφασαν. ἠρόμην οὖν καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἀνάγκης. ἠτιῶντο τὸν πλοῦτον. σὺ δ' ὦ τάλαν νεόπλουτος.

Τῷ αὐτῷ. 7

Ἐὰν ὅτι τάχος εἰς Αἰγὰς ἀφίκῃ, καὶ κενώσῃς ἐκεῖ τὴν ναῦν, ἰτέον δεῖ σοι πάλιν ὅτι τάχος εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ κολακευτέον ὁμοίως νοσοῦντας, γέροντας, γραῦς, ὀρφανούς, πλουσίους, θρυπτομένους, Μίδας, Γέτας. πάντα φασὶ δεῖν τὸν ἔμπορον κάλων σείειν. ἐμοὶ δ' εἴη τὴν ἀλίαν τρυφᾶν ἐν Θέμιδος οἴκῳ.

Τῷ αὐτῷ. 8

Ἆρά τι καὶ σὺ γράψαις ἄν; εἰ γὰρ οὕτω γένοιο γενναῖος, καὶ ἔχοις δ' ἂν εἰπεῖν τὰ συνήθη ταῦτα καὶ πρόχειρα. λουτρὸν ἅπαν Ἀπολλώνιος παραιτεῖται, καὶ τῆς οἰκίας οὐδέποτε πρόεισι, καὶ σωζομένους ἔχει τοὺς πόδας. οὐδὲν ὁρᾶται τῶν τοῦ σώματος κινῶν. δι' ὅλου γὰρ τὴν ψυχὴν κινεῖ. κομᾷ τὴν κεφαλήν. καὶ γὰρ ὁ Ἕλλην, ὅτι Ἕλλην καὶ οὐ βάρβαρος. ἐσθῆτα φορεῖ λινῆν, καὶ τῶν ἱερῶν τὰ καθαρώτατα. μαντικῇ χρῆται. πλείω γὰρ τὰ ἄδηλα, καὶ ἄλλως ἀμήχανον προαισθέσθαι τι τῶν ἐσομένων. ἀλλ' οὐ πρέπον φιλοσόφῳ τὸ τοιοῦτον, ὃ πρέπει καὶ θεῷ. καὶ σωμάτων δὲ ὀδύνας ἀφαιρεῖ, καὶ πάθη παύει. τοῦτό που καὶ πρὸς τὸν Ἀσκληπιὸν κοινὸν τὸ ἔγκλημα. σιτεῖται μόνος. οἱ δὲ λοιποὶ ἐσθίουσι. βραχέα

λέγει, καὶ ἐπὶ βραχύ. σιγῆσαι γὰρ ἐστὶν ἀδύνατος. σαρκῶν ἀπέχεται πασῶν, καὶ θηρείων πάντων· διὰ τοῦτο ἀνθρωπός ἐστιν. εἰ ταῦτα ἐρεῖς Εὐφράτα γεγράφθαι, ἴσως ἐκεῖνο προσθήσεις, εἴπι ἣν, ἔλαβεν ἂν ἀργύειον, ὡς ἐγὼ δωρεὰς πολιτείας. εἴπι ἣν, οὐκ ἂν ἔλαβεν· ἀλλὰ τῇ πατρίδι μὲν ἔλαβεν ἄν· οὐ πατρὶς δὲ, ἣ μὴ οἶδεν ὃ ἔχει.

Ἀπολλώνιος Δίωνι. 9

Αὐλοῖς καὶ λύρᾳ κρεῖττόν ἐστι τέρπειν, ἢ λόγῳ. τὰ μὲν γὰρ, ἡδονῆς ὄργανα, καὶ μουσικὴ ὄνομα τῇ τέχνῃ· λόγος δὲ τἀληθὲς εὑρίσκει. τοῦτό σοι πρακτέον· τοῦτο γραπτέον σοὶ, ῥητέον ἣν καὶ περὶ τούτου φιλοσοφῇς.

Τῷ αὐτῷ. 10

Ζητοῦσι τινὲς τὴν αἰτίαν δι' ἣν πέπαυμαι διαλεγόμενος ἐν πολλοῖς. εἰδέτωσαν οὖν οἷς ἂν εἰδέναι μέλῃ τὸ τοιοῦτον. ἀδύνατος ὠφελῆσαι λόγος ἅπας, ὃς ἂν εἷς ὢν μὴ καὶ πρὸς ἕνα λέγηται. ὁ τοίνυν ἄλλως διαλεγόμενος, δόξης ἥττων ὢν διαλέγοιτ' ἄν.

Ἀπολλώνιος Καισαρέων προβούλοις. 11

Πρῶτον εἰς πάντα, θεῶν ἄνθρωποι δέονται, καὶ περὶ παντός. ἔπειτα πόλεων. τιμητέον γὰρ δεύτερον πόλεις μετὰ θεοὺς, καὶ τὰ πόλεως προκριτέον παντὶ νοῦν ἔχοντι. εἰ δὲ μὴ πόλις μόνον εἴη, ἀλλὰ καὶ μεγίστη τῆς Παλαιστίνης, ἀρίστη τε τῶν αὐτόθι, μεγέθει, καὶ νόμοις, καὶ ἐπιτηδεύμασι, καὶ προγόνων κατὰ πόλεμον ἀρεταῖς, ἔτι τε ἤθεσι κατ' εἰρήνην, καθάπερ ἡ ὑμετέρα πόλις, μάλιστα πασῶν τῶν ἄλλων ἔμοιγε θαυμαστέα, τιμητέα τε, καὶ ἄλλῳ δὲ ὁμοίως παντὶ νοῦν ἔχοντι. τοῦτο μὲν οὖν ἐκ λόγου κοινοῦ τὸ προκριτικὸν ἂν ἢ τὸ κατὰ σύγκρισιν τῶν πολλῶν. ὅταν δὲ καὶ ἄρχῃ πόλις ποτὲ τῆς πρὸς ἕνα τιμῆς ἄνδρα, πόλις οὖσα, καὶ τοῦτον ἑαυτῆς ξένον καὶ ἄποθεν, τί ἢ τούτου τοῦ ἀνδρὸς πρὸς ἀμοιβὴν, ἢ ὑμῖν ἀλλήλοις τισὶν ἄξιον εἴη; τοῦτο μόνον ἴσως εἰ θεοφιλής τις ὢν τύχοι, διά τινα φύσεως ἐπιτηδειότητα, τὸ εὔχεσθαι τῇ πόλει τὰ ἀγαθὰ, τυγχάνειν τε τῆς εὐχῆς. ὅπερ ἂν διατελέσαι-

μι κἀγὼ πράττων ὑπὲρ ὑμῶν· ἐπείπερ ἥδιω ἤθεσιν Ἑλληνικοῖς φαίνουσι τὸ ἴδιον ἀγαθὸν, καὶ διὰ γραμμάτων κοινῶν. Ἀπολλωνίδην δὲ τὸν Ἀφροδισίου, νεανίαν ἐρρωμενεστάτης φύσεως, ἀξίας τε τοῦ ὑμετέρου ὀνόματος, πειράσομαι χρήσιμον ὑμῖν παρασκευάζειν εἰς ἕκαστα μετὰ καὶ τύχης τινὸς ἀγαθῆς.

Σελευκέων τοῖς προβούλοις. 12

Πόλις ἥτις ἂν οὕτω πρός τε θεοὺς ἔχῃ καὶ ἀνθρώπων πρὸς τοὺς ἀξίους ἀποδοχῆς, αὐτή τε εὐδαίμων, καὶ εἰς ἀρετὴν ὠφέλησε τοὺς μαρτυρηθέντας. ἄρξασθαι μὲν οὖν χάριτος οὐ δυσχερές· ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν ἀνθρώποις τὸ κάλλιστον. ἀμοιβὴν δ' οὐ μόνον ῥᾴδιον, ἀλλὰ καὶ παντελῶς ὁμοίαν εὑρεῖν ἀδύνατον. τὸ γάρ που τῇ τάξει δεύτερον, οὐδέποτε τῇ φύσει πρῶτον. ὥστε θεὸν ἀνάγκη παρακαλεῖν ὑπὲρ ὑμῶν, ἀμείψασθαι τοὺς οὐ τῇ δυνάμει μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔργοις κρείττους γινομένους. ἀνθρώπων γὰρ οὐδεὶς τά γε τηλικαῦτα δυνατός. καὶ τὸ ἐθελῆσαι δ' ἄν με παρ' ὑμῖν γενέσθαι, τῆς ὑμῶν ἂν εἴη χάριτος καὶ αὐτὸ εἰς ἡμᾶς. ὡς ἔγωγ' ἂν εὐξαίμην παρ' ὑμῖν καὶ γεγενῆσθαι. οἱ πρέσβεις ὑμῶν τιμιώτεροι, διότι καὶ φίλοι, Ἱερώνυμος καὶ Ζήνων.

Τοῖς αὐτοῖς. 13

Στράτων μὲν ἐξ ἀνθρώπων οἴχεται, πᾶν ὅσον ἦν αὐτῷ θνητὸν ἐπὶ γῆς καταλιπών. χρὴ δὲ τοὺς ἔτι κολαζομένους ἡμᾶς, ἐνθάδε ζῆν ἄλλως λεγομένους, ἔχειν τινὰ τῶν ἐκείνου πραγμάτων ἐπιμέλειαν. ἄλλοις μὲν οὖν ἄλλό τι ἔργον δικαίας γένοιτο νῦν, ἢ καὶ ὕστερον· οἷς μὲν, ὡς οἰκείοις, οἷς δ' ὡς αὐτῷ μόνον ἀνδράσι φίλοις, οὐκ ἐν ἑτέρῳ γνωσθησομένοις χρόνῳ, τούτων εἴπερ ἦν τῶν ὀνομάτων ἀληθές τι καὶ πρόσθεν. ἐγὼ μέντοι, καὶ ταύτῃ βουλόμενος ἐξαιρέτως ὑμέτερος εἶναι, τὸν ἐκ Σελευκίδος υἱὸν αὐτῷ γενόμενον Ἀλέξανδρον, καὶ μεταδώσω παιδείας τῆς ἐμῆς. πάντως δ' ἂν μετέδωκα καὶ χρημάτων, ὁ τὰ μείζονα δοὺς, εἴπερ ἔχειν ἦν ἄξιον.

Εὐφράτῃ. 14

Πυνθάνονταί μου πολλοὶ πολλάκις, τίνος ἕνεκεν οὐ μετεπέμφθην εἰς Ἰταλίαν, ἢ οὐ μεταπεμφθεὶς, ἀφικόμην, ὥσπερ σὺ, καὶ εἴ τις ἕτερος. ἐγὼ δὲ περὶ τοῦ προτέρου μὲν οὐκ ἀποκρινοῦμαι, μὴ καὶ δόξω τισὶν εἰδέναι τὴν αἰτίαν· οὐδ᾽ εἰδέναι μοι μέλον· περὶ δὲ τοῦ δευτέρου τί ἂν καὶ δεοίμην ἕτερον λέγειν, ἢ ὅτι ἂν μᾶλλον μετεπέμφθην, ἢ ἀφικόμην;

Τῷ αὐτῷ. 15

Τὴν ἀρετὴν ἀδέσποτον εἶναι Πλάτων ἔφησεν· εἰ δὲ μὴ τιμᾷ τοῦτό τις, καὶ γέγηθεν ἐπ᾽ αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ ὤνιος γίνεται χρημάτων, πολλοὺς δεσπότας ἑαυτοῦ ποιεῖ.

Τῷ αὐτῷ. 16

Μάγους οἴει δεῖν ὀνομάζειν τοὺς ἀπὸ Πυθαγόρου φιλοσόφους, ὧδέ που καὶ τοὺς ἀπὸ Ὀρφέως. ἐγὼ δὲ καὶ τοὺς ἀπὸ Διὸς οἶμαι δεῖν ὀνομάζεσθαι μάγους, εἰ μέλλουσιν εἶναι θεῖοί τε καὶ δίκαιοι.

Τῷ αὐτῷ. 17

Μάγους ὀνομάζουσι τοὺς θεοὺς οἱ Πέρσαι. μάγος οὖν, ὁ θεραπευτὴς τῶν θεῶν, ἢ ὁ τὴν φύσιν θεῖος. σὺ δ᾽ οὐ μάγος, ἀλλ᾽ ἄθεος.

Τῷ αὐτῷ. 18

Ἡράκλειτος ὁ φυσικὸς ἄλογον εἶναι κατὰ φύσιν ἔφησε τὸν ἄνθρωπον. εἰ δὲ τοῦτο ἀληθὲς, ὥσπερ ἐστὶν ἀληθὲς, ἐγκαλυπτέος ἕκαστος ὁ ματαίως ἐν δόξῃ γενόμενος.

Σκοπελιανῷ σοφιστῇ. 19

Πέντε εἰσὶ σύμπαντες οἱ τοῦ λόγου χαρακτῆρες· ὁ φιλόσοφος, ὁ ἱστορικὸς, ὁ δικανικὸς, ὁ ἐπιστολικὸς, ὁ ὑπομνηματικός. ἐγκειμένων δὴ τῶν γενικῶν χαρακτήρων τῇ τάξει, πάλιν γίνεται πρῶτος μὲν, ὁ κατὰ τὴν ἑκάστου δύναμιν, ἢ φύσιν, ἴδιος ὤν, δεύτερος δὲ, ὁ ἐν μιμήσει τοῦ ἀρίστου, τῶν ἐκ φύσεως εἴ τις ἐνδεὴς εἴη. τὸ δὲ ἄριστον, δυσεύρετόν τε καὶ δυσεπίκριτον. ὥστε οἰκειότερος ἑκάστῳ χαρακτὴρ ὁ ἴδιος, ἐπείπερ καὶ βεβαιότερος.

Τῷ αὐτῷ. 20

Εἴ σοι δύναμίς ἐστιν, ὥσπερ ἐστὶ, καὶ φρόνησιν ἂν εἴη σοι κτητέον. καὶ γὰρ εἰ φρόνησις ἦν, δύναμις δ' ἀπῆν, ὁμοίως ἔδει σοι δυνάμεως. δεῖται γὰρ ἀεὶ τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου, ὥσπερ ὄψις φωτὸς, καὶ φῶς ὄψεως.

Τῷ αὐτῷ. 21

Βαρβάρων ἀφεκτέον, καὶ οὐκ ἀρκτέον αὐτῶν. οὐ γὰρ θέμις βαρβάροις αὐτοὺς ὄντας εὖ πάσχειν.

Λεσβώνακτι. 22

Δεῖ πένεσθαι μὲν ὡς ἄνδρα, πλουτεῖν δὲ ὡς ἄνθρωπον.

Κρίτωνι. 23

Τὸ θειότατον Πυθαγόρας ἰατρικὴν ἔφασκεν. εἰ δὲ ἰατρικὴ τὸ θειότατον, καὶ ψυχῆς ἐπιμελητέον μετὰ σώματος. ἢ τὸ ζῶον οὐκ ἂν ὑγιαίνοι, τῷ κρείττονι νοσοῦν.

Ἑλλανοδίκαις καὶ Ἠλείοις. 24

Ἀξιοῦτέ με τῷ ἀγῶνι τῶν Ὀλυμπίων παραγενέσθαι, καὶ διὰ τοῦτο ἐπέμψατε πρέσβεις. ἐγὼ δὲ παρεγενόμην ἂν ἐπὶ σωμάτων θέαν καὶ ἅμιλλαν, εἰ μὴ τὸν μείζονα τῆς ἀρετῆς ἀγῶνα καταλείψειν ἔμελλον.

Πελοποννησίοις. 25

Ὀλύμπια τὸ δεύτερον. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐγένεσθε πολέμιοι· τὸ δεύτερον δὲ, οὐ φίλοι.

Τοῖς ἐν Ὀλυμπίᾳ θεηκόροις. 26

Θεοὶ θυσιῶν οὐ δέονται. τί οὖν ἄν τις πράττων χαρίζοιτο αὐτοῖς; φρόνησιν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, κτώμενος, ἀνθρώπων τε τοῖς ἀξίοις εἰς δύναμιν εὖ ποιῶν. ταῦτα φίλα θεοῖς· ἐκεῖνα δὲ, ἀθέων.

Τοῖς ἐν Δελφοῖς ἱερεῦσιν. 27

Αἵματι βωμοὺς μιαίνουσιν ἱερεῖς· εἶτα θαυμάζουσί τινες πόθεν αἱ πόλεις ἀτυχοῦσιν, ὅταν μεγάλα δυστυχήσωσιν. ὢ τῆς ἀμαθίας. Ἡράκλειτος δὲ ἦν σοφός· ἀλλ' οὐδὲ ἐκεῖνος Ἐφεσίοις ἔπεισε μὴ πηλῷ πηλὸν καθαίρεσθαι.

Βασιλεῖ Σκυθῶν. 28

Ζάμολξις, ἀνὴρ ἀγαθὸς ἦν, καὶ φιλόσοφος, εἴ γε μαθητὴς Πυθαγόρου ἐγένετο. καὶ εἰ κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν χρόνον τοιοῦτος ἦν ὁ Ῥωμαῖος, ἑκὼν ἂν ἐγένετο φίλος. εἰ δὲ ὑπὲρ ἐλευθερίας οἴει δεῖν ἀγῶνα καὶ πόνον ἔχειν, ἄκουε φιλόσοφος, τουτέστιν ἐλεύθερος.

Νομοθέτῃ. 29

Αἱ ἑορταὶ νόσων αἴτιαι. τοῖς μὲν γὰρ πόνοις αἰτιᾶσι, τὸ ἐμπίπλασθαι δὲ αὔξουσι.

Ταμίαις Ῥωμαίων. 30

Ἀρχὴν ἄρχετε πρῶτον. εἰ μὲν οὖν ἄρχειν ἐπίστασθε, διὰ τί τὸ παρ᾽ ὑμᾶς χεῖρον ἑαυτῶν αἱ πόλεις ἔχουσιν; εἰ δὲ οὐκ ἐπίστασθε, μαθεῖν ἔδει πρῶτον, εἶτα ἄρχειν.

Διοικηταῖς Ἀσίας. 31

Τί ὄφελος, ἀγρίων δένδρων, φυομένων ἐπὶ βλάβῃ, τοὺς κλάδους κόπτειν, ἐὰν δὲ τὰς ῥίζας;

Ἐφεσίων γραμματεῦσι. 32

Λίθων ἐν πόλει, καὶ γραφῶν ποικίλων, καὶ περιπάτων, καὶ θεάτρων, οὐδὲν ὄφελος, εἰ μὴ νοῦς ἐνείη καὶ νόμος. νοῦς δὲ καὶ νόμος παρὰ τούτων ἐστὶν, οὐ ταῦτα.

Μιλησίοις. 33

Οἱ παῖδες ὑμῶν, πατέρων δέονται· οἱ νέοι, γερόντων· αἱ γυναῖκες, ἀνδρῶν· οἱ ἄνδρες, ἀρχόντων· οἱ ἄρχοντες, νόμων· οἱ νόμοι, φιλοσόφων· οἱ φιλόσοφοι, θεῶν· οἱ θεοί, πίστεως. προγόνων ἀγαθῶν ἐστὲ, τὰ παρόντα μισεῖτε.

Τοῖς ἐν μουσείῳ σοφοῖς. 34

Ἐγενόμην ἐν Ἄργει, καὶ Φωκίδι, καὶ ἐν Λοκρίδι, καὶ ἐν Σικυῶνι, καὶ ἐν Μεγάροις· καὶ διαλεγόμενος τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις ἐπαυσάμην ἐκεῖ. τί οὖν εἴ τις ἔροιτο τὸ αἴτιον, ἐγὼ φράσαιμ᾽ ἂν ὑμῖν τε καὶ Μούσαις. ἐβαρβαρώθην, οὐ χρόνιος ὢν ἀφ᾽ Ἑλλάδος, ἀλλὰ χρόνιος ὢν ἐν Ἑλλάδι.

Ἑστιαίῳ. 35

Ἀρετὴ καὶ χρήματα, παρ᾽ ἡμῖν, ἀλλήλοις ἐναντιώτατα.

μειούμενον γὰρ τὸ ἕτερον, αὔξει τὸ ἕτερον· αὐξανόμενον δὲ μειοῖ. πῶς οὖν δυνατὸν ἀμφότερα περὶ τὸν αὐτὸν γενέσθαι; πλὴν εἰ μὴ τῷ τῶν ἀνοήτων λόγῳ, παρ' οἷς καὶ ὁ πλοῦτος ἀρετή. μὴ δὴ τοσοῦτον ἡμῶν αἰσθητεῖν ἐπίτρεπε τοῖς αὐτόθι, μηδὲ ἔα πλουσίους ἡμᾶς ὑπολαμβάνειν μᾶλλον ἢ φιλοσόφους. καὶ γὰρ αἴσχιστον, ἀποδημεῖν ὑμᾶς διὰ χρήματα οἰκεῖν, ἐνίων, ἵνα μνήμην ἑαυτῶν καταλίπωσι, μηδὲ ἀρετὴν ἀσπασαμένων.

Κορινθίῳ Βάσσῳ. 36

Ἦν Πραξιτέλης Χαλκιδεὺς, μαινόμενος ἄνθρωπος· οὗτος ἦλθέ ποτε ξιφήρης ἐπὶ θύρας τὰς ἐμὰς, ὑπὸ σοῦ σαλεὺς τοῦ φιλοσόφου, καὶ ἀγωνοθέτου τῶν Ἰσθμίων. τοῦ φόνου δ' ἦν μισθὸς δεδομένος ἡ τῆς γυναικός σου κοινωνία. καὶ μιαρὲ Βάσσε, πολλάκις, εὐεργέτης ἐγενόμην σου.

Τῷ αὐτῷ. 37

Εἰ πυνθάνοιτο Κορινθίων τις πῶς ὁ Βάσσου πατὴρ ἀπέθανεν, ἐροῦσιν ἅπαντες ἀστικοὶ καὶ οἱ μέτοικοι, φαρμάκῳ. τίνος δόντος; ἐροῦσι καὶ οἱ ὅμοροι, τοῦ φιλοσόφου. καὶ ὁ μιαρὸς τῷ πτώματι τοῦ πατρὸς ἑπόμενος ἔκλαιεν.

Τοῖς ἐν Σάρδεσιν. 38

Ἀρετῆς μὲν ὑμῖν πρωτεῖον οὐκ ἔστι. ποίας γὰρ ἀρετῆς; εἰ δὲ κακίας φέρεσθε τὰ πρῶτα, πάντες ὑφ' ἓν φέρεσθε. τίνες τοῦτο φήσουσι; περὶ τῶν ἐν Σάρδεσιν, οἱ ἐν Σάρδεσιν. οὐδεὶς γὰρ οὐδενὶ τῶν αὐτόθι φίλος, ὥστ' ἀρνεῖσθαί τι τῶν ἀτόπων δι' εὔνοιαν.

Τοῖς αὐτοῖς. 39

Αἰσχρὰ καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ταγμάτων ὑμῶν, κόδδαροι, ξυρεσίταυροι. ταῦτα τοῖς τέκνοις τίθεσθε τὰ πρῶτα, καὶ ἀτυχεῖτε γίνεσθαι τούτων ἄξιοι.

Τοῖς αὐτοῖς. 40

Κόδδαροι καὶ ξυρεσίταυροι. τὰς δὲ θυγατέρας ὑμῶν καὶ τὰς γυναῖκας πῶς ἂν προσαγορεύοιτε; τῶν γὰρ αὐτῶν ταγμάτων εἰσὶ καὶ αὗται, καὶ θρασύτεραι.

Τοῖς αὐτοῖς. 41

Οὐδὲ τοὺς οἰκέτας ὑμῖν ἀγνοεῖν εἰκός. πρῶτον μὲν, ὅτι οἰκέται, εἶθ᾽ ὅτι τῶν ἐναντίων ταγμάτων οἱ πλεῖστοι. κἀκεῖνοι γὰρ ὁμοίως ὑμῖν ἀπὸ γένους.

Πλατωνικοῖς. 42

Ἐάν τις Ἀπολλωνίῳ χρήματα διδῷ, καὶ ὁ διδοὺς ἄξιος νομίζηται, λήψεται δεόμενος. φιλοσοφίας δὲ μισθὸν οὐ λήψεται, κἂν δέηται.

Ἐφόροις. 43

Ἀνδρῶν μὲν, τὸ μὴ ἁμαρτάνειν. γυναίων δὲ, τὸ ἁμαρτάνοντας αἰσθέσθαι. Λακεδαιμονίων δὲ, καὶ τὸ διορθοῦσθαι.

Ἀπολλώνιος Μουσωνίῳ. 44

Βούλομαι, παρά σε ἀφικόμενος, κοινωνῆσαί σοι λόγου καὶ στέγης, ὥς τι ὀνήσαιμί σε, εἴ γε μὴ ἀπιστεῖς ὡς Ἡρακλῆς ποτὲ Θησέα ἐξ ᾅδου ἔλυσε. γράφε τί βούλει. ἔρρωσο.

Μουσώνιος Ἀπολλωνίῳ.

Ὧν μὲν διενοήθης, ἀποκείσεταί σοι ἔπαινος· ἀνὴρ δὲ ὑπομείνας ἀπολογίαν, καὶ ὡς οὐδὲν ἀδικεῖ δείξας, ἑαυτὸν λύει.

Ἀπολλώνιος Μουσωνίῳ. 45

Σωκράτης ὁ Ἀθηναῖος ὑπὸ τῶν ἑαυτοῦ φίλων λυθῆναι μὴ βουληθεὶς, παρῆλθε μὲν εἰς τὸ δικαστήριον, ἀπέθανε δέ.

Μουσώνιος Ἀπολλωνίῳ.

Σωκράτης ἀπέθανεν, ἐπεὶ μὴ παρεσκεύασεν ἑαυτὸν εἰς ἀπολογίαν· ἐγὼ δὲ ἀπολογήσομαι.

Ἀπολλώνιος Οὐεσπασιανῷ. 46

Ἐδουλώσω τὴν Ἑλλάδα, ὥς φασι· καὶ πλέον μὲν οἴει τι ἔχειν Ξέρξου, λέληθας δὲ ἔλαττον ἔχων Νέρωνος. Νέρων γὰρ ἔχων αὐτὸ παρῃτήσατο.

Τῷ αὐτῷ. 47

Διαβεβλημένος οὕτω πρὸς Ἕλληνας, ὡς δουλοῦσθαι αὐτοὺς ἐλευθέρους ὄντας, τί ἐμοῦ ξυνόντος δέῃ;

Τῷ αὐτῷ. 48

Νέρων τοὺς Ἕλληνας παίζων ἠλευθέρωσε, σὺ δ' αὐτοὺς σπουδάζων ἐδούλωσας.

Τοῖς οἰησόφοις. 49

Εἰ λέγει τις εἶναι γνώριμος ἐμός, λεγέτω καὶ μένειν ἔνδον, ἀπέχεσθαι λουτροῦ παντός. ζῶα μὴ κτείνειν, μηδὲ ἐσθίειν σάρκας. ἀπαθὴς εἶναι φθόνου, κακοηθείας, μίσους, διαβολῆς, ἔχθρας· τοῦ τῶν ἐλευθέρων ὀνομάζεσθαι γένους. ἢ φυλακτέος πλάσματα φέρων, τρόπου τε καὶ ἤθους καὶ λόγων ψευδῶν, ἀλλοτρίου βίου πίστιν.

Ἑστιαίῳ τῷ ἀδελφῷ. 50

Τί θαυμαστόν, εἴ με τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἰσόθεον ἡγουμένων, τινῶν δὲ καὶ θεόν, μόνη μέχρι νῦν ἡ πατρὶς ἀγνοεῖ; δι' ἣν ἐξαιρέτως ἐσπούδασα λαμπρὸς εἶναι. τουτὶ γὰρ οὐδ' ὑμῖν τοῖς ἀδελφοῖς, ὡς ὁρῶ, γέγονε φανερόν, ὡς εἴην πολλῶν ἀμείνων λόγοις τε καὶ ἦθος. ἐπεὶ πῶς ἄν μου κατεγινώσκετε χαλεπὴν κατάγνωσιν, ὑπομνήσεως τὴν ἀρχὴν δεομένων περὶ ὧν μόνων οὐδὲ τῶν ἀμαθεστάτων ἄν τις περιμείνειε διδαχθῆναι. λέγω δέ, πατρίδος τε καὶ ἀδελφῶν. καίτοι οὐ λέληθεν ἡμᾶς ὡς καλῶς ἔχον ἐστί, πᾶσάν τε γῆν πατρίδα νομίζειν, καὶ πάντας ἀνθρώπους, ἀδελφούς τε καὶ φίλους· ὡς ἂν γένος μὲν ὄντας θεοῦ, μιᾶς δὲ φύσεως· κοινωνίας δ' οὔσης λόγῳ τε πανταχῆ καὶ πᾶσι παθῶν τῆς αὐτῆς, ὅπῃ γε καὶ ὅπως ἄν τις τύχῃ γενόμενος, εἴτε δὴ βάρβαρος, εἴτε καὶ Ἕλλην· ἄλλως τε καὶ ἄνθρωπος. ἀλλ' ἔστι γάρ πως τὸ συγγενὲς ἀκατασόφιστον, καὶ πᾶν ἀνακλητικὸν αὐτοῦ τὸ οἰκεῖον. οὕτως ὁ Ὁμηρικὸς Ὀδυσσεύς, ὥς φασιν, οὐδὲ ἀθανασίαν ὑπὸ θεᾶς διδομένην Ἰθάκης προὐτίμησεν. ὁρῶ δ' ἔγωγε τὸν νόμον τόνδε καὶ διὰ τῶν ἀλόγων ζώων πεφοιτηκότα. οὐ γὰρ ὁπόσον πτηνὸν καλιῶν ἀπόκοιτον ἰδίων· πᾶν τε βύθιον παρασύρεται μὲν ὑπὸ τοῦ φέροντος, ἐπάνεισι δὲ μὴ νικηθέν. θηρία μὲν γὰρ οὔτε κόρος ἔπεισεν ἔξω φωλεῶν μεῖναί τινα τούτων. ἡ φύσις ἤνεγκεν ἄνθρωπον, καὶ ταῦτα,

σοφὸν λεγόμενον, ᾧ κἂν πάντα τὰ λοιπὰ γῆ πᾶσα παρέχῃ, μνήματα μὲν οὐκ ἔχει δεῖξαι τὰ πατέρων.

Ἀπολλώνιος ἀδελφῷ. 51

Εἰ τῶν ὄντων τὸ τιμιώτατον φιλοσοφία, πεπιστεύμεθα δ' ἡμεῖς φιλοσοφεῖν, οὐκ ἂν ὀρθῶς ὑπολαμβανοίμεθα μισάδελφοι, καὶ ταῦτα, δι' αἰτίαν ἀγεννῆ τε ἅμα καὶ ἀνελεύθερον. χρημάτων γὰρ δή που χάριν ἡ ὑποψία· τούτων δὲ, καὶ πρὶν ἢ φιλοσοφεῖν, ἐπειρώμεθα καταφρονεῖν. ὥστε τοῦ μὴ γράφειν, ἀλογώτερον ἂν εἴη πρόφασιν ἑτέραν ὑπονοεῖν. ἐφυλαττόμην γὰρ, ἀληθῆ μὲν γράφων, ἀλαζὼν δοκεῖν· ψευδῆ δὲ, ταπεινός. ὧν ἑκάτερον ἐπίσης ἀνιαρὸν ἀδελφοῖς τε καὶ φίλῳ παντί. νυνὶ μέντοι καὶ τοῦτο δηλῶ. συγχωροίη γὰρ ἂν ἴσως τὸ δαιμόνιον, ὅτι συμβαλὼν τοῖς ἐν Ῥόδῳ φίλοις, μετ' ὀλίγον ἐκεῖθεν ἐπάνειμι πρὸς ὑμᾶς λήγοντος ἔαρος.

Γορδίῳ. 52

Ἠδικῆσθαι φασὶν Ἑστίαιον ὑπὸ σοῦ, καὶ ταῦτα, φίλου γεγονότος· εἴγε σύ τινος φίλος. ὅρα δὴ Γόρδιε μὴ πεῖραν λάβῃς ἀνδρὸς, οὐ δοκοῦντος, ἀλλὰ ὄντος. ἄσπασαι τὸν υἱὸν Ἀριστοκλείδην, ὃν εὔχομαι μὴ παραπλήσιόν σοι γενέσθαι. καὶ σὺ δ' ἦς νέος ἄμεμπτος.

Τυανέων τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ. 53

Προστάττουσιν ὑμῖν ἐπανιέναι πείθομαι. τοῦτο γὰρ δὴ πρὸς ἕνα πόλει πρεπωδέστερον εἴη, εἰ ἕνεκα τιμῆς μεταπέμποιτο πολίτην ἑαυτῆς. καὶ ὃν ἀπεδήμησα δὲ χρόνον, ἀποδεδήμηκα, περιποιῶν ὑμῖν (εἰ καὶ ἐπαχθὲς εἰπεῖν) εὔκλειάν τε καὶ ὄνομα, καὶ φιλίαν πόλεων ἐπιφανῶν, ὁμοίως δὲ καὶ ἀνδρῶν. εἰ δὲ καὶ μείζονος ἔτι καὶ κρείττονος ὑμεῖς ὑπολήψεως ἄξιοι, τό γε ἐμὸν, καὶ τὸ παρὰ τῆς ἐμῆς φύσεως, ἐπὶ τοσοῦτον ἐξήρκει μόνον δυνάμεώς τε καὶ σπουδῆς.

Διοτίμῳ. 54

Ἐπλανήθης, οἰηθεὶς δεῖσθαί μέ τινος, ἢ παρ' αὐτοῦ σοῦ,

πρὸς ὃν οὐδὲν ἦν μοι ποτὲ κοινόν τι γεγονός· ἢ παρ' ἄλλου τινὸς, ὁμοίου τε καὶ ὁμοίως. τὴν δὲ οὐδὲ τὸ ἀναλωθὲν εἴς τι τῶν σοὶ σωτηρίων, πολύ τι χαίρειν δή μοι παθὼν, οὐ δίχ' ἀναλώματος· τηρήσει γάρ μου τὸ ἔθος μόνως οὕτως. ὅτι δὲ τοῦτον ἔχω τὸν τρόπον καὶ ταύτην τὴν διάθεσιν πρὸς ἅπαντάς μου τοὺς πολίτας (ἐῶ γὰρ λέγειν ὡς καὶ πρὸς πάντας ἀνθρώπους) ἔξεστι μαθεῖν παρὰ τῶν ἄλλων πολιτῶν· εὖ παθόντων μὲν ὁσάκις ἐδεήθησαν τινὸς, ἀμοιβὴν δὲ αἰτηθέντων μηδεμίαν. μὴ δὴ δυσχεράνῃς, εἰ δεόντως ἐπιτιμηθεὶς ὁ ἐμὸς ὑπὲρ τοῦ προσέσθαι τι τῆς ἀρχῆς, ἀπέδωκεν αὖθις ὃ ἔλαβε Λισίᾳ τῷ φίλῳ σου, φίλῳ δὲ καὶ ἐμῷ. ἐπεὶ μηδένα ἠπίστατο τῶν καταλελειμμένων σου παίδων. εἰ δὲ δύο λόγοι περὶ ἐμοῦ λέγονται, λεχθήσονται δὲ καὶ ἐσύστερον, τί θαυμαστόν; ἀνάγκη γε, περὶ παντὸς ἄκρου δοκοῦντος καθ' ὁτιοῦν, ἐναντίους λέγεσθαι λόγους. οὕτως περὶ Πυθαγόρου, περὶ Ὀρφέως, περὶ Πλάτωνος, περὶ Σωκράτους, οὐκ ἐλέχθη μόνον ἀλλὰ καὶ ἐγράφη τὰ ἐναντία. ὅπου γε τὰ ὅμοια, καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ θεοῦ. ἀλλ' οἱ μὲν ἀγαθοὶ δέχονται τὸν ἀληθῆ λόγον, ὡς ἂν ἔχοντές τι συγγενές· οἱ δὲ φαῦλοι τὸν ἐναντίον. καὶ ἔστι τοῦ τοιούτου γένους καταγελᾶν· λέγω δὲ τοῦ χείρονος. τοσοῦτο μόνον δίκαιον ὑπομνῆσαι περὶ ἐμαυτοῦ τὸ νῦν, ὅτι περὶ ἐμοῦ καὶ θεοῖς εἴρηται ὡς περὶ θείου ἀνδρὸς, οὐ μόνον ἰδίᾳ τισὶ πολλάκις, ἀλλὰ καὶ δημοσίᾳ. ἐπαχθὲς λέγειν τι περὶ αὐτοῦ πλεῖον, ἢ μεῖζον. ὑγιαίνειν σε εὔχομαι.

Φερουκιανῷ. 55

Πάνυ τοῖς πεμφθεῖσιν ὑπὸ σοῦ γράμμασιν ἥσθην. πολλὴν γὰρ οἰκειότητα καὶ γένους ἀνάμνησιν εἶχε. καὶ πέπεισμαι, δι' ἐπιθυμίας εἶναί σοι θεάσασθαί με, καὶ ὑπ' ἐμοῦ θεαθῆναι. αὐτὸς οὖν ἀφίξομαι πρὸς ὑμᾶς ὅτι τάχιστα. ὅθεν ἔχου τῶν αὐτόθι. συμμίξεις δέ μοι πλησίον γενομένῳ, πρὸ τῶν ἄλλων οἰκείων τε καὶ φίλων. ἐπεὶ καὶ προσήκει σοὶ τὸ τοιοῦτο.

Εὐφράτῃ. 56

Ἐν φύσει δαιμόνων ὁ σοφώτατος Πυθαγόρας ἦν. σὺ δ' ἔτι μοὶ δοκεῖς πορρωτάτω φιλοσοφίας εἶναι, καὶ ἀληθινῆς ἐπιστήμης. ἢ οὐκ ἂν οὔτε ἐκεῖνον κακῶς ἔλεγες, οὔτε τινὰς τῶν ζηλούντων αὐτὸν μισῶν διετέλεις. ἄλλο τι σοὶ νῦν πρακτέον ἂν εἴη. φιλοσοφίας γὰρ ἥμβροτες, οὐδ' ἔτυχες, μᾶλλον ἢ Μενελάου Πάνδαρος ἐν τῇ τῶν ὅρκων συγχύσει.

Τῷ αὐτῷ. 57

Ἐπιτιμῶσί σοι τινές, ὡς εἰληφότι χρήματα παρὰ τοῦ βασιλέως. ὅπερ οὐκ ἄτοπον, εἰ μὴ φαίνοιο φιλοσοφίας εἰληφέναι μισθόν, καὶ τοσαυτάκις, καὶ ἐπὶ τοσοῦτον, καὶ παρὰ τοῦ πεπιστευκότος εἶναί σε φιλόσοφον.

Τῷ αὐτῷ. 58

Ἐάν τις ἀνδρὶ Πυθαγορείῳ συγγένηται, τίνα παρ' αὐτοῦ λήψεται, καὶ ὁπόσα; φαίην ἂν ἔγωγε, νομοθετικήν, γεωμετρίαν, ἀστρονομίαν, ἀριθμητικήν, ἁρμονικήν, μουσικήν, ἰατρικήν, πᾶσαν θείαν μαντικήν· τὰ δὲ καλλίω, μεγαλοφροσύνην, μεγαλοψυχίαν, μεγαλοπρέπειαν, εὐστάθειαν, εὐφημίαν· γνῶσιν θεῶν, οὐ δόξαν· εἴδησιν δαιμόνων, οὐχὶ πίστιν· φιλίαν ἑκατέρων· αὐτάρκειαν, ἐκτένειαν, λιτότητα, βραχύτητα τῶν ἀναγκαίων, εὐαισθησίαν, εὐκινησίαν, εὔπνοιαν, εὔχροιαν, ὑγίαν, εὐψυχίαν, ἀθανασίαν. παρὰ σοῦ δὲ τί λαβόντες ἔχουσιν οἱ ἰδόντες; ἢ δηλονότι τὴν ἀρετήν, ἣν ἔχεις.

Κλαύδιος Τυανέων τῇ βουλῇ.

Ἀπολλώνιον τὸν ὑμέτερον πολίτην, Πυθαγόρειον φιλόσοφον, καλῶς ἐπιδημήσαντα τῇ Ἑλλάδι, καὶ τοὺς νέους ἡμῶν ὠφελήσαντα, τιμήσαντες ἀξίαις τιμαῖς, αἷς πρέπει τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας, καὶ ἀληθῶς προεσταμένους φιλοσοφίας, τὴν εὔνοιαν ἡμῶν ἠθελήσαμεν ὑμῖν δι' ἐπιστολῆς φανερὰν γενέσθαι.

Ἀπολλώνιος δικαιωταῖς Ῥωμαίων. 59

Λιμένων, καὶ οἰκοδομημάτων, καὶ περιβόλων, καὶ τῶν περιπάτων ἐνίοις ὑμῶν πρόνοια· παίδων δὲ τῶν ἐν ταῖς πό-

λεσιν, ἢ νέων, ἢ γυναικῶν, οὔθ' ὑμῖν οὔτε τοῖς νόμοις φροντίς. ἢ καλὸν ἂν ἦν τὸ ἄρχεσθαι.

Τῷ ἀδελφῷ Ἀπολλωνίῳ. 60

Φύσιν ἔχει τῶν τελειωθέντων ἕκαστον ἀπεῖναι. καὶ τοῦτο παντὶ γῆράς ἐστι, μεθ' ὃ μηκέτι μένει. μὴ δή σε λυπείτω τῆς γυναικὸς ἡ ἐν ἀκμῇ τῆς ἡλικίας ἀποβολή. μηδὲ, ἐπεὶ θάνατος τι λέγεται, κρεῖττον αὐτοῦ τὸ ζῆν ὑπολάμβανε, χεῖρον ὂν τῷ παντὶ τοῖς νοῦν ἔχουσι. γίνου δὴ ἀδελφὸς, τὸ μὲν κοινότατον, φιλοσόφου· τὸ δὲ ἐξαίρετον, Πυθαγορείου, καὶ Ἀπολλωνίου. καὶ σοῦ τὴν οἰκίαν τὴν αὐτὴν ποίησον. εἰ μὲν γὰρ ἐνεκαλοῦμέν τι τῇ προτέρᾳ, κἂν εἰκότως ἐδοκοῦμεν ἀποδειλιᾶν· εἰ δὲ ἡμῖν σεμνή τε διετέλεσεν οὖσα καὶ φίλανδρος, καὶ διὰ τοῦτο ἐπιζητήσεως ἀξία, τί καὶ διανοηθέντες, οὐκ ἂν ὅμοια καὶ περὶ τῆς μελλούσης προσδοκοίημεν; ἣν εἰκὸς ἂν ἐθελῆσαι καὶ ἀμείνονα γενέσθαι, μηδαμοῦ τῆς πρὸ πέρας ἀμελείᾳ κακωθείσης. δυσωπείτω δέ σε καὶ τὰ τῶν ἀδελφῶν, οὕτω μέχρι νῦν ἔχοντα. τῷ πρεσβυτάτῳ μὲν γὰρ οὐδὲ γάμος οὐδέπω, τῷ νεωτάτῳ δὲ ἐλπὶς μὲν ἔτι παιδοποιίας, ἐν προκοπῇ δέ γε τοῦ χρόνου. καὶ ἡμεῖς μὲν ἑνὶ τρεῖς γεγόναμεν· τρισὶ δὲ ἡμῖν οὐδὲ εἷς. ἴσος δὲ καὶ ὁ κίνδυνος τῇ πατρίδι καὶ τῷ βίῳ τῷ μεθ' ἡμᾶς. εἰ γὰρ ἡμεῖς ἀμείνους τοῦ πατρὸς, ἄλλως δὲ καθὸ πατὴρ χείρους, πῶς οὐκ ἂν βελτίους ἐξ ἡμῶν εἰκὸς ἂν ὑπάρξαι; γενέσθωσαν οὖν τινὲς οἷς παραθησόμεθα γοῦν ὀνόματα, ὡς ἡμῖν οἱ πρόγονοι συνύφηναν. ὑπὸ δακρύων οὐχ οἷός τε ἐγενόμην πλείονα γράψαι· καὶ οὐδὲν εἶχον ἀναγκαιότερα τούτων.

Σαρδιανοῖς. 61

Κροῖσος ἀπέβαλε τὴν Λυδῶν ἀρχὴν, Ἅλυν διαβάς· ἐλήφθη ζῶν, ἐδέθη πέδαις· ἐπὶ πῦρ ἀνεβιβάσθη, τὸ πῦρ εἶδεν ἡμμένον, αἰρόμενον εἰς ὕψος· ἔζησεν. ἐδόκει γὰρ τῷ θεῷ τετιμημένος. τί οὖν ὕστερον δρᾷ ὁ πρόγονος ὑμῶν ἅμα καὶ βασιλεύς; ὁ τοσαῦτα παθὼν παρὰ τὴν ἀξίαν, τραπέζης ἐκοινώνησε τῷ πολεμίῳ. σύμβουλος ἦν εὔνους,

πιστὸς

πιστὸς φίλος. ὑμῖν δὲ ἄσπονδα καὶ ἀκήρυκτα, καὶ ἀμείλικτα, ἔτι τε ἀνίερα καὶ ἄθεα, τὰ πρὸς γονεῖς, πρὸς τέκνα, τὰ πρὸς φίλους, συγγενεῖς, φυλέτας. ἐχθροὶ γεγόνατε, μήτε τὸν Ἄλυν διαβάντες, μήτε δεξάμενοι τινὰ ἄνθρωπον ἔξωθεν. καὶ ἡ γῆ φέρει καρπὸν ὑμῖν; ἄδικος ἡ γῆ.

Συγγραφεῦσι λογίοις. 62

Φῶς, παρουσία πυρός· ἢ οὐκ ἂν ἄλλως γένοιτο. πῦρ μὲν οὖν αὐτὸ τὸ πάθος, καὶ ᾧ γίνεται. καίεται γοῦν. φῶς δὲ ταῖς ὄψεσι μόνον αὐγὴν ἑαυτοῦ παρέχεται, μὴ βιαζόμενον αὐτάς, ἀλλὰ πεῖθον. τοίνυν καὶ λόγος, ὁ μὲν, ὥσπερ πῦρ, καὶ πάθος· ὁ δὲ, ὥσπερ αὐγὴ, καὶ φῶς ἐστιν. ὃ κρεῖττον ὂν, εἰ μὴ μεῖζον ἀρχῆς τὸ ῥηθησόμενον, εἴη μοι.

Οὐαλερίῳ. 63

Θάνατος οὐδεὶς οὐδενὸς, ἢ μόνον ἐμφάσει· καθάπερ οὐδὲ γένεσις οὐδενὸς, ἢ μόνον ἐμφάσει. τὸ μὲν γὰρ ἐξ οὐσίας τραπὲν εἰς φύσιν, ἔδοξε γένεσις, τὸ δὲ ἐκ φύσεως εἰς οὐσίαν, κατὰ ταὐτὰ θάνατος· οὔτε γιγνομένου κατ᾽ ἀλήθειαν τινὸς, οὔτε φθειρομένου ποτέ· μόνον δὲ ἐμφανοῦς ὄντος ἀοράτου τε ὕστερον, τοῦ μὲν, διὰ παχύτητα τῆς ὕλης, τοῦ δὲ, διὰ λεπτότητα τῆς οὐσίας· οὔσης μὲν αἰεὶ τῆς αὐτῆς, κινήσει δὲ διαφερούσης καὶ στάσει. τοῦτο γάρ που τὸ ἴδιον ἀνάγκῃ, τῆς μεταβολῆς οὐκ ἔξωθεν γινομένης ποθέν· ἀλλὰ τοῦ μὲν ὅλου μεταβάλλοντος εἰς τὰ μέρη, τῶν μερῶν δὲ εἰς τὸ ὅλον τρεπομένων, ἑνότητι τοῦ παντός. εἰ δὲ ἐρήσεταί τις, τί τοῦτό ἐστι τὸ ποτὲ μὲν ὁρατὸν, ποτὲ δὲ ἀόρατον ἢ τοῖς αὐτοῖς γινόμενον ἢ ἄλλοις, φαίη τις ἂν ὡς ἔθος ἑκάστου ἐστὶ τῶν ἐνθάδε γενῶν· ὃ πληρωθὲν μὲν ἐφάνη, διὰ τὴν τῆς παχύτητος ἀντιτυπίαν· ἀόρατον δέ ἐστιν, εἰ κενωθὲν διὰ λεπτότητα, τῆς ὕλης βίᾳ περιχυθείσης, ἐκρυείσης τε τοῦ περιέχοντος αὐτὴν αἰωνίου μέτρου, γεννητοῦ δ᾽ οὐδαμῶς, οὐδὲ φθαρτοῦ. τί δὲ καὶ τὸ τῆς πλάνης ἐπὶ τοσοῦτον ἀνέλεγκτον; οἴονται γάρ τινες, ὃ πεπόνθασιν αὐτοὶ, τοῦτο πεποιηκέναι. μὴ εἰδότες ὡς ὁ γεννηθεὶς, διὰ γονέων γεγέννηται, οὐχ ὑπὸ γονέων· καθάπερ

τὸ διὰ γῆς φυὲν, οὐκ ἐκ γῆς φύεται. πάθος τε οὐδὲν τῶν φαινομένων περὶ ἕκαστον, ἀλλὰ μᾶλλον περὶ ἑνὸς ἑκάστου. τοῦτο δὲ τί ἂν ἄλλο τις εἰπὼν, ἢ τὴν πρώτην οὐσίαν, ὀρθῶς ἂν ὀνομάσειεν; ἣ δὴ μόνη ποιεῖ τε καὶ πάσχει, πᾶσι γινομένη πάντα, διὰ πάντων θεὸς ἀΐδιος· ὀνόμασι καὶ προσώποις ἀφαιρουμένη τὸ ἴδιον, ἀδικουμένη τε. καὶ τοῦτο μὲν ἔλαττον· τότε δὲ κλαίεταί τις, ὅταν θεὸς ἐξ ἀνθρώπου γένηται, τόπου μεταβάσει, καὶ οὐχὶ φύσεως. ὡς δὲ ἔχει τὸ ἀληθὲς, οὐ πενθητέον σοὶ θάνατον, ἀλλὰ τιμητέον καὶ σεβαστέον. τιμὴ δὲ, ἡ ἀρίστη τε καὶ πρέπουσα, εἰ ἀφεὶς θεῷ τὸν ἐκεῖ γενόμενον, ἀνθρώπων τῶν πεπιστευμένων ταννῦν ἄρχοις, ἢ πρότερον ἦρχες. αἰσχρὸν, εἰ χρόνῳ, μὴ λογισμῷ, γένοιο βελτίων· εἰ χρόνος καὶ τοῖς κακοῖς λύπης ἔπαυσε. μέγιστον, ἀρχὴ ἱκανὴ, καὶ περὶ μεγίστων. ἀρχῶν ἄριστος, ὃς ἐὰν αὐτοῦ πρότερον ἄρχῃ. ποῦ δὲ καὶ ὅσιον ἀπεύχεσθαι τὸ βουλήσει θεοῦ γενόμενον; εἰ τάξις ἐστὶ τῶν ὄντων, (ἔστι δὲ, καὶ θεὸς ἐπιστάτης ταύτης) ὁ δίκαιος οὐ βουλήσεται τὰ ἀγαθά; πλεονεκτικὸν γὰρ καὶ παρὰ τάξιν τὸ τοιοῦτον. ἡγήσεται δὲ τὰ γινόμενα συμφέρειν. πρόελθε καὶ θεράπευσαι· δίκασον καὶ παρηγόρησον τοὺς αἰτίους· τῶν δὲ δακρύων οὕτως ἀποτρέψεις. οὐ τὰ ἴδια τῶν κοινῶν, ἀλλὰ τὰ κοινὰ τῶν ἰδίων προτιμητέον. ἔστι δέ σοι καὶ τὸ τῆς παραμυθίας εἶδος. σὺ ὅλῳ τὸν υἱὸν ἔθνει πεπένθηκας. ἄμειψαι τοὺς μετὰ σοῦ λελυπημένους. ἀμείψῃ δὲ, ἐὰν λυπούμενος παύσῃ τάχιον· ἐὰν μὴ προέλθῃς. φίλους οὐκ ἔχεις, υἱὸν δὲ ἔχεις καὶ νῦν τὸν τεθνηκότα, φήσει τις τῶν νοῦν ἐχόντων. τὸ γὰρ ὂν οὐκ ἀπόλλυται· διὰ τοῦτο ὂν, ὅτι ἔσται διὰ παντός. ἢ καὶ τὸ μὴ ὂν γίνεται. πῶς δ' ἂν γένοιτο, μὴ ἀπολλυμένου τοῦ ὄντος; εἶπεν ἂν ἕτερός τις, ὡς ἀσεβεῖς τε καὶ ἀδικεῖς. ἀσεβεῖς μὲν τὸν θεὸν, ἀδικεῖς δὲ τὸν υἱόν. μᾶλλον δὲ, κἀκεῖνον ἀσεβεῖς. βούλει δὲ μαθεῖν οἷον ἐστὶ θάνατος; ἄνελέ με πέμψας μετὰ ταύτην τὴν φωνήν· ἣν ἐὰν μὴ μεταμφιέσῃ, παραχρῆμα κρείττονά με σεαυτοῦ πεποίηκας. ἔχεις χρόνον, ἔχεις γυναῖκα, ἔμφρονα, φίλανδρον· ὁλόκληρος εἶ· παρὰ σεαυτοῦ λάβε

τὸ λοιπόν. Ῥωμαῖός τις τῶν πάλαι γεγονότων, ἵνα σώσῃ τὸν τῆς ἀρχῆς νόμον τε καὶ κόσμον, υἱὸν ἴδιον ἀπέκτεινε, καὶ στεφανώσας ἀπέκτεινε. πόλεων ἀρχῆς πεντακοσίων Ῥωμαίων ὁ ἀριστεύσας· τοιαῦτα σαυτὸν διαπίθης, ἐξ ὧν οὐδ᾽ οἰκίας τις ἀσφαλῶς ἄρξει, μήτι γε πόλεών τε καὶ ἐθνῶν. Ἀπολλώνιος εἰ παρῆν, Φαβοῦλλαν ἂν μὴ πενθεῖν ἔπεισε.

Βασιλεὺς Βαβυλωνίων Γάρμος Νεογύνδῃ Ἰνδῶν βασιλεῖ.

Εἰ μὴ περίεργος ἦς, οὐκ ἂν ἦς ἐν τοῖς ἀλλοτρίοις πράγμασι δίκαιος. οὐδ᾽ ἂν ἄρχων ἐν Ἰνδοῖς, ἐδίκαζες Βαβυλωνίοις. πόθεν γάρ σοι γνώριμος ἦν ὁ ἡμέτερος δῆμος; νῦν δὲ ἐπείρασας ἀρχὴν τὴν ἐμήν, ὑποκοριζόμενος ἐπιστολαῖς, καὶ τοιαύτας ἀρχὰς καθιείς· καὶ πρόσχημα ποιούμενος τῆς πλεονεξίας τὴν φιλανθρωπίαν. περανεῖς δὲ οὐδέν· οὔτε γὰρ λαθεῖν δύναιο.

Ἀπολλώνιος Εὐφράτῃ. 64

Ἦν Πραξιτέλης Χαλκιδεὺς μαινόμενος ἄνθρωπος. οὗτος ὤφθη παρὰ ταῖς θύραις ταῖς ἐμαῖς ξίφος ἔχων ἐν Κορίνθῳ, μετὰ σοῦ γνωρίμου. τίς οὖν ἡ τῆς ἐπιβουλῆς αἰτία; οὐ γὰρ πώποτε σὰς βοῦς ἤλασα· ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξὺ οὔρεά τε σκιόεντα, θάλασσά τε ἠχήεσσα, τῆς τε ἐμῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς σῆς.

Λεσβώνακτι. 65

Ἀνάχαρσις ὁ Σκύθης, ἦν σοφός. εἰ δὲ Σκύθης, ὅτι καὶ Σκύθης. Λακεδαιμόνιοι Ἀπολλωνίῳ.

Ταὶ δεδομέναν τιμὰν σοι ἀπεστάλκαμεν, τόδε ἀντίγραφον σημηνάμενοι τῇ δημοσίᾳ σφραγῖδι, ἵνα ἴδῃς.

Ἀπολλώνιος ἐφόροις καὶ Λακεδαιμονίοις. 66

Ἄνδρας ὑμῶν ἐθεασάμην ὑπήνην μὴ ἔχοντας, τοὺς μηροὺς καὶ τὰ σκέλη λείους τε καὶ λευκούς· μαλακὰς χλανίδας ἠμφιεσμένους λεπτάς, δακτυλίους πολλοὺς καὶ καλοὺς περικειμένους, ὑποδεδεμένους ὑπόδημα τὸ Ἰωνικόν. οὐκ ἐπέγνων τοὺς λεγομένους πρέσβεις· ἡ δὲ ἐπιστολὴ Λακεδαι-

μονίοις ἔφασκεν.

Τοῖς αὐτοῖς. 67

Καλεῖτέ με πολλάκις βοηθὸν ὑμῖν τῶν νόμων καὶ τῶν νέων ἐσόμενον. ἡ Σόλωνος δὲ πόλις οὐ καλεῖ με· Λυκοῦργον αἰδεῖσθε.

Ἐφεσίων τοῖς ἐν Ἀρτέμιδι. 68

Ἔθος ὑμῖν ἅπαν ἀγιστείας, ἔθος δὲ βασιλικῆς τιμῆς. ἀλλ' ὑμεῖς, ἑστιάτορες μὲν καὶ δαιτυμόνες οὐ μεμπτοί, μεμπτοὶ δὲ σύνοικοι τῇ θεῷ, νύκτας τε καὶ ἡμέρας. ἢ οὐκ ἂν ὁ κλέπτης τε καὶ λῃστής, καὶ ἀνδραποδιστής, καὶ πᾶς εἴ τις ἄδικος, ἢ ἱερόσυλος, ἦν ὁρμώμενος αὐτόθεν. τὸ γὰρ τῶν ἀποστερούντων, τύχης ἐστίν.

Τοῖς αὐτοῖς. 69

Ἦλθεν ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀνὴρ Ἕλλην τὴν φύσιν, οὐκ Ἀθηναῖος, οὐδὲ Μεγαρεύς, γελοῖον ὄνομα, παροικήσων ὑμῶν τῇ θεῷ. δότε μοι τόπον ἔνθα μὴ καθαρσίων δεήσει μοι, καίπερ ἔνδον ἀεὶ μένοντι.

Τοῖς αὐτοῖς. 70

Ἀνεῖται θύουσι τὸ ἱερόν, εὐχομένοις, ὑμνοῦσιν, ἱκέταις, Ἕλλησι, βαρβάροις, ἐλευθέροις, δούλοις. ὑπερφυῶς θεῖος ὁ νόμος. ἐπιγινώσκω τὰ σύμβολα τὰ Διός τε καὶ Λητοῦς, ἐὰν μόνα ταῦτα.

Μιλησίοις. 71

Σεισμὸς ὑμῶν τὴν γῆν ἔσεισε· καὶ γὰρ ἄλλων πολλῶν πολλάκις. ἀλλ' ἔπασχον μὲν ἃ ἠτύχουν ἐξ ἀνάγκης, ἐλεοῦντες δὲ οὐ μισοῦντες ἀλλήλοις ἐφαίνοντο. μόνοι δὲ ὑμεῖς καὶ θεοῖς ὅπλα καὶ πῦρ ἐπηνέγκατε, καὶ θεοῖς τοιούτοις ὧν καὶ οἱ ἑτέρωθεν δέονται, καὶ μετὰ κινδύνους καὶ περὶ κινδύνων. ἀλλὰ καὶ φιλόσοφον ἄνδρα * * * ἡμεῖς Ἑλλήνων δύο, δημοσίᾳ τὸ πάθημα φήναντα πολλάκις, καὶ προαγορεύσαντα γενομένους τοὺς σεισμοὺς αὐτόν, ὅτε ἔσεισεν ὁ θεός, ποιεῖν ἐλέγχετε καθ' ἑκάστην ἡμέραν. ὢ τῆς δημοσίας ἀμαθίας. καὶ πατὴρ ὑμῶν λέγεται Θαλῆς.

Τραλλιανοῖς. 72

Πολλοὶ πολλαχόθεν, ἄλλοι κατ' ἄλλας αἰτίας, νεώτεροί τε καὶ πρεσβύτεροι φοιτῶσι παρ' ἐμέ. τὰς φύσεις οὖν ἑνὸς ἑκάστου σκέπτομαι, καὶ τοῖς τρόποις, ὡς ἔνι μάλιστα συνετώτατα, τό, τε πρὸς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἑκάστου δίκαιον ἦθος, ἢ τοὐναντίον. εἰς τήνδε τὴν ἡμετέραν οὐκ ἂν ἔχοιμι προκρῖναι Τραλλιανῶν ὑμῶν οὐ Λυδούς, οὐκ Ἀχαιούς, οὐκ Ἴωνας· ἀλλ' οὐδὲ τοὺς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος Θουρίους, Κρότωνας, Ταραντίνους, ἢ τινὰς ἄλλους τῶν ἐκεῖ λεγομένων εὐδαιμόνων Ἰταλιωτῶν, ἢ ἑτέρων τινῶν. τίς οὖν ἡ αἰτία, δι' ἣν ἀποδέχομαι μὲν ὑμᾶς, οὐ γίνομαι δὲ τούτοις ἀνδράσι σύνοικος, καίπερ ὢν γένος ὑμέτερον; ἄλλοτέ ποτ' ἂν εἴποιμι· νῦν δὲ μόνον ὑμᾶς ἐπαινεῖν καιρὸς, ἄνδρας τε τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν ὡς πολὺ κρείττους τῶν παρ' ἑτέροις, ἀρετῇ καὶ λόγῳ, καὶ μᾶλλον παρ' οἷς γεγένηνται.

Σαΐταις. 73

Ἀθηναίων ἀπόγονοι ἐστὲ, καθάπερ ἐν Τιμαίῳ Πλάτων φησίν. οἱ δὲ τὴν κοινὴν ὑμῶν θεὸν ἐξορίζουσι τῆς Ἀττικῆς, Νηῒν μὲν, τὴν ὑφ' ὑμῶν, Ἀθηνᾶν δὲ, τὴν ὑπ' αὐτῶν ὀνομαζομένην, οὐ μένοντες Ἕλληνες. ὅπως δ' οὐ μένοντες, ἐγὼ φράσω. γέρων σοφὸς οὐδεὶς Ἀθηναῖος. οὐ γὰρ ἔφυ γυνὴ πᾶσα παντὸς, ὅτι μηδεμία μηδενός. ὁ κόλαξ, παρὰ ταῖς πύλαις· ὁ συκοφάντης, πρὸ τῶν πυλῶν· ὁ μαστροπὸς, καὶ πρὸ τῶν μακρῶν τειχῶν· ὁ παράσιτος, πρὸ τῆς Μουνυχίας, καὶ πρὸ τοῦ Πειραιῶς. ἡ θεὸς δὲ οὐδὲ Σούνιον ἔχει.

Ἴωσιν. 74

Ἕλληνες οἴεσθε δεῖν ὀνομάζεσθαι, διὰ τὰ γένη, καὶ τὴν ἔμπροσθεν ἀποικίαν· Ἕλλησι δὲ, ὥσπερ ἔθη καὶ νόμοι, καὶ γλῶττα, καὶ βίος ἴδιος, οὕτω καὶ σχῆμα καὶ εἶδος ἀνθρώπων. ἀλλ' ὑμῶν γε οὐδὲ τὰ ὀνόματα μένει τοῖς πολλοῖς, ἀλλ' ὑπὸ τῆς νέας ταύτης εὐδαιμονίας ἀπολωλέκατε τὰ τῶν προγόνων σύμβολα. καλῶς οὐδὲ τοῖς τάφοις ἐκεῖνοι δέχοιντ' ἂν, ἅτε ἀγνῶτας αὐτοῖς γενομένους. εἴ γε πρότερον

ἡρώων ἦν ὀνόματα, καὶ ναυμάχων καὶ νομοθετῶν· νυνὶ δὲ Λουκούλλων τε καὶ Φαυρικίων, καὶ Λευκανίων τῶν μακαρίων. ἐμοὶ μὲν εἴη μᾶλλον ὄνομα Μίμνερμος.

Ἑσταίῳ. 75

Ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀπολλώνιος ἦν τρεῖς τοῦ Μηνοδότου· σὺ δὲ ἅπαξ ἐθέλεις ὀνομάζεσθαι Λουκρῖτος, ἢ Λούπερκος. τίνος σὺ τούτων ἀπόγονος; αἰσχρὸν, εἰ ὄνομα μὲν ἔχοις τινὸς, τὸ δὲ εἶδος αὐτοῦ μὴ ἔχοις.

Τῷ αὐτῷ. 76

Πατρίδος ἐσμὲν πορρωτέρω σὺν δαίμονι· ἤδη δὲ τὰ τῆς πόλεως πράγματα ἐν νῷ ἐβαλόμην. ὁδεύει μοῖρα πρὸς τέλος ἀνδρῶν, οἳ τὰν πρώταν λελόγχασι τιμάν. ἄρξει δὲ τὸ λοιπὸν παιδεία, καὶ μικρὸν ἐπάνω τούτων μείρακες. ἐνταῦθά που δέος μὴ σφαλῇ τὰ ὑπὸ νέων κυβερνώμενα. σοὶ δ' οὐ δέος, ἐπεὶ βεβιώκαμεν.

Τοῖς Στωϊκοῖς. 77

Ὥρα καὶ λιμὸς ἦν Βάσσῳ, καίτοι ὄντων τῷ πατρὶ συχνῶν χρημάτων. πρῶτον μὲν οὖν ἔφυγε Μεγάραδε, σὺν ἑνὶ τῶν λεγομένων ἐραστῶν, ἅμα δὲ καὶ μαστροπῶν (τροφῆς γὰρ ἀμφοτέροις ἔδει, καὶ ἐφοδίων) ἔπειτα ἐκεῖθεν εἰς Συρίαν. ὑπεδέχετο δὲ τὸν ὡραῖον Εὐφράτης. καὶ εἴ τις ὁμοίως ἐδεῖτο τοῦ τότε καλοῦ, ὥστε αἱρεῖσθαί τι τῶν ἀτόπων δι' εὔνοιαν.

Τοῖς ἐν Σάρδεσιν. 78

Ὁ παῖς Ἀλυάττεω σῶσαι τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἀδύνατος ἐγένετο καὶ ἀμήχανος, καίτοι ὢν βασιλεύς τε καὶ Κροῖσος· ὑμεῖς δὲ ποίῳ πεποιθότες ἄρα λέοντι, πόλεμον ἄσπονδον ἤρασθε; παῖδες, νέοι, πάντες, ἄνδρες, γέροντες· ἀλλὰ καὶ παρθένοι, καὶ γυναῖκες. Ἐριννύων νομίσαι ἄν τις τὴν πόλιν εἶναι, καὶ οὐχὶ Δήμητρος. ἡ δὲ θεὰ, φιλάνθρωπος· ὑμῖν δὲ τίς πόθεν ὁ χόλος;

Τοῖς αὐτοῖς. 79

Εἰκὸς εἰς πόλιν ἀρχαίαν τε καὶ μεγάλην ἐθελῆσαι φι-

λόσοφον ἀρχαῖον παραγγέλεται. καὶ παρεγενόμην ἂν αὐτὸς ἑκὼν, κληθεὶς δ' ἂν μὴ περιμείνας, ὡς ὑφ' ἑτέρων πολλῶν, εἰ ποιήσειν μίαν ὑμῶν τὴν πόλιν ἔμελλον, ἤθει, καὶ φύσει, καὶ νόμῳ, καὶ θεῷ. καὶ τὸ ὅσον ἐπ' ἐμοὶ, πάντως ἂν ἐποίησα. στάσις γὰρ, ὡς ἔφη τις, πολέμου χαλεπώτερον.

Φοιτηταῖς. 80

Διὰ φιλοσοφίαν εἴρηται τῶν εἰρημένων ἕκαστον, οὐ δι' Εὐφράτην. μήτε τὸ Πραξιτέλους ξίφος ἢ τὸ Λυσίου φάρμακον πεφοβῆσθαι μέ τις δόξῃ. καὶ τοῦτο γάρ ἐστιν Εὐφράτου.

Σιτοκαπήλοις. 81

Ἡ γῆ, πάντων μήτηρ (δικαία γάρ) ὑμεῖς δὲ ἄδικοι ὄντες, πεποίησθε αὐτὴν ἑαυτῶν μόνων μητέρα. καὶ εἰ μὴ παύσησθε, οὐκ ἐάσω ὑμᾶς ἐν αὐτῇ ἑστάναι.

Βασιλεὺς Φραώτης Ἰάρχᾳ διδασκάλῳ, καὶ τοῖς περὶ αὐτὸν σοφοῖς.

Ἀπολλώνιος ἀνὴρ σοφώτατος σοφωτέρους ὑμᾶς ἑαυτοῦ ἡγεῖται· καὶ μαθησόμενος ἥκει τὰ ὑμέτερα. πέμπετε οὖν αὐτὸν εἰδότα ὁπόσα ἴστε. ὡς ἀπολεῖται οὐδὲν τῶν μαθημάτων ὑμῶν. καὶ γὰρ λέγει ἄριστα ἀνθρώπων, καὶ μέμνηται. ἰδέτω καὶ τὸν θρόνον ἐφ' οὗ καθίσαντί μοι, τὴν βασιλείαν ἔδωκας Ἰάρχα πάτερ. καὶ οἱ ἑπόμενοι δὲ αὐτῷ ἄξιοι ἐπαίνου, ὅτι τοιοῦδε ἀνδρὸς ἐζήλωται.

Ἀπολλώνιος τοῖς αὐτοῖς. 82.

Ἀφικομένῳ μοι πεζῇ πρὸς ὑμᾶς ἐδώκατε τὴν θάλασσαν. ἀλλὰ καὶ σοφίας τῆς ἐν ὑμῖν κοινωνήσαντες, δεδώκατε καὶ διὰ τοῦ οὐρανοῦ πορεύεσθαι. μεμνήσομαι τούτων καὶ πρὸς Ἕλληνας. κοινωνήσω τε ὡς παροῦσι λόγων, εἰ μὴ μάτην ἔπιον τοῦ Ταντάλου.

Τίτῳ βασιλεῖ.

Μὴ βουληθέντι σοὶ ἐπ' αἰχμῇ κηρύττεσθαι, μηδ' ἐπὶ δηΐων αἵματι, δίδωμι ἐγὼ τὸν σωφροσύνης στέφανον· ἐπειδὴ ἐφ' οἷς δεῖ στεφανοῦσθαι, γινώσκεις.

Δημητρίῳ Σουνιεῖ. 84

Δίδωμί σε βασιλεῖ Τίτῳ διδάσκαλον τοῦ τῆς βασιλείας ἤθους· σὺ δὲ ἀληθεῦσαί τέ με πρὸς αὐτὸν δίδου, καὶ γίγνου αὐτῷ, πλὴν ὀργῆς, πάντα.

Αὐτοκράτωρ Οὐεσπασιανὸς Ἀπολλωνίῳ φιλοσόφῳ χαίρειν.

Εἰ πάντες, Ἀπολλώνιε, κατὰ ταυτά σοι φιλοσοφεῖν ἤθελον, σφόδρα ἂν εὐδαιμόνως ἔπραττον φιλοσοφία τε καὶ πενία. φιλοσοφία μὲν ἀδεκάστως ἔχουσα· πενία δὲ, αὐθαιρέτως. Ἔρρωσο.

ΤΩ͂Ν ΦΑΛΆΡΙΔΟΣ ἘΠΙΣΤΟΛΩ͂Ν ΤΙΝΈΣ.

Λεοντίνοις. 1

Εἰ καταλῦσαί με τὸν πρὸς ὑμᾶς ὀρέγεσθε πόλεμον, μηδὲν αἰδεσθέντες, ἔκδοτέ μοι Λυκῖνον· ἵνα τὴν ὀργὴν ἅπασαν εἰς τοῦτον ἀφεὶς, παύσωμαι τοῦ πρὸς τὴν πόλιν θυμοῦ. χρήσομαι δὲ οὐδὲν αὐτῷ χαλεπώτερον ἢ πάντας ὑμᾶς ἐπίσταμαι βουλομένους.

Ζευξίππῳ. 2

Τῷ μὲν υἱῷ σου διὰ τὴν νεότητα συγγινώσκω, σοὶ δὲ διὰ τὸ γῆρας, καίπερ ἀσύγγνωστα πεποιηκόσιν. εἰ μέντοι μὴ παύσησθε τῆς αὐθαδείας, οὔτε ἐκεῖνον ἡ νεότης, οὔτε σὲ τὸ γῆρας ἐξαιρήσεται. δι' αὐτὰ δὲ ταῦτα καὶ μᾶλλον κολασθήσεσθε, δι' ἃ νῦν συγγνώμης ἀξιοῦσθε.

Εὐμήλῳ. 3

Οὔτε δοκοῦντος οὔτε ὄντος ἀδίκου τὸν καταρξάντα πλημμελεῖν, ἀμύνεσθαι, τοῦ προτέρου γεγονότος ὑπὸ σοῦ, τὸ δεύτερον ἀφ' ἡμῶν ἔσεσθαι προσδέχου.

Ἀμφινόμῳ. 4

Οὐ διδόναι χάριτας οἴομαι, δωρούμενος ἀγαθοῖς ἀνδράσιν, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον παρ' αὐτῶν λαμβάνειν. ὅθεν ἀξιῶ, μὴ ὡς προσδεδωκότα με χάριν, ἀλλ' ὡς προσοφείλοντά σοι, διὰ τὸ βουληθῆναί σε λαβεῖν ἃ ἐπέμψαμεν, γράφε.

Ἀντιμάχῳ. 5

Εἰ μὲν ἔχων οὐκ ἀποδίδως τὸ δάνειον, ἑκὼν εἶ πονηρός· εἰ δ' οὐκ ἔχων, ἀδικεῖς μὲν, τὸ δὲ ἀκούσιον παρὰ τοῖς ἀνθρωπίνοις λογιζομένοις, συγγνώμης ἀξιοῦται. ἡ δὲ συγγνώμη γίνωσκε ὅτι μέλλησίς ἐστιν ἀπολήψεως, οὐ παντελὴς χρημάτων ἀπόγνωσις.

Νικίᾳ. 6

Ἐφ' οἷς μισεῖς σου τὸν υἱὸν ὅτι τοὺς σοὺς οὐ μιμεῖται τρόπους, ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων πάντων φιλεῖται. συνίες οὖν ὅτι πάντες οἱ τοῦτον φιλοῦντες, σὲ μισοῦσι.

Ἀντισθένει καὶ Θεοτίμῳ. 7

Τῶν ὑπ' ἐμοῦ πεμφθεισῶν δωρεῶν Ἀντισθένης μὲν τὸ μέρος ἐδέξατο, Θεότιμος δ', οὔ. διὸ τῷ μὲν οἶδα χάριν, τὸν δ' οὐ μέμφομαι. ὁ μὲν γὰρ οὐδὲν ἠλάττωσέ με λαβών, ὁ δ' οὐδὲν ἐζημίωσε.

Δημαράτῳ. 8

Μὴ θαύμαζε τὸν Ἀλκίνου καὶ Δορυμένους θάνατον, ὡς μετὰ πικρίας καὶ τυραννικῆς ὠμότητος πεπραγμένον. πολλῷ γὰρ ἔτι θαυμασιώτερον, δὶς καὶ τρὶς ἀδείας ἀξιωθέντας ὑπὸ τυράννου, τότε κολασθῆναι.

Ἱέρωνι. 9

Πολλὰ λέγειν οὐκ ἔχων καὶ κατὰ σοῦ, καὶ περὶ ἧς κατ' ἐμοῦ πεφλυαρήκας ἐν Λεοντίνοις δημοκοπίας, οὐδὲν ἐρῶ περισσότερον, πλὴν ὅτι κώνωπος ἐλέφας Ἰνδὸς οὐκ ἀλεγίζει.

Ἀρισταινέτῳ. 10

Οὐ λυπεῖ με τὸ γῆρας. οὐ γὰρ ἡ τῆς τυραννίδος ἰσχὺς γεγήρακεν, ἀλλὰ Φάλαρις. λυπεῖς δέ με σύ, λίαν ὑπερφοβούμενός μου. τὸ γὰρ εἱμαρμένον ἥξει, κἂν Ἀρισταίνετος μᾶλλον ἢ δεῖ φοβηθῇ.

Πολλῷ δὲ κρεῖττόν ἐστι, μὴ δεδοικότα
Παθεῖν τὸ μέλλον δεινὸν, ἢ δεδοικότα.

ἵνα σοὶ καὶ μετὰ παραδειγμάτων ποιητικῶν ἐπιστέλλω.

Καμαριναίοις. 11

Καὶ εἰς Γέλαν ἔπεμψα καὶ εἰς Λεοντίνους· καὶ πρὸς ὑμᾶς πέμψαι δεῖν ᾠήθην, ὅπως μοι συλλάβητε εἰς τὰ παρόντα, οὐχ ὅπλων οὐδὲ ἵππων δεομένῳ, οὐδὲ ἀνδρῶν (ὧν κενὴν εἶναι λέγετε τὴν πόλιν) ἀλλ' ἀργυρίου. καὶ Λεοντῖνοι μὲν ἡμῖν ἔπεμψαν πέντε τάλαντα ἀδεῶς, Γελῷοι δὲ ὑπέσχηνται δέκα δώσειν. ὑμᾶς δ', οὔτε βραδυτέρους

Λεοντίνων, οὔτε μικροπρεπεστέρους ἔσεσθαι Γελῴων ὑπολαμβάνω.

Ἀξιόχῳ. 12

Σεμνύνεσθαι μὲν ὥσπερ ἐπ' ἄλλῳ τινὶ τῶν καλῶν, καὶ ἐπ' εὐγενείᾳ, εἰκός ἐστιν. ἐγὼ δὲ μίαν εὐγένειαν, ἀρετὴν οἶδα, τὰ δ' ἄλλα πάντα τύχην. καὶ γένοιτ' ἂν ὁ μὲν ἐκ φαύλων ἀγαθὸς, καὶ βασιλέων καὶ πάντων εὐγενέστατος· ὁ δὲ ἐξ ἀγαθῶν φαῦλος, αὐτός τε ἑαυτοῦ καὶ τῶν ταπεινοτάτων δυσγενέστατος. ὥστε ψυχῆς ἔπαινον αὐχεῖ περὶ Συρακουσίους, μὴ προγόνων τεθνηκυῖαν ἐν ἀδοξοτέροις διαδόχοις εὐγένειαν.

Τιμολάῳ. 13

Τὸ μηδὲν ἁμαρτάνειν, εἰκότως ἴσως καὶ δικαίως θεοῦ νομίζεται· τὸ δ' ἁμαρτόντα, τούτῳ αὐτῷ περὶ τὸ μέλλον σωφρονίσασθαι, ἀνθρώπου. τὸ μέντοι μηδὲ πταίσαντα καὶ ἀτυχήσαντα πεφυλάχθαι, οὐκ οἶδα ἄλλου τινὸς ὑποληφθῆναι δυνάμενον, ἢ κακοῦ. αἱρετὸν οὖν (ἐπεὶ γὰρ ἔγγιον προσπελευσόμεθα) ἑτέροις παράδειγμα τῆς ἀβουλίας γενόμενον, αὐτὸν ἑαυτῷ μηδ' ἐκ τῆς οἰκείας συμφορᾶς χρήσιμον γενέσθαι.

ΤΩ͂Ν ἸΟΥΛΙΑΝΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΚΡΆΤΟΡΟΣ ἘΠΙΣΤΟΛΩ͂Ν ΤΙΝΈΣ.

Ἰουλιανὸς Λιβανίῳ. 1

Ἀνέγνων χθὲς τὸν λόγον πρὸ ἀρίστου σχεδόν. ἀριστήσας δὲ, πρὶν ἀναπαύσασθαι, τὸ λοιπὸν προσαπέδωκα τῆς ἀναγνώσεως. μακάριος εἶ, λέγειν οὕτω, μᾶλλον δὲ φρονεῖν οὕτω δυνάμενος. ὢ λόγος. ὢ φρένες. ὢ σύνεσις. ὢ διαίρεσις. ὢ ἐπιχειρήματα. ὢ τάξις. ὢ ἀφορμαί. ὢ λέξις. ὢ ἁρμονία. ὢ συνθήκη.

Ἰουλιανὸς Μαξίμῳ φιλοσόφῳ. 2

Ἀλέξανδρον μὲν τὸν Μακεδόνα τοῖς Ὁμήρου ποιήμασιν ἐφυπνώττειν λόγος, ἵνα δὴ καὶ νύκτα καὶ μεθ' ἡμέραν αὐτοῦ τοῖς πολεμικοῖς ὁμιλῇ συνθήμασιν· ἡμεῖς δέ σου ταῖς ἐπιστολαῖς, ὥσπερ παιωνίοις τισὶ φαρμάκοις, συγκαθεύδομεν· καὶ οὐ διαλείπομεν ἐντυγχάνοντες ἀεὶ, καθάπερ νεαραῖς ἔτι, καὶ πρῶτον εἰς χεῖρας ἡκούσαις. εἴπερ οὖν ἐθέλεις ἡμῖν εἰκόνα τῆς σῆς παρουσίας τὴν ἐν τοῖς γράμμασιν ὁμιλίαν προξενεῖν, γράφε, καὶ μὴ λῆγε συνεχῶς τοῦτο πράττων. μᾶλλον δὲ ἧκε σὺν θεοῖς ἐνθυμούμενος ὡς ἡμῖν γε ἕως ἂν ἀπῇς, οὐδὲ ὅτι ζῶμεν, εἰπεῖν ἐστιν· ἢ ὅτε μόνον τοῖς παρὰ σοῦ γραφομένοις ἐντυχεῖν ἔξεστιν.

Ἰουλιανὸς Γρηγορίῳ ἡγεμόνι. 3

Ἐμοὶ καὶ γράμμα παρὰ σοῦ μικρὸν ἀρκεῖ μεγάλης ἡδονῆς πρόφασιν μνηστεῦσαι. καὶ τοίνυν οἷς ἔγραψας, λίαν ἡσθεὶς, ἀντιδίδωμι καὶ αὐτὸς τὴν ἴσην· οὐ τῷ τῶν ἐπιστολῶν μήκει μᾶλλον ἢ τῷ τῆς εὐνοίας μεγέθει τὰς τῶν ἑταίρων φιλίας ἐκτείνεσθαι δεῖν κρίνων.

Ἰουλιανὸς Λουκιανῷ σοφιστῇ. 4

Γράφω, καὶ ἀντιτυχεῖν ἀξιῶ τῶν ἴσων. εἰ δὲ ἀδικῶ, συνεχῶς ἐπιστέλλων, ἀνταδικηθῆναι δέομαι τῶν ὁμοίων παθῶν.

Μαξίμῳ φιλοσόφῳ. 5

Χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν, Ὅμηρος ὁ σοφὸς ἐνομοθέτησεν· ἡμῖν δὲ ἴσως ἀρχὴ πρὸς ἀλλήλοις ξενικῆς φιλίας ἀμείνων, ἥ τε διὰ τῆς ἐνδεχομένης παιδείας καὶ τῆς περὶ τοὺς θεοὺς εὐσεβείας. ὥστε οὐκ ἄν με τις ἐγράψατο δικαίως τὸν Ὁμήρου παραβαίνοντα νόμον, εἰ καὶ ἐπὶ πλεῖόν σε μένειν παρ' ἡμῖν ἀξιώσαιμι. ἀλλά σοι τὸ σωμάτιον ἰδὼν ἐπιμελείας πλείονος δεόμενον, ἐπέτρεψα βαδίζειν εἰς τὴν πατρίδα· καὶ ῥαστώνης ἐπεμελήθην τῆς πορείας. ὀχήματι γοῦν ἔξεστί σοι δημοσίῳ χρήσασθαι. πορϐύοιεν δέ σε σὺν Ἀσκληπιῷ πάντες οἱ θεοὶ, καὶ πάλιν ἡμῖν συντυχεῖν δοῖεν.

Ἰουλιανὸς Δοσιθέῳ. 6

Μικροῦ μοι ἐπῆλθε δακρῦσαι. καίτοιγε ἐχρῆν ἐφ' ἡμῖν τοὔνομα τὸ σὸν φθεγγόμενον. αἰεμνήστου γὰρ τοῦ γενναίου καὶ πάντα θαυμασίου πατρὸς ἡμῶν. ὃν εἰ μὲν ζηλώσεις, καὶ αὐτός τε εὐδαίμων ἔσῃ, καὶ τῷ βίῳ δώσεις, ὥσπερ ἐκεῖνος, ἐφ' ὅτῳ φιλοτιμήσηται. ῥαθυμήσας δὲ, λυπήσεις ἐμέ· σαυτῷ δὲ, ὅτε μηδὲν ὄφελος, μέμψῃ.

Ἀνεπίγραφος. 7

Πάντων μὲν ἕνεκα μοὶ τὸ σῶμα διάκειται μετρίως. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς γνώμης ἔχει καλῶς. οἶμαι δὲ ἐγὼ τούτου προοίμιον εἶναι μηδὲν κρεῖττον ἐπιστολῇ φίλῳ παρὰ φίλου πεμπομένῃ. τίνος οὖν ἐστι τὸ προοίμιον; αἰτήσεως, οἶμαι. τίς δὲ ἡ αἴτησις; ἐπιστολῶν ἀμοιβαίων. ἃς εἴη γε καὶ κατὰ διάνοιαν ὁμολογῆσαι ταῖς ἐμαῖς, αἴσια παρὰ σοῦ ταῦτα πρὸς ἡμᾶς ἐξαγγελλούσας.

ΤΩ͂Ν ΣΥΝΕΣΊΟΥ ἘΠΙΣΚΌΠΟΥ ΚΥΡΉΝΗΣ ἘΠΙΣΤΟΛΩ͂Ν ΤΙΝΈΣ.

Ἰωάννῃ. 1

Ἀφοβία μεγίστη, τὸ φοβεῖσθαι τοὺς νόμους· σὺ δὲ αὐτοὺς ἠξιώθης ἀεὶ φανῆναι φοβούμενος. τοιγαροῦν δέδιθι τοὺς ἐχθροὺς, καὶ μετὰ τούτων τοὺς δικαστὰς, ἂν μὴ κλέπτωσι. κἂν κλέπτωσι μὲν, μὴ σὺ δ' ᾖς ὁ τὰ πλείω διδοὺς, οὐδὲν ἧττον εὐλαβητέον. ὀργίζονται γὰρ ὑπὲρ τῶν νόμων ὅταν καὶ μισθοδότας περιλάβωσιν.

Ἀναστασίῳ. 2

Ἥσθην. ἀλλὰ πῶς οἴει; πάνυ μὲν οὖν ἀπὸ βαθείας τῆς γνώμης ἥσθην, μαθὼν τὰ χρυσᾶ παιδία τῇ τοῦ βασιλέως φωνῇ νόμῳ σοὶ παιδία γενόμενα· μάλιστα μὲν, ὅτι σε φιλῶ (τίνα γὰρ ἂν δικαιότερον;) εἶθ' ὅτι πονηροὺς ἀνθρώπους μισῶ, ὧν τὰς ἐν σκότῳ καὶ γωνίαις ἐλπίδας ἡ χρηστὴ τύχη τῶν παιδίων ὑπετέμετο.

Διογένει. 3

Τοιοῦτόν ἐστιν ἡ Σύρων τρυφή· καὶ συγγενῶν καὶ φίλων ἐπιλήσμονας ἀποδείκνυσι. μὴν γὰρ οὑτοσὶ πέμπτος ἀφ' οὗ γράμμασιν ἡμᾶς οὐκ ἠσπάσω· καὶ ταῦτα, δούσης σοὶ τῆς φύσεως οὐ μόνον πρὸς χρείαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἔνδειξιν καὶ φιλοτιμίαν, ὑπαγορεύειν ἐπιστολάς. ἀλλ' ἂν αὐτὸς ὑγιαίνῃς, καὶ τὰ χρυσᾶ παιδία, καὶ ἡ καλλίπαις μήτηρ αὐτῶν, ἡμῖν καὶ τοῦτο ἅλις ἔχει.

Σιμπλικίῳ. 4

Ἔδει μέντοι ταῖς τύχαις τὰς γνώμας μὴ συνεξαίρεσθαι· μηδὲ τὸ μεμνῆσθαι τῶν πάλαι φίλων, ἔλαττον ἡγεῖ-

σθαι τῆς παρούσης ἀξίας. σὺ δὲ ἡμῶν ἐπιλήσμων ἐγένου χρόνου συχνοῦ. ἐγὼ δὲ οὐχί, καίτοι σφοδρᾶς διαθέσεως συναψάσης ἡμᾶς ἀλλήλοις.

Τρωΐλῳ. 5

Ἀλλ' εἰ μήτε Κυρηναῖοι, μήτε αἱ πόλεις ἀστυγειτόνων ἀποτίσουσί σοι χάριν ἀξίαν, ἀνθ' ὧν ὁ θαυμάσιος Ἀναστάσιος αὐταῖς γράφει, πάντως γε ἡ τοῦ Θεοῦ σοι προσέσται χάρις, ᾧ σαυτὸν οἰκειοῖς τῇ κοινωνίᾳ τῆς εὐεργετικῆς προαιρέσεως. εὐδαιμονοίης ἄριστε φιλοσόφων. οὕτω γάρ ἐμοί σε φίλον καλεῖν, ὥσπερ ὑπαγορεύει τὰ πράγματα.

Κώνσταντι. 6

Εἰ δὲ φιλοσοφίας τιμᾶς ἀρετήν, οὐ μόνον ἐν τοῖς παροῦσι καὶ μετέχουσιν αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἀποῦσι τιμήσεις. ὁ δὲ θεσπέσιος Ἀμμωνιανὸς, ὁ παρ' ἡμῖν ποτὲ τυχὼν ἀμείνονος λήξεως, ἐμοὶ δοκεῖ, πάρεστι καὶ ἀπεῖναι δοκῶν. τούτου συγγενῆ σφόδρα αὐτανέψιον ὁ παρ' ὑμῖν Σωτήριχος ἀδικεῖ. δεῖξον ὅτι κήδῃ Διονυσίου, καὶ πεπαύσεται Σωτήριχος ἀδικῶν.

Σιμπλικίῳ. 7

Ἀφιέναι φησὶ δεῖν ὁ Θεὸς τὰ ὀφειλήματα. ὀφείλει δὲ ὁ μέν τις δάνεισμα χρυσίου· ὁ δὲ, τὸ δοῦναι δίκην. καὶ ὁ τοῦ λαβεῖν οὖν δίκην ὑπεριδὼν, ὑπήκουσε τοῦ Θεοῦ.

Πενταδίῳ Αὐγουσταλίῳ.

Ἐγὼ καὶ σοῦ κήδομαι καὶ τοῦδε. σοῦ μὲν, ὡς μὴ ἀδικοίης· τοῦδε δὲ, ὡς μὴ ἀδικοῖτο. εἰ δὲ καί σοι δοκεῖ, μετὰ τοῦ Πλάτωνος, τὸ ἀδικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι μεῖζον εἶναι κακὸν, ἔοικά σοι μᾶλλον ἢ τῷδε χαρίζεσθαι, δεόμενος ὑπὲρ αὐτοῦ παρεχομένου δίκας ὑπὲρ ὧν οὐκ ἐξήμαρτεν.

Τῇ φιλοσόφῳ. 8

Ἠχοῦς ἔοικα πρᾶγμα ποιεῖν· ἃς παρείληφα

φωνὰς ἀντιδίδωμι, τὸν θαυμαστὸν Ἀλέξανδρον ἐπαινῶν παρά σοι.

Τῷ ἀδελφῷ. 9

Ἕλκει με παρά σε πόθος καὶ χρεία· πυνθάνομαι τοίνυν ἔτι παρ' ὑμεῖς ἥξοντα.

Κληδονίῳ. 10

Συγγενὴς ἐμὸς ἀδικεῖται· σὺ δὲ καὶ φίλος εἶ καὶ δικάζειν ἔλαχες. ἐκ μιᾶς οὖν προσοχῆς ὑπάρξει σοὶ κἀμοὶ καὶ τοῖς νόμοις χαρίσασθαι. ἐπανίτω τοίνυν Ἀσφάλιος εἰς τὸ δεσπότης εἶναι τῶν κεραμίων, τῇ τοῦ παιδὸς διαθήκῃ προσλαβὼν τὴν ἀπόφασιν, τῆς κατηγορίας οὐκ ἐσομένης ἐμποδὼν τῇ παραυτίκα τῆς ἀκροάσεως. πότε γὰρ δεῖ δικαιοδοτεῖν, ἢ τὸν χρόνον ἐν ᾧ μάλιστα τυγχάνοιμεν δεόμενοι τοῦ θεοῦ;

Ὀλυμπίῳ. 11

Λυποῦσι τὴν ἐκκλησίαν ἀλλότριοι πονηροί. διάβηθι κατ' αὐτῶν. οἱ πάτταλοι γὰρ παττάλοις ἐκκρούονται.

Ἰωάννῃ. 12

Χρῆσθαι δεῖ ταῖς τῶν δυνατῶν φιλίαις, οὐ καταχρῆσθαι.

Τῷ αὐτῷ. 13

Μὴ αἴτει μεγάλα· ἵνα μὴ δυοῖν θάτερον, ἢ τυγχάνων λυπῇς, ἢ μὴ τυγχάνων λυπῇ.

Τῷ ἀδελφῷ. 14

Ἄμφω τοὺς Διονυσίους ἀπέσταλκα· ἵνα τῶν βιβλίων τὸ μὲν ᾖς εἰληφώς, τὸ δὲ ἀπειληφώς.

Ἀνισίῳ. 15

Οὐκ ἐθέλει παραμένειν ἄλληλα τὸ φῶς καὶ τὸ σκότος, ἀλλὰ νόμῳ φύσεως περιΐσταται. ἐπανελθόντες ἀπὸ τῆς σῆς πομπῆς, Ἀνδρόνικον κατελάβομεν.

Χρύσῃ. 16

Οὐχ ὅτι μοι παιδιῶν συγγενής ἐστιν ὁ θαυμαστὸς Γερόντιος, συνίστημι τὸν νεανίσκον τῇ φιλίᾳ τῇ σῇ (καὶ τοῦτο μὲν γάρ) ἀλλ' ὅτι πρέπων ἐστὶ τοῦ χρυσοῦ Χρύσου τοῖς τρόποις, εἰ

δεῖ με

δεῖ με τὶ ψυχρὸν εἰπεῖν ἢ Γοργίαιον. παντὸς μέντοι μᾶλλον ἐστὶν ἀληθὲς, εἰπεῖν σε εἶναι ἁπάσης ἀρετῆς ἔσω, καὶ τὸν διδόντα σοὶ τὴν ἐπιστολὴν, ἀξιώτατον ἀπολαύειν σοῦ τῆς συνουσίας.

Τῷ ἀδελφῷ. 17

Μῆκος ἐπιστολῆς ἀνοικειότητα κατηγορεῖ τοῦ διακομίζοντος· ἀλλ' ὁ θαυμασὸς Γερόντιος οἶδε μὲν ὅσα κἀγώ· εἰ δὲ μὴ πρὸς τὸ ψεῦδος ἀνοικείως εἶχε, διηγήσατο ἂν καὶ ὧν ἠπίστατο πλείονα· τῷ φιλεῖν ἐμὲ, καὶ τῷ γλῶτταν ἔχειν ἀρκοῦσαν τῇ γνώμῃ. ὃν ἂν ἴδῃς ἡδέως, εἶδες ὡς ἐγὼ βούλομαι.

Τῷ αὐτῷ. 18

Δέδεξο μετὰ τῆς ἐμψύχου καὶ τὴν ἄψυχον ἐπιστολήν· μετὰ τοῦ θαυμασοῦ Γεροντίου, ταῦτα τὰ γράμματα, νόμῳ τὸ πλέον ἢ τῇ χρείᾳ τοῦ προσειπεῖν σε γινόμενα. ὅτι γὰρ ἡμεῖς συζῶμεν τῇ περὶ σοῦ μνήμῃ, μυρίων ἐπιστολῶν μακρῷ μεγαλοφωνότερον ὁ νεανίσκος ἂν διηγήσαιτο.

Τῷ αὐτῷ. 19

Ἐπιστολὴν ἐπέθηκα τῷ θαυμασῷ Γεροντίῳ, πρὸς τὴν ἱερὰν σου καὶ τριπόθητον κεφαλὴν τῆς πρώτης ἐντεύξεως παρέξουσαν πρόφασιν. τότε μὲν γὰρ αὐτὸν ἴσως δι' ἐμὲ τιμήσεις· μετὰ δὲ τὴν πεῖραν, ἕτερον τινὰ δι' αὐτόν.

Τῷ αὐτῷ. 20

Ὧ δέδωκα τὴν ἐπιστολὴν, ταμίας ἐστὶ καὶ σιτοδότης τοῦ Δαλματῶν τάγματος. πάντας δὲ ἐγὼ τοὺς Δαλμάτας ἴσα καὶ τοὺς ἱερέας τιμῶ. δῆμος γάρ εἰσι τῆς λαχούσης με πόλεως. μόνα ἦν ταῦτα μηνῦσαι πρός σε. σὸν δὲ τοῖς ἐμοῖς ὡς σαυτοῦ χρήσασθαι.

Τῷ ἀδελφῷ. 21

Κακὸν οὐ μικρὸν ἀπολαύσω τῆς ἀγροικίας, τὴν τούτων λίαν ἀληθεύων τὴν διάθεσιν, εὖ ἴσθι ὅτι, καὶ ἐπὶ τῆς Λιβύων ἐσχατιᾶς.

Τρωΐλῳ. 22

Οὔτε ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἄνθρωποι φιλοῦσι καὶ ἐπαινοῦσιν· οὔτε μία δύναμις τῆς ψυχῆς ἐπ' ἄμφω τέτακται ταῦτα· ἀλλὰ τῷ παθητικῷ μὲν οἰκειούμεθα καὶ ἀλλοτριούμεθα, τῷ δὲ κρίνειν δυναμένῳ καὶ λόγον ἔχοντι τῆς ψυχῆς, ἐπαινοῦμέν τε καὶ μεμφόμεθα.

Θεοδώρῳ ἰατρῷ. 23

Ἀγαθὸν ἀναγκαῖον ἡ ὀλιγοσιτία· ἣν ἕτερος μὲν ἄν τις καὶ σκώψειε· σοὶ δὲ οὐ θέμις, Ἱπποκράτην αὐχοῦντι· ὃς ἀφορίζων, τὴν ἔνδειαν ἔφη ὑγιείας εἶναι μητέρα.

Ἡλιοδώρῳ. 24

Ἡ φήμη λέγει δύνασθαί σε πολλὰ παρὰ τῷ νῦν ἔχοντι τὴν Αἰγυπτίων ἀρχήν. καὶ ἀληθῆ λέγει. δικαιότατος γὰρ εἶ, καλῶς τῷ δύνασθαι χρώμενος. ὅπως οὖν ὄναιο τῆς σῆς φύσεως καὶ δυνάμεως ὑπὲρ ὧν ὁ ἐμὸς Εὐσέβιος δεῖται, λέγοντος ἄκουσον· ἵν' εἰδῇς ὅτι καὶ ῥήτορα συνεστήσαμεν.

Τῷ ἀδελφῷ. 25

Οἱ ἀσκληπιάδαι τοῖς δυσεμέτοις ὕδατος χλιαροῦ διδόασιν ἀπορροφεῖν, ἵνα τούτῳ συνεπισπάσωνται καὶ τὸ προσαποκείμενον. βούλομαι δή σοι κἀγὼ φήμας καινὰς ἔναγχος ἐκ τῆς ἠπείρου διακομισθείσας ἀπαγγεῖλαι, ἵνα μοι πολλαπλασίους αὐτὰς ἀποδῷς, προσθεὶς εἴ τι πλέον εἰδὼς τυγχάνεις.

Πρὸς ἐπίσκοπον ἐξωσθέντα τῆς ἐπισκοπῆς, μὴ βουληθέντα συνθέσθαι τῷ Ἀρείου δόγματι. 26

Ἀπέλαβες ὅπερ ἦς, οὐκ ἀπέβαλες. οὐ γὰρ ὅταν τις τῷ τῆς ἀσεβείας χωρισθῇ καταλόγου, τότε καὶ τῶν τῆς εὐσεβείας ἀπεστέρηται θρόνων. Αἰγύπτου δὲ περιπλύσου τὴν ἀλλοτρίωσιν, καὶ νόμιζε πρός σε τὸν προφήτην μεγαλοφώνως κεκραγέναι, Τί σοι καὶ τῇ γῇ Αἰγύπτου, τοῦ πιεῖν ὕδωρ Γεών; τὸ γὰρ ἔθνος, θεομάχον ἀρχαῖον, καὶ πᾶσιν ἁγίοις πολέμιον.

Τῷ ἀδελφῷ. 27

Ποιμένιος οὗτος ὁ τὴν ἐπιστολήν σοι διδούς, ἐστάλη πρὸς ἡμᾶς ὑπὸ τοῦ μικρῷ πρότερον δυναστεύσαντος Ἀρταβαζάκου ἐπὶ ταῖς οὐσίαις ἁπάσαις ὧν ἐν τοῖς τῆδε τόποις ἐγεγόνει κύριος· ἀλλ᾽ ἐν ὑποθέσει τοιαύτῃ πρᾷον ἑαυτὸν παρέσχε καὶ μετριώτατον. καίτοι τίς ἕτερος οὕτως ἐχρήσατο τῷ καιρῷ; Γοιμενίου δὲ οὐδεὶς Λιβύων τὴν τότε δύναμιν ἐβαρύνετο. μέγα τεκμήριον· λυπεῖ τὰς πόλεις ἀναχωρῶν. σὺ δέ μοι τὸν ἄνδρα φιλίως καὶ ὥσπερ εἰκὸς ἐπαίνεσον ἐπὶ καλοκαγαθίᾳ.

Δομετιανῷ σχολαστικῷ. 28

Τὰ δίκαια χρῄζει συμμάχων· ἢ γίγνοιντ᾽ ἂν οἱ βοηθοῦντες αὐτοῖς εὐδαίμονες, τοῖς ὀρθῶς ἔχουσι συμπονοῦντες. εἱλόμην δή σε τούτων πρόβολον, γνώμῃ τε ἀμύνοντα καὶ τέχνῃ. τὸ μὲν οὖν ἐμόν, ἅπασιν εὖ ποιεῖν οἷς ἂν δύνωμαι· δίδου δὲ αὐτὸς ἀφορμάς. αἰσθήσῃ γὰρ φιλίας, ἣν οὔτε αὐτὸς μέμψῃ, γελάσει τε ἴσως οὐδείς.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ ἈΝΤΙΟΧΕΙΑΣ ἘΠΙΣΤΟΛΑΙ.

Φιλοξένῳ ἐπισκόπῳ. 1

Πρᾶγμα ἐμοὶ ποθεινὸν, ἐπιστολὴ παρ' ὑμῶν. καὶ εἴθε μὲν ἐξεγένετό μοι καὶ αὐτῆς συνιέναι τῆς φωνῆς· (οὕτω γὰρ ἂν ἥδιον ἔχον, ὥσπερ τις ἐραστὴς αὐτὴν ὁρῶν τοῦ ποθουμένου τὴν ὄψιν)· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ εἰκόνας εἰώθαμεν ἀγαπᾶν τῶν ἐρωμένων, ὅταν αὐτοὺς μὴ δυνηθῶμεν ἰδεῖν. τὰ σύμβολα δὲ, ὅτι μὲν τῆς ἑορτῆς ἐστιν, ἀγαθά μοι δοκεῖ· διότι δὲ παρ' ὑμῶν, διπλάσια δικαίως νομισθήσεται.

Διονυσίῳ.

Αὐτὴν ἐδάκρυσα τὴν γῆν, ἐπειδὴ τὴν σὴν ἤκουσα σιωπήν. εἰ γὰρ ὁ κύκνος σιγᾷ, τίς ᾄσεται μουσικήν; εἰ ὁ μεγαλόφωνος Διονύσιος μικρὰ φθέγγεται, τίς οὐ σιωπήσεται; ὡς ἔδει τὴν ψυχὴν πολλοῖς στόμασιν ἀνηχεῖν, ὅπως ἂν ᾖ τοῦτο κἀμοὶ πρὸς ὑπηρεσίαν τῆς τέχνης. δεινὸν γὰρ εἴ τις ἄριστος αὐλητὴς, κατεαγότων αὐτῷ τῶν αὐλῶν, δι' ἀπορίαν ὀργάνων εἰς θέατρον μὴ καταβαίνει.

Στεφάνῳ. 3

Ὅτι γραμμάτων ἐμῶν ἐπιθυμεῖς, ἠγνόουν· ὡς δὲ ᾐσθόμην ἀφ' ὧν ὁ γραμματικὸς Βερονικιανός μοι διελέχθη, γράφων μὲν οὐ παύσομαι, φιλῶν δὲ οὐκ ἐπαυσάμην.

Εὐσεβίῳ. 4

Ποιήσαντες ὑμεῖς ἐραστὴν, ἐποιήσατέ με καὶ τολμηρόν. ὥστε οὐ παύσομαι γράφων, κἂν πολλάκις αἰτιάσησθέ με θρασύτητος. τί γὰρ ἂν καὶ ποιήσειεν ἄνθρωπος ἐρῶν, καὶ παύσασθαι μὴ δυνάμενος;

Τῷ τὰ ὀξίδια πέμψαντι. 5

Τοῖς κεραμίοις ὅτι μὲν προφητείας ἐπέγραψας εἶδον· ὅτι δὲ μὴ προσέθηκας ὄξους, ἐπελαβόμην. τοῦτο γὰρ ἐπιγράφων

καὶ ἀληθεύειν ἐδόκεις, καὶ ἀσφαλεστέρους ἐποίεις τοὺς πειρωμένους· νῦν δὲ ὑπὸ τῆς ἀγνοίας ὡς οἶνον ἁρπάζοντες, λανθάνουσι κινδυνεύοντες.

Τῷ αὐτῷ. 6

Ἡ φιλότιμος καὶ δικαία σοῦ δωρεά, μέχρι μὲν περιῆν ἀνέπαφος ἦν· ἐπεὶ μηδὲ ἰδεῖν αὐτὴν ἠνεσχόμην, οὕτω μεγάλην οὖσαν ἐρυθριῶν· ὡς δὲ ἔδει τῶν κεραμίων ἕνα πέμψαι φίλῳ γνησίῳ κατὰ χρείαν ἐπιδημοῦντι, τότε ᾐσθόμην ὅτι καὶ δόλον εἶχεν ἐν ἀπορρήτῳ, καὶ τὸν πέμψαντα ὡς ἀληθῶς ἐμιμεῖτο. γελοῖον δέ, ὅτι καὶ σημεῖον ἐπέθηκας αὐτοῖς ἵν᾽ εὐφρᾶναι τὸν ἀπατώμενον. οὐδὲν δὲ ἀπεικὸς ἐπεπόνθειν ἄν, πολλάκις ἐφ᾽ οἷς ἐπείσθην διαμαρτών.

Τῷ αὐτῷ. 7

Οἱ κέραμοί σου κενοὶ μὲν ἦσαν ἀρθέντες, ὄξος δὲ ἔφερον ἀνοιχθέντες. οὕτω καὶ ὀλίγον ἐν αὐτοῖς ὑπῆρχε καὶ πονηρόν. ὥστε εἰ τοιαῦτα τιμᾷς, ἀμείνων ἂν εἴης ἀγνωμονῶν.

Τῷ ἄρχοντι Ἱεραπόλεως. 8

Οἱ τὰς ἀρχὰς ἐνδόξως μετιόντες, ὥσπερ ὑμεῖς, πλέον τοῦτο ἐπιτηδεύουσι, φίλους ποιεῖσθαι πλείους ἐν ταῖς ἀρχαῖς. γινώμεθα τοίνυν φίλοι τῆς μεγαλοπρεπείας τῆς σῆς, ἐγώ τε καὶ ὁ τὴν ἐπιστολὴν ὑμῖν ἐπιδιδούς. ἐγὼ μέν, ὡς γέγραφα· ὁ δὲ ἑταῖρος Μόδεστος, ὧν βούλεται ῥᾳδίως ἐπιτυχών.

Εὐσταθίῳ. 9

Ἆρα μὴ φαίνωμαι βραδὺς εἰς ἐπιστολήν; ἢ τοὐναντίον καὶ ὀχληρός; ἀλλ᾽ εἰ καὶ τὸ δεύτερον δοκοίην, αὐτὸς αἴτιος, ἐπιστέλλων, ὅτι μετέωρος ἡ χάρις ἐστὶ τὴν ἐμὴν ἀπόκρισιν περιμένουσα.

Θεοδώρῳ. 10

Εἴθε ἦν καὶ πυθέσθαι ὅπως ἡμῖν τοῦ σώματος ἔχεις· ἐπειδή σοι τοῦτο καὶ μόνον ἐνοχλεῖ. τὰ γὰρ τῆς ψυχῆς, ἀμείνω καὶ θειότερα πέφυκε. κἂν ηὐξάμην οὕτως ἔχειν ἑτέρους, ὥστε εὐδαιμονέστερον ἐντεῦθεν εἶναι τὸν χρόνον. γράφε οὖν ὁσάκις ἐνδιδῶσι τὸ νόσημα, καὶ πότε καὶ ὅσον νενίκηται.

καὶ ὅπως παρεχώρησε ταῖς ἡμετέραις ἀρχαῖς. τὸν δὲ ἑταῖρον Ἀρχέλαον ἐκ τῶν ὑμετέρων γραμμάτων ἔχω δι' εὐνοίας ἀεί, μεγάλην σύστασιν ἡγησάμενος ἐπιστολὴν ἀνδρὸς ἀγαθοῦ.

Ἰλασίῳ. 11

Ἆρα μὴ λέληθα ἐμαυτὸν εἰς παροιμίαν ἐλθών; καὶ γέγονα λύκος χανὼν διὰ κενῆς; καὶ τίς ἂν πιστεύσειε ταύτην ἐπ' ἐμὲ τὴν παροιμίαν ἰσχύειν, ὅτε ὑμεῖς αὐτὴν προσδοκίαν ἐποιήσατε, συζεύξαντες τὰ ἆθλα τοῖς ἐπιτάγμασιν; εἰ μὲν οὖν, ὡς ἐχρῆν, ἠγωνίσμεθα, καὶ λαμπρὰν αἰτοῦμεν τὴν δωρεάν· εἰ δὲ ἧττον ἐξελέγξαμεν ἢ νομίζομεν, ἀλλ' οὐ χεῖρον ἠβουλήθημεν ἤπερ ἐφάνημεν. βουλήσει δὲ ἴσως ἅπαντα κρίνεται. ἀπόδοτε τὴν σύνταξιν ἀνθρώποις ἢ δυναμένοις ἢ βουλομένοις· καὶ δότε πρόφασιν ὑμνῆσαι τὴν φιλότιμον καὶ σοφωτάτην ἀρχήν, αὐτοὶ πρὸς ἕκαστον ὑφηγούμενοι τῶν πεπραγμένων.

Ἀζυγίῳ. 12

Δός μοι τὰς ὑποσχέσεις, ἢ μᾶλλον ἀπόδος. λέγω δὲ ἀπόδος, οὐ κατὰ τὸν τῶν ὑποσχέσεων νόμον, ἀλλ' ὅτι τὸ θεραπεύειν ἡμᾶς, ὡς ὄφλημα σαυτὸν ἀπαιτεῖς. καὶ περὶ ὧν ἤδη τυγχάνω δεηθείς, ἐπίστελλον ἀκριβῶς· ὡς ὅτι τὸ θέρος ἐνδίδωσιν ἢ θαρρεῖν δι' ἡμᾶς, ἢ δραμεῖν ὡς ἡμᾶς.

Ῥωμύλῳ. 13

Ἐκ μὲν τῆς ἤδη γραφείσης ἐπιστολῆς, καὶ πτερωτὸν εἶναί σε διὰ τῆς προθυμίας ἐνόμισα· χρόνου δὲ ἐγγενομένου, καὶ πεμφθέντος οὐδενὸς ὧν προσεδόκησα, γράφειν αὖθις ἐγκλήματα, πικρὸν ἡγησάμην. παρακαλῶ δὲ ἔτι, σπεῦσον. ἢ πάντως ἐλπὶς τὰ ἐγκλήματα.

Φιλοξένῳ. 14

Τοῦτ' ἐστὶ παλαιὸς ἐραστής, τοῦτο ῥήτωρ δεξιός; οὔτε πρότερος οὔτε δεύτερος ἐπιστέλλεις. καίτοι φιλοῦντός τε ἦν καὶ ἱκανοῦ λέγειν. μαρτυρεῖ γὰρ ἡμῖν τὸ πέμπειν ἐπιστολάς. τί οὖν τοῦτο ποιεῖς; ἀπόκριναι γράφων. εἰ μὴ καὶ τοῦτό με

ζημιοῖς. δηλ' ἐνταῦθα καὶ σεαυτὸν ἀδικεῖς ἢ ἐμέ· σεαυτὸν μὲν, κυρίαν ἐῶν κατὰ σοῦ τὴν αἰτίαν· ἐμὲ δὲ, μηδὲ ὑπὲρ ὧν ἠπατώμην ἀπολογίας ἀξιῶν.

Γλαυκιδάνῳ. 15

Ἤδη σοι γράψας ἐπιθυμοῦντι, τὸ μὲν ἡδέως δέχεσθαι τὴν ἐπιστολὴν παρά τε κομίσαντος ἔμαθον, παρὰ σοῦ δὲ οὐδέν. ὥστε δὲ ὧν μὲν οὐκ ἀποκρίνω, συμβουλεύεις ἔτι μὴ γράφειν. ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ νῦν αἰτήσας, ἀπὸ τῶν ὁμοίων ὧνπερ καὶ ὁ πρότερος ᾔτει, πάλιν σοι γράφω. τὴν δὲ ἐγκαλοῦσαν οὐ πέμψω.

Εὐπκίῳ. 16

Πρὸς σαυτοῦ καὶ τῆς παλαιᾶς φιλίας ἡμῶν, οὐ δοκῶ σοι γράφων, ἀναισχυντεῖν, ἀνδρὶ μηδὲ εἰδέναι μου βουλομένῳ τὰ γράμματα; ἀλλ' ἔτι μὲν ἐλπίζων μεταθήσειν ὑμᾶς, καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐπιστέλλειν· ἀποτυχὼν δὲ νῦν αὖθις, ἀναιδὴς οὐ κληθήσομαι. τοῦ Μοδέστου δὲ πολὺν τινα ἔπαινον ὑπὲρ σοῦ κινοῦντος παρὰ πολλοῖς, ἀναγκαῖον ἡγησάμην καὶ δι' αὐτοῦ, καθάπερ διὰ τῆς ἐπιστολῆς, ὑμῖν ὁμιλῆσαι.

Λεοντίῳ. 17

Εἶχον μὲν τινα λύπην ἄχρι τοῦ παρόντος, καὶ δικαίαν, πρὸς σέ. τὴν δὲ αἰτίαν ἀγνοεῖς. εἰ δὲ ἀγνοεῖς, ἀναμνήσω. γεωργοῖς ἐμοῖς ἐβοήθεις ἀδικοῦσιν ἐμέ. παυσάμενος οὖν τοῦ λυπεῖν, ἐπανήγαγες αὖθις εἰς τὸ φιλεῖν. φιλήσω δὲ ἔτι μᾶλλον ἐγώ, εἰ μελήσει σοι τῶν ἐμῶν, ἀλλὰ μὴ τῶν ἀδικούντων ἐμέ.

Δημοφίλῳ. 18

Ἄρχε μὲν ἀτυχῶς· ἀτυχήσεις δὲ ὢν ἀγαθός· ἐπεὶ καὶ φιλεῖ τὸ θεῖον τοὺς ἀγαθούς. τὸ δὲ μεμνῆσθαι τῶν φίλων, εἴπερ ἄλλο τι, καὶ τοῦτο βέβαιον παρά σοι. ἀλλὰ τῶν πραγμάτων ἀφελκόντων εἰς λήθην, ἔδοξα διπλῆν ἀνάμνησιν ὧν παρεκάλεσα, καὶ τὸν ἐπιδιδόντα καὶ τὸ διδόμενον.

Ἀραβιανῷ. 19

Ἡ μὲν ἐπιστολὴ γέγραπται παρ' ἐμοῦ· τὴν χάριν δὲ οὐκ

αἰτίῳ μόνος, ἀλλὰ πολλοὶ δέχονται μετ' ἐμοῦ. σκόπησον οὖν ὅπως μήτε τὴν ἐπιστολὴν τοῖς αἰτήσασι καταλίπωμεν, μήτε οἱ δεηθέντες ὑμῶν ἀποτύχωσι δι' ἐμοῦ.

Ἀμμωνίῳ. 20

Ἄνδρα ἐπιεικῆ καὶ παρὰ τῆς ὄψεως αὐτῆς μαρτυρούμενον, τὸν ἀναγνώστην Οὐλπιανόν, εὖ ποιησάτω τὸ μέγεθος τὸ σόν. καὶ δι' ὑμᾶς μέν, ὡς ἡγουμένοις δεξιῶς· δι' ἐμὲ δέ, ὡς ἱκανὸν εἶναι νομίζοντα περὶ ὧν ἐπιστέλλω παρ' ὑμῖν. ἡ δὲ τῆς εὐεργεσίας αἰτία, φιλοπράγμονος ἀντιδίκου καὶ σπεύδοντος ἐπηρεάζειν ἐλευθερῶσαι.

Ἀνθεμίῳ. 21

Οὐ παύσομαι γράφων, ἕως ἂν ἀπείπωμεν, ἐγὼ μὲν γράφων, αὐτὸς δὲ ἐνοχλούμενος· ὅπως ἂν καὶ μάθω βεβαίως εἰ δεῖ με περὶ ὧν ἐδεήθην, τὴν ἐλπίδα τηρεῖν, ἢ μᾶλλον ἀπολαβεῖν.

Νείλῳ. 22

Συνὼν μὲν ἐλύπεις, ἀποδημῶν δὲ νῦν ἀδικεῖς. τῶν γὰρ ἐν τῇ συνουσίᾳ τερπνῶν ἀποστερεῖς. ἀλλὰ μὴν καὶ γράφων ἐγγύου βαρύτερος. τὸ γὰρ ἡδὺ τῆς ἐλπίδος ἀνῄρηκας. ὥστε οὐκ ἂν ἔχοις εἰπεῖν ποτε ἡμᾶς οὐκ ἠνίασας.

Καλλιοπίῳ. 23

Μεῖζόν με λυπεῖς ὧν ὠφέλησας, οὐ γράφων ἐξ ὅτου ὠφέλησας. ὥστ' εἰ τὸ τυχεῖν ἀγαθῶν, τοὺς ποθουμένους παρασκευάζει σιγᾶν, κινδυνεύω μᾶλλον ἀγαπᾶν τὴν βραδυτῆτα τοῦ τάχους, εἰ μέλλοιεν γνησιώτατοι φοιτηταὶ, διότι μὴ ταχὺ χαρίζονται, συχνότερον ἐπιστέλλειν. τοῦτο μὲν οὖν, ὦ μουσικώτατε, μὴ παύσῃ ποιῶν· μηδὲ ἀφαιροῦ με τοῖς ἐμοῖς καρποῖς ἐντυγχάνειν, ὑμετέραις ἐπιστολαῖς. ἃ δὲ ὑπὲρ ἐμοῦ πρακτέον, ἀφίημι τῷ θεῷ καὶ ὑμῖν· ὡς ἂν μὴ δοκοίην ἀπειρόκαλος εἶναι, περὶ τῶν αὐτῶν πλειστάκις διαλεγόμενος.

Σεβήρῳ. 24

Οὔτε πατὴρ οἷός τε εἴη μισῆσαι τοὺς ἐξ αὐτοῦ φύντας οὐ-

δέποτε, καὶ παιδευτὴς ἀμείνων ἔοικεν εἶναι πατρός. ὁ μὲν γὰρ ἐν ἡδονῆς τύχῃ παιδοποιεῖται, ὁ δὲ ἐν προαιρέσει τέχνης, ἀγαθοὺς εἶναι παρασκευάζει. μένε οὖν, θαρρῶν ὡς ἀγαπῶ σε κατὰ τὸν ἀμείνω πατέρα τὸν τῆς τέχνης· καὶ μηδέποτε μικροψυχίας ἁλῷς, εἴ τις ἄρα καὶ γέγονεν. ἐπεὶ καὶ πατέρες οἱ τῆς φύσεως, ἐνίοτε παραλυποῦσι τοὺς παῖδας, ἀλλ' οὐκ ἔτι καὶ πολεμοῦσιν ἀλλήλοις.

Φιλοξένῳ. 25

Εὖ πράττε φίλων ἄριστε καὶ ῥητόρων. οὕτω γὰρ ἐγὼ διατελῶ περὶ σοῦ τὰ μὲν εὐχόμενος, τὰ δὲ προσδοκῶν. καὶ σὺ μὲν ὅτι μέμνησαι φίλων, καὶ σπεύδεις ὑπὲρ ἡμῶν, εἰσὶν οἱ δεῦρο ταῦτα συνεχῶς ἀπαγγέλλοντες· πρόσθες δὲ τούτοις τὸ λειπόμενον, καὶ δίδου συνεχῶς ὑμετέραις ἐντυγχάνειν ἐπιστολαῖς.

Εὐσταθίῳ. 26

Ὁ γράφων ἐγὼ τὴν ἐπιστολὴν, φίλος ὑμῖν· ὁ κομίζων, φίλος ἐμοί. γένοιτο τοίνυν καὶ σοὶ δι' ἐμέ. καὶ γνῶθι κἀνταῦθα ποδαπὸς τίς εἰμι, φίλοις εἰσάγων τοῖς φίλοις. ἐφ' οἷς δὲ ἥκει, καὶ ὅπως αὐτῷ χρὴ διατεθεῖναι, τὰς μὲν αἰτίας αὐτὸς διηγήσεται· πρὸς δὲ τὸ δεύτερον ὑμεῖς ὑφηγήσασθε, καὶ φιλοῦντες ἄγαν, καὶ φρονοῦντες ἱκανῶς.

Ἰωάννῃ. 27

Ἀεὶ μὲν φόβος ἡγεῖταί μοι τῆς πρὸς ὑμᾶς ἐπιστολῆς, θεραπεύει δὲ αὐτὸν ἡ πρᾳότης ἡ παρ' ὑμῖν. γράφω τοιγαροῦν τῆς εἰς ὑμᾶς ἐλπίδος ἀντεχόμενος, ὥσπερ οἱ κυβερνῆται βλέποντες εἰς τὸν ἀπευθύνοντα τῶν ἀστέρων. ἐπεὶ οὖν καὶ ὑμεῖς οὕτω καταλάμπετε, μείνατε καὶ οὕτως εὐεργετοῦντες.

Εὐσταθίῳ κοιαίστωρι. 28

Καὶ προθυμία καὶ προσδοκία οὐ μικρὰ παρ' ἡμῖν· πρῶτον μὲν, ἰδεῖν ὑμᾶς, ἔπειτα δὲ καὶ εἰπεῖν εἰς ὑμᾶς. ἀλλὰ τὸ μὲν πρότερον, ἐν ὑμῖν· τὸ δὲ δεύτερον, ἐν τῇ πόλει κἀμοί. μᾶλλον δὲ καὶ τοῦτο ἐν ὑμῖν. οὐ γὰρ δὴ μικρὸν κώλυμα εἰς

πανήγυριν, πόλις ἀθυμοῦσα, καὶ παιδευταὶ μετοικίζειν οὐκ ἀνεχόμενοι.

Ἐλισταίῳ. 29

Μία πρὸς ἡμᾶς ἐπιστολὴ παρὰ σοῦ· παρ' ἐμοῦ δὲ, ἥτις ὑμῖν ἀποδέδωκεν, αὕτη τετάρτη. πρᾶττε τοίνυν καλῶς, καὶ μέμνησο τῶν φίλων. κἄν τι σε δεξιὸν περιστῇ, γράφε πρὸς ἐρῶντα μαθεῖν.

Πλακιδιανῷ. 30

Ὁ πρότερον πιστεύσας σοὶ δι' ἐμὲ, νῦν ἐμὲ μέμφεται διά σε. λῦσον οὖν τὸ χρέος, ἵνα μὴ κἀγώ σοι μέμψωμαι δι' ἐκεῖνον.

Σαλβιανῷ. 31

Τὰς ἐπιστολὰς οἱ τὴν ἀρχὴν εὑρόντες, δοκῶ μοι διὰ πρόσρησιν εὗρον· πραγμάτων δὲ ἴσως ἐγγινομένων, παρηκολούθηκέ τι καὶ νεώτερον ὑπὲρ αὐτῶν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς διαλέγεσθαι. οὐκοῦν εἰ μὲν ἐμπέσοι πράγματα, καὶ μακρολογεῖν ἀνάγκη· τούτων δὲ ἀπόντων, πῶς ἄν τις χαρίσαιτό σοι μακροτέρας ὁμιλίας ἐρῶντι; καλῶ γὰρ ὁμιλίαν καὶ τὴν ἐν τοῖς γράμμασιν, οὐδὲν πολὺ συνουσιῶν διαφέρουσαν.

Ἱερίῳ. 32

Εἶτα, ὦ σοφώτατοι τῶν ἐν τῇ γῇ, χρήματα μὲν αἰτήσας ἔλαβον ἂν καὶ ῥᾳδίως· ἐπιστολὴν δὲ ὑμετέραν ἰδεῖν, πολλάκις μὲν εὐξάμενος, πολλάκις δὲ ἱκετεύσας, ἀνάξιος εἶναι τοῦ τυχεῖν ὑποπτεύομαι. καίτοι φιλῶ μὲν ὡς ὀλίγοι, τιμῶ δὲ ὑπὲρ τοῖς ὀλίγοις.

Ἡσυχίῳ. 33

Ἐγὼ καὶ σοῦ κήδομαι καὶ Τιμοθέου· σοῦ μὲν, ὡς μὴ ἀδικοίης· Τιμοθέου δὲ, ὡς μὴ ἀδικοῖτο. εἰ δὲ καὶ σοὶ δοκεῖ μετὰ Πλάτωνος τὸ ἀδικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι μεῖζον εἶναι κακὸν, ἔοικα σοὶ μᾶλλον ἢ τούτῳ χαρίζεσθαι, δεόμενος ὑπὲρ αὐτοῦ πραττομένου δίκας ὑπὲρ ὧν οὐκ ἐξήμαρτε.

Σεργίῳ. 34

Πολλῆς ἐνέπλησέ με φροντίδος κομίσας τις περὶ ὑμῶν

ἀπαγγελίαν ἐπαχθῆ. καίτοι τὰ βελτίω προσεδεχόμην ἀκούειν. πέμψον οὖν θᾶττον ἐπιστολὴν περιμένοντί μοι συνδιαπεθῶσαι τοῖς γραφομένοις.

Λεωνίδᾳ. 35

Ἔρρωσο. τοῦτο γὰρ ἐγὼ καὶ συνεύχομαί σοι, καὶ ἀκοῦσαι ποθῶ περὶ σοῦ. κἂν ὅτι τοῦτο ἐστὶ παρ' ὑμῖν ἐπιστείλῃς, οὐ μικρὰν ἔχειν δωρεὰν ἡγοῦμαι παρὰ τῆς τύχης.

Καλλιοπίῳ. 36

Τοῖς σοῖς ἀπαντῶν ἀεί, καὶ ὅπως ἔχεις ἐρωτῶ, καὶ εἴπου δέονται, μὴ σιγᾶν ἀπαιτῶ. λεγόντων δὲ ἀμφότερα, σὲ μὲν ὑγιαίνειν, αὐτοὺς δὲ χρῄζειν οὐδενός, χαίρων ἐγὼ δικαίως ἀπέρχομαι.

Σεργίῳ. 37

Σφόδρα μέν σου περιεπτυξάμην τὰ γράμματα φιλοσοφοῦντα καὶ παραινοῦντα. γίνωσκε δὲ ὡς οὐδὲν οὔτε τῶν καιρῶν οὔτε τοῦ συμφέροντος ἰσχυρότερον.

Μοτερνίῳ. 38

Καὶ βραχέα τῷ μεγέθει σου γράφων, ὅτι φιλῶ καὶ μέμνημαι δείκνυμι· ποιῶν δὲ καὶ αὐτὸς ὥσπερ ἐγώ, τοῦτο δείξεις ὅπερ ἐγώ.

Αἰγυπτίῳ. 39

Οἶδα καὶ τὰς ὑπερηφάνους τῶν ἑταιρῶν οὕτω ποιούσας, καὶ πάντα ἐπιτάττειν βουλομένας τοῖς ἐρασταῖς. ἀλλ' ἐκεῖναι μὲν ἴσασι καὶ θεραπεύειν ὅταν κελεύωσι· σὺ δὲ Λαΐδα τινὰ Κορινθίαν ἀπομιμῇ, κελεύων μὲν ἑτοίμως, ὑπακούων δὲ οὐδὲ μόλις.

Ἰωάννῃ. 40

Τὸν οἶνον τὸν Κνίδιον φασὶν οὕτω πολὺν ἔχειν ὑμᾶς, ὥστε καὶ ἐπ' ἀγορᾶς αὐτὸν διατίθεσθαι· ἡμεῖς δὲ οἱ τὴν Σύρον οἰκοῦντες, ἄλλας μὲν εὐτυχοῦμεν ἀμπέλοις, τὰς δὲ παρ' ὑμῖν μακαρίζομεν, οὕτως εὐδαιμονέστερον, ὅτι καὶ ἀναγκαιότερον. πέμψατε οὖν μοι κεράμους ἀρκοῦντας εἰς ἔτος, ἢ ληψόμενοι τὴν τιμήν, ἢ χάριν αὐτῇ χάριτος ἀπαιτήσοντες.

Ἀβραμίῳ ἐπισκόπῳ. 41

Ἔδει πρὸς ἄνδρας ἀρετὴν τοὺς μέλλοντας γράφειν, καὶ χρόνου μῆκος ἐπιζητεῖν, καὶ δύναμιν λόγων ἀξίαν εὑρεῖν. ἁμάρτημα γὰρ οὐ φορητὸν, τοιούτοις πράγμασιν ἐγχειρεῖν, ἀφ' ὧν καὶ τὰ τῆς προπετείας ἐλέγχεται, καὶ τὰ τῆς ἀρετῆς ἐκ τῆς μικρολογίας ὑβρίζεται. τοῦτο τοίνυν ἡμῖν καὶ τὴν ἀναβολὴν πεποίηκε, καὶ τὸ δοκοῦν ἔγκλημα περιέστηκε. φίλων γὰρ ἐδόξαμεν ἀμνημονεῖν, πρὸς αὐτοὺς μηδὲ γράμμασι φανέντες. γνοὺς τοίνυν τὴν αἰτίαν, καὶ σκοπῶν τὴν φιλίαν, μὴ παντελῶς τὴν ἐμὴν ἀβέβαιον νομίσῃς διάνοιαν. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ αὐτὸς, οἶμαι, τὴν τοιαύτην κακίζειν ἐπείγῃ προαίρεσιν, ἥτις μικρᾶς γοῦν ἀσφαλείας πεφρόντικεν. εὔχου τοίνυν περὶ ἡμῶν. τοῦτο γὰρ κἀμοὶ ποθεινὸν καὶ σωτήριον, καὶ σοὶ προσφιλὲς ἅμα καὶ νόμιμον.

Διονυσίῳ ἐπισκόπῳ. 42

Ἔλαβόν σου τὴν ἐπιστολὴν ὑγιαίνων, ἀντεπιστέλλω δέ σοι νοσῶν. νοσῶ δὲ ἐκεῖνα τὰ εἰωθότα, ἐν οἷς ἀλγήματά τε οὐ φορητὰ τῶν ποδῶν, καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ μὴ εἶναι καθεύδειν κακὰ, καὶ τὸ ἐρᾶν θανάτου. πρὸς ταῦτα εὐχῶν δεῖ τῶν ὑμετέρων. εὐχῶν δὲ λέγω τῶν ἐθάδων, τοῦ δυσωπεῖν τὸν θεόν. ὡς ἔγωγε πολλάκις ἤδη καὶ τὰ κοινὰ καὶ τὰ ἴδια μάτην ηὐξάμην. τοιοῦτόν ἐστιν ἁμαρτίαι βαρεῖαί τε καὶ πολλαί. εἰ δέ τι παρ' ὑμῖν εὕρηται τοιοῦτον ὃ δύναιτο ἂν εἰ καὶ μὴ τὸ πᾶν ἀνελεῖν τῶν πόνων, ἀλλ' ἀφαιρεῖν μέρος, πέμπε τάχιστα, καὶ βοήθει φίλου σώματι.

Εὐσεβίῳ. 43

Καὶ τῶν ἵππων λέγουσι τοὺς ἀρίστους, ἐπειδὰν εἰς ἀγῶνα ἔλθωσιν, εἶναι τὰ τελευταῖα βελτίους ἢ τὰ πρῶτα τῶν δρόμων· καὶ ὁ καλὸς Ἀκυλῖνος, φιλοτιμότερός ἐστιν ἐν τοῖς πόνοις νῦν μᾶλλον ἢ πάλαι· καὶ προθυμεῖται μὲν οὐδὲν εἶδος ἀγνοῆσαι παιδείας, τοὺς δὲ περὶ αὐτοῦ παλαιοὺς ἐπαίνους ἐπιδεῖξαι μικρούς. αἱ τοιαῦται δὲ τῶν νέων ἐπιθυμίαι, βίβλων ἐπιδέονται πλήθους· τοῦτο δὲ οὐκ ἂν γένοιτο εἰ μὴ πα-

ῥείη χρυσός.

Ἰουλιανῷ. 44

Ἐπεδήμησέ τις ἡμῖν ἐκ τῆς ὑμετέρας, καὶ τὸν υἱὸν ἐπαγόμενος ἐπὶ λόγοις. ἐγὼ δὲ ἰδὼν ἄνδρα λίαν εὐπρεπῆ καὶ ὡς ἂν τύχῃ ταῖς ἀπάταις ἀγόμενον, ἠρώτων τί τοὔνομα εἴη τῷ ξένῳ. τῶν παρόντων δέ τις εἰδέναι δοκῶν, Μακάριος, ἔφησεν. ἐγὼ δὲ ὡς ἤκουσα τὸ Μακάριος, πάνυ γε, ἔφην, εἴπερ οὐκ ἐπεδήμησεν.

Τῷ αὐτῷ. 45

Ἐπέστειλά σοι γαμοῦντι, καὶ συγγνώμην ἔχω μετὰ τὸν γάμον σιγῶντι. οὐδὲ γάρ ἐστιν, ὡς ἔοικεν, οὐδενὶ παρρησία, δεδεμένῳ γυναικείαις ἀπάταις.

Ῥούφῳ σχολαστικῷ. 46

Λόγος ἐστὶ παλαιός, μὴ ῥαδίως Κίλικας ἀληθεύειν. καὶ δέδοικα μὴ Κιλικίαν ἰδών, ἐκοινώνησας αὐτῇ καὶ τῶν τρόπων. ποῦ γὰρ τὰ γράμματα; ποῦ δὲ τὸ συνεχῶς ἐπιστέλλειν; ἢ οὐχ αὕτη μὲν ἦν ἡ ὑπόσχεσις; μεμένηκε δὲ λόγος ὑπόσχεσις, ἐμὲ μὲν λυπεῖσθαι ποιῶν, σὲ δὲ Κίλικα δεικνύων;

ΤΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΤΙΝΕΣ.

Νικοβούλῳ. 1

Τὸ λακωνίζειν, οὐ τοῦτό ἐστιν ὅπερ οἴει, ὀλίγας συλλαβὰς γράφειν, ἀλλὰ περὶ πλείστων ὀλίγας. οὕτως ἐγὼ καὶ βραχυλογώτατον Ὅμηρον λέγω, καὶ πολὺν τὸν Ἀντίμαχον. πῶς; τοῖς πράγμασι κρίνων τὸ μῆκος, ἀλλ' οὐ τοῖς γράμμασι.

Ἑλλαδίῳ. 2

Ἥσθην τοῖς γράμμασι. πῶς δὲ οὐκ ἔμελλον; τὴν μνήμην εἶναί σοι καὶ τῶν τεθνηκότων. προσόντων δὲ καὶ τῶν συμβόλων τῆς ἑορτῆς, πλείων ἡ χάρις. ἀλλὰ πρόσθες οἷς δίδως ἅπερ αἰτεῖς. προσεύχου δὲ περὶ ἡμῶν, εἰ μὲν συμφέρει πάλιν ἡμᾶς ὑπομνησθῆναι καὶ ὑπομνῆσαι τῆς ἑορτῆς· εἰ δὲ μή, πρὸς τὰ ἐκεῖσε μετατεθῆναι, καὶ τὴν ἀληθῆ ἑορτὴν ἢ λαβεῖν ἢ ἰδεῖν, ἔνθα εὐφραινομένων πάντων ἡ κατοικία. τῶν γὰρ τοῦ βίου στροφῶν κεκορέσμεθα.

Εὐδοξίῳ ῥήτορι. 3

Ἐρωτᾷς πῶς τὰ ἡμέτερα; καὶ λίαν πικρῶς. Βασίλειον οὐκ ἔχω, Καισάριον οὐκ ἔχω, τὸν πνευματικὸν ἀδελφὸν καὶ τὸν σωματικόν. ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου ἐγκατέλιπόν με, μετὰ τοῦ Δαβὶδ φθέγγομαι. τὰ τοῦ σώματος πονηρῶς ἔχει. τὸ γῆρας ὑπὲρ κεφαλῆς· φροντίδων ἐπιπλοκαί, πραγμάτων ἐπιδρομαί· τὰ τῶν φίλων ἄπιστα, τὰ τῆς ἐκκλησίας ἀποίμαντα. ἔρρει τὰ καλά· γυμνὰ τὰ κακά· ὁ πλοῦς ἐν τῇ νυκτί, πυρσὸς οὐδαμοῦ· Χριστὸς καθεύδει. τί χρὴ παθεῖν; μία μοι τῶν κακῶν ἡ λύσις ὁ θάνατος. καὶ τὰ ἐκεῖθεν μοι φοβερά, τοῖς ἐντεῦθεν τεκμαιρομένῳ.

Τῷ αὐτῷ. 4

Καισάριον οὐκ ἔχω· ἐρῶ γὰρ (καὶ εἰ μὴ φιλόσοφον τὸ πάθος) στέργω τὰ Καισαρίου· καὶ ὅ,τι ποτ' ἂν ἴδω Καισαρίου γνώρισμα, καὶ περιπτύσσομαι καὶ ἀσπάζομαι· καὶ οἱονεὶ αὐτὸν ὁρᾶν δοκῶ, καὶ συνεῖναι καὶ διαλέγεσθαι. καὶ οἷον ἔπαθον νῦν ἐπὶ τοῖς σοῖς γράμμασιν. ὁμοῦ γε ἀνέγνων τὸ πρόγραμμα τῆς ἐπιστολῆς, τὸ γλυκύ μοι πρᾶγμα καὶ ὄνομα τὸ φιλάγελον· καὶ πάντα μοι ἀθρόως ὑπεισῆλθε τὰ ποτὲ τερπνά· αἱ πόλεις, αἱ διατριβαί, ἡ τράπεζα, ἡ πενία· τὰ τῆς ἐρατεινῆς ὁμηλικίης, ὅ φησιν Ὅμηρος· ἢ παίγνια, ἢ σπουδάσματα· οἱ τῶν λόγων ἱδρῶτες· οἱ κοινοὶ παιδευταί· τὸ τῶν ἐλπίδων ὕψος. πάντα ὅσα ἂν εἴποι τις τῶν τοιούτων καλῶν· οἷς ἐγὼ χαίρω διαφερόντως, καὶ μεμνημένος. ἵν' οὖν ἔτι μᾶλλον ὁμιλῶμεν τούτοις διὰ σοῦ, κίνει τὴν γραφίδα, καὶ χαρίζου τὸ ἐπιστέλλειν. πάντως οὐδὲ τοῦθ' ἡμῖν μικρόν· εἰ καὶ τὸ μέγιστον ἥρπασεν ἡμῶν ὁ φθόνος, τὴν συνουσίαν, λυπηρῶς διαθεὶς τὰ ἡμέτερα.

Τῷ αὐτῷ. 5

Πῶς ἔχει σοι τὰ τοῦ σώματος; ἢ δηλονότι βραχὺς ὁ λόγος, ὅπως ἂν ἔχῃ. περὶ δὲ τῆς ψυχῆς οὐκ ἐρήσομαι πῶς. οἶδα γὰρ ὅτι καὶ λίαν καλῶς· ἐπειδὴ γενναίως ἐμφιλοσοφεῖς τοῖς τοῦ σώματος· ὥσπερ βάσανον ἀρετῆς, ἀλλ' οὐχ ὕλης ἀνωμαλίαν τὸ πρᾶγμα δεξάμενος, ἵνα ᾖ σοι τὸ κακοπαθεῖν, τῆς τῶν ἄλλων ὑγείας μακαριώτερον. δίδως καὶ ταύτην ἱκανὴν τῆς φιλοσοφίας ἀπόδειξιν, τὸ τοιαῦτα καὶ περὶ τοιούτων ἐπιτάσσειν ἡμῖν, ἃ κἂν ἄλλοις θαρρήσαιμεν γράφειν. ἀλλά τόγε ὑπὸ σοὶ κριτῇ κινδυνεύειν οὐκ ἀσφαλές. πειρασόμεθα δ' ὅμως μὴ ἀντιλέγειν κελεύοντι.

Γρηγορίῳ Νύσσης. 6

Δυσχεραίνεις τῇ περιόδῳ, καὶ ἀστατεῖν σεαυτῷ φαίνῃ, καθάπερ τῶν ξύλων ἃ καθ' ὑδάτων φέρεται. μηδαμῶς, ὦ θαυμάσιε, μὴ οὕτως ἔχε. τῶν μὲν γὰρ ἀκούσιος ἡ φορά, σοῦ δὲ κατὰ θεὸν ἡ περίοδος· καὶ πάγιον τὸ τοὺς πολλοὺς εὖ ποιεῖν,

κἂν εἰ μὴ τόπῳ πεπήγοις. εἰ μὴ καὶ τὸν ἥλιον αἰτιῷτό τις, ὅτι περιτρέχει ἀπείρων τὴν ἀκτῖνα, καὶ πάντα ζωογονῶν ὅσα ἐπέρχεται· ἢ καὶ τῶν ἀστέρων τοὺς ἀπλανεῖς ἐπαινῶν, κακίζοι τοὺς πλανήτας, ὧν καὶ τὸ πλάνον ἐναρμόνιον.

Τῷ αὐτῷ. 7

Μὴ σφόδρα δάκνου τοῖς λυπηροῖς. ἂν γὰρ ἧττον λυπώμεθα, ἧττον ἐστὶ λυπηρά. οὐδὲν δεινὸν εἰ ἀνεθάλφθησαν οἱ αἱρετικοὶ, καὶ τῷ ἔαρι θαρροῦσι, τῶν φωλεῶν ἐξερπύσαντες, ὡς αὐτὸς γράφεις. μικρὰ συριοῦσιν, εὖ οἶδα· εἶτα καταδύσονται, καὶ τῇ ἀληθείᾳ καὶ τῷ καιρῷ πολεμούμενοι· καὶ τόσῳ μᾶλλον ὅσῳπερ ἂν τῷ θεῷ τὸ πᾶν ἐπιτρέπωμεν.

Τῷ αὐτῷ. 8

Περὶ ὧν ἐπέσταλκας, οὕτως ἔχομεν. οὔτε ὑφορώμενοι δυσχεραίνομεν, καὶ τιμώμενοι χαίρομεν· τοῦ μὲν γὰρ ἡμεῖς ἄξιοι. τὸ δὲ, τῆς ἡμετέρας φιλοτιμίας. προσεύχου περὶ ἡμῶν. τῇ βραχυλογίᾳ συγγίνωσκε. πάντως γὰρ, εἰ καὶ μικρὰ ταῦτα, σιωπῆς γε μακρότερα.

Προκοπίῳ. 9

Ἔχω μὲν οὕτως, εἰ δεῖ τἀληθὲς γράφειν, ὥστε πάντα σύλλογον φεύγειν ἐπισκόπων· ὅτι μηδεμιᾶς συνόδου τέλος εἶδον χρηστὸν, μηδὲ λύσιν κακῶν μᾶλλον ἐσχηκυίας ἢ προσθήκην. αἱ γὰρ φιλονεικίαι καὶ φιλαρχίαι (ἀλλ' ὅπως μή με φορτικὸν ὑπολάβῃς οὕτω γράφοντα) εἰσὶ λόγου κρείττονες· καὶ θᾶττον ἄν τις ἐγκληθείη κακίαν ἑτέρων δικάζων, ἢ τὴν ἐκείνων λύσειε. διὰ τοῦτο εἰς ἐμαυτὸν συνεστάλην, καὶ μόνην ἀσφάλειαν ψυχῆς, τὴν ἡσυχίαν ἐνόμισα. νῦν δὲ καὶ τὴν ἀρρωστίαν ἔχω προστατοῦσαν τῆς κρίσεως· ἀεὶ σχεδὸν τὰ τελευταῖα πνέων, καὶ εἰς οὐδὲν ἐμαυτῷ χρῆσθαι δυνάμενος. διὰ τοῦτο συγγινωσκέτω μὲν ἡ σὴ μεγαλόνοια· πειθήτω δὲ διὰ σοῦ καὶ ὁ εὐσεβέστατος βασιλεὺς μὴ ῥαθυμίαν ἡμῶν καταγινώσκειν, ἀλλὰ συγγινώσκειν τῇ ἀσθενείᾳ· δι' ἣν οἶδε καὶ συγχωρήσας ἡμῖν δεηθεῖσιν ἀντ' ἄλλης εὐεργεσίας τὴν ἀναχώρησιν.

Ἀνισίῳ,

Ἀνισίῳ. 10

Πῶς ἔχει τὰ πράγματα ἡμῖν, ἐρωτᾷς; μετά τινος ἱστορίας ἀποκρινούμεθα. ἐπρέσβευον Ἀθηναῖοι πρὸς Λακεδαιμονίους, (φησὶν) ἡνίκα ἐτυραννοῦντο. ἡ πρεσβεία δὲ ἦν, γενέσθαι τι αὐτοῖς ἐκεῖθεν φιλάνθρωπον. ὡς δ' ἐπανῆκον ἐκ τῆς πρεσβείας, ἔπειτα ἤρετό τις, πῶς ἡμῖν οἱ Λακεδαιμόνιοι; οἱ δὲ, ὡς μὲν δούλοις (ἔφασαν) λίαν χρηστῶς· ὡς δὲ ἐλευθέροις, λίαν ὑβριστικῶς. τοῦτο γοῦν καὶ αὐτὸς ἔχω γράφειν. πράττω μὲν γὰρ, τῶν μὲν ἀπεγνωσμένων φιλανθρωπότερον· τῶν δὲ μελλόντων ζῆν, φορτικώτερον. ἥ τε γὰρ νόσος ἔτι παραλυπεῖ, οἵ τε φίλοι κακοῦντες οὐκ ἀνιῶσι, καὶ τὰ δυνατὰ βλάπτοντες. ἀλλ' εὔχου τὸ θεῖον εὐμενὲς ἡμῖν εἶναι· καὶ δυοῖν θάτερον, ἢ φευξόμεθα τὰ δεινὰ πάντως, ἢ καρτερήσομεν. ἔστι δὲ καὶ τοῦτο ἐπιεικῶς συμφορᾶς ἐλάττωσις.

Τῷ αὐτῷ. 11

Αἰσθάνομαι τῶν ἐγκλημάτων καὶ σιωπῶντος. γάμους εἱστιῶμεν (ἴσως ἐρεῖς) καὶ ταῦτα, τῆς χρυσῆς Ὀλυμπιάδος τῆς σῆς. καὶ παρῆν ἐπισκόπων ὅμιλος· σὺ δὲ ἀπῆς ἡμῖν ὁ γεννάδας, ἢ ἀπαξιώσας, ἢ κατοκνήσας. οὐδέτερον, ὦ θαυμάσιε· ἀλλ' οὐκ ἦν, οἶμαι, πρέποντα τραγικῶς, πανηγυρίζειν κωμικῶς. καὶ ἅμα παντελῶς ἄωρον καὶ οὐ γαμικὸν, δύο ποδαλγοὶ περιφερόμενοι καὶ γελώμενοι μέσοι πηδώντων· ἵνα τι σοὶ καὶ προσπαίζωμεν γαμικῶς. ἐπεὶ τῷ γε βούλεσθαι, καὶ πάρειμι καὶ συνεορτάζω· καὶ τῶν νέων τὰς δεξιὰς ἀλλήλαις τε ἐμβάλλω, καὶ ἀμφοτέρας τῇ τοῦ θεοῦ. πρέπει γὰρ ὥσπερ ἄλλο σοὶ πᾶν ἀγαθὸν, οὕτω σοι καὶ τὴν συζυγίαν ἐπὶ παντὶ βελτίστῳ γενέσθαι, καὶ κατὰ τὰς κοινὰς ἡμῶν εὐχάς.

Τῷ αὐτῷ. 12

Ἰδοὺ καὶ δεύτερός σοι γαμβρὸς, καὶ τὸ γλυκὺ φορτίον ἀποσκευάζῃ καλῶς ποιῶν. ἀργοὶ δὲ ἡμεῖς, ὡς ἂν αὐτὸς εἴποις· ὡς δὲ ὁ ἀληθὴς λόγος, ἀσθενεῖς, οὐκ ἀργοί. πλὴν καλῶς ἡμῖν ἔχει τὰ ἐκ θεοῦ. τῶν μὲν γὰρ θορύβων ἄλλοις παρεχωρήσαμεν, τῆς φιλοσοφίας δὲ ἡμεῖς ἀπολαύσομεν. ἐπειδὰν

θεῷ συςαλῇς, καὶ ὅλως τῶν ἄνω γένῃ, μηδενὶ δεσμῷ κατεχόμενος. καὶ νῦν δὲ τοῖς γάμοις συνεισφερόμεθα τὰς εὐχάς, εἰ δεῖ δωροφορεῖν ἡμῖν τὸ κάλλιστον.

Ἀμφιλοχίῳ. 13

Ἄρτοις μὲν οὐκ ᾐτησάμεθα παρὰ σοῦ· ὅτι μηδὲ ὕδωρ παρὰ τῶν ὀστρακίνων οἰκούντων. λάχανα δὲ εἰ αἰτοίημεν παρὰ ἀνδρὸς ὀζιζαλέως, ὧν ἀφθονία ὑμῖν, παρὰ δὲ ἡμῖν πολλὴ σπάνις, θαυμαστὸν οὐδὲν, οὐδὲ ἔξω τῆς συνηθείας. καταξίωσον οὖν λάχανα ἡμῖν ἀποστεῖλαι πλεῖστα καὶ κάλλιστα, ἢ ὅσα γε δυνατόν. ἐπεὶ καὶ τὰ μικρὰ, μεγάλα τοῖς πένησιν. ἐπειδὴ καὶ τὸν μέγαν Βασίλειον δεξιούμεθα· οὗ μὴ βουληθῇς, ὥσπερ ἐπειράθης κεκορεσμένου φιλοσοφοῦντος, οὕτω πειραθῆναι πεινῶντος καὶ δυσχεραίνοντος.

Τῷ αὐτῷ. 14

Ὡς μικρολόγως ἡμῖν ἥκει τὰ λάχανα παρ' ὑμῶν. καὶ τί γὰρ ἄλλο ἢ χρυσολάχανα; καίτοι γε ὁ πᾶς πλοῦτος ὑμῖν, κῆποι, καὶ ποταμοὶ, καὶ ἄλση καὶ παράδεισοι· καὶ λαχανηφόρος ὑμῖν ἡ χώρα, ὡς χρυσοφόρος ἄλλοις· καὶ λειμώνια φύλλα νέμεσθε. ὁ δὲ σῖτος ἡμῖν, ἡ μυθικὴ μακαρία· καὶ ὁ ἄρτος. ὃς δὴ λέγεται ἄρτος ἀγγέλων· οὕτως ἀσπαστός τε καὶ ἄπιστος. ἢ τοίνυν μεταδίδοτε τούτων ἡμῖν ἀφθονώτερον· ἢ ἄλλο μὲν οὐδὲν ἀπειλήσομεν, τὸν δὲ σῖτον ἐφέξομεν, καὶ εἰσόμεθα εἰ ὄντως δρόσῳ μόνῃ τρέφονται τέττιγες.

Βοσπορίῳ. 15

Δὶς ἤδη τοῦτο ἐπτέρνισμαι παρ' ὑμῶν καὶ ἠπάτημαι. οἶδας ὃ λέγω. καὶ εἰ μὲν δικαίως, ὀσφρανθείη Κύριος ὑμῶν ὀσμὴν εὐωδίας· εἰ δὲ ἀδίκως, συγγνοίη Κύριος. οὕτω γὰρ ἐμὲ περὶ ὑμῶν λέγειν εὔλογον, ἐπειδὴ φέρειν καὶ ἀδικούμενοι προστετάγμεθα. πλὴν ὥσπερ ὑμεῖς κύριοι τῆς ὑμετέρας γνώμης, οὕτω κἀγὼ τῆς ἐμῆς. οὐκ ἔτι βαρὺς ὑμῖν ἔσται Γρηγόριος ὁ βαρύς· ἀναχωρήσω πρὸς θεὸν τὸν μόνον καθαρόν τε καὶ ἄδολον, εἰς ἐμαυτὸν συσταλήσομαι. ταῦτα ἐμαυτῷ ἐνουθέτηκα. δὶς γὰρ πρὸς τὸν αὐ-

τὸν λίθον προσπταίειν, τοῖς ἀνοήτοις μόνοις ἡ παροιμία δίδωσιν.

Σωφρονίῳ ὑπάρχῳ. 16

Ἔχει τι δεξιὸν ἡμῖν ἡ ἀναχώρησις, τὸ ἀπράγμον καὶ ἡσύχιον· ἀλλ᾽ οὔπω τοσοῦτον, ὅσον σκαιὸν τὸ τῆς ὑμετέρας χωρίζειν φιλίας καὶ συνουσίας, τοσούτου πράγματος. ἄλλοι τῆς σῆς τελειότητος ἀπολαύουσιν· ἡμῖν δὲ τοῦτο μέγα κἂν εἰ τοῦτο ἔχοιμεν, σκιὰν ὁμιλίας τὴν ἐν τοῖς γράμμασιν. ἆρά σε ὀψόμεθα πάλιν; ἆρά σε περιπτυξόμεθα, τὸ ἡμέτερον σεμνολόγημα; καὶ τοῦτο δοθήσεται τῷ τῆς ζωῆς ἡμῶν λειψάνῳ; εἰ μὲν δοθείη; πᾶσα τῷ Θεῷ χάρις· εἰ δὲ μὴ, τεθνήκαμεν τῷ πλείστῳ μέρει· σὺ δὲ μέμνησο τοῦ σοῦ Γρηγορείου, καὶ δίηγου τὰ ἡμέτερα.

Εὐστοχίῳ σοφιστῇ. 17

Οἷον ἠγνόησα, ὡς σκαιὸν λίαν καὶ ἀπαίδευτον ἄνδρα σοφιστὴν ἐνουθέτησα. ὢ τῆς ἀπονοίας· καὶ οὐδὲ ὑπὸ τῆς παροιμίας τῆς ἰδιωτικῆς ἐπαιδεύθην, φαλακρὸς ὢν κατὰ κεροῦ μὴ νυστάζειν αἰτιοπρόσωπος· μηδὲ σφηκίαν κατ᾽ ἐμαυτοῦ, γλῶσσαν πρὸς τὸ κακῶς λέγειν ἑτοιμοτέραν. τοῦτο μὲν οὖν οὐ πάνυ τι δυσχεραίνω· (μετὰ γὰρ πολλῶν προσετέθην, ὥς γε πυνθάνομαι· εἰ δὲ ζώοις, καὶ πρὸ πολλῶν) ἐκεῖνο δὲ μᾶλλον, ὅτι μὴ ἐπιστεύθην φιλικῶς τοῦτο ποιεῖν. πλὴν ὑγιαίνοις καὶ σῶμα καὶ ψυχήν· καὶ τὴν γλῶσσαν κατέχοις, εἰ δυνατόν. ἀλλὰ νῦν τό γε ἡμέτερον στέρξομεν.

Εὐδοξίῳ ῥήτορι. 18

Πρότερον μὲν αὐτὸς ἔγραφόν σοι τοὺς παρακλητικοὺς εἰς τὸ πάθος· (προσεπεπτώκεις γάρ) νῦν δέ μοι δοκεῖς αὐτὸς ἂν ἡμᾶς παρακαλέσαι, μικροῦ τὰ ἴσα κακοπαθοῦντας. ἔδει γὰρ ἡμᾶς φίλους ὄντας μηδὲ ταῦτα χωρίζεσθαι. μᾶλλον δὲ ἤδη παρακέκληκας, οἷς καρτερεῖς τὸ καρτερεῖν εἰσηγούμενος.

Τῷ αὐτῷ. 19

Ἀλγῶ τῇ νόσῳ· καὶ χαίρω, οὐχ ὅτι ἀλγῶ, ἀλλ' ὅτι τοῦ καρτερεῖν τοῖς ἄλλοις εἰμὶ διδάσκαλος. ἐπειδὴ γὰρ τὸ μὴ πάσχειν οὐκ ἔχω, τοῦτό γε τῷ πάσχειν προσκερδαίνω, τὸ φέρειν καὶ τὸ εὐχαριστεῖν, ὥσπερ ἐν τοῖς εὐθύμοις, οὕτω δὲ κἂν τοῖς ἀλγεινοῖς. ἐπειδὴ πείθομαι μηδὲν ἄλογον εἶναι παρὰ τῷ λόγῳ τῶν ἡμετέρων, κἂν ἡμῖν οὕτω φαίνηται.

Τῷ Ἀφρικανῷ. 20

Τίσιν ἵπποι μάλιστα χαίρουσιν; δῆλον ὡς ἵπποις. ἀετοὶ δὲ τίσιν; οὐκ ἄλλοις ἢ ἀετοῖς. κολοιὸν δὲ ποτὶ κολοιὸν ἱζάνειν, καὶ τῆς παροιμίας ἀκούεις. οὕτω δὴ καὶ Ἀττικὸν Ἀττικοῖς οἴου χαίρειν, καὶ τὸν καλοκαγαθίας μεταποιούμενον, τῷ ταύτης ἐραστῇ καὶ προστάτῃ. τοῦτο γὰρ ὁ ἄρχων εἶναί μοι φαίνεται, βοηθὸς ἀρετῆς, καὶ ἀνταγωνιστὴς κακίας· κἂν τὴν ἀναίμακτον ἄρχῃ ἀρχὴν, καθάπερ ἡμεῖς· κἂν τὴν μετὰ ξίφους καὶ τελαμῶνος. αἷμα γὰρ οὐδέ σοι προσθήσομεν, ἀρετῇ κρατοῦντα γινώσκοντες, οὐ βίᾳ καθείργοντα, καὶ φόβῳ μᾶλλον ἢ ἔργῳ κολάζοντα τοὺς κακούς. ὅσπερ τῆς ἀρίστης ὅρος ἀρχῆς. διὰ δὴ ταῦτα, σφόδρα μὲν τὸ τῆς συντυχίας ἐσπουδάζετό μοι, καὶ νῦν ἔτι σπουδάζεται. οὐκ ἔχων δὲ ὅπως τούτου τύχοιμι, διὰ τὴν ἀρρωστίαν, ἀναγκαίως ἦλθον ἐπὶ τὰ γράμματα. καὶ τὸ κάλλιστον, ὅτι προσφθέγγομαί σε δι' ἀνδρὸς οἰκείου καὶ φίλου καὶ συγγενοῦς, τοῦ τιμιωτάτου πάντα ἐμοὶ κοινοβούλου· ὃς καὶ ἀπολογήσεταί σοι περὶ ἡμῶν. ἀξιόπιστος δὲ ὁ ἀνήρ, εἴπερ ἄλλος τις, ὅσα δὴ ἐμὲ γινώσκειν· καὶ δι' ἡμῶν ἑαυτὸν γνωρίσει τῇ σῇ τελειότητι.

Ἀμαζονίῳ. 21

Ἄν τις ἔρηταί σε τῶν κοινῶν φίλων (πολλοὺς δὲ εἶναι πείθομαι τούτους) ποῦ δὲ νῦν ὁ Γρηγόριος; πράττει δὲ τί; θαρρῶν εἰπὲ ὅτι ἐφ' ἡσυχίας φιλοσοφεῖ· τοσαῦτα τῶν ἀδικούντων φροντίζων, ὅσα τῶν οὐδὲ εἰ γεγόνασι γινωσκομένων. οὕτως ἐστὶν ἀήττητος. ἂν δέ σε πάλιν ὁ αὐτὸς ἐπανέρηται, πῶς δὲ τὴν διάζευξιν φέρει τῶν φίλων; μηκέτι θαρρῶν εἴποις ὅτι

φιλοσοφεῖ, ἀλλὰ καὶ λίαν ἀγεννῶς ἔχει. ἄλλου μὲν γὰρ ἄλλος ἥττων ἐστὶν, ἡμεῖς δὲ φιλίας καὶ φίλων. τούτων εἷς ἐστὶ καὶ ὁ θαυμάσιος Ἀμαζόνιος. τάχα ἂν ἑνὶ μόνῳ θεραπεύσαις ἡμᾶς, καὶ ῥάους ἐπὶ σοὶ ποιήσαις, εἰ μνημονεύοις ἡμῶν, καὶ ὅτι τοῦτο ποιεῖς, πείθοις τοῖς γράμμασι.

Κελευσίῳ. 22

Εἰσεδεξάμην σε καὶ σιωπῶν· ἵνα μάθης καὶ σιωπῆς λόγον τῇ γραφίδι λαλούμενον. λαλήσω δὲ ἃ πρέπει φιλίᾳ καὶ τοιούτῳ καιρῷ. παρανομεῖς ὁ δικαστὴς, οὐ νηστεύων. καὶ πῶς φυλάξεις τοὺς ἀνθρωπίνους νόμους, τοὺς θείους περιφρονῶν; κάθηρον σοῦ τὸ δικαστήριον· ἵνα μὴ δυοῖν ἓν, ἢ γίνῃ κακὸς, ἢ νομίζῃ. τὸ προσηθέναι θέας αἰσχρὰς, ἑαυτὸν ἐστὶ θεατρίζειν. κεφάλαιον τοῦ λόγου, ἴσθι κρινόμενος ὁ δικαστὴς, καὶ ἧττον ἁμαρτήσεις. τούτων οὐδὲν εἶχόν σοι παρασχεῖν ἄμεινον.

Τῷ αὐτῷ. 23

Μὴ κρῖνέ με σιγῶντα· οὐδὲ γὰρ ἐγώ σε φθεγγόμενον. ὃ περὶ τῶν βρωμάτων ὁ Παῦλος ἐνομοθέτησεν. εἰ δὲ κρίνεις, φοβοῦ τὴν γλῶσσαν, μὴ κατὰ σοῦ κινηθῇ πρέπον, εἴ σε λάβοι τοῦ σιωπᾷν ἄξιον.

Ἑλλαδίῳ. 24

Ὁρᾷν τὰ ἐλπιζόμενα πόρρωθεν διδαχθέντες (χρήσομαι γὰρ τῷ σῷ προοιμίῳ) καὶ τοῖς ἤδη παροῦσιν ἐνευφραινόμεθα. τὴν γὰρ ἁγίαν τοῦ πάσχα ἡμέραν, εἰς ἣν κατηντήκαμεν, τῶν ἐκεῖθεν ἀγαθῶν οἶδα μυσταγωγίαν, ἑορτὴν οὖσαν διαβατήριον. ὧν καλῶς ἐποίησας καὶ αὐτὸς ἀναμνήσας ἡμᾶς, οἷς ἀπέσταλκας, καὶ οἷς γράφεις. ἐγὼ δὲ πολλὰ μὲν ἤδη πάσχα διῆλθον, καὶ τοῦτο ὠνάμην τῆς μακροτέρας ζωῆς· νῦν δὲ καθαρώτερον ἐπιθυμῶ, τὴν Αἴγυπτον ταύτην ἐξελθὼν τοῦ βίου τὴν βαρεῖαν καὶ σκοτεινὴν, τοῦ πηλοῦ καὶ τῆς πλινθείας ἐλευθερωθεὶς ᾗ συνδεδέμεθα, πρὸς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας μεταναστῆναι. ταύτην ἡμῖν προσεύχου, εἴ τι σοι μέλει τοῦ τὰ μέγιστα εὖ ποιεῖν ἡμᾶς. σὲ δὲ πολλάκις

γένοιτο συνεορτάσαι τῷ κοινῷ τῆς ἐκκλησίας, βιωσίμως ἔχοντα. εἰ δέ μοι δοίητε καὶ τὸ γῆρας ἐν καλῷ καταλῦσαι, τῇ ἐκκλησίᾳ ταύτῃ δόντες ἐπίσκοπον· ὃν ἀναδείξῃ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἔργον ἀγαθὸν ἐργασάμενοι· καὶ ἵν᾽ εἴπω, πατρικῶν καὶ λογίων ἄξιον.

Νικοβούλῳ. 25

Ἀεὶ προτιμήσας ἐμαυτοῦ τὸν μέγαν Βασίλειον (εἰ κἀκείνῳ τοὐναντίον δοκεῖ) καὶ νῦν προτιμῶ· οὐχ ἧττον διὰ τὴν ἀλήθειαν, ἢ τὴν φιλίαν. διὰ τοῦτο προτιθεὶς ταῖς ἐκείνου ἐπιστολαῖς, τὰς ἐμὰς ὑποτίθημι. καὶ γὰρ ἐπιθυμῶ πανταχοῦ συνεζεῦχθαι ἡμᾶς ἀλλήλοις, καὶ ἅμα τύπον παρέχω τοῖς ἄλλοις τοῦ μετρίου καὶ τῆς ὑφέσεως.

Τῷ μεγάλῳ Βασιλείῳ. 26

Τοῦ πληρωθῆναί σου τὸ ἐπίταγμα, τὸ μέν τι ἐστὶν ἐφ᾽ ἡμῖν, τὸ δέ γε (καὶ οἶμαι τὸ πλέον) ἐπὶ τῇ σῇ εὐλαβείᾳ. ἐφ᾽ ἡμῖν μὲν, τὸ τῆς ὁρμῆς καὶ τῆς προθυμίας· (οὔτε γὰρ ἄλλοτέ ποτε τὴν σὴν συντυχίαν ἐφύγομεν, ἀλλ᾽ ἀεὶ ταύτην διώκομεν· καὶ νῦν ταύτην πλέον ποθοῦμεν) ἐπὶ δὲ τῇ σῇ ὁσιότητι, τὸ διορθωθῆναι τὰ ἡμέτερα. προσεδρεύομεν γὰρ τῇ κυρίᾳ τῇ μητρὶ, πολὺν ἤδη καμούσῃ χρόνον ἐξ ἀρρωστίας· καὶ εἰ μὴ μέλλοιμεν ἀμφιβόλως αὐτὴν καταλείψειν, οὐ ζημιωθησόμεθα, εὖ ἴσθι, τὴν παρουσίαν. μόνον ταῖς εὐχαῖς, τῇ μὲν πρὸς τὴν ὑγείαν, ἡμῖν δὲ πρὸς τὴν ὁδὸν, ἐπικούρησον.

Τῷ μεγάλῳ Βασιλείῳ. 27

Ἐψευσάμην (ὁμολογῶ) τὴν ὑπόσχεσιν, συνέσεσθαί σοι καὶ συμφιλοσοφήσειν καθομολογήσας, ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἔτι, καὶ τῆς ἐκεῖσε φιλίας καὶ συμφυΐας. οὐ γὰρ ἔχω τι τούτων εἰπεῖν οἰκειότερον. ἐψευσάμην δὲ, οὐχ ἑκὼν, ἀλλὰ νόμου νόμον νικήσαντος, τοῦ θεραπεύειν κελεύσαντος τοὺς γεννήτορας, τὸν τῆς ἑταιρείας καὶ συνηθείας. οὐ μὴν παντάπασι ψεύσομαι, ἂν τοῦτο αὐτὸ ἐγκαταδέξῃ. τὰ μὲν γὰρ ἡμεῖς σοι συνεσόμεθα, τὰ δὲ αὐτὸς ἡμῖν θέλησον· ἵν᾽ ᾖ τὰ πάντα κοινὰ, καὶ τὸ τῆς φιλίας ὁμότιμον. οὕτω γὰρ ὑπάρξει καὶ τὸ τούτοις μὴ λυπεῖν καὶ τὸ σοῦ τυγχάνειν.

Τῷ μεγάλῳ Βασιλείῳ. 28

Οὐ φέρω τὴν Τιβερινὴν ἐγκαλούμενος, καὶ τοὺς ἐνταῦθα πηλοὺς καὶ χειμῶνας, ὦ λίαν ἄπηλε σὺ καὶ ἀκροβάμων, καὶ τὰς πλάκας κατακροαίων· καὶ ὑπόπτερε σὺ καὶ μετάρσιε, καὶ τοῦ Ἀβάριδος οἰστῷ συμφερόμενε· ἵνα καὶ Καππαδόκης ὢν, φύγῃς τὰ Καππαδοκίας. ἢ ἀδικούμεθα ὅτι ὑμεῖς μὲν ὠχριᾶτε, καὶ στενὸν ἀναπνεῖτε καὶ μετεωρεῖσθε τὸν ἥλιον· ἡμεῖς δὲ λιπῶμεν καὶ κορεννύμεθα, καὶ οὐ περιγεγράμμεθα; ἀλλὰ ταῦτα ὑμῶν ἐστί. τρυφᾶτε δὲ καὶ πλουτεῖτε καὶ ἀγοράζετε· τοῦτο οὐκ ἐπαινῶ. ἢ τοίνυν παῦσαι τοὺς πηλοὺς ὀνειδίζων ἡμῖν (οὔτε γὰρ σὺ τὴν πόλιν ἐδημιούργησας, οὔτε τὸν χειμῶνα ἡμεῖς) ἢ καὶ ἡμεῖς σοι προσοίσομεν ἀντὶ πηλῶν τοὺς καπήλους, καὶ ὅσα αἱ πόλεις μοχθηρὰ φέρουσιν.

Τῷ αὐτῷ. 29

Ἐπαινῶ σου τῆς ἐπιστολῆς τὸ προοίμιον. τί δὲ τῶν σῶν οὐκ ἐπαινετόν; καὶ σὺ ἑάλως, ὥσπερ καὶ ἡμεῖς γεγραφότες, ἐπειδή γε εἰς τὸν πρεσβυτέρου βαθμὸν ἐβιάσθημεν. καίτοι γε οὐ τοῦτο ἡμῖν ἐσπουδάζετο. ἀλλήλοις γάρ ἐσμεν, εἴπερ ἄλλοι τινὲς, ἀξιόπιστοι μάρτυρες τοῦ τὴν πεζὴν στέργειν φιλοσοφίαν, καὶ κάτω μένουσαν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν μὴ γενέσθαι μὲν, ἴσως ἄμεινον ἦν (ἢ οὐκ οἶδ᾽ ὅ,τι καὶ φῶ, ἕως γνῶ τὴν οἰκονομίαν τοῦ πνεύματος) ἐπεὶ δὲ ἐγένετο, φέρειν ἀνάγκη, ὥς γοῦν ἐμοὶ καταφαίνεται, καὶ μάλιστα διὰ τὸν καιρὸν, πολλὰς ἡμῖν αἱρετικῶν ἐπεισάγοντα γλώσσας· καὶ μὴ καταισχύνειν μήτε τὰς τῶν πεπιστευκότων ἐλπίδας, μήτε τὸν ἡμέτερον βίον.

Τῷ αὐτῷ. 30

Καιρὸς εὐβουλίας καὶ καρτερίας, καὶ τοῦ μηδένα φανῆναι ἡμῶν ἀνδρικώτερον, μηδὲ τοὺς πολλοὺς ἱδρῶτας καὶ πόνους ἐν ὀλίγῳ καταλυθῆναι. γράφω διὰ τί ταῦτα; καὶ πόθεν; ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος ἡμῶν Εὐσέβιος (οὕτω γὰρ δεῖ περὶ αὐτοῦ λοιπὸν καὶ φρονεῖν καὶ γράφειν) λίαν πρὸς ἡμᾶς ἔχει συμβατικῶς τε καὶ φιλικῶς· καὶ ὥσπερ σίδηρος πυρὶ, τῷ χρόνῳ μαλάσσεται. καὶ οἶμαι καὶ γράμμα ἥξειν πρός σε παρακλήσεώς τε

καὶ κλήσεως, ὡς ἐμοί τε παρεδήλωσε, καὶ πολλοὶ πείθουσιν ἡμᾶς τῶν τὰ ἐκείνου σαφῶς εἰδότων. ὃν προλάβωμεν, ἢ παρόντες ἢ ἐπιστείλαντες· μᾶλλον δὲ, προεπιστείλαντες, εἶτα παρόντες. ἵνα μὴ αἰσχυνθῶμεν ὕστερον ἡττηθέντες, ἐξὸν νικῆσαι τὸ καλῶς ἡττηθῆναι καὶ φιλοσόφως· ὃ παρὰ τῶν πολλῶν ἀπαιτούμεθα. ἧκε οὖν, ἐμοὶ πεισθεὶς, καὶ διὰ τοῦτο, καὶ διὰ τὸν καιρόν· ἐπειδὴ σύστασις αἱρετικῶν κατατρέχει τὴν ἐκκλησίαν, τῶν μὲν, ἤδη παρόντων καὶ ταρασσόντων, τῶν δὲ, ὡς λόγος, παρεσομένων. καὶ δέος παρασυρῆναι τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, εἰ μὴ τάχιστα κινηθείη τὸ πνεῦμα Βεσελεὴλ, τοῦ σοφοῦ τῶν τοιούτων ἀρχιτέκτονος λόγων τε καὶ δογμάτων. εἰ δὲ δοκεῖς αὐτὸν ἐμὲ παρεῖναι καὶ διάξοντα ταῦτα καὶ συνοδεύσοντα, οὐδὲ τοῦτο φευξόμεθα.

Τῷ μεγάλῳ Βασιλείῳ. 34

Ἐγκαλεῖς ἡμῖν ἀργίαν καὶ ῥαθυμίαν, ὅτι μὴ τὰ σὰ Σάσιμα κατειλήφαμεν· μηδὲ ἐπισκοπικῶς κινούμεθα, μηδὲ ὥσπερ κυσὶ βρῶμα ῥιφὲν ἐν μέσῳ, κατ᾽ ἀλλήλων ἡμῶν ὁπλιζομένων. ἐμοὶ δὲ μεγίστη πρᾶξις ἐστὶν ἡ ἀπραξία. καὶ ἵνα εἰδῇς τι τῶν ἐμῶν καλῶν, τοσοῦτον τῇ ἀπραγμοσύνῃ φιλοτιμοῦμαι, ὥστε οἴεσθαι καὶ νόμον εἶναι πᾶσι τῆς περὶ τοῦτο μεγαλοψυχίας· καὶ ὡς εἰ πάντες ἡμᾶς ἐμιμοῦντο, οὐδὲ ἂν ἦν πράγματα ταῖς ἐκκλησίαις, οὐδ᾽ ἂν ἡ πίστις περιεσύρετο, τῶν ἰδίων ἑκάστῳ φιλονεικιῶν ὅπλον τυγχάνουσα.

Τῷ αὐτῷ. 35

Ἐπειδή σε τεθέντα ἐπὶ τὸν ὑψηλὸν θρόνον ἔγνων, καὶ τὸ πνεῦμα ἐνίκησε, τὸν λύχνον ἐπὶ τῆς λυχνίας δημοσιεῦσαν, οὐδὲ τὸ πρὶν ἀμυδρῶς λάμποντα, ἥσθην μὲν, ὁμολογῶ· (τί δὲ οὐκ ἔμελλον, τὸ κοινὸν τῆς ἐκκλησίας ὁρῶν κακῶς ἔχον, καὶ τοιαύτης χρῇζον χειραγωγίας;) προσέδραμον δὲ οὐκ εὐθὺς· οὐδὲ προσδραμοῦμαι. μηδέ γε τοῦτο αὐτὸς ἀπαιτήσῃς. πρῶτον μὲν, ἵνα σοὶ τὸ σεμνὸν φυλάξω, καὶ μὴ συνάγειν δόξῃς τοὺς σπουδαστὰς, ὑπό τινος ἀπειροκαλίας καὶ θερμότητος, ὡς ἂν φαῖεν οἱ ἐνδιαβάλλοντες· δεύτερον δὲ, ἵνα

ἐμαυτῷ πραγματεύσωμαι τὸ σαθερόν τε καὶ ἀνεπίφθονον. πότε οὖν ἥξεις; (τυχὸν ἐρεῖς) καὶ μέχρι τινος ἀναδύσῃ; ἕως ἂν ὅ, τε θεὸς κελεύσῃ καὶ παρέλθωσιν αἱ σκιαὶ τῶν νῦν ἐπιτιθεμένων καὶ βασκαινόντων. οὐ γὰρ ἐπὶ πλεῖον ἀνθέξουσιν οἱ λεπροὶ, σαφῶς οἶδα, τῷ Δαβὶδ τὴν Ἱερουσαλὴμ ἀποκλείοντες.

Τῷ αὐτῷ. 36

Πυνθάνομαί σε ταράττεσθαι περὶ τῆς νέας καινοτομίας, καὶ πράγματα ἔχειν ἀπό τινος σοφιστικῆς τῶν κρατούντων καὶ συνήθους περιεργίας. καὶ θαυμαστὸν οὐδέν. οὐδὲ γὰρ ἠγνόουν τὸν φθόνον, καὶ ὅτι πολλοὶ τῶν περὶ σὲ τὰ ἑαυτῶν διὰ σοῦ θεραπεύοντες, καὶ τὸν ἀπινθῆρα τῆς μικροψυχίας ἀνάπτοντες εἰσίν. ἐκεῖνο μὲν οὖν οὐ δέδοικα, μή τι πάθῃς ἀφιλόσοφον τοῖς λυπηροῖς, καὶ σεαυτοῦ καὶ ἡμῶν ἀνάξιον. ἀλλ' ἡγοῦμαι νῦν δὴ καὶ μάλιστα γνωρισθῆναι τὸν ἐμὸν Βασίλειον, καὶ ἣν ἐν παντὶ τῷ χρόνῳ συνελέξω φιλοσοφίαν, διαδειχθήσεσθαι, καὶ ὑπερσχήσειν τὰς ἐπηρείας, ὥσπερ ὑψηλῷ κύματι, καὶ μένειν ἄσειστον ἄλλων ταρασσομένων. εἰ δὲ δοκεῖ, καὶ αὐτὸς παρέσομαι, τυχὸν μὲν, καὶ γνώμης τινὸς κοινωνήσων· (εἴπερ ὕδατος δεῖται θάλασσα, καὶ σὺ τοῦ συμβουλεύσοντος) πάντως δὲ, ὠφεληθησόμενος, καὶ φιλοσοφήσων τὸ συνυβρίζεσθαι.

ΤΩ͂Ν ΒΑΣΙΛΕΙ͂ΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΩ͂Ν ΤΙΝΕ͂Σ.

Ὀλυμπίῳ. 1

Ἔγραφες ἡμῖν πρότερον μὲν ὀλίγα, νῦν δὲ οὐδὲ ὀλίγα· καὶ ἔοικεν ἡ βραχυλογία προϊοῦσα τῷ χρόνῳ, παντελὴς γίνεσθαι ἀφωνία. ἐπάνελθε τοίνυν ἐπὶ τὸ ἔθος. ὡς οὐκ ἔτι σοι μεμψόμεθα λακωνίζοντι πρὸς ἡμᾶς διὰ γραμμάτων, ἀλλὰ καὶ τὰ μικρὰ γράμματα, σύμβολα ὄντα τῆς μεγάλης σου διαθέσεως, πολλοῦ ἄξια ποιησόμεθα. μόνον ἐπίστελλε ἡμῖν.

Τῷ αὐτῷ. 2

Ὥσπερ τῶν ἄλλων ὡραίων ἕκαστον ἐν τῇ οἰκείᾳ ὥρᾳ ἀπαντᾷ, ἐν ἦρι μὲν τὰ ἄνθη, ἐν θέρει δὲ οἱ στάχυες, τῷ δὲ μετοπώρῳ τὸ μῆλον· οὕτω χειμῶνος καρπὸς εἰσὶν οἱ λόγοι.

Ἀνεπίγραφος. 3

Ὅτι σε φιλῶ, οἷς ἐπιστέλλω μάθε· ὅτι με μισεῖς, οἷς σιωπᾷς ἔγνων. γράφε δὲ κἂν τοῦ λοιποῦ, καλάμῳ καὶ μέλανι καὶ βραχεῖ χάρτῃ φιλοῦντας φιλῶν.

Ἄλλη ἀνεπίγραφος. 4

Ἓν γνώρισμα τοῦ ζῆν ὁ λόγος. πῶς δὲ σὺ ὑπὲρ γῆς εἶναι νομισθείης, μηδέποτε φθεγξάμενος; ἀλλ᾽ ἄπωσαι τὴν σιωπήν σου, γράψας ἡμῖν, καὶ ἐμφανίσας σαυτὸν ὅτιπερ ζῇς.

Νοταρίῳ. 5

Οἱ λόγοι τὴν φύσιν ὑπόπτερον ἔχουσι. διὰ τοῦτο σημείων χρῄζουσιν, ἵνα ἱπταμένων αὐτῶν, λάβῃ τὸ τάχος ὁ γράφων. σὺ οὖν ὦ παῖ τὰ χαράγματα τέλεια ποίει, καὶ τοὺς τόπους ἀκολούθως κατάστιζε· ἐν γὰρ μικρᾷ πλάνῃ πολὺς ἡμάρτηται λόγος· τῇ δὲ ἐπιμελείᾳ τοῦ γράφοντος κατορθοῦται τὸ λεγόμενον.

Γρηγορίῳ τῷ θεολόγῳ. 6

Γράμμα ἦλθέ μοι πρῴην παρὰ σοῦ, ἀκριβῶς σὸν, οὐ τοσοῦτον τῷ χαρακτῆρι τῆς χειρὸς, ὅσον τῷ τῆς ἐπιστολῆς ἰδιώματι. ὀλίγα γὰρ ἦν τὰ ῥήματα πολλὴν διάνοιαν παριστῶντα. πρὸς ἃ εὐθὺς μὲν οὐκ ἀπεκρινάμεθα (διότι αὐτοὶ μὲν ἀπεδημοῦμεν, ὁ δὲ γραμματοφόρος ἑνὶ τῶν ἐπιτηδείων ἡμῶν ἐπιδοὺς τὴν ἐπιστολὴν, ἀπιὼν ᾤχετο) ἀλλὰ νῦν διὰ Πέτρου προσφθεγγόμεθά σε, ὁμοῦ μὲν ἀποτιννύντες τῆς προσηγορίας τὸ χρέος, ὁμοῦ δὲ ἀφορμὴν δευτέρων γραμμάτων παρέχοντες. πάντως δὲ οὐδεὶς πόνος λακωνικῆς ἐπιστολῆς, ὁποῖαί εἰσιν αἱ παρὰ σοῦ ἑκάστοτε πρὸς ἡμᾶς ἀφικνούμεναι.

Ὀλυμπίῳ. 7

Καὶ τοῖς γράμμασιν ἐντυχὼν τῆς τιμιότητός σου, ἡδίων ἐμαυτοῦ καὶ εὐθυμότερος ἐγενόμην· καὶ τοῖς ποθεινοτάτοις υἱέσιν εἰς ὁμιλίαν ἐλθὼν, αὐτόν σε ἔδοξα καθορᾶν· οἳ πάνυ μου τὴν ψυχὴν κεκακωμένην παραλαβόντες, οὕτω διέθηκαν, ὥστε ἐπιλαθέσθαι με τοῦ παρ' ὑμῖν κωνείου· ὃ οἱ ὀνειροπόλοι καὶ ὀνειροκάπηλοι, εἰς τὴν τῶν ἐκμισθωσαμένων αὐτοὺς χάριν, καθ' ἡμῶν περιφέρουσιν. ἐπιστολὰς δὲ, τὰς μὲν ἔπεμψα, τὰς δὲ καὶ εἰς ὕστερον δώσομεν, ἐὰν ἐθέλῃς. μόνον εἴη τι ὄφελος παρ' αὐτῶν τοῖς λαμβάνουσι.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂ ΒΑΣΙΛΕΊΟΥ ΚΑῚ ΛΙΒΑΝΊΟΥ ἘΠΙΣΤΟΛΑῚ ἈΜΟΙΒΑΙ͂ΑΙ.

Βασίλειος Λιβανίῳ. I

Αἰσχύνομαι καθ' ἕνα σοι προσάγων τοὺς Καππαδόκας, ἀλλὰ μὴ πάντας τοὺς ἐν ἡλικίᾳ πείθων λόγων καὶ παιδεύσεως ἀντιποιεῖσθαι, καὶ σοὶ κεχρῆσθαι τῆς ἀσκήσεως διδασκάλῳ. ἀλλ' ἐπειδὴ πάντων εἰσάπαξ ἐπιτυχεῖν τῶν προσηκόντων σφίσιν αὐτοῖς αἱρουμένων οὐχ οἷόν τε, τοὺς ἑκάστοτε πειθομένους παραπέμπομαί σοι· τοσοῦτον αὐτοῖς χαριζόμενος, ὅσον καὶ οἱ τοῖς διψῶσι καθηγούμενοι τὰς πηγάς. ὁ δὲ νῦν προσιὼν, μικρὸν ὕστερον ἑαυτοῦ ἕνεκεν σπουδασθήσεται, ἐπειδὰν σοι συγγένηται. νῦν δὲ ἀπὸ πατρὸς ἐστὶ γνώριμος, μέγα ἐπὶ ὀρθότητι βίου καὶ δυνάμει πολιτικῇ παρ' ἡμῖν λαβόντος ὄνομα· ὃς καὶ ἐμοὶ εἰς τὴν ἄκραν φιλίαν ἡρμόσαι. ἧς ἀμειβόμενος αὐτὸν, τῷ παιδὶ ταύτην τὴν χάριν δίδωμι, σοὶ ποιῶν αὐτὸν γνώριμον· πρᾶγμα μεγίστης ἀρχῆς ἄξιον τοῖς ἀρετὴν ἀνδρὸς κρίνειν ἐπισταμένοις.

Λιβάνιος Βασιλείῳ.

Διὰ χρόνου πρὸς ἡμᾶς Καππαδόκης ἥκει νέος. ἓν τοῦτο κέρδος, ὅτι Καππαδόκης. ἀλλὰ καὶ τοῦ πρώτου γένους οὗτος ὁ Καππαδόκης· δεύτερον τοῦτο κέρδος. ἀλλὰ καὶ γράμμα τοῦ θαυμασίου Βασιλείου κομίζων ἡμῖν· τουτὶ μὲν ὅπου τις εἴποι μεῖζον. ἐγὼ γὰρ, ὃν ἐπιλελῆσθαί σου νομίζεις, καὶ πάλαι νέον ὄντα ᾔδειν, σωφροσύνῃ τε πρὸς τοὺς γέροντας ἁμιλλώμενον ὁρῶν· καὶ ταῦτα, ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει τῇ ταῖς ἡδοναῖς βρυούσῃ, καὶ λόγων ἤδη μοῖραν κεκτημένον μεγάλην. ἐπειδὴ δὲ ᾠήθης δεῖν καὶ τὰς Ἀθήνας ἰδεῖν, καὶ τὸν Κέλσον ἔπειθες, συνέχαιρον τῷ Κέλσῳ τῆς σῆς ἐξηρτημένῳ

ψυχῆς. ἐπανήκοντος δὲ σοῦ καὶ ἔχοντος τὴν πατρίδα, ἔλε-
γον πρὸς ἐμαυτὸν, Τί νῦν ἡμῖν ὁ Βασίλειος δρᾷ; καὶ πρὸς
τίνα βίον ὥρμησεν; ἆρ' ἐν δικαστηρίοις τρέπεται, τοὺς πα-
λαιοὺς ῥήτορας ζηλῶν; ἢ ῥήτορας εὐδαιμόνων πατέρων
ἀπεργάζεται παῖδας; ὡς δὲ ἧκόν τινες ἀπαγγέλλοντες ἀ-
μείνω σε πολλῷ τουτωνὶ τῶν ὁδῶν προελέσθαι, καὶ σκοπεῖν
ὅπως ἂν γένοιο θεῷ μᾶλλον φίλος, ἢ συλλέξεις χρυσίον, εὐ-
δαιμόνισα σέ τε καὶ Καππαδόκας· σὲ μὲν, τοιοῦτον βουλό-
μενον εἶναι· ἐκείνους δὲ, τοιοῦτον δυναμένους δεικνύναι πολί-
την. Φιρμῖνος δὲ ἐκεῖνος ὡς πανταχοῦ διετέλεσε κρα-
τῶν, εὖ οἶδα· (ἐντεῦθεν γὰρ αὐτῷ τῶν λόγων ἡ δύναμις) πολ-
λῶν δὲ ἐπαίνων ἀπολαύσας, οὐκ οἶδα ὅτι πώποτε τηλικού-
των, ἡλίκων νῦν ἐν τοῖς σοῖς ἀκήκοα γράμμασι. τὸ γὰρ μη-
δένα ἂν τὴν ἐκείνου δόξαν ὑπερβαλέσθαι, σὲ τὸν λέγοντα
εἶναι, πόσον τι χρὴ νομίζειν ἐκείνῳ; δοκεῖς δέ μοι καὶ τούτοις ἀ-
πεσταλκέναι πρὶν ἢ τὸν Φιρμῖνον ἰδεῖν. ἢ γὰρ ἂν αὐτὸν οὐκ
εἶχε τὰ γράμματα. καὶ νῦν τί ποιεῖ ἢ τί μέλλει Φιρμῖνος;
ἔτ' ἐστὶν ἐν τοῖς τῶν γάμων τόποις; ἢ ἐκεῖνα μὲν πάλαι πέ-
παυται; βαρεῖα δὲ ἡ βουλὴ, καὶ πᾶσα ἀνάγκη μένειν; ἢ τι-
νές εἰσιν ἐλπίδες ὡς αὖθις ἔσται λόγων κοινωνός; ἀποκρι-
νάσθω τι ἡμῖν. καὶ εἴη μέν τι χρηστόν· εἰ δ' οὖν τι καὶ λυπή-
σει, τοῦ γε βλέπειν ἡμᾶς πρὸς τὰς πύλας ἀπαλλάξει. εἰ δὲ
Ἀθήνησι νῦν ὁ Φιρμῖνος ἐτύγχανεν ὤν, τί ἂν ἔδρων οἱ
βουλεύοντες παρ' ἡμῖν, ἢ τὴν Σαλαμινίαν ἔπεμπον ἂν ἐπ'
αὐτόν; ὁρᾷς ὅτι καὶ μόνον ὑπὸ τῶν σῶν ὑβρίζομαι πολι-
τῶν. οὐ μὴν ἔγωγε τοῦ φιλεῖν καὶ ἐπαινεῖν Καππαδόκας
παύσομαι. ἀλλ' εὔχομαι μὲν αὐτοὺς ἀμείνους γενέσθαι περὶ
ἐμὲ, μένοντας δὲ ἐπὶ τῶν αὐτῶν οἴσω. Φιρμῖνος δὲ μῆνας ἡ-
μῖν συνεγένετο τέτταρας, ἡμέραν δὲ ἤργησεν οὐδεμίαν. τὸ δὲ
συνειλεγμένον ὅσον ἐστὶν, αὐτὸς εἴσῃ· καὶ ἴσως οὐ μέμψῃ.
πρὸς δὲ τὸ πάλιν αὐτὸν δεῦρο δυνηθῆναι ἐλθεῖν, τίνα χρὴ
προσπαρακαλεῖν σύμμαχον; εἴπερ γὰρ εὖ φρονοῦσιν οἱ βου-
λεύοντες (πρέποι δ' ἂν ἀνθρώποις πεπαιδευμένοις) τί μή-

σουσι τοῖς δευτέροις, ἐπειδὴ τοῖς προτέροις ἐλύπησαν.

Βασίλειος Λιβανίῳ. 2

Ἰδού σοι καὶ ἕτερος ἥκει Καππαδόκης, υἱὸς ἐμὸς καὶ αὐτός. πάντας γὰρ ἡμῖν εἰσποιεῖ τὸ σχῆμα τοῦτο ἐν ᾧ νῦν ἐσμέν. ὥστε κατά γε τοῦτο ἀδελφὸς ἂν εἴη τοῦ προλαβόντος, καὶ τῆς αὐτῆς σπουδῆς ἄξιος ἐμοί τε τῷ πατρὶ καὶ σοὶ τῷ διδασκάλῳ· εἴπερ τι πλέον ἔχειν δυνατὸν τοῖς παρ' ἡμῶν ἐρχομένοις. τοῦτο δὲ λέγω, οὐχ ὡς οὐκ ἂν τῆς σῆς λογιότητος πλέον τι τοῖς παλαιοῖς τῶν ἑταίρων χαριζομένης, ἀλλ' ὡς ἀφθόνου πᾶσι τῆς ὠφελείας σου προκειμένης. ἀρκοῦν δ' ἂν εἴη τῷ νεανίσκῳ πρὸ τῆς ἐκ τοῦ χρόνου πείρας, ἐν τοῖς οἰκείοις τετάχθαι. ὃν ἀποπέμψαιο ἡμῖν ἄξιον τῶν τε ἡμετέρων εὐχῶν, καὶ τῆς σαυτοῦ δόξης, ἣν ἔχεις ἐν τοῖς λόγοις. ἐπάγεται δὲ καὶ ἡλικιώτην τὴν ἴσην ἔχοντα περὶ τοὺς λόγους σπουδὴν, ἀπατείδην καὶ αὐτὸν, καὶ ἡμῖν οἰκεῖον· ὃν οὐδὲν ἔλαττον ἕξειν πιστεύομεν, κἂν πλεῖστον τῶν ἄλλων τοῖς χρήμασιν ἀπολείποιτο.

Λιβάνιος Βασιλείῳ.

Οἶδα ὅτι τοῦτο πολλάκις γράψεις, τὸ, Ἰδού σοι καὶ ἕτερος ἥκει Καππαδόκης. πολλοὺς γὰρ οἶμαι πέμψεις· ἀεὶ μὲν καὶ πανταχοῦ τοῖς κατ' ἐμοῦ χρώμενος ἐγκωμίοις, τούτῳ δὲ αὐτῷ καὶ πατέρας κινῶν καὶ παῖδας. ἀλλ' ὅ γε ἐγένετο περὶ τὴν ἐπιστολήν σου τὴν καλὴν, οὐ καλὸν σιωπῆσαι. παρεκάθητό μοι τῶν ἐν ἀρχῇ γεγενημένων φίλων ἄλλοι τε οὐκ ὀλίγοι, καὶ ὁ πάντα ἄριστος Ἀλύπιος Ἱεροκλέους ἀνεψιὸς ἐκείνου. ὡς οὖν ἔδοσαν οἱ φέροντες τὴν ἐπιστολὴν σιγῇ, διὰ πάσης ἐλθὼν, νενικήμεθα, ἔφην μειδιῶν τε ἅμα καὶ χαίρων. Καὶ τίνα σὺ νενίκησαι νίκην; (ἤροντο) καὶ πῶς οὐκ ἀλγεῖς νενικημένος; Ἐν κάλλει μὲν (ἔφην) ἐπιστολῶν νενίκημαι, Βασίλειος δὲ κεκράτηκε. φίλος δὲ ὁ ἀνὴρ· καὶ διὰ τοῦτο εὐφραίνομαι. Ταῦτα εἰπόντος ἐμοῦ, παρ' αὐτῶν μα-

θεῖν ἠβουλήθησαν τῶν γραμμάτων τὴν νίκην. καὶ ἀνεγίνωσκε μὲν ὁ Ἄλυπιος, ἤκουον δὲ οἱ παρόντες. ψῆφος δὲ ἠνέχθη, μηδὲν με ἐψεῦσθαι. καὶ τὰ γράμματα ἔχων ὁ ἀγαγοὺς ἐξῄει, δείξων οἶμαι καὶ ἄλλοις· καὶ μόλις ἀπέδωκε. γράφε τοίνυν παραπλήσια, καὶ νίκα. τοῦτο γάρ ἐστιν, ἐμὲ νικᾶν. καλῶς δὲ κἀκεῖνο εἰκάζεις, ὡς οὐ χρήμασι μετρεῖται τὰ παρ' ἡμῶν, ἀλλ' ἀρκεῖ τῷ μὴ δυναμένῳ δοῦναι, τὸ βουληθῆναι λαβεῖν. κἂν γὰρ αἰσθάνωμαί τινα ἐν πενίᾳ λόγων ἐρῶντα, πρὸ τῶν πλουτούντων οὗτος. καίτοι οὐ τοιούτων πεπειράμεθα διδασκάλων· ἀλλ' οὐδὲν κωλύει ταύτῃ γε εἶναι βελτίονας. μηδεὶς οὖν πένης δεῦρο ὀκνείτω βαδίζειν, εἰ ἓν ἐκεῖνο κέκτηται μόνον, τὸ ἐπίστασθαι πονεῖν.

Βασίλειος Λιβανίῳ. 3

Τί οὐκ ἂν εἴποι σοφιστὴς ἀνήρ; καὶ σοφιστὴς τοιοῦτος, ᾧ γε ἴδιον εἶναι τῆς τέχνης ὡμολόγηται, καὶ τὰ μεγάλα μικρὰ ποιεῖν, ὁπότε βούλεται, καὶ τοῖς μικροῖς περιτιθέναι μέγεθος; ὁποῖον δή τι καὶ περὶ ἡμᾶς ἐπεδείξω. τὴν γὰρ ἐπιστολὴν ἐκείνην τὴν ῥυπῶσαν, ὡς ἂν ὑμεῖς οἱ περὶ τοὺς λόγους τρυφῶντες εἴποιτε, οὐδὲν οὖσαν τῆς ἐν ταῖς χερσί σου ταύτης ἀνεκτοτέραν, τοσοῦτον ἦρας τῷ λόγῳ, ὡς ἡττηθῆναι δῆθεν αὐτῆς, καὶ ἡμῖν τῶν πρωτείων τοῦ γράφειν παραχωρεῖν· ὅμοιον ποιῶν ταῖς τῶν πατέρων παιδιαῖς, ὅταν ταῖς παρ' ἑαυτῶν νίκαις παραχωρῶσι τοῖς παισὶν ἐναβρυνομένοις· οὔτε αὐτοί τι ζημιοῦντες, καὶ τῶν παίδων τρέφοντες τὸ φιλότιμον. τῷ ὄντι δὲ καὶ ἀμίμητον ὅσην ἡδονὴν εἶχεν ὁ λόγος ἐν τῇ πρὸς ἡμᾶς παιδιᾷ· οἷον Πολυδάμαντός τινος ἢ Μίλωνος παγκρατίου ἢ πάλης ἀγωνίαν παραιτουμένου τὴν πρὸς ἐμὲ αὐτόν. πολλὰ γὰρ περισκεψάμενος, οὐδὲν εὗρον ἀσθενείας ὑπόδειγμα. ὥστε τοὺς τὰς ὑπερβολὰς τῶν λόγων ἐπιζητοῦντας ἐντεῦθέ σε μᾶλλον ἄγασθαι τῆς δυνάμεως, οὕτω δυνηθέντα ταῖς παιδιαῖς πρὸς

ἡμᾶς καταβιῶναι, ἢ εἰ τὸν βάρβαρον ᾔεις ὑπὲρ τὸν Ἄθω πλέοντα. ἀλλ' ἡμεῖς μὲν, ὦ θαυμάσιε, Μωσεῖ καὶ Ἠλίᾳ καὶ τοῖς οὕτω μακαρίοις ἀνδράσι συνέσμεν, ἐκ τῆς βαρβάρου φωνῆς διαλεγομένοις ἡμῖν τὰ ἑαυτῶν· καὶ τὰ παρ' ἐκείνων φθεγγόμεθα, νοῦν μὲν ἀληθῆ, λέξιν δὲ ἀμαθῆ· ὡς αὐτὰ ταῦτα δηλοῖ. εἰ γάρ τι καὶ ἦμεν παρ' ὑμῶν διδαχθέντες, ὑπὸ τοῦ χρόνου ἐπελαθόμεθα. αὐτὸς δὲ ἐπίστελλε ἡμῖν, ἄλλας ὑποθέσεις ἐπιστολῶν ποιούμενος, αἳ καί σε δείξουσι, καὶ ἡμᾶς οὐκ ἐλέγξουσι. τὸν υἱὸν Ἀνύσιον ἤδη σοι προσήγαγον ὡς ἐμαυτοῦ υἱόν. εἰ δὲ ἐμός ἐστι παῖς, τοῦ πατρός ἐστι τὸ παιδίον, πένης ἐκ πένητος. γνώριμον δὲ τὸ λεγόμενον ἀνδρὶ σοφῷ τε καὶ σοφιστῇ.

Λιβάνιος Βασιλείῳ.

Εἰ πάνυ πολὺν χρόνον ἐσκόπεις πῶς ἂν ἄριστα συνέποις τοῖς περὶ τῶν σῶν γραμμάτων ἡμετέροις γράμμασιν, οὐκ ἂν ἄμεινον τοῦτο ποιῆσαι ἐδόκεις, ἢ τοιαῦτα γράφων ὁποῖα νῦν ἔγραψας. καλεῖς μὲν γάρ με σοφιστήν. τοῦ δὲ τοιούτου εἶναι φὴς τὸ δύνασθαι τὰ μικρὰ μεγάλα ποιεῖν, καὶ τὰ μεγάλα μικρά. καὶ δὴ τὴν ἐμὴν ἐπιστολὴν βεβουλῆσθαι φὴς δεῖξαι τὴν σὴν, καλὴν οὐκ οὖσαν, καλήν· εἶναί τε οὐδὲν ἧς νῦν ἔπεμψας βελτίω. ὅλως τε οὐδεμίαν εἶναι παρὰ σοὶ λόγων δύναμιν· τῶν μὲν νῦν ὄντων ἐν χερσὶ βιβλίων τοῦτο οὐ ποιούντων, ὧν δὲ εἶχες πρότερον λόγων ἐξερρυηκότων. καὶ ταῦτα πείθειν ἐπιχειρῶν, οὕτω καλὴν καὶ ταύτην, ἣν λέγεις κακῶς, εἰργάσω τὴν ἐπιστολὴν, ὥσθ' οἱ παρόντες ἡμῖν οὐκ εἶχον μὴ πηδᾶν ἀναγινωσκομένης. ἐθαύμασα οὖν ὅτι ταύτῃ τὴν προτέραν καθελεῖν ἐπιχειρήσας, τῷ φάναι ταύτῃ τὴν προτέραν ἐοικέναι, ταύτῃ τὴν προτέραν ἐκόσμησας. χρῆν δὲ ἄρα τὸν τοῦτο βουλόμενον, χείρονα ποιῆσαι ταύτην ἐπὶ ἐκβολῇ τῆς πρόσθεν. ἀλλ' οὐκ ἦν, οἶμαι, σὸν, ἀδικῆσαι τὴν ἀλήθειαν. ἠδίκητο δ' ἂν, γράφοντος ἐξεπίτηδες φαυλότερα, καὶ οὐ χρωμένου τοῖς οὖσι. τοῦ αὐτοῦ τοίνυν ἂν εἴη τὸ μήτε ψέγειν ἃ δίκαιον ἐπαινεῖν· ἵνα μή σε τὸ πρᾶγμα

φέρον

φέρον εἰς σοφιστὰς ἐμβάλῃ, πειρώμενον ταπεινὰ τὰ μεγάλα ποιεῖν. βιβλίων μὲν οὖν ὧν φὴς εἶναι χείρω μὲν τὴν λέξιν, ἀμείνω δὲ τὴν διάνοιαν, ἔχου· καὶ οὐδεὶς κωλύει· τῶν δὲ ἡμετέρων μὲν ἀεί, σῶν δὲ πρότερον, αἱ ῥίζαι μένουσί τε καὶ μενοῦσιν ἕως ἂν ᾖς· καὶ οὐδεὶς μήποτε αὐτὰς ἐκτέμοι χρόνος, οὐδ' ἂν ἥκιστα ἄρδοις.

Λιβάνιος Βασιλείῳ. 4

Οὔπω μοι τῆς λύπης ὑφῆκας· ὥστε μεταξὺ γράφοντα τρέμειν. ἀλλ' εἰ μὲν ὑφῆκας, τί οὐκ ἐπιστέλλεις ὦ ἄριστε; εἰ δὲ κατέχεις ἔτι (ὃ πάσης λογίας ψυχῆς καὶ τῆς σῆς ἀλλότριον) πῶς ἄλλοις κηρύττων, μέχρι δυσμῶν ἡλίου μὴ χρῆναι φυλάττειν λύπην, ἐν πολλοῖς ἡλίοις ἐφύλαξας; ἢ τάχα ζημιῶσαί με προείλου· τιμωρεῖσθαί με βούλει, τῆς μελιχρᾶς σου φωνῆς ἀποστερῶν. μὴ σύ γε ὦ γενναῖε· ἀλλὰ γενοῦ πρᾶος, καὶ δὸς ἀπολαύειν τῆς παγχρύσου σου γλώττης.

Βασίλειος Λιβανίῳ.

Οἱ πρὸς τὸ ῥόδον ἔχοντες ὡς τοὺς φιλοκάλους εἰκός, οὐδὲ πρὸς αὐτὰς τὰς ἀκάνθας, ὧν τὸ ἄνθος ἐκφύεται, δυσχεραίνουσι. καί τινος ἤκουσα τοιοῦτόν τι περὶ αὐτῶν παίζοντος τάχα, ἢ καὶ σπουδάζοντος· ὅτι καθάπερ ἐρωτικά τινα κνίσματα τοῖς ἐρασταῖς, τὰς λεπτὰς ἐκείνας ἀκάνθας ἡ φύσις τῷ ἄνθει περιέφυσε, πρὸς μείζονα πόθον τοῖς ἀπλήκτοις κέντροις τοὺς δρεπομένους ὑπερεθίζουσα. τί μοι δὴ βούλεται τοῖς γράμμασι τὸ ῥόδον ἐπεισαγόμενον; πάντως οὐδέν σε χρὴ διδαχθῆναι, τῆς ἐπιστολῆς μεμνημένον τῆς σῆς· ἣ τὸ μὲν ἄνθος εἶχε τοῦ ῥόδου ὅλον ἡμῖν τὸ ἔαρ τῆς εὐγλωττίας διαπετάσασα, μέμψεσι δέ τισι καὶ ἐγκλήμασι καθ' ἡμῶν ἐξηκάνθωτο. ἀλλ' ἐμοὶ τῶν σῶν λόγων καθ' ἡδονήν ἐστι καὶ ἡ ἄκανθα, πρὸς μείζονα πόθον τῆς φιλίας ἐκκαίουσα.

Λιβάνιος Βασιλείῳ. 5

Γαῖς μὲν ἐπίσκοπος πρᾶγμα δυσχείριστον. σὺ δὲ ὅσῳ τοὺς ἄλλους παρελήλυθας λογιότητι, τοσούτῳ καὶ φόβον μοι παρέχεις, μήπως ἔξαρνος στῇς πρὸς τὴν αἴτησιν, κἀπειδὴ στρωτήρων δέομαι. κάμακας δ' ἂν ἢ χάρακας ἄλλος εἶπε σοφιστής, οὐ χρήζων, ἀλλὰ τοῖς ῥηματίοις ἐγκαλλωπιζόμενος, ἢ τῆς χρείας γινόμενος. ἐγὼ δὲ εἰ μὴ σὺ παράσχοιο, ὕπαιθρος διαχειμάσω.

Βασίλειος Λιβανίῳ.

Εἰ τὸ κερδαίνειν τοῦτο χρηπίζειν λέγεται, καὶ ταύτην ἔχει τὴν σημασίαν ἡ λέξις, ἣν ἐκ τῶν Πλάτωνος ἀδύτων ἡ σοφιστική σου ἡμῖν προεχειρίσατο, σκόπησον ὦ θαυμάσιε, τίς μᾶλλόν ἐστι δυσχρήπιστος· ἡμεῖς οἱ οὕτω διὰ ἐπιστολιμαίας δυνάμεως ἀποχαρακούμενοι, ἢ τὸ τῶν σοφιστῶν γένος, οἷς τέχνη τὸ τελωνεῖν τοὺς λόγους ἐστί. τίς τῶν ἐπισκόπων τοὺς λόγους ἐφοροθέτησε; τίς τοὺς μαθητευομένους μισθοφόρους κατέστησεν; ὑμεῖς οἱ προστιθέντες τοὺς λόγους ὤνια, ὥσπερ οἱ τοῦ μέλιτος ἑψηταὶ τὰ μελίπηκτα. ὁρᾷς ὡς καὶ τὸν γέροντα ὑποσκιρτᾶν παρεκίνησας. ἐγὼ δέ σοι τῷ ταῖς μελέταις ἐμπομπεύοντι, ἰσαρίθμους τοῖς ἐν Θερμοπύλαις ἀγωνιζομένοις στρατιώταις στρωτῆρας χορηγηθῆναι προσέταξα· ἅπαντας ἀμήκεις, κατὰ τὸν σὸν Ὅμηρον δολιχοσκίους, οὓς ὁ ἱερὸς Εὐστάθιος ἀποκαταστήσειν κατεπηγγείλατο.

Λιβάνιος Βασιλείῳ. 6

Οὐ παύσῃ Βασίλειε τὸν ἱερὸν τοῦτον τῶν Μουσῶν σηκὸν μεστὸν ποιῶν Καππαδοκῶν; καὶ ταῦτα, ἀποζόντων χριτῆς καὶ χιόνων, καὶ τῶν ἐκεῖθεν καλῶν; μικροῦ δέ με καὶ Καππαδόκην ἔθηκαν, ἀεί μοι τὸ προσκυνῶ σε προσάδοντες. δεῖ δὲ ὅμως ἀνέχεσθαι, Βασιλείου κελεύοντος. ἴσθι τοίνυν ὡς τῆς μὲν χώρας τοὺς τρόπους ἐξακριβάζων, τὴν δὲ ἀλήθειαν

καὶ τὸ ἐμμελὲς τῆς ἐμῆς Καλλιόπης, μεταμφιάσω τοὺς ἄνδρας, ἵν' ὀφθεῖεν ὑμῖν ἀντὶ φασσῶν περιστεραί.

Βασίλειος Λιβανίῳ.

Λέλυταί σοι τὸ δύσθυμον. τοῦτο γὰρ ἔστω τῆς ἐπιστολῆς τὸ προοίμιον. σὺ δὲ σκῶπτε καὶ διάσυρε τὰ ἡμέτερα, εἴτε γελῶν, εἴτε σπουδάζων. τί δὲ χιόνος ἢ γείτης ἐμνημόνευσας; παρὸν ἐντρυφᾶν ἡμῖν τοῖς σκώμμασιν; ἐγὼ δὲ ὦ Λιβάνιε, ἵνα σοι καὶ πλατὺν κινήσω τὸν γέλωτα, ὑπὸ περιπετάσματι καλυπτόμενος χιόνος τὴν ἐπιστολὴν ἔγραψα. ἣν δεξάμενος καὶ ψαύων χερσί, γνώσῃ ὡς κρυερά τις αὕτη, καὶ τὸν πέμψαντα χαρακτηρίζει ἐμφωλεύοντα, καὶ μὴ δυνάμενον ἔξω τῶν δωματίων προκύπτειν. τάφους γὰρ τοὺς οἴκους κεκτήμεθα, μέχρις ἐπιλάβῃ τὸ ἔαρ, καὶ νεκροὺς ἡμᾶς ὄντας πρὸς ζωὴν ἐπανάξῃ, πάλιν τὸ εἶναι, ὥσπερ φυτοῖς, χαριζόμενον.

Βασίλειος Λιβανίῳ. 2

Πολλοὶ περιτυχόντες ἡμῖν τῶν αὐτόθι, ἐθαύμασάν σου τὴν ἐν τοῖς λόγοις ἀρετήν. ἔλεγον γὰρ ἐπίδειξίν τινα γεγενῆσθαι λαμπρὰν ἄγαν. καὶ ἀγὼν ἦν (ὡς ἔφασκον) μέγιστος· ὡς πάντας μὲν συνδραμεῖν, καὶ μηδένα ἕτερον ἐν τῇ πόλει φανῆναι, ἢ μόνον Λιβάνιον ἀγωνιζόμενον, καὶ πᾶσαν ἡλικίαν ἀκροωμένην. οὐ γὰρ ἠξίου τις ἔξω τῶν ἀγώνων γενέσθαι, οὐκ ἀξιώματος ὄγκῳ συνών, οὐ στρατιωτικοῖς καταλόγοις ἐμπρέπων, οὐ βαναύσοις τέχναις σχολάζων. ἤδη δὲ καὶ γυναῖκες παρεῖναι κατηπείγοντο τοῖς ἀγῶσι. τίς δὲ ὁ ἀγών, τίς δὲ ὁ λόγος ὁ τὴν πάνδημον συναγείρας πανήγυριν; καὶ δή μοι ἤγγειλαν δυσκόλου τρόπον ἀνδρὸς τὸν λόγον ἐνστήσασθαι. ὃν οὕτω θαυμασθέντα μὴ κατόκνει μοι πέμψαι· ἵνα κἀγὼ τῶν λόγων ἐπαινέτης εἴην τῶν σῶν. ὁ γὰρ Λιβάνιον ἐπαινῶν καὶ τῶν ἔργων ἐκτός, τίς ἂν γένωμαι νῦν ὑπόθεσιν ἐπαίνων εὑρόμενος;

Λιβάνιος Βασιλείῳ.

Ἰδοὺ πέπομφα τὸν λόγον ἱδρῶτι περιρρεόμενος. πῶς γὰρ οὐκ ἔμελλον, ἀνδρὶ τοιούτῳ πέμπων τὸν λόγον, ὃς ἱκανός ἐστι τὴν Πλάτωνος σοφίαν καὶ Δημοσθένους δεινότητα δεῖξαι θρυλλουμένας μάτην; τὸ δὲ ἐμὸν, τοιοῦτον ἐστὶ κώνωψ ἐλέφαντι παραβαλλόμενος. ὅθεν πέφρικα καὶ τρέμω, τὴν ἡμέραν λογιζόμενος καθ' ἣν σκέψῃ τοὺς λόγους. μικροῦ δὲ καὶ τῶν φρενῶν ἐκπέπτωκα.

Βασίλειος Λιβανίῳ. 8

Ἀνέγνων τὸν λόγον σοφώτατε, καὶ ὑπερτεθαύμακα. ὦ Μοῦσαι, καὶ λόγοι, καὶ Ἀθῆναι, οἷα τοῖς ἐρασταῖς δωρεῖσθε· οἵους κομίζονται τοὺς καρποὺς οἱ βραχύν τινα χρόνον ὑμῖν συγγινόμενοι. ὦ πηγῆς πολυχύμονος, οἵους ἔδειξε τοὺς ἀρυομένους. αὐτὸν γὰρ ἐδόκουν ὁρᾶν ἐν τῷ λόγῳ τὸν λάλον συνόντα γυναίῳ. ἔμπνουν γὰρ λόγον ἐπὶ χθονὸς Λιβάνιος ἔγραψεν, ὃς μόνος τοῖς λόγοις ψυχὴν ἐχαρίσατο.

Λιβάνιος Βασιλείῳ.

Νῦν ἔγνων εἶναι ὃ λέγομαι. Βασιλείου γάρ με ἐπαινέσαντος, κατὰ πάντων ἔχω τὰ νικητήρια. καὶ τὴν ψῆφον δεξάμενος τὴν σὴν ἔπεισι βαδίζειν μετὰ σοβαροῦ τοῦ βαδίσματος, οἷά τις ἀλαζὼν τοὺς πάντας περιφρονῶν. ἐπεὶ οὖν καὶ σοὶ κατὰ μέθης λόγος πεπόνηται, βουλόμεθα τούτῳ περιτυχεῖν. ἀλλὰ κομψὸν μέν τι λέγειν οὐκ ἐθέλω, ὁ δὲ λόγος ὀφθεὶς διδάξει με τὴν τοῦ λόγου τέχνην.

Λιβάνιος Βασιλείῳ. 9

Ἆρα Βασίλειε μὴ τὰς Ἀθήνας οἰκεῖς, καὶ λέληθας σεαυτόν; οὐ γὰρ τῶν Καισαρέων οἱ παῖδες ταῦτα ἀκούειν ἠδύναντο. ἡ γλῶττα γάρ μοι τούτων ἐθὰς οὐκ ἦν· ἀλλ' ὥσπερεί τινα κρημνὸν διοδεύοντος πληγεῖσα τῇ τῶν ὀνομάτων

καινοτομία, ἐμοί τε τῷ πατρὶ ἔλεγε, πάτερ οὐκ ἐδίδαξας. Ὅμηρος ποῖος ἀνήρ; ἀλλὰ Πλάτων; ἀλλ' Ἀριστοτέλης; ἀλλὰ Σουσαρίων, ὁ τὰ πάντα ἐπιστάμενος; καὶ ταῦτα μὲν ἡ γλῶττα· σὲ δὲ ἔτι Βασίλειε τοιαῦτα ἡμᾶς ἐπαινεῖν.

Βασίλειος Λιβανίῳ.

Δεχομένοις μὲν ἡμῖν ἃ γράφεις χαρά· ἀπαιτουμένοις δὲ πρὸς ἃ γράφεις ἀντεπιστέλλειν, ἀγών. τί γὰρ ἂν εἴποιμεν πρὸς οὕτως ἀττικίζουσαν γλῶτταν; πλὴν ὅτι ἁλιέων εἰμὶ μαθητὴς, ὁμολογῶ, καὶ φιλῶ.

Baſilius Libanio ſ.

[illegible]

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΠΡΟΣ ΝΙΓΡΙΝΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΝΙΓΡΙΝΩ ΕΥ ΠΡΑΤΤΕΙΝ. Ἡ μὲν παροιμία φησὶ γλαῦκα εἰς Ἀθήνας, ὡς γελοῖον ὂν εἴ τις ἐκεῖ κομίζει γλαῦκας, ὅτι πολλαὶ παρ' αὐτοῖς εἰσιν. ἐγὼ δ' εἰ μὲν δύναμιν λόγων ἐπιδείξασθαι βουλόμενος, ἔπειτα Νιγρίνῳ γράψας βιβλίον ἔπεμπον, εἰχόμην ἂν τῷ γελοίῳ, γλαῦκας ὡς ἀληθῶς ἐμπορευόμενος· ἐπεὶ δὲ μόνην σοι δηλῶσαι τὴν ἐμὴν γνώμην ἐθέλω, ὅπως τε νῦν ἔχω, καὶ ὅτι μὴ παρέργως εἴλημμαι πρὸς τῶν σῶν λόγων, ἀποφεύγοιμ' ἂν εἰκότως καὶ τὸ τοῦ Θουκυδίδου, λέγοντος ὅτι ἡ ἀμαθία μὲν θρασεῖς, ὀκνηροὺς δὲ τὸ λελογισμένον ἀπεργάζεται. δῆλον γὰρ ὡς οὐχ ἡ ἀμαθία μοι μόνη τῆς τοιαύτης τόλμης, ἀλλὰ καὶ ὁ πρὸς τοὺς λόγους ἔρως αἴτιος. Ἔρρωσο.

στέλλω. γλαύξ. κομίζω. ἐπιδείκνυμι. γράφω. ἀληθῶς. δηλόω, γινώσκω. λαμβάνω. φεύγω. θρασύς. ἀλήθεια. [illegible]

Interpretatio ep[isto]læ.

Luciani ad Nigrinum epistola, qua Lucianus Nigrino bene agere, i. felicitatem, et [illegible]

Communi dicitur proverbio, Noctuas Athenas; Ridiculum enim est, quando quis illuc noctuas transportat, [illegible] Ego vero [illegible] Nigrino mittebam, [illegible] Athenas transportans. [illegible] Thucydidis [illegible] Manifestum enim est [illegible] et [illegible] est. [illegible]

ΤΩΝ ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΒΡΑΧΥΤΕΡΩΝ ΔΙΑΛΟΓΩΝ ΤΙΝΕΣ.

ΠΡΟΜΗΘΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Πρ. Λῦσόν με ὦ Ζεῦ. δεινὰ γὰρ ἤδη πέπονθα. Ζ. Λύσω σε, φής, ὃν ἐχρῆν βαρυτέρας πέδας ἔχοντα, καὶ τὸν Καύκασον ὅλον ὑπὲρ κεφαλῆς ἐπικείμενον, ὑπὸ ἑκκαίδεκα γυπῶν μὴ μόνον κείρεσθαι τὸ ἧπαρ, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξορύττεσθαι; ἀνθ' ὧν τοιαῦθ' ἡμῖν ζῷα τοὺς ἀνθρώπους ἔπλασας. καὶ τὸ πῦρ ἔκλεψας, καὶ τὰς γυναῖκας ἐδημιούργησας. ἃ μὲν γὰρ ἐμὲ ἐξηπάτησας ἐν τῇ διανομῇ τῶν κρεῶν, ὀστᾶ πιμελῇ κεκαλυμμένα μοι παραθεὶς, καὶ τὴν ἀμείνω τῶν μοιρῶν σεαυτῷ φυλάττων, τί χρὴ λέγειν; Πρ. Οὐκοῦν ἱκανὴν ἤδη τὴν δίκην ἐκτέτικα, τοσοῦτον χρόνον τῷ Καυκάσῳ προσηλωμένος, τὸν κάκιστα ὀρνέων ἀπολούμενον αἰετὸν τρέφων τῷ ἥπατι; Ζ. Οὐδὲ πολλοστημόριον τοῦτο ὧν σε δεῖ παθεῖν. Πρ. Καὶ μὴν οὐκ ἀμισθί με λύσεις ὦ Ζεῦ, ἀλλά σοι μηνύσω πάνυ ἀναγκαῖον. Ζ. Καταςοφίζῃ με ὦ Προμηθεῦ. Πρ. Καὶ τί πλέον ἕξω; οὐ γὰρ ἀγνοήσεις αὖθις ἔνθα ὁ Καύκασός ἐστιν, οὐδ' ἀπορήσεις δεσμῶν, ἤν τι τεχνάζων ἁλίσκωμαι. Ζ. Εἰπὲ πρότερον, ὅντινα μισθὸν ἀποτίσεις, ἀναγκαῖον ἡμῖν ὄντα. Πρ. Ἢν εἴπω ἐφ' ὅ,τι βαδίζεις νῦν, ἀξιόπιστος ἔσομαί σοι καὶ περὶ τῶν ὑπολοίπων μαντευόμενος; Ζ. Πῶς γὰρ οὔ; Πρ. Παρὰ τὴν Θέτιν, συνεσόμενος αὐτῇ. Ζ. Τουτὶ μὲν ἔγνως. τί δ' οὖν τὸ ἐπὶ τούτῳ; δοκεῖς γάρ τι ἀληθὲς ἐρεῖν. Πρ. Μηδὲν ὦ Ζεῦ κοινωνήσῃς τῇ Νηρεΐδι. ἢν γὰρ αὕτη κυοφορήσῃ ἐκ σοῦ, τὸ τεχθὲν ἴσα ἐργάσεταί σε οἷα καὶ σὺ ἔδρασας τὸν Κρόνον. Ζ. Τοῦτό φῄς; ἐκπεσεῖσθαί με τῆς ἀρχῆς;

Πρ. Μὴ γένοιτο ὦ Ζεῦ· πλὴν τοιοῦτό τι ἡ μίξις αὐτῆς ἀπειλεῖ. Ζ. Χαιρέτω τοιγαροῦν ἡ Θέτις, σὲ δὲ ὁ Ἥφαιστος ἐπὶ τούτοις λυσάτω.

ΔΙΟΣ ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Ζ. Τὴν τοῦ Ἰνάχου παῖδα τὴν καλὴν οἶσθα ὦ Ἑρμῆ; Ἑρ. Ναί. τὴν Ἰὼ λέγεις. Ζ. Οὐκέτι παῖς ἐκείνη ἐστὶν, ἀλλὰ δάμαλις. Ἑρ. Τεράστιον τοῦτο. τῷ τρόπῳ δ᾽ ἐνηλλάγη; Ζ. Ζηλοτυπήσασα ἡ Ἥρα μετέβαλεν αὐτήν. ἀλλὰ καὶ καινὸν ἄλλό τι δεινὸν ἐπιμεμηχάνηται τῇ κακοδαίμονι· βουκόλον τινὰ πολυόμματον, Ἄργον τοὔνομα, ἐπίστησεν, ὃς νέμει τὴν δάμαλιν, ἄυπνος ὤν. Ἑρ. Τί οὖν ἡμᾶς χρὴ ποιεῖν; Ζ. Καταπτάμενος ἐς τὴν Νεμέαν (ἐκεῖ δέ που ὁ Ἄργος βουκολεῖ) ἐκεῖνον μὲν ἀπόκτεινον· τὴν δὲ Ἰὼ διὰ τοῦ πελάγους ἐς τὴν Αἴγυπτον ἀπαγαγὼν, Ἶσιν ποίησον. καὶ τὸ λοιπὸν ἔστω θεὸς τῶν ἐκεῖ· καὶ τὸν Νεῖλον ἀναγέτω, καὶ τοὺς ἀνέμους ἐπιπεμπέτω, καὶ σωζέτω τοὺς πλέοντας.

ΗΦΑΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΔΙΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Ἥφ. Τί με ὦ Ζεῦ δεῖ ποιεῖν; ἥκω γὰρ, ὡς ἐκέλευσας, ἔχων τὸν πέλεκυν ὀξύτατον, εἰ καὶ λίθους δέοι μιᾷ πληγῇ διατεμεῖν. Ζ. Εὖγε ὦ Ἥφαιστε. ἀλλὰ δίελέ μου τὴν κεφαλὴν εἰς δύο, κατενεγκών. Ἥφ. Πειρᾷ μου εἰ μέμηνα; πρόσταττε δ᾽ οὖν τἀληθὲς, ὅπερ θέλεις σοὶ γενέσθαι. Ζ. Διαιρεθῆναί μοι τὸ κρανίον. εἰ δὲ ἀπειθήσεις, οὐ νῦν πρῶτον ὀργιζομένου πειράσῃ μου. ἀλλὰ χρὴ καθικνεῖσθαι παντὶ τῷ θυμῷ, μηδὲ μέλλειν. ἀπόλλυμαι γὰρ ὑπὸ τῶν ὠδίνων, αἵ μου τὸν ἐγκέφαλον ἀναστρέφουσιν. Ἥφ. Ὅρα ὦ Ζεῦ μὴ κακόν τι ποιήσωμεν. ὀξὺς γὰρ ὁ πέλεκύς ἐστι, καὶ οὐκ ἀναιμωτὶ οὐδὲ κατὰ τὴν Εἰλείθυιαν μαιώσεταί σε. Ζ. Κατένεγκε

μόνον ὦ Ἥφαιστε θαῤῥῶν. οἶδα γὰρ ἐγὼ τὸ συμφέρον. Ἥφ. Ἄκων μὲν, κατοίσω δέ. τί γὰρ χρὴ ποιεῖν, σοῦ κελεύοντος; τί τοῦτο; κόρη ἔνοπλος. μέγα ὦ Ζεῦ κακὸν εἶχες ἐν τῇ κεφαλῇ. εἰκότως γοῦν ὀξύθυμος ἦσθα, τηλικαύτην ὑπὸ τὴν μήνιγγα παρθένον ζωογονῶν, καὶ ταῦτα ἔνοπλον. ἦ που στρατόπεδον, οὐ κεφαλὴν, ἐλελήθεις ἔχων. ἡ δὲ πηδᾷ, καὶ πυῤῥιχίζει, καὶ τὴν ἀσπίδα τινάσσει, καὶ τὸ δόρυ πάλλει, καὶ ἐνθουσιᾷ. καὶ τὸ μέγιστον, καλὴ πάνυ καὶ ἀκμαία γεγένηται ἤδη ἐν βραχεῖ. γλαυκῶπις μὲν, ἀλλὰ κοσμεῖ καὶ τοῦτο ἡ κόρυς. ὥστε ὦ Ζεῦ μαίωτρά μοι ἀπόδος, ἐγγυήσας μοι αὐτήν. Ζ. Ἀδύνατα αἰτεῖς ὦ Ἥφαιστε. παρθένος γὰρ ἀεὶ θέλει μένειν. ἐγὼ γοῦν, τό γε ἐπ' ἐμοὶ, οὐδὲν ἀντιλέγω. Ἥφ. Τοῦτ' ἐβουλόμην. ἐμοὶ μελήσει τὰ λοιπά· καὶ ἤδη συναρπάσω αὐτήν. Ζ. Εἴ σοι ῥᾴδιον, οὕτω ποίει. πλὴν οἶδα ὅτι ἀδυνάτων ἐρᾷς.

ΜΕΝΕΛΑΟΥ ΚΑΙ ΠΡΩΤΕΩΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Μ. Ἀλλὰ ὕδωρ μὲν σε γίνεσθαι, ὦ Πρωτεῦ, οὐκ ἀπίθανον, ἐνάλιόν γε ὄντα· καὶ δένδρον, ἔτι φορητόν. καὶ ἐς λέοντα ὁπότε ἀλλαγείης, ὅμως οὐδὲ τοῦτο ἔξω πίστεως. εἰ δὲ καὶ πῦρ γίνεσθαι δυνατὸν ἐν τῇ θαλάττῃ οἰκοῦντα, τοῦτο πάνυ θαυμάζω, καὶ ἀπιστῶ. Π. Μὴ θαυμάσῃς ὦ Μενέλαε. γίγνομαι γάρ. Μ. Εἶδον καὶ αὐτός. ἀλλά μοι δοκεῖς (εἰρήσεται γὰρ πρὸς σε) γοητείαν τινὰ προσάγειν τῷ πράγματι, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξαπατᾶν τῶν ὁρώντων, αὐτὸς οὐδὲν τοιοῦτο γιγνόμενος. Π. Καὶ τίς ἂν ἡ ἀπάτη ἐπὶ τῶν οὕτως ἐναργῶν γένοιτο; οὐκ ἀνεῳγμένοις τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδες ἐς ὅσα μετεποίησα ἐμαυτόν; εἰ δὲ ἀπιστεῖς, καὶ τὸ πρᾶγμα ψευδὲς εἶναι δοκεῖ, φαντασία τις πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἱσταμένη, ἐπειδὰν πῦρ γένωμαι, προσένεγκέ μοι ὦ γενναιότατε τὴν χεῖρα. εἴσῃ γὰρ εἰ ὁρῶμαι μόνον, ἢ καὶ τὸ καίειν τότε μοι πρόσεστιν. Μ. Οὐκ ἀσφαλὴς ἡ πεῖρα, ὦ Πρωτεῦ. Π. Σὺ δέ μοι

Μενέλαε δοκεῖς οὐδὲ πολύποδα ἑωρακέναι πώποτε, ὃ δὲ πάσχει ὁ ἰχθὺς οὗτος εἰδέναι. Μ. Ἀλλὰ τὸν μὲν πολύποδα εἶδον· ἃ πάσχει δὲ, ἡδέως ἂν μάθοιμι παρὰ σοῦ. Π. Ὁποίᾳ ἂν πέτρᾳ προσελθὼν ἁρμόσῃ τὰς κοτύλας, καὶ προσφὺς ἔχηται κατὰ τὰς πλεκτάνας, ἐκείνῃ ὅμοιον ἀπεργάζεται ἑαυτόν· καὶ μεταβάλλει τὴν χρόαν, μιμούμενος τὴν πέτραν· ὡς ἂν λάθῃ τοὺς ἁλιέας, μὴ διαλλάττων, μηδὲ φανερὸς ὢν διὰ τοῦτο, ἀλλ' ἐοικὼς τῷ λίθῳ. Μ. Φασὶ ταῦτα. τὸ δὲ σὸν πολλῷ παραδοξότερον, ὦ Πρωτεῦ. Π. Οὐκ οἶδα, ὦ Μενέλαε, τίνι ἂν ἄλλῳ πιστεύσειας, τοῖς σεαυτοῦ ὀφθαλμοῖς ἀπιστῶν. Μ. Ἰδὼν εἶδον. ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα τεράστιον, τὸν αὐτὸν πῦρ καὶ ὕδωρ γίγνεσθαι.

ϛ.

ΠΑΝΟΠΗΣ ΚΑΙ ΓΑΛΗΝΗΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Π. Εἶδες ὦ Γαλήνη χθὲς οἷα ἐποίησεν ἡ Ἔρις παρὰ τὸ δεῖπνον ἐν Θετταλίᾳ, διότι μὴ καὶ αὐτὴ ἐκλήθη ἐς τὸ συμπόσιον; Γ. Οὐ ξυνειστιώμην ὑμῖν ἔγωγε. ὁ γὰρ Ποσειδῶν ἐκέλευσέ με, ὦ Πανόπη, ἀκύμαντον ἐν τοσούτῳ φυλάττειν τὸ πέλαγος. τί δ' οὖν ἐποίησεν ἡ Ἔρις μὴ παροῦσα; Π. Ἡ Θέτις καὶ ὁ Πηλεὺς ἀπεληλύθεσαν ἐς τὸν θάλαμον, ὑπὸ τῆς Ἀμφιτρίτης καὶ τοῦ Ποσειδῶνος παραπεμφθέντες· ἡ Ἔρις δ' ἐν τοσούτῳ λαθοῦσα πάντας (ἐδυνήθη δὲ ῥᾳδίως, τῶν μὲν πινόντων, ἐνίων δὲ κροτούντων, ἢ τῷ Ἀπόλλωνι κιθαρίζοντι ἢ ταῖς Μούσαις ᾀδούσαις προσεχόντων τὸν νοῦν) ἐνέβαλεν ἐς τὸ συμπόσιον μῆλόν τι πάγκαλον, χρυσοῦν ὅλον, ὦ Γαλήνη. ἐπεγέγραπτο δὲ, Ἡ καλὴ λαβέτω. κυλινδούμενον δὲ τοῦτο, ὥσπερ ἐξεπίτηδες ἧκεν ἔνθα Ἥρα τε καὶ Ἀφροδίτη καὶ Ἀθηνᾶ κατεκλίνοντο. κἀπειδὴ ὁ Ἑρμῆς ἀνελόμενος ἐπελέξατο τὰ γεγραμμένα, αἱ μὲν Νηρηΐδες ἡμεῖς ἀπεσιωπήσαμεν· (τί γὰρ ἔδει ποιεῖν, ἐκείνων παρουσῶν;) αἱ δὲ ἀντεποιοῦντο ἑκάστη, καὶ αὑτῆς εἶναι τὸ μῆλον ἠξίουν. καὶ εἰ μή γε ὁ Ζεὺς διέστησεν αὐτὰς, καὶ ἄχρι χειρῶν προὐχώρησε τὸ πρᾶγμα. ἀλλ' ἐκεῖνος, Αὐτὸς μὲν οὐ κρι-

ναι (φησὶ) περὶ τούτου (καίτοι ἐκεῖναι αὐτὸν δικάσαι ἠξίουν) ἄπιτε δὲ ἐς τὴν Ἴδην παρὰ τὸν Πριάμου παῖδα· ὃς οἶδέ τε διαγνῶναι τὴν καλλίονα, φιλόκαλος ὢν, καὶ οὐκ ἂν ἐκεῖνος κρίναι κακῶς. Γ. Τί οὖν αἱ θεαί, ὦ Πανόπη; Π. Τήμερον, οἶμαι, ἀπίασι πρὸς τὴν Ἴδην. Γ. Καὶ τίς ἥξει μετὰ μικρὸν ἀπαγγέλλων ἡμῖν τὴν κρατοῦσαν; Π. Ἤδη σοί φημι, οὐκ ἄλλη κρατήσει, τῆς Ἀφροδίτης ἀγωνιζομένης· ἢν μή τι πάνυ ὁ διαιτητὴς ἀμβλυώττῃ.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ ΚΑΙ ΔΕΛΦΙΝΩΝ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Π. Εὖγε ὦ Δελφῖνες, ὅτι ἀεὶ φιλάνθρωποί ἐστε. καὶ πάλαι μὲν τὸ τῆς Ἰνοῦς παιδίον ἐπὶ τὸν Ἰσθμὸν ἐκομίσατε, ὑποδεξάμενοι ἀπὸ τῶν Σκιρωνίδων μετὰ τῆς μητρὸς ἐμπεσόν· καὶ νῦν σὺ τὸν κιθαρῳδὸν τοῦτον τὸν ἐκ Μηθύμνης ἀναλαβὼν, ἐξενήξω ἐς Ταίναρον αὐτῇ σκευῇ καὶ κιθάρᾳ, οὐδὲ περιεῖδες κακῶς ὑπὸ τῶν ναυτῶν ἀπολλύμενον. Δ. Μὴ θαυμάσῃς ὦ Πόσειδον, εἰ τοὺς ἀνθρώπους εὖ ποιοῦμεν, ἐξ ἀνθρώπων γε καὶ αὐτοὶ ἰχθύες γενόμενοι. Π. Καὶ μέμφομαί γε τῷ Διονύσῳ, ὅτι ὑμᾶς καταναυμαχήσας μετέβαλε, δέον χειρώσασθαι μόνον, ὥσπερ τοὺς ἄλλους ὑπηγάγετο. ὅπως δ' οὖν τὰ κατὰ τὸν Ἀρίονα τοῦτον ἐγένετο ὦ Δελφίν; Δ. Ὁ Περίανδρος, οἶμαι, ἔχαιρεν αὐτῷ, καὶ πολλάκις μετεπέμπετο αὐτὸν ἐπὶ τῇ τέχνῃ. ὁ δὲ, πλουτήσας παρὰ τοῦ τυράννου, ἐπεθύμησε πλεύσας οἴκαδε ἐς τὴν Μήθυμναν, ἐπιδείξασθαι τὸν πλοῦτον. καὶ ἐπιβὰς πορθμείου τινὸς κακούργων ἀνδρῶν, ὡς ἔδειξε πολὺν ἄγων χρυσὸν καὶ ἄργυρον, ἐπεὶ κατὰ μέσον τὸ Αἰγαῖον ἐγένετο, ἐπιβουλεύουσιν αὐτῷ οἱ ναῦται. ὁ δὲ (ἠκροώμην γὰρ ἅπαντα, παρανέων τῷ σκάφει) ἐπεὶ ταῦτα ὑμῖν δέδοκται (ἔφη) ἀλλὰ τὴν σκευὴν ἀναλαβόντα με, καὶ ᾄσαντα θρῆνόν τινα ἐπ' ἐμαυτῷ, ἑκόντα ἐάσατε ῥῖψαι ἐμαυτόν. ἐπέτρεψαν οἱ ναῦται· καὶ ἀνέλαβε τὴν σκευὴν, καὶ ᾖσε πάνυ λιγυρῶς· καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν θάλατταν, ὡς αὐτίκα πάντως ἀποθανούμενος. ἐγὼ δὲ, ὑπολαβὼν, καὶ ἀναθέμενος αὐτὸν, ἐξενηξάμην ἔχων εἰς Ταίναρον. Π. Ἐπαινῶ τῆς φιλομουσίας. ἄξιον γὰρ τὸν μισθὸν ἀποδέδωκας αὐτῷ τῆς ἀκροάσεως.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ ΚΑΙ ΝΗΡΗΙΔΩΝ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Π. Τὸ μὲν στενὸν τοῦτο ἐς ὃ ἡ παῖς κατηνέχθη, Ἑλλήσποντος ἀπ' αὐτῆς καλείσθω. τὸν δὲ νεκρὸν ὑμεῖς ὦ Νηρηΐδες παραλαβοῦσαι, τῇ Τρῳάδι προσενέγκατε, ὡς ταφείη ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων. Ν. Μηδαμῶς, ὦ Πόσειδον· ἀλλ' ἐνταῦθα ἐν τῷ ἐπωνύμῳ πελάγει τεθάφθω. ἐλεοῦμεν γὰρ αὐτήν, οἴκτιστα ὑπὸ τῆς μητρυιᾶς πεπονθυῖαν. Π. Τοῦτο μέν, ὦ Ἀμφιτρίτη, οὐ θέμις· οὐδ' ἄλλως καλὸν ἐνταῦθά που κεῖσθαι ὑπὸ τῇ ψάμμῳ αὐτήν· ἀλλ', ὅπερ ἔφην, ἐν τῇ Τρῳάδι ἐν τῇ Χερρονήσῳ τεθάψεται. ἐκεῖνο δὲ παραμύθιον ἔσται αὐτῇ, ὅτι μετ' ὀλίγον τὰ αὐτὰ καὶ ἡ Ἰνὼ πείσεται, καὶ ἐμπεσεῖται, ὑπὸ τοῦ Ἀθάμαντος διωκομένη, εἰς τὸ πέλαγος ἀπ' ἄκρου τοῦ Κιθαιρῶνος, καθ' ὅπερ καθήκει εἰς τὴν θάλασσαν, ἔχουσα καὶ τὸν υἱὸν ἐπὶ τῆς ἀγκάλης. Ν. Ἀλλὰ κἀκείνην σῶσαι δεήσει, χαρισάμενος τῷ Διονύσῳ. τροφὸς γὰρ αὐτοῦ καὶ τίτθη ἡ Ἰνώ. Π. Οὐκ ἐχρῆν, οὕτω πονηρὰν οὖσαν. ἀλλὰ τῷ Διονύσῳ ἀχαριστεῖν, ὦ Ἀμφιτρίτη, οὐκ ἄξιον. Ν. Αὕτη δὲ ἄρα τί παθοῦσα κατέπεσεν ἀπὸ τοῦ κριοῦ; ὁ ἀδελφὸς δὲ ὁ Φρίξος ἀσφαλῶς ὀχεῖται; Π. Εἰκότως. νεανίας γάρ, καὶ δύναται ἀντέχειν πρὸς τὴν φοράν· ἡ δὲ ὑπὸ ἀηθείας, ἐπιβᾶσα ὀχήματος παραδόξου, καὶ ἀπιδοῦσα ἐς βάθος ἀχανές, ἐκπλαγεῖσα, καὶ τῷ θάμβει ἅμα σχεθεῖσα, καὶ ἰλιγγιάσασα πρὸς τὸ σφοδρὸν τῆς πτήσεως, ἀκρατὴς ἐγένετο τῶν κεράτων τοῦ κριοῦ, ὧν τέως ἐπείληπτο, καὶ κατέπεσεν ἐς τὸ πέλαγος. Ν. Οὔκουν ἐχρῆν τὴν μητέρα τὴν Νεφέλην βοηθεῖν πιπτούσῃ; Π. Ἐχρῆν· ἀλλ' ἡ μοῖρα πολλῷ τῆς Νεφέλης δυνατωτέρα.

ΙΡΙΔΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Ι. Τὴν νῆσον τὴν πλανωμένην, ὦ Πόσειδον, ἀποσπα-

σθεῖσαν τῆς Σικελίας, ὕφαλον ἐπινήχεσθαι συμβέβηκε. Ταύτην, φησὶν ὁ Ζεὺς, στῆσον ἤδη, καὶ ἀνάφηνον, καὶ ποίησον ἤδη δῆλον ἐν τῷ Αἰγαίῳ μέσῳ βεβαίως μένειν, στηρίξας πάνυ ἀσφαλῶς. δεῖται γάρ τι αὐτῆς. Π. Πεπράξεται τοῦτο ὦ Ἶρι. τίνα δ' ὅμως παρέξει αὐτῷ τὴν χρείαν ἀναφανεῖσα, καὶ μηκέτι πλέουσα; Ι. Τὴν Λητὼ ἐπ' αὐτῆς δεῖ ἀποκυῆσαι. ἤδη γὰρ πονήρως ὑπὸ τῶν ὠδίνων ἔχει. Π. Τί οὖν; οὐχ ἱκανὸς ὁ οὐρανὸς ἐντεκεῖν; εἰ δὲ μὴ οὗτος, ἀλλά γε πᾶσα ἡ γῆ οὐκ ἂν ὑποδέξασθαι δύναιτο τὰς αὐτῆς γονάς; Ι. Οὔκ, ὦ Πόσειδον. ἡ Ἥρα γὰρ ὅρκῳ μεγάλῳ κατείληφε τὴν γῆν, μὴ παρασχεῖν τῇ Λητοῖ τῶν ὠδίνων ὑποδοχήν. ἡ τοίνυν νῆσος αὐτὴ ἀνώμοτός ἐστιν. ἀφανὴς γὰρ ἦν. Π. Συνίημι. στῆθι ὦ νῆσε, καὶ ἀνάδυθι αὖθις ἐκ τοῦ βυθοῦ· καὶ μηκέτι ὑποφέρου, ἀλλὰ βεβαίως μένε. καὶ ὑπόδεξαι ὦ εὐδαιμονεστάτη τοῦ ἀδελφοῦ τὰ τέκνα δύο, τοὺς καλλίστους τῶν θεῶν. καὶ ὑμεῖς, ὦ Τρίτωνες, διαπορθμεύσατε τὴν Λητὼ ἐς αὐτήν· καὶ γαληνὰ ἅπαντα ἔστω. τὸν δράκοντα δὲ, ὃς νῦν ἐξοιστρεῖ αὐτὴν, φοβῶν τὰ νεογνὰ, ἐπειδὰν τεχθῇ, αὐτίκα μέτεισι, καὶ τιμωρήσει τῇ μητρί. σὺ δ' ἀπάγγελλε τῷ Διῒ, πάντα εἶναι εὐτρεπῆ. ἕστηκεν ἡ Δῆλος· ἡκέτω ἡ Λητὼ, καὶ τικτέτω.

ΞΑΝΘΟΥ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΗΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Ξ. Δέξαι με ὦ θάλασσα δεινὰ πεπονθότα· κατάσβεσόν μου τὰ τραύματα. Θ. Τί τοῦτο, ὦ Ξάνθε; τίς σε κατέκαυσεν; Ξ. Ἥφαιστος. ἀλλ' ἀπηνθράκωμαι ὅλως ὁ κακοδαίμων, καὶ ζέω. Θ. Διὰ τί δέ σοι ἐνέβαλε τὸ πῦρ; Ξ. Διὰ τὸν υἱὸν τῆς Θέτιδος. ἐπεὶ γὰρ φονεύοντα τοὺς Φρύγας ἱκέτευσα, ὁ δ' οὐκ ἐπαύσατο τῆς ὀργῆς, ἀλλ' ὑπὸ τῶν νεκρῶν ἀπέφραττέ μοι τὸν ῥοῦν, ἐλεήσας τοὺς ἀθλίους, ἐπῆλθον, ἐπικλύσαι θέλων, ὡς φοβηθεὶς ἀπόσχοιτο τῶν ἀνδρῶν. ἐνταῦθα

ὁ Ἥφαιστος (ἔτυχε γὰρ πλησίον που ὢν) πᾶν ὅσον οἶμαι πῦρ εἶχε, καὶ ὅσον ἐν τῇ Αἴτνῃ, καὶ ἔποθι ἄλλοθι, φέρων, ἐπῆλθέ μοι· καὶ ἔκαυσε μὲν τὰς πτελέας καὶ μυρρίνας, ὤπτησε δὲ καὶ τοὺς κακοδαίμονας ἰχθῦς, καὶ τὰς ἐγχέλυας· αὐτὸν δὲ ἐμὲ ὑποκαχλάσαι ποιήσας, μικροῦ δεῖν ὅλον ξηρὸν εἴργασται. ὁρᾷς δ' οὖν ὅπως διάκειμαι ὑπὸ τῶν ἐγκαυμάτων; Θ. Θολερὸς, ὦ Ξάνθε, καὶ θερμὸς, ὡς εἰκός. τὸ αἷμα μὲν, ἀπὸ τῶν νεκρῶν· ἡ θέρμη δὲ, ὡς φῄς, ἀπὸ τοῦ πυρός. καὶ εἰκότως, ὦ Ξάνθε· ὃς ἐπὶ τὸν ἐμὸν υἱὸν ὥρμησας, οὐκ αἰδεσθεὶς ὅτι Νηρηΐδος υἱὸς ἦν. Ξ. Οὐκ ἔδει οὖν ἐλεῆσαι γείτονας ὄντας τοὺς Φρύγας; Θ. Τὸν Ἥφαιστον δὲ οὐκ ἔδει ἐλεῆσαι Θέτιδος υἱὸν ὄντα τὸν Ἀχιλλέα;

ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ, ΚΡΟΙΣΟΥ, ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Κρ. Οὐ φέρομεν, ὦ Πλούτων, Μένιππον τουτονὶ τὸν κύνα παροικοῦντα. ὥστε ἢ ἐκεῖνόν ποι κατάστησον, ἢ ἡμεῖς μετοικήσομεν εἰς ἕτερον τόπον. Πλ. Τί δ' ὑμᾶς δεινὸν ἐργάζεται, ὁμόνεκρος ὤν; Κρ. Ἐπειδὰν ἡμεῖς οἰμώζωμεν καὶ στένωμεν, ἐκείνων μεμνημένοι τῶν ἄνω, Μίδας μὲν οὑτοσὶ, τοῦ χρυσίου· Σαρδανάπαλος δὲ, τῆς πολλῆς τρυφῆς· ἐγὼ δὲ, τῶν θησαυρῶν· ἐπιγελᾷ, καὶ ἐξονειδίζει, ἀνδράποδα καὶ καθάρματα ἡμᾶς ἀποκαλῶν. ἐνίοτε δὲ καὶ ᾄδων ἐπιταράττει ἡμῶν τὰς οἰμωγάς. καὶ ὅλως λυπηρός ἐστι. Π. Τί ταῦτά φασιν ὦ Μένιππε; Μ. Ἀληθῆ, ὦ Πλούτων. μισῶ γὰρ αὐτοὺς, ἀγεννεῖς καὶ ὀλεθρίους ὄντας, οἷς οὐκ ἀπέχρησε βιῶναι κακῶς, ἀλλὰ καὶ ἀποθανόντες, ἔτι μέμνηνται καὶ περιέχονται τῶν ἄνω. χαίρω τοιγαροῦν ἀνιῶν αὐτούς. Πλ. Ἀλλ' οὐ χρή. λυποῦνται γὰρ οὐ μικρῶν στερούμενοι. Μ. Καὶ σὺ μωραί-

νεις ὦ Πλούτων ὁμόψηφος ὢν τοῖς τούτων στεναγμοῖς; Π. Οὐδαμῶς. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐθελήσαιμι στασιάζειν ὑμᾶς. Μ. Καὶ μὴν, ὦ κάκιστοι Λυδῶν, καὶ Φρυγῶν, καὶ Ἀσσυρίων, οὕτω γινώσκετε ὡς οὐδὲ παυσομένου μου. ἔνθα γὰρ ἂν ἴητε, ἀκολουθήσω ἀνιῶν, καὶ κατᾴδων, καὶ καταγελῶν. Κρ. Ταῦτα οὐχ ὕβρις; Μ. Οὔκ. ἀλλ' ἐκεῖνα ὕβρις ἦν, ἃ ὑμεῖς ἐποιεῖτε, προσκυνεῖσθαι ἀξιοῦντες, καὶ ἐλευθέροις ἀνδράσιν ἐντρυφῶντες, καὶ τοῦ θανάτου παράπαν οὐ μνημονεύοντες. τοιγαροῦν οἰμώζετε, πάντων ἐκείνων ἀφῃρημένοι. Κρ. Πολλῶν γε, ὦ θεοὶ, καὶ μεγάλων κτημάτων. Μ. Ὅσου μὲν ἐγὼ χρυσοῦ. Σαρ. Ὅσης δ' ἐγὼ τρυφῆς. Μ. Εὖ γε οὕτω ποιεῖτε. ὀδύρεσθε μὲν ὑμεῖς, ἐγὼ δὲ, τὸ γνῶθι σαυτὸν πολλάκις συνείρων, ἐπᾴσομαι ὑμῖν. πρέποι γὰρ ἂν ταῖς τοιαύταις οἰμωγαῖς ἐπᾳδόμενον.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΑΜΦΙΛΟΧΟΥ, ΚΑΙ ΤΡΟΦΩΝΙΟΥ, ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Μ. Σφὼ μέντοι, ὦ Τροφώνιε, καὶ Ἀμφίλοχε, νεκροὶ ὄντες, οὐκ οἶδ' ὅπως ναῶν κατηξιώθητε, καὶ μάντεις δοκεῖτε· καὶ οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων θεοὺς ὑμᾶς ὑπειλήφασιν εἶναι. Τρ. Τί οὖν ἡμεῖς αἴτιοι, εἰ ὑπ' ἀνοίας ἐκεῖνοι τοιαῦτα περὶ νεκρῶν δοξάζουσιν; Μ. Ἀλλ' οὐκ ἂν ἐδόξαζον, εἰ μὴ ζῶντες καὶ ὑμεῖς τοιαῦτα ἐτερατεύεσθε, ὡς τὰ μέλλοντα προειδότες, καὶ προειπεῖν δυνάμενοι τοῖς ἐρομένοις. Τρ. Ὦ Μένιππε, Ἀμφίλοχος μὲν οὗτος ἂν εἰδείη, ὅτι αὐτῷ ἀποκριτέον ὑπὲρ αὑτοῦ· ἐγὼ δὲ ἥρως εἰμὶ, καὶ μαντεύομαι, ἤν τις κατέλθῃ παρ' ἐμέ. σὺ δ' ἔοικας οὐκ ἐπιδεδημηκέναι Λεβαδείᾳ παράπαν. οὐ γὰρ ἠπίστεις σὺ τούτοις. Μ. Τί φῄς; εἰ μὴ ἐς Λεβάδειαν γὰρ παρέλθω, καὶ ἐσταλμένος ταῖς ὀθόναις, γελοίως μάζαν

ἐν ταῖν χεροῖν ἔχων, ἐσέρπυσα διὰ τοῦ στομίου ταπεινοῦ ὄντος ἐς τὸ σπήλαιον, οὐκ ἂν ἐδυνάμην εἰδέναι ὅτι νεκρὸς εἶ, ὥσπερ ἡμεῖς, μόνῃ τῇ γοητείᾳ διαφέρων; ἀλλὰ πρὸς τῆς μαντικῆς, τί δ᾽ ὁ ἥρως ἐστίν; ἀγνοῶ γάρ. Τρ. Ἐξ ἀνθρώπου τι καὶ θεοῦ σύνθετον. Μ. Ὃ μήτε ἄνθρωπός ἐστιν, ὡς φῄς, μήτε θεός, καὶ συναμφότερόν ἐστι; νῦν οὖν ποῖ σου τὸ θεοῦ ἐκεῖνο ἡμίτομον ἀπελήλυθε; Τρ. Χρᾷ ὦ Μένιππε ἐν Βοιωτίᾳ. Μ. Οὐκ οἶδα ὦ Τροφώνιε ὅ, τι καὶ λέγεις. ὅτι μέντοι ὅλος εἶ νεκρός, ἀκριβῶς ὁρῶ.

ΕΡΜΟΥ ΚΑΙ ΧΑΡΩΝΟΣ

ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Ἑρ. Λογισώμεθα ὦ πορθμεῦ, εἰ δοκεῖ, ὁπόσα μοι ὀφείλεις ἤδη· ὅπως μὴ αὖθις ἐρίζωμέν τι περὶ αὐτῶν. Χ. Λογισώμεθα, ὦ Ἑρμῆ. ἄμεινον γὰρ ὡρίσθαι περὶ αὐτῶν, καὶ ἀπραγμονέστερον. Ἑρ. Ἄγκυραν ἐντειλαμένῳ ἐκόμισα πέντε δραχμῶν. Χ. Πολλοῦ λέγεις. Ἑρ. Νὴ τὸν Ἀϊδωνέα, τῶν πέντε ὠνησάμην, καὶ τροπωτῆρα δύο ὀβολῶν. Χ. Τίθει πέντε δραχμὰς, καὶ ὀβολοὺς δύο. Ἑρ. Καὶ ἀκέστραν ὑπὲρ τοῦ ἱστίου· πέντε ὀβολοὺς ἐγὼ κατέβαλον. Χ. Καὶ τούτους προστίθει. Ἑρ. Καὶ κηρὸν, ὡς ἐπιπλάσαι τοῦ σκαφιδίου τὰ ἀνεῳγότα· καὶ ἥλους δὲ, καὶ καλώδιον, ἀφ᾽ οὗ τὴν ὑπέραν ἐποίησας· δύο δραχμῶν ἅπαντα. Χ. Εὖ γε ἄξια ταῦτα ὠνήσω. Ἑρ. Ταῦτά ἐστιν, εἰ μή τι ἄλλο ἡμᾶς διέλαθεν ἐν τῷ λογισμῷ. πότε δ᾽ οὖν ταῦτ᾽ ἀποδώσειν φῄς; Χ. Νῦν μὲν, ὦ Ἑρμῆ, ἀδύνατον· ἢν δὲ λοιμός τις ἢ πόλεμος καταπέμψῃ ἀθρόους τινὰς, ἐνέσται τότε ἀποκερδᾶναι ἐν τῷ πλήθει παραλογιζόμενον τὰ πορθμία. Ἑρ. Νῦν οὖν ἐγὼ καθεδοῦμαι, τὰ κάκιστα εὐχόμενος γενέσθαι, ὡς ἂν ἀπὸ τούτων ἀπολαύοιμι. Χ. Οὐκ ἔστιν ἄλλως, ὦ Ἑρμῆ. νῦν δὲ ὀλίγοι, ὡς ὁρᾷς, ἀφικνοῦνται ἡμῖν. εἰρήνη γάρ. Ἑρ. Ἄμεινον οὕτως, εἰ καὶ ἡμῖν παρατείνοιτο ὑπὸ σοῦ τὸ ὄφλημα. πλὴν ἀλλ᾽

οἱ μὲν

οἱ μὲν παλαιοί, ὦ Χάρων, οἶσθα οἷοι παρεγίνοντο ἀνδρεῖοι ἅπαντες, αἵματος ἀνάπλεῳ, καὶ τραυματίαι οἱ πολλοί· νῦν δὲ ἢ φαρμάκῳ τις ὑπὸ τοῦ παιδὸς ἀποθανών, ἢ ὑπὸ τῆς γυναικός, ἢ ὑπὸ τρυφῆς ἐξῳδηκὼς τὴν γαστέρα καὶ τὰ σκέλη. ὠχροὶ γὰρ ἅπαντες, καὶ ἀγεννεῖς, οὐδὲ ὅμοιοι ἐκείνοις. οἱ δὲ πλεῖστοι αὐτῶν διὰ χρήματα ἥκουσιν, ἐπιβουλεύοντες ἀλλήλοις, ὡς ἐοίκασι. Χ. Πάνυ γὰρ περιπόθητά ἐστι ταῦτα. Ἑρ. Οὐκοῦν οὐδ᾽ ἐγὼ δόξαιμι ἂν ἁμαρτάνειν, πικρῶς ἀπαιτῶν τὰ ὀφειλόμενα παρὰ σοῦ.

ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Πλ. Τὸν γέροντα οἶσθα; τὸν πάνυ γεγηρακότα λέγω, τὸν πλούσιον Εὐκράτην, ᾧ παῖδες μὲν οὐκ εἰσίν, οἱ τὸν κλῆρον δὲ θηρῶντες, πεντακισμύριοι. Ἑρ. Ναί. τὸν Σικυώνιον φῂς. τί οὖν; Πλ. Ἐκεῖνον μὲν ὦ Ἑρμῆ ζῆν ἔασον, ἐπὶ τοῖς ἐννενήκοντα ἔτεσιν, ἃ βεβίωκεν, ἐπιμετρήσας ἄλλα τοσαῦτα, εἴγε οἷόν τε ἦν, καὶ ἔτι πλείω. τοὺς δέ γε κόλακας αὐτοῦ Χαρῖνον τὸν νέον, καὶ Δάμωνα, καὶ τοὺς ἄλλους κατάσπασον ἐφεξῆς ἅπαντας. Ἑρ. Ἄτοπον ἂν δόξειε τὸ τοιοῦτον. Πλ. Οὐμενοῦν, ἀλλὰ δικαιότατον. τί γὰρ ἐκεῖνοι παθόντες εὔχονται ἀποθανεῖν ἐκεῖνον; ἢ τῶν χρημάτων ἀντιποιοῦνται, οὐδὲν προσήκοντες; ὃ δὲ πάντων ἐστὶ μιαρώτατον, ὅτι καὶ τοιαῦτα εὐχόμενοι, ὅμως θεραπεύουσιν ἔν γε τῷ φανερῷ· καὶ νοσοῦντος, ἃ μὲν βουλεύονται, πᾶσι πρόδηλα, θύσειν δὲ ὅμως ὑπισχνοῦνται, ἢν ῥαΐσῃ. καὶ ὅλως, ποικίλη τις ἡ κολακεία τῶν ἀνδρῶν. διὰ ταῦτα ὁ μὲν ἔστω ἀθάνατος· οἱ δὲ προαπίτωσαν αὐτοῦ, μάτην ἐπιχανόντες. Ἑρ. Γελοῖα πείσονται, πανοῦργοι ὄντες. πολλὰ κἀκεῖνος εὖ μάλα διαβουκολεῖ αὐτούς, καὶ ἐπελπίζει· καὶ ὅλως, ἀεὶ θανόντι ἐοικώς, ἔρρωται πολὺ μᾶλλον τῶν νέων· οἱ δὲ, ἤδη τὸν κλῆρον ἐν σφίσι διῃρημένοι, βόσκονται, ζωὴν μακαρίαν πρὸς

ἑαυτοὺς τιθέντες. Πλ. Οὐκοῦν ὁ μὲν ἀποδυσάμενος τὸ γῆρας, ὥσπερ Ἰόλεως, ἀνηβησάτω. οἱ δὲ ἀπὸ μέσων τῶν ἐλπίδων τὸν ὀνειροπολη θέντα πλοῦτον ἀπολιπόντες, ἡκέτωσαν ἤδη κακοὶ κακῶς ἀποθανόντες. Ἑρ. Ἀμέλησον ὦ Πλούτων. μετελεύσομαι γάρ σοι ἤδη αὐτοὺς καθ' ἕνα ἑξῆς. ἑπτὰ δὲ, οἶμαι, εἰσί. Πλ. Κατάσπα. ὁ δὲ παρὰ πέμψει ἕκαστον, ἀντὶ γέροντος αὖθις πρόθηβος γενόμενος.

ΖΗΝΟΦΑΝΤΟΥΣ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΔΗΜΙΔΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Ζ. Σὺ δὲ ὦ Καλλιδημίδη πῶς ἀπέθανες; ἐγὼ μὲν γὰρ ὅτι παράσιτος ὢν Δεινίου, πλέον τοῦ ἱκανοῦ ἐμφαγὼν, ἀπεπνίγην, οἶσθα. παρῆς γὰρ ἀποθνήσκοντί μοι. Κ. Παρῆν, ὦ Ζηνόφαντες. τὸ δὲ ἐμὸν, παράδοξόν τι ἐγένετο. οἶσθα γὰρ καὶ σύ που Πτοιόδωρον τὸν γέροντα. Ζ. Τὸν ἄτεκνον, τὸν πλούσιον, ᾧ σε τὰ πολλὰ ᾔδειν συνόντα; Κ. Ἐκεῖνον αὐτὸν ἀεὶ ἐθεράπευον, ὑπισχνούμενος ἐπ' ἐμοὶ κληρονόμῳ τεθνήξεσθαι. ἐπεὶ δὲ τὸ πρᾶγμα ἐς μήκιστον ἐπεγίνετο, καὶ ὑπὲρ τὸν Τιθωνὸν ὁ γέρων ἔζη, ἐπίτομόν τινα ὁδὸν ἐπὶ τὸν κλῆρον ἐξεῦρον. πριάμενος γὰρ φάρμακον, ἀνέπεισα τὸν οἰνοχόον, ἐπειδὰν τάχιστα ὁ Πτοιόδωρος αἰτήσῃ πιεῖν (πίνει δὲ ἐπιεικῶς) ζωρότερον ἐμβαλόντα ἐς κύλικα, ἕτοιμον ἔχειν αὐτὸ, καὶ ἐπιδοῦναι αὐτῷ. εἰ δὲ τοῦτο ποιήσει, ἐλεύθερον ἐπωμοσάμην ἀφήσειν αὐτόν. Ζ. Τί οὖν ἐγένετο; πάνυ γάρ τι παράδοξον ἐρεῖν ἔοικας. Κ. Ἐπεὶ τοίνυν λουσάμενοι ἥκομεν, δύο ἤδη ὁ μειρακίσκος κύλικας ἑτοίμους ἔχων, τὴν μὲν τῷ Πτοιοδώρῳ, τὴν ἔχουσαν τὸ φάρμακον, τὴν δὲ ἑτέραν, ἐμοὶ σφαλεὶς οὐκ οἶδ' ὅπως, ἐμοὶ μὲν τὸ φάρμακον, Πτοιοδώρῳ δὲ τὸ ἀφάρμακτον ἐπέδωκεν. εἶτα ὁ μὲν ἔπινεν, ἐγὼ δὲ αὐτίκα μάλα ἐκτάδην ἐκείμην, ὑποβολιμαῖος ἀντ' ἐκείνου νεκρός. τί τοῦτο γελᾷς ὦ Ζηνόφαντες; καὶ μὴν οὐκ ἔδει γε ἑταίρῳ ἀνδρὶ ἐπιγελᾶν. Ζ.

Ἀστεῖα γὰρ ὦ Καλλιδημίδη πέπονθας. ὁ γέρων δὲ, τί πρὸς ταῦτα; Κ. Πρῶτον μὲν ὑπεταράχθη πρὸς τὸ αἰφνίδιον· εἶτα συνεὶς, οἶμαι, τὸ γεγενημένον, ἐγέλα καὶ αὐτὸς οἷά γε ὁ οἰνοχόος εἴργασται. Ζ. Πλὴν ἀλλ' οὐδέ σε τὴν ἐπίτομον ἐχρῆν τραπέσθαι. ἧκε γὰρ ἄν σοι διὰ τῆς λεωφόρου ἀσφαλέστερον, εἰ καὶ ὀλίγῳ βραδύτερος ἦν.

ΚΝΗΜΩΝΟΣ ΚΑΙ ΔΑΜΝΙΠΠΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Κν. Τοῦτο ἐκεῖνο τὸ τῆς παροιμίας, ὁ νεβρὸς τὸν λέοντα. Δ. Τί ἀγανακτεῖς ὦ Κνήμων; Κν. Πυνθάνῃ ὅ,τι ἀγανακτῶ; κληρονόμον ἀκούσιος καταλέλοιπα, κατασοφισθεὶς ὁ ἄθλιος, οὓς ἐβουλόμην ἂν μάλιστα ἔχειν τἀμὰ, παραλιπών. Δ. Πῶς τοῦτ' ἐγένετο; Κν. Ἑρμόλαον τὸν πάνυ πλούσιον ἄτεκνον ὄντα ἐθεράπευον ἐπὶ θανάτῳ· κἀκεῖνος οὐκ ἀηδῶς τὴν θεραπείαν προσίετο. ἔδοξε δή μοι καὶ σοφὸν τοῦτ' εἶναι, θέσθαι διαθήκας ἐς τὸ φανερὸν, ἐν αἷς ἐκείνῳ καταλέλοιπα τἀμὰ πάντα· ὡς κἀκεῖνος ζηλώσειε, καὶ τὰ αὐτὰ πράξειε. Δ. Τί οὖν δὴ ἐκεῖνος; Κν. Ὅ,τι μὲν οὖν αὐτὸς ἐνέγραψε ταῖς ἑαυτοῦ διαθήκαις οὐκ οἶδα· ἐγὼ γοῦν ἄφνω ἀπέθανον, τοῦ τέγους μοι ἐπιπεσόντος. καὶ νῦν Ἑρμόλαος ἔχει τἀμὰ, ὥσπερ τις λάβραξ καὶ τὸ ἄγκιστρον τῷ δελέατι συγκατασπάσας. Δ. Οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐτόν σε τὸν ἁλιέα. ὥστε σόφισμα κατὰ σαυτοῦ συντέθηκας. Κν. Ἔοικα. οἰμώζω τοιγαροῦν.

ΣΙΜΥΛΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Σ. Ἥκεις ποτὲ ὦ Πολύστρατε καὶ σὺ παρ' ἡμᾶς, ἔτη, οἶμαι, οὐ πολὺ ἀποδέοντα τῶν ἑκατὸν βεβιωκώς. Π. Ὀκτὼ

ἐπὶ τοῖς ἐννενήκοντα, ὦ Σίμυλε. Σ. Πῶς δὲ τὰ μετ' ἐμὲ ταῦτ' ἐβίως τριάκοντα; ἐγὼ γὰρ ἀμφὶ τὰ ἑβδομήκοντα σοῦ ὄντος ἀπέθανον. Π. Ὑπερήδιστα· εἰ καί σοι παράδοξον τοῦτο δόξει. Σ. Παράδοξον, εἰ γέρων τε καὶ ἀσθενὴς, ἄτεκνός τε προσέτι, ἥδεσθαι τοῖς ἐν τῷ βίῳ ἐδύνασο. Π. Τὸ μὲν πρῶτον, ἅπαντα ἐδυνάμην. ἔτι καὶ παῖδες ὡραῖοι ἦσαν πολλοὶ, καὶ γυναῖκες ἁβρόταται, καὶ μύρα, καὶ οἶνος ἀνθοσμίας, καὶ τράπεζαι ὑπὲρ τὰς ἐν Σικελίᾳ. Σ. Καινὰ ταῦτα. ἐγὼ γάρ σε πάνυ φειδόμενον ἠπιστάμην. Π. Ἀλλ' ὑπέρρει μοι ὦ γενναῖε παρ' ἄλλων τἀγαθά. καὶ ἕωθεν μὲν εὐθὺς ἐπὶ θύρας ἐφοίτων μάλα πολλοί· μετὰ δὲ, παντοῖά μοι δῶρα προσήγετο, ἁπανταχόθεν τῆς γῆς κάλλιστα. Σ. Ἐτυράννησας ὦ Πολύστρατε μετ' ἐμέ; Π. Οὔκ· ἀλλ' ἐραστὰς εἶχον μυρίους. Σ. Ἐγέλασα. ἐραστὰς σὺ τηλικοῦτος ὤν; ὀδόντας τέτταρας ἔχων; Π. Νὴ Δία τοὺς ἀρίστους γε τῶν ἐν τῇ πόλει. καὶ γέροντά με, καὶ φαλακρὸν, ὡς ὁρᾷς, ὄντα, καὶ λημῶντα προσέτι καὶ κορυζῶντα, ὑπερήδοντο θεραπεύοντες· καὶ μακάριος ἦν αὐτῶν ὅντινα ἂν καὶ μόνον προσέβλεψα. Σ. Μῶν καὶ σύ τινα, ὥσπερ ὁ Φάων τὴν Ἀφροδίτην, ἐκ Χίου διεπόρθμευσας; εἶτά σοι εὐξαμένῳ ἔδωκε νέον εἶναι, καὶ καλὸν ἐξ ὑπαρχῆς, καὶ ἀξιέραστον; Π. Οὔκ· ἀλλὰ τοιοῦτος ὢν, περιπόθητος ἦν. Σ. Αἰνίγματα λέγεις. Π. Καὶ μὴν πρόδηλός γε ὁ ἔρως οὑτοσὶ πολὺς ὢν, ὁ περὶ τοὺς ἀτέκνους καὶ πλουσίους γέροντας. Σ. Νῦν μανθάνω σου τὸ κάλλος ὦ θαυμάσιε, ὅτι παρὰ τῆς χρυσῆς Ἀφροδίτης ἦν. Π. Ἀτὰρ, ὦ Σίμυλε, οὐκ ὀλίγα τῶν ἐραστῶν ἀπολέλαυκα, μονονουχὶ προσκυνούμενος ὑπ' αὐτῶν. καὶ ἐθρυπτόμην δὲ πολλάκις, καὶ ἀπέκλειον αὐτῶν τινὰς ἐνίοτε. οἱ δὲ ἡμιλλῶντο, καὶ ἀλλήλους ὑπερεβάλλοντο ἐν τῇ περὶ ἐμὲ φιλοτιμίᾳ. Σ. Τέλος δ' οὖν πῶς ἐβουλεύσω περὶ τῶν κτημάτων; Π. Ἐς τὸ φανερὸν μὲν ἕκαστον αὐτῶν κληρονόμον ἀπολιπεῖν ἔφασκον· ὁ δ' ἐπίστευέ τε, καὶ κολακευτικώτερον παρεσκεύαζεν ἑαυτόν. ἄλλας δὲ τὰς ἀληθεῖς δια-

θήκας ἐκείνας ἔχων, κατέλιπον, οἰμώζειν ἅπασι φράσας. Σ. Τίνα δὲ αἱ τελευταῖαι τὸν κληρονόμον ἔγραφον; ἦ που τινὰ τῶν ἀπὸ τοῦ γένους; Π. Οὐ μὰ Δί', ἀλλὰ νεώνητόν τινα τῶν μειρακίων τῶν ὡραίων Φρύγα. Σ. Ἀμφὶ πόσα ἔτη, ὦ Πολύστρατε; Γ. Σχεδὸν ἀμφὶ τὰ εἴκοσι. Σ. Ἤδη μανθάνω ἅττα σοι ἐκεῖνος ἐχαρίζετο. Γ. Πλὴν ἀλλὰ πολὺ ἐκείνων ἀξιώτερος κληρονομεῖν, εἰ καὶ βάρβαρος ἦν, καὶ ὄλεθρος· ὃν ἤδη καὶ αὐτοὶ οἱ ἄριστοι θεραπεύουσιν. ἐκεῖνος τοίνυν ἐκληρονόμησέ μου· καὶ νῦν ἐν τοῖς εὐπατρίδαις ἀριθμεῖται, ὑπεξυρημένος μὲν τὸ γένειον, καὶ βαρβαρίζων, Κόδρου δὲ εὐγενέστερος, καὶ Νιρέως καλλίων, καὶ Ὀδυσσέως συνετώτερος λεγόμενος εἶναι. Σ. Οὔ μοι μέλει. καὶ στρατηγησάτω τῆς Ἑλλάδος, εἰ δοκεῖ· ἐκεῖνοι δὲ μὴ κληρονομείτωσαν μόνον.

ΚΡΑΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Κρ. Μοίριχον τὸν πλούσιον ἐγίνωσκες ὦ Διόγενες; τὸν πάνυ πλούσιον, τὸν ἐκ Κορίνθου, τὸν τὰς πολλὰς ὁλκάδας ἔχοντα; οὗ ἀνεψιὸς Ἀριστέας, πλούσιος καὶ αὐτὸς ὤν; τὸ Ὁμηρικὸν ἐκεῖνο εἰώθει ἐπιλέγειν, Ἤ μ' ἀνάειρ', ἢ ἐγὼ σε. Δ. Τίνος ἕνεκα, ὦ Κράτης, ἐθεράπευον ἀλλήλους; Κρ. Τοῦ κλήρου ἕνεκα ἑκάτερος, ἡλικιῶται ὄντες· καὶ τὰς διαθήκας ἐς τὸ φανερὸν ἔθεντο. Ἀριστέαν μὲν ὁ Μοίριχος, εἰ προαποθάνοι, δεσπότην ἀφιεὶς τῶν ἑαυτοῦ πάντων· Μοίριχον δὲ ὁ Ἀριστέας, εἰ προαπέλθοι αὐτοῦ. ταῦτα μὲν ἐγέγραπτο· οἱ δὲ ἐθεράπευον ἀλλήλους, ὑπερβαλλόμενοι τῇ κολακείᾳ. καὶ οἱ μάντεις, εἴτε ἀπὸ τῶν ἄστρων τεκμαιρόμενοι τὸ μέλλον, εἴτε ἀπὸ τῶν ὀνειράτων, ὥς γε Χαλδαίων παῖδες, ἀλλὰ καὶ ὁ Πύθιος αὐτὸς ἄρτι μὲν Ἀριστέᾳ παρεῖχε τὸ κράτος, ἄρτι δὲ Μοιρίχῳ· καὶ τὰ τάλαντα ποτὲ μὲν ἐπὶ τοῦτον, νῦν δ' ἐπ' ἐκεῖνον ἔρρεπε. Δ. Τί οὖν πέρας ἐγένετο, ὦ Κρά-

της; ἀκοῦσαι γὰρ ἄξιον. Κρ. Ἄμφω τεθνᾶσιν ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας· οἱ δὲ κλῆροι ἐς Εὐνόμιον καὶ Θρασυκλέα περιῆλθον, ἄμφω συγγενεῖς ὄντας, οὐδὲ πώποτε προμαντευομένοις οὕτω γενέσθαι ταῦτα. διαπλέοντες γὰρ ἀπὸ Σικυῶνος ἐς Κίρραν, κατὰ μέσον τὸν πόρον πλαγίῳ περιπεσόντες τῷ Ἰάπυγι ἀνετράπησαν. Δ. Εὖ ἐποίησαν. ἡμεῖς δὲ, ὁπότε ἐν τῷ βίῳ ἦμεν, οὐδὲν τοιοῦτον ἐνενοοῦμεν περὶ ἀλλήλων. οὔτε πώποτε ηὐξάμην Ἀντισθένην ἀποθανεῖν, ὡς κληρονομήσαιμι τῆς βακτηρίας αὐτοῦ· (εἶχεν δὲ πάνυ καρτερὰν, ἐκ κοτίνου ποιησάμενος) οὔτε, οἶμαι, σὺ ὦ Κράτης ἐπεθύμεις κληρονομεῖν ἀποθανόντος ἐμοῦ τὰ κτήματα, καὶ τὸν πίθον, καὶ τὴν πήραν, χοίνικας δύο θέρμων ἔχουσαν. Κρ. Οὐδὲν γάρ μοι τούτων ἔδει. ἀλλ' οὐδὲ σοὶ ὦ Διόγενες. ἃ γὰρ ἐχρῆν σύ τε Ἀντισθένους ἐκληρονόμησας, καὶ ἐγὼ σοῦ, πολλῷ μείζω καὶ σεμνότερα τῆς Περσῶν ἀρχῆς. Δ. Τίνα ταῦτα φής; Κρ. Σοφίαν, αὐτάρκειαν, ἀλήθειαν, παρρησίαν, ἐλευθερίαν. Δ. Νὴ Δία μέμνημαι τοῦτον διαδεξάμενος τὸν πλοῦτον παρ' Ἀντισθένους, καὶ σοὶ ἔτι πλείω καταλιπών. Κρ. Ἀλλ' οἱ ἄλλοι ἠμέλουν τῶν τοιούτων κτημάτων· καὶ οὐδεὶς ἐθεράπευεν ἡμᾶς, κληρονομήσειν προσδοκῶν· ἐς δὲ τὸ χρυσίον πάντες ἔβλεπον. Δ. Εἰκότως. οὐ γὰρ εἶχον ἔνθα δέξαιντο τὰ τοιαῦτα παρ' ἡμῶν, διερρυηκότες ὑπὸ τρυφῆς, καθάπερ τὰ σαθρὰ τῶν βαλαντίων. ὥστε εἴποτε καὶ ἐμβάλλοι τις ἐς αὐτοὺς ἢ σοφίαν, ἢ παρρησίαν, ἢ ἀλήθειαν, ἐξέπιπτεν εὐθὺς, καὶ διέρρει, τοῦ πυθμένος στέγειν οὐ δυναμένου· (οἷόν τι πάσχουσιν αἱ τοῦ Δαναοῦ αὗται παρθένοι, ἐς τὸν τετρυπημένον πίθον ἐπαντλοῦσαι) τὸ δὲ χρυσίον ὀδοῦσι καὶ ὄνυξι καὶ πάσῃ μηχανῇ ἐφύλαττον. Κρ. Οὐκοῦν ἡμεῖς μὲν ἕξομεν κἀνταῦθα τὸν πλοῦτον· οἱ δὲ ὀβολὸν ἥξουσι κομίζοντες, καὶ τοῦτον ἄχρι τοῦ πορθμέως.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Δ. Τί τοῦτο, ὦ Ἀλέξανδρε; καὶ σὺ τέθνηκας, ὥσπερ ἡμεῖς ἅπαντες; Α. Ὁρᾷς, ὦ Διόγενες. οὐ παράδοξον δὲ εἰ ἄνθρωπος ὢν ἀπέθανον. Δ. Οὐκοῦν ὁ Ἄμμων ἐψεύδετο, λέγων ἑαυτοῦ σε εἶναι υἱόν. σὺ δὲ Φιλίππου ἄρα ἦσθα; Α. Φιλίππου δηλαδή. οὐ γὰρ ἂν ἐτεθνήκειν Ἄμμωνος ὤν. Δ. Καὶ μὴν καὶ περὶ τῆς Ὀλυμπιάδος ὅμοια ἐλέγοντο, δράκοντα ὁμιλεῖν αὐτῇ, καὶ βλέπεσθαι ἐν τῇ εὐνῇ, εἶτα οὕτω σε τεχθῆναι. τὸν δὲ Φίλιππον ἐξηπατῆσθαι, οἰόμενον πατέρα σου εἶναι. Ἀλ. Κἀγὼ ταῦτα ἤκουον ὥσπερ σύ· νῦν δὲ ὁρῶ ὅτι οὐδὲν ὑγιὲς οὔτε ἡ μήτηρ, οὔτε οἱ τῶν Ἀμμωνίων προφῆται ἔλεγον. Δ. Ἀλλὰ τὸ ψεῦδος αὐτῶν, οὐκ ἄχρηστόν σοι ὦ Ἀλέξανδρε πρὸς τὰ πράγματα ἐγένετο. πολλοὶ γὰρ ὑπέπτησσον, θεὸν εἶναί σε νομίζοντες. ἀτὰρ εἰπέ μοι, τίνι τὴν τοσαύτην ἀρχὴν καταλέλοιπας; Ἀλ. Οὐκ οἶδα, ὦ Διόγενες. οὐ γὰρ ἔφθασα ἐπισκῆψαί τι περὶ αὐτῆς· ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι ἀποθνῄσκων Περδίκκᾳ τὸν δακτύλιον ἐπέδωκα. πλὴν ἀλλὰ τί γελᾷς ὦ Διόγενες; Δ. Τί γὰρ ἄλλο, ἢ ἀνεμνήσθην οἷα ἐποίει ἡ Ἑλλάς, ἄρτι σε παρειληφότα τὴν ἀρχὴν κολακεύοντες, καὶ προστάτην αἱρούμενοι, καὶ στρατηγὸν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους; ἔνιοι δὲ καὶ τοῖς δώδεκα θεοῖς προστιθέντες, καὶ νεὼς οἰκοδομούμενοι, καὶ θύοντες ὡς δράκοντος υἱῷ; ἀλλ᾽ εἰπέ μοι, ποῦ σε οἱ Μακεδόνες ἔθαψαν; Ἀλ. Ἔτι ἐν Βαβυλῶνι κεῖμαι τρίτην ταύτην ἡμέραν. ὑπισχνεῖται δὲ Πτολεμαῖος ὁ ὑπασπιστής, ἤν ποτε ἀγάγῃ σχολὴν ἀπὸ τῶν θορύβων τῶν ἐν ποσίν, ἐς Αἴγυπτον ἀπαγαγών με, θάψειν ἐκεῖ· ὡς γενοίμην εἷς τῶν Αἰγυπτίων θεῶν. Δ. Μὴ γελάσω ὦ Ἀλέξανδρε, ὁρῶν ἐν ᾅδου ἔτι σε μωραίνοντα, καὶ ἐλπίζοντα Ἄννουβιν ἢ Ὄσιριν γενέσθαι; πλὴν ἀλλὰ ταῦτα μέν, ὦ θειότατε, μὴ ἐλπίσῃς. οὐ γὰρ θέμις ἀνελθεῖν τινα

τῶν ἅπαξ διαπλευσάντων τὴν λίμνην, καὶ ἐς τὸ εἴσω τοῦ στομίου παρελθόντων. οὐ γὰρ ἀμελὴς ὁ Αἰακὸς, οὐδὲ ὁ Κέρβερος εὐκαταφρόνητος. ἐκεῖνα δὲ ἡδέως ἂν μάθοιμι παρὰ σοῦ, πῶς φέρεις ὁπότ' ἂν ἐννοήσῃς ὅσην εὐδαιμονίαν ὑπὲρ γῆς ἀπολιπὼν ἀφῖξαι, σωματοφύλακας καὶ ὑπασπιστὰς, καὶ σατράπας, καὶ χρυσὸν τοσοῦτον, καὶ ἔθνη προσκυνοῦντα, καὶ Βαβυλῶνα καὶ Βάκτρα, καὶ τὰ μεγάλα θηρία, καὶ τιμὴν καὶ δόξαν· καὶ τὸ ἐπίσημον εἶναι ἐλαύνοντα, διαδεδεμένον ταινίᾳ λευκῇ τὴν κεφαλὴν, πορφυρίδα ἐμπεπορπημένον. οὐ λυπεῖ ταῦτά σε ὑπὸ τὴν μνήμην ἰόντα; τί δακρύεις ὦ μάταιε; οὐδὲ ταῦτά σε ὁ σοφὸς Ἀριστοτέλης ἐπαίδευσε; μὴ οἴεσθαι βέβαια εἶναι τὰ παρὰ τῆς τύχης; Α. Σοφὸς, ἁπάντων ἐκεῖνος κολάκων ἐπιτριπτότατος ὤν; ἐμὲ μόνον ἔασον τὰ Ἀριστοτέλους εἰδέναι ὅσα μὲν ᾔτησε παρ' ἐμοῦ, οἷα δὲ ἐπέστελλεν· ὡς δὲ κατεχρῆτό μου τῇ περὶ παιδείαν φιλοτιμίᾳ, θωπεύων, καὶ ἐπαινῶν, ἄρτι μὲν ἐς τὸ κάλλος (ὡς καὶ τοῦτο μέρος ὂν τἀγαθοῦ) ἄρτι δὲ ἐς τὰς πράξεις, καὶ τὸν πλοῦτον. καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτ' ἀγαθὸν ἡγεῖτ' εἶναι, ὡς μὴ αἰσχύνοιτο καὶ αὐτὸς λαμβάνων. γόης, ὦ Διόγενες ἄνθρωπος, καὶ τεχνίτης· πλὴν ἀλλὰ τοῦτό γε ἀπολέλαυκα αὐτοῦ τῆς σοφίας, τὸ λυπεῖσθαι ὡς ἐπὶ μεγίστοις ἀγαθοῖς, ἃ κατηριθμήσω μικρῷ γε ἔμπροσθεν. Δ. Ἀλλ' οἶσθα ὃ δράσεις; ἄκος γάρ σοι τῆς λύπης ὑποθήσομαι. ἐπεὶ ἐνταῦθά γε ἑλλέβορος οὐ φύεται, σὺ δὲ κἂν τὸ Λήθης ὕδωρ χανδὸν ἐπισπασάμενος πίε, καὶ αὖθις πίε, καὶ πολλάκις. οὕτω γὰρ ἂν παύσῃ ἐπὶ τοῖς Ἀριστοτέλους ἀγαθοῖς ἀνιώμενος. καὶ γὰρ καὶ Κλεῖτον ἐκεῖνον ὁρῶ, καὶ Καλλισθένη, καὶ ἄλλους πολλοὺς ἐπὶ σὲ ὁρμῶντας, ὡς διασπάσαιντο, καὶ ἀμύναιντό σε ὧν ἔδρασας αὐτούς. ὥστε τὴν ἑτέραν σὺ ταύτην βάδιζε· καὶ πῖνε πολλάκις, ὡς ἔφην.

ἈΛΕΞΑ'ΝΔΡΟΥ ΚΑῚ ΦΙΛΙ'ΠΠΟΥ ΔΙΑ'ΛΟΓΟΣ.

Φ. Νῦν μὲν ὦ Ἀλέξανδρε, οὐκ ἂν ἔξαρνος γένοιο μὴ οὐκ ἐμὸς υἱὸς εἶναι. οὐ γὰρ ἂν ἐτεθνήκεις, Ἄμμωνός γε ὤν. Α. Οὐδ' αὐτὸς ἠγνόουν, ὦ πάτερ, ὡς Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου υἱός εἰμι, ἀλλ' ἐδεξάμην τὸ μάντευμα, ὡς χρήσιμον ἐς τὰ πράγματα οἰόμενος εἶναι. Φ. Πῶς λέγεις; χρήσιμον ἐδόκει σοι, τὸ παρέχειν σεαυτὸν ἐξαπατηθησόμενον ὑπὸ τῶν προφητῶν; Α. Οὐ τοῦτο. ἀλλ' οἱ βάρβαροι κατεπλάγησάν με, καὶ οὐδεὶς ἔτι ἀνθίστατο, οἰόμενοι θεῷ μάχεσθαι. ὥστε ῥᾷον ἐκράτουν αὐτῶν. Φ. Τίνων ἐκράτησας σύ γε ἀξιομάχων ἀνδρῶν, ὃς δειλοῖς ἀεὶ συνηνέχθης, τοξάρια καὶ πελτάρια καὶ γέρρα οἰσύϊνα προβεβλημένοις; Ἑλλήνων κρατεῖν ἔργον ἦν, Βοιωτῶν καὶ Φωκέων καὶ Ἀθηναίων· καὶ τὸ Ἀρκάδων ὁπλιτικὸν, καὶ τὴν Θετταλὴν ἵππον, καὶ τοὺς Ἠλείων ἀκοντιστὰς, καὶ τὸ Μαντινέων πελταστικὸν, ἢ Θρᾷκας, ἢ Ἰλλυριοὺς, ἢ καὶ Παίονας χειρώσασθαι. ταῦτα μεγάλα· Μήδων δὲ καὶ Περσῶν καὶ Χαλδαίων, καὶ χρυσοφόρων ἀνθρώπων καὶ ἁβρῶν, οὐκ οἶσθα ὡς πρὸ σοῦ μύριοι μετὰ Κλεάρχου ἀνελθόντες ἐκράτησαν; οὐδ' εἰς χεῖρας ὑπομεινάντων ἐλθεῖν ἐκείνων, ἀλλὰ πρὶν ἢ τόξευμα ἐξικνεῖσθαι, φυγόντων; Α. Ἀλλ' οἱ Σκύθαι γε, ὦ πάτερ, καὶ οἱ Ἰνδῶν ἐλέφαντες, οὐκ ἀκαταφρόνητόν τι ἔργον. καὶ ὅμως οὐ διαστήσας αὐτοὺς, οὐδὲ προδοσίαις ὠνούμενος τὰς νίκας, ἐκράτουν αὐτῶν· οὐδ' ἐπιώρκησα πώποτε, ἢ ὑποσχόμενος ἐψευσάμην, ἢ ἄπιστον ἔπραξά τι τοῦ νικᾶν ἕνεκα. καὶ τοὺς Ἕλληνας δὲ, τοὺς μὲν ἀναιμωτὶ παρέλαβον, Θηβαίους δὲ ἴσως ἀκούεις ὅπως μετῆλθον. Φ. Οἶδα ταῦτα πάντα. Κλεῖτος γὰρ ἀπήγγειλέ μοι, ὃν σὺ τῷ δορατίῳ διελάσας μεταξὺ δειπνοῦντα, ἐφόνευσας, ὅτι με πρὸς τὰς σὰς πράξεις ἐπαινέσαι ἐτόλμησε. σὺ δὲ καὶ τὴν Μακεδονικὴν χλαμύδα καταβαλὼν, κάνδυν, ὥς φασι, μετενέδυς, καὶ τιάραν

ὀρθὴν ἐπέθου, καὶ προσκυνεῖσθαι ὑπὸ Μακεδόνων, ὑπ' ἐλευθέρων ἀνδρῶν, ἠξίους· καὶ, τὸ πάντων γελοιότατον, ἐμιμοῦ τὰ τῶν νενικημένων. ἐῶ γὰρ λέγειν ὅσα ἄλλα ἔπραξας, λέουσι συγκατακλείων πεπαιδευμένους ἄνδρας, καὶ γάμους τοιούτους γαμῶν, καὶ Ἡφαιστίωνα ὑπεραγαπῶν. ἓν ἐπήνεσα μόνον ἀκούσας, ὅτι ἀπέσχου τῆς τοῦ Δαρείου γυναικὸς καλῆς οὔσης, καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ τῶν θυγατέρων ἐπεμελήθης. βασιλικὰ γὰρ ταῦτα. Αλ. Τὸ φιλοκίνδυνον δὲ ὦ πάτερ οὐκ ἐπαινεῖς; καὶ τὸ ἐν Ὀξυδράκαις πρῶτον καθάλλεσθαι εἰς τὸ ἐντὸς τοῦ τείχους, καὶ τοσαῦτα λαβεῖν τραύματα; Φ. Οὐκ ἐπαινῶ τοῦτο ὦ Ἀλέξανδρε· οὐχ ὅτι μὴ καλὸν εἶναι οἶμαι καὶ τιτρώσκεσθαί ποτε τὸν βασιλέα, καὶ προκινδυνεύειν τοῦ στρατοῦ· ἀλλ' ὅτι σοὶ τοιοῦτο ἥκιστα συνέφερε. θεὸς γὰρ εἶναι δοκῶν, εἴποτε τρωθείης, καὶ βλέποιέν σε φοράδην τοῦ πολέμου ἐκκομιζόμενον, αἵματι ῥεόμενον, οἰμώζοντα ἐπὶ τῷ τραύματι, ταῦτα γέλως ἦν τοῖς ὁρῶσι· καὶ ὁ Ἄμμων, γόης καὶ ψευδόμαντις ἠλέγχετο, καὶ οἱ προφῆται, κόλακες. ἢ τίς οὐκ ἂν ἐγέλασεν, ὁρῶν τὸν τοῦ Διὸς υἱὸν λειποψυχοῦντα, δεόμενον τῶν ἰατρῶν βοηθεῖν; νῦν μὲν γὰρ ὁπότε ἤδη τέθνηκας, οὐκ οἴει πολλοὺς εἶναι τοὺς τὴν προσποίησιν ἐκείνην ἐπικερτομοῦντας; ὁρῶντας τὸν νεκρὸν τοῦ θεοῦ ἐκτάδην κείμενον, μυδῶντα ἤδη καὶ ἐξῳδηκότα, κατὰ νόμον σωμάτων ἁπάντων; ἄλλως τε καὶ τὸ χρήσιμον ὃ ἔφης Ἀλέξανδρε, τὸ διὰ τοῦτο κρατεῖν ῥᾳδίως, πολύ σε τῆς δόξης ἀφῃρεῖτο τῶν κατορθουμένων. πᾶν γὰρ ἐδόκει ἐνδεὲς, ὑπὸ θεοῦ γίνεσθαι δοκοῦν. Αλ. Οὐ ταῦτα φρονοῦσιν οἱ ἄνθρωποι περὶ ἐμοῦ, ἀλλ' Ἡρακλεῖ καὶ Διονύσῳ ἐνάμιλλον τιθέασί με. καίτοι τὴν Ἄορνον ἐκείνην οὐδ' ἑτέρου ἐκείνων λαβόντος, ἐγὼ μόνος ἐχειρωσάμην. Φ. Ὁρᾷς ὅτι ταῦτα ὡς υἱὸς Ἄμμωνος λέγεις, ὃς Ἡρακλεῖ καὶ Διονύσῳ παραβάλλεις σεαυτόν; καὶ οὐκ αἰσχυνῇ ὦ Ἀλέξανδρε, οὐδὲ τὸν τῦφον ἀπομαθήσῃ, καὶ γνώσῃ σεαυτὸν, καὶ συνήσεις ἤδη νεκρὸς ὤν;

ἈΝΤΙΛΟΧΟΥ ΚΑῚ ἈΧΙΛΛΈΩΣ ΔΙΆΛΟΓΟΣ.

Ἀντ. Οἷα πρῴην, Ἀχιλλεῦ, πρὸς τὸν Ὀδυσσέα σοι εἴρηται περὶ τοῦ θανάτου· ὡς ἀγεννῆ καὶ ἀνάξια τοῖν διδασκάλοιν ἀμφοῖν, Χείρωνός τε καὶ Φοίνικος. ἠκροώμην γὰρ ὁπότε ἔφης βούλεσθαι, ἐπάρουρος ὤν, θητεύειν παρά τινι τῶν ἀκλήρων, ᾧ μὴ βίοτος πολὺς εἴη, μᾶλλον ἢ πάντων ἀνάσσειν τῶν νεκρῶν. ταῦτα μὲν οὖν ἀγεννῆ τινα Φρύγα, δειλόν, καὶ πέρα τοῦ καλῶς ἔχοντος φιλόζωον, ἴσως ἐχρῆν λέγειν· τὸν Πηλέως δὲ υἱόν, τὸν φιλοκινδυνότατον ἡρώων ἁπάντων, ταπεινὰ οὕτω περὶ αὑτοῦ διανοεῖσθαι, πολλὴ αἰσχύνη, καὶ ἐναντιότης πρὸς τὰ πεπραγμένα σοι ἐν τῷ βίῳ. ὅς, ἐξὸν ἀκλεῶς ἐν τῇ Φθιώτιδι πολυχρόνιον βασιλεύειν, ἑκὼν προείλου τὸν μετὰ τῆς ἀγαθῆς δόξης θάνατον. Ἀχ. Ὦ παῖ Νέστορος, ἀλλὰ τότε μὲν ἄπειρος ἔτι τῶν ἐνταῦθα ὤν, καὶ τὸ βέλτιον ἐκείνων ὁπότερον ἦν ἀγνοῶν, τὸ δύστηνον ἐκεῖνο δοξάριον προετίμων τοῦ βίου· νῦν δὲ συνίημι ἤδη ὡς ἐκείνη μὲν ἀνωφελής, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα οἱ ἄνω ῥαψῳδήσουσι· μετὰ νεκρῶν δέ, ὁμοτιμία. καὶ οὔτε τὸ κάλλος ἐκεῖνο, ὦ Ἀντίλοχε, οὔτε ἡ ἰσχὺς πάρεστιν, ἀλλὰ κείμεθα ἅπαντες ὑπὸ τῷ αὐτῷ ζόφῳ ὅμοιοι, καὶ κατ᾽ οὐδὲν ἀλλήλων διαφέροντες. καὶ οὔτε οἱ τῶν Τρώων νεκροὶ δεδίασί με, οὔτε οἱ τῶν Ἀχαιῶν θεραπεύουσιν. ἰσηγορία δὲ ἀκριβής, καὶ νεκρὸς ὅμοιος, ἡμὲν κακὸς ἠδὲ καὶ ἐσθλός. ταῦτά με ἀνιᾷ, καὶ ἄχθομαι ὅτι μὴ θητεύω ζῶν. Ἀντ. Ὅμως τί οὖν ἄν τις πάθοι, ὦ Ἀχιλλεῦ; ταῦτα γὰρ ἔδοξε τῇ φύσει, πάντως ἀποθνήσκειν ἅπαντας. ὥστε χρὴ ἐμμένειν τῷ νόμῳ, καὶ μὴ ἀνιᾶσθαι τοῖς διατεταγμένοις. ἄλλως τε ὁρᾷς τῶν ἑταίρων ὅσοι περὶ σὲ ἐσμὲν οἵδε; μετὰ μικρὸν δὲ καὶ Ὀδυσσεὺς ἀφίξεται πάντως. φέρει δὲ παραμυθίαν

καὶ ἡ κοινωνία τοῦ πράγματος, καὶ τὸ μὴ μόνον αὐτὸν πεπονθέναι. ὁρᾷς τὸν Ἡρακλέα, καὶ τὸν Μελέαγρον, καὶ ἄλλους θαυμαστοὺς ἄνδρας, οἳ οὐκ ἄν, οἶμαι, δέξαιντο ἀνελθεῖν, εἴ τις αὐτοὺς ἀναπέμψειε θητεύσοντας ἀκλήροις καὶ ἀβίοις ἀνδράσιν. Α. Ἐπιεικὴ μὲν ἡ παραίνεσις· ἐμὲ δὲ οὐκ οἶδ' ὅπως ἡ μνήμη τῶν παρὰ τὸν βίον ἀνιᾷ· οἶμαι δὲ καὶ ὑμῶν ἕκαστον. εἰ δὲ μὴ ὁμολογεῖτε, ταύτῃ χείρους ἐστέ, καθ' ἡσυχίαν αὐτὸ πάσχοντες. Α. Οὔκ· ἀλλ' ἀμείνους, ὦ Ἀχιλλεῦ. τὸ γὰρ ἀνωφελὲς τοῦ λέγειν ὁρῶμεν. σιωπᾶν γάρ, καὶ φέρειν, καὶ ἀνέχεσθαι, δέδοκται ἡμῖν· μὴ καὶ γέλωτα ὄφλωμεν, ὥσπερ σύ, τοιαῦτα εὐχόμενοι.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΑῚ ἩΡΑΚΛΕΟΥΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Δ. Οὐχ Ἡρακλῆς οὗτός ἐστιν; οὐ μὲν οὖν ἄλλος, μὰ τὸν Ἡρακλέα. τὸ τόξον, τὸ ῥόπαλον, ἡ λεοντῆ, τὸ μέγεθος, ὅλος Ἡρακλῆς ἐστιν. εἶτα τέθνηκε, Διὸς υἱὸς ὤν; εἰπέ μοι ὦ καλλίνικε, νεκρὸς εἶ; ἐγὼ γάρ σοι ἔθυον ὑπὲρ γῆς, ὡς θεῷ. Ηρ. Καὶ ὀρθῶς ἔθυες. αὐτὸς μὲν γὰρ ὁ Ἡρακλῆς ἐν οὐρανῷ τοῖς θεοῖς σύνεστι, καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην· ἐγὼ δὲ εἴδωλόν εἰμι αὐτοῦ. Δ. Πῶς λέγεις εἴδωλον τοῦ θεοῦ; καὶ δυνατὸν ἐξ ἡμισείας μέν τινα θεὸν εἶναι, τεθνάναι δὲ τῷ ἡμίσει; Ηρ. Ναί. οὐ γὰρ ἐκεῖνος τέθνηκεν, ἀλλ' ἐγὼ ἡ εἰκὼν αὐτοῦ. Δ. Μανθάνω. ἀντανδρόν σε τῷ Πλούτωνι παρέδωκεν ἀνθ' ἑαυτοῦ· καὶ σὺ νῦν ἀντ' ἐκείνου νεκρὸς εἶ. Ηρ. Τοιοῦτό τι. Δ. Πῶς οὖν ἀκριβὴς ὢν ὁ Αἰακός, οὐκ ἔγνω σε μὴ ὄντα ἐκεῖνον, ἀλλὰ παρεδέξατο ὑποβολιμαῖον Ἡρακλέα παρόντα; Ηρ. Ὅτι ἐῴκειν ἀκριβῶς. Δ. Ἀληθῆ λέγεις. ἀκριβῶς γάρ, ὥστε αὐτὸς ἐκεῖνος εἶναι. ὅρα γοῦν μὴ τὸ ἐναντίον ἐστί· σὺ μὲν εἶ ὁ Ἡρακλῆς, τὸ δὲ εἴδωλον γεγάμηκε τὴν Ἥβην παρὰ τοῖς θεοῖς. Ηρ. Θρασὺς εἶ, καὶ λάλος. καί, εἰ μὴ παύσῃ σκώπτων ἐς ἐμέ, εἴσῃ αὐτίκα οἵου θεοῦ εἴδω

λός εἰμι. Δ. Τὸ μὲν τόξον, γυμνὸν, καὶ πρόχειρον· ἐγὼ δὲ τί ἂν ἔτι φοβοίμην σε, ἅπαξ τεθνεώς; ἀτὰρ εἰπέ μοι πρὸς τοῦ σοῦ Ἡρακλέους· ὁπότε ἐκεῖνος ἔζη, συνῆς αὐτῷ, καὶ τότε εἴδωλον ἄν; ἢ εἷς μὲν ἦτε παρὰ τὸν βίον, ἐπεὶ δὲ ἀπεθάνετε, διαιρεθέντες, ὁ μὲν ἐς θεοὺς ἀπέπτατο, σὺ δὲ τὸ εἴδωλον, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, εἰς ᾅδου πάρει; Ηρ. Ἐχρῆν μὲν μηδὲ ἀποκρίνασθαι πρὸς ἄνδρα ἐπίτηδες ἐρεσχελοῦντα· ὅμως δ᾽ οὖν καὶ τοῦτ᾽ ἄκουσον. ὁπόσον μὲν Ἀμφιτρύωνος ἐν τῷ Ἡρακλεῖ ἦν, τοῦτο τέθνηκε, καί εἰμι ἐγὼ ἐκεῖνο πᾶν· ὃ δὲ ἦν τοῦ Διὸς, ἐν οὐρανῷ σύνεστι τοῖς θεοῖς. Δ. Σαφῶς νῦν μανθάνω. δύο γὰρ (φῂς) ἔτεκεν ἡ Ἀλκμήνη κατὰ τὸ αὐτὸ Ἡρακλέας, τὸν μὲν, ὑπ᾽ Ἀμφιτρύωνι, τὸν δὲ, παρὰ τοῦ Διός. ὥστε ἐλελήθειτε δίδυμοι ὄντες ὁμομήτριοι. Ηρ. Οὐκ, ὦ μάταιε. ὁ γὰρ αὐτὸς ἄμφω ἦμεν. Δ. Οὐκ ἔστι μαθεῖν τοῦτο ῥᾴδιον, συνθέτους δύ᾽ ὄντας Ἡρακλέας. ἐκτὸς εἰ μὴ, ὥσπερ ἱπποκένταυρός τις ἦτε, εἰς ἓν συμπεφυκότες, ἄνθρωπος καὶ θεός. Ηρ. Οὐ γὰρ καὶ πάντες οὕτω σοι δοκοῦσι συγκεῖσθαι ἐκ δυοῖν, ψυχῆς καὶ σώματος; ὥστε τί τὸ κωλῦον ἐστὶ, τὴν μὲν ψυχὴν ἐν οὐρανῷ εἶναι, ἥπερ ἦν ἐκ Διὸς, τὸ δὲ θνητὸν ἐμὲ, παρὰ τοῖς νεκροῖς; Δ. Ἀλλ᾽ ὦ βέλτιστε Ἀμφιτρυωνιάδη, καλῶς ἂν ταῦτ᾽ ἔλεγες, εἰ σῶμα ἦσθα, νῦν δὲ ἀσώματον εἴδωλον εἶ. ὥστε κινδυνεύεις τριπλοῦν ἤδη ποιήσειν τὸν Ἡρακλέα. Ηρ. Πῶς τριπλοῦν; Δ. Ὧδέ πως. εἰ γὰρ ὁ μέν τις ἐν οὐρανῷ, ὁ δὲ παρ᾽ ἡμῖν σὺ τὸ εἴδωλον, τὸ δὲ σῶμα ἐν Οἴτῃ κόνις ἤδη γενόμενον· τρία δὴ ταῦτα γίνεται. καὶ σκόπει ὅντινα δὴ πατέρα τρίτον ἐπινοήσεις τῷ σώματι. Ηρ. Θρασύς τις εἶ, καὶ σοφιστής. τίς δὲ καὶ ὢν τυγχάνεις; Δ. Διογένους τοῦ Σινωπέως εἴδωλον. αὐτὸς δὲ οὐ μὰ Δία μετ᾽ ἀθανάτοισι θεοῖσιν, ἀλλὰ τοῖς βελτίστοις νεκρῶν σύνειμι, Ὁμήρου καὶ τῆς τοσαύτης ψυχρολογίας καταγελῶν.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΤΑΝΤΑΛΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Μ. Τί κλάεις ὦ Τάνταλε; ἢ τί σεαυτὸν ὀδύρῃ, ἐπὶ τῇ λίμνῃ ἑστώς; Τ. Ὅτι ὦ Μένιππε, ἀπόλωλα ὑπὸ τοῦ δίψους. Μ. Οὕτως ἀργὸς εἶ, ὡς μὴ ἐπικύψας πιεῖν, ἢ καὶ νὴ Δί' ἀρυσάμενος κοίλῃ τῇ χειρί; Τ. Οὐδὲν ὄφελος εἰ ἐπικύψαιμι. φεύγει γὰρ τὸ ὕδωρ, ἐπειδὰν προσιόντα αἴσθηταί με. ἢν δέ ποτε καὶ ἀρύσωμαι, καὶ προσενέγκω τῷ στόματι, οὐ φθάνω βρέξας ἄκρον τὸ χεῖλος, καὶ διὰ τῶν δακτύλων διαρρυὲν, οὐκ οἶδ' ὅπως αὖθις ἀπολείπει ξηρὰν τὴν χεῖρά μου. Μ. Τεράστιόν τι πάσχεις ὦ Τάνταλε. ἀτὰρ εἰπέ μοι, τί γὰρ καὶ δέῃ τοῦ πιεῖν; οὐ γὰρ σῶμα ἔχεις· ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν ἐν Λυδίᾳ που τέθαπται, ὅπερ καὶ πεινῆν καὶ διψῆν ἐδύνατο· σὺ δὲ ἡ ψυχὴ πῶς ἂν ἔτι ἢ διψῴης, ἢ πίνοις; Τ. Τοῦτ' αὐτὸ ἡ κόλασίς ἐστι, τὸ διψῆν μου τὴν ψυχὴν, ὡς σῶμα οὖσαν. Μ. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὕτω πιστεύσομεν, ἐπεὶ φὴς τῷ δίψει κολάζεσθαι. τί δ' οὖν σοι τὸ δεινὸν ἔσται; ἢ δέδιας μὴ ἐνδείᾳ τοῦ ποτοῦ ἀποθάνῃς; οὐχ ὁρῶ γὰρ ἄλλον μετὰ τοῦτον ᾅδην, ἢ θάνατον ἐντεῦθεν εἰς ἕτερον τόπον. Ταν. Ὀρθῶς μὲν λέγεις. καὶ τοῦτο δ' οὖν μέρος τῆς καταδίκης, τὸ ἐπιθυμεῖν πιεῖν, μηδὲν δεόμενον. Μ. Ληρεῖς ὦ Τάνταλε, καὶ ὡς ἀληθῶς ποτοῦ δεῖσθαι δοκεῖς, ἀκράτου γε ἐλλεβόρου νὴ Δία· ὅστις τοὐναντίον τοῖς ὑπὸ τῶν λυττώντων κυνῶν δεδηγμένοις πέπονθας, οὐ τὸ ὕδωρ ἀλλὰ τὴν δίψαν πεφοβημένος. Τ. Οὐδὲ τὸν ἐλλέβορον ὦ Μένιππε ἀναίνομαι πιεῖν· γένοιτό μοι μόνον. Μ. Θάρρει ὦ Τάνταλε, ὡς οὔτε σὺ, οὔτε ἄλλος πίεται τῶν νεκρῶν. ἀδύνατον γάρ. καίτοι οὐ πάντες ὥσπερ σὺ, ἐκ καταδίκης διψῶσι, τοῦ ὕδατος αὐτοὺς οὐχ ὑπομένοντος.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Μ. Ποῦ δὲ οἱ καλοί εἰσιν, ἢ αἱ καλαί, ὦ Ἑρμῆ; ξενάγησόν με νέηλυν ὄντα. Ερ. Οὐ σχολὴ μὲν, ὦ Μένιππε. πλὴν κατ' ἐκεῖνο αὐτὸ ἀπόβλεψον, ὡς ἐπὶ τὰ δεξιά, ἔνθα Ὑάκινθός τέ ἐστι, καὶ ὁ Νάρκισσος, καὶ Νιρεὺς, καὶ Ἀχιλλεὺς, καὶ Τυρὼ, καὶ Ἑλένη, καὶ Λήδα, καὶ ὅλως τὰ ἀρχαῖα κάλλη πάντα. Μ. Ὀστᾶ μόνον ὁρῶ, καὶ κρανία, τῶν σαρκῶν γυμνά, ὅμοια τὰ πολλά. Ερ. Καὶ μὴν ἐκεῖνά ἐστιν ἃ πάντες οἱ ποιηταὶ θαυμάζουσι τὰ ὀστᾶ, ὧν σὺ ἔοικας καταφρονεῖν. Μ. Ὅμως τὴν Ἑλένην μοι δεῖξον. οὐ γὰρ ἂν διαγνοίην ἔγωγε. Ερ. Τουτὶ τὸ κρανίον ἡ Ἑλένη ἐστί. Μ. Εἶτα αἱ χίλιαι νῆες διὰ τοῦτο ἐπληρώθησαν ἐξ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος; καὶ τοσοῦτοι ἔπεσον Ἕλληνές τε καὶ βάρβαροι, καὶ τοσαῦται πόλεις ἀνάστατοι γεγόνασιν; Ερ. Ἀλλ' οὐκ εἶδες ὦ Μένιππε ζῶσαν τὴν γυναῖκα. ἔφης γὰρ ἂν καὶ σὺ ἀνεμέσητον εἶναι,

Τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν. ἐπεὶ καὶ τὰ ἄνθη ξηρὰ ὄντα εἴ τις βλέποι, ἀποβεβληκότα τὴν βαφὴν, ἄμορφα δηλονότι αὐτῷ δόξει· ὅτε μέντοι ἀνθεῖ, καὶ ἔχει τὴν χροιὰν, κάλλιστά ἐστιν. Μ. Οὐκοῦν τοῦτο ὦ Ἑρμῆ θαυμάζω, εἰ μὴ συνίεσαν οἱ Ἀχαιοὶ περὶ πράγματος οὕτως ὀλιγοχρονίου καὶ ῥᾳδίως ἀπανθοῦντος πονοῦντες. Ερ. Οὐ σχολή μοι ὦ Μένιππε συμφιλοσοφεῖν σοι. ὥστε ἐπιλεξάμενος τόπον, ἔνθα ἂν ἐθέλῃς κεῖσο καταβαλὼν σεαυτόν. ἐγὼ δὲ τοὺς ἄλλους νεκροὺς ἤδη μετελεύσομαι.

ΑΙΑΚΟΥ, ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΥ, ΜΕΝΕΛΑΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΙΔΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

ΑΙ. Τί ἄγχεις ὦ Πρωτεσίλαε τὴν Ἑλένην προσπεσών; Πρ. Ὅτι διὰ ταύτην ὦ Αἰακὲ ἀπέθανον, ἡμιτελῆ μὲν τὸν δόμον καταλιπὼν, χήραν δὲ τὴν νεόγαμον γυναῖκα. ΑΙ. Αἰτιῶ

τίνειν τὸν Μενέλαον, ὅστις ὑμᾶς ὑπὲρ τοιαύτης γυναικὸς ἐπὶ Τροίαν ἤγαγεν. Πρ. Εὖ λέγεις· ἐκεῖνόν μοι αἰτιατέον. Μ. Οὐκ ἐμέ, ὦ βέλτιστε, ἀλλὰ δικαιότερον τὸν Πάριν, ὃς ἐμοῦ τοῦ ξένου τὴν γυναῖκα παρὰ πάντα τὰ δίκαια ᾤχετο ἁρπάσας. οὗτος γὰρ οὐχ ὑπὸ σοῦ μόνον, ἀλλ' ὑπὸ πάντων Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων ἄξιος ἄγχεσθαι, τοσούτοις θανάτου αἴτιος γεγενημένος. Πρ. Ἄμεινον οὕτω. σὲ τοιγαροῦν, ὦ δύσπαρι, οὐκ ἀφήσω ποτὲ ἀπὸ τῶν χειρῶν. Π. Ἄδικα ποιῶν, ὦ Πρωτεσίλαε· καὶ ταῦτα, ὁμότεχνον ὄντα σοι. ἐρωτικὸς γὰρ καὶ αὐτός εἰμι, καὶ τῷ αὐτῷ θεῷ κατέσχημαι. οἶσθα δὲ ὡς ἀκούσιόν τι ἐστί. καί τις ἡμᾶς δαίμων ἄγει ἔνθα ἂν ἐθέλῃ, καὶ ἀδύνατόν ἐστιν ἀντιτάττεσθαι αὐτῷ. Πρ. Εὖ λέγεις. εἴθε οὖν μοι τὸν Ἔρωτα ἐνταῦθα λαβεῖν δυνατὸν ἦν. ΑΙ. Ἐγώ σοι καὶ περὶ τοῦ Ἔρωτος ἀποκρινοῦμαι τὰ δίκαια. φήσει γὰρ αὐτὸς μὲν τοῦ ἐρᾶν τῷ Πάριδι ἴσως γεγενῆσθαι αἴτιος· τοῦ θανάτου δέ σοι οὐδένα ἄλλον, ὦ Πρωτεσίλαε, ἢ σεαυτόν, ὃς ἐκλαθόμενος τῆς νεογάμου γυναικός, ἐπεὶ προσεφέρεσθε τῇ Τρῳάδι, οὕτω φιλοκινδύνως καὶ ἀπονενοημένως προεπήδησας τῶν ἄλλων, δόξης ἐρασθείς, δι' ἣν πρῶτος ἐν τῇ ἀποβάσει ἀπέθανες. Πρ. Οὐκοῦν καὶ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ σοι ὦ Αἰακὲ ἀποκρινοῦμαι δικαιότερα. οὐ γὰρ ἐγὼ τούτων αἴτιος, ἀλλ' ἡ μοῖρα, καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς οὕτως ἐπικεκλῶσθαι. ΑΙ. Ὀρθῶς. τί οὖν τούτους αἰτιᾷ;

ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΚΕΡΒΕΡΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Μ. Ὦ Κέρβερε (συγγενὴς γάρ εἰμί σοι, κύων καὶ αὐτὸς ὤν) εἰπέ μοι πρὸς τῆς Στυγός, οἷος ἦν ὁ Σωκράτης ὁπότε κατῄει πρὸς ὑμᾶς. εἰκὸς δέ σε, θεὸν ὄντα, μὴ ὑλακτεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀνθρωπικῶς φθέγγεσθαι ὁπότ' ἐθέλοις. Κ. Πόρρωθεν μὲν ὦ Μένιππε, παντάπασιν ἐδόκει ἀτρέπτῳ προσώπῳ προσιέναι, καὶ οὐ πάνυ δεδιέναι τὸν θάνατον

δοκῶν,

δοκῶν· καὶ τοῦτ' ἐμφῆναι τοῖς ἔξω τοῦ στομίου ἑστῶσιν ἐθέλων· ἐπεὶ δὲ κατέκυψεν εἴσω τοῦ χάσματος, καὶ εἶδε τὸν ζόφον, κἀγὼ ἔτι διαμέλλοντα αὐτὸν δακὼν τῷ κωνείῳ κατέσπασα τοῦ ποδὸς, ὥσπερ τὰ βρέφη ἐκώκυε, καὶ τὰ ἑαυτοῦ παιδία ὠδύρετο, καὶ παντοῖος ἐγίνετο. Μ. Οὐκοῦν σοφιστὴς ὁ ἄνθρωπος ἦν, καὶ οὐκ ἀληθῶς κατεφρόνει τοῦ πράγματος; Κ. Οὔκ· ἀλλ' ἐπείπερ ἀναγκαῖον αὐτὸ ἑώρα, κατεθρασύνετο, ὡς δῆθεν οὐκ ἄκων πεισόμενος ὃ πάντως ἔδει παθεῖν· ὡς θαυμάσωνται οἱ θεαταί. καὶ ὅλως, περὶ πάντων γε τῶν τοιούτων εἰπεῖν ἂν ἔχοιμι· ἕως τοῦ στομίου τολμηροὶ, καὶ ἀνδρεῖοι· τὰ δ' ἔνδοθεν, ἔλεγχος ἀκριβής. Μ. Ἐγὼ δὲ πῶς σοι καταληλυθέναι ἔδοξα; Κ. Μόνος, ὦ Μένιππε, ἀξίως τοῦ γένους· καὶ Διογένης πρὸ σοῦ· ὅτι μὴ ἀναγκαζόμενοι ἐσῄειτε, μηδ' ὠθούμενοι, ἀλλ' ἐθελούσιοι, γελῶντες, οἰμώζειν παραγγείλαντες ἅπασιν.

ΧΑΡΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Χ. Ἀπόδος ὦ κατάρατε τὰ πορθμία. Μ. Βόα, εἰ τοῦτό σοι ἥδιον ὦ Χάρων. Χ. Ἀπόδος, φημὶ, ἀνθ' ὧν σε διεπορθμευσάμην. Μ. Οὐκ ἂν λάβοις παρὰ τοῦ μὴ ἔχοντος. Χ. Ἔστι δέ τις ὀβολὸν μὴ ἔχων; Μ. Εἰ μὲν καὶ ἄλλος τις, οὐκ οἶδα· ἐγὼ δὲ οὐκ ἔχω. Χ. Καὶ μὴν ἄγξω σε, νὴ τὸν Πλούτωνα, ὦ μιαρὲ, ἢν μὴ ἀποδῷς. Μ. Κἀγὼ τῷ ξύλῳ σου πατάξας διαλύσω τὸ κρανίον. Χ. Μάτην οὖν ἔσῃ πεπλευκὼς τοσοῦτον πλοῦν; Μ. Ὁ Ἑρμῆς ὑπὲρ ἐμοῦ σοι ἀποδότω, ὅς με παρέδωκέ σοι. Ἑρ. Νὴ Δία ὀναίμην, εἰ μέλλω γε καὶ ὑπερεκτίνειν τῶν νεκρῶν. Χ. Οὐκ ἀποστήσομαί σου. Μ. Τούτου γε ἕνεκα νεωλκήσας τὸ πορθμεῖον παράμενε· πλὴν ἀλλ' ὅ γε μὴ ἔχω, πῶς ἂν λάβοις; Χ. Σὺ δ' οὐκ ᾔδεις ὡς κομίζειν δέον; Μ. Ἤδειν μὲν, οὐκ εἶχον

δέ. τί οὖν; ἐχρῆν διὰ τοῦτο μὴ ἀποθανεῖν; Χ. Μόνος οὖν αὐχήσεις προῖκα πεπλευκέναι; Μ. Οὐ προῖκα, ὦ βέλτιστε· καὶ γὰρ ἤντλησα, καὶ τῆς κώπης ἐπελαβόμην· καὶ οὐκ ἔκλαιον μόνος τῶν ἄλλων ἐπιβατῶν. Χαρ. Οὐδὲν ταῦτα πρὸς τὰ πορθμία. τὸν ὀβολὸν ἀποδοῦναί σε δεῖ. οὐ γὰρ θέμις ἄλλως γενέσθαι. Μ. Οὐκοῦν ἀπάγαγέ με αὖθις ἐς τὸν βίον. Χ. Χαρίεν λέγεις· ἵνα καὶ πληγὰς ἐπὶ τούτῳ παρὰ τοῦ Αἰακοῦ προσλάβω. Μ. Μὴ ἐνόχλει οὖν. Χ. Δεῖξον τί ἐν τῇ πήρᾳ ἔχεις. Μ. Θέρμους, εἰ θέλεις, καὶ τῆς Ἑκάτης τὸ δεῖπνον. Χ. Πόθεν τοῦτον ἡμῖν ὦ Ἑρμῆ τὸν κύνα ἤγαγες; οἷα δὲ καὶ ἐλάλει παρὰ τὸν πλοῦν, τῶν ἐπιβατῶν ἁπάντων καταγελῶν, καὶ ἐπισκώπτων, καὶ μόνος ᾄδων, οἰμωζόντων ἐκείνων. Ἑρ. Ἀγνοεῖς ὦ Χάρων, ὁποῖον ἄνδρα διεπόρθμευσας; ἐλεύθερον ἀκριβῶς, κοὐδενὸς αὐτῷ μέλει. οὗτός ἐστιν ὁ Μένιππος. Χ. Καὶ μὴν ἄν σε λάβω ποτέ. Μ. Ἂν λάβῃς ὦ βέλτιστε· δὶς δὲ οὐκ ἂν λάβοις.

ιη.

ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΥ ΚΑΙ ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Πρ. Ὦ δέσποτα, καὶ βασιλεῦ, καὶ ἡμέτερε Ζεῦ, καὶ σὺ Δήμητρος θύγατερ, μὴ ὑπερίδητε δέησιν ἐρωτικήν. Πλ. Σὺ δὲ τίνος δέῃ παρ' ἡμῶν; ἢ τίς ὢν τυγχάνεις; Πρ. Εἰμὶ μὲν Πρωτεσίλαος ὁ Ἰφίκλου, Φυλάκιος, συστρατιώτης τῶν Ἀχαιῶν, καὶ πρῶτος ἀποθανὼν τῶν ἐπ' Ἰλίῳ· δέομαι δὲ, ἀφεθεὶς πρὸς ὀλίγον, ἀναβιῶναι πάλιν. Πλ. Τοῦτον μὲν τὸν ἔρωτα, ὦ Πρωτεσίλαε, πάντες νεκροὶ ἐρῶσι, πλὴν οὐδεὶς ἂν αὐτῶν τύχῃ. Πρ. Ἀλλ' οὐ τοῦ ζῆν, Ἀϊδωνεῦ, ἐρῶ ἔγωγε· τῆς γυναικὸς δὲ, ἣν νεόγαμον ἐπ' ἐν τῷ θαλάμῳ καταλιπὼν ᾠχόμην ἀποπλέων. εἶτα ὁ κακοδαίμων ἐν τῇ ἀποβάσει ἀπέθανον ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος. ὁ οὖν ἔρως τῆς γυναικὸς οὐ μετρίως ἀποκναίει με, ὦ δέσποτα· καὶ βούλομαι κἂν πρὸς ὀλίγον ὀφθεὶς αὐτῇ, καταβιῶναι πάλιν. Πλ. Οὐκ ἔπιες ὦ Πρωτεσίλαε τὸ Λήθης ὕδωρ; Πρ. Καὶ μάλα ὦ

δέσποτα· τὸ δὲ πρᾶγμα ὑπέρογκον ἦν. Πλ. Οὐκοῦν περίμεινον. ἀφίξεται γὰρ ἐκείνη ποτὲ, καὶ οὐδέν σε ἀνελθεῖν δεήσει. Πρ. Ἀλλ' οὐ φέρω τὴν διατριβὴν, ὦ Πλούτων. ἠράσθης δὲ καὶ αὐτὸς ἤδη, καὶ οἶσθα οἷον τὸ ἐρᾶν ἐστιν. Πλ. Εἶτα τί σε ὀνήσει μίαν ἡμέραν ἀναβιῶναι, μετ' ὀλίγον τὰ αὐτὰ ὀδυρούμενον; Πρ. Οἶμαι πείσειν κἀκείνην ἀκολουθεῖν παρ' ὑμᾶς. ὥστε ἀνθ' ἑνὸς δύο νεκροὺς λήψῃ μετ' ὀλίγον. Πλ. Οὐ θέμις γενέσθαι ταῦτα· οὐδὲ ἐγένετο πώποτε. Πρ. Ἀναμνήσω σε ὦ Πλούτων. Ὀρφεῖ γὰρ δι' αὐτὴν ταύτην τὴν αἰτίαν τὴν Εὐρυδίκην παρέδοτε· καὶ τὴν ὁμογενῆ μου Ἄλκηστιν παρεπέμψατε, Ἡρακλεῖ χαριζόμενοι. Πλ. Θελήσεις δὲ, οὕτω κρανίον γυμνὸν ὢν καὶ ἄμορφον, τῇ καλῇ σου ἐκείνῃ νύμφῃ φανῆναι; πῶς δὲ κἀκείνη προσήσεταί σε, οὐδὲ διαγνῶναι δυναμένη; φοβήσεται γὰρ, εὖ οἶδα, καὶ φεύξεταί σε. καὶ μάτην ἔσῃ τοσαύτην ὁδὸν ἀνεληλυθώς. Περσεφόνη. Οὐκοῦν, ὦ ἄνερ, σὺ καὶ τοῦτ' ἴασαι. τὸν Ἑρμῆν κέλευσον, ἐπειδὰν ἐν τῷ φωτὶ ἤδη ὁ Πρωτεσίλαος ᾖ, καθικόμενον ἐν τῇ ῥάβδῳ, νεανίαν εὐθὺς καλὸν ἀπεργάσασθαι αὐτὸν, οἷος ἦν ἐκ τοῦ παστοῦ. Πλ. Ἐπεὶ Περσεφόνῃ συνδοκεῖ, ἀναγαγὼν τοῦτον, αὖθις ποίησον νυμφίον. σὺ δὲ μέμνησο μίαν λαβὼν ἡμέραν.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΜΑΥΣΩΛΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Δ. Ὦ Κὰρ ἐπὶ τίνι μέγα φρονεῖς, καὶ πάντων ἡμῶν προτιμᾶσθαι ἀξιοῖς; Μ. Καὶ ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ μὲν, ὦ Σινωπεῦ· (ὃς ἐβασίλευσα Καρίας μὲν ἁπάσης, ἦρξα δὲ καὶ Λυδῶν ἐνίων· καὶ νήσους δέ τινας ὑπηγαγόμην, καὶ ἄχρι Μιλήτου ἐπέβην, τὰ πολλὰ τῆς Ἰωνίας καταστρεφόμενος· καὶ καλὸς ἦν, καὶ μέγας, καὶ ἐν πολέμοις καρτερός) τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι ἐν Ἁλικαρνασσῷ μνῆμα παμμέγεθες ἔχω ἐπικείμενον, ἡλίκον οὐκ ἄλλος νεκρός· ἀλλ' οὐδὲ οὕτως ἐς κάλλος ἐξησκημένον, ἵππων καὶ ἀνδρῶν ἐς τὸ ἀκριβέστατον εἰκασμένων,

λίθου τοῦ καλλίστου· οἷον οὐδὲ νεὼν εὕροι τις ἂν ῥᾳδίως. οὐ δοκῶ σοι δικαίως ἐπὶ τούτοις μέγα φρονεῖν; Δ. Ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ φῂς, καὶ τῷ κάλλει, καὶ τῷ βάρει τοῦ τάφου; Μ. Νὴ Δί᾽ ἐπὶ τούτοις. Δ. Ἀλλ᾽ ὦ καλὲ Μαύσωλε, οὔτε ἡ ἰσχὺς ἔτι σοι ἐκείνη, οὔτε ἡ μορφὴ πάρεστιν. εἰ γοῦν τινα ἑλοίμεθα δικαστὴν εὐμορφίας πέρι, οὐκ ἔχω εἰπεῖν τίνος ἕνεκα τὸ σὸν κρανίον προτιμηθείη ἂν τοῦ ἐμοῦ. φαλακρὰ γὰρ ἄμφω καὶ γυμνά· καὶ τοὺς ὀδόντας ὁμοίως προφαίνομεν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀφῃρήμεθα, καὶ τὰς ῥῖνας ἀποσεσιμώμεθα. ὁ δὲ τάφος, καὶ οἱ πολυτελεῖς ἐκεῖνοι λίθοι, Ἁλικαρνασσεῦσι μὲν ἴσως εἶεν ἐπιδείκνυσθαι, καὶ φιλοτιμεῖσθαι πρὸς τοὺς ξένους, ὡς δή τι μέγα οἰκοδόμημα αὐτοῖς ἐστι· σὺ δὲ ὦ βέλτιστε οὐχ ὁρῶ ὅ,τι ἀπολαύεις αὐτοῦ· πλὴν εἰ μὴ τοῦτο φῂς, ὅτι μᾶλλον ἡμῶν ἀχθοφορεῖς, ὑπὸ τηλικούτοις λίθοις πιεζόμενος. Μ. Ἀνόνητα οὖν μοι ἐκεῖνα πάντα; καὶ ἰσότιμος ἔσται Μαύσωλος καὶ Διογένης; Δ. Οὐκ ἰσότιμος, ὦ γενναιότατε· οὐ γάρ. Μαύσωλος μὲν γὰρ οἰμώξεται, μεμνημένος τῶν ὑπὲρ γῆς, ἐν οἷς εὐδαιμονεῖν ᾤετο· Διογένης δὲ καταγελάσεται αὐτοῦ. καὶ τάφον ὁ μὲν ἐν Ἁλικαρνασσῷ ἐρεῖ ἑαυτοῦ ὑπὸ Ἀρτεμισίας τῆς γυναικὸς καὶ ἀδελφῆς κατεσκευασμένον· ὁ Διογένης δὲ τοῦ μὲν σώματος εἰ καί τινα τάφον ἔχει οὐκ οἶδεν· (οὐδὲ γὰρ ἔμελεν αὐτῷ τούτου) λόγον δὲ τοῖς ἀρίστοις περὶ αὐτοῦ καταλέλοιπεν, ἀνδρὸς βίον βεβιωκὼς, ὑψηλότερον, ὦ Καρῶν ἀνδραποδωδέστατε, τοῦ σοῦ μνήματος, καὶ ἐν βεβαιοτέρῳ χωρίῳ κατεσκευασμένον.

ΝΙΡΕΩΣ, ΘΕΡΣΙΤΟΥ, ΚΑΙ ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Ν. Ἰδοὺ δὴ Μένιππος οὑτοσὶ δικάσει πότερος εὐμορφότερός ἐστιν. εἰπὲ ὦ Μένιππε, οὐ καλλίων σοι δοκῶ; Μ. Τίνες δὲ καὶ ἐστὲ; πρότερον, οἶμαι. χρὴ γὰρ τοῦτο εἰδέναι. Ν. Νιρεὺς καὶ Θερσίτης. Μ. Πότερος ὁ Νιρεὺς, καὶ πότερος οὖν Θερσίτης; οὐδέπω γὰρ τοῦτο δῆλον. Θ. Ἓν μὲν ἤδη τοῦτ᾽ ἔχω, ὅτι

ὅμοιός εἰμί σοι. καὶ οὐδὲν τηλικοῦτον διαφέρεις, ἡλίκον σε Ὅμηρος ἐκεῖνος ὁ τυφλὸς ἐπήνεσεν, ἁπάντων ἀμορφότατον προσειπών. ἀλλ' ὁ φοξὸς ἐγὼ, καὶ ψεδνὸς, οὐδὲν χείρων ἐφάνην τῷ δικαστῇ. ὥρα δέ σοι ὦ Μένιππε, ὅντινα καὶ ἀμορφότερον ἡγῇ. Ν. Ἐμέ γε, τὸν Ἀγλαΐας καὶ Χάροπος, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον. Μ. Ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὑπὸ γῆν, ὡς οἶμαι, κάλλιστος ἦλθες. ἀλλὰ τὰ μὲν ὀστᾶ ὅμοια· τὸ δὲ κρανίον ταύτῃ μόνον ἂν διακρίνοιτο ἀπὸ τοῦ Θερσίτου κρανίου, ὅτι εὔθρυπτον τὸ σόν. ἀλαπαδνὸν γὰρ αὐτὸ καὶ οὐκ ἀνδρῶδες ἔχεις. Ν. Καὶ μὴν ἔρου Ὅμηρον ὁποῖος ἦν, ὁπότε συνεστράτευον τοῖς Ἀχαιοῖς. Μ. Ὀνείρατά μοι λέγεις. ἐγὼ δὲ ἃ βλέπω, καὶ νῦν ἔχεις· ἐκεῖνα δὲ οἱ τότε ἴσασιν. Νιρ. Οὔκουν ἐγὼ ἐνταῦθα ἀμορφότερός εἰμι, ὦ Μένιππε; Μ. Οὔτε σὺ, οὔτε ἄλλος εὔμορφος. ἰσοτιμία γὰρ ἐν ᾅδου, καὶ ὅμοιοι ἅπαντες. Θ. Ἐμοὶ μὲν καὶ τοῦτο ἱκανόν.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΧΕΙΡΩΝΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Μ. Ἤκουσα ὦ Χείρων, ὡς θεὸς ὢν ἐπιθυμήσειας ἀποθανεῖν. Χ. Ἀληθῆ ταῦτ' ἤκουσας ὦ Μένιππε. καὶ τέθνηκα, ὡς ὁρᾷς, ἀθάνατος εἶναι δυνάμενος. Μ. Τίς δέ σε ἔρως τοῦ θανάτου ἔσχεν, ἀνεράστου τοῖς πολλοῖς χρήματος; Χ. Ἐρῶ πρὸς σε οὐκ ἀσύνετον ὄντα. οὐκ ἦν ἔτι ἡδὺ ἀπολαύειν τῆς ἀθανασίας. Μ. Οὐχ ἡδὺ ἦν, ζῶντα ὁρᾶν τὸ φῶς; Χ. Οὐκ, ὦ Μένιππε. τὸ γὰρ ἡδὺ, ἔγωγε ποικίλον τι καὶ οὐχ ἁπλοῦν ἡγοῦμαι εἶναι. ἐγὼ δὲ ζῶν ἀεὶ, καὶ ἀπολαύων τῶν ὁμοίων, ἡλίου, φωτὸς, τροφῆς. αἱ ὧραι δὲ αἱ αὐταὶ, καὶ τὰ γιγνόμενα ἅπαντα ἑξῆς ἕκαστον, ὥσπερ ἀκολουθοῦντα θάτερον θατέρῳ. ἐνεπλήσθην γοῦν αὐτῶν. οὐ γὰρ ἐν τῷ αὐτῷ ἀεὶ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μετασχεῖν ὅλως, τὸ τερπνὸν ἦν. Μ. Εὖ λέγεις ὦ Χείρων. τὰ ἐν ᾅδου δὲ πῶς φέρεις, ἀφ' οὗ προελόμενος αὐτὰ ἥκεις; Χ. Οὐκ ἀηδῶς, ὦ Μένιππε. ἡ γὰρ ἰσοτιμία, πάνυ δημοτικόν· καὶ τὸ πρᾶγμα οὐδὲν ἔχει τὸ δια-

φορον, ἐν φωτὶ εἶναι ἢ ἐν σκότῳ. ἄλλως τε, οὐδὲ διψῆν, ὥσπερ ἄνω, οὔτε πεινῆν δεῖ, ἀλλ' ἀνεπιδεεῖς τούτων ἁπάντων ἐσμέν. Μ. Ὅρα ὦ Χείρων μὴ περιπίπτῃς σεαυτῷ, καὶ ἐς τὸ αὐτό σοι ὁ λόγος περιστῇ. Χ. Πῶς τοῦτο φής; Μ. Ὅτι εἰ τῶν ἐν τῷ βίῳ τὸ ὅμοιον ἀεὶ καὶ ταὐτὸν ἐγένετό σοι προσκορές, καὶ ἐνταῦθα ὅμοια ὄντα, προσκορῆ ὁμοίως ἂν γένοιτο· καὶ δεήσει μεταβολήν γε ζητεῖν τινα καὶ ἐντεῦθεν ἐς ἄλλον βίον. ὅπερ, οἶμαι, ἀδύνατον. Χ. Τί οὖν ἂν πάθοι τις ὦ Μένιππε; Μ. Ὅπερ, οἶμαι, καὶ φασὶ συνετὸν ὄντα, ἀρέσκεσθαι καὶ ἀγαπᾶν τοῖς παροῦσι, καὶ μηδὲν αὐτῶν ἀφόρητον οἴεσθαι.

31.

ΑἼΑΝΤΟΣ ΚΑῚ ἈΓΑΜΕΜΝΟΝΟΣ
ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Α. Εἰ σὺ μανεὶς ὦ Αἶαν σεαυτὸν ἐφόνευσας, ἐμέλλησας δὲ καὶ ἡμᾶς ἅπαντας, τί αἰτιᾷ τὸν Ὀδυσσέα; καὶ πρῴην οὔτε προσέβλεψας αὐτὸν, ὁπότε ἧκε μαντευσόμενος, οὔτε προσειπεῖν ἠξίωσας, ἄνδρα συστρατιώτην καὶ ἑταῖρον· ἀλλ' ὑπεροπτικῶς μεγάλα βαίνων παρῆλθες. Αἴας. Εἰκότως, ὦ Ἀγάμεμνον. αὐτὸς γάρ μοι τῆς μανίας αἴτιος κατέστη, μόνος ἀντεξετασθεὶς ἐπὶ τοῖς ὅπλοις. Ἀγ. Ἠξίους δὲ ἀνανταγώνιστος εἶναι, καὶ ἀκονιτὶ κρατεῖν ἁπάντων; Αἴας. Ναὶ, τά γε τοιαῦτα. οἰκεία γάρ μοι ἦν ἡ πανοπλία, τοῦ ἀνεψιοῦ γε οὖσα. καὶ ὑμεῖς οἱ ἄλλοι πολὺ ἀμείνους ὄντες, ἀπείπασθε τὸν ἀγῶνα, καὶ παρεχωρήσατέ μοι τῶν ἄθλων. ὁ δὲ Λαέρτου, ὃν ἐγὼ πολλάκις ἔσωσα, κινδυνεύοντα κατακεκόφθαι ὑπὸ τῶν Φρυγῶν, ἀμείνων ἠξίου εἶναι, καὶ ἐπιτηδειότερος ἔχειν τὰ ὅπλα. Ἀγ. Αἰτιῶ τοιγαροῦν ὦ γενναῖε τὴν Θέτιν, ἣ δέον σοὶ τὴν κληρονομίαν τῶν ὅπλων παραδιδόναι συγγενεῖ γε ὄντι, φέρουσα ἐς τὸ κοινὸν κατέθετο αὐτά. Αἴας. Οὔκ· ἀλλὰ τὸν Ὀδυσσέα, ὃς ἀντεποιήθη μόνος. Ἀγ. Συγγνώμη, ὦ Αἶαν, εἰ ἄνθρωπος ὢν, ὠρέχθη δόξης, ἡδίστου πράγματος, ὑπὲρ οὗ καὶ ἡμῶν ἕκαστος κινδυνεύειν ὑπομένει. ἐπεὶ καὶ

ἐκράτησέ σου, καὶ ταῦτα, παρὰ Τρωσὶ δικασταῖς. ΑΙΑΣ. Οἶδα ἐγὼ ἥτις μου κατεδίκασεν· ἀλλ' οὐ θέμις λέγειν τι περὶ τῶν θεῶν. τὸν γοῦν Ὀδυσσέα μὴ οὐχὶ μισεῖν οὐκ ἂν δυναίμην, ὦ Ἀγάμεμνον, οὐδ' εἰ αὐτή μοι Ἀθηνᾶ τοῦτο ἐπιτάττοι.

ΜΙΝΩΟΣ ΚΑΙ ΣΩΣΤΡΑΤΟΥ

ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Μ. Ὁ μὲν λῃστὴς οὑτοσὶ Σώστρατος ἐς τὸν Πυριφλεγέθοντα ἐμβεβλήσθω· ὁ δ' ἱερόσυλος ὑπὸ τῆς Χιμαίρας διασπασθήτω. ὁ δὲ τύραννος, ὦ Ἑρμῆ, παρὰ τὸν Τιτυὸν ἀποταθείς, ὑπὸ τῶν γυπῶν κειρέσθω καὶ αὐτὸς τὸ ἧπαρ. ὑμεῖς δὲ οἱ ἀγαθοὶ ἄπιτε κατὰ τάχος ἐς τὸ Ἠλύσιον πεδίον, καὶ τὰς μακάρων νήσους κατοικεῖτε, ἀνθ' ὧν δίκαια ἐποιεῖτε παρὰ τὸν βίον. Σω. Ἄκουσον ὦ Μίνως, εἴ σοι δίκαια δόξω λέγειν. Μ. Νῦν ἀκούσω αὖθις; οὐ γὰρ ἐξελήλεγξαι ὦ Σώστρατε πονηρὸς ὤν, καὶ τοσούτους ἀπεκτονώς; Σ. Ἐλήλεγμαι μέν, ἀλλ' ὅρα εἰ δικαίως κολασθήσομαι. Μ. Καὶ πάνυ, εἴγε ἀποτίνειν τὴν ἀξίαν δίκαιον. Σ. Ὅμως ἀπόκριναί μοι ὦ Μίνως. βραχὺ γάρ τι ἐρήσομαί σε. Μ. Λέγε, μὴ μακρὰ μόνον· ὅπως καὶ τοὺς ἄλλους διακρίνωμεν ἤδη. Σ. Ὁπόσα ἔπραττον ἐν τῷ βίῳ, πότερα ἑκὼν ἔπραττον, ἢ ἐπικέκλωστό μοι ὑπὸ τῆς Μοίρας; Μ. Ὑπὸ τῆς Μοίρας δηλαδή. Σ. Οὐκοῦν καὶ οἱ χρηστοὶ ἅπαντες, καὶ οἱ πονηροὶ δοκοῦντες ἡμεῖς, ἐκείνῃ ὑπηρετοῦντες, ταῦτα δρῶμεν. Μ. Ναί, τῇ Κλωθοῖ ἣ ἑκάστῳ ἐπέταξε γεννηθέντι τὰ πρακτέα. Σ. Εἰ οὖν τις ἀναγκασθεὶς ὑπ' ἄλλου φονεύσειέ τινα, οὐ δυνάμενος ἀντιλέγειν ἐκείνῳ βιαζόμενος, οἷον δήμιος ἢ δορυφόρος, ὁ μὲν, δικαστῇ πεισθείς, ὁ δὲ, τυράννῳ, τίνα αἰτιάσῃ τοῦ φόνου; Μ. Δῆλον ὡς τὸν δικαστήν, ἢ τὸν τύραννον. ἐπεὶ οὐδὲ τὸ ξίφος αὐτό. ὑπηρετεῖ γὰρ τοῦτο, ὄργανον ὄν, πρὸς τὸν θυμὸν, τῷ πρώτως

προσάγοντι τὴν αἰτίαν. Σ. Εὖγε ὦ Μίνως, ὅτι καὶ ἐπιδαψιλεύῃ τῷ παραδείγματι. ἢν δέ τις, ἀποστείλαντος τοῦ δεσπότου, ἥκῃ αὐτὸς χρυσὸν ἢ ἄργυρον κομίζων, τίνι τὴν χάριν ἰστέον, ἢ τίνα εὐεργέτην ἀναγραπτέον; Μ. Τὸν πέμψαντα, ὦ Σώστρατε. διάκονος γὰρ ὁ κομίσας ἦν. Σ. Οὐκοῦν ὁρᾷς πῶς ἄδικα ποιεῖς κολάζων ἡμᾶς, ὑπηρέτας γενομένους ὧν ἡ Κλωθὼ προσέταττε; καὶ τούτους τιμῶν τοὺς διακονησαμένους ἀλλοτρίοις ἀγαθοῖς; οὐ γὰρ δὴ ἐκεῖνο εἰπεῖν ἔχοις ἂν, ὡς ἀντιλέγειν δυνατὸν ἦν τοῖς μετὰ πάσης ἀνάγκης προστεταγμένοις. Μ. Ὦ Σώστρατε, πολλὰ ἴδοις ἂν καὶ ἄλλα οὐ κατὰ λόγον γινόμενα, εἰ ἀκριβῶς ἐξετάζοις. πλὴν ἀλλὰ σὺ τοῦτο ἀπολαύσεις τῆς ἐπερωτήσεως, διότι οὐ λῃστὴς μόνον, ἀλλὰ καὶ σοφιστής τις εἶναι δοκεῖς. ἀπόλυσον αὐτὸν ὦ Ἑρμῆ, καὶ μηκέτι κολαζέσθω. ὅρα δὲ μὴ καὶ τοὺς ἄλλους νεκροὺς ἐρωτᾶν τὰ ὅμοια διδάξῃς.

ΤΩΝ ΔΙΩΝΟΣ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΒΡΑΧΥΤΕΡΩΝ ΛΟΓΩΝ ΤΙΝΕΣ.

ΠΕΡΙ ΝΟΜΟΥ ΛΟΓΟΣ.

ΕΣΤΙ δὲ ὁ νόμος, τοῦ βίου μὲν ἡγεμὼν, τῶν πόλεων δὲ ἐπιστάτης κοινός· τῶν δὲ πραγμάτων, κανὼν δίκαιος· πρὸς ὃν ἕκαστον ἀπευθύνειν δεῖ τὸν αὐτοῦ τρόπον. εἰ δὲ μὴ, σκολιὸς ἔσται καὶ πονηρός. οἱ μὲν οὖν τοῦτον φυλάττοντες, ἔχονται τῆς σωτηρίας· οἱ δὲ παραβαίνοντες, πρῶτον μὲν αὐτοὺς ἀπολλύουσιν, ἔπειτα καὶ τοὺς ἄλλους· παράδειγμα καὶ ζῆλον αὐτοῖς ἀνομίας καὶ βίας παρέχοντες. ὥσπερ δὲ τῶν πλεόντων οἱ τοῦ πυρσοῦ μὴ διαμαρτάνοντες, οὗτοι μάλιστα σώζονται, καὶ τοὺς λιμένας εὑρίσκουσιν· οὕτως οἱ κατὰ τὸν νόμον ζῶντες, ἀσφαλέστατα πορεύονται διὰ τοῦ βίου, καὶ τῆς καταφυγῆς τῆς δεούσης τυγχάνουσιν. ἀνθρώπῳ μὲν οὖν ἤδη τις συμβούλῳ χρησάμενος, μετενόησεν· οὐ μέντοι νόμῳ. τοσούτῳ δὲ τῶν τειχῶν ταῖς πόλεσι χρησιμώτερός ἐστιν, ὥστε ἀτείχιστοι μὲν πολλαὶ τῶν πόλεων διαμένουσι· νόμου δὲ χωρὶς οὐκ ἔστιν οὐδεμίαν οἰκεῖσθαι πόλιν· οὐ μόνον δὲ συμφέρει τοῖς θνητοῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς θεοῖς. ὁ γοῦν κόσμος ἀεὶ τὸν αὐτὸν νόμον ἀκίνητον φυλάττει, καὶ τῶν αἰωνίων οὐδὲν ἂν παραβαίη τοῦτον. ὅθεν, οἶμαι, καὶ βασιλεὺς εἰκότως ἀνθρώπων καὶ θεῶν κέκληται· τὴν μὲν βίαν καταλύων, τὴν δὲ ὕβριν καθαιρῶν, τὴν δὲ ἄνοιαν σωφρονίζων, τὴν δὲ κακίαν κολάζων· ἰδίᾳ δὲ καὶ κοινῇ πάντας τοὺς δεομένους ὠφελῶν. τοῖς μὲν ἀδικουμένοις βοηθῶν, τοῖς δὲ ἀπορουμένοις περί τινος μηνύων τὸ δέον. ὅταν γάρ τις, συμβαίνῃ αὐτῷ τινὸς δυσκόλου

πράγματος ζητῇ τὸ συμφέρον, οὐδέν, οἶμαι, δεῖ φίλους παρακαλεῖν, οὐδὲ συγγενεῖς, ἀλλὰ ἐλθόντα παρὰ τοὺς νόμους, πυνθάνεσθαι. καὶ οὐκ ἂν τὸ οἰκεῖον σκοπῶν, χεῖρον ἐκείνῳ παραινέσειεν· οὔτε ἀγνοήσας τὸ βέλτιον, οὔτε δι᾽ ἀσχολίαν τινά, ἢ τὸ μὴ φροντίζειν, τοὺς κελευομένους παραιτήσαιτ᾽ ἄν. τοὐναντίον γὰρ ἁπάντων ὁμοίως κήδεται, καὶ σχολὴν ἄγει πρὸς τὰ τῶν ἄλλων πράγματα· καὶ οὐδὲν ἴδιον οὐδὲ ἐξαίρετον ἐστὶν αὐτῷ. καὶ μὴν τοσούτῳ γε τῆς παρὰ τῶν θεῶν μαντείας ὠφελιμώτερός ἐστι νόμος, ὅσῳ τοὺς μὲν χρησμοὺς ἤδη τινὲς ἠγνόησαν, καὶ δοκοῦντες πράττειν κατ᾽ αὐτούς, τἀναντία ἐποίησαν· (ὅθεν οἶμαι συμφοραῖς ἐχρήσαντο) παρὰ τοῦ νόμου δὲ οὐδέν ἐστι σκολιόν, οὐδὲ ἀμφίβολον· ἀλλ᾽ ἁπλῶς ἅπαντα ἃ προσήκει τοῖς δεομένοις φράζει. ἄρχων δὲ ἁπάντων καὶ κύριος ὤν, χωρὶς ὅπλων καὶ βίας κρατεῖ (τοὐναντίον γὰρ αὐτὸς καταλύει τὴν βίαν) ἀλλὰ μετὰ πειθοῦς καὶ βουλομένων προέστηκεν. πείσας γὰρ πρότερον καὶ δοκιμασθείς, οὕτως νόμος γίγνεται, καὶ τὴν ἰσχὺν τὴν αὐτοῦ λαμβάνει. τηλικαύτην δὲ ἔχει δύναμιν ὥστε καὶ τοῖς θεοῖς οὗτός ἐστιν ὁ βοηθῶν. τοὺς γὰρ ἱεροσύλους, καὶ τοὺς παραβαίνοντας τὴν πρὸς αὐτοὺς εὐσέβειαν κολάζει. καὶ μὴν αὐτόν γε οὐδὲ εἷς οἷός τέ ἐστιν ἀδικῆσαι. τῶν γὰρ παραβαινόντων τὸν νόμον ἕκαστος οὐκ ἐκεῖνον ἀλλ᾽ ἑαυτὸν βλάπτει. τοσαύτης δὲ δικαιοσύνης καὶ φιλανθρωπίας μεστός ἐστιν, ὥστε καὶ τοῖς ἀτυχοῦσι γνησιώτερος καθέστηκε τῶν φύσει προσηκόντων, καὶ τοῖς ἀδικουμένοις ἰσχυρότερος τῆς αὐτῶν ἐκείνων ῥώμης, καὶ πατράσιν υἱέων εὐνούστερος, καὶ παισί, γονέων, καὶ ἀδελφοῖς, ἀδελφῶν. πολλοὶ γοῦν ὑπὸ τῶν φιλτάτων ἀδικούμενοι πρὸς τοῦτον καταφεύγουσιν. εἰ δὲ καὶ μηδὲν ὑπὸ μηδενὸς εὖ πέπονθεν ὁ νόμος, πᾶσιν ὅμως εὐεργέτης ὤν, ἑτέροις ἐκτίνει τὰς χάριτας, καὶ γονεῦσι παρὰ παίδων τὰς ὁμοίας κομιζόμενος, καὶ τοῖς ἰδίᾳ τινῶν εὐεργέταις, παρὰ τῶν εὖ παθόντων, καὶ τοῖς κοινῇ φιλοτιμουμένοις, παρὰ τῆς πόλεως. κάλλιστα δὲ καὶ τὰς ἄλλας τῶν εὐεργεσιῶν πεποίηκε, στεφάνοις καὶ

κηρύγματα καὶ προεδρίας ἐξευρών· ἃ τοῖς μὲν παρέχουσιν οὐδεμίαν φέρει δαπάνην, τοῖς δὲ τυγχάνουσι, τοῦ παντὸς ἄξια καθέστηκεν. ὅ,τι δ' ἂν ἐθέλῃ τῶν ἀτελεστάτων, εὐθὺς τοῦτο μέγα καὶ τίμιον ἐποίησεν. οὗτός ἐστιν ὁ τὸν κότινον οὕτως μέγα καὶ τηλικαύτης ἄξιον σπουδῆς ἀποδείξας, καὶ τὰ σέλινα, καὶ τὴν πίτυν, καὶ τὸν τοῦ θαλλοῦ στέφανον. οὗτος ὁ τὰ τρία ῥήματα, οἷς ἕκαστος κηρύττεται, τῶν ἀγαθῶν πολλοῖς ἀποφήνας τοῦ ζῆν τιμιώτερα. οὗτός ἐστιν ὁ τὰς πανηγύρεις συνάγων, ὁ τοὺς θεοὺς τιμῶν, ὁ τὴν ἀρετὴν αὔξων· οὗτος ὁ τὴν θάλατταν καθαίρων, ὁ τὴν γῆν ἥμερον ποιῶν· ὁ τοῦ Διὸς ἐτεὸν υἱός, ὁ τὴν ἀήττητον καὶ ἀνυπέρβλητον ἰσχὺν ἔχων. τοσούτων ἁπάντων σωφροσύνῃ καὶ πίστει διαφέρων, ὥστε καὶ γυναικῶν κοινωνίαν, καὶ παρθένων ὥραν, καὶ παίδων ἀκμὴν τούτῳ πάντες πεπιστεύκαμεν. ἔτι δὲ τῆς παρθένου τῆς Δίκης οὔσης, μόνος αὐτῇ διὰ σωφροσύνην σύνεστιν. οὗτος ἐπίκουρος γήρως, διδάσκαλος νεότητος, πενίας συνεργὸς, φύλαξ πλούτου· τῇ μὲν εἰρήνῃ σύμμαχος, τῷ δὲ πολέμῳ ἐναντίος. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ πλέον ἰσχύει. τὸν γοῦν παρὰ τῶν ἐχθίστων κήρυκα πεμπόμενον οὗτός ἐστιν ὁ σώζων καὶ διαφυλάττων, παντὸς θώρακος καὶ πάσης ἀσπίδος ἰσχυρότερον αὐτῷ δοὺς ὅπλον τὸ κηρύκιον· ἔστι δὲ τοῦ νόμου σύμβολον. διὰ τοῦτον τοὺς ἀποθανόντας οὐδεὶς ἔτι κρίνει πολεμίους. οἱ δὲ τὴν ἔχθραν καὶ τὴν ὕβριν εἰς τὰ σώματα αὐτῶν ἐπιδείκνυνται. τοσούτῳ δὲ ταῖς πόλεσι χρησιμώτερός ἐστιν, ἤπερ τὰ πηδάλια ταῖς ναυσὶν, ὥστε ἡμῖν ἀποβάλλουσα τοὺς οἴακας ναῦς οὐκ ἂν ἀπόλοιτο, μὴ χειμῶνος καταλαβόντος· πόλιν δ' οὐκ ἔνι σωθῆναι, τοῦ νόμου λυθέντος, οὐδ' ἂν μηδὲν ἔξωθεν συμβαίνῃ δεινόν. ὥσπερ δὲ ὑπὸ τῆς ἐν αὑτῷ διανοίας διοικεῖται καὶ σώζεται τῶν ἀνθρώπων ἕκαστος, ἡ δὲ ταύτης διαφορὰ μανίαν καὶ παρακοπὴν φέρει· παραπλησίως ἄν τις ἀνέλῃ τὸν νόμον ἐκ τοῦ βίου, καθάπερ, οἶμαι, τὸν νοῦν ἀπολωλεκὼς, εἰς παντελῆ μανίαν καὶ ταραχὴν περιστήσεται.

ΠΕΡΙ ΕΘΟΥΣ ΛΟΓΟΣ.

ΕΣΤΙ δὲ τὸ ἔθος, γνώμη μὲν τῶν χρωμένων κοινή, νόμος δὲ ἄγραφος ἔθνους, ἢ πόλεως· δίκαιον δὲ ἑκούσιον, καὶ ταὐτὰ πᾶσιν ἀρέσκον· εὕρημα δὲ ἀνθρώπων οὐδενός, ἀλλὰ βίου καὶ χρόνου. τῶν μὲν οὖν ἄλλων νόμων ἕκαστος ἅπαξ δοκιμασθεὶς, ἔλαβε τὴν ἰσχύν· τὸ δὲ ἔθος αὐτὸ ἀεὶ δοκιμάζεται. καὶ νόμος μὲν οὐδεὶς ῥᾳδίως ὑπὸ πάντων κριθήσεται· (ταῖς γὰρ τῶν πλειόνων δόξαις κυροῦται) ἔθος δὲ οὐκ ἐνῆν γενέσθαι μὴ προσδεχθὲν ὑπὸ πάντων. κἀκεῖνος ἀπειλῶν καὶ βιαζόμενος, μένει κύριος· ὑπὸ δὲ τῶν ἐθῶν πειθόμενοι, καὶ καλὰ καὶ συμφέροντα κρίνομεν αὐτά. διό μοι δοκεῖ τις ἂν προσεικάσαι τὸν μὲν ἔγγραφον μόνον τῇ δυνάμει τῆς τυραννίδος· (φόβῳ γὰρ ἕκαστοι καὶ μετὰ προστάγματος διαπράττεται) τὸ δὲ ἔθος, μᾶλλον τῇ φιλανθρωπίᾳ τῆς βασιλείας. βουλόμενοι γὰρ αὐτὸ πάντες, καὶ δίχα ἀνάγκης οἴονται. καὶ νόμους μὲν ἴσμεν πολλοὺς ἀνῃρημένους ὑπὸ τῶν θέντων αὐτούς, ὡς πονηρούς· ἔθος δὲ οὐκ ἂν οὐδεὶς ῥᾳδίως δείξειεν λελυμένον. καὶ μὴν τῷ παντὶ ῥᾷόν ἐστιν ἀνελεῖν ὅ,τι βούλει τῶν ἐγγράφων, ἢ τῶν ἐθῶν. τὰ μὲν γὰρ ἂν ἀπαλείψῃς ἅπαξ, ἡμέρᾳ μιᾷ λέλυται· συνήθειαν δὲ πόλεως οὐκ ἔστιν εἰ μὴ ἐν πάνυ πολλῷ καταλῦσαι χρόνῳ. κἀκεῖνοι μὲν ἐν σανίσιν ἢ στήλαις φυλάττονται, τῶν δὲ ἕκαστον ἐν ταῖς ἡμετέραις ψυχαῖς. ἀσφαλεστέρα δὲ καὶ κρείττων ἡ τοιαύτη φυλακή. καὶ μὴν ὁ μὲν ἔγγραφος νόμος, αὐστηρός ἐστι καὶ ἀπηνής· ἔθος δὲ οὐδὲν ἥδιον. ἔπειτα τοὺς νόμους παρ' ἄλλων πυνθανόμεθα, τὰ δὲ ἔθη πάντες ἐπιστάμεθα. κἀκεῖνοι μὲν εἰσὶν οὐ σαφῶς ἔνιοι γεγραμμένοι, καὶ διαστρέφονται πολλάκις ὑπὸ τῆς τῶν ῥητόρων δυνάμεως· τῶν δὲ ἐθῶν οὐδὲν ἀμφίβολον, οὐδὲ σκολιόν, οὐδ' ἂν προσγένοιτ' αὐτῶν λόγος. κἀκείνων μὲν ἀεὶ δεῖ μνημονεύειν, εἰ μέλλοιμεν αὐτοῖς ἐμμένειν· τοῦ δὲ ἔθους οὐκ ἔστιν οὐδὲ βουλομένους ἐπιλαθέσθαι· ἀλλὰ τοιαύτην παρέχει φύσιν, ὥσπερ ἀεὶ ὑπόμνημ' ἠσκῶν

αὐτούς. καθόλου δὲ τοὺς μὲν νόμους φαίη τις ἂν ποιεῖν δούλων πολιτείαν· τὰ δὲ ἔθη, τοὐναντίον ἐλευθέρων. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ποιοῦσιν εἰς τὰ σώματα κολάσεις· παραβαινομένου δὲ ἔθους, τὴν ζημίαν εἶναι συμβέβηκεν αἰσχύνην. ὥστε ἐκεῖνος μὲν, φαύλων, οὗτος δὲ ἀγαθῶν ἐστι νόμος. εἰ γὰρ ἅπαντες ἦσαν ἀγαθοὶ, δῆλον ὅτι τῶν ἐγγράφων ἡμῖν οὐδὲν ἂν ἔδει. καὶ τῶν νόμων μὲν εἰσὶν οἱ βασιλεῖς ἐπάνω, καὶ πολλὰ παράττουσι παρ' αὐτούς· τοῖς δὲ ἔθεσι κἀκεῖνοι κατακολουθοῦσι. καὶ τῶν μὲν ἐγγράφων οὐδὲν ἐν τοῖς πολεμίοις ἰσχύει· τὰ δὲ ἔθη φυλάττεται παρὰ πᾶσι, κἂν εἰς ἐσχάτην ἔχθραν προέλθωσι. τὸ γοῦν μὴ κωλύειν τοὺς νεκροὺς θάπτειν, οὐδαμοῦ γέγραπται· (πῶς γὰρ ἂν ὑπήκουον οἱ κρατοῦντες τοῖς τῶν ἡττωμένων ἐπιτάγμασιν;) ἀλλ' ἔθος ἐστὶ τὸ ποιοῦν τῆς φιλανθρωπίας ταύτης τοὺς κατοιχομένους τυγχάνειν. ὁμοίως τὸ τῶν κηρύκων ἀπέχεσθαι, καὶ μόνοις τούτοις πολλὴν ἀσφάλειαν εἶναι βαδίζουσι. τῶν μὲν οὖν νόμων παραβαινόντων οὐδεὶς ἂν ἐπιδείξειεν οὐδένα, οἶμαι, φανερῶς ὑπὸ τῶν θεῶν κεκολασμένον· Λακεδαιμόνιοι δ' ἐπεὶ παρέβησαν τῶν κηρύκων τὸ ἔθος, τοὺς παρὰ βασιλέως ἐλθόντας ἀνελόντες, ἐκολάσθησαν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ δαιμονίου.

ΠΕΡΙ' ΒΑΣΙΛΕΙ'ΑΣ ΚΑΙ' ΤΥΡΑΝΝΙ'ΔΟΣ ΛΟ'ΓΟΣ.

ΚΑΙ' μὴν εἴ τις ἀνδρὸς ἑνὸς οὐχ οἷός τε ἄρχειν ἐστὶ, καὶ τούτου σφόδρα ἐγγὺς ὄντος, ᾧ δὴ ξύνεστιν, οὐδὲ αὖ μίαν ψυχὴν κατευθύνειν τὴν αὑτοῦ, πῶς ἂν δύναιτο βασιλεύειν μυριάδων ἀναριθμήτων πανταχοῦ διεσπαρμένων, ὥσπερ σὺ λέγεις; καὶ πολλῶν τε οἰκούντων ἐπὶ πέρασι γῆς, ὧν οὐδὲ ἑώρακε τοὺς πλείους, οὐδ' ἂν ἴδοι ποτὲ, οὐδὲ τῆς φωνῆς ξυνήσει; ὅμοιον γὰρ ὥσπερ εἴ τις λέγοι τὸν οὕτως ἀδύνατον τὴν ὄψιν, ὡς μηδὲ τὰ ἐν ποσὶν ὁρᾶν, ἀλλὰ προσδεόμενον χειραγωγοῦ, τοῦτον ἀφικνεῖσθαι βλέποντα μέχρι τῶν πλείστων

ἀπεχόντων, ὥσπερ οἱ πόρρωθεν ὁρῶντες ἐκ τοῦ πελάγους τά τε ὄρη καὶ τὰς νήσους· ἢ τὸν οὐ δυνάμενον φθέγγεσθαι τοῖς παρεστῶσιν, ἱκανὸν ὅλοις δήμοις καὶ στρατοπέδοις εἰς ὑπήκοον φθέγγεσθαι. καὶ γὰρ οὖν ἔχει τι παραπλήσιον ὁ νοῦς τῇ ὄψει. καὶ ὡς ἐκείνη διεφθαρμένη μὲν, οὐδὲν οὐδὲ τῶν πλησιώτατα ὁρᾷ, ὑγιὴς δὲ οὖσα, μέχρις οὐρανοῦ τε καὶ ἀστέρων ἐξικνεῖται· ταυτὸ δὴ τοῦτο, ἡ μὲν τοῦ φρονίμου διάνοια καὶ πάντας ἀνθρώπους ἱκανὴ γίνεται διοικεῖν· ἡ δὲ τοῦ ἄφρονος οὐδὲ ἓν σῶμα τὸ ἐκείνου δύναται φυλάττειν, οὐδὲ ἕνα οἶκον. οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ τῶν ἐν ταῖς δυναστείαις, ὅτι μὲν ἔξεστιν αὐτοῖς πάντα λαμβάνειν, πάντων ἐπιθυμοῦσιν· ὅτι δὲ ἐπ' αὐτοῖς ἐστὶ τὸ δίκαιον, διὰ τοῦτο εἰσὶν ἄδικοι. ὅτι δὲ οὐ φοβοῦνται τοὺς νόμους, οὐδὲ εἶναι νομίζουσιν. ὅτι δὲ οὐκ ἀναγκάζονται πονεῖν, οὐδέποτε παύονται τρυφῶντες. ὅτι δὲ οὐδεὶς ἀμύνεται κακῶς πάσχων, οὐδέποτε παύονται ποιοῦντες. ὅτι δὲ μιᾶς σπανίζουσιν ἡδονῆς, οὐδέποτε ἐμπίπλανται ἡδόμενοι. ὅτι δὲ οὐδεὶς ψέγει ἐκ τοῦ φανεροῦ, οὐδὲν ἀπολείπουσι τῶν μὴ δικαίως λεγομένων. ὅτι δὲ οὐδεὶς αὐτοὺς βούλεται λυπεῖν, διὰ τοῦτο πᾶσι χαλεπαίνουσιν. ὅτι δὲ ὀργισθεῖσιν ἔξεστι πάντα ποιεῖν, διὰ τοῦτο συνεχῶς ὀργίζονται. ὁ δὲ ἀγαθὸς ἄρχων, ὥσπερ σὺ, τἀναντία ἐπιτηδεύει· οὐδενὸς μὲν ἐπιθυμεῖ, διὰ τὸ πάντα οἴεσθαι ἔχειν· φείδεται δὲ τῶν ἡδονῶν, διὰ τὸ μηδεμιᾶς ἂν ἀπορῆσαι ὀρεχθείς. δικαιότερος δὲ τῶν ἄλλων ἐστὶν, ἅτε πᾶσι παρέχων τὴν δικαιοσύνην. ἥδεται δὲ τοῖς πόνοις, ὅτι ἑκὼν πονεῖ. ἀγαπᾷ δὲ τοὺς νόμους, ὅτι οὐ δέδοικε. καὶ ταῦτα ὀρθῶς ὑπολαμβάνει. τίνι μὲν γὰρ φρονήσεως δεῖ πλείονος ἢ τῷ περὶ τοσούτων βουλευομένῳ; τίνι δὲ ἀκριβεστέρας δικαιοσύνης, ἢ τῷ μείζονι τῶν νόμων; τίνι δὲ σωφροσύνης ἐγκρατεστέρας, ἢ ᾧ πάντα ἔξεστι; τίνι δὲ ἀνδρείας μείζονος, ἢ τῷ πάντα σώζοντι; καὶ τοίνυν τῷ μὲν ἄλλων ἄρξοντι πολλῶν, τοῦτο μὲν, δαπάνης δεῖ παμπόλλης, τοῦτο δὲ, στρατοπέδων καὶ πεζικῶν καὶ ἱππικῶν· ἔτι δὲ τειχῶν, καὶ νεῶν, καὶ μηχανημάτων· εἰ μέλλει καθέξειν

μὲν τοὺς ὑπηκόους, ἀμύνεσθαι δὲ τοὺς πολεμίους, ἐὰν δέ τις ἀφίστηται τῆς ἀρχῆς, καταστρέφεσθαι. τὸ δὲ αὑτοῦ κρατεῖν, πάντων ἀδαπανώτατον καὶ ἀπραγμονέστατόν ἐστι, καὶ ἀκινδυνότατον. οὐδὲ γὰρ πολυδάπανος, οὔτε ἐργώδης, οὔτε ἐπισφαλὴς ὁ τοῦ ἐγκρατοῦς ἀνθρώπου βίος· ἀλλ' ὅμως τοιοῦτος ὤν, πάντων χαλεπώτατος πέφυκεν. ἐπεὶ Σαρδανάπαλος ἐκεῖνος ὁ θρυλλούμενος εἶχε μὲν Νῖνον, εἶχε δὲ Βαβυλῶνα, τὰς μεγίστας τῶν πρότερον γεγενημένων πόλεων, ὑπήκουε δὲ αὐτῷ πάντα τὰ ἔθνη τὰ νεμόμενα τὴν ἑτέραν ἤπειρον, μέχρι τῶν ἀοικήτων τῆς γῆς λεγομένων· βασιλείας δὲ οὐδὲν ἦν αὐτῷ προσῆκον, οὐ μᾶλλον ἢ τῶν σηπομένων τινὶ νεκρῶν. βουλεύεσθαι μὲν γὰρ, ἢ δικάζειν, ἢ στρατηγεῖν, οὔτε ἐβούλετο, οὔτε ἐδύνατο. ἐν δὲ τοῖς βασιλείοις, ἀποδιδράσκων εἰς τὴν γυναικωνῖτιν, καθῆστο ἐπὶ χρυσηλάτου κλίνης ἀναβάδην ὑπὸ ἁλουργέσι πασοῖς, ὥσπερ ὁ θρηνούμενος ὑπὸ τῶν γυναικῶν Ἄδωνις· ὀξύτερον φθεγγόμενος εὐνούχων· τὸν μὲν τράχηλον ἀποκλίνων, ὑπὸ δὲ ἀργίας καὶ σκιᾶς, λευκός· καὶ τρέμων, τὸ σῶμα πελιδνός, τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς ἀναστρέφων, ὥσπερ ἐξ ἀγχόνης. ὃν οὐκ ἦν διαγνῶναι τῶν παλλακῶν. καίτοι χρόνον τινὰ κατέσχεν, ὡς ἐδόκει, τὴν ἀρχὴν εἰκῆ φερομένην· ὥσπερ ναῦν δίχα κυβερνήτου πολλάκις ἀλωμένην, μηδενὸς κατέχοντος ἐν τῷ πελάγει, κατὰ τύχην εὐδίας ἐπεχούσης, ἔπειτα ὀλίγος κλύδων ἐπαρθεὶς καὶ ῥᾳδίως ἓν κῦμα ἐπέκλυσε. καὶ δὴ καὶ ἅρμα ἰδεῖν ἐστιν οὐδενὸς ἡνιοχοῦντος ἐν ἀγῶνι ῥεμβόμενον, ὃ νίκης μὲν οὐκ ἄν ποτε τύχῃ, ταράττει δὲ καὶ ἀπόλλυσι τὸν ἐγγὺς ὄχλον τῶν θεατῶν. οὔτε γὰρ ἄφρων, βασιλεὺς ἔσται ποτέ, οὐ μᾶλλον ἢ τυφλός, ἡγεμὼν ὁδοῦ γένοιτ' ἄν· οὔτε ἄδικος, οὐ μᾶλλον ἢ κανών, σκολιὸς καὶ ἄνισος, ἄλλου προσδεόμενος κανόνος· οὔτε δειλός, οὐ μᾶλλον ἢ λέων, ἐλάφου λαβὼν ψυχήν· ἢ σίδηρος κηροῦ καὶ μολύβδου μαλακώτερος. τίνι δ' ἰσχυροτέρας ἐγκρατείας προσήκει, ἢ τῷ πλείστων μὲν ἡδονῶν ἐν μέσῳ ζῶντι,

πλεῖστα δὲ πράγματα διοικοῦντι; ἐλαχίστην δὲ σχολὴν ἄγοντι, ὑπὲρ μεγίστων δὲ καὶ πλείστων φροντίζοντι;

ΠΕΡΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΛΟΓΟΣ.

ΥΜΕΙΣ μὲν ἴσως θαυμάζετε, καὶ παράδοξον ἡγεῖσθε, καὶ οὐδαμῶς σωφρονοῦντος ἀνδρός, ὅστις ἁπάντων ἀποστὰς περὶ ἃ οἱ πολλοὶ σπουδάζουσι, καὶ τρόπον τινὰ ἐάσας κατὰ ῥοῦν φέρεσθαι χρήματά τε καὶ δόξας καὶ ἡδονάς, οὔτε γεωργός, οὔτε ναύκληρος, οὔτε στρατιώτης, οὔτε στρατηγὸς περίεισιν· οὐ σκυτοτόμος, οὐ τέκτων, οὐκ ἰατρός, οὐ ῥήτωρ, οὐκ ἄλλο τι συνήθες πρᾶγμα κοινόν. οὑτωσὶ δὲ ἀτόπως ἰών τε καὶ ἀπιών, καὶ παριστάμενος ἔνθα μηδὲν αὐτῷ πρᾶγμά ἐστιν, ἀλλ᾽ ὡς ἂν τύχῃ τε καὶ ὁρμήσῃ, βουλευτήρια μὲν καὶ θέατρα καὶ συλλόγους ἀτιμάσας, ἐκκλησιάζων δὲ μόνος αὐτός, καὶ θεωρῶν οὐκ ὀρχουμένους, οὐδὲ ᾄδοντας, οὐδὲ πυκτεύοντας, οὐδὲ παλαίοντας, ἀλλ᾽ ὠνουμένους καὶ βαδίζοντας, καὶ λαλοῦντας, καὶ μαχομένους· ποτὲ μὲν τούτοις ἅπασι προσέχων εὖ μάλα, καὶ τερπόμενος πολὺ μᾶλλον ἢ παῖδες ἐν ἀγῶσι καὶ θεάτροις· οὐ προκαταλαμβάνων, οὐδὲ ἀγρυπνῶν, οὐδὲ θλιβόμενος· ποτὲ δὲ αὖ μήτ᾽ ἀκούων μηδενός, μηδ᾽ ὁρῶν, ἀλλὰ μηδ᾽ εἰδέναι νομίζων αὐτούς· ἐννοῶν ὃ βούλεται καὶ πράττων ἀδεῶς. ἐγὼ δὲ τοῦτο μὲν λαμπρὸν ἡγοῦμαι καὶ μακάριον, εἴ τις ἐν οἰκίαις ἐλεύθερος εἶναι δύναται, καὶ ἐν ὑπηκόοις αὐτόνομος. ὑπὲρ οὗ πολλὰ μὲν Λυδοὶ Φρυξί, πολλὰ δὲ Φρύγες Λυδοῖς ἐπολέμησαν, πολλὰ δ᾽ Ἴωνές τε καὶ Δωριεῖς, καὶ ξύμπαντα γένη. ἀνόητοι εἰδότες αὐτονομίας ἔρωτι οὐδεὶς ἐγκεχείρηκεν, οὐ τοῖς αὐτὸς αὑτοῦ χρῆσθαι νόμοις· οἱ δὲ ξύμπαντες περὶ τῶν Σόλωνος καὶ Δράκοντος καὶ Νομᾶ καὶ Ζαλεύκου νόμων ἐρίζουσιν, ὅπως τούτοις ἀλλὰ μὴ τούτοις ἕπωνται· μηδενὸς αὖ μηδὲ ἐκείνων οἷα ἐχρῆν τιθέντων. Σόλωνα μέν τοι καὶ αὐτὸν εἰδέναι φασὶν ὡς ὅτι αὐτῷ μὴ ἀρέ-

μὴ ἀρέσκοντα εἰσηγεῖτο Ἀθηναίοις, ἀλλ' οἷς αὐτοὺς ὑπελάμβανε χρήσεσθαι. δῆλον οὖν ὅτι πονηροὺς ἔγραφε νόμους, εἴπερ τοὺς ἀρέσκοντας πονηροῖς ἔγραφεν. ἀλλ' ὅμως καὶ αὐτὸς τούτοις ἐχρῆτο, πονηροῖς τε οὖσι καὶ οὐκ ἀρέσκουσιν αὐτῷ. δῆλον οὖν ὅτι τούτων μὲν οὐδενὶ μετῆν αὐτονομίας, οὐδὲ ἐσπούδαζον, οὐδὲ ἐπολέμουν ὅπως ὦσιν ἐλεύθεροι· ἀλλὰ γὰρ ἄφθονόν τε καὶ πολλὴν δουλείαν ἐντὸς τῶν τειχῶν ἐγκαθείρξαντες, ἔπειτα ἐπάλξεσι καὶ πύργοις καὶ βέλεσιν ἠμύνοντο, ὅπως μὴ εἰσίοιεν ἔξωθεν παρ' αὐτούς· ὥσπερ εἴ τις νεὼς διερρηγμένης, κλύδωνος ἔνδον ὄντος, φυλάττοιτο καὶ περιάγματα ἔχοι μή ποτε ἄνωθεν ὑπερβάλῃ. καθάπερ οὖν φασὶ τοὺς Τρῶας ὑπὲρ τῆς Ἑλένης πολιορκεῖσθαι καὶ ἀποθνήσκειν, οὐκ ἔνδον οὔσης, ἀλλ' ἐν Αἰγύπτῳ· ταυτὸ πάθος οὗτοι πεπόνθασιν· ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἐμάχοντο καὶ ἠγωνίων, οὐκ οὔσης παρ' αὐτοῖς. ἀλλ' ὅμως ἐκεῖνοί τε ἔλεγον πάντα πράττειν ὑπὲρ τῶν νόμων, καὶ νῦν φασὶν ἐν τούτοις εἶναι τὴν δίκην, ὁπόταν αὐτοὶ δυστυχεῖς ὄντες συγγράφωσιν, ἢ παρ' ἄλλων ὁμοίως παραλάβωσιν. νόμον δὲ τὸν ἀληθῆ καὶ κύριον καὶ φανερὸν οὔτε ὁρῶσιν, οὔτε ἡγεμόνα ποιοῦνται τοῦ βίου. τοιγαροῦν ὥσπερ ἐν μεσημβρίᾳ λάμποντος ἡλίου δᾷδας ἴασι, καὶ δαλοὺς ἀράμενοι, τὸ μὲν θεῖον φῶς ἐλάσαντες, καπνῷ δὲ ἑπόμενοι κἂν μικρὸν αἴθυγμα δεικνῦσι πυρός. ὁ μὲν οὖν τῆς φύσεως νόμος ἀφεῖται καὶ λέλοιπε παρ' ὑμῖν ὦ κακοδαίμονες, ἄξονας δὲ καὶ γραμματεῖα καὶ στήλας φυλάττετε, καὶ ἀνωφελῆ στίγματα· καὶ τὸν μὲν τοῦ Διὸς θεσμὸν πάλαι παρέβητε, τὸν δὲ τοῦ δεῖνος ἢ τὸν τοῦ δεῖνος ὅπως μηδεὶς παραβήσεται σκοπεῖσθε· καὶ τὴν ἀρὰν ἣν Ἀθηναῖοι περὶ τῶν Σόλωνος ἔθεντο νόμων τοῖς ἐπιχειροῦσι καταλύειν, ἀγνοεῖτε κυριωτέραν οὖσαν ἐπὶ τοῖς ἐκείνου νόμοις. πᾶσα γὰρ ἀνάγκη τὸν συνέχοντα τὸν θεσμόν, Ἀθηναίων ἐπάρχειν. πλὴν παῖδας καὶ γένος οὐκ ἐπέξεισιν, ὡς ἐκεῖ, τῶν ἁμαρτανόντων, ἀλλ' ἕκαστος αὐτῶν γίγνεται τῆς ἀτυχίας αἴτιος. τὸν οὖν ἐπιχειροῦντα τοῦτον σώζειν, ὡς αὐ-

οἷός τε ᾖ, καὶ τό γε καθ' αὑτὸν φυλάττειν, οὐδέποτε ἂν μὴ φρονεῖν φαίην ἔγωγε. πολὺ δὲ μᾶλλον ὑμᾶς θαυμάζω, καὶ ἐλεῶ τῆς χαλεπῆς καὶ παρανόμου δουλείας, ἐν ᾗ ζεύξαντες αὑτοὺς ἔχετε· οὐχ ἑνὶ δεσμῷ μόνον περιβαλόντες, οὐδὲ δυσὶν, ἀλλὰ μυρίοις, ὑφ' ὧν ἄγχεσθε πολὺ μᾶλλον τῶν ἐν ἁλύσει τε καὶ κλοιῷ καὶ πέδαις ἑλκομένων. τοῖς μὲν γάρ ἐστι καὶ ἀφεθῆναι, καὶ διακόψασι φυγεῖν· ὑμεῖς δὲ ἀεὶ μᾶλλον κρατύνεσθε τὰ δεσμά, καὶ πλείω καὶ ἰσχυρότερα ἀπεργάζεσθε. καὶ μὴ, ὅτι οὐχ ὁρᾶτε αὐτὰ, ψευδῆ καὶ ἄπιστον ἡγεῖσθε τόνδε τὸν λόγον· σκοπεῖτε δὲ Ὁμήρου τοῦ καθ' ὑμᾶς σοφωτάτου, ποῖ' ἄττα δεσμὰ τὸν Ἄρη φησὶ κατασχεῖν,

Ὠκύτατόν περ ἐόντα θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν·
Ἠΰτ' ἀράχνια λεπτὰ, τά κ' οὔ κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο.

μὴ οὖν οἴεσθε τὸν μὲν Ἄρη, θεὸν ὄντα καὶ ἰσχυρὸν, οὕτως ὑπὸ λεπτῶν τε καὶ ἀοράτων πεδηθῆναι δεσμῶν· αὑτοὺς δὲ πάντων θνητῶν ἀσθενεστάτους ὄντας μὴ ἄν ποτε ἁλῶναι δεσμοῖς ἀφανέσιν, δὴ εἰ μὴ σιδήρου τε καὶ ὀρειχάλκου εὖ πεποιημένα εἴη. τὰ μὲν οὖν σώματα ὑμῶν, οἷα δὴ στερεὰ, καὶ τὸ πλέον ὀργῆς γέμοντα, τοσούτων δεῖ τῶν κρατησόντων· ψυχὴ δὲ ἀόρατός που καὶ λεπτὴ φύσει, πῶς ἂν δεσμῶν τοιούτων τυγχάνοι, κατὰ τὸν Ἥφαιστον αὐτόν; ὑμεῖς δὲ στερροὺς καὶ ἀδαμαντίνους πεποίησθε, πάσῃ μηχανῇ πλεξάμενοι, καὶ τὸν Δαίδαλον αὐτὸν ὑπερβεβλημένοι τῇ τέχνῃ τε καὶ σπουδῇ· πρὸς τὸ πᾶν ὑμῶν μέρος τῆς ψυχῆς καταδέδεσθαι, καὶ μηδὲν ἐλεύθερον εἶναι, μηδὲ αὐτόνομον. τί γὰρ ἦν ἡ Κνωσίων εἱρκτὴ, καὶ τὸ τοῦ Λαβυρίνθου σκολιὸν, πρὸς τὴν σκολιότητα καὶ τὸ δυσεύρετον τῆς ἀφροσύνης; τί δὲ ἡ Σικελικὴ φρουρὰ τῶν Ἀττικῶν αἰχμαλώτων, οὓς εἰς πέτραν τινὰ ἐνέβαλον; τί δὲ ὁ Λακώνων Κεάδας, καὶ τὸ παρὰ Πέρσαις οἴκημα μεστὸν τέφρας; ἢ νὴ Δία, εἴ τινες κόρας χαλεποὶ πατέρες (ὡς ὁ τῶν ποιητῶν λόγος) χαλκέων περιβόλων ἐφρούρησαν εἱρκταῖς. οὐδὲ τῷ νήφειν ἐν τοῖς λόγοις ἔτι μοι δοκῶ, τῶν ἀνθρωπίνων συμφορῶν μνησθεὶς ἐπιπλέον, καὶ τῆς

πικρᾶς καὶ δυσχεροῦς δουλείας, ἣν δεδούλωσθε πάντες· ὅθεν νημάτων ἐστὶν οὐ λεπτῶν ἀπορήσαντας ἐξελθεῖν, βοηθείᾳ κόρης ἄφρονος, ὥσπερ ἐκεῖνον Θησέα φασὶν ἐκ Κρήτης σωθῆναι· εἰ μή τις αὐτῆς, οἶμαι, τῆς Ἀθηνᾶς παρεστηκυίας, καὶ σωζούσης ἅμα. εἰ γὰρ ἐθέλοιμι πάσας εἰπεῖν τὰς εἱρκτὰς καὶ τὰ δεσμὰ τῶν θνητῶν τε καὶ ἀθλίων ἀνθρώπων, οἷς ἐγκλείσαντες αὐτοὺς ἔχετε, μὴ σφόδρα ὑμῖν ἀπηνής τε καὶ φαῦλος δόξω ποιητὴς, ἐν οἰκείοις τραγῳδῶν πάθεσιν. οὐ γὰρ μόνον, ὡς οἱ δόξαντες ὑμῖν κακοῦργοι, πιέζονται τραχήλου τε καὶ χειρῶν καὶ ποδῶν, ἀλλὰ γαστρὸς· καὶ τῶν ἄλλων μερῶν ἕκαστον ἰδίῳ δεσμῷ τε καὶ ἀνάγκῃ κατειλημμένον. οἱ δὲ εἰσὶ ποικίλοι τε καὶ πολύτροποι. κἀμοὶ δοκεῖ τις ἂν ἰδὼν ὄψει, περφθῆναί τε καὶ σφόδρα ἀγασθῆναι τὴν ἐπίνοιαν. πρώτη μὲν γὰρ, οἶμαι, περὶ ἕκαστον ἐστὶ δέσποινα, χαλεπὴ μὲν ἄλλως καὶ δυσμενὴς καὶ ἐπίβουλος ἰδεῖν· εἰ δὲ ἄρα καὶ μειδιῶσα προσσαπαντᾷ, σαρδόνιον μάλα τοῖον. χαλεπὴ δὲ ἡδονὴ καὶ φέρειν δεσμὰ κατὰ τὴν αὐτῆς φύσιν ἀνανθῆ, καὶ μαλακὰ τὰ πρὸς τὴν, οἷς εἰκός ἐστι καταδεῖσθαι βασιλεῖς ἢ τυράννους, καὶ πάντας ὅσοι μακαρίων παῖδες κέκληνται. τούτων δὲ χαλεπώτερον οὐδὲν, οὐδὲ μᾶλλον ἐμφύεται καὶ πιέζει. μετὰ δὲ ταύτην ἦλθεν ἑτέρα, κλοιόν τινα φέρουσα χρυσοῦν, ἢ ἀργυροῦν. τοῦτον δὲ περιθεῖσα, ἕλκει μὲν ἰδιώτας περὶ πᾶσαν γῆν καὶ θάλασσαν, ἕλκει δὲ βασιλεῖς, καθ' Ἡσίοδον· σύρει δὲ πόλεων στρατηγοὺς ἐπὶ πύλας, ὥστε ἀνοίγειν καὶ προδιδόναι. φασὶ δὲ καὶ δεῖσθαι τούτων οὓς ἂν ἀπολλύῃ, καὶ ποιεῖν ἀδαίμονας. ὥσπερ Ἀστυάγην ποτὲ Κῦρος ἐν χρυσαῖς ἔδησε πέδαις, ὡς ἂν δηλονότι πάππου κηδόμενος. πολὺ δὲ ἂν ἔργον εἴη διεξιέναι καὶ πάσας τὰς ἰδέας τῶν δεσμῶν· ἕνα δὲ οὖν ἄξιον εἴη μὴ παρεῖναι, τὸν ἐνδοξότατον αὐτῶν καὶ ποικιλώτατον, ὃν ἡ χαλεπωτάτη φέρει δέσποινα, χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ, καὶ παντοίοις λίθοις τε καὶ ψήφοις, καὶ ζώων κέρασι καὶ ὀδοῦσι, καὶ ὀστράκοις, ἔπι δὲ ἁλουργέσι βαφαῖς, καὶ ἑτέροις μυρίοις τισὶν, ὥσπερ ὅρμον πολυτελῆ καὶ θαυμαστὸν,

ἀσκήσασα, καὶ πολλά τινα ἐν αὐτῷ σχήματά τε καὶ μορφὰς μιμησαμένης, στεφάνους, καὶ σκῆπτρα, καὶ τιάρας, καὶ θρόνους ὑψηλούς· καθάπερ οἱ πολλοὶ τεχνῖται κλίνας τινὰς, ἢ θύρας, ἢ ὀροφὰς οἰκιῶν κατασκευάζοντες, ἕτερ᾽ ἄττα μηχανῶνται φαίνεσθαι. λέγω δέ, οἷον θυρῶν ἐξοχαῖς θηρίων κεφαλὰς ἀπεικάσαντες, καὶ κιόνων ὁμοίως. ἔτι δὲ καὶ ἦχος ἐν τούτῳ, καὶ φωνὴ παντοία κρότων τε καὶ ποππυσμῶν· καὶ ἠχεῖ ταῦτα τὰ δεσμά. πάλιν οὖν τοῦτον περιβάλλει δημαγωγοῖς τε καὶ βασιλεῦσιν. ἀλλ᾽ ὅπως μὴ πόρρω που αὐτοὶ φερώμεθα ὑπὸ τῆς εἰκόνος, ὥσπερ ὄντως εἰδώλῳ τινὶ λόγου ἐπακολουθοῦντες (ὡς Ὅμηρος Ἀχιλλέα ἐποίησε τῷ τοῦ Ἀντήνορος ἑπόμενον μακρὰν ἀπελθεῖν) ἱκανῶς ἔχει.

ΠΕΡΙ ΟΜΟΝΟΙΑΣ ΕΝ ΝΙΚΑΙΑ, ΠΕΠΑΥΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΣΤΑΣΕΩΣ, ΛΟΓΟΣ.

ΕΓΩ χαίρω τιμώμενος ὑφ᾽ ὑμῶν, ὥσπερ εἰκός ἐστι χαίρειν τὸν ἄνδρα τὸν σώφρονα, τιμώμενον ὑπὸ πόλεως ἀγαθῆς καὶ λόγου ἀξίας· ὥσπερ ἡ ὑμετέρα πόλις, κατά τε ἰσχὺν καὶ μέγεθος οὐδεμιᾶς ἡττωμένη τῶν ὁπήποτε ἐνδόξων· γένους τε γενναιότητι, καὶ πλήθους συνοικήσει τῶν φανερωτάτων γενῶν· οὐκ ἀλλαχόθεν ἄλλων συνελθόντων, φαύλων καὶ ὀλίγων, ἀλλὰ Ἑλλήνων τε τῶν πρώτων, καὶ Μακεδόνων· τὸ δὲ μέγιστον, ἥρωάς τε καὶ θεοὺς οἰκιστὰς λαβοῦσα. πρέπει δὲ τοῖς ὑπὸ θεῶν ᾠκισμένοις εἰρήνη, καὶ ὁμόνοια, καὶ φιλία πρὸς αὑτούς. αἰσχρὸν γὰρ εἰ μὴ σφόδρα εὐδαίμονες ἔσονται, καὶ θεοφιλεῖς, καὶ διοίσουσί τι τῶν ἄλλων εὐτυχίᾳ· βουλόμενοί γε ἀληθὲς ἐπιδεικνύειν τὸ τοῦ γένους, ἀλλὰ μὴ ψευδῆ καὶ μάταιον λόγον. θεοὶ γὰρ οἰκισταὶ καὶ συγγενεῖς καὶ προπάτορες οὐδὲν οὕτως ἐθέλουσι τοὺς αὐτῶν ἔχειν, οὔτε χώρας κάλλος, οὔτε καρπῶν ἀφθονίαν, οὔτε πλῆθος ἀν-

θρώπων, ὡς σωφροσύνην, καὶ ἀρετήν, καὶ πολιτείαν νόμιμον· καὶ τῶν μὲν ἀγαθῶν πολιτῶν τιμήν, τῶν δὲ κακῶν ἀτιμίαν. ὡς ἔγωγε ἥδομαι νῦν ὁρῶν ὑμᾶς ἓν μὲν σχῆμα ἔχοντας, μίαν δὲ φωνὴν ἀφιέντας, ταυτὰ δὲ βουλομένους. ποῖον μὲν γὰρ θέαμα κάλλιον πόλεως ὁμοφρονούσης; ποῖον δὲ ἄκουσμα σεμνότερον; ποία δὲ βουλεύεται πόλις ἄμεινον τῆς ἅμα βουλευομένης; ποία δὲ ἀμαρέστερον πράττει, τῆς ἅμα πραττούσης; ποία δὲ ἧττον ἀποτυγχάνει τῆς ταυτὰ βουλευομένης; τίσι μὲν ἥδιω τἀγαθὰ τῶν ὁμονοούντων; τίσι δὲ κουφότερα τὰ λυπηρὰ τῶν κοινῇ φερόντων, ὥσπερ βάρος; τίσι δὲ σπανιώτερον συμβαίνει τὰ χαλεπὰ τῶν ἀλλήλους φυλαττόντων; ποία μὲν τοῖς πολίταις προσφιλεστέρα πόλις, ποία δὲ τιμιωτέρα τοῖς ξένοις; ποία δὲ χρησιμωτέρα τοῖς φίλοις; τίς δὲ τοῖς ἐχθροῖς φοβερωτέρα; ὁ παρὰ τίνων μὲν ἔπαινος δοκεῖ πιστότερος, ὁ παρὰ τίνων δὲ ψόγος, ἀληθέστερος; τίνες δὲ παρὰ τοῖς κρατοῦσι πλείονος αἰδοῦς τυγχάνουσι; τίνες μὲν ἰσοτιμότεροι τοῖς κρατοῦσι, τίνας δὲ μᾶλλον οἱ κρατοῦντες αἰδοῦνται; τίνας μὲν οὕτως ἀγαπῶσιν οἱ χρηστοὶ ἄρχοντες, τίνων δὲ ἧττον καταφρονοῦσιν οἱ πονηροί; οὐ γὰρ δῆλον ὅτι τοῖς μὲν ὁμονοοῦσιν οὐ μόνον οἱ κρατοῦντες, ἀλλὰ καὶ οἱ θεοὶ προσέχουσιν; οἱ δὲ στασιάζοντες οὐδὲ αὑτῶν ἀκούουσιν; οὔτε γὰρ τῶν ἀσυμφώνων χορῶν οὐδεὶς ἀκούει ῥαδίως ὅ,τι λέγουσιν, οὔτε τῶν διαφερομένων πόλεων. ποῖα δὲ οἰκοδομήματα, πόση δὲ χώρα, πόσον δὲ πλῆθος ἀνθρώπων, ἰσχυρότερον δῆμον ἀποφαίνει τῆς πρὸς αὑτὸν ὁμονοίας; ὁπόσοι γὰρ ἂν ὦσι πολῖται τῆς ὁμονοούσης πόλεως, τοσοῦτοι μὲν ὀφθαλμοὶ ὁρῶσι τὸ ἐκείνης συμφέρον, τοσαῦται δὲ ἀκοαὶ ἀκούουσι, τοσαῦται δὲ γλῶτται παραινοῦσι, τοσαῦται δὲ διάνοιαι φροντίζουσι. διαφέρουσι γὰρ οὐδὲν ἢ εἴ τις θεῶν οὕτω μεγάλης καὶ πολυανθρώπου πόλεως μίαν ψυχὴν ἐποίησεν. ὡς οὔτε χρημάτων πλῆθος, οὔτε ἀνθρώπων, οὔτε ἄλλη δύναμις ξυνήνεγκε τοῖς διαφερομένοις, ἀλλὰ τοὐναντίον πάντα ταῦτα πρὸς βλάβης μᾶλλον ἐστὶ καὶ ὅσῳ ἂν πλείονα

ὑπάρχῃ, τοσούτῳ μείζονος καὶ χαλεπωτέρας. ὥσπερ οἶμαι καὶ τῶν σωμάτων τῷ μὲν ὑγιαίνοντι συμφέρει τὸ μέγεθος καὶ τὸ πλῆθος τῶν σαρκῶν, τῷ δὲ νοσοῦντι καὶ φαύλως ἔχοντι σφαλερωτάτη ἐστὶν ἡ τοιαύτη ἕξις, καὶ ὀξυτάτων ἐπάγει κινδύνων. ὁμοίως δὲ καὶ ναῦς ἥτις ἂν μετὰ ὁμονοίας πλέῃ τοῦ κυβερνήτου καὶ τῶν ναυτῶν, αὐτή τε σώζεται καὶ σώζει τοὺς ἐμπλέοντας· εἰ δὲ μή, ὅσῳ πλείω τὰ ἱστία, τοσούτῳ σφοδρότερον τὸν χειμῶνα καὶ τὴν ταραχὴν μείζω συμβαίνειν ἀνάγκη. τὸ αὐτὸ τοῦτο ἐπὶ ἅρματος. ἐὰν μὲν ὅ θ' ἡνίοχος ἄρχειν ἐπίσταται κατὰ τρόπον, οἵ τε ἵπποι ὁμοφρονοῦντες καὶ πειθόμενοι ὦσιν, ἐλπίς ἐστιν ἐν μὲν ἀγῶνι νικᾶν, ἐν δὲ πολέμῳ σώζεσθαι τὸ τοιοῦτον ἅρμα· στάσεως δὲ καὶ ταραχῆς ἐνούσης, τοσούτῳ μείζων ὁ κίνδυνος ὅσῳ ἂν ἰσχυρότεροι ὦσιν οἱ ἵπποι καὶ ταχύτεροι. παραπλησίως δὲ καὶ πόλει ὁμονοούσῃ πάντα τὰ τοιαῦτα χρήσιμά ἐστι, περιουσία χρημάτων, καὶ πλῆθος ἀνθρώπων, καὶ τιμαὶ καὶ δόξα καὶ δύναμις· εἰ δὲ μή, δύσχρηστα καὶ χαλεπά· οἷον ἐν ταὐτῷ τρεφομένων θηρίων πολλῶν, ἢ βοσκημάτων, ἑνὸς εἴργοντος περιβόλου, καὶ ἐρειδόντων τε ἄλληλα καὶ πατούντων, καὶ ἐπεμβαινόντων ἀλλήλοις. ἀλλ' εἰ μὲν ὑγιαίνων ἐτύγχανον, οὐκ ἂν ἀπέστην τοῦ λόγου πρὶν ἱκανῶς αὐτὸν διελθεῖν, κατὰ τὴν ἐμαυτοῦ δύναμιν· νῦν δὲ ὑμεῖς τε ἴσως πρὸς ἑτέροις ἐστὲ μᾶλλον, κἀγὼ πολὺ καταδεέστερα ἔχω ἢ πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ ἀγῶνος. τὸν οὖν βραχύτατον καὶ αἰσιώτατον λόγον καταλείπεται εἰπεῖν τὸν πρὸς τοὺς θεούς. οὗτοι γὰρ καὶ τῶν μικρὸν φθεγγομένων ἃ διανοοῦνται ἴσασιν. ἴσως γὰρ καὶ τοῦτο τοῦ σφόδρα εὐνοοῦντός ἐστιν· ὥσπερ οἱ χρηστοὶ πατέρες τοῖς παισὶν ἃ μὲν δύνανται παραινοῦσιν, ἃ δ' ἂν μὴ πείθωσιν, εὔχονται τοῖς θεοῖς ὑπὲρ αὐτῶν. εὔχομαι δὴ τῷ τε Διονύσῳ τῷ προπάτορι τῆσδε τῆς πόλεως, καὶ Ἡρακλεῖ τῷ κτίσαντι τήνδε τὴν πόλιν, καὶ Διὶ πολιεῖ, καὶ Ἀθηνᾷ, καὶ Ἀφροδίτῃ φιλίᾳ, καὶ Ὁμονοίᾳ, καὶ Νεμέσει, καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς, ἀπὸ τῆσδε τῆς ἡμέρας τῇδε τῇ πόλει πόθον ἑαυτῶν ἐμβα-

λεῖν, καὶ ἔρωτα, καὶ μίαν γνώμην, καὶ ταὐτὰ βούλεσθαι τε φρονεῖν· στάσιν δὲ καὶ ἔριδα, καὶ φιλονεικίαν ἐκβαλεῖν, ὥς ἂν ἐν ταῖς εὐδαιμονεστάταις καὶ ἀρίσταις ἢ πόλεσι τὸ λοιπόν.

ΠΕΡΙ' ΟΜΟΝΟΙ'ΑΣ ΠΡΟ'Σ ἈΠΑΜΕΙ͂Σ, ΛΟ'ΓΟΣ.

ΟΤΙ μὲν ὑμεῖς, ὦ βουλὴ, καὶ τῶν ἄλλων οἱ παρόντες οἱ μετριώτατοι, πράως πρὸς ἐμὲ καὶ φιλικῶς ἔχετε, δοκῶ μοι τοῦτο γιγνώσκειν. αὐτός τε γὰρ ἐμαυτὸν οἶδα περὶ πολλοῦ ποιούμενον τὴν παρ᾽ ὑμῶν εὔνοιαν, καὶ μηδέποτε μηδὲν ἐναντίον μήτε εἰπόντα, μήτε πράξαντα. καὶ ὑμεῖς εὐθὺς ἐμὲ ἀφικόμενον ἐτιμήσατε δημοσίῳ ψηφίσματι, πέμψαντες, συνηδόμενοι τῆς καθόδου, καὶ παρακαλοῦντες ἐπιδημῆσαι πρὸς αὐτούς. καὶ ἴσως οὐδὲν ἐποιεῖτε θαυμαστόν. οὐ γὰρ μόνον αἱ λοιπαὶ πόλεις ἀλλὰ καὶ τῶν ἰσοτίμων ὑμῖν αἱ πλεῖσται σχεδὸν, ὅπου γέγονα, καὶ πολιτείας καὶ βουλῆς καὶ τῶν πρώτων τιμῶν οὐδὲν δεομένῳ μετέδωκαν, οὐκ ἀνωφελῆ, φημὶ, νομίζοντες, οὐδὲ ἀνάξιον τιμᾶσθαι. τὸ γὰρ ὑμέτερον οὐκ ἔστιν ἀλλότριον, ἀλλ᾽ ὡς ἂν εὐνοίᾳ καὶ χάριτι πατρίδος τιμώσης πολίτην αὐτῆς. τὸ δὲ εἶναί τινας, ὡς ἂν ἐν δήμῳ, τῶν ἐνθάδε ἐμοὶ σχεδὸν μὴ σφόδρα ἡδομένους, οὐκ ἂν θαυμάσαιμι, διὰ τὴν τῶν πόλεων φιλοτιμίαν. καίτοι ἐπίσταμαι σαφῶς οὐδὲ τοὺς ἐκεῖ πολίτας ἅπαντας ἀρέσαι δυνάμενος, ἀλλ᾽ ἐνίους δι᾽ αὐτὸ τοῦτο ἀχθομένους ὅτι λίαν δοκῶ φιλόπολις καὶ πρόθυμος. δεῖ δὲ τὸν ἐπιεικῆ καὶ μέτριον ἄνδρα καὶ ταύτην παρέχειν τὴν ἐξουσίαν τοῖς ἑαυτοῦ πολίταις. τὸ γὰρ μηδένα ἐν πόλει μήτε ἀντιλέγειν ἑνὶ, μήτε μέμφεσθαι, κἂν ἅπαντα φαίνηται ποιῶν κακῶς, οὐ δήμων ἐστὶν, οὐδὲ ἐπιεικὲς, ἀλλὰ μᾶλλον φιλεῖ τὸ τοιοῦτον συμβαίνειν τοῖς τυράννοις ἢ τοῖς εὐεργέταις.

εἰ οὖν εἰσί τινες πρὸς ἐμὲ δυσκόλως διακείμενοι, τούτοις μάλιστα πιστεύω. δῆλον γὰρ ὡς νομίζοντές με ἀγαπᾶν τὴν ἐμαυτοῦ πατρίδα, καὶ πάντα τρόπον αὔξειν, οὕτως ἔχουσιν. ἐὰν οὖν πεισθῶσιν ὅτι καὶ ταύτην ἡγοῦμαι πατρίδα, καὶ πράττειν ὑπὲρ αὐτῆς ὅ,τι ἂν δύνωμαι πρόθυμός εἰμι, ῥᾳδίως μεταβαλοῦνται, καὶ ἀγαπήσουσί με τοῖς ἄλλοις ὁμοίως. τὸ μὲν οὖν φιλεῖν τὴν πατρίδα μάλιστα πάντων, οὐκ ἔξαρνός εἰμι· πυνθάνομαι δὲ αὐτὸ, εἰ τοῦτο ἀδίκου νομίζουσιν ἀνδρὸς εἶναι καὶ μοχθηροῦ, καὶ πολίτην τοιοῦτον οὐκ ἂν ἐθέλοιεν εἶναι παρ' αὐτοῖς. οὐκοῦν ἔξεστιν ὑμῖν ἔχειν κἀμὲ πολίτην ἀνυπόπτως, καὶ τῶν ἄλλων τοῖς βελτίστοις. καὶ τοίνυν δι' αὐτό μοι τοῦτο πιστεύοιτε ἂν δικαιότερον. ὅστις μὲν γὰρ ἀγνώμων περὶ τοὺς φύσει γονέας, οὐκ ἂν γένοιτο ὅσιος οὐδὲ πρὸς τοὺς θεμένους αὐτόν· ὁ δὲ τοὺς γεννήσαντας ἀγαπῶν, οὐδέποτ' ἂν ἀμελήσειε τῶν χάριτι γονέων γενομένων. τὸ μὲν γὰρ τῆς φύσεως, αὐτόματόν ἐστι· τὸ δὲ τῆς χάριτος, ἑκούσιον. εἰμὶ μὲν οὖν πολίτης ἑκατέρων· ἀλλ' ἐκείνοις μὲν οὐ δεῖ με περὶ τούτου χάριν εἰδέναι, ὑμᾶς δὲ ὡς εὐεργέτας ἀμείβεσθαι δίκαιον. διὰ δὲ τὴν ὑμετέραν εὔνοιαν καὶ δωρεὰν μετέχω τῆς πόλεως· ἀλλ' ὅσοι μὲν αὐτοὶ πολῖται γεγόνασι, τούτοις μόνον ὑπάρχει φιλάνθρωπον τὸ τῆς δωρεᾶς· τὸ δὲ τῆς φύσεως ἀναγκαῖον οὐ πρόσεστιν· ἐμοὶ δὲ ἀμφοτέρων μέτεστιν. ὁ μὲν γὰρ πάππος ὁ ἐμὸς μετὰ τῆς μητρὸς τῆς ἐμῆς παρὰ τοῦ τότε αὐτοκράτορος φίλου ὄντος, ἅμα τῆς Ῥωμαίων πολιτείας καὶ τῆς ὑμετέρας ἔτυχεν· ὁ δὲ πατὴρ, παρ' ὑμῶν. ὥστε καὶ χάριτι καὶ γένει πολίτης ὑμέτερός εἰμι. τὸ γὰρ ἀπωτέρω δυοῖν βαθμοῖν ζητεῖν τὸ γένος, οὐδαμῶς ἐπιεικές. οὐδεὶς γὰρ οὕτω τό γε ἀληθὲς ἐξ οὐδεμιᾶς εὑρεθήσεται πόλεως. ἐπεὶ μὴν τῶν γε ἐμῶν τέκνων ἥδε πατρίς ἐστι μᾶλλον. τὸ μὲν οὖν ἀναγκαῖον συνακολουθεῖν τὰ τέκνα τῷ πατρί· πολὺ δὲ ἥδιον, τὸν πατέρα τοῖς παισὶ συνέπεσθαι. διὰ μὲν δὴ ταῦτα εὔνους ἂν ὑμῖν τυγχάνω, καὶ πολίτου διάθεσιν ἔχω. καὶ φανερῶς δὲ ἐδήλωσα. τῆς γὰρ φιλονεικίας ἐνεστώσης ταῖς πόλεσι, καὶ

τῆς πατρίδος σφόδρα μὲν αἰδουμένης ἐμὲ ἄκοντα ἐνοχλῆσαι, σφόδρα δὲ ἐπιθυμούσης ἀναλαβεῖν τὸ πρᾶγμα, πολλάκις τὸ ἡμᾶν προσκαλουμένης, οὐκ ἐπήκουσα πρὸς τοῦτο μόνον· οὐδὲν ἂν ὀκνήσας ἐκείνης ἕνεκα ποιῆσαι μηδενὸς ἔλαττον τυχὸν πρᾶξαι δυνάμενος· καὶ φίλων μοι ὄντων οὔτε ὀλίγων οὔτε ἀδυνάτων (ἵνα μηδὲν ἐπίφθονον εἴπω, μηδὲ ὃ λυπήσει τινάς) ἔτι δὲ οὐκ ὀκνῶν τὴν ὁδὸν, ὁπότε δεῖ με καὶ ἄλλως ἀπιέναι. τούτων οὖν ὑπαρχόντων, ἀπεχόμην τοῦ πράγματος, οὐκ ἐκείνους προδιδοὺς, ἀλλ᾽ αἰδούμενος ὑμᾶς, καὶ νομίζων χρησιμώτερος ἔσεσθαι κἀκείνοις καὶ ὑμῖν, ἐὰν δύνωμαι φιλίας ποιῆσαι τὰς πόλεις, τῶν τε προτέρων ζητημάτων ἀπαλλάξας, καὶ τὸ λοιπὸν εἰς εὔνοιαν προτρεψάμενος. τοῦτο γὰρ ἁπάντων βέλτιστόν τε καὶ ἄριστον, οὐ μόνον τοῖς ἴσοις πρὸς ἀλλήλους, ἀλλὰ καὶ τοῖς κρείττοσι πρὸς τοὺς ὑποδεεστέρους.

Ἐπίσταμαι μὲν οὖν ὡς χαλεπόν ἐστιν ἀνθρώπων ἐξελεῖν ἔριν, καὶ ταῦτα, ἐν πλείονι χρόνῳ τεθραμμένην· (ὥσπερ νόσημά ἐκ πολλοῦ συμπεφυκὸς οὐ ῥᾴδιον ἀπαλλάξαι τοῦ σώματος, ἄλλως τε εἴ τις θέλοι ἀνωδύνως ἰᾶσθαι) ὅμως δὲ πιστεύω τῷ τῆς πόλεως ἤθει, νομίζων οὐ σκληρὸν οὐδὲ ἀμαθὲς, ἀλλὰ τῷ ὄντι γνήσιον ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν καὶ τῆς μακαρίας πόλεως, ὑφ᾽ ἧς δεῦρο ἐπέμφθητε φίλοι δὴ παρὰ φίλοις, δεῦρο οἰκήσοντες· ἣ τοσοῦτον εὐτυχίᾳ διαφέρουσα τῶν ἄλλων ἀνθρώπων καὶ δυνάμει, πλέον διενήνοχεν ἐπιεικείᾳ καὶ φιλανθρωπίᾳ· τοῦτο μὲν, ἀφθόνως μεταδιδοῦσα καὶ πολιτείας καὶ νόμων καὶ ἀρχῶν, οὐδὲν ἀλλότριον ἡγουμένη τῶν ἀξίων· τοῦτο δὲ, ὁμοίως ἅπασι φυλάττουσα τὸ δίκαιον. ἣν προσήκει μιμουμένους ὑμᾶς, πρᾴους καὶ μεγαλόφρονας φαίνεσθαι, καὶ πρὸς τοὺς ἐγγὺς οὕτω, συνοίκους σχεδὸν, μὴ χαλεποὺς, μηδὲ ὑπερηφάνους γείτονας, πρὸς οὓς ὑμῖν καὶ γάμοι κοινοὶ, καὶ τέκνα, καὶ πολιτεῖαι, καὶ θυσίαι θεῶν, καὶ πανηγύρεις, καὶ θεάματα· καὶ συμπαιδεύεσθε τοῖς καθ᾽ ἕνα καὶ συνεστιᾶσθε, καὶ ἀλλήλους ὑποδέχεσθε, καὶ

ἀλλήλοις τὸν πλείονα χρόνον συνδιατρίβετε· καὶ σχεδὸν εἷς ἐστὲ δῆμος, καὶ μία πόλις, ἐν οὐ πολλῷ διαστήματι. καὶ τοίνυν πλείους τῶν ἐκεῖθεν καὶ πολίτας πεποιήκατε, καὶ βουλῆς μετεδώκατε, καὶ ἄρχοντας οὐκ ἀπηξιώσατε γενέσθαι παρ' ὑμῖν, καὶ τῶν σεμνῶν τούτων ἃ τῆς Ῥωμαίων ἐπὶ πόλεως, ἐκοινωνήσατε. πῶς οὖν εἰκὸς καθ' ἕνα μὲν ἕκαστον ἡγεῖσθαι φίλον, καὶ ὑμᾶς, κοινῇ δὲ τὴν πόλιν ἐχθρὰν νομίζειν, ὑμᾶς τε ἐκείνην, κἀκείνους τὴν ὑμετέραν; οἱ γὰρ τοὺς ἀνθρώπους ἀγαπῶντες, καὶ ἐπιμιγνύμενοι τούτοις, καὶ προσαγόμενοι πολίτας, τί λοιπὸν ἢ τόνδε ἐχθαίρουσι καὶ τὸν τόπον, ἢ (ὃ μηδὲ εἰπεῖν ὅσιον) τοῖς θεοῖς ἀπεχθάνονται; καὶ τοίνυν ἅπασα μὲν ἔχθρα πρὸς ἅπαντας ἐργῶδες καὶ χαλεπόν· (οὐδεὶς γὰρ οὕτως ἀσθενὴς ἐχθρός, ὅστις οὐκ ἐλύπησεν ἐπὶ καιροῦ καὶ τὸν ἄγαν φαινόμενον ἰσχυρόν, καὶ τὸ μῖσος ἐνεδείξατο, ἢ λόγον τινὰ εἰπὼν λυπηρόν, ἢ ἔργον ἀσύμφορον πράξας. οὐ γάρ ἐστιν ὡς εἰπεῖν οὐδέποτε ἡδὺς οὐδὲ ὠφέλιμος ὁ τοῦ μίσους καρπός, ἀλλὰ τοὐναντίον, ἁπάντων ἀηδέστατος καὶ πικρότατος. οὐδὲ βάρος οὕτω χαλεπόν, οὐδὲ ἐπίπονον, ὡς ἔχθραν φέρειν. ταῖς μὲν οὖν ἀτυχίαις ἀεὶ παρὼν ἐνοχλεῖ, τὰς δὲ συμφορὰς αὔξει· καὶ τῷ μὲν ἄλλο τι λυπουμένῳ τὴν λύπην ἀπεργάζεται διπλασίονα, τοὺς δὲ εὖ πράττοντας οὐκ ἐᾷ χαίρειν κατὰ τὴν ἀξίαν. ἀνάγκη γὰρ οἶμαι τοὺς πολλοὺς ὑπὸ μὲν ἀλλήλων ἀνάπτεσθαι, παρὰ δὲ τοῖς ἄλλοις καταφρονεῖσθαι καὶ ἀδοξεῖν· ὡς τοῦτο μὲν, ὑπαρχόντων αὐτοῖς ἐναντίων, τοῦτο δέ, αὐτοὺς ἄφρονας καὶ φιλονείκους) φιλίας δὲ καὶ ὁμονοίας οὐδὲν κάλλιον οὐδὲ θεότερον, καὶ ἀνδρὶ πρὸς ἄνδρα, καὶ πόλει πρὸς ἰδιώτην. τίνες μὲν γὰρ εὐπρεπέστερον κτῶνται τἀγαθὰ τῶν φίλων συμπορίζόντων αὐτοῖς; τίνες δὲ ἀποφεύγουσι τὰ κακὰ ῥᾷον ἢ οἷς οἱ φίλοι συμμαχοῦσι; τίνων δὲ ἧττον ἅπτεται τὰ λυπηρά, ἢ τῶν ἐχόντων τοὺς συναλγοῦντας, καὶ συμφέροντας αὐτοῖς; τίσι δὲ ἥδιον τὸ εὐτυχεῖν, ἢ ὅσοι μὴ μόνον αὐτοὺς ἀλλὰ καὶ ἄλλους εὐφραίνουσιν εὖ πράττοντες; ὡς

ἔγωγε οὐδ' ἂν εὐτυχεῖν ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα φαίην, ὃς οὐδένα ἔχει τὸν συνησθησόμενον. τίς δὲ συνεργὸς, τίς δὲ σύμβουλος ἀμείνων τοῖς χρήζουσιν, ἢ φίλος εὐτυχῶν; σχεδὸν γὰρ ἐστὶν ὁ σύμβουλος, οὐ μόνον εὐφημότατος, ἀλλὰ καὶ ὠφελιμώτατος, καὶ ὅτῳ ἂν ἐντύχῃ ἀνὴρ εὔνους. τὰ δὲ τοῦ μίσους καὶ τὰ τῆς ἔχθρας, πανταχῇ λυπηρὰ καὶ δυσχερῆ. χαλεπὸν μὲν ἐν σπουδῇ, χαλεπὸν δὲ ἐν εὐφροσύνῃ παρὼν ἐχθρός· λυπηρὸν μὲν ὁρῶσι, λυπηρὸν δὲ μνημονεύουσι· πολὺ δὲ πάντων πειρωμένοις βλαβερώτατον.

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΕΝ ΤΗ͂Ι ΠΑΤΡΙΔΙ.

Ὅπως μὲν ὑμεῖς διανοεῖσθε περὶ ἐμοῦ, καὶ τῆς ἐμῆς εἴτε σοφίας εἴτε ἀμαθίας, οὐ δύναμαι ξυμβαλεῖν· πότερον ὄντως ἐπιθυμεῖτε τῶν λόγων, ὡς ἀκουσόμενοί τι θαυμαστὸν, καὶ τοιοῦτον ὁποῖον οὐκ ἂν ἑτέρου τῶν νῦν· ἢ τοὐναντίον, ὡς ἐμὲ ἐξελέγξοντες, καὶ ἀποδείξοντες οὐδὲν μέγα οὐδὲ σπουδαῖον ἐπιστάμενον. εἰ μὲν γὰρ οὕτως ἔχετε, θαρρῶν ὑμῖν παρέχω ἐμαυτὸν, ἵνα ἐμπλήσητε τὴν προθυμίαν· εἰ δὲ μὴ, φοβοῦμαι τὴν ἐναντίαν δόξαν· μή ποτε ἀκούσαντες, ἔπειτα οὐ δικαίως ἐμοῦ καταγνῶτε, ὅτι οὐκ αὐτοὶ ὀρθῶς ἐδόξατε. οὐδέποτε γὰρ οὐδενὶ ἔγωγε οὕτω ὑπεσχόμην, ὡς ἱκανὸς ὢν λέγειν ἢ φρονεῖν, ἢ πλέον τι γιγνώσκειν τῶν πολλῶν· ἀλλ' ὑπὲρ αὐτοῦ τούτου διαμαχόμενος ἑκάστοτε καὶ ἀντιλέγων τοῖς ἀξιοῦσιν, ἔπειτα εἰς τὸ λέγειν καθίσταμαι· καὶ πολλοὶ τοῦτο αὐτὸ ἐπίδειξιν ἡγήσαντο. ὅμως δὲ καὶ αὐτὸς ἑτέραν καὶ ἑτέραν λαμβάνω ὁδόν. ὅταν μὲν γὰρ εἰς ἐμαυτὸν ἀπίδω καὶ τὴν ἀπειρίαν τὴν ἐμαυτοῦ, περὶ πάντα μὲν ἁπλῶς, μάλιστα δὲ τὴν περὶ τοὺς λόγους, ὡς ἰδιώτης ὢν καὶ διανοοῦμαι, καὶ τὸ λοιπὸν ἰδιώτου βίον βιωσόμενος· ὅταν δὲ εἰς τοὺς σπουδάζοντας καὶ παρακαλοῦντας, ὑπονοεῖν ἐμαυτὸν ἀναγκάζομαι,

μὴ ἄρα τι τῶν ἐμῶν λόγων ἄξιον· καὶ λανθάνω πεπονθὼς τὸ αὐτὸ ἐνίοις τῶν ζῴων, ἃ χρήσιμα ὄντα τοῖς ἀνθρώποις, καὶ δύναμιν τινὰ ἔχοντα ἐν αὑτοῖς πρὸς ἴασιν νοσημάτων, ἤτοι χολῆς, ἢ αἵματος, ἢ πιμελῆς, ἢ τριχῶν, οὐκ ἴσασιν· οἱ δὲ ἄνθρωποι εἰδότες διώκουσιν αὐτὰ, καὶ πειρῶνται πάντα τρόπον συλλαβεῖν, οὐ τῶν κρεῶν ἕνεκεν, ἀλλ' ἐκείνης τῆς δυνάμεως. εἰ ἄρα κἀμὲ ἀναγκάζουσιν ἑκάστοτε λέγειν, οὐδὲν δεόμενοι τῶν λόγων, ἀλλ' ἑτέρου τινός. οὐ γὰρ ἐκεῖνα δύναμαι ὑπονοῆσαι, ὅτι ἀγνοοῦντες ἤδη καὶ ἀνήκοοι ὄντες ἐσπουδάκασιν· ὥσπερ ἀμέλει πολλοὶ πολλῶν διὰ τὴν ἄγνοιαν ἐπιθυμοῦσι. πάντες γὰρ, ὡς ἔπος εἰπεῖν, τοὺς μὲν ἐμοὺς λόγους ἐπίστανται, καὶ διαφέρουσιν αὐτοὺς ἄλλοι ἀλλαχοῦ, ὥσπερ τὰ φαῦλα ᾄσματα οἱ παῖδες ἐν ταῖς πόλεσιν ᾄδουσι τὸ πρὸς ἑσπέραν· καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους σχεδὸν πάντες ἀλλήλοις ἀπαγγέλλουσιν· οὐχ ὅπως ἐρρήθησαν, ἀλλ' ἐπὶ βελτίους ποιήσαντες, κατὰ τὴν αὑτῶν δύναμιν· οἱ μὲν, ἑκόντες ἐπανορθούμενοι· καὶ δῆλον ὅτι αἰσχυνόμενοι τὸ μεμνῆσθαι τοιούτων, ἀλλάττοντες καὶ μετατιθέντες τὰ πολλὰ καὶ κρείττονα· οἱ δὲ ἴσως καὶ ἄκοντες, διὰ τὸ μὴ σφόδρα μεμνῆσθαι. ὥστε οὐκ ἔτι ὀβολοῦ, καθάπερ εἶπέ τις ἀπορῶν, ἐκ τῆς ἀγορᾶς πρίασθαι τὴν ἐμὴν σοφίαν, ἀλλὰ κύψαντα ἀνελέσθαι χαμόθεν. σχεδὸν οὖν παραπλήσιον πεπόνθασιν οἱ ἐμοὶ λόγοι τῷ κεράμῳ τῷ Τενεδίῳ. καὶ γὰρ ἐκεῖθεν πᾶς μὲν ὁ παραπλέων ἐμβάλλεται κέραμον, οὐδεὶς δὲ ὑγιεῖ διακομίζει ῥᾳδίως· ἀλλὰ πολλοὶ σαθρὸν ποιήσαντες, ἢ συντρίψαντες, ὄστρακα ἔχοντες λανθάνουσιν αὑτούς.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΕΝ ΤΗ ΠΑΤΡΙΔΙ ΛΟΓΟΣ.

ΛΥΔΩ (φασὶ) πράγματα οὐκ ἦν, ὁ δὲ ἐξελθὼν ἐπρίατο. οὐκοῦν ὁ μὲν Λυδὸς δικαίως πράγματα εἶχεν, αὐτὸς ἐπιθυμήσας· ἐγὼ δὲ, οὐκ ἐπιθυμῶν, πράγματα ἔχω

δι' οὐδὲν ἕτερον ὑπὸ ἀνθρώπων ἀδυνάτων καὶ φθονερῶν, ἢ ὅτι δοκῶ στέργειν ὑμᾶς· καὶ τὰ μὲν οὖν πεποίηκα τὴν πατρίδα, ταῖς πρώταις ἴσην αὐτὴν ἀποδείξας ὑμῶν ἕνεκα, τὰ δὲ ποιήσω, θεοῦ διδόντος. καὶ τοῦτο εἶπον οὐκ ἀλαζονευόμενος ἄλλως (αὐτοὶ γὰρ ἴστε οὐδεπώποτε ὑπὲρ τούτων μνησθέντα με, ἐν τοσούτοις λόγοις οὓς εἴρηκα ἐν ὑμῖν) ἀλλ' ἀμυνόμενος τοὺς ἐμοὶ καὶ ὑμῖν βασκαίνοντας· ἵνα, ἐὰν μὲν δυνατὸν ᾖ, διαρραγῶσιν (ὃ τῇ πόλει πάσῃ βέλτιστόν ἐστιν) εἰ δὲ μή, μᾶλλον ὀδυνηθῶσιν. ὅτι δὲ αὐτοὶ πρὸς ἐμὲ ἀηδῶς ἔχουσι καὶ πρὸς τὴν πόλιν, αὐτοὶ μάρτυρές ἐστε, ἐὰν θέλητε μεμνῆσθαι καὶ τῶν φιλούντων ὑμᾶς καὶ τῶν μισούντων. καίτοι ἐπιεικέστερον ἐμοὶ χρῶνται ἢ ὑμῖν. ἐμοῦ μὲν γὰρ ἐνθάδε κατηγοροῦσιν, ὑμῶν δέ, ἐπὶ τοῦ βήματος. ἐὰν οὖν Ἑλληνικοῖς, ὥσπερ εἴωθα, φαίνωμαι παραδείγμασι χρώμενος, μὴ καταγελάσητε. οὐ γὰρ καταφρονῶ τῆς πατρίδος, οὐδὲ ἀδυνάτους ὑμᾶς νομίζω αὐτοὺς συνιέναι τὰ τοιαῦτα· οὐδὲ ἀπαίδευτον νομίζω οὔτε τὸν δῆμον, οὔτε τὴν βουλήν. μάλιστα μὲν οὖν ὑμᾶς βούλομαι τὸ ἦθος Ἑλληνικὸν ἔχειν, καὶ μήτε ἀχαρίστους, μήτε ἀξυνέτους· εἰ δὲ μή, λόγων γε τοιούτων ἀκούειν οὐ χεῖρόν ἐστιν, ἐξ ὧν μοι δοκεῖτε καὶ τοῖς ἤθεσιν ἀμείνους ἂν γενέσθαι. τί δὴ οὖν τὸ παράδειγμα; ἦν τις ἄνθρωπος ἐν Θήβαις, Ἐπαμινώνδας λεγόμενος· οὗτος ἐφίλει τὴν πατρίδα πάντων μάλιστα· καιρῶν δὲ ἐπιλαβόμενος οἷοι τότε ἦσαν, πολλὰ καὶ μεγάλα εὐεργέτησεν. αὐτὴ γὰρ δειλῶν καὶ ἀδυνάτων, καὶ ἄλλοις ὑπακουόντων, πρωτεύειν ἐποίησεν ἐν τοῖς Ἕλλησι, καὶ τῆς ἡγεμονίας ἀντιποιεῖσθαι. τότε μὲν γὰρ ταῦτα ἦν δυνατά, νῦν δ' ἕτεροι γεγόνασιν οἱ καιροί. πλὴν τά γε τῆς εὐνοίας καὶ τῆς προδοσίας, ἀεί ποτε. ὅμοιοι γὰρ προδόται καὶ συκοφάνται, καὶ πάντα πράττοντες κατὰ τῶν πολιτῶν καὶ τότε ἦσαν ἐν ταῖς πόλεσι, καὶ νῦν φιλοῦντες τὰς πατρίδας καὶ τοὺς πολίτας τοὺς αὐτῶν, μηδὲν κακὸν πράττειν ἐθέλοντες, καὶ τὰς πατρίδας αὔξειν φιλοτιμούμενοι· τότε μέν, πολλοὶ καὶ μεγάλα πράττοντες καὶ

ἐλάττω ποιεῖν ἀγαθὰ δυνάμενοι. ὁ δ' οὖν Ἐπαμινώνδας ἐκεῖνος ὑπὸ τῶν ἀνομοίων ἐμισεῖτο, καί τινες ἦσαν οἱ διαβάλλοντες αὐτόν. ὁ δὲ δῆμος, ὡς δῆμος, ἠγνόει, καὶ ἀνεπείθετο. καί ποτε τῶν ἀπεγνωσμένων τις καὶ ἀτίμων, καὶ ὅτε ἐδούλευεν ἡ πόλις καὶ ἐτυραννεῖτο, πάντα κατ' αὐτῆς πεποιηκώς, ἐν ἐκκλησίᾳ τὸν Ἐπαμινώνδαν ἐλοιδόρει, καὶ πολλὰ καὶ χαλεπὰ ἔλεγε (πᾶς γὰρ ὁ ψευδόμενος, οὐκ εἴ τι ἀληθὲς δεῖ ζητεῖ· μηδὲν γε ἀληθὲς λέγειν δυνάμενος· ἀλλ' εἴ τι χαλεπόν) καὶ αὐτὸς ἐπαναστάς, περὶ μὲν τῶν ἄλλων οὐκ εἶπεν, οὐδ' ἀπελογήθη πρὸς οὐδέν, μόνον δὲ πρὸς ἐκεῖνον, τῇ δ' αὐτοῦ φωνῇ βοιωτιάζων, Ἀλλά τοι Δαμάτηρ, ἔφη, κεχολωμένα γένοιτο. οἱ δὲ Θηβαῖοι ἀκούσαντες ἥσθησαν καὶ ἐγέλασαν· εἰκότως. ἀναμνησθέντες, οἶμαι, τῆς ἐκείνου πρὸς τὸν δῆμον εὐνοίας, καὶ τοῦ λοιδοροῦντος τῆς συκοφαντίας. ἐγὼ γ' οὖν, εἴ τις λέγοι πρὸς ἐμὲ ἀνάξιον ἐμοῦ, εἴτε ἀττικῶς, εἴτε καὶ μετὰ σχήματος, ἵνα δοκῇ ῥήτωρ, καὶ ταῦτα, οὐκ ὢν ἀσχήμων αὐτός, ἀποκρινοῦμαι αὐτῷ τὴν τοῦ Ἐπαμινώνδου ἀπόκρισιν. εὖ δ' ἴστε ὅτι ταῦτα ποιοῦσι καὶ λέγουσι, βαρυνόμενοι τὴν ἐμὴν ἐπιδημίαν· δι' ἄλλο μὲν οὐδέν. οὐδὲ γὰρ ἐνεδρεύω τινὰ τῶν πολιτῶν, οὔτ' ἀργύριον λαμβάνω παρά τινος, οὔτε δασμολογεῖν ἕτοιμός εἰμι τὴν χώραν τὴν ὑμετέραν. οὔτ' ἐν τῇ ἀγορᾷ φαίνομαί τινι ὀχληρός. οὐ γάρ εἰμι ῥήτωρ· οὐδὲ εἶπον ὑπὲρ οὐδενός, ἢ ἑνὸς ἀνθρώπου δυστυχοῦς, ὃν ἐκώλυσα ὑπὸ τῶν συγγενῶν καὶ τῶν ἐπιτρόπων διαφθαρῆναι· πρότερον μὲν αὐτοῦ τὰ γράμματα ὑφῃρημένων, καὶ πολλὰ τῆς οὐσίας διηρπακότων, ὕστερον δὲ καταψευδομαρτυρούντων. ἄλλην δὲ οὐδεμίαν εἴρηκα δίκην. ὥστε δι' οὐδὲν οὐδενὶ βαρύς εἰμι. ἀλλ' ἵνα ἐάν ποτε γένηται καιρός, οἷον εὔχονταί τινες ὁμοίως τῶν πρότερον, οἷος οὐκ ἔστι· πλὴν εἰ γένοιτο, ἵνα μὴ παρῶ τῷ δήμῳ, μηδὲ ἕξουσιν οἱ συκοφαντούμενοι τὸν παραιτούμενον, ἢ συναλίσαντα. καὶ διὰ τοῦτο δυσκόλως ἐμὲ φέρει τις ἐπιδημοῦντα. καὶ γὰρ εἰ πλείους ἦσαν ἤπερ εἰσίν, οὐδεὶς ἐμοῦ φήσει μᾶλλον. ἐγὼ δὲ παρ-

ῥησίαν ἔχω πρὸς ὑμᾶς ὅσην οὐδείς. τῆς μὲν γὰρ εὐτυχίας τῆς ἐμαυτοῦ παρεχώρησα ὑμῖν, τῆς δὲ δυστυχίας τῆς ὑμετέρας μετέλαβον. καὶ νῦν δεῖ με ἀποδημεῖν, οὐχ ὡς πρότερον ἀλύπως, πάντων με ἀγαπώντων καὶ θαυμαζόντων, ἀλλὰ μετὰ ἔχθρας τινῶν. ἐπεὶ αὐτός γε οὐδὲν ἔπαθον κακόν.

Οὐ γὰρ πώποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν, οὐδὲ μὲν ἵππους.

οὐ μέντοι θαυμάζω τὰ παρόντα πράγματα. ἐπεὶ καὶ Σωκράτης ἐκεῖνος οὗ μέμνημαι πολλάκις, ἐν μὲν τῇ τυραννίδι τῶν τριάκοντα ἔπραττε πάντα ὑπὲρ τοῦ δήμου, καὶ τῶν κακῶν οὐδενὸς ἐκοινώνησεν· ἀλλὰ καὶ πεμφθεὶς ὑπ' αὐτῶν ἐπὶ Λέοντα τὸν Σαλαμίνιον, οὐχ ὑπήκουσε· καὶ τοῖς τυράννοις ἄντικρυς ἐλοιδορεῖτο, λέγων ὁμοίους εἶναι τοῖς πονηροῖς βουκόλοις, οἳ παραλαβόντες ἰσχυρὰς τὰς βόας καὶ πολλάς, ὀλίγας καὶ ἀσθενεστέρας ποιοῦσιν. ἀλλ' ὅμως ὑπὸ τοῦ δήμου, δι' ὃν ἐκινδύνευεν, ὕστερον δὲ πράττοντος διαβληθεὶς, ὑπὸ συκοφαντῶν τινῶν, ἀπέθανεν. ἦν δὲ ὁ κατήγορος Μέλιτος, βδελυρὸς ἄνθρωπος καὶ συκοφάντης. Ἀδικεῖ (φησὶ) Σωκράτης, τοὺς νέους διαφθείρων· καὶ οὓς μὲν ἡ πόλις θεοὺς τιμᾷ μὴ τιμῶν, ἕτερα δὲ εἰσάγων καινὰ δαιμόνια. σχεδὸν αὐτὰ ταῦτα, ἐναντία οἷς ἐποίει Σωκράτης. ἐτίμα γὰρ τοὺς θεοὺς ὡς οὐδεὶς ἄλλος· καὶ παιᾶνα ἐποίησεν εἰς τὸν Ἀπόλλω καὶ τὴν Ἄρτεμιν τοῦτον ὃν ἐγὼ νῦν ᾄδω· καὶ τοὺς νέους ἐκώλυε διαφθείρεσθαι, οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ὀνειδίζων, καὶ προφέρων αὐτοῖς, εἴ τις ἄπληστος ἢ ἀκόλαστος, ἢ τὰ τῆς πόλεως ἠργολάβει, τοὺς μὲν ἀπολύων ἐν ὀργυείῳ, τοὺς δὲ συκοφαντῶν· τοὺς δὲ νησιώτας τοὺς ταλαιπώρους λεηλατῶν, ἐπὶ προφάσει φόρων, ἢ καταλογῇ στρατιωτῶν· ὥσπερ ἔνιοι ποιοῦσι παρ' ὑμῖν. διὰ ταῦτα μισοῦντες αὐτὸν, ἔφασαν διαφθείρειν τοὺς νέους. ἡ δ' ἐμὴ γραφὴ, μείζων καὶ γενναιοτέρα σχεδὸν ἦν, κρυφαία τις, ὡς ἔοικεν· Ἀδικεῖ Δίων, τοὺς μὲν θεοὺς μὴ τιμῶν, μήτ' ἐν θυσίαις, μήτ' ἐν ὕμνοις· καταλύων τὰς πατρίους ἑορτάς. ἀναπείσας δὲ ἡγεμόνα πονηρὸν ὥστε τὸν μὲν δῆμον βασανίσαι, καὶ ἐξελάσαι

ὅσους ἂν δύνηται πλείστους· ἐνίους δὲ καὶ ἀποκτεῖναι, παραγαγὼν ἀνάγκην αὐτοῖς ἑκουσίως ἀποθανεῖν, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι πρεσβύτας ὄντας φυγεῖν, μηδὲ ὑπομένειν καταλιπεῖν τὴν πατρίδα· συμπράττων τε καὶ νῦν ἅπαντα τῷ τυραννήσαντι τοὺς θεοὺς, καὶ ὅπως ἐκεῖνος καλῶς ἀγωνιεῖται, καὶ κατὰ κράτος παραλήψεται τὰς πόλεις. καὶ τοὺς δήμους κατασκευάζων, ὅσον ἐστὶν ἐπ' αὐτῷ κατασκευάζειν· διαφθείρων δὲ καὶ τὸν δῆμον, αὐτὸς ἐφιστάμενος κατήγορος, καὶ τοῖς αὐτοῦ ῥήμασι καὶ τῇ γλώττῃ παρανομῶν εἰς τοὺς πολίτας, εἰς τοὺς δημότας· καὶ πολλὰ ἕτερα ποιῶν ἃ αἰσχύνομαι καθ' ἕκαστον λέγειν. πονηρὸν δὲ παράδειγμα παρέχων ἑαυτὸν καὶ νεωτέροις καὶ πρεσβυτέροις ἀπορίας, καὶ τρυφῆς, καὶ ἀπιστίας. δεκάζων δὲ τὸ πλῆθος, ἵνα μηδεὶς αὐτῷ προσφέρῃ τὰ τότε πραχθέντα, ἀλλὰ τοῦ μίσους καὶ τῆς ἐπιβουλῆς λήθην τινὰ ποιήσωνται. φέρε δὴ, πρὸς ταῦτα ἀπολογήσωμαι ὦ ἄνδρες Προυσαεῖς. κἂν δοκῇ ὑμῖν ἀκούσασι, καταψηφίσασθέ μου. καὶ γὰρ τοῦ Σωκράτους οἱ Ἀθηναῖοι ἀκούσαντες κατεψηφίσαντο.

ἈΡΙΣΤΕΙΔΟΥ ΜΟΝΩΔΙΑ ἘΠῚ ΣΜΥΡΝΗ.

Ὦ Ζεῦ, τί χρήσωμαι; πότερον σιωπῶ Σμύρνης κειμένης; τίνος μεταλαβὼν ἀδάμαντος φύσιν; ἢ τίνα τοιαύτην καρτερίαν καρτερῶν; ἀλλ᾽ ὀδύρωμαι; ποίαν ἁρμονίαν ἁρμοσάμενος; ἢ τίνα τόλμαν τοσαύτην λαβών; ὅσαι γὰρ Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων φωναὶ, τήν τε ὑπὲρ γῆς ἔτι καὶ τὴν ἐκ τοῦ παντὸς αἰῶνος γιγνομένων, εἰς ταὐτὸν ἅπασαι λόγῳ συνελθοῦσαι, ἐλάττοις τοῦδε τοῦ πράγματος, ἐγχειρῆσαι μόνον, μὴ ὅτι τὴν ἀξίαν σῶσαι. ὦ μήκιστα μηκίστων ἰδὼν καὶ ἀκούσας ἐγώ. ὦ πάντα φέρων χρόνος, οἵαν ἰδέαν πόλεως ἐξευρὼν καὶ τεχνησάμενος, εἶτα ἀναλώσας ἔχεις. ὦ πάντα ἀνόμοια τοῖς πρότερον. τὰ μὲν ἀρχαῖα, Κυρήτων χοροὶ καὶ τροφαὶ, καὶ γενέσεις θεῶν, καὶ Πέλοπες διαβαίνοντες ἐνθένδε, καὶ Πελοπόννησος ἀποικία, καὶ Θησεὺς οἰκιστὴς τῶν ὑπὸ τὸν Σίπυλον τόπων· καὶ Ὁμήρου γοναὶ, καὶ ἀγῶνες, καὶ τρόπαια, καὶ νῖκαι παρὰ τοῖς ἄρχουσι διὰ πάντων ἐθνῶν· καὶ λογίων περιηγήσεις, ἀναγραφόντων καλλίστην τὴν ἁπασῶν. καὶ μὴν τά γε ὁρώμενα, κρείττω διηγήσεως. προσιόντι μὲν εὐθὺς ἀστραπὴ κάλλους, καὶ μεγεθῶν ἀριθμοὶ, καὶ μέτρα, καὶ βάσεις, ὥσπερ ἁρμονίας μιᾶς. πόδες μὲν ἐπ᾽ ἠϊόνων καὶ λιμένων καὶ ἀλσῶν ἐρειδόμενοι· μεσότης δὲ, ἴσον τοῦ πεδίου τε ὑπεραίρουσα καὶ τῆς ἄνωθεν ἀπολείπουσα. ἐσχατὴ δὲ μεσημβρινὴ, κατὰ μικρὸν ὑψουμένη, δι᾽ ὁμοίου τοῦ παντὸς λάθρα λήγουσα εἰς ἀκρόπολιν, σκοπιὰν τῆς τε θαλάττης καὶ τῆς πόλεως ἔχουσαν. τὸ δὲ οὔτε λόγῳ ῥητὸν, οὔτε ὄψει βεβαίως καταληπτὸν, ἀλλ᾽ ἐκφεῦγον οὐκ οἶδ᾽ ὅπως, ἐπιθυμίαν δὲ τοῦ συλλαβεῖν αὐτὸ παρεισὰν ἀεὶ δή ποτε, τὸ ὑπὲρ πάσης τῆς πόλεως ἑστηκὸς γάνος· οὐ διαφθεῖρον τὰς ὄψεις, ὥς ἔφη Σαπφὼ, ἀλλ᾽ αὔξον καὶ τρέφον καὶ ἄρδον, ἅμα εὐθυμίᾳ.

ὑακινθίνῳ μὲν ἄνθει οὐδαμῶς ὅμοιον, ἀλλ' οἷον οὐδὲν πώποτε
γῆ καὶ ἥλιος ἀνθρώποις ἔφηναν. ὥσπερ δὲ ἄγαλμα ἀκριβῶς
πεποικιλμένον, πάντη περιιόντι θέαν ἔχει, οὕτως οἱ τῇ προ-
τέρον μὲν ὡραιοτάτῃ πόλεων, νυνὶ δὲ ἀωρίαν ἀπεριλῶ, ἀφ'
ὅτου τις ἀεὶ θεωροίη. νῦν δὴ τὸ κάλλιστον εἶδος παρέσται δο-
κεῖν· τοῦτο μὲν, ἐξαίφνης ἐκφανείσῃ γιγνομένῃ, τοῦτο δὲ, ἀπαντι-
κρὺ γιγνομένῳ· τοῦτο δ', ἐκ περιαστείων, ἐκ πορθμῶν, ἐκ πελά-
γοις, ἐκ γῆς, ἐκ θαλάττης. ταῦτα μὲν τὰ πρὶν ἐντυχεῖν. συνου-
σίαι δὲ ὅσαι καὶ ὁμιλίαι τίνα μὲν κόρον ἔχον ἀνθρώποις, τίνι
δὲ ἄλλῃ πόλει παρὰ μικρὸν ἐλθεῖν ἀπέλιπον; ὦ κρῆναι, καὶ
θέατρα, καὶ στενωποὶ, καὶ δρόμοι κατάστεγοι καὶ ὕπαιθροι. ὦ
τὸ ὑπερλάμπρου σχῆμα ἀγορᾶς· ὦ χρυσοῦ τε ἐπώνυμοι καὶ
ἱερῶν ὁδοὶ, καθ' ἕκαστον πλαίσιον, ἀντ' ἀγορᾶς ἅπασαι. ὦ
λιμένες ποθοῦντες τὰ τῆς φιλτάτης πόλεως. ὦ κάλλη γυ-
μνασίων ἀμύθητα. ὦ ναῶν καὶ περιβόλων χάριτες, ποῖ ποτε
γῆς ἔδυτε; ὦ κόσμοι παραλίας. ὦ πάντα ἐκεῖνα ὀνείρα-
τα. ποῖαι πηγαὶ δακρύων ἱκαναὶ τοσούτῳ κακῷ; ποῖαι
συναυλίαι καὶ συνῳδίαι χορῶν πάντων τὴν καλλίχορον
καὶ πολυύμνητον καὶ τριπόθητον ἀνθρώποις ἀρκέσουσιν ἀ-
νοιμῶξαι πόλιν; ὦ πλῶμα τῆς Ἀσίας. ὦ λοιπαὶ πόλεις· ὦ
πᾶσα μὲν γῆ, πᾶσα δὲ εἴσω Γαδείρων τε καὶ ἔξω Γαδείρων
θάλαττα. ὦ κύκλος ἀστέρων. ὦ πάντα ἐφορῶν ἥλιε, οἷον
ἠνέσχου θέαμα ὁρῶν. ὦ παιδιὰ μὲν, Ἰλίου πόρθησις, παιδιὰ
δὲ, Ἀθηναίων ἐν Σικελίᾳ συμφοραί· καὶ κατασκαφαὶ Θη-
βῶν, καὶ στρατευμάτων ὄλεθροι, καὶ πόλεων δύσεις, καὶ
πάνθ' ὅσα πῦρ καὶ πόλεμοι καὶ σεισμοὶ μέχρι τοῦδε ἀπειργά-
σαντο. ὦ πρότερον μὲν κάλλει καὶ Μούσαις ἁπάσας πόλεις
ἀποκρύπτουσα, νυνὶ δὲ ἀποκρύψασα τὸ τῆς Ῥόδου πλῶμα.
ἔμελλες ἄρα τοῖς Ἕλλησιν ᾄδεσθαι δευτέρων σχετλιωτέρων.
ὦ πᾶσι τοῖς ὁμοφύλοις ἐν ἀγισμάτων ἡμέρα. ὦ κοινὴ τοῖς
Ἕλλησιν ἀποφράς· οἵαν κεφαλὴν τοῦ γένους ἀπήνεγκας, οἷον
ἐξεῖλες ὀφθαλμόν. ὦ γῆς ἄγαλμα, ὦ θέατρον τῆς Ἑλλά-
δος, ὦ Νυμφῶν καὶ Χαρίτων ὕφασμα. ὦ πάντα ὑπομείνας

ἐγώ. ποῦ γῆς νυνὶ μονῳδῶ; ποῦ μοι τὸ βουλευτήριον; ποῦ νέων καὶ πρεσβυτέρων σύνοδοι καὶ θόρυβοι διδόντων ἅπαντα; ἣν ποτε ἐν τῷ Σιπύλῳ πόλις, ἣν κατὰ τῆς λίμνης δῦναι λόγος. ὦ Σμύρνα, ὡς πόρρωθέν σοι τὸ προοίμιον ᾔδετο· οἵας ἐκληρονόμησας τύχης, ὡς ἥκιστα σαυτῇ προσηκούσης. νῦν ἔδει μὲν πάντας οἰωνοὺς εἰς πῦρ ἅλλεσθαι· παρέχει δὴ ἡ πόλις ἄφθονον. πᾶσαν δὲ τὴν ἤπειρον ἀποκείρασθαι· πάντως αὐτῆς ὁ βόστρυχος οἴχεται. νῦν ποταμοὺς δάκρυσι ῥυῆναι, νῦν ὁλκάδας ἐκπλεῦσαι μέλασι τοῖς ἱστίοις. ὦ Μέλης δι' ἐρήμου ῥέων. ὦ τῶν προτέρων μελῶν τὰ παρόντα ἀντίφθογγα. ὦ κύκνων ᾠδή, καὶ ἀηδόνων χορὸς ἀντιθρηνεῖν. ἦ που καὶ Γοργόνες, εἰ περιῆσαν, οὐκ ἂν τὴν Μέδουσαν, οὐδὲ τὸν αὐτῶν ὀφθαλμόν, ἀλλὰ τὸν τῆς Ἀσίας ἐπένθησαν. ποῖον Βόσπορον, ἢ ποίους καταῤῥάκτας, ἢ τίνα Ταρτησσὸν τὸ σὸν ὦ δαιμονία κλέος οὐκ ἐπῆλθε; ποία Μασσαλία τὸ πένθος τοῦτο ἐκλαθήσεται; ἢ τίς Βορυσθενείτης Ἑλλήνων οὕτως ἔξω τῆς Ἑλλάδος; τίς βαρβάρων οὕτως ἀδάμαστος καὶ ἀνάλωτος τοῖς τῆς Σμύρνης βέλεσι καὶ φίλτροις, ὅστις οὐκ ἀκοῇ μὲν ἤρα, ἀκοῇ δὲ ἂν ἰάσεται; Ἡλιάδας μὲν δὴ λέγεται, πενθούσας τὸν ἀδελφόν, τελευτώσας αἰγείρων ἀλλάξασθαι φύσιν, καὶ τὸ δάκρυον αὐτῶν εἰς ἤλεκτρον παγῆναι· σὲ δὲ ὦ χαριεστάτη πόλεων αὐτοῖς ὥρα τοῖς δένδρεσι θρηνεῖν.

ΠΑΛΙΝῼΔΙΑ ἘΠῚ ΣΜΥΡΝῌ ΚΑῚ Τῼ ΑΥ̓ΤΗ͂Σ ἈΝΟΙΚΙΣΜΩ͂.

ἘΜΟῚ μὲν, ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, συνέβη ταὐτὸν ὥσπερ τοῖς ἐν ταῖς τραγῳδίαις μέχρι πολλοῦ σιωπῶσιν, ἔπειτα, καιροῦ παρασχόντος, φθεγξαμένοις ἢ πρὸς χορὸν, ἢ πρὸς ὀντιναδήποτε. πάντα γὰρ τὸν αἰῶ χρόνον κατασχὼν ἐμαυτὸν ἐξ οὗ ταῦθ' ἃ συνίστε ἐγίγνετο, καὶ οὔτε πρὸς παραμυθίαν τῶν πολιτῶν ὁρμήσας, οὔτ' ἄλλο πράξας οὐδὲν, ἀλλ' ἢ τοῖς πρὸς πάντας ὅσα καιρὸς ἦν ἐπιστείλας, καὶ τἀκεῖθεν ἀποσκοπῶν· ἐπειδὴ καλῶς ποιοῦντες οἱ θεοὶ, καὶ οἱ θεῶν γνώμῃ βασιλεῖς ἡμῖν αὐτοί τε κυβερνώμενοι, καὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων ἄγοντες πράγματα, τὴν ἀλλοτρίαν τῆς πόλεως ἀπωσάμενοι τύχην, τὴν χρηστὴν καὶ πάλαι προσήκουσαν ἀντεισήγαγον, οἶμαί τι κἂν αὐτὸς ἐν καιρῷ τυχεῖν εἰπών. εἰ μὲν οὖν ἐξῆν ἐμοὶ κινεῖσθαι ὅποι βούλομαι, παρὼν ἂν ὑμῖν διελεγόμην· κατέχοντος δὲ τοῦ σωτῆρος, ἡ διὰ τῶν γραμμάτων ὁμιλία καταλείπεται. καὶ τοῦτ' εἰ μὲν ἔστιν εἰς παράδειγμα ἀνενεγκεῖν, οὐ χρὴ θαυμάσαι· εἰ δ' ἄλλῳ μὲν οὐδενί πω μέχρι τούτου πέπρακται, προσήκει δὲ ἡμῖν, οὐκ ὀρθῶς ἔχει νεμεσῆσαι. ἡνίκα μὲν οὖν τὰ συμβάντα ἐπυθόμην (οὐ γὰρ παρών γε ἔτυχον, ἀλλ' ἔφθην προεξελθών· ὅπου δὲ γνώμης, λογίζεσθε) μονῳδίας τινὰς ᾖδον, ἕως ἔλαθον λόγοις τινὰς συνθεὶς ὑπὸ τοῦ πάθους. οὐδὲ γὰρ ἦν ἄλλως αὐταρκέσαι, μὴ τούτοις ἐφέντα ἐμαυτόν. νῦν δ' ὥρα μοι τὸν Στησίχορον μιμήσασθαι τῇ παλινῳδίᾳ· καὶ μὴ, τότε ἀβούλητα ᾄδοντα, τὰ ἐκ τῶν εὐχῶν νυνὶ σιωπῆσαι. τοσοῦτον δὲ τοῦ Στησιχόρου διοίσειν μοι δοκῶ. ὁ μὲν γὰρ, ἀνθ' ὧν κακῶς εἶπε τὴν Ἑλένην, ἀντὶ τούτων ὕμνησε τὰ δεύτερα· ἐγὼ δὲ ἃ τηνικαῦτα ἐκόσμουν ὀδυρόμενος, ταῦτα νῦν ἐπὶ τοῦ γεγηθέναι κοσμήσω, καθαρὰν ὀδυρμοῦ τὴν εὐφημίαν παρεχόμενος. ἡμῖν μὲν γὰρ, ὦ ἄνδρες

Ἕλληνες, πλεῖστα μὲν συνέβη κατὰ τὴν κοινὴν ἀνθρώπων τύ-
χην, ἣν οὐχ οἷόν τε ἀμοίρους κακῶν εἰς τέλος διεξελθεῖν·
ἀναφέρειν δὴ τῇ τῆς πόλεως τύχῃ, δι᾽ ἣν οὐδενὸς τῶν κα-
λῶν ἄμοιρος πώποτε ἐγένετο. γνοίη δ᾽ ἄν τις καὶ τῷ χρόνῳ
τεκμαιρόμενος. τὸ γὰρ, ἡνίκ᾽ ἔμελλεν οὐ πεσοῦσα κείσεσθαι,
οὐδ᾽ ἀνθρώπου τελευτῇ παραπλησίως πράξειν, ὥσπερ ἄλ-
λαι τινὲς ἤδη πρότερον πόλεις, ἀλλ᾽ ἐπὶ κρειττόνων κρη-
πίδων ἀναστήσεσθαι, τηνικαῦτα ὑπολισθεῖν, πῶς οὐκ ἀ-
τυχίας μέρει προσθείη τις ἂν εὖ φρονῶν; συζυγίαν δὲ, ὡς
ἔοικεν, ὁ δαίμων ἐσκέψατο. τοῖς τε γὰρ πάντα ἀρίστοις βα-
σιλεῦσι, καὶ πάσας πόλεις ὑφ᾽ ἑαυτοῖς ἔχουσι, τὴν καλλί-
στην οἰκίσαι φιλοτιμίαν εἶχε· τῇ τε πόλει, τὸ διὰ τούτων ἀνε-
γερθῆναι, καὶ τοιούτους ἀρχηγέτας ἐπιγράψασθαι, τὴν συμ-
φορὰν εἰς ἀπραξίαν μετέβαλε. πρότερον μὲν γὰρ Θησέα
καὶ Ἀλέξανδρον ᾔδομεν· τὸν μὲν, τῶν ἐν Ἕλλησιν οἶμαι φι-
λανθρωπότατον, τὸν δὲ, συμπάντων βασιλέων μάλιστα δὴ
θαυμασθέντα τῆς εἰς τοὺς πολέμους τόλμης ἕνεκα· νῦν δ᾽
ἔτι λαμπροτέρους καὶ μείζονας οἰκιστὰς προσελάβομεν·
οἷς πᾶσα μὲν γῆ καὶ θάλαττα ὑπήκοος, ἐκ πατέρων τε καὶ
ἐξ ὧν αὐτοὶ προσκέκτηνται· σοφίας δὲ καὶ δικαιοσύνης καὶ
ἀληθείας καὶ χρηστότητος οὐκ ἔλαττον, εἰ καὶ μὴ πλέον, τῆς
ἐν τοῖς ὅπλοις ἰσχύος πρόσεστι. τίς γὰρ οὕτως ἔξω στηλῶν Ἡρα-
κλέους, ἢ τίς τῶν ὑπὸ τὸν Καύκασον, ὥστ᾽ ἀνήκοος τῆς
τούτων φιλανθρωπίας καὶ μεγαλοψυχίας εἶναι; οἳ καὶ τὸ
τῆς Σμύρνης ὄνομα οὐ περιεῖδον ἐν μύθου τάξει γενόμενον,
ἀλλ᾽ ἀπορροήν τινα τῆς αὑτῶν τύχης ἀφεῖσαν εἰς αὐτὴν, καὶ
παρέσχον οὐ τὸ πτῶμα θρηνεῖν, ἀλλὰ συνοικία ἑορτάζειν.
Ἀλεξάνδρου μὲν ὕπνος ᾄδεται, προοίμιον τῆς κατοικίσεως
ἔχων· οἱ δὲ τοσαύτην ἄρα τὴν ἐγρήγορσιν παρέσχοντο, ὥστ᾽
ἔφθησαν ἡμᾶς ἀναστάντες, πρὶν ἐξελθεῖν τὸν ἐροῦντα πρὸς
αὐτοὺς ἃ πεπόνθαμεν. ὀργάνοις δὲ ποταποῖς ἅμα καὶ λαμ-
προτάτοις ἐχρήσαντο· λόγοις μὲν παραμυθησάμενοι καὶ
δείξαντες ὅ ποτε Ἡσίοδος ἐμαντεύσατο, ὅσον τι χρῆμα τι

μουσικὴ τῇ βασιλικῇ προσγενομένη· χορηγίαν δὲ πᾶσαν παρασχόμενοι πρός τε τὴν τῶν συμβεβηκότων θεραπείαν, καὶ προσέτι ἑτέρων κόσμων περιβολήν. καὶ οὐδὲ ταῦτ᾽ ἀπεχρήσεν· ἀλλ᾽ ὥσπερ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει πολιτευόμενοι, χρημάτων τε πόρους ἀπεδείκνυσαν, καὶ τοὺς φιλοτιμησομένους ὑπὸ ἐλπίδων ἐκάλουν, καὶ χειρῶν βοήθειαν ἐκάλουν· καὶ ἐπηγγέλλοντο βουλομένοις, οὐκ ἐθέλοντας δὲ οὐκ ἐνοχλήσειν. κἂν αὐτίκα πρὸς τούτοις ἕτερόν τι βουλώμεθα λέγειν, ἐκέλευον, ὡς χαριούμενοι. ὥστ᾽ ἐμοὶ μὲν οὐδὲ σύμπαντα τὰ ἐξ ἀνθρώπων χρήματα ἀντάξια τῆς συνεχείας ταύτης εἶναι δοκεῖ. πεποίηκε γὰρ (εἰ θέμις εἰπεῖν) συνενεγκεῖν τῇ πόλει τὸν σεισμόν. πρὶν μὲν γὰρ ἐν τούτῳ γενέσθαι τύχης, οὔπω δῆλον ἦν ὅσον τιμᾶται, οὐδὲ ὅπως δέοι πρὸς αὐτὴν ἔχειν τοὺς ἄλλους· νῦν δὲ τὸ τοῦ Θεμιστοκλέους ἔξεστιν εἰπεῖν· εἰ δὴ τοῦτό γε πιστευτέον κατ᾽ ἐκείνου, ὡς ἐπὶ ταῖς δωρεαῖς ταῖς παρὰ τοῦ Πέρσου γενομέναις αὐτῷ, φθέγξαιτό τι τοιοῦτον πρὸς τοὺς παῖδας, ὅτι νῦν ἄρα ἐσώθησαν ἡνίκα ἀπολώλεσαν. ἀλλ᾽ οὖν ἐκεῖνος μὲν τῆς πατρίδος λέγεται στερηθεὶς ταῦτα εἰπεῖν· ὑμῖν δὲ ὁμοῦ τῇ κομιδῇ τῆς πατρίδος, χρήματα, κόσμοι, φιλοτιμίαι, βασιλεῖς οἰκισταί τε καὶ σύμβουλοι· πάντα ὁμοῦ γέγονε τὰ κάλλιστα. ἆρ᾽ οὐ ταῦτα χρή με λέγειν φαίαι τῆς ἐκείνων ἀηττήτου καὶ τῆς ἀγαθῆς τῆς πόλεως τύχης εἶναι; τοῖς μὲν, ἐξ ὧν οἰκίζουσί τε καὶ πράττουσι, τῇ δ᾽ ἐξ ὧν οἰκίζεται, μνήμην ἀθάνατον πορίζούσης; οἵ γε τοσαύτην ἔσχον ὑπερβολὴν, ὥστ᾽ οὐδὲ τοσοῦτ᾽ ἀρκεῖν ὑπέλαβον, αὐτεπάγγελτοι πρὸς τὸν οἰκισμὸν ὁρμῆσαι, ἀλλ᾽ ἀντὶ τοῦ πρέσβεις παρ᾽ ἡμῶν ἀναμένειν, αὐτοὶ πρέσβεις περὶ ἡμῶν πρὸς τὴν οἴκοι βουλὴν κατέστησαν· ἃ μηδεὶς ἂν ἡμῶν ἐθάρρησεν αἰτῆσαι, ταῦτ᾽ ἀξιοῦντες ψηφίσασθαι. ἆρ᾽ οὐχ ἅπας μὲν θρῆνος τούτοις ἐξαλήλιπται, καὶ μνήμη πᾶσα τῶν τε ἰδίων ἑκάστῳ καὶ τῶν κοινῶν δυσχερῶν; ἀντεισῆκται δὲ εὐθυμία μετ᾽ εὐφημίας, καὶ τοῦ ζῆν ἐπιθυμία νῦν, εἴπερ ποτὲ, ἐπὶ ταῖς μελλούσαις ἐλπίσι; καὶ χάριτες πρέπουσαι τοῖς θεοῖς, τοῖς

βασιλεῦσι, τῷ δεξαμένῳ τὰ τῶν κορυφαίων πολιτεύματα ἀσμένῳ, καὶ μνησθέντι τῆς Σμύρνης ἃ προσῆκεν; ἄξιον τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, καὶ τοῦ καθ᾽ ὑμᾶς τοῖς ὁμοφύλοις ἤδη μέρους μνησθῆναι, ὡς τούτοις τε ἀκολούθως διετέθητε, καὶ τὴν εὔνοιαν ἣν εἴχετε ἐκ παντὸς χρόνου τῇ πόλει, σαφέστατα ἀποδείξασθε. μάθοι δ᾽ ἄν τις, ἐπισκεψάμενος τὰ τῆς πρώτης καὶ πρεσβυτάτης τῶν Ἑλληνίδων πόλεως (λέγω δὲ τῆς Ἀθηναίων) πῶς ἔσχε πρὸς τὰς συμφοράς. καὶ οὐ καθαιρεῖν ἐκείνην ἀξιῶν λέγω ταῦτα (μή πω σφόδρα οὕτω γενοίμην φιλόπολις) ἀλλ᾽ ἅμα τούς τε πολίτας παραμυθεῖσθαι βουλόμενος, καὶ τοῖς παροῦσιν ἐνδείξασθαι ὅτι τῇ πόλει διὰ πάντων καιρῶν εὖ πράττειν ἐπιχώριον, καὶ τῆς ἀγαπητῆς ὥρας ὡσπερεὶ κλῆρός ἐστιν. ἐκείνοις τοίνυν στερηθεῖσι μὲν τῶν νεῶν, στερηθεῖσι δὲ τειχῶν, καὶ τῆς ἀρχῆς ὅλης, καὶ προσελθοῦσιν εἰς τοῦτο ὥστε τὸν δῆμον φυγάδα ἀναγκασθῆναι τῆς πατρίδος γενέσθαι· τὰ γὰρ ἐν μέσῳ τοσαῦτα σιωπήσομαι· ἀλλ᾽ οὖν ὧδε πράξασι, πλὴν Φαρσάλου τε καὶ Ἄργους καὶ Θηβῶν, οὐδένες οὔτε μείζονα οὔτε ἐλάττονα ἀπεμνημόνευσαν χάριν τῆς ἐκ τοῦ παντὸς αἰῶνος εὐεργεσιῶν, οὐδ᾽ ὅτι τοῦ γένους ἔρεισμα ἡ πόλις ᾔδετο. οὗτοι δὲ οὓς εἶπον, τούς τε φεύγοντας δεξάμενοι καὶ τοῖς ἐξαιτοῦσιν ἀντισχόντες, ταύτην δὴ χάριν τῇ πάντα ὑπερφερούσῃ πόλει κατέθεντο, παρ᾽ ᾗ τὴν ἀγαθὴν ἱδρύσθαι τύχην αἱ μαντεῖαι λέγουσι. φέρε δή, καὶ τὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως ἐπισκεψώμεθα, μή τι τῶν ἐραστῶν αὐτῆς αἰσχυνθῆναί τῳ προσῆκεν. ἡ μέχρι μὲν τούτων τῶν χρόνων τῆς πόλεως παράδειγμα κάλλους εἱστήκει, χρωμένη μὲν εὐθὺς ἐξ ὄψεως τούς τε ἀπὸ γῆς καὶ τοὺς ἐκ θαλάττης καταίροντας, παρελθοῦσι δὲ εἴσω τὰ κάλλιστα ἀποφαίνουσα, καὶ παρασκευάζουσα, ὧν οὔτ᾽ ὀφθαλμῶν κόρον ἦν λαβεῖν, οὔτε χρόνου διατριβῆς· ἃ νῦν ἀπέραντον ἂν εἴη καταλέγειν. ἐπεὶ δὲ καὶ τῆς ἑτέρας ἔδει μερίδος πεῖραν λαβεῖν, ἃ μὲν τοῖς ἄρχουσιν ἐπῆλθε σπουδάσαι, διήλθομεν ἀρτίως· ἀλλ᾽ ἐν ὑμῖν τοῖς ὁμοτίμοις τί τῶν ἁπάντων

οὐκ ἐγένετο; οὐ κατὰ πόλεις τε ὀδυρμοὶ κἀν τοῖς κοινοῖς συνεδρίοις, βοώντων τὰ μήκιστα, καὶ ποθούντων ἐν πατρίδος μοίρᾳ τὴν πόλιν; πανηγύρεις τε διαλύειν ἀξιούντων, καὶ ῥητορευόντων εἰς αὐτὴν, ὡς ἕκαστος εἶχε δυνάμεως; ὥσπερ γὰρ κοινοῦ πτώματος τῆς Ἀσίας γεγενημένου, οὕτω τὰς γνώμας εἴχετε. ἀλλὰ μὴν τά γε τῆς ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτῶν ἐπικουρείας τίς πω μέχρι τοῦδε μέμνηται ἐν Ἕλλησι γενόμενα; ἀγοραὶ μὲν ἁπανταχόθεν τοῖς κατὰ χώραν μένουσιν ἐκ γῆς καὶ θαλάττης εἰσαφικνούμεναι, ἅμιλλα δὲ καὶ σπουδὴ τῶν ἑκατέρωθεν μεγίστων πόλεων, καλούντων τε ὡς αὑτοὺς, καὶ ὀχήματα καὶ πορείας ἐπιπεμπόντων· ἔπι δ᾽ οἰκήσεις καὶ συνεδρίων κοινωνίας, καὶ πάσας ἀφορμὰς παρασκευαζόντων, ὥσπερ γονεῦσιν ἢ παισὶν αὐτῶν, παραπλήσιά τε· καὶ τῷ μεγέθει μὲν ἀπολειπομένων, προθυμίας δὲ καὶ τιμῆς οὐδὲν ἐλλειπόντων. τίς γὰρ οὐχ ἕρμαιον ἑαυτοῦ ἐποιήσατο; τίς γὰρ οὐχ εὑρίσκεσθαι μᾶλλον ἢ τίθεσθαι ταύτην χάριν ᾠήθη, δέξασθαι συνοίκους, τοὺς τοσοῦτον προτεύσαντας; χρημάτων τοίνυν συντέλειαν, καὶ πρὸς τὰ μέλλοντα ὑποσχέσεις ἀφ᾽ ἑκατέρας τῆς ἠπείρου, καὶ πολλὰς ἄλλας φιλανθρωπίας εἰς δύναμιν τὴν ἑκάστων γενομένας, τίς ἂν ἐκπεράνειε διηγούμενος; καὶ οὐ τούτου γε ἕνεκα ἡ πόλις ἠξίωσε πάντα ἐφεξῆς δέχεσθαι, οὐδ᾽ ὡς οἱ διδόντες ἐβούλοντο, ἀλλ᾽ ὡς αὐτῇ καλὸν ἦν λαβεῖν. καὶ τί δεῖ ταῦτ᾽ ἐν μέρει καταλέγειν; πάντα γὰρ τὰ ἔθνη τὰ πληροῦνθ᾽ ἡμῖν τὴν Ἀσίαν, φιλοτιμίαν κοινὴν φιλοτιμεῖται πρὸς τὴν πόλιν, τὰ κράτιστα τῶν ἀρχαίων ἀνιστάντα· ἐπὶ μόνης δὲ ταύτης τῆς πόλεως τὸ παλαιὸν ῥῆμα ἐξηλέγχθη ψευδῶς ἔχον, τὸ, κακῶς πραξάντων λήθην εἶναι παρὰ τοῖς φίλοις. τοσοῦτον αὐτῇ καὶ παρὰ τὴν συμφορὰν ἐπιφανείας καὶ χαρίτων δόξης ἐφυλάχθη παρὰ τοῦ δαίμονος. νῦν δ᾽ ὅσα μὲν θρηνώδεις ἁρμονίας, καὶ σχημάτων ἀχαρίτων, καὶ παρὰ τῆς λύπης ἔχοντα τὴν δυσφημίαν, ἐκποδὼν ἀπελήλυθε· λευχειμονεῖ δὲ ἡ ἤπειρος, πανηγυρίζει δὲ ἡ Ἑλλὰς ἐπὶ χρηστῆς ὑποθέσεως· ἡ

πόλις δ' ὥσπερ ἐν δράματι καὶ δὴ πάλιν ἐξ ἀρχῆς ἀναφύεται, μεταβαλοῦσα τὴν ἡλικίαν, ἡ αὐτὴ παλαιὰ καὶ νέα γιγνομένη· ὥσπερ τὸν Φοίνικα ἀναβιώσκεσθαι λόγος αὐτὸν ἐξ αὑτοῦ. οὐ γὰρ δὴ τοῦτ' ἄρα δόξαι τῷ θεῷ ἕτερον Φοίνικα ἀντ' ἐκείνου τε καὶ μετ' ἐκεῖνον γίγνεσθαι. πάντα δ' ὥσπερ ὁδῷ κεχωρηκέναι φαίνεται. Θησέως μὲν γὰρ ἐξ ἀρχῆς οἰκίσαντος, Ἀλέξανδρος ὕστερον εἰς τοῦτο τὸ σχῆμα προσήγαγε· τρίτη δὴ χεὶρ τῶν πάντα νικώντων ἀνίστησι τὴν αὐτὴν καὶ συντίθησι. μεταθεῖναι μὲν γὰρ οὐκ ἠξίωσαν, ἔρωτι τῆς ὑπαρχούσης, οἱ δ' ἐπὶ τῶν ἰχνῶν ἐγείρουσι. ἐπόθει δ' ἄρα καὶ ἡ τῆς πόλεως φύσις οἰκιστὰς διττούς, δύο τὰς ἀρχηγέτιδας νέμουσα. καὶ δὴ λιμένες τε κομίζονται τὰς τῆς φιλτάτης πόλεως ἀγκάλας, καὶ πάλιν κατακοσμεῖται· καὶ τῷ Μέλητι οὐδὲν ἐμποδὼν τὸ μὴ τοὺς προσοίκους ἔχειν· ἦρος δὲ πύλαι καὶ θέρους ὑπὸ στεφάνων ἀνοίγονται· χοροὶ δὲ Νυμφῶν καὶ Μουσῶν ἐν αὐτῇ τε καὶ περὶ αὐτὴν χορεύουσι. ζέφυροι δὲ οὐ λυπήσουσι πνέοντες. ὦ μακάριοι μὲν τῶν πρεσβυτέρων οἱ πρὸς ταύτην ἀφιξόμενοι τὴν ἡμέραν, ἐν ᾗ τὴν Σμύρναν ὄψονται τὸν ἑαυτῆς ἔχουσαν κόσμον· παῖδες δὲ οὐδὲν ζημιωσόμενοι, ἀλλ' ὀψόμενοι τὴν πατρίδα οἵαν οἱ γονεῖς ᾤκουν· οἱ δ' ἐν ἡλικίᾳ, τὰ μὲν, συμπράξαντές τε καὶ συμπονήσαντες, τὰ δὲ, συνθύσοντες καὶ συνεορτάσοντες ἑαυτοῖς τε καὶ τοῖς ἀφικνουμένοις. ὡς τῶν παρόντων ἀγαθῶν ἔτι καλλίους αἱ τῶν μελλόντων ἐλπίδες. ἀλλὰ Ζεῦ πολιεῦ τε καὶ θεαὶ κληροῦχοι τῆσδε τῆς πόλεως, καὶ Πόσειδον, ὃς ἀμφότερα εἴληχας κινεῖν τε καὶ σώζειν, καὶ θεοὶ βασίλειοί τε καὶ Ἑλλήνειοι, γενέσθαι τόνδε ἡμῖν τὸν οἰκισμὸν δευτέρων ἀμεινόνων βεβαιοτέρων ἔσται μοι, ἐπὶ πολλῇ μὲν εὐφροσύνῃ καὶ δόξῃ τῶν οἰκιστῶν, χρηστοῖς δὲ τοῖς ἀπαντησομένοις τῇ πόλει διὰ παντὸς τοῦ μέλλοντος χρόνου. εἴη δή τι καὶ τοὐμὸν ἐν Ἕλλησι νῦν τε καὶ ὕστερον.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΤΙΚΟΣ ΣΜΥΡΝΑΙΚΟΣ.

ἘΒΟΥΛΟΜΗΝ ἂν ὦ θαυμάσιε μάλιστα μὲν τὴν πόλιν οἵαν κατέλιπες τοιαύτην φανῆναι· εἰ δὲ μή, παρὼν αὐτὸς ποιεῖσθαι τοὺς λόγους· ἵν' ἀμφοτέρως ἐκέρδαινον, σοί τε συνών, καὶ τῆς νῦν ἀνιούσης ἡμῖν πόλεως ἀπολαύων τὰ γιγνόμενα. ἐπεὶ δ' οὕτω συμβέβηκεν, οὐ τοῦ γε παντὸς εἴργεσθαι καλῶς ἔχειν ὑπέλαβον, ἀλλ' ἴχνος γέ τι φωνῆς ἡμετέρας σοί τε γενέσθαι γνωρίσαι, καὶ τοῖς παροῦσι τῶν Ἑλλήνων, ὅσοι τε πολῖται καὶ ὅσοι ξένοι. ὅλως γὰρ ἔμοιγε σχεδὸν εἰς ἔθος καθέστηκεν ἀπόντι πανηγυρίζειν, ἐπειδή γε ὁ θεὸς ταύτην ἄγει· ὁ δὲ νυνὶ λόγος καὶ πάνυ μοι κατὰ καιρόν ἐστιν. ἐπεὶ γὰρ καὶ τῆς ἀνελπίστου φήμης ἀφικομένης, προεστῶτος ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐμνήσθην πρὸς τοὺς πάντα ἀρίστους βασιλέας, διατείνας οὐ πλέον μιᾶς νυκτός, εἰκός τι καὶ περὶ τὴν εἰς εὐφημίαν ἡκόντων οὕτως ἔχειν ὡς ἐμαυτῷ προσηκόντων. τὰ μὲν οὖν παλαιὰ μέμνησαι, κατὰ τὴν προτέραν ἀκούσας ἀρχὴν ἣν τῷ πατρὶ συνῆρχες, Διός τινα γένεσιν, καὶ χορείας Κουρήτων, καὶ Ταντάλου καὶ Πέλοπος οἰκισμὸν τῆς πρώτης πόλεως ἐν τῷ Σιπύλῳ γενομένης· καὶ διαβάσεις Πέλοπος ἐνθένδε εἰς τὴν πρότερον μὲν Ἀπίαν, Πελοπόννησον δὲ ἀπ' ἐκείνου κληθεῖσαν· ἀφ' οὗ τρίτος ἔγγονος βασιλεὺς κοινὸς τῆς Ἑλλάδος γενόμενος κατέλυσε τὴν τῶν βαρβάρων ἀρχήν. δεύτερον δὲ εὐφημιῶν Θησεύς τε ἀρχηγέτης, καὶ Σμύρνα ὄνομα τῇ πόλει ταύτῃ, καὶ γένος Ἀττικόν· καὶ Ἰώνων ὕστερον εἰς οἰκείαν εἴσοδος. καὶ τρίτη δὴ θέσις καὶ κατοίκησις διὰ τὸν Ἀλέξανδρον· οὗ δύο ταῦτα κάλλιστα καὶ μέγιστα μνημεῖα, ἥδε τε ἡ πόλις καὶ ἡ τοῦ Νείλου πρόσοικος. τοιαῦτα ἤκουσας· καὶ τριήρης τις ἣν δεικνυμένη μὲν Διονυσίοις, ὑμνουμένη δ' ἐν τοῖς κατάπλοις, σύμβολον νίκης παλαιᾶς, ἣν ἐνίκων Σμυρναῖοι βακχεύοντες Χίους ὅπλοις καὶ ναυσὶ πεφραγμένοις. ἅ γε μὴν ὀφθαλμὸς ἐξηγεῖτο, καὶ οὐ μῦθος ἔτι οὐδὲ λόγοι λογοποιῶν τε καὶ ποιητῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς Ὅμηρος

παρὼν ἀσφαλέστερον αὖ ἡγήσατο σιωπᾶν, ἢ λέγειν περὶ αὐτῶν. ἑώρας ἀγοράν τε θεῶν, ἑστίαν καὶ λιμένας· τῇ μὲν, κυκλουμένους τὴν πόλιν, τῇ δὲ, ὑπὸ τῆς πόλεως μέσους ἐχομένους· καὶ ναῶν κάλλη, καὶ περιβόλους, ἐξ ἴσου τῇ τε φύσει καὶ τέχνῃ κεκοσμημένα· καὶ πάντα δὴ τὸν κόσμον τὸν ὅρμον, ὡς ἐξήρτητο ἀλλήλων· καὶ τὸ δὴ μέγιστον σύμβολον τῆς πόλεως, τὴν διὰ πάντων ὁμολογίαν καὶ μουσικὴν, ἕν τι τὸ πᾶν σῶμα ἀποφαίνουσαν· ὥσπερ αὖ εἰ κατὰ τὸν μῦθον τὸν περὶ τοῦ Θηβαίων τείχους λεγόμενον, πρὸς λύραν καὶ κιθάραν ἥρμοστο ἐξ ἀρχῆς. εἶεν. τὰ μὲν δὴ παλαιά τε, καὶ οὐ παλαιὰ ἀλλὰ χθές τε καὶ πρώην ὡς εἰπεῖν ἔτι φαινόμενα, ἐκεῖνα μὲν ἤκουσας, ταυτὶ δὲ ἐθεάσω. ἀκίνητον δὲ οὐδὲν, φασὶ, τῶν ἐν ἀνθρώποις· ἀλλὰ καὶ γῆ θάλατταν δέχεται, καὶ θάλαττα ἠπειροῦται· καὶ πόλεις, αἱ μὲν κατὰ γῆς ἔδυσαν, αἱ δ' ὑπὸ ῥευμάτων οὐρανίων τε καὶ παντοίων ἠφανίσθησαν. ἴδιον γὰρ τοῦ θνητοῦ γένους αἱ μεταβολαὶ, καὶ πολλὰ τὰ θαύματα τοῦ χρόνου. καὶ δὴ καὶ τῇ ἡμετέρᾳ πόλει τοσοῦτον νικώσῃ συνέβη τρόπον τινὰ ὀλισθεῖν. οὗ δὴ καθαρῶς ἐξεφάνη ὅσος τις παρ' αὐτῆς τῆς Ἀσίας κόσμος ἦν. λέγω δὲ οὐχὶ τὴν μέχρι Μαιάνδρου πηγῶν, οὐδ' ὅσην ὁ τῶν ἡγεμόνων ὑμῶν κλῆρος ὁρίζεται, ἀλλ' ἣν ἐξ ἀρχῆς Ἕλληνες προσεῖπον Ἀσίαν· προσηγόρευον δὲ καὶ ἤπειρον διαφερόντως αὐτὴν τῶν τριῶν. ἀλλ' ὅγε ἐβουλόμην εἰπεῖν· ἅμα γὰρ τῷ πτώματι συμβάντι πάντα ἐδόκει γεγυμνῶσθαι, καὶ πᾶς τις ὥσπερ ὀφθαλμὸν ἐζήτει σώματος. λέγω δὴ, τὸ μὲν προσκροῦσαι, κατὰ τὴν κοινὴν ἁπάντων ἀνθρώπων τύχην καὶ φύσιν τῇ πόλει συμβῆναι· τὰ δ' ἐφεξῆς, τῆς ἀγαθῆς ἤδη καὶ τὴν πόλιν ἐξ ἀρχῆς λαχούσης εἶναι. ὅτε γὰρ ἦν καιρὸς, πρὸς χεῖρα ὤρεξε, τοιούτους ἔχων τοὺς τῶν ὅλων προστάτας, οἳ πάντων μὲν ἥκιστα ἔμελλον περιόψεσθαι κειμένην, πάντων δὲ μάλιστα προθυμήσεσθαι οὐκ ἀναστῆσαι μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς ὑπερβολὴν ἆραι. τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται, φησὶν ὁ παῖς τοῦ Μέλητος. καὶ μὴν τήν γε εὐγένειαν τοῦ δήμου (μὴ γὰρ πάνθ' ἡμῖν ἔστω παρὰ τῶν οἰκοδομημάτων) τίς

οὐκ ἂν ἠγάσθη καὶ ἐθαύμασεν; οὔτε γὰρ ἐξεπλάγη πρὸς τὴν συμφοράν, παραμυθίαν τε οὐκ ἐζήτησεν, οὐδ' ἀνέμεινε καλλίω τῆς παρὰ τῶν βασιλέων ἅμα ἔργῳ καὶ λόγῳ γιγνομένης. ὥστε ὁ τοῦ πένθους αὐτῇ καιρὸς ἑορτή τις ἐγεγόνει. καὶ μὴν τά γ' ἐπὶ τούτοις ἡμεῖς μὲν ἀκοῇ γιγνώσκομεν· σὺ δὲ ὁρῶν, κἂν ἑτέροις αὐτὸς ἐξηγοῖο. ἔοικε γὰρ οὐ πόρρω πεπονθέναι τοῦ μυθολογήματος ἡ πόλις τοῦ περὶ τὸν ἀρχηγέτην αὐτῇ λεχθέντος. οἶσθ' ὅτι φασὶν οἱ ποιηταὶ τὸν Πέλοπα κατὰ μέλη τμηθέντα, ἑψηθέντα ἐν λέβητι, συντεθῆναι πάλιν ἐξ ἀρχῆς ἐκ τοῦ λέβητος, ἐλλείποντος δὲ τοῦ ὤμου, χεῖρ' ἐλεφάντινον ἀντὶ τοῦ παλαιοῦ· καί φασι τὸ ἔργον, Δήμητρος γενέσθαι. ὡς δὲ τῇ πόλει, μετ' ἐκεῖνον τὸν λέβητα, ὃς αὐτῇ πάντα ἐπέφλεξεν, ἡ δευτέρα σύστασις εἰς θαυμαστήν τινα ἐλήλυθε κάλλους περιουσίαν· ὥσπερ τοῦ Ποσειδῶνος ἐξεπίτηδες τῇ τριαίνῃ κινήσαντος αὐτήν, ἵν' ἴδοι καλλίονα ἢ πρὸ τοῦ. οἷόν τι καὶ περὶ Θετταλίαν λέγεται φιλανθρωπεύσασθαι, τὰ διασφᾶγα ποιήσας τῶν Τεμπῶν ἕνεκα τοῦ Πηνειοῦ. καὶ τὸ πρότερον μὲν οὐδ' εἰς ἐπίνοιαν ὑπερβολῆς ἐλθεῖν ἦν, ἀλλ' ἐδόκει παράδειγμα κάλλους ἡ πόλις εἶναι· νυνὶ δὲ ἐξηλέγχθημεν ἄρα οὐκ ὀρθῶς δοξάζοντες. τότε μὲν γὰρ τὰς ἄλλας πόλεις, νῦν δὲ αὐτὴ σχεδόν, ὡς εἰπεῖν, ἑαυτὴν νενίκηκε. καί μοι δοκεῖ προσόμοιον τῇ μητροπόλει παθεῖν. μνησθήσομαι δὲ εἰκόνος μυθώδους, ἀλλ' ἀναγκαίας πιστεῦσαι. ἐκείνη τε γὰρ ἐμπρησθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πέρσου, καὶ πάντα τρόπον διαφθαρεῖσα, ἐπέδωκεν ἁπανταχῇ· τῇ τε πόλει κέρδος τὸ σύμπτωμα, ὑπὸ τοιαύτης χειρὸς ἐγείρεται πάντῃ σεμνοτέρα καὶ ὑψηλοτέρα καὶ στεφανωτέρα· καλοῦμεν δὲ Ἀδράστειαν. καλῶν δὲ ὄντων ἁπάντων τῶν ὁρωμένων τούτων κόσμων, ἕτερον μεῖζον προσείληφεν. οἰκισταὶ γὰρ αὐτῆς οἱ πάσας τὰς πόλεις ὑφ' ἑαυτοῖς ἔχοντες, οὓς οὔτε φιλανθρωπίᾳ οὔτε ἔργων ἀποδείξεσιν οὐδείς πω νενίκηκεν. ὧνπερ οἶμαι καὶ μόνων ἦν κρεῖττόν τι τῆς τότε Σμύρνης ἐξευρεῖν. τοιαύτη τις ἡμῖν τῆς τύχης ἡ περὶ τὴν πόλιν γέγονε παλινῳδία. καὶ δὴ τῇ τε Ἰωνίᾳ

καλῶς ὁ στέφανος σέσωσται, ἥ τε Ἀσία τὸ πρόσχημα κεκόμισται. παράδειγμα δὲ τῶν ἀνελπίστων τὰ τῆς πόλεως γέγονε πράγματα, ὡς οὔτ' ἐξ οὐρίων θέουσιν οὐδὲν ἀπώμοτον, οὔτε λυθείσης τῆς νεὼς, ἀνέλπιστον τὸ μὴ οὐ κρεῖττόν τι συμβήσεσθαι. Μέλητα δὲ κοσμεῖν ἑτέροις ταννῦν παρίημι· καίτοι μέγιστός γε αὐτὸς ἑαυτῷ κόσμος ἐστὶν ὁρώμενος, ᾧ γε καὶ θέρος καὶ χειμὼν τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον· καὶ οὔτε ἐξ ὄμβρων ποτὲ ὕβρισεν, οὔτε αὐχμοῖς εἶξεν· ἀλλ' ὥσπερ ἄλλο τι τῶν ἀκινήτων, ἓν μὲν σχῆμα καὶ μίαν δὲ χρόαν τὸν αἰεὶ σώζει χρόνον. καὶ μὴν οὐδὲ πλάνης γε ὁ Μέλης, οὐθ' οἷος ἀποφοιτᾶν· ἀλλ' ἔοικεν ἐραστῇ τινι τῆς πόλεως, οὐ τολμῶντι μακροτέραν ἀπογίνεσθαι, ἅτε, οἶμαι, ἄσβεστον μὲν αὐτῆς τὸν ἔρωτα, ἄσβεστον δὲ τὴν φυλακὴν ἔχων. ὥστε αὐτόθεν ὁρμηθεὶς, αὐτοῦ καὶ παύεται, περιτείνας κύκλῳ τινὶ τῆς πόλεως ἑαυτόν. ταῦτα μὲν οὖν, ὥσπερ οἱ νυμφόληπτοι, δυνάμει τινὶ τῶν νυμφῶν αὐτῶν ἔοικα προσμελῳδῆσαι περὶ τὸν Μέλητα, οὐχ οὕτω προθέμενος. ἔδει δὲ ἴσως καὶ τοῖς παισὶν ὥσπερ ἄλλην τινὰ μοῖραν τοῦ λόγου σωθῆναι. τιθείη δ' αὖ τις καὶ τοῦτ' εἰς ἀγαθὸν σύμβολον, σέ τε ἡμῖν ἐπὶ τὰς πόλεις ἥκειν, καὶ τὴν περίοδον οὕτω συμβαίνειν, ὥστε σε τὴν πατρῴαν ἀρχὴν ἀκριβῶς ἀνανεώσασθαι ταῖς περὶ τὴν Σμύρναν διατριβαῖς. τῆς γὰρ πόλεως ὁ καιρὸς πολύς· νικῴη δὲ τὰ τῆς ἀγαθῆς τύχης πανταχῆ.

ΘΕΜΙΣΤΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ,

ΤΟΥ ΚΑΙ ΕΥΦΡΑΔΟΥΣ

ἐπικληθέντος,

ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΞΙΩσαντα λέγειν ἐκ τοῦ παραχρῆμα.

ΑΛΛ' εἰ καὶ σφόδρα ἦν σοφὸς ὁ Φειδίας ἐν χρυσῷ καὶ ἐλέφαντι μορφὴν ἐπιδείξασθαι θείαν ἢ ἀνθρωπίνην, ὅμως χρόνου γε ἐδεῖτο καὶ σχολῆς πλείονος εἰς τὰ ἔργα. λέγεται οὖν, ἡνίκα ἐδημιούργει τὴν Ἀθηνᾶν, οὐδὲ εἰς τὴν κρηπῖδα τοῦ θεοῦ μόνην ὀλίγου χρόνου προσδεηθῆναι. εἰ οὖν τις αὐτὸν αὐθήμερον ἐκέλευσεν ἐπιδείξασθαι τὴν τέχνην, τί ἂν ἔδρασεν; ἢ πῶς ἐπείσθη τῷ ἐπιτάγματι ἄν; σκόπει δῆτα εἰ καλῶς ἂν πρὸς τὸν ἐραστὴν ἀπεκρίνατο ὅτι, ὦ χρηστὲ καὶ τῶν ἐμῶν ἔργων φιλοθεάμον, εἰ μὴ συγχωρεῖς μηδὲ ἐπιτρέπεις καιρὸν ὥστε καινόν τι καὶ νέον δημιουργῆσαι, σὺ δὲ ἐπίσκεψαι τὴν Ἀθηνᾶν τὴν ἐν τῇ πόλει, ἢ τὸν Δία τὸν Ὀλυμπίασι, καί σοι ταῦτα ἀποχρήσει πρὸς τὸ Φειδίαν θαυμάσαι· κἀγώ γε, ὦ μακάριοι, τὸν ἐμὸν ἐραστήν, ἐπειδή μοι καὶ αὐτὸς οὕτως ἔχειν δοκεῖ ὡς καὶ τήμερόν τι μου ποθεῖν δημιούργημα, παρακαλέσαιμ' ἂν περιϊδεῖν τι τῶν εἰργασμένων. οὐδὲν γὰρ δεήσει, οἶμαι, βαδίζειν εἰς τὸ τοῦ ἔργου· φέρω γὰρ ἐν ἐμαυτῷ τὰ τῆς ἐμῆς τέχνης ἀγάλματα, ἃ δημιουργεῖται μὲν καθ' ἕνα τόπον, συμπερίεισι δὲ ἁπανταχόθι τῷ τεχνίτῃ. τοσόνδε μέντοι μοι χάρισαι, ἔασόν με κατὰ χρόνον ἐργάσασθαι τὴν σὴν εἰκόνα. οὐ γὰρ οὕτως εἰμὶ σοφὸς οὐδὲ εὔπορος ὥστε αὐτοσχεδιάζειν ὡς ἂν ἔτυχε τὰς γραφάς, καθάπερ οἱ δαιμόνιοι σοφισταί· ἀλλ' οὐδὲ ἅπαντα γράφειν παρέχοντα δύναμαι, ἀλλ' ὃς ἄν μοι τόνδε τὸν πίνακα ἐντρεπίσειεν, ὃς

χωρήσει μὲν δικαιοσύνην μετὰ τῆς εἰκόνος, χωρήσει δὲ πραότητα μετ' ἐξουσίας, πολλῶν τε ἄλλων θεῶν καὶ δαιμόνων ἀγαθῶν ὅμιλον, ὃν διαγράφειν θέμις τοῖς ἀπὸ Σωκράτους γράφουσιν. οὐ σφόδρα οὖν μοι συνήθες τὸ ἔργον, ἅτε δὴ σφόδρα ὀλίγων εὐποροῦντι τῶν ἀρχετύπων. ὃν δὲ σύ μοι πίνακα πήγνυσαι, καλός τέ ἐστι καὶ μέγας, καὶ οὐ στενοχωρήσεται ἡ γραφή. ἀλλὰ στησώμεθα ἐπὶ δεξιὰ τὸν νόμον ὃς παιδόθεν σε ἐθρέψατο καὶ νῦν συνθακεῖ· στήσω δὲ ἐπὶ θάτερα τὴν δίκην, ἥ σε μήποτε ἀπολείψει· καὶ δὴ καὶ τὸν ἄλλον χορόν, ὃν αὖ μοι τὸ παράδειγμα ὑποδεικνύοι. ὑποδείξει δέ, εὖ οἶδα, ὥστε μὴ ἐπιλείπειν τὰ κύρια. νῦν δὲ (οὐ γάρ μοι τοσαύτη σχολὴ) προσχειριστέον ἔτι σοὶ τῶν ἀποθέτων. πάντως οὐκ ἔστι τὸ λόγων κάλλος οἷον ἀθλητικοῖς μὲν ἴσμεν ἐπανθεῖν, πρεσβυτέρων δὲ ἀπομαραίνεσθαι, ἀλλ' οἷοί περ ἂν ἐξ ἀρχῆς τεθῶσι, τοιοῦτοι καὶ τὸν ἅπαντα μένουσι χρόνον.

ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ

τὸ καλούμενον

ΒΟΥΚΟΛΙΑΣΤΑΙ.

ΔΑΦΝΙΣ, καὶ ΜΕΝΑΛΚΑΣ, καὶ ΑΙΠΟΛΟΣ.

ΔΑΦΝΙΔΙ τῷ χαρίεντι συνώντετο βουκολέοντι
Μᾶλα νέμων, ὥς φαντὶ, κατ' ὤρεα μακρὰ Μενάλκας.
Ἄμφω τώ γ' ἤτην πυῤῥοτρίχω, ἄμφω ἀνάβω,
Ἄμφω συρίσδεν δεδαημένω, ἄμφω ἀείδεν.
Πρᾶτος δ' ὦν ποτὶ Δάφνιν ἰδὼν ἀγόρευε Μενάλκας.
Μυκηταῖν ἐπίουρε βοῶν Δάφνι, λῇς μοι ἀεῖσαι;
Φαμὶ τὺ νικασεῖν ὅσσον θέλω αὐτὸς ἀείδων.
Τὸν δ' ἄρα χὠ Δάφνις τοιῷδ' ἀπαμείβετο μύθῳ,
Ποιμὰν εἰροπόκων ὀΐων συρικτὰ Μενάλκα,
Οὔποτε νικασεῖς μ', οὐδ' εἴ τι πάθοις τύ γ' ἀείδων.

ΜΕΝΑΛΚΑΣ.

Χρήσδεις δ' ὦν ἐσιδεῖν; χρήσδεις καταθεῖναι ἄεθλον;

ΔΑΦΝΙΣ.

Χρήσδω τοῦτ' ἐσιδεῖν, χρήσδω καταθεῖναι ἄεθλον.

ΜΕΝΑΛΚΑΣ.

Ἀλλὰ τί θησεύμεσθ' ὅ κεν ἁμῖν ἄρκιον εἴη;

ΔΑΦΝΙΣ.

Μόσχον ἐγὼ θησῶ, τὺ δὲ θές γ' ἰσομάτορα ἀμνόν.

ΜΕΝΑΛΚΑΣ.

Οὐ θησῶ ποκα ἀμνόν· ἐπεὶ χαλεπός θ' ὁ πατήρ μευ,

Χ' ἁ μάτηρ· τὰ δὲ μᾶλα ποθέσπερα πάντ' ἀριθμεῦντι.

ΔΑΦΝΙΣ.

Ἀλλὰ τί μὰν θησεῖς; τί δὲ τὸ πλέον ἕξει ὁ νικῶν;

ΜΕΝΑΛΚΑΣ.

Σύριγγ', ἂν ἐποίησα καλὰν ἐγὼ ἐννεάφωνον,
Λευκὸν καρὸν ἔχοισαν, ἴσον κάτω, ἶσον ἄνωθεν·
Ταύταν κατθείην. τὰ δὲ τῶ πατρὸς οὐ καταθησῶ.

ΔΑΦΝΙΣ.

Ἦ μάν τοι κἠγὼ σύριγγ' ἔχω ἐννεάφωνον,
Λευκὸν καρὸν ἔχοισαν, ἴσον κάτω, ἶσον ἄνωθεν.
Πρώαν νιν συνέπαξ'· ἔτι καὶ τὸν δάκτυλον ἀλγῶ
Τοῦτον, ἐπεὶ κάλαμός με διασχισθεὶς διέτμαξεν.
Ἀλλὰ τίς ἄμμε κρινεῖ; τίς ἐπάκοος ἔσσεται ἁμέων;

ΜΕΝΑΛΚΑΣ.

Τῆνόν πως ἐνταῦθα τὸν αἰπόλον ἢν καλέσωμες,
Ὧ ποτὶ ταῖς ἐρίφοις ὁ κύων ὁ Φάλαρος ὑλακτεῖ.
Χ' οἱ μὲν παῖδες ἄυσαν, ὁ δ' αἰπόλος ἦνθ' ἐπακοῦσαι·
Χ' οἱ μὲν παῖδες ἄειδον, ὁ δ' αἰπόλος ἤθελε κρῖναι.
Πρᾶτος δ' ὦν ἄειδε λαχὼν ἰυκτὰ Μενάλκας,
Εἶτα δ' ἀμοιβαίαν ὑπελάμβανε Δάφνις ἀοιδὰν
Βουκολικάν. οὕτω δὲ Μενάλκας ἄρξατο πρᾶτος.

ΜΕΝΑΛΚΑΣ.

Ἄγκεα καὶ ποταμοί, θεῖον γένος, αἴ τι Μενάλκας
Πῆ ποχ' ὁ συρικτὰς προσφιλὲς ᾆσε μέλος,
Βόσκοιτ' ἐκ ψυχᾶς τὰς ἀμνίδας· ἢν δέ ποκ' ἔνθῃ
Δάφνις ἔχων δαμάλας, μηδὲν ἔλασσον ἔχοι.

ΔΑΦΝΙΣ.

Κρᾶναι καὶ βοτάναι, γλυκερὸν φυτόν, αἴπερ ὁμοῖον
Μουσίσδει Δάφνις ταῖσιν ἀηδονίσι,
Τοῦτο τὸ βουκόλιον πιαίνετε· κἤν τι Μενάλκας
Τῇδ' ἀγάγοι, χαίρων ἄφθονα πάντα νέμοι.

ΜΕΝΑΛΚΑΣ.

Παντᾶ ἔαρ, παντᾶ δὲ νομοί, παντᾶ δὲ γάλακτος

Οὔθατα πλήθουσιν, καὶ τὰ νέα τρέφεται,
Ἔνθ' ἁ καλὰ παῖς ἐπινίσεται· αἰ δ' ἂν ἀφέρπῃ,
Χὠ ποιμὰν ξηρὸς τηνόθι, χ' αἱ βοτάναι.

ΔΑΦΝΙΣ.

Ἔνθ' ὄϊς, ἔνθ' αἶγες διδυματόκοι, ἔνθα μέλισσαι
Σμάνεα πληροῦσιν, καὶ δρύες ὑψίτεραι,
Ἔνθ' ὁ καλὸς Μίλων βαίνει ποσίν· αἰ δ' ἂν ἀφέρπῃ,
Χὠ τὰς βῶς βόσκων, χ' αἱ βόες αὐότεραι.

ΜΕΝΑΛΚΑΣ.

Ὦ τράγε, τᾶν λευκᾶν αἰγᾶν ἄνερ, ὦ βάθος ὕλας
Μυρίον, ὦ σιμαὶ δεῦτ' ἐφ' ὕδωρ ἔριφοι·
Ἐν τήνῳ γὰρ τῆνος. ἴθ' ὦ κόλε, καὶ λέγε Μίλων
Ὡς Πρωτεὺς φώκας, καὶ θεὸς ὤν, ἔνεμε.

ΔΑΦΝΙΣ.

Μή μοι γᾶν Πέλοπος, μή μοι χρύσεια τάλαντα
Εἴη ἔχειν, μηδὲ πρόσθε θέειν ἀνέμων·
Ἀλλ' ὑπὸ τᾷ πέτρᾳ τᾷδ' ᾄσομαι ἀγκὰς ἔχων τύ,
Σύννομα μᾶλ' ἐσορῶν τὰν Σικελὰν ἐς ἅλα.

ΜΕΝΑΛΚΑΣ.

Δένδρεσι μὲν χειμὼν φοβερὸν κακὸν, ὕδασι δ' αὐχμός,
Ὄρνισιν δ' ὕσπλαγξ, ἀγροτέροις δὲ λίνα·
Ἀνδρὶ δὲ παρθενικᾶς ἁπαλᾶς πόθος. ὦ πάτερ, ὦ Ζεῦ,
Οὐ μόνος ἠράσθην· καὶ τὺ γυναικοφίλας.
Ταῦτα μὲν ὧν δι' ἀμοιβαίων οἱ παῖδες ἄεισαν·
Τὰν πυμάταν δ' ᾠδὰν οὕτως ἐξᾶρχε Μενάλκας.

ΜΕΝΑΛΚΑΣ.

Φείδευ τᾶν ἐρίφων, φείδευ λύκε τᾶν τοκάδων μευ·
Μηδ' ἀδίκει μ', ὅτι μικκὸς ἐὼν πολλαῖσιν ὁμαρτῶ.
Ὦ Λάμπουρε κύων, οὕτω βαθὺς ὕπνος ἔχει τύ;
Οὐ χρὴ κοιμᾶσθαι βαθέως σὺν παιδὶ νέμοντα.
Ταὶ δ' ὄϊες, μηδ' ὔμμες ὀκνεῖθ' ἁπαλᾶς κορέσασθαι
Ποίας· ἔτι καμεῖσθ' ὅκκα πάλιν ἅδε φύνται.
Σίττα νέμεσθε, νέμεσθε· τὰ δ' οὔθατα πλήσατε πᾶσαι,

Ὡς τὸ μὲν ὤρανες ἔχωντι, τὸ δ' ἐς ταλάρως ἀποθῶμαι.
Δεύτερος αὖ Δάφνις λιγυρῶς ἀνεβάλλετ' ἀείδεν,
Κἀμ' ἐκ τῶ ἄντρω σύνοφρυς κόρα ἐχθὲς ἰδοῖσα
Τὰς δαμάλας παρελῶντα, καλὸν καλὸν ἦμες ἔφασκεν.
Οὐ μὰν οὐδὲ λόγον ἐκρίθην ἄπο τὸν πικρὸν αὐτᾷ,
Ἀλλὰ κάτω βλέψας, τὰν ἁμετέραν ὁδὸν εἷρπον.
Ἀδεῖα φωνὰ τᾶς πόρτιος, ἀδὺ τὸ πνεῦμα·
Ἀδὺ δὲ χὠ μόσχος γαρύεται, ἀδὺ δὲ χ' ἁ βῶς·
Ἀδὺ δὲ τῶ θέρεος παρ' ὕδωρ ῥέον αἰθριοκοιτεῖν.
Τᾷ δρυῒ ταὶ βάλανοι κόσμος, τᾷ μαλίδι μᾶλα,
Τᾷ βοῒ δ' ἁ μόσχος, τῷ βωκόλῳ αἱ βόες αὐταί.
Ὣς οἱ παῖδες ἄεισαν. ὁ δ' αἰπόλος ὧδ' ἀγόρευεν,
Ἀδύ τι τὸ στόμα τοι καὶ ἐφίμερος ὦ Δάφνι φωνά.
Κρέσσον μελπομένω τευ ἀκουέμεν ἢ μέλι λείχειν.
Λάσδεο ταὶ σύριγγας· ἐνίκησας γὰρ ἀείδων.
Αἰ δέ τι λῇς με καὶ αὐτὸν ἅμ' αἰπολέοντα διδάξαι,
Τήναν τὰν μιτύλαν δωσῶ τὰ δίδακτρά τοι αἶγα,
Ἅτις ὑπὲρ κεφαλᾶς αἰεὶ τὸν ἀμολγέα πληροῖ.
Ὡς μὲν ὁ παῖς ἐχάρη καὶ ἀνήλατο καὶ πλατάγησε
Νικήσας, οὕτως ἐπὶ ματέρα νεβρὸς ἄλοιτο·
Ὡς δὲ κατεσμύχθη καὶ ἀνετράπετο φρένα λύπῃ
Ὥτερος, οὕτω καὶ νύμφα γαμεθεῖσ' ἀκάχοιτο.
Κἠκ τούτω Δάφνις παρὰ ποιμέσι πρᾶτος ἔγεντο,
Καὶ νύμφαν ἄκρηβος ἐὼν ἔτι Ναΐδα γᾶμεν.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΕἸΔΥΛΛΙΟΝ

τὸ καλούμενον

ΝΟΜΕΥΣ, Ἢ ΒΟΥΚΟΛΟΙ.

ΔΑΦΝΙΣ καὶ ΜΕΝΑΛΚΑΣ.

ΒΩΚΟΛΙΑΣΔΕΟ Δάφνι· τὺ δ' ᾠδᾶς ἄρχεο πρᾶτος,
Ὠδᾶς ἄρχεο πρᾶτος, ἐφεψάσθω δὲ Μενάλκας,
Μόσχως βουσὶν ὑφέντες, ὑπὸ στείραισι δὲ ταύρως·
Χ' οἱ μὲν ἁμᾶ βόσκοιντο, καὶ ἐν φύλλοισι πλανῷντο,
Μηδὲν ἀτιμαγελεῦντες. ἐμὶν δὲ τὺ βωκολιάσδευ
Ἔμπροσθεν· ἄλλωθεν δέ γ' ὑποκρίνοιτο Μενάλκας.
Δ. Ἁδὺ μὲν ἁ μόσχος γαρύεται, ἁδὺ δὲ χ' ἁ βῶς,
Ἁδὺ δὲ χ' ἁ σύριγξ, χὠ βωκόλος· ἁδὺ δὲ κἠγών.
Ἐντὶ δέ μοι παρ' ὕδωρ ψυχρὸν στιβάς· ἐν δὲ νένασται
Λευκᾶν ἐκ δαμαλᾶν καλὰ δέρματα, ταί μοι ἁπάσας
Λὶψ κόμαρον τρωγοίσας ἀπὸ σκοπιᾶς ἐπάταξε.
Τοῦ δὲ θέρευς φρύγοντος ἐγὼ τόσον μελεδαίνω,
Ὅσσον ἐρῶν τὸ πατρὸς μύθων καὶ ματρὸς ἀκούειν.
Οὕτω Δάφνις ἄεισεν ἐμίν· οὕτω δὲ Μενάλκας.
Μ. Αἴτνα, μᾶτερ ἐμά, κἠγὼ καλὸν ἄντρον ἐνοικῶ
Κοίλαις ἐν πέτρῃσιν· ἔχω δέ τοι ὅσσ' ἐν ὀνείρῳ
Φαίνονται, πολλὰς μὲν ὄϊς, πολλὰς δὲ χιμαίρας,
Ὧν μοι πρὸς κεφαλᾷ καὶ πὰρ ποσὶ κώεα κεῖται.
Ἐν πυρὶ δὲ δρυΐνῳ χορία ζεῖ, ἐν πυρὶ δ' αὖαι
Φαγοί. χειμαίνοντος ἔχω δέ τοι οὐδ' ὅσον ὤραν
Χείματος, ἢ νωδὸς καρύων, ἀμύλοιο παρόντος.
Τοῖς μὲν ἐπιπλατάγησα, καὶ αὐτίκα δῶρον ἔδωκα,
Δάφνιδι μὲν κορύναν, τάν μοι πατρὸς ἔτρεφεν ἀγρός
Αὐτοφυᾶ, τὰν οὐδ' ἂν ἴσως μωμάσατο τέκτων·

Τὰν δὲ, στρόμβω καλὸν ὄστρακον, ὧ κρέας αὐτὸς
Σιτάθην, πέτραισιν ἐν Ἰκαρίαισι δοκεύσας,
Πέντε ταμὼν πέντ' οὖσιν. ὁ δ' ἐγκαναχήσατο κόχλῳ.
Βωκολικαὶ Μῶσαι μάλα χαίρετε, φαίνετε δ' ᾠδὰν
Τάν ποκ' ἐγὼ τήνοισι παρὼν ἄεισα νομεῦσι.
Μηκέτ' ἐπὶ γλώσσας ἄκρας ὀλοφυγδόνα φύσης.
Τέττιξ μὲν τέττιγι φίλος, μύρμακι δὲ μύρμαξ,
Ἴρηκες δ' ἴρηξιν· ἐμὶν δ' ἁ Μῶσα καὶ ᾠδά.
Τᾶς μοι πᾶς εἴη πλεῖος δόμος· οὔτε γὰρ ὕπνος,
Οὔτ' ἔαρ ἐξαπίνας γλυκερώτερον, οὔτε μελίσσαις
Ἄνθεα, ὅσσον ἐμὶν Μῶσαι φίλαι. οὓς γὰρ ὁρῶσαι
Γαθεῦσιν, τὼς δ' οὔτι ποτῷ δαλήσατο Κίρκα.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΑΛΛΟ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ.

ΚΗΡΙΟΚΛΕΠΤΗΣ.

ΤΟΝ κλέπταν ποτ' Ἔρωτα κακὰ κέντασε μέλισσα,
Κηρίον ἐκ σίμβλων συλεύμενον· ἄκρα δὲ χειρῶν
Δάκτυλα πάνθ' ὑπένυξεν. ὁ δ' ἄλγεε, καὶ χέρ' ἐφύση·
Καὶ τὰν γᾶν ἐπάταξε, καὶ ἅλατο· τᾷ δ' Ἀφροδίτᾳ
Δεῖξεν τὰν ὀδύναν, καὶ μέμφετο ὅττι γε τυτθὸν
Θηρίον ἐντὶ μέλισσα, καὶ ἁλίκα τραύματα ποιεῖ.
Χ' ἁ μάτηρ γελάσασα, Τὺ δ' οὐκ ἴσος ἐσσὶ μελίσσαις;
Χ' ὡ τυτθὸς μὲν ἔης, τὰ δὲ τραύματα ἁλίκα ποιεῖς.

ΜΟΣΧΟΥ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ.

Τὰν ἅλα ταὶ γλαυκαὶ ὅταν ὤνεμος ἀτρέμα βάλλῃ,
Ταὶ φρένα ταὶ δειλαὶ ἐρεθίζομαι, οὐδ' ἔτι μοῖσα
Ἐντὶ φίλα, ποτάγει δὲ πολὺ πλέον ἅμμε γαλαία·
Ἀλλ' ὅταν ἀχήσῃ πολιὸς βυθός, ἁ δὲ θάλασσα
Κυρτὸν ἐπαφρίζῃ, τὰ δὲ κύματα * μεμήνῃ,
Ἐς χθόνα παπταίνω καὶ δένδρεα, ταὶ δ' ἅλα φεύγω·
Γᾶ δέ μοι ἀπιστά, τάχα δ' εὔσκιος εὔαδεν ὕλα·
Ἔνθα καὶ ἢν πνεύσῃ πολὺς ὤνεμος, ἁ πίτυς ᾄδει.
Ἦ κακὸν ὁ γριπεὺς ζώει βίον, ᾧ δόμος ἁ ναῦς,
Καὶ πόνος ἐντὶ θάλασσα, καὶ ἰχθὺς ἁ πλάνος ἄγρα.
Αὐτὰρ ἐμοὶ γλυκὺς ὕπνος ὑπὸ πλατάνῳ βαθυφύλλῳ,
Καὶ παγᾶς φιλέοιμι τὸν ἐγγύθεν ἦχον ἀκούειν,
Ἃ τέρπει ψοφέοισα τὸν ἄγρικον, οὐχὶ ταράσσει.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΑΛΛΟ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ.

Ἤρα Πὰν Ἀχῶς τᾶς γείτονος, ἤρατο δ' Ἀχὼ
Σκιρτητᾶ σατύρω· σάτυρος δ' ἐπεμήνατο Λύδαν·
Ὡς Ἀχὼ τὸν Πᾶνα, τόσον σάτυρος φλέγεν Ἀχώ,
Καὶ Λύδα σατυρίσκον. Ἔρως δ' ἐσμύχετ' ἀμοιβᾷ·
Ὅσσον γὰρ τήνων τις ἐμίσεε τὸν φιλέοντα,
Τόσσον ὁμῶς φιλέων ἐχθαίρετο, πάσχε δ' ἄποινα.
Ταῦτα λέγω πᾶσιν τὰ διδάγματα τοῖς ἀνεράστοις·
Στέργετε τὼς φιλέοντας, ἵν' ἢν φιλέητε, φιλῆσθε.

Τοῦ αὐτοῦ.

Ἀλφειὸς μετὰ Πίσαν ἐπὴν κατὰ πόντον ὁδεύῃ,
Ἔρχεται εἰς Ἀρέθοισαν ἄγων κοτινηφόρον ὕδωρ,
Ἕδνα φέρων, καλὰ φύλλα καὶ ἄνθεα, καὶ κόνιν ἱεράν·

Καὶ βαθὺς ἐμβαίνει τοῖς κύμασι· τὴν δὲ θάλασσαν
Νέρθεν ὑποτροχάει, κοὐ μίγνυται ὕδασιν ὕδωρ·
Ἁ δ' οὐκ οἶδε θάλασσα διερχομένω ποταμοῖο.
Κῶρος δεινοθέτας, κακομάχανος, αἰνὰ διδάσκων,
Καὶ ποταμὸν διὰ φίλτρον Ἔρως ἐδίδαξε κολυμβῆν.

ΒΙΩΝΟΣ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ.

ἸΞΕΥΤΑΣ ἔτι κῶρος, ἐν ἄλσεϊ δενδράεντι
Ὄρνεα θηρεύων, τὸν ἀπότροπον εἶδεν Ἔρωτα
Ἑσδόμενον πύξοιο ποτὶ κλάδον· ὡς δ' ἐνόασε,
Χαίρων ὥνεκα δὴ μέγα φαίνετο ὄρνεον αὐτῷ,
Τὼς καλάμως ἅμα πάντας ἐπ' ἀλλάλοισι συνάπτων,
Τᾷ καὶ τᾷ τὸν Ἔρωτα μεταλμένον ἀμφεδόκευεν.
Χὠ παῖς ἀσχαλάων ἕνεκ' οἱ τέλος οὐδὲν ἀπάντη,
Τὼς καλάμως ῥίψας ποτ' ἀροτρέα πρέσβυν ἵκανεν,
Ὅς νιν τάνδε τέχναν ἐδιδάξατο· καὶ λέγεν αὐτῷ,
Καί οἱ δεῖξεν Ἔρωτα καθήμενον. αὐτὰρ ὁ πρέσβυς
Μειδιάων κίνησε κάρη, καὶ ἀμείβετο παῖδα,
Φείδεο τᾶς θήρας, μηδ' ἐς τόδε τὤρνεον ἔρχευ.
Φεῦγε μακράν· κακὸν ἐντὶ τὸ θηρίον. ὄλβιος ἔσσῃ,
Εἰσόκα μή μιν ἕλῃς· ἢν δ' ἀνέρος ἐς μέτρον ἔλθῃς,
Οὗτος ὁ νῦν φεύγων καὶ ἀπάλμενος, αὐτὸς ἀφ' αὐτῶ
Ἐλθὼν ἐξαπίνας, κεφαλὰν ἔπι σεῖο καθιξεῖ.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΑΛΛΟ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ.

ἉΜΕΓΑΛΑ μοι Κύπρις ἔθ' ὑπνώοντι παρέστα,
Νηπίαχον τὸν Ἔρωτα καλᾶς ἐκ χειρὸς ἄγοισα,
Ἐς χθόνα νευστάζοντα· τόσον δέ μοι ἔφρασε μῦθον,

Μέλπειν μοι φίλε βοῦτα λαβὼν τὸν Ἔρωτα δίδασκε.
Ὣς λέγε. χ' ἁ μὲν ἀπῆλθεν· ἐγὼ δ' ὅσα βουκολίασδον,
Νήπιος, ὡς ἐθέλοντα μαθεῖν τὸν Ἔρωτα δίδασκον·
Ὡς εὗρε πλαγίαυλον ὁ Πὰν, ὡς αὐλὸν Ἀθάνα,
Ὡς χέλυν Ἑρμάων, κίθαριν δ' ὡς ἁδὺς Ἀπόλλων.
Ταῦτά μιν ἐξεδίδασκον· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων,
Ἀλλά μοι αὐτὸς ἄειδεν ἐρωτύλα, καί μ' ἐδίδασκε
Θνατῶν ἀθανάτων τε πόθους, καὶ ματέρος ἔργα.
Κἠγὼν ἐκλαθόμαν μὲν ὅσων τὸν Ἔρωτα δίδασκον,
Ὅσσα δ' Ἔρως μ' ἐδίδασκεν ἐρωτύλα, πάντ' ἐδιδάχθην.

ΤΟΥ̃ ΑΥ'ΤΟΥ̃ Α'ΛΛΟ ΕΙ'ΔΥ'ΛΛΙΟΝ.

ΤΑΙ` Μοῖσαι τὸν Ἔρωτα τὸν ἄγριον ἢ φοβέονται,
Ἢ 'κ θυμῶ φιλέοντι, καὶ ἐκ ποδὸς αὐτῷ ἕπονται.
Κ' ἢν μὲν ἄρα ψυχάν τις ἔχων ἀνέραστον ὀπηδῇ,
Τῆνον ὑπεκφεύγοντι, καὶ οὐκ ἐθέλοντι διδάσκειν·
Ἢν δὲ νόον τῷ Ἔρωτι δονεύμενος ἁδὺ μελίσδῃ,
Ἐς τῆνον μάλα πᾶσαι ἐπειγόμεναι προρέοντι.
Μάρτυς ἐγὼν ὅτι μῦθος ὅδ' ἔπλετο πᾶσιν ἀληθής,
Ἢν μὲν γὰρ βροτὸν ἄλλον ἢ ἀθάνατον τινα μέλπω,
Καμβαίνει μευ γλῶσσα, καὶ ὡς πάρος οὐκ ἔτ' ἀείδει·
Ἢν δ' αὖτ' ἐς τὸν Ἔρωτα καὶ ἐς Λυκίδαν τι μελίσδω,
Καὶ τόκα μοι χαίροισα διὰ στόματος ῥέει ᾠδά.

ΤΟΥ̃ ΑΥ'ΤΟΥ̃ Α'ΛΛΟ ΕΙ'ΔΥ'ΛΛΙΟΝ.

ΕΙ'' ΜΟΙ καλὰ πέλει τὰ μελύδρια, καὶ τάδε μοῦνα
Κῦδος ἐμοὶ θήσοντι τά μοι πάρος ὤπασε μοῖρα.
Εἰ δ' οὐχ ἁδέα ταῦτα, τί μοι πολὺ πλήονα μοχθεῖν;
Εἰ μὲν γὰρ βιότω διπλόον χρόνον ἁμὶν ἔδωκεν

Ἢ Κρονίδας, ἢ Μοῖρα πολύτροπος, ὥστ' ἀνύεσθαι
Τὸν μὲν ἐς ἀφροσύναν καὶ χάρματα, τὸν δ' ἐνὶ μόχθῳ,
Ἤν τάχα μοχθήσωντι πόθ' ὕστερον ἐσθλὰ δέχεσθαι·
Εἰ δὲ θεοὶ κατένευσαν ἕνα χρόνον ἐς βίον ἐλθεῖν
Ἀνθρώποις, καὶ τόνδε βραχὺν καὶ μήονα πάντων,
Ἐς πόσον ἆ δειλοὶ καμάτως κ' εἰς ἔργα πονεῦμες;
Ψυχὰν δ' ἄχρι τίνος ποτὶ κέρδεα καὶ ποτὶ τέχνας
Βάλλομες, ἱμείροντες ἀεὶ πολὺ πλήονος ὄλβω;
Λαθόμεθ' ἦ ἄρα πάντες ὅτι θνατοὶ γενόμεσθα,
Χ' ὡς βραχὺν ἐκ μοίρας λαχόμεν χρόνον. *

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΑΛΛΟ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ.

ΕΣΠΕΡΕ, τᾶς ἐρατᾶς χρύσεον φάος Ἀφρογενείας,
Ἕσπερε, κυανέας ἱερὸν φίλε νυκτὸς ἄγαλμα,
Τόσσον ἀφαυρότερον μήνας ὅσον ἔξοχος ἄστρων,
Χαῖρε φίλος· καί μοι ποτὶ ποιμένα κῶμον ἄγοντι
Ἀντὶ σεληναίας τὺ δίδου φάος· ὥνεκα τήνα
Σάμερον ἀρχομένα, τάχιον δύεν. οὐκ ἐπὶ φωρὰν
Ἔρχομαι, οὐδ' ἵνα νυκτὸς ὁδοιπορέοντ' ἐνοχλήσω·
Ἀλλ' ἐράω· καλὸν δέ τ' ἐρασσαμένῳ συνέρασθαι.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΑΛΛΟ εἰδύλλιον.

ΚΛΕΟΔΗΜΟΣ, ΜΥΡΣΩΝ.

ΕΙΑΡΟΣ, ὦ Μύρσων, ἢ χείματος, ἢ φθινοπώρου
Ἢ θέρεος, τί τοι ἁδύ; τί δὲ πλέον εὔχεαι ἐλθεῖν;
Ἢ θέρος, ἁνίκα πάντα τελείεται ὅσσα μογεῦμες;
Ἢ γλυκερὸν φθινόπωρον, ὅτ' ἀνδράσι λιμὸς ἐλαφρά;
Ἢ καὶ χεῖμα δύσεργον; ἐπεὶ καὶ χείματι πολλοὶ
Θαλπόμενοι θέλγονται ἀεργίῃ τε καὶ ὄκνῳ.

Ἦ τοι καλὸν ἔαρ πλέον ἅδεν; εἰπὲ τί τοι φρὴν
Αἱρεῖται. λαλέειν γὰρ ἐπέτραπεν ἁ σχολὰ ἄμμιν.
Μ. Κρίνειν οὐκ ἐπέοικε θεήϊα ἔργα βροτοῖσι.
Πάντα γὰρ ἱερὰ ταῦτα καὶ ἁδέα· σεῦ δὲ ἕκατι
Ἐξερέω Κλεόδαμε τό μοι πέλεν ἅδιον ἄλλων.
Οὐκ ἐθέλω θέρος ἦμεν, ἐπεὶ τόκα μ' ἅλιος ὀπτῇ·
Οὐκ ἐθέλω φθινόπωρον, ἐπεὶ νόσον ὥρια τίκτει.
Οὖλον χεῖμα φέρειν, νιφετὸν κρυμούς τε φοβεῦμαι·
Εἶαρ ἐμοὶ τριπόθατον ὅλῳ λυκάβαντι παρείη,
Ἁνίκα μήτε κρύος, μήθ' ἅλιος ἄμμε βαρύνει.
Εἴαρι πάντα κύει, πάντ' εἴαρος ἁδέα βλαστεῖ·
Χ' ἁ νὺξ ἀνθρώποισιν ἴσα, καὶ ὁμοίιος ἀώς.

ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ, Ἢ ΤΙΝΟΣ ἈΛΛΟΥ, ΕἸΣ ΝΕΚΡΟΝ Ἄδωνιν.

ἈΔΩΝΙΝ ἡ Κυθήρη
Ὡς εἶδε νεκρὸν ἤδη,
Στυγνὰν ἔχοντα χαίταν,
Ὠχράν τε τὴν παρειάν,
Ἄγειν τὸν ὗν πρὸς αὐτὴν
Ἔταξε τὼς Ἔρωτας.
Οἱ δ' εὐθέως ποτανοὶ
Πᾶσαν δραμόντες ὕλαν,
Στυγνὸν τὸν ὗν ἀνεῦρον,
Δῆσαί τε κἀπέδησαν·
Χὠ μὲν, βρόχῳ καθάψας,
Ἔσυρεν αἰχμάλωτον·
Ὁ δ', ἐξόπισθ' ἐλαύνων,
Ἔτυπτε τοῖσι τόξοις.
Ὁ θὴρ δ' ἔβαινε δειλῶς·
Φοβεῖτο γὰρ Κυθήρην.
Τῷ δ' εἶπεν Ἀφροδίτα,
Πάντων κάκιστε θηρῶν
Σὺ τόνδε μηρὸν ἴψω;
Σύ μου τὸν ἄνδρ' ἔτυψας;
Ὁ θὴρ δ' ἔλεξεν ὧδε,
Ὄμνυμί σοι Κυθήρη
Αὐτήν σε, καὶ τὸν ἄνδρα,
Καὶ ταῦτά μου τὰ δεσμά,
Καὶ τώσδε τὼς κυναγώς,
Τὸν ἄνδρα τὸν καλόν σευ
Οὐκ ἤθελον πατάξαι·

Ἀλλ' ὡς ἄγαλμ' ἐσεῖδον,
Καὶ μὴ φέρων τὸ καῦμα,
Γυμνὸν τὸν εἶχε μηρὸν.
Ἐμαινόμαν φιλᾶσαι,
Καί μευ κατεσίναζε.
Τούτοις λαβοῦσα Κύπρι,
Τούτοις κόλαζε, τέμνε.
Τί γὰρ φέρω περισσοὺς
Ἐρωτικοὺς ὀδόντας;
Εἰ δ' οὐχί σοι τάδ' ἀρκεῖ,
Καὶ ταῦτ' ἐμοῦ τὰ χείλη.
Τὸν δ' ἠλέησε Κύπρις,
Εἶπέν τε τοῖς Ἔρωσι
Τὰ δεσμά οἱ 'πιλῦσαι.
Ἐκ τῶδ' ἐπηκολούθει,
Καὶ ὕλαν οὐκ ἔβαινε·
Καί τε πυρὶ προσελθὼν
Ἔκαιε τὼς ἔρωτας.

ἈΝΑΚΡΈΟΝΤΟΣ

ὨΔΆΡΙΑ.

Εἰς λύραν.

Θέλω λέγειν Ἀτρείδας,
Θέλω δὲ Κάδμον ᾄδειν·
Ἁ βάρβιτος δὲ χορδαῖς
Ἔρωτα μοῦνον ἠχεῖ.
Ἤμειψα νεῦρα πρώην,
Καὶ τὴν λύρην ἅπασαν·
Κἀγὼ μὲν ᾖδον ἄθλους
Ἡρακλέους, λύρη δὲ
Ἔρωτας ἀντεφώνει.
Χαίροιτε λοιπὸν ἡμῖν
Ἥρωες. ἡ λύρη γὰρ
Μόνους ἔρωτας ᾄδει.

Εἰς γυναῖκας.

Φύσις κέρατα ταύροις,
Ὁπλὰς δ' ἔδωκεν ἵπποις,
Ποδωκίην λαγωοῖς,
Λέουσι χάσμ' ὀδόντων·
Τοῖς ἰχθύσι τὸ νηκτὸν,
Τοῖς ὀρνέοις πέτασθαι,
Τοῖς ἀνδράσι φρόνημα.
Γυναιξὶν οὐκέτ' εἶχεν.
Τί οὖν δίδωσι; κάλλος,
Ἀντ' ἀσπίδων ἁπασῶν,
Ἀντ' ἐγχέων ἁπάντων.
Νικᾷ δὲ καὶ σίδηρον
Καὶ πῦρ καλή τις οὖσα.

Εἰς Ἔρωτα.

Μεσονυκτίοις ποθ' ὥραις,
Στρέφεται ὅτ' ἄρκτος ἤδη
Κατὰ χεῖρα τὴν Βοώτου,
Μερόπων δὲ φῦλα πάντα
Κέαται κόπῳ δαμέντα,
Τότ' Ἔρως ἐπισταθείς μευ
Θυρέων ἔκοπτ' ὀχῆας.
Τίς, ἔφην, θύρας ἀράσσει;
Κατά μευ σχίσεις ὀνείρους.
Ὁ δ' Ἔρως, ἄνοιγε, φησί·
Βρέφος εἰμί· μὴ φόβησαι.
Βρέχομαι δέ, κἀσέληνον
Κατὰ νύκτα πεπλάνημαι.
Ἐλέησα ταῦτ' ἀκούσας·
Ἀνὰ δ' ἀθὺ λύχνον ἅψας
Ἀνέῳξα. καὶ βρέφος μὲν
Ἐσορῶ φέροντα τόξον,
Πτέρυγάς τε καὶ φαρέτρην.
Παρὰ δ' ἱστίην καθίσας,
Παλάμαισι χεῖρας αὐτοῦ
Ἀνέθαλπον, ἐκ δὲ χαίτης
Ἀπέθλιβον ὑγρὸν ὕδωρ.
Ὁ δ', ἐπεὶ κρύος μεθῆκε,
Φέρε, φησί, πειράσωμεν
Τόδε τόξον ἐστί μοι νῦν,
Βλάβεται βραχεῖσα νευρή.
Τανύει δέ, καί με τύπτει
Μέσον ἧπαρ, ὥσπερ οἶστρος.
Ἀνὰ δ' ἅλλεται καχάζων·
Ξένε δ' εἶπε, συγχάρηθι·
Κέρας ἀβλαβὲς μὲν ἐστι,
Σὺ δὲ καρδίην πονήσεις.

Εἰς ἑαυτόν.

Σὺ μὲν λέγεις τὰ Θήβης,
Ὁ δ' αὖ Φρυγῶν ἀϋτάς·
Ἐγὼ δ' ἐμὰς ἁλώσεις.
Οὐχ ἵππος ὤλεσέν με,
Οὐ πεζὸς, οὐχὶ νῆες·
Στρατὸς δὲ καινὸς ἄλλος,
Ἀπ' ὀμμάτων βαλών με.

Εἰς Ἔρωτα.

Ἔρως ποτ' ἐν ῥόδοισι
Κοιμωμένην μέλιτταν
Οὐκ εἶδεν, ἀλλ' ἐτρώθη.
Τὸν δάκτυλον δὲ δαχθεὶς
Τᾶς χειρὸς ὠλόλυξε.
Δραμὼν δὲ καὶ πετασθεὶς
Πρὸς τὴν καλὴν Κυθήρην,
Ὄλωλα, μᾶτερ, εἶπεν,
Ὄλωλα, κἀποθνήσκω.
Ὄφις μ' ἔτυψε μικρὸς,
Πτερωτὸς, ὃν καλοῦσι
Μέλιτταν οἱ γεωργοί.
Ἁ δ' εἶπεν, Εἰ τὸ κέντρον
Πονεῖ τὸ τᾶς μελίττας,
Πόσον, δοκεῖς, πονοῦσιν
Ἔρως ὅσους σὺ βάλλεις;

LVCIANI DIALOGVS

PROMETHEI ET IOVIS.

Iacobo Micyllo interprete.

SOLVE me Iupiter. grauia enim iã paſſus ſum. IVP. Soluam te, ais, quem oportebat grauiores pedicas habentem, & Caucaſum totum ſuper caput incumbentem, à ſexdecim vulturibus non ſolùm corrodi hepar, ſed & oculis carere effoſſis: eo quòd talia nobis animalia, homines videlicet, effinxeris, & ignẽ furtim ſurripueris, & mulieres fabricatus ſis. Nam quibus meipſum decepiſti, in diſtributione carnium, oſſa pinguedine obducta mihi apponens, & meliorem partium tibiipſi ſeruans, quid attinet dicere? PRO. Igitur ſufficientem iam pœnam exolui, tantum tempus Caucaſo affixus, peſſimam auium perditam aquilam nutriens hepate. IVP. Ne minimum quidem hoc eorum quæ te oportet pati. PR. Atqui non ſine mercede me ſolues Iupiter: ſed tibi ſignificabo valde neceſſariũ. IVP. Blandiẽdo decipis me Prometheu. PRO. Et quid plus habebo? non enim ignorabis rurſus vbi Caucaſus eſt: neque indigebis vinculis, ſi quomodo verſutias agens deprehendar. IVP. Dic priùs, quámnam mercedem perſolues, neceſſariã nobis exiſtentem? PR. Si dixero, ad quem locum vadis nunc, fide dignus ero tibi & de reliquis vaticinans? IVP. Quomodo enim non? PRO. Ad Thetin, coiturus cum ipſa. IVP. Hoc quidẽ noſti. Quid igitur poſtea? videris enim verum quiddam dicere. PR. Nihil ô Iupiter rei habeas cum Nerine hac. ſi enim ipſa grauida reddetur ex te, fœtus ſimilia faciet tibi, qualia & tu feciſti Saturno. IVP. Hoc ais? expulſurum me regno? PR. Vtinam ne fiat, ô Iupiter: veruntamen tale aliquid coitus ipſius minatur. IVP. Valeat igitur Thetis: te verò Vulcanus ob hæc ſoluat.

DIALOGVS

IOVIS ET MERCVRII.

Eodem Micyllo interprete.

ILLAM Inachi puellam pulchram noſti Mercuri? MER. Etiam. Io dicis. IVP. Non amplius puella illa eſt, ſed iuuenca. MER. Monſtroſum hoc. Quomodo mutata eſt? IVP. Zelotypia mota Iuno transformauit ipſam. Sed & nouum aliud quoddam malum inſuper excogitauit. Infelici illi bubulcum quendam multioculum, Argum nomine, cuſtodē addidit: qui iuuencam paſcit, inſomnis ac peruigil ipſe exiſtens. MER. Quid igitur nos oportet facere? IV. Deuolans in Nemeā ſyluam (illic alicubi Argus paſcit) illum quidem interficito, ipſam verò Io per pelagus in Ægyptum abducens, Iſim facito: & de cætero pro deo ab incolis habeatur: Nilúmque attollat, & ventos immittat, & præterea nauigantes ſeruet.

DIALOGVS

VVLCANI ET IOVIS.

Eodem interprete.

QVID me oportet facere, Iupiter? venio enim, ita vt iuſſiſti, ſecurim habens acutiſſimam, etiamſi lapides opus ſit vno ictu diſſecare. IVP. Rectè ſanè Vulcane. Sed iam impacta illa diuide mihi caput in duas partes. VVL. Tentas me, num inſaniam? Impera igitur verè, quod vis tibi fieri. IVP. Diuidi mihi caluariam volo. ſi verò non obedieris mihi, me experieris non nunc primùm iraſcentem. Veruntamen ferire oportet audacter, & præſenti animo: neque cunctari. Pereo enim præ doloribus qui mihi cerebrum inuertunt. VVL. Vide Iupiter, ne quid mali faciamus. Acuta enim ſecuris eſt: & non abſque ſanguine, neque etiam ad Lucinæ morem, tibi obſtetri-

cabitur. IVP. Incute modò Vulcane audacter. ego enim noui quid ſit cõducibile. VVL. Inuitus quidẽ: ſed tamen feriam. Quid enim agat aliquis, te iubente? Quid hoc? puella armata? magnum, ô Iupiter, malum habuiſti in capite. Meritò igitur iracundus fuiſti, tantam intra cerebri paniculum virginem viuam nutriens, ídque armatam. nimirum caſtra, non caput, habuiſti, non aduertens. Hæc verò etiam ſaltat, & cum armis tripudiat, clypeum concutit, ac haſtam vibrat, & quaſi quodam furore concitatur. Et quod maximum eſt, formoſa admodum, ac maturis nubilis annis breui adeo iam facta eſt: cęruleos quidem oculos habens, ſed tamen & huic gratiam addit galea. Quare, ô Iupiter, obſtetricandi præmium hoc mihi refer: deſponde mihi illam. IVP. Impoſſibilia petis Vulcane: perpetuò enim virgo manere vult. Ego certè, quantú in me eſt, nihil repugno. VVL. Hoc volebam. Reliquum quod eſt, ipſe curabo, ac iam ſimul rapiam ipſam. IVP. Si tibi facile adeo hoc, facias licet. Veruntamen illud ſcio, quòd amas ea quæ tibi contingere nequeunt.

DIALOGVS

MENELAI ET PROTEI.

Eodem Micyllo interprete.

AT IN aquam conuerti te Proteu, incredibile adeo non eſt, marinus vtique cùm ſis: etiam arborem fieri, tolerabile: præterea & in leonem aliquando mu teris licet, tamen neque hoc ſupra fidem eſt: quòd ſi autem & ignem fieri te poſſibile eſt, cùm in mari habites, hoc omnino miror, neque adducor vt credam. PROT. Ne mireris Menelae. fieri enim ſoleo. ME. Vidi & ipſe: veruntamen videris mihi (dicetur enim hîc apud te) præſtigias quaſdam adhibere rei, atque intuentium oculos decipere, cùm interim ipſe nihil tale fias. PRO. Et quænam adeo deceptio in rebus ſic manifeſtis fieri queat? Annon apertis oculis vidi-

ſti in quàm multa ipſe me transformauerim? Quòd ſi verò non credis, & res hæc tibi falſa videtur, nempe apparẽtia quædam inanis ante oculos obuerſans, poſteaquam ignis factus fuero, applica mihi heus generoſe tu manum. nimirum ſenties, videárne tãtùm ignis, an & vrendi vim habeam. MEN. Periculoſum eſt experimentum hoc, Proteu. PROT. At tu Menelae videris mihi neque Polypum vidiſſe vnquã, neque etiam quid piſci huic accidere ſoleat ſcire. MEN. Verùm Polypum ipſum quidem vidi: quæ verò accidant illi, libenter ex te cognouerim. PRO. Cuicunque ſaxo accedens acetabula ſua applicuerit, atque affixus inhæſerit cirramentis, illi ſeipſum ſimilem efficit, mutátque colorem, imitando ſaxum, quo videlicet lateat piſcatores, nihil ab illo varians, neque manifeſtus exiſtens ob hoc, ſed aſſimilatus lapidi. MEN. Ferunt hæc: ſed tuum hoc multo magis omnem opinionem excedit, Proteu. PROT. Neſcio, Menelae, cuínam alteri facilè credas, qui tuis ipſius oculis non credas. MEN. Videns equidem vidi: ſed tamen res ipſa monſtro ſimilis eſt, eundem videlicet ignem atque aquam fieri.

DIALOGVS PANOPES ET GALENES.

Eodem Micyllo interprete.

VIDISTINE Galene heri qualia fecit Eris ad cœnam in Theſſalia, propterea quòd non & ipſa vocata fuerat ad conuiuium? GAL. Haud conuiuata equidem vobiſcum tum fui. Nam me Neptunus iuſſerat tranquillum interea, Panope, ſeruare pelagus. Sed quid fecit Eris, cùm præſens non adeſſet? PANO. Thetis ac Peleus conceſſerant intrò in thalamum, deducẽtibus ipſos Amphitrite ac Neptuno. interea autem Eris, clam cæteris omnibus (id quod facile illi tum fuit, aliis bibentibus,

quibuſdam autem applaudentibus, vel Apollini citharam perſonanti vel Muſis ore modulantibus adhibentibus animum) proiecit in conuiuium pomum quoddam admodum pulchrum, aureum totum, ô Galene. Inſcriptum autem erat his verbis, Formoſa accipiat. Dum igitur volutatur hoc tanquam ex compoſito iactum, peruenit eò loci vbi Iuno & Venus & Minerua accumbebāt. Deinde vbi Mercurius ſublato illo legit ea quibus illud inſcriptum erat, nos quidem Nereides cum ſilentio ſedebamus, (quid enim agendum erat, illis præſentibus?) illæ verò inter ſe contendebant, ac quælibet ſuum illud eſſe volebat. Et niſi Iupiter ſeipſum interpoſuiſſet, etiam ad manus vſque res hæc proceſſiſſet. Verùm ille, Ipſe quidem, inquit, non feram iudicium de hoc: (tametſi illæ ipſum iudicare vellent) ſed in Idam ad Priami filium abite, qui & diſcernere nouit quænam formoſior ſit, vtpote elegantiæ ſtudioſus & ipſe, & non facilè, talis cùm ſit, iudicauerit malé. GAL. Quid igitur ad hæc deæ illæ, Panope? PAN. Hodie, arbitror, in Idam abeũt. GAL. Et quis veniet paulo pòſt, qui nobis renunciet eam quæ vicerit? PAN. At iam nunc tibi affirmo quòd nulla alia vincet, veniente in certamen Venere, niſi arbiter ipſe omnino cæcutiat.

DIALOGVS NEPTVNI ET DELPHINVM.

Eodem Micyllo interprete.

LAVDO: rectè facitis Delphines, quòd ſemper amantes hominum eſtis. Nam & olim Inonis filium in Iſthmum portaſtis, exceptũ à Scironiis ſcopulis, vnde cum matre præcipitatus fuerat: & nunc tu citharœdo iſto Methymnẽſi, cũ ipſo ornatu & cithara recepto, in Tænarũ enataſti, neque paſſus es indignè à nautis perire illum. DEL. Ne mireris Neptune, ſi hominibus benefacimus: nam & ipſi ex hominibus piſces facti ſumus. NEPT. Atque equidem ob id

reprehēdo Bacchum, quòd vos nauali prælio ſuperatos ita transformauit, cùm deberet captiuos ſolùm in deditionem accipere, quemadmodum & cæteros in poteſtatem redegit. Sed quo pacto cum Arione hoc quod accidit, ſeſe habet? DEL. Periander iſte, puto, delectabatur homine, ac ſæpe illum ad ſe accerſebat artis gratia. Ille autē, diues iam factus à tyráno, concupiuit, nauigando in patriam, Methymnam videlicet, ſpectādas ibi diuitias ſuas exhibere. Ac conſcenſa ad traiiciendum naui, hominum quorundam ſcelera orum, poſteaquam cognitus eſt multum auri ſecum ferre, vbi ad medium fermè Ægæum peruentum fuit, inſidiari illi nautæ cœperunt. Ille verò (nam auſcultabam omnia, iuxta nauigium natādo) Quoniam iam hoc vobis ita viſum eſt, inquit, at me ſaltē, aſſumto ornatu, & decantato priùs mihiipſi funebri aliquo carmine, volentem ſinite præcipitare meipſum. Conceſſerunt nautæ. Tum ille aſſumpſit ornatum, & cecinit omnino lene, & cecidit in mare, tanquam ſtatim omnino moriturus. Ego verò, excepto atq; impoſito illo, enataui vnà cum ipſo in Tęnarum. NEP. Laudo ſtudium erga muſicam tuum. dignam enim mercedem retuliſti ipſi pro eo quod auſcultaras.

DIALOGVS NEPTVNI ET NEREIDVM.

Eodem Micyllo interprete.

FRETVM hoc quidem anguſtum, in quod puella delapſa, ſubmerſa eſt, Helleſpōtus ab ipſa vocetur: cadauer autē ipſum vos Nereides acceptū in Troadē auferte, vt ibi ab incolis ſepeliatur. NE. Nequaquam, Neptune: ſed hîc in cognomini pelago ſepeliatur. Miſeremur enim ipſius, vt quæ miſerabilia maximè à nouerca paſſa fuerit. NEP. At hoc quidem, Amphitrite, fas non eſt: neque etiam aliâs honeſtum

hîc illam alicubi ſub arena iacere: ſed,quod dixi, in Troade, in Cherſoneſo mox ſepelietur. Illud autem pro ſolatio ei erit, quòd eadem paulo pòſt ipſa quoque Ino patietur,& præcipitabitur, perſequēte illam Athamante,in pelagus ex ſummo Cithærone, qua in mare porrigitur, vnà cum filio, quem in vlnis geſtabat. NER. Sed & illam ſeruare conueniet, gratiam hanc Baccho faciendo. Educauit enim illum Ino,eadémque nutrix illius fuit. NEPT. Non decebat, adeo prauam. Sed tamen Baccho non gratificari, Amphitrite, indignum foret. NER. Sed quid accidit huic,quòd ab ariete decidit? frater autē eius,Phryxus tutò vehitur? NEP. Meritó. adoleſcens enim eſt, & contra impetum obſiſtere poteſt: illa verò, eo quòd inſueta eius rei erat, conſcenſo videlicet vehiculo nouo & inopinato, & deſpiciēdo in profundum immenſum, perculſa animo, & pauore pariter attonita,præterea & vertigine correpta,præ vehementia & impetu volatus, retinere cornua arietis amplius non potuit, quibus ſe eouſque ſuſtentauerat: atque ita in mare decidit. NER. Annon igitur matrem ipſius Nephelen decebat opem ferre cadenti? NEP. Decebat ſané: ſed Parca quàm Nephele multo potentior eſt.

DIALOGVS

IRIDIS ET NEPTVNI.

Eodem Micyllo interprete.

INSVLAM iſtam errantem Neptune, quæ à Sicilia reuulſa atque vndis ſubmerſa, mari innatat, eā, ita iubet Iupiter, conſiſtere facias iam atque apparere: & vt tantundem manifeſta atque cōſpicua in medio Ægęo inconcuſſa maneat,fundata firmiter admodum illa. opus enim illa nonnihil habet. NEPT. Fiet hoc,Iri. Sed tamen quem vſum illi præbebit, manifeſta apparens,& non amplius fluctuans? IR. Latonen in ipſa oportet parere. iam enim malè habet à

doloribus. NEPT. Quid igitur? ánnon ſufficit illi cœlum, vt in eo pariat? Quòd ſi minus autem illud, at certè nec tota terra partus illiùs recipere poterat? IRIS. Non, Neptune. nam Iuno obſtrinxit iureiurando magno Tellurem, ne præberet Latonæ parturienti vllum receptaculum. Hæc igitur inſula iuramento non tenetur. abſcondita enim tum fuit. NEPT. Intelligo rem. Igitur ſubſiſte inſula, atque emerge iterum ex profundo: & non amplius fluctues aut titubes, ſed immota maneas. Ac ſuſcipe, ô feliciſſima, fratris mei liberos duos deorum omnium pulcherrimos. Et vos, Tritones, traiicite Latonen in ipſam: omniáque tranquilla ſint. Serpentem autem iſtum qui nunc velut œſtro exagitat illam, perterrefaciendo, ipſi infantes poſteaquam in lucem editi fuerint, aggredientur, ac matrem vindicabunt. Tu verò vade, renuncia Ioui omnia bene habere. Stabilita eſt inſula: veniat Latona ac pariat.

DIALOGVS

XANTHI ET MARIS.

Eodem Micyllo interprete.

SVSCIPE me, ô Mare. grauia enim paſſus ſum: extingue mihi vulnera. MAR. Quid hoc rei eſt, Xanthe? quis te deuſſit? XAN. Vulcanus. ſed igne candeſco prorſus miſer, & efferueſco. MAR. Cur autem iniecit tibi ignem? XAN. Propter filium Thetidis. Poſtquam enim occidentem illum Phrygas ſupplex deprecatus ſum, ille autem ab ira nihil remiſit, ſed occiſorum corporibus etiam obſtruxit mihi alueum, ego miſertus miſerorum, occurri, vt aquis inundarem atque inuoluerem illum, quò eo periculo abſterritus, ab occiſione virorum ceſſaret. Ibi igitur Vulcanus, (aderat enim propè forte quadam) vniuerſo igne, quantum, opinor, vſquam habebat, quantúmque & in Ætna, & ſiquibus aliis locis, illius eſt, allato, proceſſit obuiam: ac exuſſit equidem vlmos, & myricas: aſſauit autem &

infelices piſces & anguillas: me verò cùm efferueſcere feciſſet, parum abfuit quin totum aridum ac ſiccum reddiderit. Vides nimirum quo pacto exuſtionibus iſtis deformatus ſim. MAR. Turbidus es, ô Xanthe, & calidus, vt conſentaneum eſt, cruore, à cadaueribus, calore autem, vt ais, ab igne veniente. Ac meritò, Xanthe, vt qui cōtra filium meum impetũ feceris, non veritus quòd Nereidis filius ille eſſet. XAN. Annon igitur decebat miſereri me Phrygũ, vicinorum adeo meorum? MAR. Vulcanum verò ánnon contrà decebat miſereri Achillis, Thetidis adeo filii?

DIALOGVS

DORIDIS ET THETIDIS.

Eodem Micyllo interprete.

QVID lacrymaris Theti? THE. Pulcherrimam, Dori, puellam vidi, in arcam à patre cōiectam, tum ipſam, tum infantem ab eo paulo antè genitum. Iuſſit autem pater nautas, arcam illam acceptam, poſtquam in altum à terra prouecti eſſent, abiicere in mare: vt ita periret & miſera illa, & infans vnà cum ea. DOR. Quamobrem autem, ô ſoror, hoc? quandoquidem comperta habes exactè omnia. TH. Pater illius Acriſius, quia pulcherrima erat, in æreum quendam thalamum incluſam, perpetuæ virginitati deſtinarat. Deinde, verum quidem dicere non poſſum, Iouem autem aiunt, conuerſum in aurum, delapſum per impluuium ad ipſam eſſe. Accipiente autem illa in ſinum demanantem deum, grauidam ex eo factam fuiſſe. Quod cùm pater animaduertiſſet, vtpote durus quidam & zelotypus ſenex, grauiter indignatus eſt. Et quia ab aliquo ſtupratam fuiſſe illam arbitratus eſt, coniicit in arcam hanc, cùm paulo antè peperiſſet. DO. Cæterùm illa quid agebat, Theti, quando abripiebatur? TH. Pro ſe quidem nihil dicebat, Dori, ſed tacitè ferebat damnationem: pro infante autem deprecabatur, ne morti traderetur,

lacrymando,atque illum auo oſtentando, pulcherrimum ſanè puerum,Dori. Ille autem, præ ignorantia malorum, etiam arridebat matri. Oppleo rurſum oculos lacrymis, cùm in mentem illius venit. DOR. Et me flere feciſti. Sed nunquid iam mortui ſunt? TH. Haudquaquam. natat enim adhuc arca circa Seriphũ, viuis illis cuſtoditis. DO. Cur igitur non conſeruamus ipſam, piſcatoribus iſtis Seriphiis in retia immittendo? qui extractos illos, incolumes præſtabunt ſcilicet. TH. Rectè dicis. atque ita faciamus. Non enim perire decet, neque ipſam, neque infantẽ, adeo cùm ſit formoſus.

DIALOGVS

PLVTONIS, CROESI, MENIPPI.

Eodem Micyllo interprete.

NON poterimus ferre, Pluto, Menippũ hunc canem, cohabitãtem nobiſcum. Quapropter aut illum hinc amotum alio loco colloca, aut nos hinc aliò commigrabimus. PL. Quid autem vobis mali adeo facit, quando eodem modo mortuus eſt ac vos? CR. Poſtquam nos ploramus & ingemiſcimus, illorum reminiſcentes quæ apud ſuperos habuimus (vtpote Midas hic, auri, Sardanapalus autem, multæ voluptatis, ego verò, theſaurorum) irridet, & cum conuiciis exprobrat ea nobis, mancipia & piacula nos vocitando. Interdum autem etiam cantando conturbat ploratus noſtros: & in ſumma, valde nobis moleſtus eſt. PL. Quid hæc audio de te, Menippe? MEN. Vera, Pluto. odi enim ipſos, ignaui ac perditi adeo cùm ſint: quibus non ſatis fuit vixiſſe malè, ſed etiam mortui, inſuper cogitatione atque animo illis inhærent quæ apud ſuperos ſunt. Delector itaque ægrè ipſis faciendo. PLV. Sed non decet. dolent enim non exiguis rebus priuati. MEN. Etiam tu deliras, Pluto,

qui gemitus iſtorum tuo quoque calculo approbas. PL. Haudquaquam. verùm nolim vos diſcordes ac ſeditioſos eſſe mutuó. MEN. At verò, ô peſſimi Lydorum, Phrygum & Aſſyriorũ, ita de me cognoſcite vt qui neque vnquam deſiturus ſim. Nam quocunque abieritis hinc, eodem ſequar, ægrè faciendo, cantando atque irridendo vos. CR. Annon hæc contumelia eſt? MEN. Non: ſed illa contumelia erãt, quę vos facere ſolebatis, quando & adorari vos volebatis, & hominibus liberis pro libidine abutebamini. neque tum mortis quicquam memores eratis. Proinde deplorate nunc, omnibus illis deſpoliati. CR. Multis certè, ô dii, & magnis poſſeſſionibus. MEN. Quanto equidem ipſe auro! SAR. Quanta verò ego voluptate! MEN. Rectè ſanè, ita facite: lugete vos quidem, ego verò tritum illud, Noſce teipſum, identidem connectendo, vobis occinam. decet enim huiuſmodi ploratus, ſi crebrò illis accinatur.

DIALOGVS MENIPPI, AMPHILOCHI, ET TROPHONII.

Eraſmo Roterodamo interprete.

Vos, nimirũ Trophoni atque Amphiloche, quũ ſitis mortui, tamen haud ſcio quónam modo phanis eſtis donati, vatéſque credimini, ac ſtulti mortales deos eſſe vos arbitrantur. TRO. Quid? an nobis igitur imputãdum, ſi per inſcitiam illi de mortuis huiuſmodi opinantur? MEN. Atqui non iſta fuiſſent opinati, ni vos tum quum viueretis eiuſmodi quædã portenta oſtentaſſetis, tanquam futurorum fuiſſetis præſcii, quaſíque prædicere potuiſſetis ſi quæ percõtarentur. TRO. Menippe, nouerit Amphilochus hic ipſi pro ſeſe reſpondendum eſſe. Cæterùm ego heros ſum, vaticinórque ſi quis ad me deſcenderit. At tu vidêre nunquàm omnino Lebadiam adiiſſe. neque

enim alioqui iſta non crederes. MEN. Quid ais? equidem niſi Lebadiam fuiſſem profectus, ac linteis amictus, offam ridiculè manu geſtans, per anguſtum aditum in ſpecum irrepſiſſem, nequaquam fieri potuiſſet vt te defunctum eſſe cognoſcerem perinde atque nos, ſoláque præſtigiatura reliquos antecellere. Sed age per ipſam diuinandi artem, quid tandem eſt heros? neque enim intelligo. TRO. Eſt quiddam partim ex homine, partim ex deo compoſitum. ME. Nempe quod neque ſit homo, quemadmodum audio, neque deus, verùm pariter vtrunque. ergo dimidia illa tui ac diuina pars quò nunc receſſit? TR. Reddit oracula Menippe, in Bœotia. MEN. Haud intelligo quid dicas Trophoni, niſi quòd illud planè video, te totum eſſe mortuum.

DIALOGVS MERCVRII ET CHARONTIS.

Eodem Micyllo interprete.

RATIONEM ſupputemus portitor, ſi videtur, quantum mihi debeas iam, ne denuo aliquando de eo inter nos contendamus. CHAR. Supputemus, Mercuri. Satius enim eſt maturè id agere, deinde & minoris negotii. MER. Anchorá, vt mandaras, comparaui tibi quinque drachmis. CH. Carò dicis. ME. At per Plutonem, quinque emi illam: & præterea lorum quo remum alligares, obolis duobus. CH. Pone quinque drachmas, & obolos duos. ME. Et pro reſarciendo velo quinque obolos ego exolui. CHA. Etiam hos appone. MER. Et ceram ad oblinendas nauigii rimas tibi emi, & clauos præterea, & funiculum, vnde hyperam feciſti: omnia hæc duabus drachmis. CH. Rectè, laudo: hæc vili emiſti. MER. Hæc ſũt quæ tibi expoſui. niſi ſiquid reliquũ eſt quod me fugit inter computandum. Quando autem hæc redditurum te promittis? CH. Nunc quidẽ, Mercuri, nõ poſſum: ſi verò peſtis aliqua, aut bellum, confertos

& frequentes huc dimiſerit aliquos,licebit mihi tum allucrari aliquid,ſubtracto clàm nõnihil ex portorio. MER. Proinde ego nunc ſedebo,peſſima quæque vt eueniant precando,vt inde fructum aliquem capiam. CH. Fieri aliter non poteſt,Mercuri. Nã pauci nunc, vides, ad nos deſcendunt. pax enim eſt. MER. Satius eſt ita eſſe, etiamſi ob hoc abs te prorogatur nobis debiti iſtius ſolutio. Verumenimuero priſci illi, Charon,noſti quales aduenire ſolebant, quàm fortes atque animoſi omnes, cruore madidi, & vulneribus pleni plerique: nunc autem, aut veneno aliquis à filio interfectus,aut ab vxore, aut præ nimia voluptate,tumefacto ventre & cruribus adueniunt. Pallidi enim omnes & ignaui, neque ſimiles prioribus illis. Plurimi autem ipſorum etiam pecuniarum cauſa veniunt factis, vt videtur,mutuò ſibi inſidiis. CH. Omnino enim expetibiles illæ ſunt. MER. Proinde neque ego videar peccare grauius aliquid, ſi vel acerbius abs te exigam ea quæ mihi debes.

DIALOGVS

PLVTONIS ET MERCVRII.

Eodem Micyllo interprete.

SENEM NE noſti? iſtum ætate omnino confectum dico,Eucratem diuitem, cui liberi quidem nulli ſunt,hęreditatis autem captatores plus quàm quinquaginta millia. MER. Noui: Sicyonium illum dicis. Sed quid poſtea? PLVT. Viuere illum quidem, Mercuri ſine, vltra eos quinquaginta annos quos ætate peregit, alteris totidem accumulatis, ſi modò poſſibile ſit, atque etiam pluribus. Adulatores autem ipſius, Charinum adoleſcentem, & Damonem, & cæteros abripe huc ordine omnes. MER. Atqui abſurdum hoc videri queat. PLVTO. Haudquaquam,imò iuſtiſſimum. Quam enim ob cauſam illi adeo optant illum mori? niſi quia pecuniam illius ambiunt, nulla propinquitate iuncti?

Quod autem omnium ſceleratiſſimum eſt, intereà cùm talia precantur, tamen obſeruant & colunt maniſeſtè vtique illum. Ac quæ ægrotante illo apud ſe conſultent, nemo ignorat, attamen ſacrificaturos ſeſe promittunt, ſi conualeſcat denuo: & in ſumma, varia quædam adulandi ratio illorum hominũ eſt. Quamobrem ipſe quidem immortalis ſit: illi autem præ ipſo abeant, fruſtra hiantes. ME. Ridicula patietur, ſcelerati cùm ſint. Sed tamen & ille admodum ſcitè circũducit illos, & ſpe paſcit inani: & in ſumma, ſemper morituro ſimilis, multo validus magis eſt quàm quiſquam iuuenis. Illi autem hæreditate inter ſe diuiſi, paſcuntur, vitam quandam beatam ſecum ipſi animo præcipientes. PL. Proinde ipſe exuta ſenectute, quemadmodum Iolaus ille, in iuuenem redeat: illi autem in ipſa media ſpe, diuitiis illis quaſi per ſomnũ ſpectatis, deſtituti abeant iam huc, mali malè mortui. M. Alias res cura, Pluto: iam enim accerſam tibi illos, alium ſuper alium, ordine. ſeptem autẽ, opinor, ſunt. PL. Deducas licet. ille autem mittat ſingulos pręſe, ex ſene iterum in adoleſcentem conuerſus.

DIALOGVS ZENOPHANTAE ET CALLIDEMIDAE.

Eraſmo Roterodamo interprete.

AT TV Callidemides, quo pacto interiſti? Nam ipſe quemadmodum, Diniæ paraſitus cùm eſſem, immodica ingurgitatione præfocatus fuerim, noſti. aderas enim morienti. CAL. Aderam, Zenophantes. Porro mihi nouum quiddam atque inopinatum accidit. Nam tibi quoque notus eſt Ptœodorus ille ſenex. ZE. Orbum illum dicis ac diuitem, apud quem te aſſiduè verſari conſpiciebam? CAL. Illum ſemper captabam colebámque, id mihi pollicens fore, vt meo bono quamprimùm moreretur. Verùm quum ea res in longum proferretur, ſene videlicet vel vltra

Tithonios annos viuente, compendiariam quandam excogitaui viam, qua ad hæreditatem peruenirem. Siquidem empto veneno, pocillatori perſuaſeram, vt ſimulatque Ptœodorus potum poſceret (bibebat autem prolixius) præſentius in calicem iniiceret, haberétque in promptu, porrecturus illi. Quod ſi feciſſet, iureiurando confirmabam me illum manumiſſurum. ZE. Quid igitur accidit? nam inopinatum quiddam narraturus mihi videris. CAL. Vbi iam loti veniſſemus, puer, duob⁹ paratis poculis, altero, Ptœodoro, cui venenum erat additum, altero, mihi: neſcio quomodo errans, mihi venenum, Ptœodoro porrexit innoxium. Mox ille quidem bibit: at ego protinus humi porrectim ſtratus ſum, ſuppoſititium videlicet illius loco funus. Quid hoc rides Zenophanta? Atqui non conuenit amici malis illudere. ZE. Rideo profectó: nam eleganter ac lepidè tibi hæc res euenit. Porro ſenex ille, quid interim? CAL. Primùm ad caſum ſubitum atque inexpectatum ſanè conturbatus eſt: deinde ſimulatque intellexit id quod acciderat, puta pocillatoris errore factum, riſit & ipſe. ZE. Rectè ſané. Tametſi non oportuit ad compendium illud diuertere. ſiquidem veniſſet tibi populari vulgatáque via, tutius certiúſque, etiamſi paulo ſerius.

DIALOGVS CNEMONIS ET DAMNIPPI.

Eodem Eraſmo interprete.

HOC illud eſt quod vulgò dici conſueuit, Hinulus leonem. DAM. Quid iſthuc eſt quod tecum ſtomachâre Cnemon? CN. Quid ſtomacher rogas? Equidem hæredem reliqui quendam præter animi ſententiam, videlicet aſtu deluſus miſer, iis quos maximè mea cupiebam habere, præteritis. DAM. Sed iſthuc quínam euenit? CN. Hermolaum nobilem illum diuitem, cùm orbus eſſet, imminente morte

captabam,aſſidens atque inſeruiens. Neque ille grauatim officium meum admittebat. At interim illud quoque mihi viſum eſt ſcitum conſultúmque, vt teſtamentum proferrem ac publicarem, quo illum rerum mearum inſolidum hæredem inſtitueram: nimirum vt ille viciſſim idem faceret meo prouocatus exemplo. DA. Ac quid tandem ille? CN. Quid ille ſuo in teſtamento ſcripſerit, id quidem ignoro: cæterùm ego repentè atque inſperatò è vita deceſſi, tecti ruina oppreſſus. & nunc Hermolaus mea poſſidet, lupi cuiuſpiam in morem ipſo hamo cum eſca pariter auulſo. DA. Imò non eſcam modò cum hamo, quinetiam te quoque piſcatorem ſimul abſtulit. Itaque technam iſtam in tuum ipſius caput ſtruxeras. CN. Sic apparet, ídque adeo deploro.

DIALOGVS

SIMYLI ET POLYSTRATI.

Eodem Eraſmo interprete.

VENISTI tandem & tu Polyſtrate ad nos, quũ annos vixeris haud multo pauciores centum, opinor. POL. Nonaginta octo, Simyle. SI. Sed quínã triginta iſtos annós egiſti, quibus mihi fueras ſuperſtes? nam ipſe perii te fermè ſeptuagenario. PO. Quàm ſuauiſſimè profectò, etiamſi hoc mirum tibi videbitur. SI. Mirum verò, ſi quidem tibi primùm ſeni, deinde inualido, poſtremò etiam orbo quicquam poterat eſſe in vita ſuaue. POL. Principio nihil erat quod non poſſem, præterea pueri formoſi complures aderant, tum mulieres nitidiſſimæ, vnguenta, vinum mirè fragrans, poſtremò menſæ vel Siculis illis lautiores. SI. Noua narras. nam ego te planè ſordidum ac parciſſimum eſſe ſciebam. P. Atqui vir præclare ex alienis arcis opes mihi ſubſcatebant. Tum diluculo protinus quamplurimi mortales ad fores meas ventitabant. ſimulqúe ex omni rerum genere, quæ terrarum

tarum vbiuis pulcherrimæ reperiuntur, munera deportabantur. SI. Num me defuncto regnum geſſiſti? POL. Minimé: verùm amantes habebam innumeros. SI. Non poſſum non ridere: túne amantes? tantus natu cùm eſſes, víxque tibi dentes ſupereſſent quatuor? POL. Habebam per Iouem equidē optimates ciuitatis: cúmque eſſem tum ſenex, tum caluus (ſicuti vides) præterea lippiens etiam, ac ſenio cæcutiens, poſtremò naribus muccoſis: tamen cupidiſſimè mihi inſeruiebant: adeo vt is felix videretur quẽcunque vel aſpexiſſem modó. SI. Num tu quoque, quemadmodum Phaon ille, Venerem aliquam è Chio tranſuexiſti? vt ob id optanti tibi illa dederit rurſum ad iuuentam redire, ac denuo formoſum atque amabilem fieri. POL. Haudquaquã. quin magis quum talis eſſem qualem dixi, tamen ſupra modũ adamabar. SI. Ænigmata narras. POL. Atqui notiſſimus eſt hic amor, cùm vulgò ſit frequens, nempe erga ſenes orbos diuites. SI. Nunc tua forma vnde tibi profecta fuerit intelligo, vir egregie, nimirum ab aurea illa Venere. POL. Veruntamen non parum multas commoditates ab amantibus tuli, Simyle, propemodum etiam adoratus ab illis. Porro ſæpius etiã quaſi procax illis illudebam, excludens interdũ nonnullos eorum. interim illi inter ſeſe decertabant, & in ambiendis primis apud me partibus, alium alius anteire nitebatur. SI. Sed age, de facultatibus tuis quid tandem ſtatueras? POL. Palàm quidem affirmabam, me vnumquenque illorum relicturum hæredem, ídque illi cùm crederent futurum, certatim ſe quiſque obſequentiorem atque adulantiorem præbebat. Cæterùm alteras illas veras tabulas quas apud me ſeruaueram, reliqui, in quibus omnes illos plorare iuſſi. SI. At poſtremæ illæ tabulæ quem pronuntiabant hæredem? num è cognatis quempiam? PO. Non per Iouem, imò nouitium quendam ex formoſis illis adoleſcentulis, natione Phrygem. SI. Quot annos natum, Polyſtrate? POL. Viginti fermé. S. Iam intelligo quibus obſequiis ille te demeruerit. POL. Attamen multo illis dignior qui ſcriberetur

hæres, etiamſi barbarus erat ac perditus: quem iam ipſi etiam optimates colunt captántque. Is igitur mihi extitit hæres: iámque inter patricios numeratur, ſubraſo mento, barbaróque cultu ac lingua. quin eũ Codro generoſiorem, Nireo formoſiorẽ, Vlyſſe prudentiorem eſſe prædicát. S I. Non laboro: vel totius Græciæ ſit imperator, ſi libet, modò ne illi potiantur hæreditate.

DIALOGVS
CRATETIS ET DIOGENIS.

Eodem Eraſmo interprete.

MOERICHVM diuitem noueráſne Diogenes? illum, inquam, ſupra modum diuitem? illum Corintho profectum, cui tot erant naues onuſtæ mercibus? cuius conſobrinus Ariſteas, quum ipſe quoque diues eſſet, Homericũ illud in ore ſolebat habere, *aut me confice tu, aut ego tete.* D I O. Cuius rei gratia ſeſe captabant inuicem, Crates? C R. Hæreditatis cauſa, quum eſſent æquales, vtérque alterum captabant. Iámque teſtamenta publicauerant ambo, in quibus Mœrichus, ſi prior moreretur, Ariſteam omnium rerum ſuarum dominum relinquebat: Mœrichum viciſſim Ariſteas, ſi quidem ipſe prior è vita decederet. Hæc igitur quum eſſent in tabulis ſcripta, illi inter ſeſe captabant, & alter alterum adulationibus obſequiiſque ſuperare contendebat. Porro diuini, haud ſcio vtrum ex aſtris id quod futurum ſit coniectantes, an ſomniis (quemadmodum Chaldęi faciũt) quin & Pythius ipſe nunc Ariſteam victorem fore pronuntiabat, nunc Mœrichum: ac trutina quidem interim ad hunc, interim ad illum propendebat. D I. Quid igitur tãdem euenit? nam audire eſt operæpretium, Crates. C R. Eodem die mortui ſunt ambo: cæterùm hæreditates ad Eunomium ac Thraſyclem deuenerunt, quorum vterque cognatus illis erat. atqui de his nihil prædixerant diuini futurum, vt tale quippiam accideret. Etenim quum Sicyone Cirrham verſus

nauigarent, medio in curſu, obliquo orto Iapyge, euerſa naui perierunt. DI. Rectè factum. at nos cùm in vita eſſemus, nihil eiuſmodi alter de altero cogitabamus. Neque enim ego vnquam optabam vt moreretur Antiſthenes, quò nimirum baculus illius ad me rediret hæredem, neque tu Crates, opinor, deſiderabas, vt me mortuo in poſſeſſionum mearum ſucceſſionem venires: puta dolii ac peræ, in qua quidem lupini chœnices inerant duæ. CR. Neque enim mihi quicquam iſtis rebus erat opus: imò ne tibi quidem Diogenes. ſiquidem quæ ad rem pertinebant, quæque tu Antiſtheni ſuccedens accepiſti, deinde ego ſuccedens tibi, ea nimirum multo ſunt potiora multóque ſplendidiora quàm vel Perſarum imperium. DI. Quænam ſunt iſta quæ dicis? CR. Sapientiam, inquam, frugalitatem, veritatem dicendi, viuendíque libertatem. DI. Per Iouem memini me in iſtiuſmodi opum hæreditatem Antiſtheni ſucceſſiſſe, tibíque eas longè etiam maiores reliquiſſe. CR. Verùm reliqui mortales hoc poſſeſſionum genus aſpernabantur: neque quiſquam nos ob ſpem potiundæ hæreditatis obſequiis captabat, ſed ad aurum omnes intendebant oculos. DI. Nec iniuria. neque enim habebant quo facultates eiuſmodi à nobis traditas acciperent: quippe rimoſi iam vitiatíque deliciis, non aliter quàm vaſa carie putrida. Quo fit vt ſiquando quis in illos infundat vel ſapientiam, vel libertatem, vel veritatem, effluat illico perſtillétque, fundo quod immiſſum eſt continere non valente. cuiuſmodi quiddam & Danai filiabus aiunt accidere, dum in dolium pertuſum hauſtã aquam important. at iidem aurum dentibus & vnguibus, omníque vi ſeruabant. CR. Proinde nos hîc quoque noſtras poſſidebimus opes: illi, ſimulatque huc venerint, obolum duntaxat ſecum ferent: ac ne hunc quidem vlterius quàm ad portitorem.

DIALOGVS DIOGENIS ET ALEXANDRI.

Eodem Eraſmo interprete.

QVID hoc rei, Alexander: itáne defunctus es tu quoque, perinde atque nos omnes? AL. Vides nimirum, Diogenes. tametſi mirandum non eſt, ſi homo cùm fuerim, defunctus ſim. D. Num ergo Iupiter ille Ammon mentiebatur, cùm te ſuum eſſe filium diceret? an verò tu Philippo patre prognatus eras? AL. Haud dubiè Philippo. neque enim obiiſſem ſi Ammone parente fuiſſem progenitus. D. Atqui de Olympiade etiam conſimilia quædam ferebantur: puta, draconem quendam cum ea fuiſſe congreſſum, viſúmque in cubiculo: ex eo grauidam peperiſſe te: porro Philippum errare fallíque, qui ſe tuum patrem eſſe crederet. AL. Audieram quidem & ipſe iſta, quemadmodum tu: at nunc video, neque matrem neque Ammonios illos vates ſani quicquam aut veri dixiſſe. D. Attamen iſtud illorum mendacium, Alexander, ad res gerendas haudquaquam tibi fuit inutile, propterea quòd vulgus te verebatur metuebátque, quum deum eſſe crederet. Sed dic mihi, cuínam tam ingens illud imperium moriens reliquiſti? AL. Id equidem ignoro, Diogenes. celerius enim è vita ſubmouebar, quàm vt eſſet otium de illo quicquam ſtatuendi, præter id vnũ, quòd moriens Perdiccæ annulum tradidi. Sed age, quid rides Diogenes? D. Quídni rideam? ánnon meminiſti quid Græci fecerint, quum nuper tibi arrepto imperio adularentur, principémque ac ducem aduerſus barbaros deligerent: nonnulli verò in duodecim deorum numerum referrent, ac phana conſtituerent, denique ſacra facerent tanquam draconis filio? Sed illud mihi dicito, vbi te ſepelierunt Macedones? AL. Etiamdum in Babylone iaceo tertium iam diem. porro Ptolemæus ille ſatelles meus, ſiquando detur otium ab his rerum tu-

multibus qui nunc inſtant, pollicetur in Ægyptũ deportaturum me, atque inibi ſepulturum, quò videlicet vnus fiam ex diis Ægyptiis. D. Non poſſum non ridere, Alexander, qui quidem te videam etiam apud inferos deſipientem, ſperantémque fore vt aliquando vel Anubis fias vel Oſiris. Quin tu ſpes iſtas omittis ô diuiniſſime? neque enim fas eſt reuerti quenquam qui ſemel tranſmiſerit paludem, atque intra ſpecus hiatum deſcenderit: propterea quòd neque indiligẽs eſt Æacus, neque contemnendus Cerberus. Verùm illud abs te diſcere peruelim, quo feras animo, quoties in mentem redit, quanta felicitate apud ſuperos relicta, huc ſis profectus: puta, corporis cuſtodibus, ſatellitibus, ducibus: tum auri tanta vi, ad hoc populis qui te adorabant: præterea Babylone, Bactris, immanibus illis beluis, dignitate, gloria: deinde quòd eminebas conſpicuus, dum vectareris, dum amiculo candido caput haberes reuinctum, dum purpura circumamictus eſſes. nunquid hæc te diſcruciãt, quoties recurſant animo? Quid lacrymaris ſtulte? ánnon id te ſapiens ille docuit Ariſtoteles, ne res eas quæ à fortuna proficiſcantur, ſtabiles ac firmas exiſtimares? AL. Sapiens ille, quum ſit aſſentatorum omnium perditiſſimus? Sine me ſolum Ariſtotelis facta ſcire, quàm multa à me petierit, quæ mihi ſcripſerit, deinde quẽadmodum abuſus ſit mea illa ambitione, qua cupiebam eruditione cæteris præſtare, cùm mihi palparetur interim, ac prædicaret me, nunc ob formam, tanquam & ipſa ſummi boni pars quædam eſſet, nũc ob res geſtas atque opes. nam has quoque in bonorum numero collocandas eſſe cenſebat, ne ſibi vitio verteretur quòd eas acciperet. Planè præſtigioſus vir ille quidem erat ac fraudulentus, ô Diogenes: quanquam illud fructus ſcilicet ex illius ſapientia fero, quòd nũc perinde quaſi ſummis de bonis excrucior, ob iſta quę tu paulo antè cõmemoraſti. D. At ſcin' quid facies? oſtendam tibi moleſtiæ iſtius remedium. Quandoquidem in his locis veratrum non prouenit, fac vt Lethęi fluminis aquam auidis faucibus attrahens bibas, iterúmq; ac ſæpius bibas. atque eo pacto deſines

de bonis Ariſtotelicis diſcruciari. Verumenim Clitum etiam illum & Calliſthenem video, cúmque his alios complures raptim huc ſeſe ferentes, quò te diſcerpant, pœnáſque ſumant ob ea quæ quõdam in illos commiſiſti. Quare fac in alteram hanc ripam te conferas, & crebrius, vt dixi, bibas.

DIALOGVS

ALEXANDRI ET PHILIPPI.

Ottomaro Luſcinio interprete.

NON igitur inficiaberis Alexander, ex me prognatum te eſſe filium. nam ad Iouem Ammonem genus paternum referens, mortem non obiiſſes. AL. Neque verò neſcius eram, pater, Philippi Amyntæ me eſſe filium: ſed quia ad res gerendas ſic mihi viſum erat conducere, commento hoc vſus ſum vaticinii. PH. Quid ais? conducibile id tibi viſum, vt vatibus impoſtoribus fallendum te exponeres? ALE. Non iſthuc: ſed barbaros in mei admirationem tractos, facilius hoc prętextu noſtro ſubdidimus imperio: cùm nemo vnus viribus noſtris hactenus reſtiterit, quippe hac ſola opinione ducti, quòd aduerſus deum ſibi eſſet præliandum. PH. Quos tu igitur tanto conatu dignos vſquam viciſti, qui cum timidis illis, arculis, peltariis, ac gerris vimineis pugnare ſolitis, ſemper cõgreſſus es? Atqui Græcos armis domare, Bœotios, Phocenſes, Atheniẽſes, & id genus alios, operis fuerat ſtrenui atque magnifici. Arcadum inſuper ſuſtinere armaturam, equitatũ Theſſalum, Eleorum iaculatores, Mantineos peltis inſtructos, aut cum Thracibus, Illyricis, Pæonibúſve manum conſerere, operoſum profectò atque arduũ id fuiſſet in primis. Cæterùm Medos, Perſas & Chaldæos, delicatos ac plurimo auro cõſpicuos, non ſatis cõpertum habeo, quónam modo ante te, duce Clearcho mille viri bello adorti expugnarint, fœdè in fugam actos antequã ad manus ventum fuiſſet. AL. At verò Scythæ, pater,

& Indici elephantes, res ſunt non vſqueadeo abiectæ & contemptibiles: & tamen neque concitatis inter ipſos inteſtinis odiis, neque per proditionem mihi venundari paſſus ſum victoriam. Sed neque peieraui vnquam, aut per nugas à pollicito receſſi fidémque ſolui victoriæ gratia. Adde quòd & Græcos alios ſine ſanguine in deditionem accepi: Thebanos autem fortaſſis ipſe audiſti quomodo aggreſſus fuerim. PH. Noui hæc omnia ex Clito, quem tu inter epulas, eo quòd nomen meum celebraret, & meas res geſtas cum tuis cōferre auderet, traiecto per corpus telo tum iugularas. Tu verò & Macedonicam chlamydem abiiciẽs, candyn Perſicum amictum recepiſti (vt aiunt) & tiaram rectam. Vt ne interim commemorẽ quòd à Macedonibus, viris vtique liberis, adorari debere te in animum induxeris: & (quod maximè omnium erat ridiculum) hominum abs te victorũ mores imitatus ſis. Tempero mihi ne memorẽ alia quæ turpiter admiſeris, in leonum clauſtra incluſis viris doctis, & nuptiis talibus peractis: quódque Hephæſtionẽ plus quàm eſſet ſatis amâris. Vnum eſt quod ſolum laudo abs te geſtum, in Darii vxore videlicet, forma præſtante, quia ab illius cōplexu abſtinueris, & genitricis illius atque filiarum, ne vim paterentur, curam ſuſceperis. Regiũ certè id opus extitit, quod tum factitaſſe te accepimus. AL. Quomodo autẽ tibi non probatur, pater, quòd in Oxydracis, gente Indica, lubẽs me in periculum cōiecerim, atque acceptis plurimis vulneribus, muros primus omnium tranſilierim? PH. Nō probo, Alexāder: neque id, quia pulchrum eſſe negẽ, vulnerari quandoque imperatorẽ, & in ſubeundis periculis prætentare viam: ſed quia ex re tua iſthuc erat minimé. Siquidem pro deo habitus, quos, oro, riſus præbebas ſpectatoribus, quando poſt acceptum vulnus, ab exercitu magno tumultu direptus, mœrens ac eiulans ſanguine fluitabas? Adde quòd Iupiter Ammon, tanquam præſtigiator quiſpiã, & vanus propheta, reus mẽdacii palàm tum arguebatur. Non enim video qualiter riſum contineat qui Iouis filium viderit animum deiicere, & in

deſperatione rerum efflagitare medicorum auxilia? Denique quum iam tandem mortem obieris, quem credas obſecro eſſe qui confictã illam adoptionẽ quã Iouis dictus es filius, non carpat maledictis? Potiſſimum vbi dei iſtius cadauer porrectum iacere, turgidum ſanè, & iuxta aliorum corporum morem contractu ſuo omnia labefactans, aſpexerit. Cæterùm quod ais Alexander, tibi fuiſſe conducibile, quò facilius rerum potireris, id profectò multum tibi gloriæ ex bene etiam ac ſtrenuè geſtis eripuit. Nam quanquam inſigniter multa, tamen diis longè inferiora agere viſus, vacillare ob hoc iudicatus es, & tota ratione deficere. A. Haudquaquam de me iſthuc ſentiunt mortales: ſed cum Hercule me & Baccho conferunt, veluti æmulum, paríque cum illis gloria certantem. Nam & Aornum, à neutro etiam illorum armis ſubactam, ego facilè cepi. PH. Etiamdum videris iſta vt Ammonis filius dicere: quando nec Baccho quidẽ cedis aut Herculi. Sed nec erubeſcere noſti Alexãder, ſolitámve dediſcere arrogãtiam, teipſum deinde noſcere, vel iam tandem ſapere, etiamſi ſerius, vbi fato occubueris?

DIALOGVS

ANTILOCHI ET ACHILLIS.

Ottomaro Luſcinio interprete.

QVAENAM ſunt illa, Achilles, quæ tu Vlyſſi iã primùm commemorando in mortem executus es, vt minimè generoſa, ac Chirone atque Phœnice, quibus tu aliquando vſus es præceptoribus, parũ digna? Audiui enim magis ex re tua futurum tibi videri ſi vilis agricolæ munus obiens, inopi, cui nec victus ſuppetat, loces operam, quàm vt omnibus vita functis domineris. Quę ſi rudis quidã plebeius, ex media Phrygia ortus, atque immodicus inſuper etiã vitæ affectator diceret, ferendum fortè id eſſet, atque condonan-

dum nonnihil ruſticitari : verùm ex Peleo prognatum, & ex omni heroum numero periculorum contemptorem acerrimum,in tam abiectam & humilem de ſeipſo deſcendere opinionem, fœdum ſanè atque pudendum in primis : denique iis quæ in vita ſtrenuè geſſeris,equidem haud ſcio quomodo iſta conueniát. Nam quũ in Phthia regnare tibi ad ſenectam vſque licuiſſet, citra gloriam tamen,tu glorioſam oppetere mortem maluiſti quàm potiri regno. AC. At ô Neſtoris fili, nondum etiam tum feceram rerum earum periculum:& quid cui prȩferrem ignorans,gloriolam hanc infelicem præponebã vitæ. Atqui ſerò iam tandem intelligo quàm egerim imprudẽter. Apud viuos enim reperies fortè qui res bene geſtas celebrent literarum monumentis:ſed hîc apud manes non video quàm frugiferum opus effecerim,vbi vnus eſt honos omnium. Sed neque vires iam aſſunt corporis, Antiloche,aut forma: interciderũt omnia, pari rerum ſtatu viſuntur omnia, nullum ſapientiæ aut alterius rei diſcrimen eſt. Adde quòd nulli iam ex Troianorum mortuis formidabilis ſum, nemini Græcorũ venerãdus:prorſus omnium de mortuis par exiſtimatio eſt, ſiue boni fuerint ſiue improbi. Hæc ſunt quæ me angunt & miſerè ſollicitãt, & ob quæ doleo, quòd non potius loco operas & viuo. ANT. At verò,Achilles, quid agat quiſpiã? quãdo ſic natura comparatũ eſt vt omnes prorſum cogantur ſemel vitã relinquere:quæ lex cùm in vniuerſũ iã obtinuerit, nec abrogari vllo modo queat,patiẽter hãc feras oportet. Cæterùm aſpice nos,quotquot penes te ſumus.deniq; & Vlyſſes quoque poſt puſillum adueniet. Vnde ſolatium tibi meritò afferet ſocietas: id quod & aliis in rebus plerunque vſu venire ſolet. Non enim ſolus videris in hæc mala coniectus. En tibi Herculem, Meleagrum, & alios pleroſque,qui non parum multos in admirationem traxêre:qui quidem (ni fallor) haudquaquã in vitam videntur redituri, ſiquis eos ad inopes & victus indigos mittat, vt illis pro mercede ſeruiãt. AC. Sociorum hæc quidem admonitio eſt : verùm haud ſcio quo pacto eorum quæ in vita aguntur memoria

impendiò me excruciat. Arbitror autem & veſtrûm vnumquenque ita affici, etiamſi non palàm confiteamini: nequiores ſanè in eo quòd tacitè huiuſcemodi per quietem toleratis. ANT. Non equidem, Achilles: ſed longè tibi præſtamus: quippe qui intelligimus quàm ſit inutile, de iis rebus verba facere. Silere enim & æquo animo ſuſtinere omnia quæ accidunt, datum nobis eſt: ne tibi affectu iſto ſimiles, ipſi quoque ridiculi omnibus meritò videamur.

DIALOGVS DIOGENIS ET HERCVLIS.

P. Virunio interprete.

NVNQVID Hercules hic eſt? Haud quiſquam mehercule alius. arcus, claua, pellis leonina, magnitudo ipſa, totus denique Hercules eſt. Igitur è vita deceſſit, qui Iouis erat filius? Dic quæſo ô victorioſe, mortuúſne es? Ego enim cùm terræ ſupereſſem, tibi haud ſecus quàm deo ſacrificaui. HERC. Rectè quippe ſacrificaſti. Hercules enim ipſe in cœlo vnà cum diis immortalibus conſiſtit, Heben apud ſe habens cruribus formoſiſſimam: ego verò qui te alloquor, eius ſum vmbra. DIOG. Quídnam dicis, amabo? vmbra ipſius dei? fieri enim poteſt, altera eundẽ ex parte deum eſſe, altera vita deceſſiſſe? HER. Vtique. ille enim nequaquam mortuus eſt, ſed ego duntaxat imago ipſius ſum. D. Intelligo rem. Te virum pro viro Plutoni pro ſe dedit, & tu nunc pro illo mortuus es. HER. Sic res ſe habet. D. Quo pacto igitur, callidiſſimus cùm ſit Æacus, te nequaquã illum eſſe non nouit, ſed admiſit tanquam ſuppoſititiũ Herculem? HER. Quoniam ille ipſe eſſe videor. D. Vera autumas: nam ita perſimilis es vt ſi ille ipſe ſis. Caueas igitur ne cõtra ſit: vt tu quidẽ Hercules exiſtas, imago verò apud deos immortales Heben in vxorem duxerit. HER. Audax nimiũ es atque loquax: & niſi à ſcommatibus quæ in me iacis, abſtinueris, ſenties

quamprimùm qualis dei imago ſim. arcus enim nudus eſt atque paratus. D. Cur autem de cætero te timeam, quum ſemel mortuus ſis? Sed per tuum Herculem dic quæſo, dum ille viuebat, eráſne vnà cum ipſo, & tunc imago exiſtens? an vnus quidem eratis in vita: poſteaquam autem è vita deceſſiſtis, ſeparati, ille quidem ad deos immortales auolauit, tu verò vmbra, vt dignum videtur, ad inferos aduenisti? HER. Etſi fas equidem foret nequaquam reſpondere viro ſophiſticè percunctanti, attamē aures quoque ad hoc porrigas. Quicquid enim Amphitryonis in Hercule erat, idipſum morte affectum eſt, quod nempe ego ſum (vt dixi) totum: quod autem ex Ioue erat, cum diis immortalibus conuerſatur. D. Perſpicuè nunc intelligo. autumas enim eadem vice Alcmenam duos peperiſſe Hercules: vnum quidem, ex Amphitryone, alterum verò, ex ſummo Ioue. ex quo factum eſt vt gemini vnius matris vtero lateretis. HER. Nequaquam, ô inſane, idem profectò ipſi eramus ambo. D. Neque adhuc ad intelligendū id facile eſt, duos Hercules in vnum eſſe cōpoſitos. niſi quis diceret vos, tanquam Hippocentaurum, in vnum fuiſſe copulatos, hominem videlicet & deum. HER. Annon & homines eodem pacto ex duobus componi tibi videntur, animo videlicet & corpore? Vnde quid prohibet, animum quidem ipſum ex ſummo Ioue natum adeſſe cœlo, me verò mortalem ad inferos veniſſe? D. Vtique eleganter hæc diſſeruiſſes, ô optime Amphitryoniade, ſi corpus hac tempeſtate eſſes, ſed incorporea es imago: itaque periculum eſt, te triplicem iam feciſſe Herculem. HER. Quónam modo triplicem? D. Hoc quidem modo. nam ſi vnus in cœlo exiſtit, tu verò apud nos imago, corpus autem in OEta, iam in puluerem verſum, hæc tria iam ſunt. Animaduertas igitur velim, quem tertium corpori eſſe intelligas patrē. H. Audax es, atque ſophiſta. ſed quod nomē tibi eſt? D. Diogenis Sinopei imago: ipſe autē, per Iouē, minimè cum diis immortalibus, ſed cum mortuorum optimis conuerſor, Homerum atque huiuſcemodi fabulas deridens.

DIALOGVS MENIPPI ET TANTALI.

Eraſmo Roterodamo interprete.

QVID eiulas ô Tantale? aut quid tuam deploras fortunam,ſtagno imminens? TANT. Quoniam ſiti enecor,Menippe. MEN. Vſqueadeo piger es atque iners, vt non vel pronus incumbẽs bibere noris, vel caua vola hauriens? TANT. Nihil profecero ſi procumbam: refugit enim aqua ſimulatque me propius admoueri ſenſerit. quòd ſiquando hauſero, oríque coner applicare, priùs effluit quàm ſumma rigem labia: atque inter digitos effluens aqua, haud ſcio quomodo rurſus manum meam aridam relinquit. MEN. Prodigioſum quiddã de te narras Tantale. verùm dic mihi iſthuc ipſum,Quorſum opus eſt bibere quum corpore careas? nam illud quod eſurire poterat aut ſitire,in Lydia ſepultum eſt. Cæterùm tu quum ſis animus,quînam poſthac aut ſitire queas aut bibere? TAN. Atqui hoc ipſum ſupplicii genus eſt, vt anima,perinde quaſi corpus ſit, ita ſitiat. MEN. Age,hoc ita habere credamus, quandoquidem affirmas te ſiti puniri. At quid hinc acerbi tibi poterit accidere? num metuis ne potus inopia moriâre? At equidem haud video alteros inferos, ſiquis hos relinquat, neque locum alium in quem morte demigret quiſpiam. TAN. Rectè tu quidem dicis: verùm hoc ipſum ſupplicii genus eſt, ſitire quum nihil ſit opus. MEN. Deſipis Tantale,&(vti verum tibi fatear)non alio potu videris egere quàm veratro mero. nam diuerſum quiddam pateris iis quos canes rabioſi momorderint,vtqui non aquam,quemadmodum illi,ſed ſitim horreas. TAN. Ne veratrum quidem recuſarim bibere,Menippe,ſi liceat modó. MEN. Bono es animo Tantale, certum habens nunquam fore vt vel tu vel reliquorum manium quiſpiam bibat. nec enim fieri poteſt. quanquam non omnibus quemadmodum tibi,pœna adiudicata eſt, vt ſitiant, aqua illos non expectante.

DIALOGVS MENIPPI ET MERCVRII.

Eraſmo Roterodamo interprete.

At vbinam formoſi illi ſunt, ac formoſæ, Mercuri? ducito me docetóque, vtpote recens huc profectum hoſpitem. MER. Haud mihi licet per otium, Menippe: quin tu iſthuc ipſo è loco dextrorſum oculos deflecte. illic & Hyacinthus eſt, & Narciſſus ille, & Nireus, & Achilles, & Tyro, & Helena, & Leda: breuiter quicquid eſt veterum formarum. MEN. Equidem præter oſſa nihil video, caluariáſque carnibus renudatas: inter quæ omnia nihil ſit omnino diſcriminis. MER. Atqui hæc ſunt quæ poetæ cuncti mirantur ac celebrant, oſſa ſcilicet quæ tu videris contemnere. MEN. At Helenam ſaltem mihi commonſtra. nam ipſe quidem haud queam dignoſcere. MER. Hæc videlicet caluaria, Helena eſt. MEN. Et huius ſcilicet oſſis gratia mille naues ex vniuerſa Grȩcia acto delectu ſunt impletæ? tátáque tum Græcorum tum barbarorum multitudo conflixit, tot vrbes ſunt euerſæ? MER. Cæterùm Menippe non vidiſti mulierem hanc viuam: quòd ſi vidiſſes, forſan diceres tu quoque, vitio dãdum non eſſe, *Pro tali muliere diu tolerare labores.* Alioqui ſiquis flores etiam arefactos marcidóſque contempletur, poſteaquã coloris decus abiecerint, deformes nimirum videantur: At iidem donec florent colorémque obtinent, ſunt ſpecioſiſſimi. MEN. Proinde illud iam demiror Mercuri, ſi Græci non intellexerunt ſeſe pro re vſqueadeo momentanea, quȩque tam facilè emarceſceret, elaborare. MER. Haud mihi vacat tecum philoſophari: quare delecto loco vbicunque velis, proſterne temet ac recumbe: mihi iam aliæ ſunt traducendæ vmbræ.

DIALOGVS

AEACI, PROTESILAI, MENELAI, AC PARIDIS.

Iacobo Micyllo interprete.

QVAMOBREM Proteſilae in Helenã irruens, ſtrangulas illam? PR. Quia huius cauſa, Æace, imperfecta quidem domo relicta, & vidua vxore quam nuper duxi, reddita, mortuus ſum. AEA. Accuſa igitur Menelaum, qui vos omnes pro tali coniuge recuperanda contra Troiam duxit. MEN. Nequaquam me: ſed multo iuſtius Paridem, qui hoſpiti mihi vxorem contra omne ius eripuit. Hic enim non modò abs te, verùm ab omnibus tũ Gręcis tũ barbaris meritò ſtrangulari debebat, vt qui tam multis mortis cauſa extiterit. PR. Melius hoc. Proinde malè nominate Pari, nunquam te dimittam è manibus. PA. Iniuriam adeónum facis Proteſilae, ídque eo magis quòd eandem tecum artem exerceo. Nam & amori etiam deditus ipſe ſum, & ab eodem deo quaſi vinctus teneor. Noſti autem quòd quædã ſunt quæ inuitis nobis geruntur, & neſcio quis deus nos ducit quocunque ipſi placet, atque impoſſibile eſt illi repugnare. PR. Rectè dicis. Vtinã igitur Cupidinem ipſum hîc cõprehendere mihi liceat. AE. At ego etiã pro Cupidine tibi reſpõdebo quæ iuſta videntur. Sic enim ille dicet: ſeſe quidẽ Paridi fuiſſe fortaſſis cauſam amãdi, ſed mortis cauſam tibi fuiſſe neminẽ aliũ quàm teipſum, Proteſilae, qui clàm vxore nuper ducta, poſtquã appropinquabatis Troadi, ita omni cõtempto periculo, & velut deſperatus ante reliquos omnes in littus exiliiſti, gloriæ nimirum cupidus, propter quam & primus in egreſſu nauiũ occiſus fuiſti. P. Proinde & ego pro meipſo tibi, Æace, reſpondebo multo iuſtiora quàm tu. Neque enim ego mihi horum cauſa fui, ſed fatum, & quòd iam inde ab initio ita prædeſtinatum fuerat. AE. Probè. quid ergo iſtos accuſas?

DIALOGVS MENIPPI ET CERBERI.

Eodem Eraſmo interprete.

HEVS Cerbere(quandoquidem mihi tecum cognatio quædam intercedit, cùm & ipſe ſim canis) dic mihi per Stygiam paludem, quomodo ſeſe habebat Socrates,cùm huc accederet? Veriſimile eſt autẽ te, deus cùm ſis,non latrare modò, verùm etiam humano more loqui,ſiquando velis. C. Quum procul adhuc abeſſet,Menippe, viſus eſt conſtanti atque interrito adire vultu, perinde quaſi mortem nihil omnino formidaret, tanquam hoc ipſum vellet iis qui procul à ſpecus ingreſſu ſtabant, oſtendere: verùm ſimulatque deſpexit in hiatum, vidítque profundum atque atrum antri receſſum, ſimúlque ego cunctãtem etiam illum aconito mordens,pede correptum detraherem, infantium ritu eiulabat, ſuóſque deplorabat liberos, nihilque non faciebat, in omnem ſpeciem ſeſe conuertens. MEN. Num igitur fucatè ſapiens erat ille,neque verè mortem contemnebat? CER. Haud veré. cæterùm vbi vidit id eſſe neceſſe,audaciã quandam præ ſe ferebat, quaſi verò volens id eſſet paſſurus quod alioqui volenti nolenti tamen omnino fuerat ferendum: videlicet quò ſpectatoribus eſſet miraculo. Equidem illud in totũ de viris iſtiuſmodi verè poſſim dicere,Ad fauces vſque ſpecus intrepidi ſũt ac fortes: porrò intus cùm ſunt, nihil mollius neque fractius. MEN. Cæterùm ego quónam animo tibi viſus ſum ſubiiſſe ſpecum? CER. Vnus mortalium, Menippe,ſic mihi viſus es ſubire vt tuo dignum erat genere: & prior te Diogenes: propterea quòd neutiquam adacti ſubieritis,aut intruſi: verùm tum vltronei, tum ridentes, atque omnibus plorare renunciantes.

DIALOGVS CHARONTIS, ET MENIPPI, ET MERCVRII.

Eraſmo Roterodamo interprete.

REDDE naulum ſceleſte. MEN. Vociferare, ſi quidem iſthuc tibi voluptati eſt Charon. CH. Redde, inquã, quod pro traiectione debes. MEN. Haudquaquam auferre queas ab eo qui non habeat. CH. An eſt quiſpiam qui ne obolum quidem habeat? MEN. Sítne alius quiſpiam præterea, equidem ignoro: ipſe certè non habeo. CH. Atqui præfocabo te, per Ditem, impuriſſime, ni reddas. MEN. At ego illiſo baculo tibi comminuam caput. CH. Num ergo te tam lõgo traiectu gratis tranſuexero? MEN. Mercurius meo nomine tibi reddat, vt qui me tibi tradiderit. MER. Bellè mecum agatur per Iouem, ſi quidem futurum eſt vt etiã defunctorũ nomine perſoluã. CH. Haud omittam te. MEN. Quin igitur vel huius gratia perge, vt facis, nauim trahere. quanquam quod non habeo, quínam auferas? CHA. At tu neſciebas quid tibi fuerit adportandum? MEN. Sciebam quidem, verùm non erat Quid igitur? num ea gratia erat mihi ſemper in vita manendum? CHA. Solus ergo gloriaberis te gratis fuiſſe tranſuectum? MEN. Haud gratis, ô præclare: ſi quidem & ſentinã exhauſi, & remum arripui, & vectorum omnium vnus non eiulaui. CH. Iſta nihil ad naulum: obolum reddas oportet. neque enim fas eſt ſecus fieri. MEN. Proinde tu me rurſum in vitam reuehe. CH. Bellè dicis, nimirum vt verbera etiam ab Æaco mihi lucrifaciam. MEN. Ergo moleſtus ne ſis. CH. Oſtende quid habeas in pera. MEN. Lupinum, ſi velis, & Hecatæ cœnam. CH. Vnde nobis hunc canem adduxiſti, Mercuri? tum qualia garriebat inter nauigandum! vectores omnes irridens, ac dicteriis inceſſens, vnúſque cantillans, illis plorantibus. MERC. An

ſgnoras Charon, quem virum tranſuexeris? planè liberum, cuique nihil omnino curæ ſit. Hic eſt Menippus. CH. Atqui ſi vnquam poſthac te recepero. M. Si receperis? ô præclare. ne poſſis quidem iterum recipere.

DIALOGVS

PROTESILAI ET PLVTONIS.

Eodem Micyllo interprete.

O DOMINE, ô rex, ô noſter Iupiter, & tu Cereris filia, ne deſpicite preces amatorias. PL. Tu verò quid precatis à nobis? aut quis denique es? PRO. Equidem Proteſilaus ſum, filius Iphicli, patria Phylacenſis, qui cum reliquis Græcis in expeditione ad Troiam profectus, ac primus omnium contra Ilium pugnando occiſus ſum. Precor autē vt dimiſſus hinc, modicum temporis in vitam redire denuo permittar. PL. Hunc amorem, Proteſilae, omnes mortui amāt: ſed nullus tamen ipſorum potitur eo. PRO. At non vitam, ô Pluto, tantopere amo, verùm equidem vxorem quam nuper ductam domi reliqui, atque in bellum nauigando profectus ſum: deinde infelix in egreſſu nauium ab Hectore occiſus ſum. Amor itaque iſte vxoris nō mediocriter me, ô domine, enecat: volóque, ſi vel paululum ab ipſa conſpectus fuero, rurſum huc deſcendere. PL. Non bibiſti, Proteſilae, aquam Lethæam? PRO. Bibi equidem, ſed hæc res præualuit pondere. PL. Igitur expecta. adueniet enim & illa quandoque, neque nunc opus quicquam erit iterum aſcendere te. PR. Sed moram hanc ferre nequeo. Amaſti autem tu quoque aliquando, ac noſti qualis res amor ſit. PL. Et quid adeo iuuabit te vnum diem reuiuiſcere, deinde autem paulo pòſt eadem hæc lugere? PR. Spero me etiam illam adducturum eſſe, vt huc ad vos ſequatur me. quare pro vno mortuo paulo pòſt duos recipies. PL. Haud fas

eſt iſta fieri: neque etiam ſimile vnquam factum eſt. PR. At ego in memoriam tibi reuocabo, Pluto. nam Orpheo ob ipſam hanc cauſam Eurydicen vxorem reddidiſtis, & cognatã meam Alceſtin emiſiſtis, Herculi gratificantes. P. Optaris autem cum iſta nuda atque deformi caluaria, formoſæ illi ſponſæ tuæ in conſpectum venire? Quo pacto autem illa etiam aſpiciat te, quæ ne dignoſcere quidem amplius te poterit? Terrebitur enim, ſat ſcio, atque aufugiet: túque fruſtra tantum iter exantlaueris. PROS. Proinde mi vir, tu iſti quoque rei medicinam aliquam adhibe: ac Mercurium iube, vt poſtquam ad lucem peruenerit Proteſilaus, contactum virga, mox in adoleſcentẽ formoſum conuertat illum, qualis videlicet antea fuit cùm ex ſponſæ thalamo prodiret. P. Quoniã, Proſerpina, & tibi hoc videtur, age perductum hunc iterum ad ſuperos, Mercuri, ſponſum facito. Tu verò memineris non amplius quàm vnum diem tibi permiſſum eſſe.

DIALOGVS
DIOGENIS ET MAVSOLI,
Eodem Eraſmo interprete.

OHE TV Car, quare tandem inſolens es, tibíque places, ac digum te credis qui vnus nobis omnibus anteponâre? M. Primùm regni nomine, ô tu Sinopenſis, quippe qui Carię imperauerim vniuerſæ, pręterea Lydiæ quoque gentibus aliquot: tum autem & inſulas nonnullas ſubegerim, Miletum vſque peruenerim, pleriſque Ioniæ partibus vaſtatis. ad hæc formoſus eram ac procerus, ac bellicis in rebus prævalidus. poſtremò (quod eſt omnium maximum) in Halicarnaſſo monumentum erectum habeo ſingulari magnitudine, quantum videlicet defunctorum alius nemo poſſidet, neque pari etiam pulchritudine conditum, viris ſcilicet atque equis pulcherrimo è ſaxo ad viuam formam abſolutiſſimo artificio expreſſis, adeo vt vel phanũ aliquod ſimile haud facilè quis inueniat. Num iniuria tibi videor has ob res mihi pla-

cere atque efferri? D. Num ob imperium ais, ob formam, atque ob ſepulcri molem? MA. Per Iouē ob hæc, inquā. D. Atqui ô formoſe Mauſole, neque vires iam illæ neque forma tibi iam adeſt, adeo vt ſiquē arbitrum de formæ præcellentia delegerimus, haud quaquā dicere potis ſit quamobrē tua caluaria meæ ſit anteferenda. ſiquidem vtraque pariter tum calua tum nuda, vtrique dentes pariter oſtēdimus, pariter oculis orbati ſumus, pariter naribus ſimis ac ſurſum hiantibus deformati. Cæterùm ſepulcrum ac ſaxa illa pretioſa, Halicarnaſſeis forſitan iactare licebit, & hoſpitibus gloriæ cauſa oſtentare, tanquam qui magnificam quandam apud ſe ſtructuram habeant: verùm quid hinc cōmoditatis ad te redeat, vir egregie, nequaquam video. niſi forſan illud commodum vocas, quòd plus oneris atque nos ſuſtines, ſub tam ingentibus ſaxis preſſus ac laborans. MAV. Itáne nihil illa mihi conducunt omnia? planéque pares erunt Mauſolus ac Diogenes? DI. Imò haud pares, inquā, vir clariſſime. nam Mauſolus diſcruciabitur quoties earum rerum in mentem veniet, quibus in vita florere cōſueuit: at Diogenes interim eum ridebit. Atque ille quidem de ſuo illo monumento quod eſt in Halicarnaſſo, memorabit, ab vxore Artemiſia atque ſorore parato: cōtrà Diogenes ne id quidē ſuo de corpore nouit, nunquid habeat ſepulcrū: (neque enim illi res ea curę eſt) verùm apud viros excellētiſſimos ſui memoriam famámque reliquit, vt qui vitam peregerit viro dignam, tuo monumento, Carum abiectiſſime, celſiorem ac tutiore in loco ſubſtructam.

DIALOGVS NIREI, THERSITAE, ET MENIPPI.

Eodem Eraſmo interprete.

ECCE denique, vel Menippus hic iudex erit, vter noſtrûm ſit formoſior. Dic Menippe, ánnon tibi videor forma præſtantior? MEN. Imò quinam

ſatis prius arbitror indicãdum. nam hoc, opinor, ſcitu eſt opus. NI. Nireus ac Therſites. M. Vter Nireus, vter Therſites? nondum enim vel hoc ſatis liquet. TH. Iam vnum hoc vinco, quòd tibi ſum ſimilis: neque tantopere me præcellis, quantopere te cæcus ille Homerus extulit, vnum omnium formoſiſſimum appellans: quin ego faſtigiato vertice, rariſque & impexis capillis ille, nihilo te inferior viſus ſum arbitro. Iam verò tempus eſt vti pronũties Menippe, vtrum altero formoſiorem exiſtimes. NI. Mirum ni me, Aglaia Charopéque prognatum, *qui vir pulcherrimus vnus Omnibus è Graiis Priameia ad Pergama veni.* MEN. Atqui non item ſub terrã, opinor, pulcherrimus veniſti: quippe qui reliquis quidem oſſibus aliis appareas aſſimilis, porro caluaria hoc vno inſigni à Therſitæ caluaria dignoſci poſſit, quòd tua delicata eſt ac mollicula: quãdoquidem iſthuc habes effœminatum, ac neutiquam viro decorum. NI. Attamen Homerum percontare, qua ſpecie tum fuerim cùm inter Græcorum copias militarem. MEN. Tu quidem ſomnia mihi narras: at ego ea ſpecto quę video, quæque tibi adſunt in præſentia. cæterùm iſta norunt qui id temporis viuebant. NI. Quid igitur tandem? ánnon ego formoſior, Menippe? ME. Neque tu neque quiſquam alius formoſus hoc loco: ſiquidem apud inferos æqualitas eſt, paréſque ſunt omnes. TH. Mihi quidem vel hoc ſat eſt.

DIALOGVS

MENIPPI ET CHIRONIS.

Eodem Micyllo interprete.

EQVIDEM inaudiui, Chiron, te, deus cùm eſſes, tamen optaſſe mortem. CH. Vera iſta audiſti, ô Menippe: planéq; mortuus ſum, ſicuti vides, cùm mihi licuerit immortalem eſſe. MEN. At quænam te mortis cupido tenebat, rei videlicet quam vulgus ho-

minum horreat? CH. Dicam apud te, virum neutiquam ſtultum atque imperitum. Iam mihi deſierat eſſe iucundum immortalitate frui. MEN. Quid? an iniucundum erat te viuere, lucémque tueri? CH. Erat, inquam, Menippe. nam quod iucundum vocant, id ego neutiquam ſimplex, ſed varium quiddam eſſe arbitror. Verùm quum ego ſemper viuerem, atque iiſdem perpetuò rebus vterer, ſole, luce, cibo, tum horæ eædem recurrerent, reliqua item omnia quæcunque contingunt in vita, reciproco quodam orbe redirent, atque aliis alia per vices ſuccederent: ſatietas videlicet eorũ me cepit. Neque enim in eo voluptas eſt ſita, ſi perpetuò fruaris iiſdem, ſed omnino in permutando poſita eſt. MEN. Probè loqueris Chiron. cæterùm hæc quæ apud inferos agitur vita, quînam tibi procedit, poſteaquã ad hanc tanquam ad potiorem te cõtuliſti? CH. Haud inſuauiter, Menippe: ſiquidem æqualitas ipſa quiddam habet admodum populare. Nihil autem intereſt, vtrum in luce quis agat, an in tenebris. præterea neque ſitiendum eſt nobis quemadmodum apud ſuperos, neque eſuriẽdum: ſed eiuſmodi rerum omnium egentia vacamus. MEN. Vide Chiron ne temet ipſe inuoluas, néve eodem tibi recidit oratio. CH. Quamobrem iſthuc ais? MEN. Nempe ſi illud tibi faſtidio fuit, quòd in vita ſemper iiſdem ſimilibúſque rebus vtendum erat, cùm hîc itidem ſimilia ſint omnia, eundem ad modum parient faſtidium, ac deintegro tibi quærenda erit vitæ commutatio, atque hinc quopiam aliam in vitam demigrandum: id quod arbitror fieri non poſſe. CH. Quid igitur faciendum, Menippe? MEN. Illud nimirum, vt ſapiens cùm ſis, quemadmodum opinor, & vulgò prædicant, præſentibus rebus ſis contentus, boníque conſulas quod adeſt, neque quicquam in his eſſe putes quod ferri non queat.

DIALOGVS AGAMEMNONIS ET AIACIS.

Eodem Micyllo interprete.

SI TV dum furore correptus fuiſti, Aiax, teipſum interfeciſti, nos autem cunctos etiam membris, vt putabas, detruncatis, deformaſti, quid quæſo Vlyſſem accuſas? Ac paulo antè neque aſpicere ipſum voluiſti, cùm veniſſet huc vates conſulturus, neque alloqui dignatus es virum commilitonem ac ſocium, ſed ſuperbè admodum ac grandi incedens greſſu prætериiſti. A. Meritò, Agamemnon. ille enim mihi furoris huius autor extitit, vt qui ſolus mecum pro armis iudicio contendere auſus fuerit. AG. An verò dignum cenſebas te, qui abſque aduerſario, atque abſque puluere, vt dicitur, ſuperares omnes? A. Quidni in tali vtique cauſa? Nam armatura ea cognationis quodam iure ad me pertinebat, cùm fratris mei patruelis certè fuerit. Deinde vos cæteri, qui multo quàm ille præſtantiores eratis, detrectaſtis certamen, & ceſſiſtis mihi arma: iſte autem Laertæ filius, quem ego nō ſemel in ſummo periculo ſeruaui, cùm iam à Troianis propè concideretur, melior eſſe me voluit, ac dignior qui armis illis potiretur. AG. Accuſa igitur, ô generoſe, Thetim, quæ cùm tibi debuiſſet armorum ſucceſſionem ac hæreditatem, vtpote cognato, tradere, in medium allata illa poſuit. A. Haudquaquã, ſed Vlyſſem, vt qui ſolus ſeſe mihi oppoſuerit. AG. Ignoſcẽdum, Aiax, eſt, ſi homo cùm eſſet, appetiuit gloriã, rem dulciſſimam, cuius gratia etiam noſtrûm quilibet obire pericula ſuſtinet: præcipuè quando & vicit te poſtea, & hoc Troianis ipſis iudicibus. A. Noui ego quæ me damnarit: ſed fas non eſt de diis aliquid dicere. Vlyſſem igitur aliud quàm odiſſe nō poſſum, Agamemnon, non ſi ipſa mihi Minerua hoc imperet.

DIALOGVS

MINOIS ET SOSTRATI.

Eodem Micyllo interprete.

PRAEDO hic quidem Soſtratus in Pyriphlegethontem præcipitetur, ſacrilegus autẽ ille à Chimæra diſcerpatur: tyrannus verò iſte, Mercuri, iuxta Tityum in longum extentus, arrodendum & ipſe hepar præbeat vulturibus. Vos autem boni ac probi abite quàm celeriter in campũ Elyſium, inſuláſq; beatorũ habitate, pro iis quæ rectè ac iuſtè in vita feciſtis. SO. Audi ô Minos, num tibi iuſta dicere videar. MI. An ego denuo nunc audiam? ánnon conuictus es Soſtrate, quòd & malus fueris, & tam multos occideris? SO. Conuictus quidem fui, ſed vide num iuſtè ob id ſupplicio afficiar. MI. Atque admodum: ſi modò id iuſtum eſt, pro merito quenque ſuo pœnam dependere. S. Attamen reſponde mihi ô Minos. breue enim quiddam interrogabo te. M. Dic: ſed ne prolixè modò, quò deinceps & cæteros diiudicare poſſimus. S. Quæcunque in vita egi, vtrum volens ea feci, an ita à Parcis agglomeratum mihi fuit? MI. A Parca ſcilicet. S. Proinde & boni pariter omnes, & nos qui mali videmur, eadem agimus, dum illi obſecundamus. MI. Ita profectò, Clotho videlicet illi parentes, quæ vnicuique iniungit, cùm primùm natus eſt, quæ agenda ipſi ſunt. S. Siquis igitur vi compulſus ab alio, occiderit aliquem, cùm non poſſit illi contradicere à quo cõpellitur, vt, verbi gratia, ſi carnifex aut ſatelles quiſpiam, alter, iudici parẽdo, alter tyranno, quémnam cædis iſtius reum ages? MI. Quem aliũ, niſi iudicem aut tyrannum? quoniam neque ipſum gladiũ accuſare poſſumus. ſubſeruit enim hic, tanquã inſtrumentũ quoddã, animis atque furori accommodatus illius qui primò cauſã hãc prębuit. S. Rectè ſanè, ô Minos. laudo quòd hæc etiã exẽplo quaſi quodã auctario locupletas. Siquis autẽ mittẽte hero veniat ipſe aurũ vel argẽtũ afferẽs, vtrínã ea gratia haberi debet, aut vtri beneficiũ hoc acceptũ referẽdũ eſt?

MI. Ei qui miſit, Soſtrate. nam ille qui attulit, miniſter tantùm fuit. SO. Vidéſne igitur quàm iniuſta facis, dum ſupplicio afficis nos qui miniſtri tātùm fuimus eorum quæ Clotho nobis imperauit? & rurſum dum honore proſequeris eos qui in alienis bonis veluti diſpēſatores quoſdam ſeſe geſſerunt? Non enim illud dicere quiſquam poterit, quòd cōtradicere, aut imperata detrectare, licitum fuerit in iis quæ cum omni prorſum vi ac neceſſitate imperata fuêre. MI. Multa, ô Soſtrate, & alia videas licet minimè ſecundum rationem fieri, ſi diligenter expendas: veruntamen tu ex hac quæſtione hoc boni cōſequeris, quandoquidem non prædo ſolùm, verumetiam ſophiſta quidam eſſe videris. Solue ipſum, Mercuri, néve deinceps amplius puniatur. Cæterùm illud vide, ne & cæteros manes ſimilia interrogare doceas.

DIONIS CHRYSOSTOMI

ORATIVNCVLAE ALIQVOT.

Thoma Naogeorgo interprete.

DE LEGE.

LEX AVTEM eſt dux vitæ, & ciuitatum præfectus communis, negotiorúmque iuſta regula, iuxta quam quicque dirigere oportet eodem modo: ſin minus, praua erit & curua. Hanc qui obſeruant, ſalui permanent: qui autem tranſgrediũtur, primùm quidem ſeipſos perdunt, deinde & aliis ſeſe exemplum & imitamen iniquitatis atque violentiæ exhibent. Quemadmodum inter nauigantes, qui faces turrium obſeruant, ii maximè ſalui euadunt portúſque inueniunt: ita qui ſecundum legem viuunt, tutiſſimè per vitam tranſeunt, commodámque ſedem nanciſcuntur. Iam etenim aliquem conſiliario homine vſum pœnituit, at non lege. Tanto autem ciuitatibus vtilior eſt quàm mœnia, quòd abſque mœnibus multæ ciuitates perdurant, abſque lege autem nulla ciuitas poteſt habitari. Non ſolùm autem conducit mortalibus, verùm etiam diis. Nam mundus ſemper eandem legem immotam cuſtodit, nihílque ſempiternorum hanc tranſgreditur. Vnde, puto, & regina meritò hominum atque deorum vocata eſt, violentiá diſſoluens, iniuriáſque deſtruens, dementiámque ad modeſtiam reducens, & malitiam puniens, priuatímque & publicè omnes indigentes commodo afficiens: iniuriam quidem paſſis ſuccurrens, de aliqua autem re hæſitantibus indicans quid oporteat fieri. Quũ quis enim accidente ſibi re quapiam difficili, quærit quid ſit vtile, nihil illi opinor opus eſt aduocare amicos aut cognatos, ſed venire ad leges, déque eo ſciſcitari. Atque illæ haud proprium conſiderantes commodum, peius illi conſuluerint, vel ignorantes quid ſit opti-

mum, vel propter occupationes quaſdã: neque quòd illis huiuſmodi curæ non ſint, conſultores repudiauerint. Nam è diuerſo, omnium ſimiliter curam habent, vacántque ad aliorũ negotia. nihílque propriũ aut peculiare illis eſt. Et tanto quoque deorum diuinationibus vtilior eſt lex, quanto plures deorum reſponſa non intellexerunt: cúmque ſe putarẽt iuxta illa facere, contrarium fecerũt. vnde etiam puto in calamitates inciderunt. A lege autẽ nihil eſt tortuoſum aut ambiguum, ſed omnia ſimpliciter, quæ indigentibus conueniunt, eloquitur. Quúmque ſit omnium princeps & domina, abſque armis & vi ditionem retinet: ſed contrà ipſa vim deſtruit, atque cum ſuadela atque ſpontaneis præſidet. Quum enim antea perſuaſit & probata eſt, ita demum lex fit, ſuámque vim conſequitur. Tantum autem habet robur atque potentiam, quòd ipſa eſt quæ etiam diis fert ſuppetias. Sacrilegos enim, tranſgredientéſque erga ipſos pietatem, punit. Atque illam quidem nemo poteſt afficere iniuria. Omnis enim quicunque legem tranſgreditur, non illam ſed ſeipſum damno afficit. Tantæ autem iuſtitiæ atque humanitatis plena eſt, quòd etiã infortunatis vtilior fiat, quàm genere propinqui: & iniuriam paſſis, fortior quàm ſuum ipſorum robur: & patribus quàm filii beneuolentior, & pueris quàm parentes, & fratribus quàm fratres. Multi igitur à chariſſimis iniuria affecti, ad hanc confugiunt. Et tametſi lex nullo à quopiam beneficio affecta ſit, omnibus tamen benefaciens, aliis perſoluit beneficia, & parentibus à liberis mutuã refert gratiã: atque iis quoque qui priuatim aliquid cui benefecerunt, ab iis qui beneficia acceperunt: denique & iis qui publicè erogauerunt, à ciuitate. Pulcherrimè autem & alia fecit beneficia, coronis & præconia primáſque ſedes reperiens, quæ præbentibus nullo conſtant ſumptu, accipientibus verò maximo digna pretio exiſtũt. Quãcunque autẽ etiã viliſſimã rem voluerit, eam cõfeſtim magnã pretioſámque facit. Hæc eſt quæ oleaſtrũ ita magnum tantóque dignum ſtudio reddidit, atque apia & pinum, viridíſque frondis coronam. Hæc eſt

quæ tria illa verba quibus quiſque prædicatur, multis bonis viris pretioſiora effecit quàm vita eſt. Hęc eſt quæ conuentus cõgregat, quæ deos honorat, quę virtutem auget. hæc eſt quæ mare tutum terrámque pacatam facit, Iouis reuera filia, inuictam atque inſuperabilem fortitudinẽ habens: tantum omnibus modeſtia & fide antecellens, vt & mulierum ſocietatem, virginúmque venuſtatem, atque puerorum ætatis florem ei omnes crediderimus. Præterea ſi virgo cauſam habeat, lex ei propter modeſtiã adeſt, hæc eſt adiutrix ſenectutis, doctrix iuuentutis, paupertatis auxiliatrix, cuſtos diuitiarum. Paci quidem aſſiſtit, bello autem aduerſatur. Quinetiam in hoc ipſo plus valet. nam præconem etiam ab inimiciſſimis miſſum, hæc ſaluum cõſeruat cuſtodítque, quouis thorace atque ſcuto fortius, dans illi caduceũ, quod legis ſymbolum eſt. Propter hanc, mortuos nemo amplius in hoſtium habet numero. Qui autem inimicitiarũ contumeliarúmque in illorum corpora ſpecimen edunt, punit notátque ignominia. Tanto autẽ ciuitatibus vtilior eſt, quàm gubernacula nauib': quòd gubernaculo amiſſo, nauis non pereat, niſi tempeſtate comprehendente: ciuitas autem ſalua eſſe non poteſt lege abrogata, etiamſi nihil acerbi extrinſecus accidat. Quemadmodum autem hominum quiſque à ſuo ipſius animo gubernatur ſaluatúrque, huius autem diſſidium inſaniam mentíſque alienationem adfert: eodem modo ſi quis auferat legem ex hominum vita, tanquam ſi (opinor) mentem perdidiſſet, in perfectã inſaniam atque perturbationem redigetur.

DE CONSVETVDINE.

EST AVTEM conſuetudo, ſententia vtentium aliquid communiter. Eſt & lex non ſcripta vel gentis vel ciuitatis, & ius voluntarium, & tale quod omnibus placeat. Nullius autem hominis inuentum, ſed vitæ atque temporis. Aliæ quidem leges ſemel approbatæ, robur acceperunt: conſuetudo

autem ipſa ſemper probatur. Et nulla lex ab omnibus facilè iudicatur:(plurium enim opinionibus rata fit)cõſuetudo autem fieri non poteſt niſi ab omnibus approbata. Atque illa minans cogénſque rata manet: à conſuetudinibus autem perſuaſi, & honeſta atque vtilia iudicamus eadem. Quare mihi videtur lex ſcripta haud abſurdè aſſimilari poſſe potentiæ tyrannidis (metu enim quæque & cum imperio conficit)cõſuetudo autem regni potius humanitati. Spóte enim idem omnes & abſque neceſſitate cenſent. Et leges quidem multas ab iis qui tulerunt abrogatas eſſe nouimus tanquam malas: conſuetudinem autem haud facilè quis oſtenderit abrogatam. Quinetiam planè facilius eſt, quamcunque velis tollere legem quàm conſuetudinem. Illas enim ſi deleueris ſemel, in vna die tolluntur: conſuetudo verò ciuitatis, niſi in valde longo tempore ſolui non poteſt. Et illæ quidem in tabulis aut columnis cuſtodiuntur, hæ autem ſingulæ in noſtris animis. Tutior autem meliórque talis cuſtodia. Quinetiam ſcripta lex auſtera eſt & immitis: conſuetudine verò nihil ſuauius. Deinde leges ex aliis ſciſcitamur,cõſuetudines autem omnes nouimus. Et illarum quædam non clarè ſunt ſcriptę,& ſubuertuntur ſæpius à rhetorum potentia: conſuetudinum autem nihil eſt ambiguum,neque tortuoſum, neque eas ſuperare poteſt oratio. Tum illarum ſemper facienda eſt mentio, ſi iis velimus immanere: conſuetudinum verò non poſſumus,etiam ſi velimus,obliuiſci, ſed huiuſmodi ſunt naturæ, vt ſeſe ſemper reuocent in memoriam. In ſumma autem, leges quis dicat ſeruorum conſtituere rempublicam: conſuetudines verò contrà,liberorum. Illæ enim corporibus infligunt ſupplicia, violata autem conſuetudine mulcta eſſe ſolet pudor. Itaque illæ,malorum, hæc autem bonorum lex eſt. Nam ſi omnes eſſent boni, palàm eſt ſcriptis legibus nihil opus eſſe. Et reges quidem ſunt ſupra leges, multáque præter eas faciunt: conſuetudines autem ipſi quoque ſequuntur.. Tum ſcriptarũ legum nulla in bellis valet: conſuetudines autem ſeruantur apud omnes, etiamſi ad extremas inimicitias

progrediantur. Quippe ne mortui prohibeantur ſepeliri, nuſquam ſcriptum eſt: nam alioqui circa hoc victores ſuccumbentium parerent mandatis: ſed conſuetudo eſt quæ defunctos facit ea humanitate potiri. Similiter quod à præconibus manus abſtinent, atque iis ſolis magna ſecuritas eſt, quouis ambulēt. Denique ex his qui legem tranſgrediuntur, nemo quépiam oſtēderit, opinor, manifeſtè à diis punitum: Lacedæmonii autem poſtquam tranſgreſſi ſunt conſuetudinem circa caduceatores qui à rege venerant, eóſque occiderunt, ab ipſo deo puniti ſunt.

DE LIBERTATE.

Vos quidem admiramini fortaſſe, abſurdúmque putatis, neque temperati viri, officium, quòd aliquis, omnibus poſtpoſitis quibus vulgus ſtudet, & quodá modo curſu ſuo ferri permiſſis pecuniis & gloriis atque voluptatibus, neque agricola, neque nauclerus, neque miles, neque militum dux circumambulat, neque etiam ſutor, neque faber, neque medicus, neque rhetor exiſtens, neque aliud quid familiare atque cōmune exercens: atque ita abſurdè it redítque, aſtátque vbi ſibi nihil eſt negotii, ſed vtcunque fert caſus animíque impetus, & curias quidem atque theatra hominúmque congregationes negligit, concionatur autem ſolus, ſpectátque non ſaltantes, neque canentes, neque cæſtibus decertantes, neque luctantes, ſed ementes atque ambulantes, loquentéſque atque pugnantes: atque his omnibus aliquando optimè animũ attendit, delectatúrque multo magis quàm pueri in certaminibus ac theatris, non locum præoccupans, neque peruigilans, neque preſſus à multitudine: aliquando autem neque audit quenquam, neque videt, neque noſſe eos exiſtimat, cogitans quæ velit, atque faciens abſque timore. Ego autem hoc ſplendidum duco atque beatum, ſi quis inter ſeruos liber eſſe poteſt, & inter ſubiectos, ſui iuris. Pro qua re multa Lydi cum Phrygibus, multa quoque Phryges cum Lydis bella geſſerunt: multa etiam Iones atque Dores,

atque omnia hominum genera. Tam ſtultus omnes amor cupiditáſque propriis viuendi legibus, ſuíque iuris eſſe, inceſſerat. quod tamen nunquam obtinuerunt, neque quiſquam illis conceſſit, neque tum habuêre quum propriis ſibi legibus videbantur vti. Vniuerſi auté de Solonis Draconíſque & Numæ & Zaleuci contendunt legibus, vt has vel non has ſequantur, quum nemo & inter illos ſtatuerit quæ oporteret. Solonem quidem & ipſum ſciuiſſe aiunt quòd Athenienſibus autor fuerit eorum quæ ſibi non probarentur, ſed quibus crediſſet eos vſuros. Certum eſt igitur, prauas eum ſcripſiſſe leges, ſi quidē ſcripſit vt prauis placituras. Attamen & ipſe iis vtebatur, licet prauæ eſſent, ſibíque non placerent. Proinde manifeſtum quòd horum nulli ſuo iure ſuíſque viuebant legibus, neque ſtuduerunt, neque bella geſſerunt quò eſſent liberi. Sed enim copioſam magnámque ſeruitutem intra mœnia includentes, deinde propugnaculis atque turribus telíſque propulſarunt, ne extrinſecus ad ipſos ingrederetur: quemadmodum ſi quis naui cònuulſa fluctúque intus verſante cuſtodiret, multúmque haberet negotii, ne deſuper incurrat. Sicut igitur Troianos aiunt obſeſſionem paſſos, interfectóſque pro Helena, quæ apud eos non erat, ſed in Ægypto: idem contigit & his qui pro libertate pugnabant atque certabant; quam non habebant. Attamen illi dicebant ſe omnia pati pro legibus: atque etiam nunc dicunt in his verſari cauſam, quando vel ipſi calamitate preſſi hiſtoriam conſcribunt, aut ab aliis ſimilia audiunt. Legem autem veram atque ratam manifeſtámque, neque vident, neque viuendi ducem ſtatuunt. Quapropter quemadmodum in meridie lucente ſole faces accendunt, torréſque ſuſtollunt, & diuinum quidem lumen eiiciunt, ſequuntur autem fumum, modicum quendam ignis fulgorem oſtendentem. Lex igitur naturæ amiſſa eſt & exoleuit apud vos, ô infelices: tabulas autem & literulas atque columnas cuſtoditis, atque inutiles notas. Et Iouis quidem legem iampridem violaſtis, ne quis autem illius aut illius tranſ-

grediatur, conſideratis: atque execrationem quam Athenienſes circa Solonis leges ſtatuerunt inabrogare volentes, ignoratis propter illius legem magis ratam eſſe. Prorſus enim neceſſe eſt, hanc continentem legem, ſuperiorem eſſe Athenienſium legibus, niſi quòd in pueros atque genus delinquentium non animaduertit, ſicut illic, ſed ſuæ quiſque ſit infelicitatis cauſa. Eum ergo qui illam ſaluam conſeruare conatur quantum poſſit, quantúmque ad ſe pertineat cuſtodire, nunquam equidem dixerim non prudentem eſſe. Vos autem multo magis admiror miſerórque ob difficilem atque iniquam ſeruitutem, qua à vobis ipſis copulati detinemini, nõ vno ſolùm vinculo neque duobus ſed ſexcentis circundati: à quibus ſtrangulamini multo magis quàm qui catenis aut numellis aut compedibus trahuntur. Illi enim poſſunt dimitti, aut abſciſſis vinculis effugere: vos autem magis in dies vincula corroboratis, atque plura & fortiora efficitis. Nolite autem, quia non videatis vincula, ideo hunc ſermonem falſum putare, atque incredibilem. Conſiderate autem Homerum, veſtra ſententia ſapientiſſimum, qualibus vinculis Martem dicat retineri,

Etſi inter diuos ſit velociſſimus ille.

nempe tenuibus aranearum telis ſimilibus, quæ nemo cernere queat. Nolite ergo putare, Martem, qui & deus eſt & fortis, à tam tenuibus atque inconſpicuis compeditum fuiſſe vinculis: vos autem, omnibus beſtiis infirmiores, nunquam inconſpicuis capi vinculis poſſe, niſi ferro atque ære fabrefactis. Corpora quidem veſtra, vtpote dura, atque penitus ferè irarum plena, talibus opus habent vinculis: anima autem inconſpicua planè, atque tenuis natura, quomodo talibus vinculis comprenderetur? Vos autem alia ſolida atque adamantina, iuxta Vulcanum ipſum, feciſtis, omni machina ad plectendum adhibita, ipſóque ſuperato Dædalo arte ſtudióque, vt omnis veſtri animi pars vinciretur, nihilque eſſet liberum atque ſui iuris. Quid enim erat Gnoſiorum carcer, atque illud Labyrinthi perplexum

ad inſipientiæ perplexitatem, atque veſtigandi difficultatem? Quid Sicula Atticorū captiuorum cuſtodia, quos in ſaxum quoddam coniecerant? Quid Laconum Ceadas, atque illa apud Perſas turris plena cineris? Aut hercle quid quòd ſæui quidam patres (vt poetæ ferunt) carceribus ferreis puellas circummunierunt? Non mihi amplius videor eſſe ſobrius in ſermonibus, quòd humanarū calamitatum nimiam fecerim mentionem, turpíſque atque difficilis ſeruitutis, in quam redacti eſtis omnes, vnde nullis tenuibus filis nactis exire licet, inſipientis puellæ auxilio: quēadmodum illum Theſea dicunt ex Creta ſaluum euaſiſſe: niſi quis Minerua etiam, opinor, aſſiſtente atque ſaluum conſeruante, euadat. Nam ſi omnes vellem carceres atque vincula dicere mortalium atque miſerorū hominum, quibus ſua incluſi opera tenentur: ánnon valde ſæuus atque peruerſus vobis poeta viderer, in propriis tragœdias faciens calamitatibus? Non enim ſolùm, vt qui à vobis cenſentur malefici conſtringuntur collo & manibus pedibúſque, verùm etiam ventre atque aliis partibus, quaque proprio vinculo atque obligatione comprehenſa. Vincula verò ſunt varia atque multiplicia: quæ ſiquis videat, vt mihi videtur, aſpectu delectetur, admiretúrque excogitationem. Prima enim domina, opinor, ad vnamquamque partem, Voluptas eſt, ſæua quidem alioqui, & hoſtilis, & inſidioſa aſpectu: iucundè tamen atque Sardonium quiddam ſubridens occurrit, fértque vincula iuxta ſuam naturam, florida molliáque primùm, quibus par eſt vinciri reges aut tyrannos, & omnes quicunque beatorum dicuntur filii. His autem ſæuius nihil, neque magis inhæret aut conſtringit. Poſt hanc autem venit alia, numellam quandam ferens auream aut argenteam: qua collo circumpoſita, trahit plebeios per terram omnem & mare: trahit & reges, iuxta Heſiodum: trahit & ciuitatum prætores ad portas, vt aperiant, prodántque. Aiunt autem & illos ligari, quos deſtinauit perdere, quóſque beatos facere: quemadmodum Cyrus olim Aſtyagem aureis vinxit compedibus, illius vt aui videlicet

delicet curam gerens. Magnus autem labor foret, omnes vinculorum ſpecies recitare: vnum tamen dignum eſt vt non prætereatur, omnium admirabiliſſimum, maximéque varium, quod ſæuiſſima fert domina: ídque auro & argento atque omnigenis lapidibus calculíſque, animaliúmque cornibus atque dentibus & teſtis, præterea etiam purpureis tincturis, atque aliis quibuſdam ſexcentis, tanquam pretioſum atque admirandum monile, exornauit, multáque in eo vehicula formáſque imitata eſt coronarum, & ſceptra, & tiaras, thronóſque excelſos: ſicut excellentes artifices, ſpondas aliquas, aut ianuas, aut culmina domorum fabricantes, alia quædam videri machinantur, nempe in oſtiorum ſummitatibus, ſimilitérque columnarum, beſtiarum capita effingentes. Præterea & ſonus in eo eſt, atque vox varia plauſuum & poppyſmorum, multúmque reſonat id vinculum. Hoc iniicit oratoribus atque regibus. Cæterùm ne procul ipſi auferamur, hanc ſequentes imaginem tanquã ſermonis ſimulacrum, ſicut Homerus ſcripſit, Achillẽ Antenoris ſimulacrũ ſequentem longius abiiſſe, hæc ſufficiunt.

DE REGNO ET TYRANNIDE.

ATQVI ſiquis vni homini imperare non poteſt, præſertim valde vicino, apud quem & verſatur, neque rurſus vnam ſuam ipſius animam regere: quomodo ille poſſit regnare ſuper multa atque innumerabilia hominum millia, vbique diſperſorum, quemadmodum tu dicis? Quorum multi habitant in terræ finibus, quorúmq; plurimos neque vidit, neque vnquam viſurus eſt, neque vocẽ intelligit? Simile enim eſt vt ſiquis dicat, eum qui imbecillem adeo habeat viſum vt neque quæ ante pedes ſunt videat, ſed opus habeat manuductore, viſu pertingere poſſe ad longiſſimo diſtantes interuallo: quemadmodũ qui à longè ex pelago montes atque inſulas vident. Aut, ſiquis dicat, eum qui cum aſtantibus non poſſit loqui vt au-

diant, totis populis & caſtris loqui poſſe vt exaudiatur. Nanque mens quiddam viſui ſimile habet: & quemadmodum hic corruptus, ne propinquiſſima quidem videt, ſanus verò vſque ad cœlũ & aſtra pertingit: eodem modo & prudentis animus, omnes homines poteſt gubernare: at inſipientis, ne vnum quidem ſuum ipſius corpus poteſt cuſtodire, neque vnã domum. Plerique enim qui imperium obtinent, quia ipſis licet omnia accipere, omnia concupiſcunt: & quia in ipſorũ manu eſt ius, ideo ſunt iniqui: & quia non metuunt leges, ideo neque eſſe autumant: & quia non coguntur laborare, ideo nunquam ceſſant deliciari: & quià nemo eos mala paſſus vlciſcitur, ideo nunquam affligere & malè facere ceſſant: & quia vna ipſis rara eſt voluptas, ideo nunquam implentur voluptati dantes operam: & quia ipſos nemo vituperat apertè, ideo nihil eorum facere intermittunt ob quæ iure malè audiunt: & quia ipſos nemo vult contriſtare, ideo aduerſus omnes ſæuiunt: & quia ira cõmotis omnia licet facere, ideo continuè iraſcuntur. Bonus autem princeps, ſicut tu, contraria ſtudet. Nihil enim concupiſcit, quòd omnia ſe putet habere: abſtinet & à voluptatibus, quòd nulla non potiri poſſit, ſi appetat. iuſtior quoque eſt quàm alii, vt qui omnibus iuſtitiam exhibeat: delectatur autem laboribus, quòd ſponte laboret: & diligit leges, quòd non timeat. Atque hæc rectè ſibi perſuadet. cui enim maiore opus eſt prudẽtia, quàm qui tantis de rebus deliberat? cui accuratiore iuſtitia, quàm qui eſt ſupra leges? & cui modeſtia cõtinentiore, quàm cui omnia licent? & cui maiore fortitudine, quàm qui omnia ſalua conſeruat? Et ſanè aliorum multorum imperatori nunc quidẽ quamplurimis opus eſt ſumptibus, nũc verò exercitibus pedeſtribus atque equeſtribus, præterea & muris & nauibus & machinis, ſi retenturus eſt ſubditos, hoſteſque repulſurus: & ſiquis deſciſcat à principatu, ad obedientiam compulſurus. imperium verò ſuiipſius, nullis indiget ſumptibus, minimíque eſt negotii, periculíque expers. Neque enim ſumptuoſa, neque laborioſa, neque periculoſa eſt ho

minis continentis vita. At quanuis huiuſmodi ſit, omnium tamen difficillimum eſt. Quoniam Sardanapalus ille omnibus decantatus, habebat Ninum, habebat & Babylonem, ciuitatum, quæ olim fuerunt, maximas: parebántque illi omnes gētes in altero habitantes continente, vſque ad terras inhabitabiles, quas dicunt: regnum autem ad eum nihil pertinebat, non magis quàm ad aliquem mortui putreſcentes. Conſultare enim, aut iudicare, aut exercitum ducere, neque volebat, neque poterat. In regia verò, aufugiebat in mulierū cōclauia, iacebátque in lecto deaurato pedibus in altū ſublatis, ſub palliis purpureis, quēadmodum defletus à mulieribus Adonis: acutiorem emittens vocem quàm eunuchi: collum quidem inflectens, à ſegnitie autem & vmbra albus & tremēs, corpore liuidus, oculos inuertens ſicut ex ſtrangulatione: quem à pellicibus haud facilè erat dignoſcere. Atqui tempus aliquod retinuit (vt videbatur) principatum temerè adminiſtratum, quemadmodum nauim abſque gubernatore, ſæpius aberrantem, nemine retinente in pelago, ſed forte fortuna aeris tranquillitate fruentem: quam parua exorta procella atque vnus facilè fluctus ſubmergit. Quin etiam currū videre licet, nemine aurigante huc illuc diſcurrentem in certamine, qui victoriam certè nunquam adipiſci poteſt, perturbat autem & diſperdit vicinam ſpectatorum turbam. Neque enim inſipiens vnquam rex eſſe poterit, non magis quàm cæcus viæ dux fieri: neque iniquus, non magis quàm regula curua & inæqualis, quæ alia opus habeat regula: neque timidus, non magis quàm leo animum accipere cerui, aut ferrum ceræ aut plumbi mollitiem. Cui enim fortior conueniebat continentia, quamplurimarum in medio voluptatum viuenti, plurimáque negotia gubernanti, minimúmque agenti otium, atque de ſummis plurimiſque rebus gerenti ſollicitudinem?

DE CONCORDIA NICAEAE, CVM CESSASSET SEDITIO.

Gavdeo equidem, à vobis honore affectus, ſicuti par eſt gaudere hominem modeſtum, qui honore affectus ſit à bona & præſtanti ciuitate, qualis veſtra eſt, quæ & iuxta fortitudinem magnitudinémque nulla inferior eſt, quæcunque vbique gentiũ habentur celebres. Præſtat etiam generis ingenuitate, & multitudinis cohabitatione clariſſimarum familiarum: non aliunde aliis conueniẽtibus & vilibus & paucis, ſed Græcis præcipuis & Macedonibus. Et quod maximum eſt, heroas deóſque habet conditores. Decet autem eos qui à diis ſint huc deducti, pax & concordia amicitiáque inter ſe. Turpe enim ſi nõ vehementer felices fuerint & deorum amantes, præſtiteríntque aliis rebus ſecũdis, qui verũ ſuum genus volunt oſtẽdere, & non mendacẽ inanémque ſermonem. Dii enim conditores & cognati, generiſq; principes, nihil ita ſuos habere volũt, neque regionis pulchritudinem, neque fructuum copiam, neque hominum multitudinem, vt modeſtiam & virtutem, ſtabilémque rempublicam, & bonorum quidem ciuium honorem, malorum autem ignominiam. Vt ego ſanè nunc læter, vos vidẽs vnum habere cultum, vnámque emittere vocem, eadémque velle. Quod enim ſpectaculũ pulchrius ciuitate cõſentiente? quæ auditio grauior? Quæ ciuitas melius conſultat, quàm quæ ſimul conſultat? quæ facilius agit, quàm quæ ſimul agit? quæ minus fruſtratur, quàm quæ eadẽ cõſulit? Quibus iucundiora ſunt bona, quàm concordibus? quibus triſtia ſunt leuiora, quàm cõmmuniter ferẽtibus? quibus rarius accidunt dura, quàm mutuò ſeruantibus? Quæ ciuitas ciuibus eſt amabilior? quæ honorabilior hoſpitibus? quæ cõmodior amicis? quæ inimicis formidoloſior? A quibus laus videtur credibilior? à quibus vituperiũ verius? Quínã apud eos qui rerum potiuntur maiorẽ nanciſcuntur reuerentiam?

quínā apud imperantes magis parē obtinent honorē? Quos magis imperātes reuerētur? quóſnā ita diligūt benigni principes? Quóſnā minus contemnunt praui homines? Nónne enim conſtat quòd concordibus non ſolùm imperiū gerentes, ſed etiam dii attendāt? At verò ſeditionem mouentes, neque ſemetipſos audiunt. Neque enim diſſonantes choros facilè quis exaudit quid dicant, neque diſcordantes ciuitates. Quę ædificia, quanta regio, quanta hominum multitudo fortiorem facit populum, quàm mutua concordia? Quot enim ſunt ciues in conſentiente ciuitate, tot oculi illius vident commodum, tot aures audiunt, tot linguæ admonent, tot cogitationes cogitant: nihilque tam præclarum eſt, quàm ſi quis deorum ita magnæ & populoſæ ciuitati vnam animam fecit: vti e regione nihil neque pecuniarum, neque hominum multitudo, neque alia potentia vtilitatem afferre diſſidentibus poteſt: ſed in contrarium hęc omnia, magíſque ad detrimentum ſunt: & quo plura adfuerint, ad tanto maius & difficilius. Quemadmodum (opinor) & res habet in corporibus. Sano enim vtilis eſt magnitudo, carniúmque copia: ægroto autem & malè affecto, periculoſiſſimus eſt talis habitus, & acutiſſimum periculum adducit. Similiter autem & nauis, quæ ſi cum concordia gubernatoris & nautarum nauiget, & ipſa ſaluatur, ſaluátque pariter vectores: ſin minus, quanto plura fuerint vela, tanto vehementiorem tempeſtatem, perturbationémque maiorem accidere neceſſe eſt. Idipſum etiam fit circa currum: ſi quidem auriga rectè imperare ſciat, & equi conſentiant, dictóque ſint audientes, ſpes eſt in certamine talem currum victorem euadere, in bello autem ſaluari. Præſente autem ſeditione turbationéque, tanto maius periculum eſt, quanto equi ſunt fortiores atque velociores. Simili ferè modo & concordi ciuitati omnia talia vtilia ſunt, abundantia pecuniarum, atque hominum multitudo & honores, & gloria & potentia: ſin non concordet, inutilia & grauia: veluti ſi eodem loci verſentur multæ feræ aut pecora, vno incluſa ſepto, atque ſe mu-

tuò cornibus inuadant & conculcent, inſulténtque. Porro ſi ſanus eſſem, non deſiſterem ab oratione nódum ſufficienter expoſita, iuxta meam ipſius potentiam: nunc vos autem fortaſſe aliis intenti magis eſtis: vt & ego multo ſim inferior quàm certaminis poſtulet magnitudo. Reliquũ eſt ergo vt breuiſſimũ atque expeditiſſimũ dicamus ſermonem, qui eſt ad deos. Hi enim, etiamſi qui parua vtantur voce, eorum tamen norunt cogitationes. Fortaſſis enim & hoc val de beneuolentis eſt: ſicut benigni patres, quę poſſunt, filios admonent: in quibus autem non pareant, deos pro illis rogant. Rogo igitur & ego Dionyſium autorem huius ciuitatis, & Herculem conditorem, & Iouẽ ciuilem, & Mineruam, & Venerem, & Amicitiã Concordiámq;, & Nemeſim, alióſque deos, vt ab hac die huic ciuitati deſiderium ſui iniiciant & amorem, vnámque ſententiã, vtque eadem velit atque ſentiat: ſeditionem autem & litem & contentionem eiiciant, vt inter feliciſſimas optimáſque ciuitates in poſterũ numeretur.

AD APAMENSES, DE CONCORDIA.

QVOD vos quidem (ô ſenatores, aliíque qui adeſtis modeſtiſſimi viri) manſuetè erga me & amicè affecti ſitis, ſatis mihi videor intelligere. Nam & mihi ipſi conſcius ſum quòd veſtram magnifecerim beneuolentiam, & nunquam quicquam contrarium neque dixerim neque fecerim: & vos, ſimulac adueni, me publicè decreto honoraſtis, legatis miſſis qui reditum gratularentur, obſecraréntque peregrinari ad vos. Et fortaſſe nihil feciſtis admirabile. non enim ſolùm reliquæ ciuitates, verùm etiam plurimæ ferè eiuſdem vobiſcum dignitatis, in quibus fui, & ciuitates & ſenatus primorúmque me nihil rogantem honorum fecerunt participem: non inutilẽ forſan exiſtimantes, neque honore indignum. Veſtrum autem factum non eſt alienum, ſed quaſi ex patriæ beneuolentia gratiáque profectum, ſuum honorantis ciuem.

Quòd autem quidam ſunt apud vos, ſicut & in huius ciuitatis populo, qui non valde propter me lætentur, non admiror, propter ciuitatum ſimultatem. Proinde liquidè noui quòd neque illic omnes ciues placare poſſim: ſed quoſdam propter hoc ipſum mihi iratos, quòd nimis videar ciuitatis amans, propenſique in eam animi. Oportet autem humanum & modeſtum hominem & hanc ſuis ciuibus concedere poteſtatem. Non licere enim in ciuitate cuiquam vni cõtradicere neque reprehendere, etiamſi omnia malè gerere videatur non popularis eſt gubernationis, neque humanum: ſed magis ſolet hoc accidere tyrannis, quàm benefactoribus. Si igitur aliqui ſunt erga me moroſe affecti, illis ego maximè credo. Manifeſtum enim quòd ideo ita ſint affecti, quòd me exiſtiment meam ipſius patriam amare, omníque pacto auctam velle. Si ergo fuerint perſuaſi quòd & iſtam meam putem patriã, próque ea facere quicquid poſſum, propenſus ſim, facilè mutabuntur: méque amabunt ſicut & alios. Quòd patriam ſanè plus quàm alii omnes amem, non eo inficias. Quæro autem illud, an hoc iniqui prauíque viri eſſe putent, talémque ciuem apud ipſos eſſe nolint. Quapropter licet vobis & me habere ciuem abſque ſuſpicione, alióſque quicunque optimi ſunt. Et propter hoc ipſum mihi iuſtius credere poſſetis. Quicunque enim ingratus eſt erga naturales parẽtes, pius eſſe non poterit erga adoptantes ipſum. Qui verò diligũt eos ex quibus ſunt procreati, nunquam illi gratiam rependere negligent parentibus adoptantibus. Naturæ enim beneficium abſque præmeditatione datur: gratiæ autem eſt voluntarium. Sum equidem ciuis vtrorumque: ſed illis me quidem gratiã habere non oportet hanc ob rem, vobis autem vt benefactoribus gratiam referre æquũ eſt. Nam veſtram propter beneuolentiam atque donum ciuitatis ſum particeps. Cæterùm quicunque ciuitatem ipſi ſunt adepti, humanitatem tantùm perceperunt dono: neceſſarium autem illud à natura illis non adeſt. Mihi autẽ vtraque adſunt. Auus enim meus cum matre mea, ab hoc imperatore, cuius erat

amicus, ſimul Romanam ciuitatem & veſtram adeptus eſt, pater autem à vobis: ita & beneficio & genere veſter ſum ciuis. Longius autē quàm duobus gradibus genus quærere, nequaquam humanum eſt. Nemo enim ita verum ex vlla reperturus eſt ciuitate. Quinetiam meorum liberorum hæc patria magis eſt. Neceſſariū igitur eſt vt liberi patrem ſequantur: multo vero iucundius, vt pater liberos ſequatur. Ob hæc ergo vobis beneuolus ſum, ciuíſque animum gero: ídque clarè iam demonſtraui. Quum enim ciuitatibus inſtaret contentio, & patria admodum quidem reuereretur inuitum me perturbare, valde autem cuperet vt negotium ſuſciperem, húcque me honoribus prouocaret, in hoc vno non obediui, nihil alioqui illius gratia non facturus: neque minus fortaſſe quàm alii valens efficere, quū & amici mihi ſint non pauci, neque impotentes (ne quid inuidioſum dicam, & quod quoſdam contriſtet) præterea neque iter fugiens facere, quādo me oporteret etiā aliò proficiſci. Quum ergo hæc ita ſint, abſtinui à negotio, non illos deſtituens, ſed reueritus vos, méque putans vtiliorē fore & illis & vobis, ſi poſſem ciuitates facere amicas, liberarémque prioribus à quæſtionibus, ínque poſterum exhortarer ad concordiā. Hoc enim in primis optimum & cōmodiſſimum eſt, nō ſolùm æqualibus inter ipſos, ſed & ſuperioribus erga inferiores. Noui equidē quàm difficile ſit contentionē ex hominibus auferre, præſertim longo tempore nutritam: quēadmodum à longo tempore agnatū morbum haud facile eſt à corpore repellere, maximè ſiquis abſque doloribus curare velit. Attamen ciuitatis moribus credo, exiſtimans minimè eſſe duros & agreſtes, ſed verè germanos dignóſque humaniſſimis viris, beatáque ciuitate, à qua huc miſſi eſtis, amici iam ad amicos hac in ciuitate habitantes: quæ tantum felicitate potentiáque alios ſuperat homines, & plus etiam excellit æquitate humanitatéq;, cùm quòd largiter impertit & ciuitatem & leges & magiſtratus, nihil alienum exiſtimans in dignitatibus, tum quòd ſimiliter omnibus ius cuſtodit ſuum. Eam conuenit vt vos imite-

mini, manſuetíque atque magnanimi appareatis, & id erga tam propè habitantes & contubernales ferè, non ſæuos neque ſuperbos vicinos, quibuſcum vobis & nuptiæ ſunt communes & liberi, & res publicæ, deorúmque ſacrificia & conuentus & ſpectacula, ſimúlque in eodem ludo docemini priuatim, & conuiuia agitis, vóſque inuicem ſuſcipitis, plurimúmque temporis inuicem conuerſamini: & propemodum vnus eſtis populus, vnáque ciuitas, in non longo interuallo. Hæc igitur plures iſthinc & ciues fecit, ſenatúſque fecit participes: ádque gerẽdos apud nos magiſtratus non eſtis excluſi, necnon ad illorum honeſtorum quæ ciuitatis ſunt Romanæ ſocietatem eſtis admiſſi. Quomodo ergo par foret priuatim quidem vnumquenque putare amicum, atque honoribus afficere: communiter autem ciuitatem inimicam exiſtimare, & vos illam & illos veſtram? Qui enim homines diligunt, cúmque his conuerſantur, ciuéſque faciunt, quid reſtat niſi vt vel hunc oderint locum, aut (quod ne dicere quidẽ fas eſt) à diis odio habeâtur? Atqui omnes inimicitiæ ad omnes laborioſæ ſunt & difficiles. Nullus enim tam infirmus eſt inimicus, qui non cõtriſtarit, nacta opportunitate, etiam eum qui valde viſus eſt fortis, odiúmque oſtenderit aut ſermone moleſto, aut incommodo facto. Non enim eſt (vt ita dicam) vnquam iucundus aut vtilis odii fructus, ſed è diuerſo omnium triſtiſſimus atque acerbiſſimus: neque vllum onus ita graue, nec laborioſum, vt inimicitias ferre. Felicitates enim perturbant, quum ſemper adſint: calamitates autem augent: eíque qui alia re quapiam contriſtatus eſt, triſtitiam duplicant: eóſque qui ſunt felices, non ſinunt gaudere pro dignitate. Neceſſe eſt enim plebem à ſe inuicem quidem incendi, apud alios verò cõtemni, & autoritate nihil valere, tum quòd illis ſint aduerſarii, tum quòd imprudentes & contentioſos putent. Amicitia autem & concordia nihil pulchrius neque diuinius, & viro erga virum, & ciuitati erga priuatum. Qui enim decentius poſſident bona

quàm amici, qui vna opera ſimul ſibi acquirũt? Qui verò effugiunt mala facilius quàm quibus amici ferunt auxiliũ? Quos minus attingunt moleſta, quàm qui habent condolentes, vnáque cum illis ſufferentes? Quibus iucundius eſt felicitate frui, quàm qui non modò ſemetipſos, verùm etiam alios ſua felicitate lætificant? Itaque ego illum hominem ne felicẽ quidem dixerim, qui neminem habeat vnà voluptate fruentem. Quis cooperarius, quíſve conſiliarius indigentibus melior quàm amicus fortunatus? Hic enim cõſiliarius ferè non ſolùm optimi nominis eſt, ſed & vtiliſſimus, & quem libenter conueniat homo beneuolus. Quæ autem ſunt odii atque inimicitiarũ, vbique moleſta ſunt & grauia. Grauis eſt in rebus ſeriis, grauis & in lætitia, præſens inimicus, moleſtus videntibus, moleſtus quoque recordantibus, expetientibus verò longè omnium damnoſiſſimus.

DISPVTATIO IN PATRIA.

QVIDNAM vos cogitetis de me, déque mea ſiue ſapientia ſiue inſcitia, cõiicere non poſſum: vtrum reuera concupiſcatis orationes, tanquam audituri quiddam admirandum, & quale haud ab alio huius ſeculi audiatur: an è diuerſo, tanquam redarguturi, & oſtenſuri me nihil magnum neque ſtudio dignum nouiſſe. Si quidem ita affecti eſtis, confidenter memet vobis præbeo, vt deſideriũ expleatis: ſin minus, contrariam pertimeſco opinionem, ne fortè audito me, deinde non iure me contemnatis, quòd non ipſi in recta de me fueritis opinione. Nunquam enim ego hoc cuiquã pollicitus ſum quòd facultatẽ habeam dicendi aut ſapiendi, aut plus aliquid cognoſcã quàm vulgus: ſed pro hoc ipſo depugnantem, rogantibúſque contradicentem, deinde me ad dicendum impellunt: & multi hoc ipſum eloquentię oſtenſionem exiſtimarunt. Attamen & ipſe aliorum atque aliam ſumo viam. Quando enim in meipſum reſpicio, meám-

que ipſius in omnibus quidem ſimpliciter inſcitiam, maximè verò circa facultatem dicendi, animaduerto me plebeium eſſe, & in poſterum plebeiam vitam victurum ſtatuo: quando autem frequentantes & obſecrantes intueor, ſuſpicari cogor num quid in meis orationibus ſtudio ſit dignum, quod me lateat: idémque mihi accidat quod quibuſdam animalibus, quæ hominibus quum ſint vſui, & quandã habeant in ſe virtutẽ ad morborum medelam, ſiue ex felle, aut ſanguine, aut adipe, aut pilis, neſciunt: homines autem qui ſciunt, ea perſequuntur, omníque conantur pacto comprehendere, non carnium ſed illius virtutis gratia. Num ergo & me interdum dicere cogant, nõ indigentes oratione, ſed alia re quapiam? Non enim illud ſuſpicari poſſum, quòd ideo me frequentent, quòd orationes meas ignorent, & nunquã audierint: quemadmodum, verbi gratia, multi multa propter ignorationem concupiſcunt. Omnes enim, vt ita dicam, meas orationes ſciunt, ſecúmque in diuerſas partes ferunt, alius alió: quemadmodum vilia cantica pueri in ciuitatibus ad veſperam canunt: meáſque orationes ferè omnes inuicem recitant, non vt habitæ ſunt, ſed faciunt etiam meliores pro ſua virtute, partim data opera corrigentes: manifeſtúmque eſt quòd erubeſcentes talium meminiſſe, mutant, tranſponúntque multa & meliora: partim verò fortaſſe inuiti, eo quòd non perfectè meminerint: ita vt nec obolo amplius, ſicut quidam dixit locuples, ex foro mea ſapientia emeretur, ſed inclinantes ſe hunc tollant. Propemodum igitur tale quid meis orationibus accidit, quale tegulæ Tenediæ. Nã & illinc quicunque prætemauigat iniicit tegulam: nemo autem integram facilè adfert: ſed multi debilem factam, aut confractam, fugítque eos quòd teſtam duntaxat habeant.

POLITICA IN PATRIA.

LYDO (aiunt) negotia non erant, is verò egrediens emit. Proinde Lydus quidem iure negotia ha-

bebat, quum ipſe concupiuiſſet: ego verò non concupiſcens negotia habeo ab hominibus inualidis & inuidis, ob nihil aliud quàm quòd videor amare vos. Et partim quidem beneficiis affeci patriam, primíſque eam æqualem effeci, honoris gratia, partim autem poſtea afficiam, deo dante. Atque hoc dixi, non alioqui arrogantiæ ſtudens (ipſi enim ſcitis me horũ in tot orationibus quas habui apud vos nunquã meminiſſe) ſed vlciſcens eos qui pariter mihi vobíſque inuident: vt, ſi fieri poſſit, dirumpantur (quod toti ciuitati commodiſſimum eſt) ſinminus, vt magis doleant. Quòd autẽ illi malè erga me ſint affecti, ergáque ciuitatem, ipſi teſtes eſtis, ſi volueritis meminiſſe & eorum qui vos amãt, & qui oderunt. Quanquã humanius mecum agunt quàm vobiſcũ. me enim hîc accuſant, vos autẽ pro tribunali. Quare ſi Græcanicis, vt ſolitus, videar vti exemplis, nolite me deridere. Non enim deſpicio patriam, neque puto vos talia intelligere nõ poſſe: neque ineruditum puto populum, neque ſenatum. maximè autẽ vos mores habere volo Græcanicos, & neque ingratos, neque imprudentes. Sinminus, haud malum erit huiuſcemodi audire orationes, ex quibus meliores reddi poſſe videamini. Quod igitur illud eſt exemplum? Fuit quidam homo Thebis, dictus Epaminondas. Is diligebat patriã maximè præ cæteris: acceptíſq; opportunitatibus, quales tunc erant, multis magníſque eam affecit beneficiis. Pro timidis enim & inualidis, aliorúmque imperio ſubiectis, primos effecit inter Græcos, vtque pro principatu cõcertarent. Tunc enim ea erãt poſſibilia. nunc autẽ alia ſunt tempora: niſi quod ad beneuolẽtiam proditionémque attinet, ſemper ſunt eadem. Similes enim proditores & ſycophantę, & qui omnia facerent cõtra ciues, etiã tunc erant in ciuitatibus: & nunc ſunt amantes patriæ, & qui ciues ſuos nihil mali velint ſuſtinere, quíque patrias augere ſuas contendant: tunc quidem multa & magna facientes, nunc verò minora valentes facere bona. Ille igitur Epaminondas à diſſimilibus odio habebatur, erántque qui eũ calumniis onerarẽt. Populus autẽ, vt populus,

ignorabat & perſuadebatur. Et aliquãdo deſperatorũ & ignobilium quidã, qui, dum ſeruiebat ciuitas, ſúbque tyranno erat, omnia contra eam fecerat, in concione Epaminondam conuiciis inceſſebat, & multa & atrocia dicebat. Omnis enim qui mentitur, non vt verum dicat quærit (quú nihil veri poſſit dicere) ſed vt atrox quiddã. Et ille ſurgens, de aliis quidẽ nihil dixit, neque defenſionẽ oppoſuit pro vlla re: tantùm verò ad illum (loquebatur autem Bœoticè) At tibi quidem Ceres (inquit) irata ſit. Quo audito Thebani lætati ſunt, riſerúntque. Meritò videlicet: recordantes (opinor) illius erga populum beneuolentiam, & conuitiatoris calumnias. Ego ergo, ſi quis dicat ad me quod me ſit indignum, ſiue palàm ſiue figuratè, vt videatur eſſe rhetor, præſertim quũ non ſit, honeſtè & ipſe reſpõdebo ei Epaminondæ reſponſionẽ. Bene autem ſcitis quòd hæc faciãt dicántque, grauiter ferentes meam peregrinationẽ, & propter nihil aliud. Neque enim vlli ciuium ſtruo inſidias, neque argentum à quoquã accipio, neque tributa colligere prõptus ſum in veſtra regione, neque in foro cuiquam appareo moleſtus: non enim ſum rhetor. neque dixi pro vllo, quàm pro vno homine infelici, quem prohibui à cognatis & tutoribus diſcerpi, qui literas ei antea ſubtraxerant, multáque facultatum diripuerãt, nouiſſimè etiam falſis opprimebant teſtimoniis. Aliã autem nullã egi cauſam, vt ob nullã rem vlli ſim grauis. Verùm vt, ſiquando ſe tempus offerat, (quale quidam optant ſimiliter vt antea, quale tamen non erit) ſed ſi ſe offerat, ne adſim populo, néve à ſycophantis impetiti habeant qui excuſet, aut largè neceſſaria ſuppeditet. Et propter hoc grauiter me quidam fert peregrè reuerſum. Nam etſi plures eſſent quàm ſunt, nemo tamen magis contra me dicet. At ego loquendi libertatem apud vos habeo, quantam nullus. Meam enim felicitatem vobis conceſſi, infelicitatis autem veſtræ factus ſum particeps. Et nunc oportet me peregrinari, non vt prius, abſque triſtitia, quum omnes me diligerent atque admirarentur: ſed cum inimicitiis quorundam,

quandoquidem ipſe nihil mali paſſus ſum. neque enim vnquam meas boues abegerunt, neque equos. Cæterùm nihil admiror præſentia negotia: poſtquã & Socrates ille, cuius ſæpe facio mentionem, ſub imperio quidem triginta tyrannorum, egit omnia pro populo, & nullius mali fuit particeps: ſed etiam miſſus ab illis ad Leontem Salaminium, non obediuit: & tyrannos palàm conuitiis impetebat, dicens eos ſimiles eſſe malis bubulcis, qui acceptas fortes boues & multas, paucas & infirmiores redderent: attamen à populo poſtea feliciter agente, ob quem ille periclitatus erat, ſycophantis quibuſdam eum calumniantibus, morte damnatus eſt. Erat autẽ accuſator Melitus, ſtolidus homo & ſycophanta. Iniuriam facit (inquit) Socrates, iuuenes corrũpens, deóſque quos ciuitas colit non colens, alia autem noua introducẽs dæmonia. Propemodum ea ipſa, quibus contraria faciebat Socrates. Coluit enim deos vt nemo alius, carménque laudatorium fecit in Apollinem & Dianam, hoc nempe quod ego nunc cano: & iuuenes vetabat corrumpi. neque hoc ſolùm, ſed & ſeniores vituperabat, obiiciebátque illis, ſi quis inexplebilis & libidinoſus erat: aut res ciuitatis pretio adminiſtrabat, hos quidem abſoluens pro argento, illos autem calumniis onerans: quíque miſeros inſulares prædæ habebat, prætextu tributorum, aut militum recenſiones, quemadmodum apud vos faciunt quidam. Propterea odio eum habentes, dixerunt iuuenes corrumpere. Mea autem accuſatio maior & generoſior fere eſt, & coryphæa quædam, vt videtur. Iniuriam facit Dion, quòd deos quidem non colit, neque ſacrificiis, neque hymnis, ſoluítque dies feſtos patriæ: quódque perſuaſit prauo præſidi, vt populũ tormentis afficeret, eiiceré tque quàm poſſet plurimos: quoſdam verò etiam occideret, præbens illis neceſſitatem vt ſibi mortem ipſi conſciſcerent, eo quòd non poſſent iam ſenes fugere, neque ſuſtinere vt patriam relinquerent: quódque colludit & nunc in omnibus cum tyrannidem agente in deos, & vt ille bene certet, ſummíſque viribus recipiat ciuitates:

& quòd populares gubernationes confirmat, quantũ ſuæ facultatis eſt confirmare: & quòd etiam populũ corrumpit, ipſéque vrget accuſator, & ſuis verbis & lingua iniquè aduerſus ciues agit & tribules: multáque alia facit quæ erubeſco ſingula dicere: prauum verò exemplum ſemetipſum præbet & iunioribus & ſenioribus, egeſtatis, & cibi, & incredulitatis: & quòd decimat multitudinem, vt nemo ipſi obiiciat quæ tunc facta ſunt, ſed odii & inſidiarum obliuiſcantur. Age, iam ad hæc reſpondebo, viri Prytaneis: &, poſtquam audieritis, ſi vobis videtur, condemnate me: nam & Socratem antea auditum Athenienſes condemnauerunt.

ARISTIDIS TRES ORATIVNCVLAE,

Gulielmo Cantero interprete.

MONODIA DE SMYRNA, TERRAE MOTV OBRVTA.

O IVPITER, quid agam? vtrum tacebo collapſa Smyrna? cuius adamantis aſſumpta natura, aut qua patiens patientia? an lugebo? qualem adaptans harmoniam, aut quam auſus tantã audaciã? Omnes enim Græcorum & barbarorũ voces, quotquot & in terris adhuc extant, & ex omnibus ſæculis extiterũt, etiamſi eodem ſimul conueniant, hanc tamen rem ne aggredi quidem poſſint, nedum pro dignitate tractare. O qui maxima maximorum vidi & audiui! O, quod omnia fers, tempus, quali vrbis inuenta ſpecie & fabricata, eam deinde abſumſiſti! O quàm ſunt omnia prioribus diſſimilia! Antiqua quidem erant illa, Corybantum chori, educationes ac natales deorum, Pelopes hinc tranſeuntes, Peloponneſus colonia, Theſeus conditor locorum ſub Sipylo, Homeri ortus, certamina, trophæa, victoriæ apud ſummos principes, oraculorum hiſtoriæ quæ pulcherrimam omnium vrbem deſcriberent. Quin & ea quæ cernebantur, omni præſtabant hiſtoriæ. Atque accedẽti quidẽ mox apparebat pulcritudinis ſplendor, & magnitudinum conuenientia, menſuræ ac baſes, tãquam vnius harmoniæ: pedibus quidem in litoribus, portubus & ſaltubus, fixis: medio autem æquè & à campis ſublato, & à ſuperioribus demiſſo: extremitate verò meridiana pedetentim creſcente, ac per æqualia ſenſim in arcem deſinente, quæ maris eſt & vrbis ſpecula. Quod autem nec verbis explicari, nec oculis planè vſurpari poteſt, ſed, cùm nos effugiat quodammodo,

modo, comprehendendi tamen ipſum cupiditatem ſemper in nobis efficit, eſt is qui toti vrbi incumbit ſplendor, non (vt inquit Sappho) corrumpens oculos, verùm augens, nutriens & irrigans: nec hyacinthino flori ſimilis, ſed qualem necdũ terra & ſol hominibus oſtenderunt. Quemadmodum autem affabrè factum ſignum vndique ſpectandum ſe præbet: ita vrbs priùs omnium pulcherrima, nunc autem deformis vndecunque præſtantiſſimam ſui ſpeciẽ præbebat, ſiue eminus ſiue cominus ſpectaretur, ſiue ex ſuburbiis, fretis, pelago, mari, terra. Atque hæc quidem ante ingreſſum. Conſuetudines verò & colloquia quam nobis adferebant ſatietatem? aut quæ ciuitas alia propius imitari potuit? O fontes, ô theatra, ô vici, ô curricula partim ſub tecto, partim ſub dio! O ſplendidiſſimam fori formam! O vias auri templorúmque cognomines ad ſingula quadra, & fori vicem ſingulas gerentes! O portus cariſſimam deſiderantes vrbem! O ineffabilia gymnaſiorum decora! O templorum & ſeptorum amœnitates! vbi terrarum ſubmerſa eſtis? O marina ornamenta! O cuncta hæc ſomnia! Quínam lacrymarũ fontes huic malo ſufficient? quínam chororum omniũ concẽtus pulcram & multum laudabilem, ac ter omnibus expetitam vrbem dignè poterunt deflere? O caſus Aſiæ! O reliquę ciuitates! O & terra omnis, & omne quod intra atque extra Gades eſt mare! O orbis aſtrorũ! O qui cuncta vides, Sol, quale ſuſtinuiſti videre ſpectaculum? O luſus quidem, Troiæ excidium, luſus verò Athenienſium in Sicilia calamitates, Thebarum direptiones, exercituum interneciones, vrbium occaſus, & quæcunque ignis & bella atque terræmotus adhuc effecerunt! O quæ priùs quidem pulcritudine & Muſis vrbes omnes ſuperabas, nunc autem Rhodi caſum ſuperaſti! Debebas ergo ſecundis miſerioribus à Græcis cani. O dies omnibus tribulibus piacularis! O dies communiter Græcis nefaſtus: quale generis totius caput abſtuliſti, qualem excuſſiſti oculum! O terræ ornamentum! O Græciæ theatrum! O Nympharum & Gratiarũ textum! O qui omnia

ſum perpeſſus, vbi gentium nunc lugeo? vbi eſt mihi curia? vbi iuniorum & ſeniorum conuẽtus, & applauſus omnia mihi tribuentium? Fuit quondã vrbs in Sipylo, quæ paludem ſubiit, vt aiunt. O Smyrna, quàm procul tibi canebatur hoc proœmium! Qualẽ ſortita es fortunam, quàm minimè te dignam! Nũc oportebat & aues omnes in ignem inſilire, quẽ quidem vrbs copioſum præbet, & continentẽ totam tonderi. certè periit ipſius coma. Nũc & fluuii lacrymis manare, & naues cum atris velis ſolui debebant. O Meles per deſerta fluens! O diſſona prioribus præſentia carmina! O cygnorum cantus, & luſciniarum chorus ad lugendum! Quinetiam Gorgones ſi ſupereſſent, non iam Meduſam, nec ſuum ipſarum ſed Aſię oculum deflerẽt. Quem Boſporum, quos cataractas, quem Tarteſſum tua laus, ô inclyta, non eſt peruagata? Qua Maſſilia, quo Boryſthene luctus iſte terminabitur? Quis vel Græcorum tam eſt à Græcia remotus, vel barbarorũ tam indomitus & intactus à Smyrnæ telis ac philtris, qui non ad nuntium amauerit, ad nuntium doliturus ſit? Et Heliades quidem, dum fratrem lugerent, in populos denique mutatæ feruntur, lacrymis ipſarum in electrum concretis: te verò, vrbs gratioſiſſima, ipſæ iam arbores lugere debent.

PALINODIA DE SMYRNA INSTAVRATA.

MIHI quidem, Græci, idem ferè contigit quod iis qui in tragœdiis, poſtquam longo tempore tacuerunt, deinde per occaſionem vel chorum, vel alium quemlibet alloquuntur. Cùm enim toto ſuperiori tempore, ex quo ea quæ ſcitis euenerant, meipſum continuiſſem, nec vel ad ciues conſolandos acceſſiſſem, vel aliud quicquam feciſſem, niſi quod ad principes, quãtum tempus poſtulabat, ſcripſeram, & quæ inde ventura eſſent, expectabam: poſtquam dii, & qui deorũ voluntate cùm ipſi reguntur tum humanas res adminiſtrant reges, meritò alienam ab vrbe re-

pellentes fortunam, eam quæ bona & iampridem conueniens erat, reduxerunt, exiſtimaui nos etiam aliquid opportunè poſſe dicere. Ac ſi quidem licuiſſet mihi quò volebam proficiſci, præſens equidem vobiſcum colloquutus eſſem: cùm autem retineat nos ſeruator, literarium relinquitur colloquium. Hoc verò ſiue in exemplum trahi poteſt, nullus eſt admirationi locus, ſiue ab alio adhuc nemine factum eſt, nobis autem conuenit, indignari non decet. Cùm itaque rem geſtam cognouiſſem (nec enim præſens aderam, verùm antè egreſſus eram ex eius quem noſtis cõſilio) monodias aliquot canebam, donec orationes quaſdam præ dolore neſcio quomodo cõſcriberem. nec enim poteram aliter perturbationi reſiſtere, niſi ad illas me applicarem. At nunc mihi Steſichori palinodiam imitari tempus eſt, ne, qui tunc ea quæ nolebam cecineram, nunc illa quæ ex voto contigêre, taceã. Hoc autẽ videbor à Steſichoro mihi diſtare, quòd ille cùm Helenã vituperaſſet, pro eo poſtea laudauit: ego quæ tum lugens prædicabam, ea nunc in lætitia celebrabo, & vacuam querelis laudem proferam. Etenim nobis, Græci, caſus iſte ex communi hominum fortuna, quam ſine malo non poſſumus euadere, contigit: inſtauratio autem, eſt vrbis fortunæ tribuenda, per quam nunquam illa rei cuiuſquã præclaræ expers fuit. id autem ex tempore quoque licet coniicere. Quod enim tum cecidit cùm non erat iacere permittenda, nec inſtar hominis mortui, vt aliæ olim vrbes, futura, ſed ſuper melioribus fundamentis reſtituenda: id verò, quicunque rectè ſapiunt, in felicitatis parte ponent. Coniunctionem autem, vt videtur, fortuna ſpectauit. nam & optimi reges, ac omnium ciuitatum domini gloriam ex eo conſequuturi erant, ſi pulcerrimam fundarent: & vrbs, poſtquam per hos reſuſcitata tales aſſumſit cõditores, cladem in felicitatem mutauit. Ac priùs quidem Theſeum celebrabamus & Alexandrum, alterum Græcorum humaniſſimũ, alterũ inter omnes reges maximè admirandũ propter eã quã in bellis vtebatur audaciã:

at nunc ſplendidiores aſſum ſimus & maiores conditores, qui tum terram ac mare omne ſuo imperio ſubiecta habent, ídque partim à maioribus accepta, partim à ſe conquiſita: tum ſapientia, iuſtitia, veritate, bonitate non minus (ne dicam magis) quàm armis excellunt. Quis enim adeo vel extra columnas Herculis, vel ſub Caucaſo habitat, vt non illorum humanitatem & magnanimitatẽ auribus acceperit, qui nec Smyrnæ nomen inter fabulas referri ſunt paſſi, ſed in eam fortunæ ſuæ partem aliquam defuderunt: nec tam caſum lugendum, quàm inſtaurationem feriis celebrandam præbuerunt. Atque Alexandri quidem ſomnium quoddá fertur, in quo inerat fundandi procœmium: at hi ea vigilantia fuerunt, vt citius vrbem reſtituerent, quàm is qui ad eos de clade referret, egreſſus eſſet. Iam inſtrumentis ad id diuiniſſimis pariter ac ſplendidiſſimis vſi perhibentur: quádo & verbis nos conſolati ſunt, atque id quod olim vaticinatus eſt Heſiodus, oſtenderunt, magnũ quiddam eſſe muſicam cum regno coniunctam: & omnem copiam ſuppeditarunt, qua partim ea quæ acciderãt, emendarentur, partim etiam nouus accederet ornatus. Quinimo nec hæc quidem ſuffecerũt, niſi etiam, quaſi in ipſa verſarentur Repub. tum diuitiarum copiam oſtenderent, tum qui inter ſeſe contenderent, præmiis propoſitis euocarent, operáſque arceſſerent, nemine tamen coacto: & ſi quid præterea dicere vellemus, in eo ſe nobis gratificaturos promitterẽt. Quo fit vt mihi ne omnes quidem res humanæ cum hac coniunctione videantur comparandæ. ſiquidem ipſa, ſi dicere liceat, id effecit, vt vrbi terræ motus eſſet vtilis. Nam antea quidem nondum apparebat, quanti ab aliis vel fieret, vel fieri deberet: verùm nunc Themiſtoclis verba nobis vſurpare licet, ſi modò hoc de illo credendũ eſt, eum ad donationes à Perſa factas, ita ferè ad ſuos dixiſſe, Nunc eos demum poſtquàm perierant, ſaluos eſſe. Atque ille cùm patria priuatus eſſet, hæc dixiſſe fertur: nobis ſimul cùm patria inſtaurata opes, ornamenta, decora, reges conditores atque conſultores, & omnia denique pulcherrima

pariter acceſſerunt. Annon hæc inuictæ illorum & bonæ vrbis eſſe fortunæ dona dicenda ſunt, quæ & huic ex eo quòd eſt inſtaurata, immortalem pepcrit memoriam, & illis ex iis quæ cùm ea egerunt: qui quidem tanta fuerint præſtátia, vt nec hoc exiſtimarint ſufficere, ſi ſponte ſua ad inſtaurationem properarent: ſed cùm à nobis legati eſſent expectandi, ipſi pro nobis ad domeſticum Senatũ legatione ſint functi, ea cenſentes decernenda quæ noſtrum nemo petere fuiſſet auſus. Nónne igitur querela quidem omnis per hæc eſt abolita, omníſque & priuatorũ cuiuſque & publicorum malorum memoria, animi verò tranquillitas vnà cum gratulatione viciſſim eſt recepta, ac viuẽdi, ſi vnquam, futurorum ſpe cupiditas, & gratiæ decoræ diis agẽdæ, regibus, & illi qui principum decreta lubens excepit, & Smyrnam, quoad oportebat, in memoria habuit? Iam verò Grçci, veſtrũ etiam, gentilium noſtrorum, meminiſſe nos oportet, vt ſimiliter illis affecti fueritis, & illud ſtudium quo ab omni tempore ciuitatem proſequebamini, apertiſſimè oſtenderitis. Sed id optimè quis perſpiciet, ſi primam & antiquiſſimam Græcarum ciuitatum (Athenienſem dico) quo pacto ſe in cladibus geſſerit, cõſideret. Nec hoc equidẽ vt illi detraham dico (abſit vt ita ſim patriæ amans) ſed vt pariter & ciues cõſoler, & iis qui adſunt demõſtrem, id illi ciuitati per omne tempus fuiſſe propriũ, vt feliciter ageret, eámque regionis amabilis quaſi ſortem eſſe. Cùm igitur illi nauibus, mœnibus, atque imperio toto priuati eſſent, eóque deueniſſent vt patria cogerentur exulare: nam quæ medio tempore tot acciderunt, tacebo: verùm cùm ita ſe haberẽt, nullus omnium præter Pharſalum, Argos & Thebas, nec magnam nec paruam tot ex omni memoria beneficiorum gratiam retulit, nec, quòd generis totius columẽ, vrbs prædicabatur, meminit. Illi verò quos dixi, ſoli & exules recipientes, & eos depoſcentibus reſiſtentes, hanc gratiam apud præſtantiſſimã ciuitatem, in qua bonam regnare fortunam ferunt oracula, collocarunt. Age verò, noſtram quoque ſpectemus vrbem, nuncubi eius ama-

tores ipſius puduerit. Atque hactenus quidem pulcre vrbis quaſi exemplum ſtetit, cùm & primo quoque aſpectu eos qui vel mari vel terra aduenirent, caperet, & iis qui eſſent ingreſſi, pulcerrima quæque patefaceret, quibus nec oculi poſſent, nec tempus vllum ſpectandis ſufficere, quæ quidem nunc enumerare longum eſſet. Poſtquam autem etiam alteram ſortem oportuit experiri, quale quidem tum fuerit imperatorum ſtudium, iam diximus: verùm à vobis, paribus noſtris, quid non geſtum eſt? nónne cùm per vrbes ſingulas, tum in communibus conciliis planctus extiterunt, plorantibus omnibus, & vrbem inſtar patriæ deſiderantibus, & publicas ferias volentibus abolere, ac de ipſa, prout quiſque poterat, publicè declamantibus? nec enim aliter eratis affecti, quàm ſi communis Aſiæ totius caſus fuiſſet. Iam quod re ipſa præſtitum eſt auxilium, quis hoc vnquam inter Græcos fieri meminit? cùm fora quidem vndique mari terráque ad eos qui domi manebant; deportarentur, ciuitates autem vtrinque maximè certatim ad ſe vocarent, & vehicula atque commeatus tranſmitterent, domicilia præterea, conciliorum partes, & omnes viuendi rationes tanquam parentibus vel liberis ſuis præpararent, & vt magnitudine vincerentur, ita ſtudio ac honore nemini concederent. Quis enim non in lucro poſuit, nec accipere potius quàm collocare ſe beneficium putauit, ſi eos haberet conuictores, quorum tanta fuerat excellentia? Pecuniæ quidem collationem, & in poſterum promiſſa ab vtraque continente facta, multáſque alias ſingulorum pro viribus cuiuſque benignitates quis vnquam commemorare poſſit? quanquã non ideo ſingula voluit hæc vrbs accipere, nec ea pro datorũ voluntate, verùm pro ſua dignitate admiſit. Quid autem per partes omnia narrare eſt opus? Quæcunque enim Aſiam incolunt gentes, communi erga vrbem contentione decertant, & quæ fuerant in rebus antiquis præclariſſima, reſuſcitant. In hac porro ciuitate ſola veteris dicti falſitas eſt deprehenſa, quo ferebatur, infelicium hominum apud amicos obliuionẽ naſci: quippe cui etiam inter

ipſas clades tantum fortuna dignitatis & gratiæ reſeruarit. Nunc ſanè quæcunque laudes ex lugubri harmonia, inamœnis geſtibus, & ipſo dolore, proficiſcebantur, de medio receſſerunt: albata autē incedit cōtinens, & publicos cōuentus ad bonā occaſionem celebrat Græcia: vrbs verò tanquā in fabula denuo renaſcitur ętate cōmutata, eadémque & vetus exiſtit & noua: quemadmodū Phœnicē ex ſeipſo aiunt reuiuiſcere, quandoquidē pro ipſo ac poſt ipſum noluit alium deus extare. Quid quòd omnia quaſi via quadā vidētur proceſſiſſe? nam cùm Theſeus vrbē primùm cōdidiſſet, Alexander poſtea in hanc formā produxerat. Iam tertia ſummorū victorum manus eandē reſuſcitat & cōponit: cúmque aliò transferre per amorē præſentis nollet, in veſtigiis erigit. Ac deſiderabat ſanè vrbis natura duplices conditores, cùm duos præberet originis autores. Nunc & portus cariſſimæ vrbis vlnas accipiunt, atque rurſus exornantur, & Meleti, ne accolas habeat nihil obſtat, & veris æſtatíſque portæ cum coronis aperiuntur. Nunc Nympharum ac Muſarum chori in ipſa & circum ipſam choreas ducunt, zephyri verò neminē flatu ſuo cōtriſtabunt. O felices quidem ſenes, qui ad hunc vſque diem pertingent, quo Smyrnā ornatu ſuo præditam videbunt! felices verò pueros qui nullam patientur iacturā, ſed patriam talem qualem parentes incoluerant, videbūt: felices autem iuuenes, qui cùm labores & moleſtias ex parte pertulerint, ſacrificiis iam & feriis, tum inter ſe, tum cum poſteris (ſiquidem meliora, quàm nunc apparent, futura ſperantur) intererunt. Itaque Iupiter præſes, & deæ huius vrbis tutelares, & qui vtraque moues & conſeruas Neptune, diíque Romani Græcíque hanc nobis extructionem ſecundis melioribus ac firmioribus concedite, ſic vt conditores lætitia gloriáque abundent, vrbi omnia deinceps fauſta contingant: nos etiam apud Græcos aliquo ſimus in numero nunc & in poſterum.

GRATVLATIO SMYRNAEA,

CORAM IMP. COMMODO habita, cùm Smyrnam ingrederetur.

OPTABAM equidem, vir clariſſime, maximè vt vrbs qualem reliqueras, talis appareret: ſin minus vt præſens ipſe verba facerẽ, atque ita duplicem fructũ caperẽ, dum & tecum eſſem, & reſurgẽte nobis vrbe, quantum liceret fruerer. Quoniam verò ſecus accidit, non putaui mihi prorſus abſtinẽdũ eſſe, quin ſaltem veſtigium aliquod vocis noſtræ in tuam & eorũ qui adſunt Græcorũ, partim ciuiũ, partim hoſpitum, notitiam veniret. Etenim omnino mihi ferè pro more eſt, vt abſens publicè dicam: quandoquidem huc me impellit deus. Hæc autem oratio valde mihi eſt opportuna. Cùm enim inſperato rumore allato, primus ad optimos reges de vrbe ſcripſerim, noctẽ tantùm vnam impendens, meritò quoque ea quæ ad gratulationem referuntur, tanquam ad me pertinentia, curare debeo. Atque antiqua quidem olim, quando cum patre regnabas, audire te meminiſti, Iouis ortũ, Corybantũ choreas, & Tantali ac Pelopis extructionem primæ vrbis in Sipylo factam: tum Pelopis traiectiones in eam quæ priùs Apia, pòſt ab ipſo Peloponneſus eſt dicta, cuius quidem nepos, communis Græciæ rex factus barbarorum contriuit imperium. Altera ferebatur laus, Theſeus autor, & Smyrnæ nomen, & gens Attica, atque Ionum poſterior introitus: ac tertia demum conſtitutio per Alexandrum facta, cuius hæc ſunt pulcherrima duo atque maxima monumenta, vrbs iſta, & ea quæ ad Nilum ſita eſt. Hæc igitur audieras: ac triremis quædam oſtendebatur Dionyſiis, & inter appellendum canebatur veteris ſignum victoriæ, quam Smyrnæi Bacchum colentes de Chiis, qui armis fuerant & nauibus muniti, retulerant. Iam quæ vſurpabat oculus, nec iam in fabulis erant, ea nec oratorum poetarúmque ſermones, nec

etiam Homerus ipſe dici tutius quàm taceri poſſe cenſuiſſet. Vidiſti enim & forum, deorum ſedem, & portus, qui partim cingerent vrbem, partim etiam ab vrbe medii interciperentur: deinde templorum ornamenta & ſepta, natura pariter & arte exornata, & ornatum vniuerſum inſtar monilis connexum: &, quod erat maximum vrbis ſignum, concordiam per omnia tranſeuntem: ac muſicam quæ totum corpus vnum eſſe quiddã oſtenderet, quaſi ea (quod de Thebanorum muris tradunt fabulæ) ad lyram primò atque citharam fuiſſet extructa. Atque ea quidem quæ antiqua ſunt & quæ non antiqua, cùm heri etiam ac nudiuſtertius, vt ita dicam, extiterint, talia partim auditu, partim viſu percepiſti. Verùm nihil eſt (vt aiũt) inter homines immutabile, ſed & terra mare recipit, & mare in continentem tranſit: vrbéſque, aliæ ſub terram diſceſſerunt, aliæ per imbres vel cæleſtes vel quoſuis euanuerunt. Propriæ namque ſunt humano generi mutationes, ac multa ſunt temporis miracula. Quare & noſtra tam præſtãs vrbs lapſa eſt quodam modo. in quo quidem perſpicuè apparuit quantum eſſet ipſa ornamentum Aſiæ, non eius quidem quæ vſque ad Mæandri fontes protenditur, nec quã tam prætorum complectitur iuriſdictio, ſed quam initio Græci Aſiam dixerũt, ac de tribus mundi partibus continentem præcipuè appellarunt. Simul autem cum caſu (id quod volebam dicere) omnia nuda videbantur, ac velut oculum corporis vnuſquiſque quærebat. Sed lapſus quidem per communem omnium hominum fortunam ac naturam huic vrbi contigit: quæ autem deinceps ſequuta ſunt, eá bonæ & primigeniæ vrbis fortunæ debent accepta ferri. Poſtquam enim extitit occaſio, manum arripuit, cùm tales haberet vniuerſi præfectos, qui iacentem cùm minimè deſpecturi erant, tũ maximè, vt non erigerent modò, ſed & inſigniter extollerent, operam daturi. *-quæ iam nunc omnia fiunt*, inquit Meletis filius. Iam verò populi generoſitatẽ (nec enim omnia nobis in ædibus conſiſtunt) quis non ſit admiratus? Nam nec ad cladem perculſus eſt, nec meliorẽ quæ-

ſiuit vel expectauit conſolationem ea quam reges opere ſimul ac verbo præſtiterunt. Quocirca luctus illi tempus quidam dies feſtus eſt factus. Quæ autẽ deinde contigerunt, ea nos quidem ex auditu cognouimus,tu verò cùm videris,etiam aliis ipſe narraueris. Nam quæ de conditore narratur fabula, ab ea non longè videtur vrbs receſſiſſe. Noſti enim poetas dicere, Pelopẽ diſſectum mẽbratim, & in olla coctum, denuo compoſitum fuiſſe: cúmque deeſſet humerus, eburneum pro antiquo accepiſſe, quod quidem Cereris fuerit opus. Non aliter poſt ollam eam quæ vrbem totam aduſſit,ſecunda conſtructio in mirabilem quandam formæ prȩſtãtiam euaſit, quaſi deinduſtria Neptunus eam tridente cõcuſſiſſet, vt ſolito pulcriorem videret: quale quid in Theſſalia quoque humaniter egiſſe dicitur, facto propter Tempe Peneo flumini hiatu. Ac primùm quidem excelſentiorẽ vrbem ne animo quidẽ cõplecti poteramus, cùm iſta pulcritudinis exemplum videretur: nunc autem malè opinati fuiſſe deprehendimur. Tunc etenim vrbes alias, nunc ipſa propemodum ſeipſam vicit,ac ſimile quiddam atque metropolis eſt paſſa. Adhibebo autẽ ſimilitudinem fabuloſam quidem, ſed creditu tamen neceſſariam. Vt enim illa poſtquã eſt à Perſa combuſta & omnino deſtructa,creuit vndique: ita & huic vrbi caſus lucro fuit, cùm tali manu auguſtior vndique & excelſior atque munitior (abſit verbis inuidia) extruatur, &ad ea quæ extant ornamẽta cuncta pulcerrima, aliud inſuper maius acceperit. Eius enim conditores ii ſunt qui omnes ſub ſe vrbes habẽt, & quos nec humanitate, nec rerũ geſtarũ magnitudine quiſquam adhuc ſuperauit: quíque ſoli, credo,poterant aliquid priore Smyrna melius excogitare. Atq; hȩc nobis eius fortunæ quæ vrbi contigit eſt palinodia. Quin & Ioniȩ probè ſua eſt corona ſeruata, & Aſia decus recuperauit ſuum. Rerum autem inſperatarũ vrbs exemplum præbuit, ſic vt iam nec qui vento feruntur ſecundo, quicquã non futurum iurẽt, nec fracta naue melius quicquã deſperent euenire poſſe. At Meletem aliis nunc celebrandum relinquo: quanquã

ipſe ſe celebrat maximè, cùm & æſtate & hyeme ęquè afficiatur, nec vel imbribus vnquam violentus ſit, vel ſiccitati cedat, verùm quaſi aliud aliquid immobile, eundem ſemper habitũ & colorẽ ſeruet. Quid quòd nec vagus eſt Meles nec fugitiuus, ſed, quaſi ciuitatẽ amet, ita non audet ab ea lõgius diſcedere? quaſi perpetuum ipſius & amorem ſeruet & cuſtodiam, itáque ibidem vnde naſcitur, deſinat, ſecundum quandã oppidi partem extẽſus? Hæc equidẽ inſtar lymphatorũ videor quodã Nympharum afflatu Meleti accinuiſſe, cùm id non propoſuiſſem facere. Oportebat autem pueris quoque velut aliquam declamationis partem reſeruari. Sed & hoc pro bono eſt omine habendum, cùm tu vrbes perluſtras, eáque contigit conuerſio, qua tu Smyrnæ commorando, paternum exactè renouares imperium. nam vrbi magna eſt occaſio. Semper autem bona vincat fortuna.

THEMISTII ORATIVNCVLA IN EVM QVI PETIVERAT vt ex tempore haberet orationem.

Hieronymo Donzellino interprete.

ETSI PHIDIAS, artifex ille tantopere celebratus, in ſculpendo ex ebore & auro aut hominis aut dei ſimulacro mirabiliter excellebat, eum tamen conſtat nullum opus exiguo tempore aut paruo otio dato abſoluere potuiſſe. Fertur itaque cùm Mineruã effingeret, ne ad ſolam quidem deæ crepidã formandam breui temporis ſpatio indiguiſſe: quòd ſi quis eũ eadẽ die artis ſuæ opus aliquod edere iuſſiſſet, quídnam feciſſet, aut quomodo mandato illi paruiſſet? Conſidera, obſecro, an tale quid à ſe flagitanti, his verbis commodè reſpondiſſet, O bone vir, meorúmque operũ diligens ſpectator, ſi ad aliquod opus nouum ac recens à nobis effingendum idoneum tempus neque permittis, neque concedis, tu velim Mineruã eam quæ eſt in ciuitate, aut eum qui eſt in Olympiis Iouem contempleris. neque enim vereor quin hæc maximam in teipſo Phidiæ admirationẽ poſſint excitare. Eadem ergo ratione, viri optimi, hortarer hominem mei mearúmque rerum ſtudioſum, quoniam & ipſe mihi videtur ſimiliter affectus, & eodem hoc die aliquod à me opus flagitare, vt in vnũ ex his quæ iampridẽ à me confecta ſunt intueretur. Nihil enim, opinor, opus erit me opus aliquod nouum parare ac meditari. in meipſo enim circumfero artis meæ ſimulacra, quæ vno quidẽ in loco elaborari oportet: perpetuò tamen artificem, quocúque ille diuertat, comitantur, ſed illud mihi ſaltem gratificare: ſine me, quęſo, imaginem tuam per otium fingere ac formare. neque enim ita peritus ſum & facilis aut expeditus, vt ex tempore aut poſſim aut debeam aliquid architectari: id quod fieri animaduertimus à præclaris illis

ſophiſtis. Præterea neque principis cuiuſcunque effigiem exprimere poſſum, ſed eius tantùm qui mihi hanc tabellam ita compoſuerit, vt vnà cum ſimulacro iuſtitiam capiat, manſuetudinémque & autoritatem, aliarúmque multarum dearum ac dæmonum bonorum cœtum ac multitudinem, quem Socraticis tantùm pictoribus licet effingere. Ego igitur ab eo quod petis (id enim facere non cõſueui) alienus ſum: cùm mihi ad imitandum pauca ſint exemplaria. Quam verò tu mihi tabulam paraſti, ea pulchra eſt & magna: neque exigua aut anguſta erit deſcriptio, ſed in dextera parte legem ſtatuemus, quæ te à puero educauit, & nunc ſimul etiam ſedet; in ſiniſtra iuſtitiam collocabimus, quæ nunquã te ſit deſertura; itémque reliquum harum virtutum chorum, quem mihi exẽplar ipſum demonſtrarit. Demonſtrabit autem proculdubio: atque ita vt ea quæ ſunt præcipua & maxima, minimè deſiderentur. Nunc igitur (neque enim tantum mihi otii datur) depromendum eſt aliquid eorum quæ mihi ſepoſita ſunt atque recondita. Illud autem debemus ſcire, orationum pulchritudinem illi diſſimilẽ eſſe, quam in pueris eſſloreſcere, prouectioribus verò factis, extingui animaduertimus: ſed cuiuſmodi à principio erant, cùm ſeppoſitæ ſunt, tales ad perpetuum tempus duraturas.

THEOCRITI IDYLLIVM,

quod vocatur

BVCOLIASTAE,

Helio Eobano Heſſo interprete.

DAPHNIS & MENALCAS.

DAPHNIDA formoſũ gelida conuenit in vmbra;
Aereo qui pauit oues in monte Menalcas:
Ambo ætate pares tenera, flauentibus ambo
Crinibus,& pulchro docti contendere cantu.
Daphnin ibi inſpiciens cœpit prior iſta Menalcas,
Optime bucolici cuſtos gregis huc age Daphni,
Num libet alterno mecum contendere cantu?
Poſſe meo vinci arbitrio te protinus aio:
Huic igitur tali reſpondit carmine Daphnis,
Lanigerarum ouium cuſtos argute Menalca,
Non tu certè aliqua me viceris arte canendi.
Non ſi perpetuo rumpas tua guttura cantu.

MENALCAS.

Vis igitur certamen obire; & ponere pignus?

DAPHNIS.

Et libet hoc certamen obire,& ponere pignus.

MENALCAS.

Pignora digna ſatis quæ ponimus ergo canentes?

DAPHNIS.

Hunc ego depono vitulum,tu mollibus agnum
Velleribus pulchræ ſimilem depone parenti.

MENALCAS.

De grege non auſim quicquam deponere tecum:
Nam mihi difficilis pater eſt,& prouida mater,
Solis ad occaſum numero pecus omne recenſent.

DAPHNIS.

Ergo quid in medium ponis? quid victor habebit?

MENALCAS.

Eſt mihi pulchra nouem referens diſcrimina vocum
Fiſtula,quam molles æqualibus vndique ceræ

Connectunt nodis: & adhuc noua: fecimus illam
Iampridem his manibus. nũc ſi libet hanc tibi ponã:
Res ego non auſim ſorti obieciſſe paternas.

DAPHNIS.

Eſt etiam nobis tot vocum fiſtula, ab omni
Parte ſibi æqualis, cera compacta tenaci:
A me facta etiam paulo prius: & mihi nuper
Hunc malè diſſultans digitum confregit arundo,
Quem doleo. ſed quis certaminis arbiter huius?
Ecquis erit ſub quo victoria iudice conſtet?

MENALCAS.

Quid ſi vicina ſeruantem in rupe capellas
Æpolon an partes volet has obiiſſe rogemus,
Albus vbi canis has agnas propè latrat, & hœdos?

Tum, pueri quem vicina de rupe vocarunt,
Æpolus aduenit, iudex de lite futurus.
Poſtquam ſorte data ſortitus prima Menalcas
Munera cantandi, ſuſcepit mutua Daphnis.
Tum prior arguta ſic cœpit voce Menalcas.

MENALCAS.

Valles & fluuii, diuûm genus, antè Menalcas
Si cecinit vobis quod placuiſſe queat,
Has placidè paſcatis oues: ſi venerit autem
Daphnis habens vitulas, ne minus inde ferat.

DAPHNIS.

Fontes, & vegetæ, plantatio nobilis, herbæ,
Si reddit Daphnis quod philomela canit,
Hoc facite, armentum pingueſcere. fortè Menalcas
Venerit, inueniat paſcua plena ſibi.

MENALCAS.

Omnia tunc vernant, tunc omnia paſcua florent,
Omnia plena boues vbera lactis habent,
Cùm virgo huc formoſa venit: poſtquã illa receſſit,
Flacceſcunt herbæ, paſtor & omne pecus.

DAPHNIS.

Tunc geminos pariunt ouis & capra, dulcia mella
Stipat apis, ramos altior arbor agit,
Cùm venit huc Milon formoſus: vt ille receſſit,
Paſtor & ipſe aret, marcet & omne pecus.

MENALCAS.

Vir gregis ô hirti caper, ô luſtra inuia ſyluæ,
O ſimæ ô hœdi, huc agite, ite ad aquam.
Hîc ille. I Cole, Miloni dic, paſcere phocas
Protea deformes non puduiſſe deum.

DAPHNIS.

Non mihi ſit regnum Pelopis, non fulua talenta:
Non poſſim celeres anteuolare notos:
Sed tecum canere, ac hœdos de rupe vagantes
Proſpicere, & Siculi cærula regna maris.

MENALCAS.

Arboribus mala peſtis hyems, ſitis arida terræ,
Squalor aquis, ceruis retia, fiſcus aui:
Pœna viro, muliebris amor. proh Iuppiter, ô rex,
Solus ego haud patior: tu quoque amare ſoles.

Talibus hi pueri decertauêre viciſſim:
Queis iterum incipiens ſuperaddidit iſta MENALCAS,
Parce hœdis lupe, parce etiam lupe matribus horum.
Ne rogo me lædas, ideo quia corpore paruus
Tam multas ſequor, & per deuia paſcua duco.
O Lampure canis, quàm te nunc iſta profundo
Stertentem ſomno requies tenet. haud ita fas eſt
Obdormiſſe canem, cui credat ouilia paſtor.
At vos gramen, oues, & molli paſcite in herba:
Néve laboretis quando illa repubeat olim.
Paſcite, paſcite oues, & vt vbera plena ferentes
Lacte fouere agnos non deficiente queatis,
Et ſit quod calatho poſſit durante reponi.
Huic iterum tali reſpondit carmine DAPHNIS,
Hos tauros atque has vitulas, me præteragentem
Ex antro conſpexit heri formoſa puella:
Et, Veniant vobis feliciter omnia, dixit.
Huic ego nulla quidem reſpondi verba, ſed ibam
Defixis in terram oculis, greſſúmque tenebam.
Dulcis vox vitulæ, dulcis quoque ſpiritus ipſe eſt:
Dulce quidem vitulus canit hic, & dulce canit bos:
Dulce etiam ſuaues ſub diuo carpere ſomnos
Æſtiuo ſub ſole, fluentem fontis ad vndam.

Ilicibus

Ilicibus glandes,pomo ſunt poma decori:
Vaccarum vituli , paſtorum gloria vaccæ.

Sic pueri cecinêre,ſed & de rupe propinqua
Æpolus hac ipſos certantes voce diremit.

AEPOLVS.

Os tibi dulce deæ vocémque dedêre canoram
Pierides,ô Daphni:mihi te audire canentem
Multo præſtiterit quàm dulcia lingere mella.
Has igitur ſyringas habe,quas ipſe canendo
Victor es emeritus,meritò & nunc ſolus habebis.
Quòd ſi non fuerit tibi me docuiſſe moleſtum
(Et ſi fortè voles) quæ tam bona carmina cantas,
Hanc mutilam tibi Daphni dabo non vile capellam
Doctrinæ pretium,quæ ſemper & omnia mammis
Lacte redundanti diſtendit lacte profuſis.

Daphnis ad hæc, velut in viridi tener hinnul' herba
Ad matrem ſalit,atque illo gauiſus abibat
Iudicio:ſed mentis inops & mœſtior alter
Lugebat,ceu nympha nouo data nupta marito.
Inter ab hoc igitur paſtores tempore Daphnis
Primus habebatur: gratóque potitus amore
Inſtituit nympha iuueniles coniuge lectos.

EIVSDEM THEOCR. IDYLLIVM quod vocatur PASTOR, vel BVBVLCI,

Eodem Eobano Heſſo interprete.

DAPHNIS, & MENALCAS.

BVCOLICVM cane Daphni : ſed & prior incipe cantum,
Incipe carmina prima, ſequatur deinde Menalcas.
Ipſis interea vitulos ſubmittite bobus,
Et vaccis nondum parientibus addite tauros,
Vt ſimul hi paſcantur,& in criſpantibus errent
Herbarum foliis,nec de grege prorſus aberrent.

Carmina tu verò cane paſtoralia Daphni
Hîc coràm: reſpondeat ipſe aliunde Menalcas.

DAPHNIS.

Dulce ſonat vitulus, bouis eſt vox grata canentis:
Fiſtula dulcis & hæc, & paſtor dulcis, & ipſe
Dulce canens tereti modulor ſub arundine carmen.
Propter aquam gelidã viridi mihi lectus in herba eſt,
Albarum pelles quem conſtrauêre iuuencûm,
Quas notus è ſcopulo deiecit mollia ſæuus
Arbuta rodentes, vultúque afflauit amaro.
Torrida ego æſtatis tam curo tempora ſiccæ,
Quantum verba iuuat natos audire parentum.
Sic Daphnis cecinit, ſic reddidit inde MENALCAS.

Ætna parens, & nos viridi recubamus in antro,
Hîc vbi ſunt pulchri per concaua ſaxa receſſus.
Tot bona poſſideo, quot vel per ſomnia cuiquam
Apparere queant. mihi maximus eſt ouium grex,
Alta mihi innumeræ rodunt dumeta capellæ:
Ad caput atque pedes pelles ponuntúr ouinæ:
Pinguia ad aeriis congeſtum è quercubus ignem
Exta coquo, quem fagineis tunc nutrio lignis,
Cùm mala venit hyems: qui ſic brumalia curo
Tempora, vt eſſe nuces duras edentulus, adſit
Dummodò decoctę gratiſſima copia pultis.
His applaudebam mox ipſe: & debita vtrique
Dona dedi: tibi Daphni bonam de robore clauam,
Quam patris ab radice mei produxit agellus
Sponte ſua, quam nemo faber reprehendere poſſit:
At teſta haud fragili conchylia pulchra Menalcę,
Cuius in Icarii captæ maris æquore carnes
Ipſe ego paſtus eram, partes in quinque reſectas
Conuiuis totidem. tum protinus ille recepta
Argutum reſona cecinit teſtudine carmen:
Vos ô bucolicæ ſaluete ante omnia Muſæ,
Et mihi nunc faciles carmen concedite, quale
Ipſe prius cecini præſens paſtoribus illis,
Ne grauis in ſumma ſurgat mihi puſtula lingua.
Formicæ formica placere, cicada cicadæ,
Accipitri ſolet accipiter: mihi carmen, & ipſæ

Pierides, quibus optarim mihi ſemper abundet
Plena domus. nec enim ſomnus mihi dulcior vllus,
Obrepat qui ſponte ſua, nec tam mihi gratum eſt
Si neque ſperati ſubita extent gaudia veris:
Non apibus tam picta placent per gramina flores,
Quàm mihi ſunt Muſæ ſuper omnia gaudia charæ.
Nam quos aſpiciunt illæ exhilarántque videntes,
Lædere nulla queant hos diræ pocula Circes.

EIVSDEM THEOCRITI IDYLLIVM, quod inſcribitur CVPIDO KERIOCLEPTES. id eſt, Fauos furans.

MELLA pharetrato furanti nuper Amori
Extremis manuum digitis mordentia figunt
Spicula mellificæ volucres: dolet ille, pedémque
Incutiens terræ, citus auolat: actáque matri
Vulnera commonſtrans, queritur quòd parua volucris
Cùm ſit apis, faciat tam grandia vulnera. at illi
Subridens dea, Cur apibus non æquus es, (inquit)
Tu quoque cùm facias non vulnera parua puſillus?

IDEM IDYLLIVM,

Henr. Stephano interprete.

Improba apis quondam furem confixit Amorem,
Dum rapit ille fauos aluearibus: articulóſque
Vndique perſtrinxit ſummos. dolet ille, manúmque
Ore afflans, pede pulſat humum: læſúmque parenti
Oſtendit digitum: & queritur quòd tantula viſu
Beſtia quum ſit apis, tantum det acumine vulnus.
Cui tum ſubridens mater, Quid? non apis & tu
Es ſimilis, qui tantillus das vulnera tanta?

HENRICVS STEPH. LECTORI,
De ſequentium idylliorum interpretatione.

SI Laurentius Gambara ſequentia Moſchi & Bionis idyllia ita vertiſſet, vt multa de ſuo non addidiſſet, eius interpretatione contentus fuiſſem: ſed quum plerisque locis, non pauca iis quæ à poeta dicuntur adiiciat, quæ non tantùm alia ſunt, ſed alicubi etiam (quod eius pace dictum ſit) à ſimplicitate talium idylliorum aliena: illius interpretationi meam, quæ contrà valde aſtricta eſt, adiungendam cenſui: & quidem hanc illi præfigendam, vt Græcæ linguæ imperitus lector huius lectione de iis quæ in illa adiecta eſſent præmoneretur. Neque tamen hæc à me ita dicūtur quaſi paraphraſtica etiam interpretatio non permittatur (nam & ipſe in ea Callimachi editione quæ nuper ex mea officina prodijt, adſtrictæ meæ cuiſdā hymni interpretationi paraphraſticā, itidem meam, ſubiunxi) ſed quòd paraphraſtæs libertate vtendum quidem at non abutendum ſit. Vale.

MOSCHI IDYLLIA.

IDYLLIVM,

cuius initium

Ταὶ ἅλα ταὶ γλαυκαὶ ὅταν ὤνεμος ἀτρέμα βάλλῃ.

Henrico Stephano interprete.

QVVM mare trãquillum tenui perſtringitur aura,
Tunc animus geſtit, nec, vt antè, tenetur amore
Muſæ, ſed placidi rapit hunc pellacia ponti.
At ſimul iratum turgentibus æſtuat vndis,
Inſanúmque fremens, ſpumis caneſcere cœpit,
Tum verò fugiens, terram reſpecto: nihílque
Tellure eſt fida, nemoríſque optatius vmbra,
Pinus vbi ad flantes argutum ſibilat auſtros.
Piſcator miſer heu, domus eſt cui concaua puppis,
Cui labor in pelago, fallax venatio, piſces.
At mihi ſit platani requieſcere dulce ſub vmbra,
Et fontis lenem vicini audire ſuſurrum,
Qui ſtrepitu oblectat, non autem exterret agreſtem,

IDEM IDYLLIVM,

Laurentio Gambara interprete.

QVVM placidè ſpirans ponti petit æquora ventus,
Lætitia mens exultat: neque cara Camœna eſt
Amplius ipſa mihi. nam mulcet pectora multo
Noſtra magis placidus ventis & murmure pontus.
At quando albeſcũt fluctus, noctémque hyemémque
Fert ſecum ſtridens auſter, curuatur & vnda
Multa maris, terrã aſpicio, & nemora ardua, & ipſũ
Effugio mare turbatum: tunc fidere terræ
Non dubito: tunc ſilua mihi non diſplicet, altis
Et denſis vmbroſa comis: vbi murmurat eurus
Per nemora alta, licet pinus pulcherrima vento
Mota canit. certè ille capit qui per freta piſces,

Cuíq; domus ratis eſt, labor & mare, prædáq; fallax,
Inuiſam ſemper vitam trahit. at mihi ſomnus
Sub platano frondente placet, lymphæque cadentis
Vicina de rupe ſonum ſuper aſpera ſaxa
Audire, eſt res cara mihi: qui dulce per ipſa
Saxa ſonans, lenti agricolæ non otia turbat.

MOSCHI ALIVD IDYLLIVM, cuius initium,

Ἤρεε Πὰν Ἀχῶς τᾶς γείτονος, ἤρατο δ᾽ Ἀχὼ
Σκιρτητᾶ Σατύρω.

Henr. Stephano interprete.

Pan vicinæ Echûs, Satyri ſaltantis at Echo,
Lydæ autem Satyrus magno flagrabat amore.
Quantum Echo Panem, tantum Satyriſcus & illam
Vrebat, tantum & Lyda vrebat Satyriſcum.
Sic flammas illis Amor alternabat eaſdem.
Namque ſuum exoſus quantū quiſque eſſet amantē,
Tanto erat iis odio quibus ipſe volebat amari.
His doceo exemplis te quiſquis amare recuſas.
Siquis amet, redames: vt amans redamêre viciſſim.

IDEM IDYLLIVM,

Laur. Gambara interprete.

Pan olim vicinam Echo Tegeæus amabat:
At Satyrus ſaltans Echo torquebat amore,
Sed Lyda hunc Satyrū: nec amatus amabat amantē:
Et tot Amor varias gaudebat cernere curas.
Vtque deum Pana vrebat iam nubilis Echo,
Echo ſic Satyrus, Satyrum ſic candida Lyda.
Illorúmque aliquis quanto ſpernebat amantem,
Tanto mœſtus amans contemnebatur: at ille
Quem non ſæuus Amor telis percuſſit, eadem
Conficitur cura qua conficiebat amantem.
Omnibus hæc præcepta dedi, quorum ipſe Cupido
Non potuit ſolitis animos inuoluere flammis:
Vos verò qui amant vltrò permittite amari.

Nãque olim cùm vos miſeros noua flamma tenebit,
Ardeat ille eodem quo vos ardebitis igne.

MOSCHI ALIVD IDYLLIVM, cuius initium,

Ἀλφειὸς μετὰ Πίσαν ἐπὴν κατὰ πόντον ὁδεύῃ,

Henr. Stephano interprete.

ALPHEVS, Piſam linquẽs, currénſq; per ęquor,
Recta Arethuſan adit, ſecum voluens oleaſtri
Fertilem aquam, & portans illi ſua munera, ſacrum
Puluerem, & innumeros flores, ramóſque virentes.
Atque profunda petit, & ſubterlabitur imos
Fluctus, ac nunquam lymphæ ſe lympha remiſcet:
Haúdque is præteriens ſentitur ab æquoris vndis.
Imperioſe puer, maleſuade & ſæue magiſter,
Nare doces etiam fluuios in amore Cupido.

IDEM IDYLLIVM,

Laurentio Gamb. interprete.

ALPHEVS, magnæ labens prope mœnia Piſæ,
Ad pelagus celeri curſu peruenit: ibique
Immittens ſeſe ſubter freta cærula ponti,
Occultum per iter Siculas tendebat ad oras,
Multa ſuæ portans Arethuſæ munera, ſacri
Innumeras frondes oleaſtri, & gramina mille.
Puluis Olympiacus latè redolebat odoris
Floribus: in medio quem fluminis vnda tenebat.
Ille ſuos liquidos latices non miſcuit vndis
Æquoreis: mare nec nouit ſubter vada ſalſa
Alpheum tenuiſſe vias. Amor improbus, audax,
Et ſcelerum inuentor, ſuadens mortalibus ipſis
Omne nefas, docuit fluuium non nota ſecare
Æquora, non vndis ſeſe immiſcere marinis.

BIONIS IDYLLIA.

IDYLLIVM,

cuius principium,

Ἰξευτὰς ἔτι κῶρος ἐν ἄλσεϊ δενδράεντι
Ὄρνεα θηρεύων.

Henrico Stephano interprete.

AVCEPS fortè puer dum venaretur opaca
In ſylua volucres, infelix omen, Amorem
Fronde ſuper buxi cernit pallente ſedentem.
Tunc ergo exultans, magna velut alite viſa,
Continuò viſcum calamóſque recolligit omnes,
Atque dolos varios volitanti tendit Amori.
Sed tandem incaſſum mœrens cecidiſſe laborem,
Ad vetulum, abiectis calamis, accedit arantem,
Vſus ea fuerat quo nuper in arte magiſtro:
Ordine rem narrat, ſuper arbore mõſtrat Amorem.
Ille caput quaſſans, ridétque & talibus infit,
Parce puer prædæ huic, procul hac abſiſte volucri.
Peſtiferum eſt animal: tu térque quatérque beatus,
Dum non hoc capies: verùm ſiquando viriles
Attigeris annos, qui nunc huc, nunc volat illuc
Te fugitans, aderit tunc improuiſus, eúmque
Impoſitis cernes pedibus tibi colla prementem.

IDEM IDYLLIVM,

Laurentio Gambara interprete.

SVB lucem captans nemoroſa in valle volucres
Thyrſis, adhuc puer, inuiſum conſpexit Amorem
In viridis buxi ramo frondente ſedentem.
Eſt tunc lætitia perfuſus: namque auis illi
Magna videbatur, nemorum nec viſa per vmbras
Amplius: & calamos aptans huc ille volantem
Per nemus atque illuc vigil obſeruabat Amorem.
Deuictúſque dolore, ſui quia nulla laboris

Meta erat,abiectis calamis properabat ad ipſum
Agricolam,ſub quo volucres captare magiſtro
Nouerat,atque rei ſeriem memorabat inanem:
Et poſitum viridi ramo monſtrauit Amorem.
Tunc quaſſans caput,& ridens ſic inquit arator,
Parce ſequi puer hanc prædã: & fuge:bellua ſæua eſt,
Quam ſpectas: & eris felix ſi retia ſiluis
Tenſa leges, volucréſque alias captare parabis.
Aſt ætas te læta virum pubentibus annis
Quum faciet,nunc qui nemoris ſubteruolat vmbras,
Et fugit,in capite ille tuo tunc ſponte ſedebit.

BIONIS ALIVD IDYLLIVM,

cuius principium

Ἁ μεγάλα μοι Κύπρις ἔθ' ὑπνώοντι παρέστα.

Henr. Stephano interprete.

ASTITIT alma Venus placidã dum carpo quietẽ,
Quæ pulchra tenerum dextra ducebat Amorem,
Fixum in terram oculos : & compellauit amicè,
Chare bubulce,precor,modulari carmina noſter
Ex te diſcat Amor. Nec plura loquuta,receſſit.
Mox, paſtorali quicquid meditabar auena,
Demens,vt cupidum diſcendi,illum omne docebam.
Panis obliqua vt ſit,ſit tibia recta Mineruæ,
Mercurii chelys innuentum: citharæ autor Apollo.
Hæc illum doceo: ſed negligit ille magiſtrum:
Et contrà ipſe ſuos ignes argutat,amores
Méque deûm docet atque hominũ, maternáq; furta.
Sic mihi ſunt oblita illum quæcunque docebam,
At didici quæ me præcepta docebat amoris.

IDEM IDYLLIVM,

L. G. interprete.

SOMNVS adhuc prima Phœbi me luce premebat
Sopitum,quum magna mihi Venus aſtitit ipſam
Sub lucem : ſecúmque manu ducebat Amorem,
Spectantem tellurem oculis,vultúmque pudore

Suffuſum. mox hæc inquit, Cape paſtor Amorem
Hunc ex me genitum : quem tu mihi care docebis
Et canere, & calamos teneris percurrere labris.
Dixit, & in tenues ſubitò ſe ſuſtulit auras.
Ipſe autem, tenui ſtipula quæcunque canebam,
Hunc puerum, veluti cupientem diſcere, ſemper
Decedente die, ſemper ſurgente docebam:
Vt citharam Phœbus, calamos inuenerit vt Pan,
Mercuriúſque chelyn: vt ſit caua tibia magnæ
Palladis inuentum. Narrabam hęc ſtultus: at ille
Curabat mea verba nihil: ſed prima canebat
Furta deûm, & varios caſus memorabat amantum.
Aſt oblita mihi nunc ſunt quæcunque docebam
Dilectum Veneri natum: quoſcunque & amores
Me docuit puer ille hominúmq; deûmque, recordor.

BIONIS ALIVD IDYLLIVM, cuius initium

Ταὶ Μοῖσαι τὸν Ἔρωτα τὸν ἄγριον ἢ φοβέονται.

Henrico Stephano interprete.

AVT ſæuum metuunt aut amplexantur Amorem
Ex animo, illiúſque legunt veſtigia Muſæ.
Nam quicunque canit, dulcis contemptor Amoris,
Illum auerſantur, dedignantúrque docere:
Sin quis Amore animum perculſus, mollia cantet,
Vno concurrunt ad eum tunc agmine cunctæ.
Omnibus hæc noſtro exemplo teſtata relinquam.
Nanque ego ſi quem alium celebrare hominúmve deûmve
Aggrediar, tunc balba mihi fit lingua repentè,
Nec iam ſuccurrunt mihi verba aſſueta, modíque:
De Lycida ſin quid nos rurſum & amore canamus,
Tunc verò è noſtro vox dulcis profluit ore.

IDEM IDYLLIVM,

Laur. Gamb. interprete.

AONIDES, magni proles Iouis inclyta, Muſæ,

Crudelem quamuis puerum,quem candida Cypris
Has in vitales effudit luminis oras,
Non exhorreſcunt, ſed amant,puerúmque ſequũtur
Ex animo: at vates,quem non noua flamma perurit,
Aut fouet antiquam,magni ſi fortè labores
Herculis,aut deuicta canat Priameia regna,
Hunc ſubitò fugiunt: atque hunc accedere ad vndas
Permeſſi prohibent,aut labra immergere lymphis:
Si verò vati dulces Amor acer amanti
Oſſibus implicuit flammas,tunc ille ſororum
Caſtalidum auxilio fretus diffundit ad auras
Aerias dignos Muſis & Apolline cantus.
Teſtis ego his dudum cantu notiſſimus oris.
Nam ſi fortè viros celebrem heroáſve canendo,
Rauca canit mea lingua: nec vt priùs illa Napæas
Paſtoréſve tenet cantu, ſed frigida fractas
Emittit nemorum vicina per auia voces:
At ſi fortè cano Teleſillæ aut Pytios ignes,
E noſtro tunc ore fluit memorabile carmen:
Et me circumſtant admirantúrque canentem
Siluani,Dryadéſque deæ,pecudúmque magiſtri.

BIONIS ALIVD IDYLLIVM, cuius principium

Εἴ μοι καλὰ πέλει τὰ μελύδρια, καὶ τάδε μοῦνα
Κῦδος ἐμοὶ θήσοντι τά μοι πάρος ὤπασε μοῖρα.

Henr. Stephano interprete.

Scita quidem mea ſunt ſi carmina,ſat mihi laudis
Sola vel illa ferent quæ iam dedit antea Muſa:
Sin minimè placeant,quid me amplius hiſce fatigem?
Humanæ nam ſi geminaſſet tempora vitæ
Iuppiter,aut verſans variè mortalia Parca,
Hæc in lætitia peragenda,laboribus illa:
Quiſque fatigatus,pòſt carpere dulcia poſſet.
At quum vitæ vnum ſuperi dent tempus,& illud
Præcipuè ipſi homini ſpatiis breuioribus arctent,
Quem tandem miſeri volumus noſtro eſſe labori

Ærumníſque modum? vel quo mentẽ vſque iuuabit
Artibus atque aliis aliíſque intendere lucris,
Dum nos vrget opum nunquam ſatiata cupido?
Proh ſumus obliti,nos conditione creatos
Mortali,noſtræque fugacia tempora vitæ.

IDEM IDYLLIVM,

Laur. Gamb. interprete.

Ipse ego ſi condam felicia carmina,quæ iam
Fata dedêre mihi,tollent ea nomen ad alta
Aſtra meum. ſed erunt ſi fortè ingrata Camœnis,
Et Phœbo,quid opus tantos perferre labores
Eſt nobis? nam ſi rerum ſator ipſe dediſſet,
Aut fatum,vitæ duplicatum tempus,vt illud
Conceſſum foret & ſtudiis multóque labori,
Atque hoc lætitiæ,ſpes nos tunc certa maneret,
Poſſe frui ſine fine bonis,meritóſque laborum
Carpere noſtrorum fructus. verùm quia tantùm
Dii dederunt vitæ tempus mortalibus vnum,
Exiguum,quis erit finis certúſque laborum
Terminus? ad varias animum conuertimus artes,
Diuitiáſque ſimul ſequimur componere:certum eſt
Nos eſſe oblitos mortali è ſemine natos,
Et breue ſortitos fatorum ex ordine tempus.

BIONIS ALIVD IDYLLIVM,

cuius initium

Ἕσπερε, τᾶς ἐρατᾶς χρύσεον φάος Ἀφρογενείας.

Henrico Stephano interprete.

Hespere,iucundæ pulcherrima flãma Cytheres,
Heſpere,noſter amor,nigræ decus Heſpere noctis,
Qui tantum lunæ,quantum tibi ſidera,cedis:
Salue,& paſtorem comeſſabundus amicum
Dum viſo,lunæ mihi tu vice ſuggere lumen.
Nanque hodie naſcés,ſtatim occidit. haud paro furta,
Atque viatori nocturno haud eſſe moleſtus.
Verùm amo: tu mecum par eſt ſocieris amore.

IDEM IDYLLIVM,

Laur. Gamb. interprete.

DVLCIS Acidaliæ Veneris lux aurea Veſper,
Et noctis cælíque decus, te roſcida quanto
Luna magis fulget, quum nox tegit humida terras,
Tanto tu ſtellas inter. ſalue ætheris ingens
Stellantis iubar, & lucem pro lumine Phœbæ
Naſcentis concede mihi: dum limina Niſæ
Inuiſo, comitéſque meos, vt læta canentes
Carmina, certatim dominæ referamus amores.
Namque hodie primùm noſtris luceſcere terris
Incepit noua luna, citóque recedet olympo.
Per noctem incedo, non vt mortalibus vllas
Nocte parem inſidias miſeris, noſtróque viator
Enſe cadat: ſtabulíſve armenta abducere furtim,
Non mihi mens tam dira venit: ſed amore teneri
Me fateor. fer opem miſerans, & lumen eunti
Per tenebras oſtende mihi. ſic te Venus alma
Aſtrorum ante alios omnes amet ætheris ignes.

BIONIS ALIVD IDYLLIVM,

cuius principium,

Ἔαρος, ὦ Μύρσων, ἢ χείματος, ἢ φθινοπώρου,
Ἢ θέρεος, τί τοι ἁδύ;

CLEODEMVS & MYRSON.

Henrico Stephano interprete.

CLEODEMVS.

QVID veris volupe eſt autumni aut tẽpore, Myrſon?
Quid volupe æſtatis vel quid tibi tempore brumæ?
Cuius & aduentum votis maioribus optas?
Optatúrne æſtas, noſtros quia perficit æſtas
Maturat noſtros lætos redditque labores?
Autumnúſne? fami facilè quum vita medetur?
An tibi hyems optatur iners? quo tempore multi
Ante focum ceſſant, pigráque quiete fruuntur?
Gratius éſtne iſtis ver pulchrum? dic tibi quid mens

Optet. ſermonem concedunt otia talem.

MYRSON.

Diuûm opera haud par eſt humano examine pendi:
Et pariter ſacra ſunt hæc quattuor,& mihi grata.
Scire tamen quoniam cupis hoc Cleodeme, fitebor
Quódnam plus nobis placeat quàm cætera tempus.
Æſtatem nolo: radiis tunc ſolis aduror:
Haud cupio autumnú:ná ob fructus morbifer ille eſt:
Formido triſtes hyemis glaciéſque niuéſque:
Durare annum ver cuperem peramabile totum:
Tum neque nos frigus,nec ſolis nos grauat ardor,
Omnia tunc fœtu vel germine læta recenti,
Ipſa dies etiam ſpatium tunc noctis adæquat.

IDEM IDYLLIVM,

L. G. interprete.

VERNE tibi,vel hyems,aut æſtas,an autumnus
O Myrſon cordi eſt? tu dic mihi,Quid magis optas?
An priùs æſtatem? quum debita ſacra coloni
Legiferæ faciunt Cereri, frugúmque ſuorum
Proſpectant cumulos,atque horrea plena laborum.
An placet autumnus? quum proles ruſtica curat
Solari non glande famem,non tollere largo
Fonte ſitim.nam tunc variis exuberat arbos
Fructibus,atque nouo redolet vindemia Baccho.
Ignauam cupis ánne hyemem? clauſúſque paternis
Sedibus,ob gelidi penetralia frigora cœli,
Ante focum,partóque frui,& conuiuia læta
Ducere,& hybernos agere alta per otia ſoles.
Anne iuuant te nunc hęc florea tempora veris?
Da mihi quóque ferat te nunc tua certa cupido.

MYRSON.

Quum ſint(vt referunt vates)hæc quattuor anni
Tempora ab æterni manibus diſtincta parentis,
Numinibúſque dicata ſuis, & cognita ſacris,
Iudicium non ferre licet mortalibus vllum.
Sed dicam Cleodeme tibi,quæ gratior anni
Pars mihi ſit vel cara magis. Mihi diſplicet æſtas,
Quæ me,ſi breuis hora tenet ſub ſole,coquit me
Sol ſubitò,atque æſtu vires & membra fatigat.

Eſt pater Autumnus non gratus: namque recentes
Diuerſa effundunt morborum ſemina fructus.
Horreſco glacialem hyemem, & reſonantia cæli
Murmura, perflantéſque notos: pluuiáſque niuéſque
Non poſſum, Cleodeme, pati. Sed purpureum ver
Térque quatérque mihi carũ eſt: vtinámque rubẽti
Floreret vere æternùm Sicania tellus.
Quando non æſtus grauis eſt, ſceleratáque brumæ
Tempora, præcipuéque nocens autumnus: at æther
Purior, & volucrum reſonant auiaria cantu:
Et paſſim veſtit ſe verſicoloribus arbos
Floribus, & viridante coma: fœcundáque tellus
Effundit varios è iacto ſemine fœtus:
Et læti carpunt ſiluis noua pabula tauri:
Æqualíſque dies ſomno eſt: vmbræque virentes
Inuitant dulcem captare in valle ſoporem.
Omnipotens pater æthereas quum conderet oras,
(Iudice me) & molem hanc mundi, pecudéſque, viróſque,
Ver erat, & dulces ſpirabant leniter auræ,
Et paſſim florebat humus beneolentibus herbis.

THEOCRITI, VEL CVIVSPIAM ALIVS,

Anacreontici verſiculi in mortuum Adonim,

Eobano Heſſo interpr.

Adonidem Cythere
Vt vidit interemptum,
Nupérque purpurantes
Genas colore fœdum,
Et illitum cruore
Nigerrimo capillum,
Cupidines vocauit:
Et iuſſit vt vocati
Suem ferum ſibiipſi
Adducerent prehenſum.
Qui iuſſa proſequentes,
Mox luſtra peruolarunt
Horrentis alta ſylua:
Triſtémque & imbecillem
Suem graui ligarunt
Rigore vinculorum.
Alius trahebat autem
Laqueo truci reuinctum:
Hic terga verberabat
Et arcubúſque & ipſum
Vrentibus ſagittis.
Et ibat ille triſtis.
Veneris quidem timebat
Superba iuſſa duræ.
Cui dixit ipſa, poſtquam
Conſpexit eſſe captum,
Quid peſſima ô ferarum
Túne hoc femur decorum,
Meúmne tu puellum
Inſana vulneraſti?
Cui ſic recepit ille,

Te diua

Te diua Cypris,ipſum
Per & tuum puellum,
Per hæc & ipſa iuro
Quæ vincla me coarctant,
Item per hos Amores
Qui me tulêre captum,
Læſiſſe non volebam
Quem nunc doles puellum
Iniqua fata paſſum:
Sed vt decora vidi
Labra,& vultus honeſti
Pulcherrimum nitorem,
Statuam ratus deorum
Fuiſſe perpolitam,
Flammę nocentis hauſi
Quo ſubruebar ignem.
Quem non ferens,vt illi
Nudum femur volebam
Inſanus oſculari:
Illi ſed innocenti
Miſer & mihi nocebam.
Hos nunc, Venus, profanos
Puni,recide dentes
Superfluos. quid autem
Fero amplius? ſed hæc ſi
Satis ampla pœna non eſt,
Et ipſa labra puni.
Hæc illius querentis
Venus miſerta,iuſſit
Amoribus proteruis
Vt vincla dura ſoluant,
Et liberent ligatum.
Qui mitis inde ſyluam
Nunquam ſubiuit altam:
Sed ignibus propinquans,
Suum nocentem amorem
Incendit & peruſſit.

HENR. STEPHANVS LECTORI.

Anacreontis verſiculos Latinè *non à me tantummodo ſed etiam ab* Elia Andrea *redditos, non ſolùm qui hîc* Theocriteis *ſunt ſubiuncti, ſed etiam reliquos habes in mea editione* Pindari, *inter lyricorum fragmenta. At in mea editione poetarum heroici carminis principum admonui de iis quæ in primo idyllio* Moſchi *antea deprauatiſſima erant: ex quibus erant iſta in tertio verſu,* ποθέει δὲ πολὺ πλέονα μεγάλαν ἅλα, *pro his,* ποτάγῃ δὲ πολὺ πλέον ἄμμε γαλάνα. *Ibidem admonui videri mihi in quinto poſt* κύματα, μακρὰ *deeſſe. Nunc verò his aliiſque addo quæ ibi à me dicta ſunt, ita legendum mihi videri ſeptimum,* Τᾶ δέ μοι ἁ πτελέα χ' ἁ δάσκιος εὔαδεν ὕλα. *In duodecimo* φιλέημι. *In* Bionis *autem quarto idyllio, in fine verſus ſecundi* Μοῖσα.

Diſſimulare etiam nolo, Dionis Chryſoſtomi *aliquot locos emendandos reſtare, quanuis multi fuerint emendati: quoſdam verò & in nonnullis epiſtolis, præſertímque illis quæ* Apollonio Tyaneo *adſcriptæ ſunt. vt in ea quæ eſt* VIII, *pro* ἱερῶν *puto ſcribendum* ἐρίων: *& in* LXXII, ἡμέραν *pro* ἡμετέραν. *Quidam verò loci qui meritò alioqui ſuſpecti fuerint, videntur ſuſpicione cærituri vbi aliter interpuncti fuerint. vt in* LIIII, *circa finem, ſi hæc* ὅπουγε τὰ ὅμοια *non ſeparentur à præcedentibus, ſed parentheſi includantur: vt* ὅπουγε *ſit pro* Nedum.

Ne Gregorii *quidem epiſtolæ mendis carent. nam vel in ea quæ eſt.* XV, ἐνουθέτηκα *mendoſum eſſe patet: crediderim autem reponendum* νενομοθέτηκα. *In* XVII, *poſt hęc verba,* μηδὲ σφηκίαν κατ' ἐμαυτοῦ, *deeſſe aut* ἐγείρειν, *aut* παροξύνειν, *aut* ἐρεθίζειν. *Sed & verbum* νυστάζειν *ibidem non videtur poſſe ferri: nullum tamen pro eo vicinius ſimul & aptius inuenio quàm* κωπάζειν.

At Bruti *epiſtolæ emendatius quidem ſunt ſcriptę, ſed tam mendoſè à* Rainutio *interpretatę, vt me interpretationem eius edidiſſe pudeat. Atque adeo quàm parum illi fidere te oporteat, paucę à me* Latinę *factę, cum iis quas ille vertit collatæ (ſi quidem mihi plus fidei habendum exiſtimabis) te docebunt. quanuis hac in re ſim maiore feſtinatione vſus, quàm ferat difficultas explicandi nonnulla loquendi genera, quę breuitatis cauſa (in reſponſionibus pręſertim) aliunde quàm ex trito primariis ſcriptoribus* Gręcis *ſermone ſunt petita. cuiuſmodi eſt id quo clauditur epiſtola octauę* Bruti *reſpondens: in quo vertendo, ſicut & in quibuſdā aliis, me mihiipſi non ſatisfeciſſe fateor. Spero tamen fore ut hunc qualemcunque laborem noſtrum boniconſulas. Vale.*

BRVTVS PERGAMENIS.

Pecunias veſtri attulerunt legati, plures quidem quàm pro ea tenuitate quam cauſabamini, ſed pauciores quàm pro eo vſu ad quem illas petebamus. Cauete igitur ne & plus poſſitis quàm præ vobis fertis, & minus velitis quàm poteſtis.

PERGAMENI BRVTO.

Miſimus tibi pecunias, etiamſi pauciores quàm tibi vſus eſſet, at plures quàm polliciti eramus. Nos enim ex-

cuſabamus, vt qui minus haberemus quàm vellemus: cõparauimus autem vt qui plus ſtudii quàm pro viribus adhibuerimus.

BRVTVS PERGAMENIS.

Dolabella, nobis quidem hoſtis, vobis autem eſt amicus, cui in omnibus aduerſus nos etiam operam nauatis. Quid verò conſentaneum ſit iis quibus eaſdem quas illis tueri partes placuit, niſi vt in ipſos, vbi capti fuerint, idem quod in hoſtes exemplum ſtatuatur? Neque enim pœnitentiæ locus dandus eſt iis quos non priùs pœnitet quàm omnino ſuccumbant.

PERGAMENI BRVTO.

Tu quidem in cauſa fuiſti cur amicos Dolabellæ nos præbuerimus, qui maturè ad nos non ſcripſeris: (neceſſe enim erat illius mandatis nos ſubmittere, priuſquam haberemus ad quem nos conuertere poſſemus) ſed in poſterum noli pœnitentię locum illis denegare qui licet ſerius, at certè quamprimũ datur facultas, errorẽ ſuũ corrigunt.

BRVTVS MYRENSIBVS.

Suppetiæ veſtræ nobis iam victoria potitis aduenerũt. Ac melius quidem eſt, ſerius aduenisse, quàm ne aduenisſe quidem: ſed nihilo magis operam nobis in bello nauatis. Nam quæ ſerius quàm par eſt in bello fiunt, non minus inutilia ſunt quàm ſi non fierent.

MYRENSES BRVTO.

Gratulati ſumus tibi victoria potito priuſquam noſtræ ſuppetiæ (licet à nobis quàm celerrimè potuimus) miſſæ, adueniſſent. Ad beneuolentiã tamen quod attinet, ne nos quidem inutiles venimus. Neque enim id quod, ſi vni occaſioni defuerit, ad reliquas paratum eſt, eodem habendũ eſt loco acſi omnino non veniſſet.

BRVTVS COIS.

Neque mare ſine nauibus, neque terra ſine cultoribus quicquam prodeſt. Conficiendis igitur nauigiis laborem impendite: vtpote qui, ſi his deſtituamini, nihilo maiorem è mari vtilitatẽ quàm continentis incolæ, ſitis percepturi.

COI BRVTO.

Sicut agriculturæ, ita etiam nauigationi tempus nonnunquam eſt impedimento: ſed neque terra neque mari priuãtur quibus hæc à natura ſunt tributa. Non enim paria ſunt, aliquem illa non poſſidere, & illorum commodo

ita deſtitui aliquando, vt tamen poſtea vtens, illius defectus damnum reſarciat.

Tres quæ proximè ſequuntur epiſtolæ, eæ ſunt quæ à Plutarcho afferuntur.

BRVTVS PERGAMENIS.

Audio vos Dolabellæ pecunias dediſſe: quas ſi vltro dediſtis, vos mihi iniuriam facere fateamini: ſin inuiti, id oſtendite, dando mihi vltro.

PERGAMENI BRVTO.

Pecunias Dolabellæ quidẽ tum præbere coacti fuimus, quum adhuc earũ nobis eſſet copia: at tu dare alioqui volentes tum popoſciſti, quum inopia voluntatẽ deſtituit.

BRVTVS BITHYNIS, *vel* SAMIIS, *ſequendo Plutarchum.*

Conſilia capitis negligẽter, ad præſtandam operam tardi eſtis: quis horum ſit exitus cogitate.

BITHYNI BRVTO.

Conſilium cunctanter capere, tutũ eſt: tardè verò præſtare operam, eorum eſt quibus vires deſunt. Vnus vtriuſque horum exitus eſt venia.

BRVTVS LYCIIS.

Xanthi, beneficium meum aſpernati, ſepulcrum ſuę vecordiæ habuerunt patriam: Patarenſibus autem, poſtquam ſe in fidem meam contulerunt, nulla libertatis pars in rerum ſuarum adminiſtratione deeſt. Quum igitur vobis quoque liceat, vel Patarenſium iudicium, vel Xanthiorum ſortem eligite.

LYCII BRVTO.

Xanthiorum quidem vicem ob calamitatem illam dolemus, qua ſuæ dementiæ pœnas dederunt, quòd ne mutare quidem mentem potuerint: Patarenſibus autem gratulati ſumus, qui cordatè ſimul & feliciter elegerint quæ ſibi erant profutura. At nos non ita deſipimus, vt quum liceat fortunatis eſſe, ſi in amicorum numero ſimus, eorũ infortunium qui ob inimicitias ſupplicio ſunt affecti, malimus.

FINIS.

M. BRVTI EPISTOLAE AD M. T. CICERONEM.

BRVTVS CICERONI S.

QVANTA ſim lętitia affectus, cognitis rebus Bruti noſtri & cōſulū, facil⁹ eſt tibi exiſtimare, quàm mihi ſcribere. Cùm alia laudo & gaudeo accidiſſe, tū quòd Bruti eruptio non ſolùm ipſi ſalutaris fuit, ſed etiam maximo ad victoriam adiumento. Quod ſcribis, trium Antoniorum vnam atque eandem cauſam eſſe: quid ego ſentiam, mei iudicii eſſe: ſtatuo nihil, niſi hoc: Senatus aut populi R. iudiciū eſſe de iis ciuibus qui pugnātes non interierint. At hoc ipſū (inquies) iniquè facis, qui hoſtilis animi in rēp. homines, ciues appelles. Imò iuſtiſſimè. Quod enim nondum Senatus cenſuit, nec populus R. iuſſit, id arrogāter nō prędiudico, neque reuoco ad arbitrium meum. Illud quidem non muto, quòd ei quem me occidere res non coëgit, neque crudeliter quicquam eripui, neque diſſolutè quicquam remiſi, habuíque in mea poteſtate, quoad bellum fuit. Multo quidem honeſtius iudico, magíſque quod concedere poſſit reſpub. miſerorum fortunam non inſectari, quàm infinita tribuere potentibus: quæ cupiditatem & arrogantiam incendere poſſint. Qua in re, Cicero, vir optime ac fortiſſime, mihíque meritò & meo nomine & reip. chariſſime, nimis credere vidêris ſpei tuæ: ſtatímque, vt quiſque aliquid rectè fecerit, omnia dare ac permittere: QVASI NON LICEAT TRADVCI AD MALA CONSILIA CORRVPTVM LARGITIONIBVS ANIMVM. Quæ tua eſt humanitas, æquo animo te moneri patieris, præſertim de communi ſalute: facies tamen quod tibi viſum fuerit: etiam ego, cùm me docueris. Nunc Cicero, nunc agendum eſt, ne fruſtra oppreſſum eſſe Antonium gauiſi ſimus: non ſemper primi cuiuſque mali excidendi cauſa ſit, vt aliud renaſcatur illo peius. Nihil iam neque opinantibus aut patientibus nobis aduerſi euenire poteſt, in quo non cùm omniū culpa, tum pręcipuè tua futura ſit, cuius tantam auctoritatem Senatus ac populus R. nō ſolùm eſſe patitur, ſed etiam cupit, quāta maxima in libera ciuitate vnius eſſe poteſt: quam tu non ſolùm bene ſentiendo ſed etiam prudenter tueri debes.

Prudentia porrò quę tibi ſupereſt, nulla abs te deſideratur; niſi modus in tribuendis honoribus. Alia omnia ſic abunde adſunt, vt cum quolibet antiquorum comparari poſſint tuæ virtutes. Vnum hoc grato animo liberalíque profectũ, cautiorem ac moderatiorem liberalitatem deſiderat. Nihil enim Senatus cuiquam dare debet, quod malè cogitãtibus exemplo aut præſidio ſit. Itaque timeo de conſulatu, ne Cæſar tuus altius ſe aſcẽdiſſe putet decretis tuis, quàm inde, ſi conſul factus ſit, deſcenſurum. Quòd ſi Antonius ab alio relictum regni inſtrumentum, occaſionem regnandi habuit: quónam animo fore putas, ſi quis, auctore non tyranno interfecto, ſed ipſo Senatu, putat ſe imperia quælibet concupiſcere poſſe? Quare tum & felicitatem & prouidẽtiam laudabo tuam, cùm exploratum habere cœpero, Cæſarem honoribus quos acceperit, extraordinariis fore contentũ. Alienæ igitur (inquies) culpæ me reum facies? Prorſus alienæ, ſi prouideri potuit ne exiſteret. quòd vtinam inſpectare poſſis timorem de illo meum. His literis ſcriptis, te conſulem factum audiuimus. Tum verò incipiam proponere mihi remp. iuſtam & iam ſuis nitentem viribus, ſi iſthuc videro. Filius valet & in Macedoniã cum equitatu præmiſſus eſt. Idibus Maiis, ex caſtris.

BRVTVS CICERONI S.

NOLI expectare dum tibi gratias agam. iampridem hoc ex noſtra neceſſitudine, quæ ad ſummam beneuolẽtiã peruẽnit, ſublatum eſſe debet. Filius tuus à me abeſt. in Macedonia congrediemur. Iuſſus eſt enim Ambraciam ducere equites per Theſſaliam, & ſcripſi ad eum vt mihi Heracleam occurreret. Cùm eum videro, quoniam nobis permittis, communiter conſtituemus de reditu eius ad petitionem aut ad commendationem honoris. Tibi Glaucona, medicum Panſæ, qui ſororem Achilleos noſtri in matrimonio habet, diligentiſſimè commendo. Audimus eum veniſſe in ſuſpicionem Torquato de morte Panſæ, cuſtodiríque vt parricidam. nihil minus credendum eſt. Quis enim maiorem calamitatem morte Panſæ accepit? præterea eſt modeſtus homo & frugi: quem ne vtilitas quidem videatur impulſura fuiſſe ad facinus. Rogo te, & quidem valde rogo (nam Achilleus noſter non minus quàm æquum eſt laborat) eripias eum ex cuſtodia, conſeruéſque. Hoc ego ad meum officiũ priuatarũ rerũ æquè

atque vllam aliam rem pertinere arbitror. Cùm has ad te ſcriberem literas, ab Satrio, legato C. Trebonii reddita eſt mihi epiſtola, à Tullio & Deiotaro Dolabellam cæſum fugatúmque eſſe. Græcam epiſtolam tibi miſi Cycherei cuiuſdam, ad Satrium miſſam. Flauius noſter de cõtrouerſia quam habet cum Dyrrhachinis hęreditariam, ſumpſit te iudicem. rogo te, Cicero, & Flauius rogat rem conficias. Quin ei qui Flauium fecit hæredem, pecuniam debuerit ciuitas non eſt dubium: neque Dyrrhachini inficiantur, ſed ſibi donatum æs alienum à Cæſare dicunt. Noli pati à neceſſariis tuis neceſſario meo iniuriam fieri. XVII calendas Iun. ex caſtris, ad imam Candauiam.

BRVTVS CICERONI S.

L. BIBVLVS quàm carus mihi eſſe debeat, nemo melius iudicare poteſt quàm tu, cuius tantæ pro rep. contentiones ſollicitudinéſque fuerunt. Itaque vel ipſius virtus vel noſtra neceſſitudo debet conciliare te illi: quominus multa mihi ſcribenda eſſe arbitror. Voluntas enim te mouere debet noſtra, ſi modò iuſta eſt, aut pro officio neceſſario ſuſcipitur. In Panſæ locum petere conſtituit. eam nominationem à te petimus. neque coniunctiori dare beneficiũ quàm nos tibi ſumus, neq; digniorem nominare potes quàm Bibulũ. De Domitio & Apuleio quid attinet me ſcribere, cùm ipſi per ſe tibi cõmendatiſſimi ſint? Apuleium verò tu tua autoritate ſuſtinere debes. Sed Apuleius in ſua epiſtola celebrabitur: Bibulũ noli dimittere ex ſinu tuo, tantum iam virum, ex quãto (crede mihi) poteſt euadere qui veſtris paucorum reſpondeat laudibus.

BRVTVS CICERONI S.

VETERIS Antiſtii talis animus eſt in remp. vt non dubitẽ quin & in Cæſare & Antonio ſe præſtiturus fuerit acerrimum propugnatorẽ communis libertatis, ſi occaſioni potuiſſet occurrere. Nam qui in Achaia congreſſus, P. Dollabella milites atque equites habente, quoduis adire periculum ex inſidiis paratiſſimi ad omnia latronis maluerit, quàm videri aut coactus eſſe pecuniam dare, aut libenter dediſſe homini nequiſſimo atque improbiſſimo; is nobis vltrò & pollicitus eſt & dedit XX. HS ex ſua pecunia: &, quod multo carius eſt, ſeipſum obtulit & cõiunxit. Huic perſuadere cœpimus vt imperator in caſtris remaneret, rémque publicam defenderet. ſtatuit id ſibi, quoniã

exercitum dimiſiſſet. ſtatim verò rediturum ad nos confirmauit, legatione ſuſcepta, niſi prætorum comitia habituri eſſent conſules. Nam illi ita ſentiẽti de rep. magnopere auctor fui ne differret tempus petitionis ſuæ. Cuius factum omnibus gratum eſſe debet, qui modò iudicarint hunc exercitum eſſe reip. Tibi tanto gratius, quanto & maiore animo gloriáque libertatem noſtram defendis, & dignitatem, ſi contigerit noſtris conſiliis exitus quem optamus, perfuncturus es. Ego etiam, mi Cicero, propriè familiaritérque te rogo, vt Veterem ames, velíſque eſſe quàm ampliſſimum: qui etſi nulla re deterreri à propoſito poteſt, tamen excitari tuis laudibus indulgentiáque poterit, quo magis amplexetur ac tueatur iudicium ſuum. & mihi gratiſſimum erit.

BRVTVS CICERONI S.

De M. Lepido vereri me cogit reliquorum timor: qui ſi eripuerit ſe nobis (quod velim temerè atque iniurioſè de illo ſuſpicati ſint homines) oro atque obſcro te, Cicero, neceſſitudinem noſtram, tuámque in me beneuolentiam obteſtás, ſororis meę liberos obliuiſcaris eſſe Lepidi filios, méque his in patris locum ſucceſſiſſe exiſtimes. Hoc ſi à te impetro, nihil profectò dubitabis pro his ſuſcipere. Aliter alii cum ſuis viuunt. nihil ego poſſum in ſororis meæ liberis facere, quo poſſit expleri voluntas mea aut officium. Quid verò aut mihi tribuere boni poſſunt, ſi modò digni ſumus quibus aliquid tribuatur: aut ego matri, ac ſorori puerísque illis præſtaturus ſum, ſi nihil valuerit apud te reliquúmque ſenatum, contra patrem Lepidum Brutus auunculus? Scribere multa ad te neq; poſſũ prę ſollicitudine ac ſtomacho, neque debeo. Nam ſi in tanta re támque neceſſaria verbis mihi opus eſt ad te excitandum & confirmandum: nulla ſpes eſt facturum te quod volo & quod oportet. Quare noli expectare longas preces. intuêre meipſum, qui hoc à te, vel à Cicerone coniunctiſſimo homine, priuatim: vel à conſulari, tali viro, remota neceſſitudine priuata, impetrare debeo. Quid ſis facturus, velim mihi quamprimum reſcribas. Cal. Quinct. Ex caſtris.

BRVTVS CICERONI S.

Particvlam literarum tuarum quas miſiſti Octauio, legi, miſſam ab Attico mihi. Studium tuum curáque de ſalute mea nulla me noua voluptate affecit. Non

ſolùm enim vſitatum ſed etiam quotidianum eſt, aliquid audire de te, quod pro noſtra dignitate fideliter atque honorificè dixeris aut feceris. At dolore, quantum animo maximum capere poſſum, eadem illa pars epiſtolæ ſcriptæ ad Octauium de nobis, affecit. Sic enim illi gratias agis de rep. tam ſuppliciter ac demiſſè, (quid ſcribam? pudet conditionis ac fortunæ: ſed tamen ſcribendum eſt. Commendas noſtram ſalutem illi: quæ morte qua non perniciosior?) vt prorſus præ te feras, non ſublatam dominationem ſed dominum commutatum eſſe. Verba tua recognoſce, & aude negare, ſeruiētis, aduerſus regem iſtas eſſe preces. Vnum ais eſſe quod ab eo poſtuletur & expectetur: vt eos ciues de quibus viri boni populúſque R. bene exiſtimet, ſaluos velit. Quid ſi nolit? non erimus? Atqui nō eſſe, quàm eſſe per illum, præſtat. Egò mediusfidius non exiſtimo tam omnes deos auerſos eſſe à ſalute populi R. vt Octauius orandus ſit pro ſalute cuiuſquam ciuis: non dicam pro liberatoribus orbis terrarum. Iuuat enim magnificè loqui: & certè decet, aduerſus ignorantes quid pro quôque timendum, aut à quôque petendum ſit. Hoc tu Cicero, poſſe fateris Octauium, & illi amicus es? aut, ſi me carum habes, vis Romæ videri, cùm, vt ibi eſſe poſſem, commendandus puero illi fuerim? Cui quid agis gratias, ſi, vt nos ſaluos eſſe velit & patiatur, rogandum putas? ſi hoc pro beneficio eſt habendum, quòd ſe quàm Antonium eſſe maluerit, à quo iſta petenda eſſent? vindici quidem alienæ dominationis, non vicario, ecquis ſupplicat vt optimè meritis de rep. liceat eſſe ſaluis? Iſta verò imbecillitas & deſperatio, cuius culpa non magis in te reſidet quàm in omnibus aliis, & Cæſarem in cupiditatem regni impulit: & Antonio poſt interitum illius perſuaſit vt interfecti locum occupare conaretur: & nunc puerum iſtum extulit, vt tu iudicares precibus eſſe impetrandam ſalutem talibus viris: miſericordiáque vnius, vix etiam nunc viri, tutos fore nos, haud vlla alia re. Quòd ſi Romanos nos eſſe meminiſſemus: nō audacius dominari cuperēt poſtremi homines, quàm nos prohiberemus: neque magis irritatus eſſet Antonius regno Cæſaris, quàm ob eiuſdem mortem deterritus. Tu quidem conſularis & tantorum ſcelerum vindex (quibus oppreſſis vereor ne in breue tempus dilata ſit abs te pernicies) quî potes intueri

quæ geſſeris, ſimul & iſta vel probare, vel ita demiſſè ac facilè pati vt probantis ſpeciem habeas? Quod autem tibi cum Antonio priuatim odium? nempe quia poſtulabat hæc, ſalutem ab ſe peti, precariam nos incolumitatem habere, à quibus ipſe libertatem accepiſſet: eſſe arbitrium ſuum de rep. Quærenda eſſe arma putaſti, quibus dominari prohiberetur: ſcilicet, vt illo prohibito, rogaremus alterum qui ſe in eius locum reponi pateretur: an vt eſſet ſui iuris ac mancipii reſp.? niſi fortè non de ſeruitute ſed conditione ſeruiendi recuſatum eſt à nobis. Atqui non ſolùm bono domino potuimus Antonio tolerare noſtram fortunam, ſed etiam beneficiis atque honoribus, vt participes, frui quantis vellemus. Quid enim neget iis quorum patientiam videret maximum ſuæ dominationis præſidium eſſe? Sed nihil tanti fuit, quo vẽderemus fidem noſtram & libertatem. Hic ipſe puer, quem Cæſaris nomen incitare videtur in Cæſaris interfectores, quanti æſtimet (ſi ſit commercio locus) poſſe nobis auctoribus tantum quantum profectò poterit, quoniam viuere, & pecunias habere, & dici conſulares volumus? cæterùm nequicquã perierit ille cuius interitu quid gauiſi ſumus, ſi mortuo nihilo minus ſeruituri eramus? Nulla cura adhibeatur. Sed mihi priùs omnia dii deæque eripuerint quàm illud iudicium, quo non modò hæredi eius quem occidi, non conceſſerim, quod in illo non tuli, ſed ne patri quidem meo, ſi reuiuiſcat, vt, patiente me, plus legibus ac ſenatu poſſit. An hoc tibi perſuaſum eſt, fore cæteros ab eo liberos, quo inuito nobis in iſta ciuitate locus non ſit? Quî porrò id quod petis fieri poteſt vt impetres? Rogas enim velit nos ſaluos eſſe. Videmur ergo tibi ſalutem accepturi, cùm vitam acceperimus? quam, ſi priùs dimittimus dignitatem & libertatem, quì poſſumus accipere? An tu Romæ habitare, id putas incolumem eſſe? Res, non locus, oportet præſtet iſthuc mihi, neque incolumis fui Cæſare viuo, niſi poſtquam illud conſciui facinus: neque vſquam exul eſſe poſſum, dum ſeruire & pati contumelias, peius odero malis omnibus aliis. Nónne hoc eſt in eaſdem tenebras recidiſſe, quum ab eo qui tyranni nomen aſciuit ſibi, (cùm in Græcis ciuitatibus liberi tyrannorum, oppreſſis illis, eodem ſupplicio afficiantur) petitur vt vindices atque oppreſſores dominationis ſalui ſint? Hanc ego ciuitatem videre velim, aut putem vllam, quæ ne traditam quidem

atque inculcatam libertatem recipere poſſit? plúſque timeat in puero nomen ſublati regis, quàm confidat ſibi, cùm illum ipſum qui maximas opes habuerit, paucorum virtute ſublatum videat? Me verò poſthac ne cõmendaueris Cæſari tuo: ne te quidẽ ipſum, ſi me audies. Valdè carè æſtimas tot annos, quot iſta ætas recipit, ſi propter eam cauſam puero iſti ſupplicaturus es. Deinde, quod pulcherrimè feciſti ac facis in Antonium, vide ne conuertatur à laude maximi animi ad opinionem formidinis. Nam, ſi Octauius tibi placet, à quo de noſtra ſalute petendum ſit: non dominum fugiſſe ſed amiciorem dominum quæſiſſe videberis. Quem quòd laudas ob ea quæ adhuc fecit, planè probo. ſunt enim laudanda, ſi modò contra alienam potentiam, non pro ſua ſuſcepit eas actiones. Cùm verò iudicas tantum illi non modò licere, ſed etiam à te ipſo tribuendum eſſe, vt rogandus ſit ne nolit eſſe nos ſaluos, nimium magnam mercedem ſtatuis. Id enim ipſum illi largiris quod per illum habere videbatur reſp. Neque hoc tibi in mentẽ venit, ſi Octauius vllis dignus ſit honoribus, quia cum Antonio bellum gerat: iis qui illud malum exciderint, cuius iſtæ reliquiæ ſunt, nihil quo expleri poſſit eorum meritum tributurum vnquam populum R. ſi omnia ſimul congeſſerit. AT VIDE QVANTO DILIGENTIVS HOMINES METVANT, QVAM MEMINERINT, quia Antonius viuat, atque in armis ſit. De Cæſare verò quod fieri potuit ac debuit, tranſactũ eſt: neque iam reuocari in integrum poteſt. Octauius, is eſt qui, quid de nobis iudicaturus ſit, expectet populus Rom? nos hi ſumus de quorũ ſalute vnus homo rogandus videatur? Ego verò, vt iſthuc reuertar, is ſum qui nõ modò nõ ſupplicẽ, ſed etiam coerceã poſtulãtes vt ſibi ſupplicetur. Aut longè à ſeruientibus abero, mihíque eſſe iudicabo Romam, vbicunque liberum eſſe licebit: ac veſtri miſerebor, quibus nec ætas, neque honores, neque virtus aliena dulcedinem viuendi minuere potuerit. Mihi quidem ita beatus eſſe videbor, ſi modò conſtanter ac perpetuò placebit hoc conſilium, vt relatam putem gratiã pietati meæ. QVID ENIM EST MELIVS, QVAM MEMORIA RECTE FACTORVM ET LIBERTATE CONTENTVM NEGLIGERE HVMANA? Sed certè non ſuccumbã ſuccumbentibus, nec vincar

ab iis qui ſe vinci volunt : experiárque & tentabo omnia: neque deſiſtam abſtrahere à ſeruitio ciuitatem noſtram. Si ſecuta fuerit quæ debet fortuna, gaudebimus omnes: ſin minus, ego tamen gaudebo. Quibus enim potius hæc vita factis aut cogitationibus traducatur, quàm iis quæ pertinuerint ad liberandos ciues meos? Te Cicero rogo atque hortor, ne defatigere, neu diffidas : ſemper in præſentibus malis prohibendis, futura quoq;, niſi antè ſit occurſum, explores, ne ſe inſinuent. Fortem & liberum animum, quo & conſul & nunc conſularis remp. vindicaſti, ſine conſtantia & æquabilitate nullum eſſe putaris. FATEOR ENIM DVRIOREM ESSE CONDITIONEM SPECTATAE VIRTVTIS, QVAM INCOGNITAE. BENEFACTA PRO DEBITIS EXIGIMVS. quæ ſi aliter eueniunt, vt decepti ab his, infeſto animo reprehendimus. Itaque reſiſtere Antonio Ciceronem, etſi magna laude dignum eſt, tamen quia ille conſul, hunc cõſularem meritò præſtare videtur, nemo admiratur. Idem Cicero ſi flexerit aduerſus alios iudicium ſuum, quod tanta firmitate ac magnitudine direxit in exturbando Antonio, non modò reliqui temporis gloriam eripuerit ſibi, ſed etiam præterita euaneſcere coget. NIHIL ENIM PER SE AMPLVM EST, NISI IN QVO IVDICII RATIO EXTAT. Quia neminem magis decet quàm te, remp. amare, libertatíſque defenſorem eſſe, vel ingenio, vel rebus geſtis, vel ſtudio atque efflagitatione omnium. Quare non Octauius eſt rogandus vt velit nos ſaluos eſſe : magis tu te exſuſcita, vt eam ciuitatem in qua maxima geſſiſti, liberam atque honeſtam fore putes, ſi modò ſint populo duces ad reſiſtendum improborum conſiliis.

BRVTVS ATTICO S.

SCRIBIS mihi, mirari Ciceronem quòd nihil ſignificem vnquam de ſuis actis. Quoniam efflagitas, coactu tuo ſcribam quæ ſentio. Omnia feciſſe Ciceronem optimo animo, ſcio. Quid enim mihi exploratius eſſe poteſt quàm illius animus in remp.? Sed quædam mihi videtur, quid? dicam imperitè, vir omnium prudentiſſimus, an ambitioſè feciſſe? qui valentiſſimum Antonium ſuſcipere pro rep. non dubitarit inimicum? Neſcio quid ſcribam tibi niſi vnum, pueri & cupiditatem & licentiam potius eſſe

irritatam, quàm repreſſam à Cicerone: tantúmque eum tribuere huic indulgentiæ, vt ſe maledictis non abſtineat: iis quidẽ quæ in ipſum dupliciter récidũt, quòd & plures occîdit vno, ſéque priùs oportet fateatur ſicarium, quàm obiiciat Caſcæ quod obiicit: & imitatur in Caſca Beſtiam. An quia non omnibus horis iactamus idus Martias, ſimiliter atque ille nonas Decemb. ſuas in ore habet, eo meliore conditione Cicero pulcherrimum factum vituperabit, quàm Beſtia & Clodius reprehendere illius conſulatum ſoliti ſunt? Suſtinuiſſe mihi gloriatur bellum Antonii togatus Cicero noſter. Quid hoc mihi prodeſt, ſi merces Antonii oppreſſi poſcitur, in Antonii locum ſucceſſio: & ſi vindex illius mali auctor extitit alterius, fundamentum & radices habituri altiores, ſi patiamur? vt iam iſta quæ facit, non dominationem, non, ſed dominum Antonium timentis ſint. Ego autem gratiam non habeo, ſiquis, dum ne irato ſeruiat, rem ipſam non deprecatur: imò triumphus & ſtipendium decernitur, & omnibus decretis ornatur. Pudeat conſpicere fortunam, cuius nomen ſuſceperit. Conſularis hoc, an Ciceronis eſt? Quoniam mihi tacere non licuit, leges quæ tibi neceſſe eſt moleſta eſſe. Etenim ipſe ſentio quanto cum dolore hæc ad te perſcripſerim: nec ignoro quid ſentias in rep. & quàm deſperatam quoque ſanari putes poſſe. Nec mehercule te, Attice, reprehendo. ætas enim, mores, liberi ſegnem efficiunt: quod quidem etiam ex Flauio noſtro perſpexi. Sed redeo ad Ciceronem. Quid inter Saluidenum & eum intereſt? Quid autem amplius ille decerneret? Timet (inquies) etiam nunc reliquias belli ciuilis. Quiſquam ergo ita tìmet profligatum, vt neque potentiam eius qui exercitum victorem habeat, neque temeritatem pueri putet extimeſcendam eſſe? An hoc ipſum ea re facit, quòd illi propter amplitudinem omnia iam vltróque deferenda putat? O magnam ſtultitiam timoris, id ipſum quod verearis, ita cauere, vt cùm vitare fortaſſe potueris, vltrò accerſas & attrahas! Nimiũ timemus mortẽ & exilium & paupertatem. Hæc videntur Ciceroni vltima eſſe in malis: &, dum habeat à quibus impetret quę velit & à quibus colatur ac laudetur, ſeruitutem, honorificam modò, non aſpernatur: ſi quicquam in extrema ac miſerrima contumelia poteſt honorificum eſſe. Licet ergo patrem appellet

Octauius Ciceronem,referat omnia, laudet, gratias agat: tamen illud apparebit, verba rebus eſſe contraria. Quid enim tam alienũ ab humanis ſenſibus eſt, quàm eũ patris habere loco,qui ne liberi quidẽ hominis numero ſit?Atqui eò tendit, id agit, ad eum exitum properat vir optimus,vt ſit illi Octauius propitius. Ego verò iã iis artibus nihil tribuo, quibus ſcio Ciceronẽ inſtructiſſimũ eſſe. Quid enim illi proſunt, quæ pro libertate patriæ,de dignitate,quæ de morte,exilio, paupertate ſcripſit copioſiſſimẽ? Quãto autẽ magis illa callere videtur Philippus, qui priuigno minus tribuerit quàm Cicero alieno tribuat? Deſinat igitur gloriãdo etiã inſectari dolores noſtros. Quid enim noſtra,victũ eſſe Antoniũ?ſi victus eſt, vt alii vacaret quod ille obtinuit?tametſi tuę literæ dubia etiã nũc ſignificãt. Viuat hercule Cicero,qui poteſt ſupplex & obnoxius:ſi neq; ętatis, neq;honorũ,neq; rerum geſtarũ pudet. Ego certè,quin cũ ipſa re bellũ gerã,hoc eſt, cũ regno & imperiis extraordinariis,& dominatione & potentia, quæ ſupra leges ſe eſſe velit,nulla erit tã bona cõditio ſeruiẽdi, qua nõ deterrear: quãuis ſit vir bonus, vt ſcribis,Antonius:quod ego nũquã exiſtimaui. Sed dominũ,ne parẽtẽ quidem,maiores noſtri voluerunt eſſe. Te niſi tantũ amarẽ quantũ Ciceroni perſuaſum eſt diligi ab Octauio:hæc ad te nõ ſcripſiſſem.Dolet mihi quòd tu nũc ſtomacharis, amantiſſimus tũ tuorũ omnium, tũ Ciceronis.Sed perſuade tibi,de volũtate propria mea nihil eſſe remiſſũ, de iudicio largiter.Neq; enim impetrari poteſt,quin,quale quidq; videatur ei,talẽ quiſq; de illo opinionẽ habeat. Vellẽ mihi ſcripſiſſes quæ conditiones eſſent Atticæ noſtræ. potuiſſem aliquid tibi de meo ſenſu perſcribere.Valetudinẽ Porciæ meæ tibi curæ eſſe nõ miror. Deniq; quod petis faciam libẽter.nam etiã ſorores meæ rogant.& hominem noro, & quid ſibi voluerit.

Epiſtola quæ ſequitur ex Germanica editione eſt petita.

BRVTVS CICERONI S.

LITERAS tuas valde expecto,quas ſcripſiſti poſt nũtios noſtrarũ rerũ,& de morte Treboniĩ. nõ enim dubito quin mihi cõſiliũ tuũ explices.Indigno ſcelere & ciuẽ optimũ amiſimus, & prouinciæ poſſeſſione pulſi ſumus, quam recuperari facile eſt.Neq; minus turpe aut flagitioſum erit pòſt recuperari. Antonius adhuc eſt nobiſcũ: ſed mediusfidius & moueor hominis precibus, & timeo ne illum aliquorum furor excipiat: planè æſtuo. Quòd ſi ſcirem quid

tibi placeret, ſine ſollicitudine eſſem. id enim optimum eſſe perſuaſum eſſet mihi. Quare quamprimũ fac me certiorem quid tibi placeat. Caſſius noſter Syriam, legiones Syriacas habet, vltrò quidem à Murco & à Marcio, & ab exercitu ipſo accerſitus. Ego ſcripſi ad Tertiam ſororem & ad matrem, ne priùs ederent hoc quod optimè ac feliciſſimè geſſit Caſſius, quàm tuum conſilium cognouiſſent, tibíque viſum eſſet. Legi orationes duas tuas, quarũ altera calendis Ian. vſus es: altera de literis meis, quæ habita eſt abs te contra Calenum. Nunc ſcilicet hoc expectas, dum eas laudẽ. Neſcio animi an ingenii tui maior in his libellis laus contineatur. Iam concedo vt vel Philippici vocentur: quod tu quadam epiſtola iocans ſcripſiſti. Duabus rebus egemus, Cicero, pecunia & ſupplemento: quarum altera poteſt abs te expediri: vt aliqua pars militum iſtinc mittatur nobis, vel ſecreto conſilio aduerſus Panſam, vel actione in ſenatu: altera, quæ magis eſt neceſſaria, neque meo exercitui magis quàm reliquorũ. Hoc magis doleo, Aſiam nos amiſiſſe, quam ſic vexari à Dolabella audio, vt iam non videatur crudeliſſimum eius facinus, interfectio Trebonii. Vetus Antiſtius me tamen pecunia ſubleuauit. Cicero filius tuus ſic mihi ſe probat, induſtria, patientia, labore, animi magnitudine, omni denique officio, vt prorſus nunquam dimittere videatur cogitationem, cuius ſit filius. Quare quoniam efficere non poſſum pluris facias eum qui tibi eſt cariſſimus, illud tribue iudicio meo, vt tibi perſuadeas non fore illi abutendũ gloria tua, vt adipiſcatur honores paternos. Cal. Aprilib. Dyrrhachio.

M. BRVTVS ET C. CASSIVS PRAETT.
M. ANTONIO COS. S. P. D.

De tua fide & beneuolẽtia in nos niſi perſuaſũ eſſet nobis, nõ cõſcripſiſſemus hæc tibi, quæ profectò, quãdo iſtũ animũ habes, in optimã partẽ accipies. Scribitur nobis magnã veteranorũ multitudinẽ Romã cõueniſſe iã, & ad calẽdas Iunias futurã multo maiorẽ. De te ſi dubitemus aut vereamur, ſim⁹ noſtri diſſimiles. Sed certè cùm ipſi in tua poteſtate fuerimus, tuóq; adducti cõſilio dimiſerim⁹ ex municipiis noſtros neceſſarios, neq; ſolùm edicto ſed etiã literis id fecerim⁹: digni ſumus quos habeas tui cõſilii participes, in ea pręſertĩ re quę ad nos pertinet. Quare petim⁹ à te, facias nos certiores tuę volũtatis in nos, putéſne nos tuos fore

in tanta frequentia veteranorum,quos etiam de reponẽda ara cogitare audimus : quod velle te probare vix quiſquã credere poſſe videtur,qui nos ſaluos & honeſtos velit.Nos ab initio ſpectaſſe otium, nec quicquam aliud à libertate cõmuni quæſiſſe, exitus declarat. Fallere nemo nos poteſt, niſi tu : quod certè abeſt à virtute tua & fide : ſed alius nemo facultatem habet decipiendi nos. tibi enim vni credimus, & crédituri ſumus. Maximo de nobis timore afficiũtur amici noſtri : quibus etſi tua fides explorata eſt,tamen illud in mẽtẽ venit, multitudinẽ veteranorũ facili⁹ impelli ab alio quolibet, quàm à te retineri poſſe. Reſcribas nobis ad omnia, rogamus. Nam illud valde leue eſt ac nugatorium, ea re denuntiatum eſſe veteranis,quòd de cõmodis eorum menſe Iunio laturus eſſes. Quem enim impedimento futurũ putas, cùm de nobis certum ſit, nos quieturos? Non debemus cuiquam videri nimium vitæ cupidi, cùm accidere nobis nihil poſſit ſine pernicie & confuſione omnium rerum. Vale.

M. BRVTVS ET C. CASSIVS PRAETT.
M. ANTONIO COS. S. P. D.

LITERAS tuas legimus ſimillimas edicti tui, contumelioſas, minaces, minimè dignas quæ à te nobis mitterentur. Nos,Antoni, te nulla laceſſiuimus iniuria : neq; miraturum credidimus, ſi prætores & ea dignitate homines aliquid edicto poſtulaſſemus à conſule. Quòd ſi indignaris auſos eſſe id facere, concede nobis vt doleamus, ne hoc quidem abs te Bruto & Caſſio tribui. Nam de delectibus habitis, & pecuniis imperatis,exercitibus ſollicitatis, & nuntiis trans mare miſſis, quòd te queſtum eſſe negas : nos tibi quidem credimus,optimo animo te feciſſe: ſed tamẽ neq; cognoſcimus quicquã eorũ,& te miramur, cùm hæc reticueris, non potuiſſe continere iracundiam tuam, quin nobis de morte Cæſaris obiiceres. Illud verò quemadmodum ferendum ſit,tute cogita : non licere prætoribus, concordiæ ac libertatis cauſa,per edictum de ſuo iure decedere, quin conſul arma minetur. Quorum fiducia nihil eſt quòd nos terreas. Neque enim decet aut conuenit nobis,periculo vlli ſubmittere animum noſtrũ.Neq; eſt Antonio poſtulandum vt iis imperet quorum opera liber eſt. Nos ſi alia hortarentur vt bellum ciuile ſuſcitare vellemus,literæ tuæ nihil proficerent. Nulla enim minan-

tis auctoritas apud liberos eſt. Sed pulchrè intelligis non poſſe nos quóquam impelli: & fortaſſis ea re minaciter agis, vt iudicium noſtrum metus videatur. Nos in hac ſententia ſumus, vt te cupiamus etiã in libera rep. magnũ atque honeſtum eſſe, vocemus te ád nullas inimicitias: ſed tamen pluris noſtram libertatem quàm tuam amicitiam æſtimemus. Tu etiam atq; etiam vide quid ſuſcipias, quid ſuſtinere poſſis: neq; quàm diu vixerit Cæſar, ſed quàm nõ diu regnarit, fac cogites. Deos quæſumus, conſilia tua reip. ſalutaria ſint, ac tibi: ſin min⁹, vt ſalua atq; honeſta rep. tibi quàm minimũ noceât, optamus. Pridie nonas Sext. Vale.

D. BRVTI EPISTOLAE.

D. BRVTVS M. BRVTO ET C. CASSIO S. D.

QVO IN ſtatu ſimus cognoſcite. Heri veſperi apud me Hirtius fuit: qua mente eſſet Antonius demonſtrauit: peſſima ſcilicet & infideliſſima. Nam ſe neque mihi prouinciam dare poſſe aiebat, neq; arbitrari, tutò in vrbe eſſe quenquam noſtrûm: adeo eſſe militum concitatos animos & plebis. Quod vtrunque eſſe falſum, puto vos animaduertere: atque illud eſſe verum quod Hirtius demonſtrabat: timere eum ne, ſi mediocre auxilium dignitatis noſtræ habuiſſemus, nullæ partes iis in rep. relinquerentur. Cùm in his anguſtiis verſarer, placitum eſt mihi vt poſtularem legationem liberam mihi reliquíſque noſtris, vt aliqua cauſa proficiſcendi honeſta quæreretur. Hoc ſe impetraturum pollicitus eſt: nec tamen impetraturum confido, tanta eſt hominum inſolentia & noſtri inſectatio. At ſi dederint quod petimus, tamen paulo pòſt futurum puto vt hoſtes iudicemur, aut aqua & igni nobis interdicatur. Quid ergo eſt, inquis, tui conſilii? dandus eſt locus fortunæ: cedendum ex Italia: migrandum Rhodum, aut aliquò terrarum, arbitror. Si melior caſus fuerit, reuertemur Romam: ſi mediocris, in exilio viuemus: ſi peſſimus, ad nouiſſima auxilia deſcendemus. Succurret fortaſſe hoc loco alicui veſtrûm, cur nouiſſimum tempus expectemus potius quàm nunc aliquid moliamur. Quia vbi conſiſtamus non habemus, præter Sex. Pompeium, & Baſſum Cæcilium: qui mihi videntur, hoc nuntio de Cæſare allato,

firmiores futuri. Satis in tempore ad eos accedemus, vbi quid valeant ſcierimus. Pro Caſſio & te, ſi quid me velitis recipere, recipiã. Poſtulat enim hoc Hirtius vt faciã. Rogo vos quàm primùm mihi reſcribatis. nã nõ dubito quin de his rebus ante horam quartam Hirtius certiorem me ſit facturus, quem in locum conuenire poſſimus. Quò me velitis venire, reſcribite. Poſt nouiſſimum Hirtii ſermonem, placitum eſt mihi poſtulare vt liceret nobis eſſe Romæ publico præſidio. quod illos nobis conceſſuros nõ puto. magnam enim inuidiam iis faceremus. Nihil tamen non poſtulandũ putaui, quod æquum eſſe ſtatuerẽ. Valete.

D. BRVTVS IMP. COS. DESIGN. M. C. S. P. D.

SI DE tua in me voluntate dubitarẽ, multis à te verbis peterem vt dignitatem meam tuerere: ſed profectò eſt ita vt mihi perſuaſi, me tibi eſſe curæ. Progreſſus ſum ad Tranſalpinos cum exercitu, non tam nomen captans imperatorium, quàm cupiẽs militibus ſatisfacere, firmóſque eos ad tuendas noſtras res efficere. quod mihi videor conſequutus. Nam & liberalitatem noſtram & animum ſunt experti. cum omnium bellicoſiſſimis bellum geſſi, multa caſtella cepi, multa vaſtaui. Non ſine cauſa ad ſenatum literas miſi. Adiuua nos tua ſententia: quod cùm facies, ex magna parte communi commodo inſeruieris. Vale.

D. BRVTVS M. T. C. S. P. D.

PANSA amiſſo quantum detrimenti reſp. acceperit, nõ te præterit: nunc auctoritate & prudentia tua proſpicias oportet ne inimici noſtri, coss. ſublatis, ſperent ſe conualeſcere poſſe. Ego, ne conſiſtere poſſit in Italia Antonius, dabo operã. ſequar eum confeſtim. vtrunq; me præſtaturũ ſpero, ne aut Ventidius elabatur, aut Antonius in Italia moretur. In primis rogo te, ad hominẽ ventoſiſſimũ, Lepidũ, mittas, ne bellũ nobis redintegrare poſſit, Antonio ſibi cõiũcto. Nã de Pollione Aſinio, puto te proſpicere quid ſit facturus. multæ & bonæ & firmæ ſunt legiones Lepidi & Aſinii. Neque hæc idcirco tibi ſcribo quòd te non eadẽ animaduertere ſciã, ſed quòd mihi perſuaſiſſimũ eſt, Lepidũ rectè facturũ nũquam, ſi fortè vobis id de hoc dubiũ eſt. Plãcũ quoq; cõfirmetis oro: quẽ ſpero, pulſo Antonio, reip. non defuturũ. Si ſe Alpes Antonius traiecerit, cõſtitui præſidiũ in Alpibus collocare, & te de omni re facere certiorem. Quarto calendas Maias, ex caſtris, Rhegii. Vale.

D. BRVTVS M. T. C. S. D.

NON mihi remp. plus debere arbitror, quàm me tibi. gratiorem me eſſe in te poſſe, quàm iſti peruerſi ſint in me, exploratum habes. Si autem hoc tempore ab his videatur dici cauſa ſimulationis, malle mehercule tuũ iudiciũ quàm ex altera parte, omniũ iſtorum. Tu enim à certo ſenſu & vero iudicas de nobis: quod iſti ne faciant, ſumma maleuolentia & liuore impediuntur. Interpellẽt me quo minùs honoratus ſim, dum ne interpellent quo minùs reſp. à me cõmodè adminiſtrari poſſit. quæ quãto ſit in periculo, quàm potero breuiſſimè exponã. Primùm omniũ quantã perturbationẽ rerum vrbanarũ afferat obitus cõſulũ, quãtámq; cupiditatẽ hominibus iniiciat nouitas, non te fugit. Satis me multa ſcripſiſſe, quæ literis cõmendari poſſint, arbitror. Scio enim cui ſcribã. Reuertor nũc ad Antoniũ: qui ex fuga cùm paruulã manum peditũ haberet inermiũ, ergaſtula ſoluẽdo, omnéq; genus hominũ arripiendo, ſatis magnũ numerũ videtur effeciſſe. Huc acceſſit man' Vẽtidii, quæ trãs Apenninũ itinere facto difficillimo ad Vada peruênit, atq; ſe ibi cũ Antonio cõiunxit. Eſt numerus veteranorũ & armatorũ ſatis frequẽs cũ Vẽtidio. Cõſilia Antonii hæc ſint neceſſe eſt: aut ad Lepidũ vt ſe cõferat, ſi recipitur: aut Apẽnino Alpibúſque ſe teneat, & decurſionibus per equites, quos habet multos, vaſtet ea loca in quę incurrerit: aut rurſus ſe in Etruriã referat, quòd ea pars Italię ſine exercitu eſt. Quòd ſi me Cęſar audiſſet, atq; Apenninũ trãſiſſet, in tantas anguſtias Antoniũ cõpuliſſet, vt inopia potiùs quàm ferro cõficeretur. Sed neq; Cæſari imperari poteſt, nec Cęſar ſuo exercitui: quod vtrũq; peſſimũ eſt. Cùm hęc talia ſint, quo minùs, quod ad me pertinebit, homines interpellẽt, vt ſuprà ſcripſi, nõ impedio. Hæc quẽadmodũ explicari poſſint, aut à te cùm explicabuntur, ne impediãtur timeo. Alere iã milites nõ poſſum. Cùm ad rẽp. liberãdam acceſſi, mihi fuit ſeſtertiûm quatuor millibus amplius. Tãtũ abeſt vt meę rei familiaris liberũ ſit quicquam, vt meos iam omnes amicos ære alieno obſtrinxerim. Septenũ numerum legionum alo: qua difficultate, tu arbitrare. Non ſi Varronis theſauros haberem, ſuſtinere ſumtum poſſem. Cùm primùm de Antonio exploratũ habuero, faciã te certiorem. Tu me amabis ita, ſi me hoc idem in te facere ſenſeris. III. nonas Maii, ex caſtris, Derthona. Vale.

D. BRVTVS IMP. ET COS. DES. M. T. C. S. D.

EODEM exemplo literæ à te mihi redditæ ſunt, quo pueri mei attulerunt. Tantum me tibi debere exiſtimo quantum perſoluere difficile eſt. Scripſi tibi quæ hic gererẽtur. In itinere eſt Antonius, ad Lepidum proficiſcitur: ne de Planco quidem ſpem adhuc abiecit, vt ex libellis eius animaduerti, qui in me inciderunt. In quibus quos ad Aſinium, quos ad Lepidum, quos ad Plancum mitteret, ſcribebat. Ego tamen non habui ambiguum, & ſtatim ad Plancum miſi: & biduo ab Allobrogibus, & totius Galliæ legatos expecto, quos confirmatos domum remittam. Tu, quæ iſtic opus erunt adminiſtrari, proſpicies vt ex tua voluntate reíque publicæ commodo fiant. Maleuolentiæ hominum in me, ſi poteris,, occurres: ſi non poteris, hoc te conſolabere, quòd me de ſtatu meo nullis cõtumeliis deterrere poſſunt. Pridie nonas Maii. Ex caſtris, finibus Statiellenſium.

D. BRVTVS M. T. S. D.

IAM NON ago tibi gratias. Cui enim re vix referre poſſum, huic verbis non patitur res ſatisfieri. Attendere te volo quæ in manibus ſunt. Qua enim prudentia es, nihil te fugiet, ſi meas literas diligenter legeris. Sequi confeſtim Antonium his de cauſis, Cicero, non potui. erã ſine equitibus, ſine iumentis: Hirtium periſſe neſciebam: Cæſari non credebam, priùs quàm conueniſſem & colloquutus eſſem. Hic dies hoc modo abiit. Poſtridie manè à Panſa ſum accerſitus Bononiam. Cùm in itinere eſſem, nuntiatũ mihi eſt eum mortuum eſſe. Recurri ad meas copiolas. ſic enim verè eas appellare poſſum. Sunt extenuatiſſimæ, & inopia omnium rerum peſſimè acceptæ. Biduo me Antonius anteceſſit, itinere multo maiore fugiens quàm ego ſequens. Ille enim iit paſſim, ego ordinatim. Quacunque iuit, ergaſtula ſoluit, homines arripuit: conſtitit nuſquã priùs quàm ad Vada venit. quẽ locũ volo tibi eſſe notũ. Iacet inter Apẽninũ & Alpes, impeditiſſimus ad iter faciẽdum. Quum abeſſem ab eo millia paſſuum triginta, & ſe iam Ventidio coniunxiſſet, concio eius ad me eſt allata, in qua petere cœpit à militibus, vt ſe trans Alpes ſequerẽtur: ſibi cum M. Lepido conuenire. Succlamatum eſt, & frequenter, à militibus Ventidianis (nam ſuos valde quàm paucos habet) ſibi aut in Italia pereundum eſſe aut vincẽdum.

dum. Etiam orare cœperunt vt Pollentiam iter facerent Cùm ſuſtinere eos non poſſet, in poſterum diem iter ſuum contulit. Hac re mihi nuntiata, ſtatim quinque cohortes Pollentiam præmiſi, meúmque iter eò contuli. hora antè prçſidium meum Pollentiam venit, quàm Trebellius cum equitibus. ſanè quàm ſum gauiſus. in hoc enim victoriam puto conſiſtere. In ſpem venerant: quòd neque Planci quatuor legiones omnibus ſuis copiis pares arbitrabãtur: neque ex Italia tam celeriter exercitum traiici poſſe credebant. quos ipſi adhuc ſatis arroganter Allobroges, equitatúſque omnis qui eò præmiſſus erat à nobis, ſuſtinebant: noſtróq; aduentu ſuſtineri facilius poſſe cõfidimus. Tamẽ ſi quo etiam caſu Iſaram ſe traiecerint, nequid detrimenti reip. iniungant, ſumma à nobis dabitur opera. Vos magnum animum optimámque ſpem de ſumma reip. habere volumus, cùm & nos & exercitus noſtros ſingulari concordia coniunctos, ad omnia pro vobis videatis paratos. Sed tamen nihil de diligentia remittere debetis, daréque operã vt quàm paratiſſimi ab exercitu reliquíſque rebus pro noſtra ſalute contra ſceleratiſſimam conſpirationem hoſtium confligamus. qui quidem eas copias quas diu ſimulatione reip. compararant, ſubitò ad patriæ periculum conuerterunt. Vale.

D. BRVTVS M. T. C. S. P. D.

AD ſenatum quas literas miſi velim priùs perlegas, & ſiqua tibi videbuntur commutes. Neceſſariò me ſcripſiſſe ipſe animaduertes. nam cùm putarem quartam & Martiã legiones mecum futuras, vt Druſo Paulóque placuerat, vobis aſſentientibus, minus de reliquis rebus laborandum exiſtimaui. Nunc verò cùm ſim cum tironibus egentiſſimis, valde & meam & veſtram vicem timeam neçeſſe eſt. Vicetini me & M. Brutum præcipuè obſeruant. His nequam patiare iniuriam fieri in ſenatu vernarum cauſa, à te peto. Cauſam habẽt optimam, officium in rep. ſummum: genus hominum aduerſariorum ſeditioſum & inertiſſimum. XII. calendas Iun. Vercellis. Vale.

D. BRVTVS IMP. COS. DES. M. T. C. S. D.

QVOD pro me non facio, id pro te facere meus in te amor tuáque officia cogunt: vt timeam. Sæpe enim mihi cùm eſſet dictum, neque à me contemtum, nouiſſimè Labeo Segulius, homo ſui ſimillimus, narrauit mihi, apud

Cæſarem ſe fuiſſe, multúmque ſermonem de te habitum eſſe: ipſum Cæſarem nihil ſanè de te queſtum, niſi dictum, quòd diceret te dixiſſe, laudandum adoleſcentem, ornandum, tollendum: ſe non eſſe commiſſurum vt tolli poſſit. Hoc ego Labeonem credo illi retuliſſe, aut finxiſſe dictum, non ab adoleſcente prolatum. Veteranos verò peſſimè loqui, volebat Labeo me credere, & tibi ab iis inſtare periculum: maximéque indignari quòd in decemuiris neque Cæſar neque ego habiti eſſemus: atque omnia ad veſtrum arbitrium eſſent collata. Hæc cùm audiuiſſem & iam in itinere eſſem, committendum non putaui, priùs vt Alpes tranſgrederer, quàm quid iſtic ageretur, ſcirem. Nã de tuo periculo, crede mihi, iactatione verborum, & denũtiatione periculi, ſperare eos, te perterrefacto, adoleſcẽte impulſo, poſſe magna conſequi præmia: & totam iſtam cantilenam ex hoc pendêre vt quam plurimum lucri faciant. Neq; tamen nõ te cautũ eſſe volo & inſidias vitantem. Nihil enim mihi tua vita poteſt eſſe iucũdius neque carius. Illud vide, ne timendo magis timere cogare: & quibus rebus poteſt occurri veteranis, occurras. Primùm quod deſiderant de decemuiris, facias: deinde de præmiis. Si tibi videbitur, agros militũ eorũ qui cum Antonio veterani fuerunt, his dandos cẽſeas ab vtriſq; noſtrûm. De nummis, lentè ac ratione habita pecuniæ, ſenatũ de ea re cõſtituturũ: quatuor legionibus iis quibus agros dandos cẽſuiſtis, video facultatem fore ex agris Syllanis & agro Campano. Æqualiter aut ſorte agros legionibus aſſignari puto oportere. Hæc me tibi ſcribere non prudentia mea hortatur, ſed amor in te, & cupiditas otii: quod ſine te conſiſtere non poteſt. Ego, niſi valde neceſſe fuerit, ex Italia non excedam. legiones armo, paro: ſpero me non peſſimum exercitum habiturum ad omnes caſus & impetus hominum. De exercitu quem Panſa habuit, legionẽ mihi Cæſar non remittit. Ad has literas ſtatim mihi reſcribe: tuorúmq; aliquẽ mitte, ſi quid recõditum magis erit, méque ſcire opus eſſe putaris. Vale. VII. calendas Ian. Eporædia.

D. BRVTVS M. T. C. S. P. D.

Nos hîc valemus rectè, & quò meliùs valeamus, operam dabimus. Lepidus commodè de nobis ſentire videtur: omni timore depoſito debemus reip. conſulere. Quòd ſi omnia eſſent aliena, tamen tribus tantis exercitibus pro-

priis reip. valentibus, magnum animum habere debebas: quem & ſemper habuiſti, & nunc fortuna adiuuãte augere potes. Quæ tibi ſuperioribus literis mea manu ſcripſi, terrendi tui cauſa homines loquuntur. Si frenum momorderis, peream ſi te omnes quotquot ſunt, conantem loqui ferre poterunt. Ego tibi, vt antea ſcripſi, dum mihi à te literæ veniant, in Italia morabor. Vale. VIII. calendas Iun. Eporædia.

D. B. IMP. M. T. C. S. P. D.

IN maximo meo dolore hoc ſolatio vtor, quòd intelligunt homines, non ſine cauſa me timuiſſe iſta quæ acciderunt. Deliberent vtrũ traiiciãt legiones ex Africa, nécne: & ex Sardinia Brutum accerſant, nécne: mihi ſtipendium dent, annon, decernant. Ad ſenatum literas miſi. Crede mihi, niſi iſta omnia ita fiunt quẽadmodum ſcribo, magnũ nos omnes adituros periculum. Rogo te, videte quibus hominibus negotium detis, qui ad me legiones adducant. & fide opus eſt, & celeritate. Vale. III. nonas Iunias, ex caſtris.

M.T. CICERONIS EPISTOlæ tres, quarum prima reſpondet illi D. Bruti, cuius initium eſt, Quod pro me nō facio, &c. ſecunda reſpōdet illi, Nos hîc valemus rectè: tertia (ſicut & ſecunda) laconiſmum & breuitatem literarum eius imitari ſe velle dicit.

M. T. C. D. BRVTO IMP. S. P. D.

Dii iſti Segulio malè faciant, homini nequiſſimo omnium qui ſunt, qui fuerunt, qui futuri ſunt. Quid? tu illum tecum ſolum, aut cum Cæſare, qui neminem prætermiſerit quicum loqui potuerit, cui non eadem iſta dixerit? Te tamen, mi Brute, ſic amo vt debeo, quòd iſtud quicquid eſſet nugarum, me ſcire voluiſti. Signum enim magnum amoris dediſti. Nam quod idem Segulius ait, veteranos queri quòd tu & Cæſar in decemuiris non eſſetis, vtinã ne ego quidem eſſem. Quid enim moleſtius? Sed tamen cùm ego ſenſiſſem de iis qui exercitus haberẽt ſententiam ferri oportere: iidem illi qui ſolent, reclamarunt. Itaque excepti etiam eſtis, me vehementer repugnante. Quocirca Segulium negligamus, qui res nouas quærit, non quò veterem comederit: (nullam enim habuit) ſed hanc ipſam recentẽ nouã deuorauit. Quod autẽ ſcribis, te, quod pro te ipſo non facias, id pro me facere, vt de me timeas aliquid: omni te, vir optime mihíque cariſſime Brute, de me metu libero. Ego enim, quæ prouideri poterunt, non fallar in iis: quæ cautionem non habebunt, de his non ita valde laboro. Sim etenim impudens, ſi plus poſtulem quàm homini à rerum natura tribui poteſt. Quod mihi præcipis vt caueam, ne timendo magis timere cogar: & ſapienter & amiciſſimè præcipis. Sed velim tibi perſuadeas, cùm te conſtet excellere hoc genere virtutis, vt nunquam extimeſcas, nunquam perturbere, me huic tuæ virtuti proximè accedere. Quamobrem neque metuam quicquam, & cauebo omnia. Sed vide ne tua iam, mi Brute, culpa futura ſit, ſi ego quicquã timeam. tuis enim opibus & conſulatu tuo, etiam ſi timidi

eſſemus, tamen omnem timorem abiiceremus : præſertim cùm perſuaſum omnibus eſſet, mihíque maximè, nos à te vnicè diligi. Conſiliis tuis quæ ſcribis, de quatuor legionibus, déque agris aſſignandis ab vtriſque veſtrûm, vehementer aſſentior. Itaque cùm quidam de collegis noſtris agrariam curationem ligurirent, diſturbaui rem, totámq; vobis integram reſeruaui. Siquid erit occultius, &, vt ſcribis, reconditum, meorum aliquem mittam, quò fidelius ad te literæ perferantur. Vale. Pridie non. Iun.

CICERO S. D. BRVTO.

NARRABO tibi : antea ſubiraſcebar breuitati tuarum literarum : nunc mihi loquax eſſe videor. te igitur imitabor. Quàm multa, quàm paucis ! Te rectè valere, operámque dare vt quotidie melius : Lepidum commodè ſentire : tribus exercitibus quiduis nos oportere confidere. Si timidus eſſem, tamen iſta epiſtola mihi omnem metum abſterſiſſes. ſed, vt mones, frænum momordi. etenim qui te incluſo, omnem ſpem habuerim in te, quid nunc putas ? cupio iam vigiliam meam, Brute, tibi tradere, ſed ita vt nõ deſim conſtantiæ meę. Quod ſcribis, in Italia te moraturum dum tibi literæ meæ veniant : ſi per hoſtem licet, non erraris. multa enim Romæ. ſin aduentu tuo bellum confici poteſt : nihil ſit antiquius. Pecunia expeditiſſima quæ erat, tibi decreta eſt. Habes amantiſſimum Seruiliũ. nos non deſumus. Vale. VIII. id. Iun.

CICERO D. BRVTO S. D.

EXPECTANTI mihi tuas quotidie literas, Lupus noſter ſubitò denuntiauit vt ad te ſcriberem, ſiquid vellẽ. ego autem, etſi quid ſcriberem nõ habebam (acta enim ad te mitti ſciebam : inanem autem ſermonem literarum tibi iniucundum eſſe audiebam) breuitatem ſequutus ſum, te magiſtro. Scito igitur, in te & in collega ſpem omnẽ eſſe. De Bruto autem nihil adhuc certi : quem ego, quemadmodum præcipis, priuatis literis ad bellum commune vocare nõ deſino. qui vtinam iam adeſſet : inteſtinum vrbis malũ, quod eſt nõ mediocre, minus timeremus. Sed quid ago? non imitor λακωνισμὸν tuum. altera iam pagella procedit. Vince & vale. XIIII. cal. Quint.

RAINVTII FLORENTINI
IN EPISTOLAS BRVTI
è Græco à ſe redditas, Præfatio ad Nicolaum V. Pont. Max.

SOLENT, beatiſsime Pater, qui inuigilant alicui operi quod ad mores hominum ſpectet, vel ad rerum notionem, ſeu vitæ decorem, illud principibus, ceu diis in terris, ſacrare. Quē morem, nimirum commendatione dignum, & ab religione minimè alienum, à Iouis ſeculo initium habuiſſe, & ad noſtra vſque tempora ſeruatum reperio. Nam cùm Iupiter, eiecto de regno patre Saturno, maiorem vitæ partem in Olympo monte coleret, quicunque quidpiam noui inueniſſent, quod vitæ hominum vſui fuiſſet, ad ipſum veniebant, ac ei ſuas inuentiones dedicabant. Hunc ipſum morem poſteros deinde ſeruaſſe, exemplis potiſsimum ſciri licet. Quippe Æſopus, fabulator egregius, fabularum opuſculum quod Græcè conſcripſit, Crœſo Lydorum regi ſacrauit. Nicander quoque Pergamenus, autor vetuſtiſsimus, Theriaca & Alexipharmaca, verſu hexametro edita, ad Attalum Pergamenum perſcripſit. Oppianus Cilix, poeta ſui seculi non obſcurus, poema ſuum De natura piſcium, verſu hexametro compoſitum, Commodo Imperatori vouit. Cui Commodo Iulius quoque Polydeuces opus De rerum vocabulis emendatiſsimum dedicauit. Idémque alij quamplures ſuis temporibus feciſſe traduntur, quos percenſere non datur in præſentia locus. Horum igitur veſtigia ſecutus, quaſdam epiſtolas M. Bruti Græcè conſcriptas, quo tempore ipſe & Caſsius, mortuo Cæſare, bellum cum Dolabella, pro Syria Aſiáque prouinciis, ſibi per Senatum decretis, gerūt: & quas quidam Mithridates, vir ſanè haud rudis, ſed in dicendo ſatis peritus, hinc inde diſperſas coegit, ac illis, pro ſui exercitatione ingenij, characterem Bruti imitando, reſcripſit, (vt in epiſtola ſua inferius ſcripta dilucidè patet) his noctibus proximè breuioribus, tuo nomine feci Latinas. Quod nemini abſurdum debet videri. quippe ſi illis licuit inuentiones ſuas principibus ſui ſeculi ſacrare, cur mihi fas non ſit meas lucubratiūculas illi dedicare, qui in terris vicarius eſt eius qui veræ ſapientiæ eſt fons & origo, ac veri laboris magiſter & auctor extitit & exiſtit? Et maximè, cùm eius thronum in terris hoc

noſtro ſeculo is teneat, qui iure ac meritò Pontifex appellatur, propterea quòd pontem, quibuſuis ad veræ virtutis faſtigium adire cupientibus, verbo & opere efficit, amaris bellorum turbinibus, & ex agro Domini malis fructibus euulſis, ſchiſmate ſingulari prudentia ſublato: nec minori conſilio, inquinatione Eccleſiæ Dei, ac Chriſtianorum ludibrio, abolitis, literis quoque diſciplinarúmque ſtudiis iamdiu exterminatis & flocci-factis, in ſedem ſuam, fauendo pariter ac fouendo, reductis: & (quod maximè mirum eſt) his omnibus ſumma celeritate confectis. Sed de his, loco & tempore ſuo cumulatius, ſi vita dabitur & otium, dicetur. Nunc, ne nimium vagetur oratio, redeat quò diſceſſit. Itaque, beatiſſime Pater, huiuſmodi epiſtolas ſanctitati tuæ, qua decet reuerentia, offero. Quæ licet ſint breues, & ſine pompa verborum: dicendi tamen grauitate, ſi tua ſanctitas paulo diligentius aures præſtabit, nimirum & proculdubio charas habebit.

lb.iiij.

MITHRIDATIS PRAEFATIO DE M. BRVTI EPIſtolis, & iis quibus ad illas reſpondetur, à ſe ſcriptis.

MITHRIDATES MITHRIdati nepoti.

BRVTI epiſtolas iterum ac ſæpius ſum admiratus, non vim duntaxat & breuitatis gratiam, ſed ceu cuiuſdam imperatoriæ dignitatis characterem habentes. Videtur enim nihil exiſtimari clarum, niſi quod ſit magno animo dignum. Ego verò, quod ſuper his ſentio, tibi dubium minimè eſſe arbitror. Et quanquam illis reſcribi non putem appoſitè poſſe, id tamen experiri volui, vt ea reſcribendo afferrem quæ ſingulis earum congruerent. Quod licet inuentu difficile ſit, tum ex fortuna temporum illorum nobis ignota, tum & maximè ſententiarum conditione, in quibus tunc temporis populi verſabantur: non tamen impetum animi continui, quin partim ex hiſtoriis eligens, partim ex ſecundis tertiiſque epiſtolis, quid priores ſub ſe continerent, percipiens, ipſarum catalogum, vt quiui, inſtitui. Quippe natura haud facile eſt in alienum concurrere eloquium: cùm plenum cõſequi poſſe ſuum, ſit prorſus difficile. Brutus itaque cùm milia epiſtolarum, vt viro expediebat qui cum pluribus gentibus bellum gerebat, ſcripſiſſet, ſiue ipſe, ſiue quiuis alius in ſcribendo probatus illas ſolùm edidit quas diligentius ſcriptas cenſuit: ratus, vt arbitror, perfectionem paucarum quaſi ſatis eſſe debere. Cùm igitur ille in cunctis ſe imitari nequiuerit, quónam nos pacto ſimiles aliis in dicendo eſſe poterimus? Sed dulcis quædam paſſio, ſpes eſt, quæ mortalium animos non ſolùm ad optata conſequendum pollicetur, quinetiam ad deſperata blanditur. Quare cùm nihil iam deeſſe cenſeam, tibi etiam ſine reſcripto habere maximè optanti clargior. Vnum tamen me non latet, quòd cùm Brutus, multis gentibus & populis de rebus plurimis diſſerendo ſcriberet, vno charactere iure emicuit: quem ſi mutaſſet, & formulam non ſeruaſſet, ceu ſigno aberrans, contem-

tus fidem amiſiſſet. Præterea quis aduertere debet, quòd plerique arbitrantur præſidis eſſe, imperioſè ſubditis fore ſcribendum. Sed contumelioſa reſcriptio nobis, ceu ignauis, affert reprehenſionem, & humilis oratio in reſcribendo minimè conuenit. His tamen difficultatibus conſideratis, non minus ſtudii ac operæ dedi: ac breuem exercitationem mihi quidem inſtitui, tibi verò prædium non amplum, & à nonnullis fortaſſe minus appreciandum. Quippe pleraque ante experimentum in admiratione ſolent haberi, quæ poſtea profectò, cùm dilucidè tenentur, inconſultè facilia ducuntur.

M. BRVTI EPISTOLAE, QVAS GRAECE CONSCRIpſit, cùm ipſe & Caſſius, mortuo Cæſare, cũ Dolabella, pro Syria Aſiáq; prouinciis, ſibi per Senatum decretis, bellum gerunt.

RAINVTIO FLORENTINO interprete.

Brutus Pergamenis. 1

AVDIO vos Dolabellæ dediſſe pecunias: quas ſi quidem ſponte dediſtis, feciſtis mihi iniuriam: ſi verò inuiti, oſtenditis, illas mihi vltrò dare debere.

Pergameni Bruto.

PECVNIAS Dolabellæ, cùm erat copia nobis, dare coacti ſumus: tu verò nobis ſuccenſes, qui eas tibi dare volumus: ſed quod volumus, id ex inopia efficere nequimus.

Brutus Pergamenis. 2

PECVNIAS, quo tempore iuſſimus, cùm non miſeritis nobis, nihil aliud lucri feciſſe putetis, niſi vt illas per vim exhibeatis. Itaque duplex damnum vos ſequetur. nam æquos tarditati ſumptus perſoluetis, & tanto deterius, quanto etiam inuiti, & ſine gratia, quam meritò ob obſequium reportaſſetis. Quippe non par gratia refertur

iis qui præſtò & in tempore parent, ac illis qui inuiti, & non niſi coacti, obſequia exhibent.

Pergameni Bruto.

PECVNIARVM exhibitio ſi nobis facilis foret, nõ permitteremus vt tarditate gratiam perderemus, ac duplici damno afficeremur. Quoniam qui poſſunt, ſi dare negant, nullam vtilitatem conſequuntur: cùm demum inuiti etiam plus dent, & obſequiorum gratiam perdant. At probè tenes quòd citò dare, opus eſt copiæ facultatíſque: & feſtinatio, licet vrgeat, ab inopia tandem ſuperatur. Quare nec æquum nec iuſtum eſt, vt qui præ inopia obſequi tardant, minus gratiæ reportent quàm qui ob copiam citò exhibent.

Brutus Pergamenis. 3

ORATORES veſtri pecunias attulerunt, plures quidem, vt ipſi afferunt, quàm fuerit poſſibilitas veſtra, ſed vſui noſtro longè pauciores. Videte igitur ne plus poſſitis quàm ſimulatis: ac quàm poteſtis, minus velitis.

Pergameni Bruto.

MISIMVS tibi pecunias, vſui tuo fortaſſe pauciores, ſed multo plures viribus noſtris. Inopiam itaque noſtram excuſamus, qui minus quàm volumus pecuniarum habentes, plus exhibemus quàm poſſumus, alacres.

Brutus Pergamenis. 4

DOLABELLA hoſtis eſt nobis, & vos illi, vti amico, contra me exhibetis omnia. Quid itaque ex huiuſmodi re cõſequi putatis, niſi æqua illis perpeti qui hoſtibus ſint auxilio? Quippe illis non indulgetur, quos errati non pœnitet priùs quàm omnino erogent.

Pergameni Bruto.

AMICITIAE noſtræ cũ Dolabella tu cauſa & auctor fuiſti, qui ſuper hoc nobis tardè in præſentia ſcribis. Opus enim fuit illius imperio aſſentiri priùs quàm perpeti quæ declinauimus. Cæterùm venia non denegatur illis, qui cùm norunt, ſua errata corrigunt.

Brutus Pergamenis. 5

DECRETVM veſtrum veſtris ab oratoribus apud Abderam recepi, dum ibi ex Italia exercitum expectarem: ibi verò veſtram tarditatem percipiens, longè vos culpaui. Vellem equidem Pergamenos iamdiu hæc, vt eos decuit, diligenter conſideraſſe. In aliis verò de promptitudine vos

commendaui, & præcipuè ſuper ducentorum munere talentorum, cùm olim inuiti Dolabellæ quinquaginta largiti fuiſtis.

Pergameni Bruto.

ET citò cognouimus quæ expediebant: & poſtea non tardè, ſed quando quiuimus, quæ facto opus erant, confecimus. Nam cùm nobis copia erat, non plura quàm quinquaginta talenta dedimus Dolabellæ: nunc verò cùm inopes ſimus, triplo plura volentes tibi contulimus: vt certò ſcias quantum voluntaria inopum exhibitio ſuperat eos qui in opulentia non niſi coacti & inuiti exhibent.

Brutus Rhodiis. 6

XANTHIOS, quum à nobis defeciſſent, extremo ſupplicio affecimus. nam vſque ad paruulos, omnibus cæſis, eorum patriam igne & ferro diruimus. Pataræis, quia fidi nobis extiterunt, tributa ſanè relaxauimus, ac liberos & ſui iuris eſſe conceſſimus. Atque pro reſtauratione eorum quæ demolita erant, quinquaginta talenta remiſimus. Liceat & vobis conſulere, ac videre vtrum vos pro hoſtibus, quemadmodum Xanthii, an pro amicis, ceu Pataræi, haberi velitis.

Rhodij Bruto.

XANTHIOS pro libertate reſiſtentes cùm atrociter tractaueris, nõ tamẽ Pataræos imitaturi ſumus, qui muneribus pellecti ſeruitutẽ potius ſubierunt. Sed eorũ abominantes fortunam, ac ſententiam damnantes in muneribus accipiendis, generoſitatem animi tenere conabimur. Nam decernimus, libertatem cum periculo etiã fore præclariorem, quàm quæſtu & muneribus adipiſci confugium.

Brutus Cois. 7

RHODVS quidem Caſſio iam ſeruit, ciuitas ſanè magis audax quàm propriis viribus firma exiſtẽs. Lycia verò nobis vniuerſa patet, partim bello domita, partim ne extrema ſubiret. Quæ ſanè optio profuit illis. nam volentes ea elegerunt quæ non multo pòſt inuiti feciſſent. Eligite igitur vos, vtrum coacti bello ſeruire, an nos recipiendo amici dici velitis.

Coi Bruto.

NEC Rhodiorum captiuatio, qui tua iuſſa ſpreuerant, nos ſanè terret: nec Lyciorum cum adulatione proſperitas nobis fiduciam aliquam exhibet. Quippe ſpes atq;

timor inter amicos exiſtimari debent: ſed apud eos qui alieni effecti iam ſunt, omnino contemnuntur. Nos autem qui ſuprà ad te acceſſimus, id vnum prorſus dolemus, ſi aut minis aut pollicitationibus nos, vt pecora, trahere mediteris. Velis igitur habere nos potius aliis in exemplũ, quàm aliorum exempla.

Brutus Cois. 8

NEQVE maris ſine nauibus, neque agrorum ſine cultu, vlla extat vtilitas. Itaque operam date ne naues deſint nobis, quoniam ex mari non plus abſque nauibus commodi reportatur, quàm ſi continuè quiuis in arena permaneat.

Coi Bruto.

SAEPE & frequentius contingit agricolationem nauigationémque multifariam à tempore impediri. Quod enim terra ac mare à natura habent, non tamen illud deficit omnino. Quare non eſt æquũ, id nolle poſſidere, quod licet quandoque deficiat, ad vſum ſanè de facili reducitur.

Brutus Cois. 9

QVI pro confœderatione miſſi ſunt à vobis, ii mihi renunciarunt, naues modò à vobis parari. Si quidem pro tempore paratis, ad quid vtiles ſint huiuſmodi apparatus, non video. Ea apparatio quæ minimè in tempore fit, non plus conducit quàm inapparatio, quæ penitus inutilis exiſtit.

Coi Bruto.

QVO tẽpore belli priùs apparatus fieri oportet, quàm belli vſus veniat, cognoſcimus. quam rem confœderatis non eſt facile cognoſcere, niſi multo priùs ſibi denuntietur. Verùm enim ipſos apparatus, licet tardos, non tamen exiſtimes fore inutiles. quippe ſi in tempore non aderunt, poterunt in futurum ſeruari.

Brutus Trallianis. 10

QVÒD Dolabellam in agris veſtris cum exercitu manere permittitis, ſi facere mihi iniuriam minus exiſtimatis, non rectè ſentitis. Verùm enim ſi exiſtimatis, & ſtatim vti hoſtem inde abire non cogitis, eum quem pro hoſte à nobis expulſum ſcitis, errare longè videmini. Vel igitur eum abire compellatis, vel facere nobis iniuriam fateamini. Quòd ſi eum non expellitis, videte ne ſimul cum eo vos abire cogamini.

Tralliani Bruto.

QVÒD Dolabella in agros noſtros ſe receperit,& reipublicæ noſtræ vim quampiam intulerit,nō tamen ea omnino potitur. Nos verò ducem Romanorum,quibus ſocii & amici, & ſub quorum dominio ſumus, non expelleremus,niſi in belli præmium vellemus patriam exponere noſtram. At ſiquis nobis inuitis vim aliquam inferret, opere oſtenderemus, Dolabellam non niſi nobis volentibus, intra loca noſtra caſtrametari.

Brutus Trallianis. 11

SCRIPSIMVS vobis tempore ſuperiore,quòd permittentes Dolabellam intra loca veſtra caſtrametari, multum ac nimium erratis: atque idem vobis in pręſentia ſignificamus. Nam ſi illum,ceu amicum, vti in re ſua,ſtare permittitis,aduerſus vos hæc ſibi conceditis: & cùm belli fortunæ participes ſecum ſitis, hoſtes nobis non viros eſſe oſtenditis.

Tralliani Bruto.

DE Dolabella ſuprà tibi ſatis ſignificauimus: nunc inſuper notum facimus quòd non locis ceu ſuis metatur. Illa enim noſtra ſunt: neque ſi quis illa loca ſibi tradere velit, non niſi inuiti coactíque aſſentiremur habere. Quòd ſi videmur belli fortuna ſecum participare,conſultius eſſe credimus, citò opponere ſe illis qui humilioribus dominantur, quàm virum ſocium à viribus vrgere, ac ſe vltrò Romanis hoſtes oſtendere.

Brutus Trallianis. 12

NVNCIATVM mihi eſt quòd Menodorus ciuis veſter, Dolabellæ inimico meo hoſpes & amicus exiſtens, effecerit vt intra loca veſtra caſtrametans, inde abire non vrgeretur: & nunc quærit vt intra vrbem cum exercitu recipiatur. Quod Dolabellæ prodeſſe ipſe vel quiuis alius operatus ſit, id mihi moleſtum non eſt: nec animaduertendos cuiuſpiam errores hactenus exiſtimo, conſiderata amicitia ac hoſpitalitate eorum. Sed ne in ipſum antea aliquid animaduerſionis dignum perpetretis, Menodorū è ciuitate in exilium eiiciatis, veſtro commodo & vtilitati proſpicientes: ex quo ipſe patriam vendendo, ſuum duntaxat commodum quæritat. Neque Dolabellam quoquo pacto recipiatis, ſed à finibus veſtris expellatis. quòd ſi reſiſteret, vi & armis cogatis. Quippe ſi non parebitis, non

mediocri opera vos Dolabellã recepiſſe, ſed Menodorum veſtro ſuaſu huiuſmodi res aggredi auſum fuiſſe putabo.

Tralliani Bruto.

NEC Menodorus nos impulit vt Dolabella cum exercitu reciperetur: nec antea cum copiis acceſſit, vt ſperneretur. Atque nos valde lætamur tibi videri quòd non cõſilio noſtro Menodorus quidpiam agitet. Sanè nos cum Romanis in amicitia eſſe, quamprimum faſſi ſumus. Verùm de Dolabellæ hoſpitalitate ciui noſtro ſuccenſes: & ob hoc, vt è patria abiiciatur iubes. Verùm armis & exilio vtinam opus minimè foret: & maximè, quia Menodorus Dolabellæ adhæſit, non vt patriã venderet, tum principatũ ſibi caperet: ſed abſurdum putauit, opportunis commodis non aſſiſtere amico. Tu verò, ſi præclarum eſſe exiſtimas, ſicut certè eſt, non quærere vlciſci errores, multo præclarius fore putabis, non temere eſſe credendum, ſed in ſingulis iudicium & examen eſſe adhibendum. Quòd ſi diligenter effeceris, videbis non, quibus debes, te eſſe infeſtum: ſed illos criminari in quos inimicè te geris.

Brutus Trallianis. 13

QVAS pecunias Dolabella dimiſit Menodoro, hoſpiti & amico ſuo, & ſi quæ etiam aliæ apud eius liberos depoſitæ ſunt, vel apud eos qui poſt Menodori fugam eius bona acceperunt, ad me ſtatim mittere curetis. Quòd ſi offeretis coràm mihi, habere ipſos cum liberis ſimul & vxoribus mihi deſtinetis. Quippe non cõuenit, clementiã meam illis prodeſſe in futurum, qui cùm hoſtium meorum amici & hoſpites fuerint, nullam hactenus pœnam dederint.

Tralliani Bruto.

QVOD Dolabella ſumptuoſiſſimis belli tẽporibus pecunias congregauerit, aut depoſitum fecerit, minimè eſt veriſimile: neque Menodorus è patria fugiens hoc, nedum pecunias, ſed pro ſepulchro domi reliquiſſe potuit. Mittere itaque tibi pecunias quæ non ſunt, aut homines inſontes, eſſet impoſſibile ac prorſus abſurdum. Non enim dignum fore putamus, proditionem per tuos tibi inimicos factam, ciuibus noſtris vſque ad perniciem obeſſe futuram.

Brutus Patareis. 14

DAMASIPPVM, Rhodiorum nauarchũ, poſt con-

flictum eorum fugientem à Phractis, in portum veſtrũ maximum ſe recepiſſe, ſum factus certior ab Hermodoro, mercatore Samio. Quòd ſe contulit eò, nullũ veſtrum exiſtimo eſſe peccatum: ſed ſi ibi parmanere nec inde abire permittitis, mihi ad iniuriam, & vobis ad ignauiam æquè imputabo.

Pataræi Bruto.

SI nobis citius quàm tibi renunciaſſet Hermodorus, non quemadmodum nauigans in portu noſtro latuit, Damaſippus eodem modo abiiſſet, ſed Rhodiorum conflictus pars quoq; ipſe fuiſſet. Tu verò nos æquè increpas, acſi ab initio huiuſmodi res nota fuiſſet. Venia itaque danda eſt nobis finem belli ignorantibus. quippe non eſt veriſimile nos illum recepiſſe, neque ignauiæ, vtrum pro defenſione ſua venit, ignoraſſe.

Brutus Caunijs. 15

OSTENDITIS per legatos, vos mihi longè eſſe beneuolos: ſed opera ſanè verbis minimè reſpondent, cùm quæ opus mihi ſunt, eorum nihil afferre ſtudeatis. Videte itaque ne nos qui offenſioni & operibus magis credimus, quàm ex verbis voluntatem venamur, vobis ceu hoſtibus infeſtos reddatis.

Caunij Bruto.

MIRVM non eſt ſi per legatos beneuolentiam oſtendimus, & in efficiendo quæ opus ſint, deficimus. Nam vnum, eſt opus ſtudioſorum, alterum, eſt impotentũ. Quapropter conueniens eſt, ſtudii affectum magis conſiderare, quàm in operibus defectum: ac eos exiſtimare amicos, qui ad ea quæ non poſſunt, ſeduli tamen exiſtunt.

Brutus Caunijs. 16

SVBDITORVM obſequia, blanditiarum plurimũ ac timoris primo aſpectu participia ſunt: ſed quibus ſcribimus, cùm promptè parent, hi cõſtantiam & firmitudinẽ oſtendunt. Vos itaque, de quibus ſcripſimus, videte ac cõſiderate, vtrum alia obſequia per vim omnia, an per beneuolentiam vos efficere oporteat. Quanquam ſpes conſtantiæ veſtræ mihi ſatis oſtendit, vos ad vſus noſtros pepetuò fore paratos.

Caunij Bruto.

FIDES quidem, beneuolentiæ, & non perpetui obſequii exiſtit. Id enim facultatis eſt opus, nõ ſe ab obſequio

retrahere, quibus temporibus adſit facultas. Nos verò, ſi putaremus ex ſuperioribus ſtudiis noſtris non haberi nobis fidem: illud quoque arbitraremur, omnes labores noſtros erga te fruſtra futuros. Verùm enim erga te vti amicitia ficta, minimè conuenit. Cui ſi abeſt timor, ſemper blanditur: & ſi adeſt, adulatione fallitur.

Brutus Galatis. 17

CONSILIA quidem veſtra, nullius penſi, obſequia verò, nimium tarda. quis ſit igitur eorum finis conſiderate.

Galatæ Bruto.

MATVRE quidem conſulere, tutum: tardè verò obſequi, eſt opus impotentiæ. Horum igitur vnus eſt finis, ſcilicet venia.

Brutus Cyzicenis. 18

ARMA ex Bithynia, ſiue terra ſiue mari, vt in Helleſpōtum celeriter & tutè deferantur, videte. Quippe ſi tardius quàm nobis expedit, deportarentur, aut in deportando amitterentur, vel ab hoſtibus interciperentur, iniuriam nobis per vos irrogari putaremus.

Cyziceni Bruto.

DIFFICILE eſt arma quidem terra propter hoſtes mittere: mari verò, propter procellas. Et quod eſt difficillimum, tu duo inuicem contraria iubes, tutè ſcilicet, & celeriter: tamen neutra in re ſtudium deerit, vt ſi quid caſu fortè euenerit, ne nos in obſequendo dānare meritò poſſis.

Brutus Cyzicenis. 19

ARMA quo tempore voluimus nobis delata fuerunt. Pro huiuſmodi igitur obſequio, mihi in tempore præſtito, inſulam Proconeſiam cum latomiis quæ in ea ſunt, vobis elargimur.

Cyziceni Bruto.

NON ſpe quæſtus ad ea quæ miſimus, ſtudioſi fuimus. Nec aliis in rebus deſides fore putamus, non precio ſed tua ſolùm commendatione contenti. Tamen ſi largitione tibi digni videmur, magis lætamur teſtimonio tuo quàm latomiis Proconeſiorum.

Brutus Cyzicenis. 20

ORATORES veſtri me in bellum euntem ſunt conſecuti, atque orantes vt auxilia vobis remitterem, impotentiam culparunt, ac reipublicæ indigentiam: verùm licet iuri proxima ſit neceſſitas incumbens, tamen cùm

antea

antea non miſeritis, nunc indilatè ac ſine mora mittatis: quoniam obſequium veſtrum nunc tēpus magis deſiderat. & quia ſpem de bello deteriorem percipere videmini, ad impotentiam decurritis. Quam rem ipſe audiens lætor: & econtrà triſtarer, ſi audirem eos qui probi non ſunt, quandam habere potentiam. Itaque viros non amplius ſocios ſed inuitos me video habiturum. At vos non lateat, quòd ſi contigerit in bello victoria potiri, graue erit illis qui ſe impotentes, ne forent participes belli, fictè oſtenderunt.

Cyzíceni Bruto.

STVDIVM erga te noſtrũ non ſolùm ex his quæ tibi ſubminiſtrauimus, ſed tuorum erga nos munerum teſtimonio comprobatum, ſatis fidei habere putamus. Et quoniam mortalium votis non ſemper tempora reſpondent, neceſſe eſt vt in partem inimicitiæ impotentia annumeretur: quæ vna, vt videre licet, magnanimitati longè aduerſatur. Verùm enim, quemadmodum qui ſedulò obſequuntur, in pretio ſunt habendi: ſic qui ex impotentia obſequi nequeunt, indigni venia exiſtimari non debent. Sanè tu putas nos de impotentia fictè loqui, quaſi exiſtimans nos non tantum egere quantum egemus, cùm viros non ſocios ſed miniſtros inuitos te habiturum ſcribis. Sed de verbis non diſſeramus, & huiuſmodi valere potius ſinamus. Cæterùm ſi ſpem belli abiicimus, quare in mittendis oratoribus tibi obſecuti ſumus? Nunc verò optima tibi optantes, ac etiam per Iouem expectantes, ſi de victoria, vt hoſtes, erimus eiecti, lætitiæ tamen, ceu amici, erimus participes.

Brutus Smyrnæis. 21

PROMPTITVDO ad parendum, continua quidem exiſtens, firmitudinem ſubditorum erga præſides oſtendit. Verùm qui obſequi in tempore deficiunt, quo potiſſimè opus eſt, hi impotentiam, & non eorum ſententiam accuſant. Inſtate itaque nobis adimplere quæ ſcripſimus ad bellum opportuna. Qua in re ſi vos minus quàm probos oſtendetis, putetis vobis non profuturam, quæ antea profuit, excuſationem. Quippe nemo putare debet ſe æqua conſecuturum, quum ipſe non æquus, nec idem continuò ſit.

Smyrnæi Bruto.

CONTINVO poſſe obſequi, opus eſt votorum: at

ipſius eſt inopiæ, quandoq; non ſufficere ad obſequendũ. Defectus ſanè obſequendi, non modò inſtabilitas iubentium efficit, verùm etiam frequentatio tributorum. Nos ſi in reliquis timore paruiſſemus, id nunc negare non auderemus. Verùm nobis econtra euenit quàm ſuſpicati ſumus. Nam cùm voluntas ſtudioſa fuerit, de impotentia non adhibetur fides. Quare abſurdum eſt, quòd tributa magis debeant obeſſe, quàm obſequia prodeſſe.

Brutus Smyrnæis. 22

XANTHII cùm captiuarentur, ſibi miſereri nobis ſupplicarunt. Sed erat, vt arbitror, valde difficile, eos qui ſpei erant participes, poſſe effugere ſpei effectum: & ex victoria voluntatem venantes, æquo errore verſari, vt extrà oppoſito non contriſtarentur. Hos itaque omni perditione dignos fore iudicauimus: atque aliis publica voce præconis notum fecimus, quòd niſi ſtatim nos receperint, mé nemini amiciorem futurum, quàm fuiſſe Xanthiorum fortunis reperierint.

Smyrnæi Bruto.

NEQVE Xanthiis præſtare ſalutem decuit, quam ipſi fortaſſe aduerſariis tradiderunt, aut certè corroborauerũt. Nam quemadmodum victoria ſpem belli omnem capit, ſic profligationis affectus in communem miſericordiam ex humanitate deuenit. Et ſcire licet quòd clementia eos præparat ad beneuolentiam, qui ex profligatione reliqui ſunt. Quippe minitatio odium parit, atque mortales in deſperationem ex timore ſæpius adducit. Verùm miſericordia eoſdem ex odio item ad beneuolentiam trahit.

Brutus Smyrnæis. 23

AVXILIA veſtra venerunt, nobis victoria iam potitis. ſi quòd tardius venerint, prorſus lętamur: nam ad belli obſequia æquè acſi non venerint, inutilia fuiſſent. Quoniã tarditas poſt rem confectã æquè valet acſi res multo priùs ac iamdiu facta fuiſſet. *Smyrnæi Bruto.*

CONTIGIT tibi victoria potiri citius quàm auxilia, licet celeriter tranſmiſſa. qua in re quo ad beneuolentiam inefficaces tibi meritò dici nõ poſſumus. Et quãuis tardè venerint, non æquè ad reliqua erunt inutilia, acſi penitus non veniſſent.

Brutus Mileſiis. 24

VRBI veſtræ venia minimè danda eſt, ſi quidem pe-

cuniis ac militibus indiget.Quippe in tanto populo aduertere debuit ne ad inopiam deueniretur, & ne viros ſteriles tam ingeneroſè haberet. Nec dicere conuenit, Fortuna nõ indigemus,ſed ſalubri conſilio redarguimur.Quòd ſi in iis quæ ad virtutem ſpectant nihil exercetis, nec paratis quæ pertineant ad potentiam, palàm eſt quòd immeritò ciuitas appellatur.

Mileſii Bruto.

TVRPE eſt quidem pecunia & militibus indigere, non illis qui non ſua culpa in neceſſitate conſtituti ſunt,ſed multo magis culpa illorum qui procul à domo opuleſcũt. Indigentia noſtra eſt,quòd ad ſupplendum non ſufficimus quæ continuò poſtulamur. Verùm conſilio ac fortunis ſumus nobis domi ſatis, vt ciuitas appellemur. Quòd ſi procul amicis non ſufficimus,domi tamen haud indigemus.

Brutus Mileſiis. 25

SI vobis in communi arma exiſtunt, ac illis non vtimini,meo iudicio longè erratis, cùm omnis vis armorum in vſu conſiſtat. Nec minus peccatis, ſi non habentes ea cõparare negligitis. Quippe ſi qui habent, & non vtuntur, valde ſunt damnandi: multo maiori, qui non habent, crimine ſunt digni.

Mileſii Bruto.

NON arma ſunt vires hominũ, ſed armorum ipſi viri. Illa enim ſine viris nihil valent: at viri arma parare ac illis vti poſſunt. Non ergo vtilia ſunt iis qui parare nequeunt, ſi deſint:nec illis qui licet habeant, iis tamen vti neſciunt.

Brutus Lyciis. 26

QVAE vobis apud Caunum inſtrumenta mechanica ad expugnationem muralem naualémque exiſtunt, ea omnia Caſſio, collegæ meo, Rhodũ expugnanti mittere curetis intra triginta dies à die qua vobis præſens epiſtola reddetur,vel quoq; celerius.Ne,ſi deficeretis,quos contra Rhodios fecimus apparatus, expediat nobis contra vos vti.

Lycij Bruto.

CELERI mandato vna congruit reſponſio,quod citò videlicet obſequi conabimur. Itaque opere diem abſit nobis diffinitiuum præuenire, ex quo minitando nobis promiſſa præuenis. Erunt igitur inſtrumenta nõ inutilia,licet appareant vetuſta.

Brutus Lyciis. 27

MACHINAE quidem veſtræ, bello iam confecto, vt vetus extat verbum, delatæ fuerunt: vos tamen commẽdamus, quòd in quo termino à vobis tranſmitti iuſſimus, non defuiſtis, ſed Caſſius antè venit.

Lycij Bruto.

CITIVS quàm ſperatur, contingit tibi victoria potiri: nec tardè nobis parêre mandatis, ſi conſideras quibus temporibus iuſſiſti, & quibus Caſſius, quem miſiſti, receperit.

Brutus Lyciis. 28

XANTHII beneficium meum per ignauiam contemnentes, in ſepulcro deſperationis patriam poſuerunt. At Pataræi ſeſe mihi confiſi nihil omittunt, ſed omnia curãt quæ ſunt ad libertatem ſuam. Liceat & vobis aut Pataræorum conſilium ſequi, aut Xanthiorum fortunam eligere.

Lycij Bruto.

DOLEMVS quidem Xanthiis, aduerſitatis gratia, quã propterea amiſerunt, quòd pœnitere non potuerunt. Pataræis non aſſentimur, qui prudenter, imò feliciter ea elegerunt quę ſapere eos decuit. Nos autem non tam ſtultè ſapimus, vt inſtantem fortunam contemnentes, imitari eos velimus qui inimicitiarum pœnas dederunt.

Brutus Lyciis. 29

QVI veſtrûm exules Xanthiorũ receperint, non moleſtius faciẽt quàm fecerint ipſi Xanthii. At Pataræis, Smyrnæis, Corytiis ac Phaſelitis, ſi qua humanitate, eos recipiendo, vti voluerint, permitto vt inſpiciendo Xanthios, cognoſcant opere, per effectum ſibi probè conſuluiſſe, cùm nos amicos elegerunt.

Lycij Bruto.

XANTHIOS recipere minimè intendimus, niſi eos ab infortunio leuare putantes, vellemus eorum calamitatis fieri participes, & in nihilo ſibi prodeſſe. At cùm ad Pataræos, Smyrnæos, Corytios ac Phaſelitas, veluti adiutores certiores, confugere permittis, conſtat, ô Brute, quòd non ita eos libentius dones.

Brutus Bithyniis. 30

NEMINI veſtrûm graue videri debet ſi, cùm rebus plurimis indigemus, plura etiam iubemus, quorum opera à vobis ſanè exigimus. quòd ſi tributorum multitudine

grauamini, conſiderare debetis ex rebus à vobis hactenus exhibitis, quibus in laborib' quibúſve ſumptibus cõtinuò verſemur. Quippe conſtat, plus laboris illum ſubire qui vtitur apparatibus, quàm qui ipſos inſtruit apparatus. Nã veſtrûm quiuis vni ſolùm negotio intendit, rei ſcilicet domeſticæ: at nos oportet omnibus prouidere.

Bithynij Bruto.

NON omnia quibus eges, ea porrigere nos ſatis ſumus. Nam qua difficultate apparatus inſtruantur, ſcire potes ex ſumptibus in quibus cõtinuò verſaris: & alios ſuper alios contribuere difficile eſt, & ad ſoluẽdum impoſſibile. Cæterùm aliorum apparatibus vti, ac cum vtilitate efficitur. Quòd ſi pro multis te laborare ais, multi quoque cõferre debent. Quippe licet rei domeſticæ ſolùm intendamus, non tamen ſufficimus pro omnibus conferre.

Brutus Bithynis. 31

ACYLAM mihi amicum ad vos tranſmitto, vt nobis paretis naues quinquaginta rotundas, atque ducentas longas. nam tot Dolabellæ exhibuiſſe teneo. Probè itaque facietis, ſi cum ipſis nauibus nautas & remiges, ac pro ſex menſibus commeatum Acylæ exhibeatis. Nec nõ pro nauibus item fabricandis ac in mare deducendis, ligna & fabros opportunè tranſmittere non negligetis, & maximè cùm Dolabellæ in nihilo defueritis.

Bithynij Bruto.

SI Dolabella in capiendo præuenit, non tibi, vt abundes, reliquit. Quòd ſi quinquaginta & centum naues, nec plures, in ipſa copia coacti, vix exhibere quiuimus: quo pacto in ſummam redacti inopiam, quinquaginta & centum naues tibi parare valeamus, & maximè cum remigibus, ac etiã fabris & lignis ad naues fabricãdas opportunis? quæ ſemel tranſmiſiſſe cùm difficillimum fuerit, iterũ trãſmittere impoſſibile foret. Cæterùm Dolabella nec profectò effecit, cùm primùm denegaremus, nec poſtea cùm denegare nequiuimus, vt commeatus ſibi deportarentur.

Brutus Bithynis. 32

NOBIS ſcribit Acylas quòd in nauiũ apparatu eſtis nimium ſegnes. Ego verò non de eo valde admiror, ſi putat mihi magis opus fore literis, in quibus ſingulis nos culpare non ceſſat, quàm ipſis nauibus. at contrà ſeſe ſcribendo potius culpare deberet. Verùm enim vos & nunc &

antea benignè toleremus, qui non ſponte, ſed inuiti, multa huiuſmodi, pari modo reſiſtentes, nobis exhibuiſtis. Quæ ſic geſta fuiſſe, ex præſentibus facilè coniectatur.

Bithynij Bruto.

ACYLAS videtur eſſe magis delator noſtræ ſegnitiæ, quàm teſtis impotentiæ. Si igitur nos ſegnes cognouit, non vtique pręſens ſegnitiem noſtram ſe caſtigare ſcripſit: neq; nos de eius adminiſtratione ſcribere volentes permiſit. ipſe tamen probè nouit neceſſitatē noſtram ac impoſſibilitatem. Tu verò cùm minis inopiam ſoluere putas, nō æquè nobis ſed inutiliter ſuccenſes: quoniam nec ſpes, nec timor, ſed ſolùm inopia, non exhibendi cauſa extitit.

Brutus Bithynis. 33

QVI non ſponte parent, non lucrantur ea quæ exhibere nolunt (id enim profectò valde foret optandum) ſed quæ ſibi deberetur gratiam amittunt. Quare quo pacto vobis ſcripſimus, naues parari curate, quas cum remigibus & debito commeatu in tempore mittatis. Secus autē, non modò ſuper his dolebitis, ſed gratias nobis habebitis ſiqua vobis reliquerimus.

Bithynij Bruto.

QVI cogunt vt quis exhibeat ea quæ non poteſt, nō quod iubetur, id lucratur: (nam id foret valde iucundum:) ſed in opinādo ſubditos plus valere quàm poſſunt, ſæpius damnificatur. Nam ſi cogantur, ad extremam veniunt inopiam. at ſi ex humilitate indulgentiæ parcitur, & ſpatiū reſpirandi datur, tunc ad exhibendum facilior quis exiſtit. Quare ſi per vim plus à nobis exigere putas, ſcito quòd non pro iis quæ nobis reliqueritis, ſed quibus vti poſſis, gratiam nobis habebitis.

Brutus Bithynis. 34

QVAE naues mihi opus erant, eas omnes in mari habemus, exhibentibus Lacedæmoniis, Lesbiis pariter ac Phœnicibus. Vos igitur quoniam propter hyemem in trāſmittendo eas defeciſtis, trecenta talenta pro ipſarum ſtipendiis conferatis: ad quæ deferenda hyems vobis non erit impedimento. Nec ſecus agatis, niſi me vobis infeſtum malitis.

Bithynij Bruto.

NON hyems nobis nauale auxilium impediuit, ad quod apparandum pecunias erogauimus.qua in erogatione non tibi ſumus, ſed nobis defeſſi. Quòd tibi fuerit per alios ſuppletum, gaudemus. Veniam tamen petimus, qui propter fortunam tardi fuimus,& propter ſumptus inopes exiſtimus. Quippe non poſſumus ex nauibus conficere pecunias, quemadmodum ex pecuniis naues confecimus.

Brutus Damæ. 35

ARMIS & pecuniis ſummopere indigemus: quæ vel quamprimùm tranſmitte, vel ea nobis denega.

Dama Bruto.

AD eos tranſmittendi officium ſpectat, quibus rei copia exiſtit. Sed qui indigent, quod exhibere nequeunt, id eos denegare neceſſe eſt.

M. T. CICERONIS EPISTOLAE

ALIQVOT BREVES.

CICERO S.D. BASILIO.

TIBI gratulor, mihi gaudeo, te amo, tua tueor. A te amari, & quid agas quídque iſtic agatur, certior fieri volo. Vale.

M. T. C. M. MARIO S.D.

AD IX. Kalend. Iulias in Cumanum veni cum Libone tuo, vel noſtro potius. in Pompeianum ſtatim cogito. ſed faciam te antè certiorem. Te cùm ſemper valere cupio, tum certè dum hîc ſumus. Vides enim quanto pòſt vnà futuri ſimus. Quare ſi quid conſtitutum cum podagra habes, fac in alium diem differas. Cura igitur vt valeas: & me hoc biduo aut triduo expecta. Vale.

CICERO CVRIONI S.D.

GRAVI teſte priuat⁹ ſum amoris ſummi erga te mei, patre tuo, clariſſimo viro: qui cùm ſuis laudibus, tum verò te filio, ſuperaſſet omnium fortunam, ſi ei contigiſſet vt te antè videret quàm è vita diſcederet. Sed ſpero noſtrã amicitiam non egere teſtibus. Tibi patrimonium dii fortunent: me certè habebis cui charus æquè ſis & periucundus ac fuiſti patri. Vale.

CICERO TREBATIO S.D.

IAMDIV ignoro quid agas. nihil enim ſcribis. Neque ego ad te his duobus menſibus ſcripſeram. quia cum Q. fratre meo non eras, quò mitterem aut cui darem neſciebam. Cupio ſcire quid agas, & vbi ſis hyematurus. Equidẽ velim cum Cæſare: ſed ad eum, propter eius occupationes, nihil ſum auſus ſcribere. ad Balbum tamen ſcripſi. Tu tibi deeſſe noli. ſerius potius ad nos, dum plenior. Quòd huc properes nihil eſt, præſertim Vacerra mortuo. ſed tibi conſilium non deeſt. Quid conſtitueris cupio ſcire. Cn. Octauius, tuus familiaris, ſummo genere natus, terrę filius. is me, quia ſcit tuum familiarem eſſe, crebrò ad cœnã inuitat. Adhuc nõ potuit perducere: ſed mihi tamen gratũ eſt. Vale.

CICERO S.D. TREBATIO.

QVAM ſint moroſi qui amant, vel ex hoc intelligi poteſt. moleſtè ferebam antea te inuitum iſtic eſſe: pungit me rurſus quòd ſcribis, te eſſe iſtic libenter. neque enim

mea commendatione te non delectari facilè patiebar: & nunc angor, quicquam tibi ſine me eſſe iucundum. Sed tamen hoc malo nos ferre deſiderium, quàm te non ea quæ ſpero conſequi. Quòd verò in C. Marii, ſuauiſſimi doctiſſimíque hominis, familiaritatem veniſti, non dici poteſt quàm valde gaudeam. qui fac vt te quàm maximè diligat. mihi crede, nihil ex iſta prouincia potes, quod iucũdius ſit, deportare. Cura vt valeas. Vale.

CICERO TREBATIO S. D.

SILII cauſam te docui. is poſtea fuit apud me. cùm ei dicerem, tibi videri ſponſionem illam non ſine periculo facere poſſe. SI BONORVM TVRPILIAE POSSESSIONEM, QV. CAEPIO PRAETOR EX EDICTO SVO MIHI DEDIT, negare aiebat Seruiũ, tabulas teſtamẽti eſſe eas, quas inſtituiſſet is qui factionẽ teſtamenti non habuerit. hoc idem Offiliũ dicere. tecũ ſe locutum negabat: méque rogauit vt ſe cauſámque ſuã tibi commendarem. Nec vir melior, mi Teſta, nec mihi amicior P. Silio quiſquam eſt, te tamen excepto. Gratiſſimum igitur mihi feceris, ſi ad eum vltrò veneris, eíque pollicitus eris. Sed, ſi me amas, quamprimùm. hoc te vehementer etiam atque etiam rogo. Vale.

CICERO TREBATIO S. D.

ILLVSERAS heri inter ſcyphos, quòd dixeram controuerſiam eſſe, poſſétne hæres, quod furtum antea factum eſſet, rectè furti agere. Itaque, etſi domum bene potus ſeróque redieram, tamen id caput vbi hæc controuerſia eſt, notaui, & deſcriptum tibi miſi: vt ſcires, id, quod tu neminem ſenſiſſe dicebas, Sex. Ælium, M. Manilium, M. Brutum ſenſiſſe. Ego tamen Scęuolæ & Teſtæ aſſentior. Vale.

CICERO M. FABIO GALLO S. D.

QVOD epiſtolam conſciſſam doles, noli laborare. ſalua eſt domi. petes cùm libebit. Quòd autem me mones, valde gratũ eſt: ídque vt ſemper facias rogo. Videris enim mihi vereri ne, ſi iſtum habuerimus, rideamus γέλωτα σαρδόνιον. Sed heus tu manum de tabula. magiſter adeſt citius quàm putaramus. Vereor ne in Catonem, Cato in nos. Mi Galle, caue putes quicquam melius, quàm epiſtolæ tuæ partem, ab eo loco, Cætera labuntur. Secretò hoc audi: tecum habeto: ne Apellæ quidem liberto tuo dixeris. pre-

ter duos nos, loquitur iſto modo nemo. bene maléne, videro: ſed quicquid eſt, noſtrū eſt. Vrge igitur: nec tráſuerſum vnguē (quod aiūt) à ſtilo. is enim eſt dicēdi opifex. atq; equidem aliquantum iam etiam noctis aſſumo. Vale.

CICERO CVRIO S. D.

FACILE perſpexi ex tuis literis, quod ſemper ſtudui, & me à te plurimi fieri, & te intelligere quàm mihi charus eſſes. Quod quando vterque noſtrûm conſecutus eſt, reliquum eſt vt officiis certemus inter nos: quibus æquo animo vel vincam te, vel vincar abs te. Acilio non fuiſſe neceſſe meas dari literas facilè patior. Sulpicii tibi operam intelligo ex tuis literis non multum opus fuiſſe, propter res tuas ita contractas, vt, quemadmodum ſcribis, nec caput nec pedes. Equidem vellem vti pedes haberent, vt aliquādo redires. Vides enim exaruiſſe iam veterem vrbanitatem: vt Pomponius noſter ſuo iure poſſit dicere, niſi nos pauci retineamus gloriam antiquam Atticam. Ergo is tibi, nos ei ſuccedimus. Veni igitur, quæſo: ne tantum ſemen vrbanitatis vnà cum rep. intereat. Vale.

M. C. PAPIRIO PAETO S. P. D.

HERI veni in Cumanum: cras ad te fortaſſe. Sed cùm certum ſciam, faciam te paulo antè certiorem. Etſi M. Ceparius, cùm mihi in ſylua Gallinaria obuiam veniſſet, quæſiſſémque quid ageres, dixit te in lecto eſſe, quòd ex pedibus laborares. Tuli ſcilicet moleſtè, vt debui: ſed tamen conſtitui ad te venire, vt & viderem te & viſerem, & cœnarem etiam. Non enim arbitror cocum etiam te arthriticum habere. Expecta igitur hoſpitē cùm minimè edacem, tum inimicum cœnis ſumptuoſis. Vale.

CICERO PLANCO IMP. CONS. DES. S. D.

O GRATAM famam biduo ante victoriam, de ſubſidio tuo, de ſtudio, de celeritate, de copiis. Atqui etiam hoſtibus fuſis ſpes omnis in te eſt. Fugiſſe enim ex prælio Mutinenſi dicuntur notiſſimi latronum duces. EST AVTEM non minus gratum extrema delere, quàm prima depellere. Equidem expectabam iam tuas literas, idq; cum multis. Sperabámque etiam, Lepidum, temporibus admonitum, tecum & reip. ſatis eſſe facturum. In illam igitur curam incumbe mi Plance, vt nequa ſcintilla teterrimi belli relinquatur. Quod ſi erit factum, & remp. diui-

no beneficio affeceris, & ipſe æternam gloriam cõſequêre. Tertio idus Maii. Vale.

M. T. CICERO APPIO S. P. D.

De meo ſtudio erga ſalutem & incolumitatem tuam, credo te cognoſcere ex literis tuorum: quibus me cumulatiſſimè ſatisfeciſſe certò ſcio: nec his concedo, quanquam ſunt ſingulari in te beneuolẽtia, vt te ſaluum malint, quàm ego. Illi mihi neceſſe eſt concedant, vt tibi plus quàm ipſi, hoc tẽpore prodeſſe poſſim, quod quidẽ nec deſtiti facere, nec deſiſtã: & iã in maxima re feci, & fundamẽta ieci ſalutis tuæ. Tu fac bono animo magnóq; ſis, méq; tibi nulla re defuturum eſſe confidas. Pridie nonas Quintiles. Vale.

M. T. C. Q. CORNIFICIO S. D.

Sextvs Aufidius & obſeruantia qua me colit, accedit ad proximos, & ſplendore equiti Ro. nemini cedit. Eſt autem ita tẽperatis moderatíſque moribus, vt ſumma ſeueritas ſumma cum humanitate iungatur. Cuius tibi negotia quæ ſunt in Africa, ita commendo, vt maiore ſtudio magíſve ex animo commendare non poſſim. Pergratum mihi feceris, ſi dederis operam vt is intelligat, meas apud te literas maximum pondus habuiſſe. Hoc te vehementer mi Cornifici rogo. Vale.

CIC. S. D. MEMMIO.

Avlvm Fuſium, vnum ex meis intimis, obſeruãtiſſimum ſtudioſiſſimúmq; noſtri, eruditũ hominẽ, & ſumma humanitate tuáq; amicitia digniſſimum, velim ita tractes vt mihi coràm recepiſti. Tã mihi gratũ id erit quàm quod gratiſſimum. Ipſum præterea ſummo officio & ſumma obſeruantia tibi in perpetuum deuinxeris. Vale.

M. T. C. SER. SVLPICIO S. P. D.

Asclapone Patrenſi medico vtor valde familiariter: eiúſque tum conſuetudo mihi iucunda fuit, tum etiã ars quam ſum expertus in valetudine meorum. In qua mihi, tum ipſa ſcientia, tum etiam fidelitate beneuolentiáque ſatisfecit. Hunc igitur tibi commendo, & à te peto vt des operam vt intelligat, diligenter me ſcripſiſſe de ſeſe, meámque commendationem vſui magno ſibi fuiſſe. Erit id mihi vehementer gratum. Vale.

M. T. C. SERVIO SVLPICIO S. P. D.

Hagesaretvs Lariſſæus magnis meis beneficiis ornatus in cõſulatu meo, memor & gratus fuit, méq; poſtea diligentiſſimè coluit. Eum tibi magnopere cõmendo,

vt & hoſpitem & familiarem meum,& gratum hominem, & virum bonum,& principem ciuitatis ſuæ, & tua neceſſitudine digniſſimum. Pergratum mihi feceris, ſi dederis operam vt is intelligat, hanc meam commendationem magnum apud te pondus habuiſſe. Vale.

M. T. C. ACILIO PROC. S. P. D.

IN Haleſina ciuitate, tam lauta quàm nobili, coniunctiſſimos habeo & hoſpitio & familiaritate, M. & C. Clodios, Archagathum & Philonem. Sed vereor ne, quia complures tibi præcipuè commẽdo, exæquare videar ambitione quadam commendationes meas: quanquam à te quidem cumulatè ſatiſfit & mihi & meis omnibus. Sed velim ſic exiſtimes, hãc familiam & hos mihi maximè eſſe coniunctos vetuſtate, officiis, beneuolentia. Quamobrem peto à te maiorem in modum, vt his omnibus in rebus, quantum tua dignitas fidéſque patietur, commodes. Id ſi feceris, erit mihi vehementiſſimè gratum. Vale.

EIDEM.

CNEO Otacilio Naſone vtor familiariſſimè: ita prorſus vt illius ordinis nullo familiarius. Nam & humanitate eius & probitate in conſuetudine quotidiana magnopere delector. Nihil iam opus eſt expectare te, quibus eum verbis tibi commendem, quo ſic vtor vt ſcripſi. Habet is in prouincia tua negotia, quæ procurant liberti, Hilarius, Antigonus, Demoſtratus: quos tibi, negotiáque omnia Naſonis, nõ ſecus commendo acſi mea eſſent. Gratiſſimum mihi feceris, ſi intellexero hanc commendationem magnum apud te pondus habuiſſe. Vale.

EIDEM.

AVITVM mihi hoſpitium eſt cum Lyſone, Lyſonis filio, Lilybætano: valdéque ab eo obſeruor. cognouíque dignũ & patre & auo. eſt enim nobiliſſima familia. Quapropter commẽdo tibi maiorem in modũ rem domúmq; eius. Magnóque opere abs te peto, cures vt is intelligat meam commendationem maximo ſibi apud te & adiumẽto & ornamento fuiſſe. Vale.

EIDEM.

CAIVS Auianus Philoxenus, antiquus eſt hoſpes meus, & præter hoſpitium, valde etiam familiaris: quem Cæſar meo beneficio in Nouocomenſes retulit. Nomen autem Auiani conſecutus eſt, quòd homine nullo plus eſt

vſus quàm Flacco Auiano, meo(quemadmodum te ſcire arbitror) familiariſſimo. Quæ ego omnia collegi, vt intelligeres, nõ vulgarem eſſe commendationẽ hanc meam. Peto igitur abs te, vt omnibus rebus (quod ſine moleſtia tua facere poſſis)ei commodes,habeáſque in numero tuorum: perficiáſque vt intelligat has literas meas magno ſibi vſui fuiſſe. Erit id mihi maiorem in modum gratum. Vale.

EIDEM.

Cvm Demetrio Mega mihi vetuſtum hoſpitium eſt: familiaritas autem tanta quanta cum Siculo nullo. Ei Dolabella rogatu meo ciuitatem à Cæſare impetrauit:qua in re ego interfui. itaque nunc P.Cornelius vocatur. Cúmque propter quoſdam ſordidos homines, qui Cæſaris beneficia vendebãt, tabulam in qua nomina ciuitate donatorum inciſa eſſent, reuelli iuſſiſſet: eidem Dolabellæ, me audiente, Cæſar dixit, nihil eſſe quod de Mega vereretur: beneficiũ ſuũ in eo manere. Hoc te ſcire volui, vt eũ in ciuium Romanorum numero haberes. Cæteríſque in rebus tibi eum ita commendo, vt maiore ſtudio neminem commendarim. Gratiſſimum mihi feceris, ſi eum ita tractaris, vt intelligat meam commendationem magno ſibi ornamento fuiſſe. Vale.

EIDEM.

Hippiam, Philoxeni filium, Calatinum hoſpitem & neceſſarium meum,tibi commendo maiorem in modũ. Eius bona, quemàdmodum ad me delata res eſt, publicè poſſidentur alieno nomine, contra leges Calatinorum. Id ſi ita eſt, etiam ſine mea commendatione ab æquitate tua res ipſa impetrare debet vt ei ſubuenias. Quoquo modo autem ſe res habet, peto à te vt honoris mei cauſa eum expedias,tantúmque ei commodes & in hac re & in cęteris, quantum tua fides dignitáſque patietur. Id mihi vehementer gratum erit. Vale.

EIDEM.

L. Brvtivs, eques Rom. adoleſcens omnibus reb⁹ ornatus, in meis familiariſſimis eſt, méq; obſeruat diligẽtiſſimé. cuius cum patre magna mihi fuit amicitia iã inde à quæſtura mea Sicilienſi. Omnino nunc ipſe Brutius Romę mecum eſt: ſed tamen domum eius, & rem familiarem & procuratores tibi ſic commendo,vt maiore ſtudio com-

mendare non poſſim. Gratiſſimum mihi feceris, ſi curaris vt intelligat Brutius, id quod ei recepi, hanc meam commendationem ſibi magno adiumento fuiſſe. Vale.

EIDEM.

CVM familia Titurnia neceſſitudo mihi intercedit vetus: ex qua reliquus eſt M. Titurnius Rufus, qui mihi omni diligentia atque officio eſt tuendus. Eſt igitur in tua poteſtate, vt ille in me ſatis ſibi præſidii putet eſſe. Quapropter eum tibi commendo maiorem in modum: & abs te peto, efficias vt is commendationem hanc intelligat ſibi magno adiumento fuiſſe. Erit id mihi vehementer gratũ. Vale.

M. T. C. Q. ANCHARIO, Q. F. PROC. S. P. D.

L. ET C. Aurelios, L. filios, quibus & ipſis & patre eorum, viro optimo, familiariſſimè vtor, commendo tibi maiorem in modum, adoleſcentes omnibus optimis artibus ornatos, meos perneceſſarios, tua amicitia digniſſimos. Si vlla mea apud te cõmẽdatio valuit, quod ſcio multas plurimũ valuiſſe: hęc vt valeat rogo. Quòd ſi eos honorificè liberalitérq; tractaris, & tibi gratiſſimos optimóſq; adoleſcẽtes adiunxeris, & mihi gratiſſimum feceris. Vale.

M. T. C. APVLEIO PROQVAESTORI S. P. D.

L. EGNATIO vno, equite Romano, vel familiariſſimè vtor. Eius Anchialum ſeruum, negotiáq; quæ habet in Aſia, tibi commendo non minore ſtudio quàm ſi rem meã cõmendarẽ. Sic enim exiſtimes velim, mihi cũ eo nõ modò quotidianã cõſuetudinẽ ſummã intercedere, ſed etiã officia magna & mutua noſtra inter nos eſſe. Quamobrẽ etiã atque etiam à te peto, vt cures vt is intelligat, me ad te ſatis diligenter ſcripſiſſe. Nam de tua erga me voluntate non dubitabat. Id vt facias, te etiam atque etiam rogo. Vale.

M. T. C. APVLEIO PROQVAESTORI S. P. D.

L. NOSTIVS Zoilus, eſt cohæres meus: hæres autẽ patroni ſui. ea re vtrunque ſcripſi, vt & mihi cum illo cauſam amicitiæ ſcires eſſe, & hominem probum exiſtimares qui patroni iudicio ornatus eſſet. Eum tibi igitur ſic commendo, vt vnum ex noſtra domo. Valde mihi gratum erit, ſi curaris vt intelligat hanc meam commendationẽ ſibi apud te magno adiumento fuiſſe. Vale.

M. T. C. SILIO S. P. D.

QVID ego tibi commendem eum, quem tu ipſe di-

ligis ? Sed tamen vt ſcires eum à me non diligi ſolùm verùm etiam amari, ob eam rem tibi hæc ſcribo. Omnium tuorum officiorum, quæ & multa & magna ſunt, mihi gratiſſimum fuerit, ſi ita tractaris Egnatium, vt ſentiat & ſe à me & me à te amari. Hoc te vehementer etiam atque etiam rogo. Illa noſtra ſcilicet ceciderunt. Vtamur igitur vulgari conſolatione. Quid ſi hoc melius ? Sed hæc corám. Tu fac (quod facis) vt me ames, téque amari à me ſcias. Vale.

M.T.C. SEXTILIO RVFO QVAEST. S.P.D.

OMNES tibi commẽdo Cyprios, ſed magis Paphios: quibus tu quæcunq; commodaris, erunt mihi gratiſſima. Eóque facio libentius vt eos tibi commendem, quòd & tuæ laudi, cuius ego fautor ſum, conducere arbitror, cùm primùm in eam inſulam quæſtor veneris, ea te inſtituere quæ ſequantur alii. quæ, vt ſpero, facilius conſequêre, ſi & P. Lentuli neceſſarii tui, legem, & ea quæ à me conſtituta ſunt, ſequi volueris. Quam rem tibi confido magnæ laudi fore. Vale.

CICERO CVRIO PROC. S.P.D.

Q. POMPEIVS Sex. filius, multis & veteribus cauſis neceſſitudinis mihi coniunctus eſt. Is cùm antea meis commendationibus & rem, & gratiam, & auctoritatem ſuam tueri conſueuerit: nunc profectò, te prouinciam obtinente, meis literis aſſequi debet vt nemini ſe intelligat commendatiorem vnquam fuiſſe. Quamobrem à te maiorem in modum peto, vt cùm omnes meos æquè ac tuos obſeruare pro noſtra neceſſitudine debeas, hunc in primis ita in tuam fidem recipias, vt ipſe intelligat, nullam rem ſibi maiori vſui aut ornamento, quàm meam commendationem, eſſe potuiſſe. Vale.

M.T.C. P. CAESIO S.D.

P. MESCIENVM, equitem Romanum, omnibus rebus ornatum, meúmque perfamiliarem, tibi commendo ea commendatione quæ poteſt eſſe diligentiſſima. Peto à te, & pro noſtra & pro paterna amicitia, vt eum in tuã fidem recipias, eiúſque rem famámque tueare. Virum bonum tuáque amicitia dignum tibi adiunxeris, mihíque gratiſſimum feceris.

M. T. C. TITIO L. F. RVFO PR. VRBANO S.

L. CVSTIDIVS eſt tribulis, municeps, & familiaris meus. Is cauſam habet, quam cauſam ad te defert. Cōmendo tibi hominem, ſicuti tua fides & meus pudor poſtulat: tantùm vt faciles ad te aditus habeat: quæ æqua poſtulabit, vt iubente te impetret: ſentiátque meam ſibi amicitiam, etiam cùm longiſſimè abſim, prodeſſe, in primis apud te. Vale.

M. T. C. CVRTIO PEDVCAEANO PRAET. S. D.

M. FABIVM vnicè diligo, ſummáque mihi cum eo conſuetudo, & familiaritas eſt peruetus. In eius controuerſiis quid decernas, à te non peto (ſeruabis, vt tua fides & dignitas poſtulat, edictum & inſtitutum tuum) ſed vt quàm facillimos ad te aditus habeat: quæ erunt æqua, iubente te impetret: vt meam amicitiam ſibi, etiam cùm procul abſim, prodeſſe ſentiat, præſertim apud te. Hoc vehementer etiam atque etiam te rogo. Vale.

M. T. CICERO TERENTIAE SVAE S. P. D.

SI vales, bene eſt. ego valeo. Nos quotidie tabellarios veſtros expectamus: qui ſi venerint, fortaſſe erimus certiores quid nobis faciendum ſit: faciemúſque te ſtatim certiorem. Valetudinem tuam cura diligenter. Vale. Cal. Septembr.

EIDEM.

SI vales, bene eſt: ego valeo. Da operam vt conualeſcas. quod opus erit, vt res tempúſque poſtulat, prouideas atque adminiſtres, & ad me de omnibus rebus quàm ſæpiſſimè literas mittas. Vale.

EIDEM.

SI vales, bene eſt: ego quidem valeo. Valetudinem tuā velim cures diligentiſſimé. Nam mihi & ſcriptum & nuntiatum eſt, te in febrim ſubitò incidiſſe. Quòd celeriter me feciſti de Cæſaris literis certiorem, feciſti mihi gratum. Itē poſthac ſi quid opus erit, ſi quid acciderit noui, facies vt ſciam. Cura vt valeas. Vale. Datum IIII. Nonas Iunias.

EIDEM.

SI vales, bene eſt: ego valeo. Nos neq; de Cæſaris aduētu, neque de literis, quas Philotimus habere dicitur, quicquam adhuc certi habemus. Si quid erit certi, faciam te ſtatim certiorem. Valetudinem tuam fac vt cures. Vale. III. Idus Sextiles.

EIDEM

EIDEM.

Si vales,bene eſt:ego valeo. Redditæ mihi iã tandẽ ſunt à Cæſare literę ſatis liberales: & ipſe opinione celerius vẽturus eſſe dicitur. Cui vtrum obuiam procedam, an hîc eum expectem,cùm conſtituero,faciam te certiorem. Tabellarios mihi velim quamprimùm remittas. Valetudinẽ tuam cura diligenter. Vale.Prid. idus Sextil.

EIDEM.

Si quid haberem quod ad te ſcriberem, facerem id, & pluribus verbis, & ſæpius. Nunc quæ ſunt negotia, vides. Ego autem quomodo ſim affectus, ex Lepta & Trebatio poteris cognoſcere. Tu fac vt tuam & Tulliæ valetudinem cures. Vale.

EIDEM.

Si vales, bene eſt:ego valeo.Conſtitueramus (vt ad te antea ſcripſerã) obuiã Ciceronẽ Cæſari mittere: ſed mutauimus conſilium, quia de illius aduentu nihil audiebamus. De cæteris rebus,etſi nihil erat noui, tamen quid velimus, & quid hoc tempore putemus opus eſſe, ex Sicca poteris cognoſcere. Tulliam adhuc mecum teneo. Valetudinem tuam cura diligenter. Vale. Duodecimo calendas Quintiles.

EIDEM.

In maximis meis doloribus excruciat me valetudo Tulliæ noſtræ. de qua nihil eſt quod ad te plura ſcribã. tibi enim æquè magnæ curæ eſſe,certò ſcio.Quod me propius vultis accedere, video ita eſſe faciendum. etiam antè feciſſem. Sed me multa impedierunt, quæ ne nunc quidẽ expedita ſunt. Sed à Pomponio expecto literas, quas ad me quamprimùm perferendas cures velim. Da operam vt valeas.

EIDEM.

Qvod nos in Italiam ſaluos veniſſe gaudes, perpetuò gaudeas velim. Sed perturbati dolore animi, magníſque iniuriis, metuo ne id conſilii ceperimus quod non facilè explicare poſſimus. Quare quantum potes adiuua. Quid autem poſſis, mihi in mentem non venit. In viam quòd te des hoc tempore, nihil eſt. & longum eſt iter & non tutũ: & non video quid prodeſſe poſſis, ſi veneris. Vale. Datum pridie nonas Nouemb. Brunduſii.

EIDEM.

SI vales, bene eſt: ego valeo. Tullia noſtra venit ad me pridie idus Iunii: cuius ſumma virtute & ſingulari humanitate, grauiore etiam ſum dolore affectus, noſtra factum eſſe negligentia, vt longè alia in fortuna eſſet atque eius pietas ac dignitas poſtulabat. Nobis erat in animo Ciceronem ad Cæſarem mittere, & cum eo Cn. Salluſtium. Si profectus erit, faciam te certiorem. Valetudinem tuã cura diligenter. Vale. XIIII. calend. Quintil.

EIDEM.

AD cæteras meas miſerias acceſſit dolor è Dolabellæ valetudine & Tulliæ. omnino de omnibus rebus nec quid conſilii capiam, nec quid faciam ſcio. Tu velim tuam & Tulliæ valetudinem cures. Vale.

EIDEM.

QVID fieri placeret, ſcripſi ad Pomponiũ ſerius quàm oportuit. Cum eo ſi locuta eris, intelliges quid fieri velim. Apertius ſcribi, quando ad illum ſcripſeram, neceſſe non fuit. De ea re & de cæteris rebus quamprimùm velim nobis literas mittas. Valetudinẽ tuam cura diligenter. Vale. Septimo idus Quintil.

EIDEM.

QVOD ſcripſi ad te proximis literis de nuntio remittendo, quæ ſit iſtius vis hoc tempore, & quæ concitatio multitudinis, non ignoro. Si metuendus iratus eſt, quies tamen ab illo fortaſſe naſcetur. Totum iudicabis quale ſit: & quod in miſerrimis rebus minimè miſerũ putabis, id facies. Vale. Septimo idus Quintil.

M. T. C. TIRONI S. P. D.

OMNIA à te data mihi putabo, ſi te valentem videro. Summa cura expectabã aduentum Menandri, quem ad te miſeram. Cura, ſi me diligis, vt valeas: & cùm te bene cõfirmaris ad nos venias. Vale. IIII. idus April.

EIDEM.

EXPECTO tuas literas de multis rebus: teipſum multo magis. Demetrium redde noſtrum, & aliud ſi quid potes boni. De Aufidiano nomine nihil te hortor. Scio tibi curæ eſſe. ſed confice. &, ſi ob eam rem moraris, accipio cauſam: ſi te id non tenet, aduola. Literas tuas valde expecto. Vale.

EIDEM.

SOLLICITAT (ita viuã)me tua,mi Tiro, valetudo. ſed confido,ſi diligẽtiam quã inſtituiſti,adhibueris,citò te firmum fore. Libros compone, videlicet cùm Metrodoro lubebit,quando eius arbitratu viuendum eſt. cum olitore, vt videtur. Tu potes calendis ſpectare gladiatores, poſtridie redire: & ita cenſeo. Verùm vt videbitur. Cura te, ſi me amas, diligenter. Vale.

EIDEM.

NON queo ad te nec lubet ſcribere quo animo ſim affectus: tantùm ſcribo, & tibi & mihi maximæ voluptati fore ſi te firmum quamprimùm videro. Tertio die abs te ad Alyziam acceſſeramus. Is locus eſt citra Leucadem ſtadia CXX. Leucade aut teipſum aut tuas literas à Marione putabam me accepturum. Quantum me diligis, tantum fac vt valeas, vel quantum te à me ſcis diligi. Nonis Nouembr. Alyzia.

EIVSDEM M. T. CICERONIS EPISTOLAE breues ad Atticum.

CICERO ATTICO S.

LITERAE mihi à Quinto fratre cum S. C. quod de me eſt factum, allatæ ſunt. mihi in animo eſt legum lationem expectare. ſi obtrectabitur, vtar auctoritate ſenatus, & potius vita quàm patria carebo. Tu quæſo feſtina ad nos venire. Vale. VI. calend. Ianuarias.

EIDEM.

Ex tuis literis & ex re ipſa nos fũditus periſſe video. Te oro vt, quibus in rebus mei tui indigebunt, noſtris miſeriis ne deſis. Ego te, vt ſcribis, citò videbo. plura non ſcribo. Cura vt valeas.

EIDEM.

POST tuum à me diſceſſum literæ mihi Roma allatæ ſunt: ex quibus proſpicio, nobis in hac calamitate tabeſcẽdum eſſe. neque enim (ſed bonam in partem accipies) ſi vlla ſpes ſalutis noſtræ ſubeſſet, tu pro tuo amore in me hoc tempore diſceſſiſſes. Sed ne ingrati, aut ne omnia velle nobiſcum vnà interire videamur, hæc omitto. Illud abs te peto, des operam, id quod mihi affirmaſti, vt te ante calendas Ianuar. vbicunque erimus, ſiſtas. Vale.

EIDEM.

TRIGINTA dies erant ipſi, cùm has dabam literas, per quos nullas à vobis acceperam. mihi autem erat in animo, iam vt antea ad te ſcripſi, ire in Epeirum, & ibi omnem caſum potiſſimum expectare. Te oro vt, ſi quid erit quod perſpicias, quâcunque in partem, quampleniſſimè ad me ſcribas, & meo nomine, vt ſcribis, literas, quibus putabis opus eſſe, vt des. Vale V. calend. Nouembres. Theſſalonicæ.

EIDEM.

VTINAM illum diẽ videam, cùm tibi agam gratias, quòd me viuere coegiſti. adhuc quidem valde me pœnitet. Sed te oro vt ad me Vibonem ſtatim venias, quò ego multis de cauſis conuerti iter meum. ſed eò ſi veneris, de toto itinere ac fuga mea conſilium capere potero. Si id non feceris, mirabor. ſed confido te eſſe facturum. Vale.

EIDEM.

TERENTIA tibi & ſæpe & maximas gratias agit. id eſt mihi gratiſſimum. ego viuo miſerrimus, & maximo dolore conficior. Ad te quid ſcribam, neſcio. ſi enim es Romæ, iam me aſſequi non potes: ſin es in via, cùm eris me aſſecutus, coràm agemus quæ erunt agenda. Tãtùm te oro vt quoniam me ipſum ſemper amaſti, eodem amore ſis: ego enim idem ſum. Inimici mei mea mihi, non me ipſum ademerunt. Cura vt valeas. VIII. idus Apr. Thurii.

EIDEM.

NON fuerat mihi dubium quin te Tarenti aut Brunduſii viſurus eſſem. ídque ad multa pertinuit: in eis, vt & in Epeiro conſiſteremus, & de reliquis rebus tuo conſilio vteremur. Quoniam id non contigit, erit hoc quoque in magno numero noſtrorum malorum. Nobis iter eſt in Aſiam, maximè Cyzicum. tibi meos commendo. me vix miſeréque ſuſtento. Vale. D. XIIII. calendas Maii. Tarẽti.

EIDEM.

VOLO ames conſtantiam meam. ludos Antii ſpectare non placet. eſt enim ὑποσόλοικον, cùm velim vitare omnium deliciarum ſuſpicionem, repẽtè ἀναφαίνεσθαι non ſolùm delicatè ſed etiã ineptè peregrinantem. Quare vſque ad Non. Maias te in Formiano expectabo. nunc fac vt ſciam quo die te viſuri ſimus. Ab Appii foro, hora quarta. Dederam aliam paulo antè à Tribus tabernis. Vale.

EIDEM.

TANTVMNE eſt ab re tua otii tibi, vt etiam oratorem legas? macte virtute. mihi quidem gratum: & erit gratius, ſi non modò in libris tuis, ſed etiam in aliorum, per librarios tuos Ariſtophanem repoſueris pro Eupoli. Cæſar autem mihi irridere viſus eſt QVAESO illud tuũ, quod erat εὐπινὲς, & vrbanum. Ita porrò te ſine cura eſſe iuſſit, vt mihi quidem dubitationem omnem tolleret. Atticam doleo tamdiu: ſed quoniam iam ſine horrore eſt, ſpero eſſe vt volumus.

EIDEM.

DE Cicerone multis res placet. Comes eſt idoneus. ſed de prima penſione antè videamus. Adeſt enim dies, & ille currit. Scribe quæſo, quid referat Celer egiſſe Cæſarem cum candidatis: vtrum ipſe in fœnicularium, an in campum Martium cogitet. Et ſanè ſcire velim nunquid

neceſſe ſit comitiis eſſe Romæ. nam & Piliæ ſatiſfaciendũ eſt,& vtique Atticæ.

EIDEM.

NAE ego eſſem hîc libenter, atque id quotidie magis, ni eſſet ea cauſa quam tibi ſuperioribus literis ſcripſi. Nihil hac ſolitudine iucundius: niſi paulum interpellaſſet Amyntæ filius, ὁ ἀπεραντολογίαν ἀδούς. Cætera noli putare amabiliora fieri poſſe, cùm villa,littore, proſpectu maris, tum his rebus omnibus. Sed neque hæc digna longioribus literis, neque erat quod ſcriberem: & ſomnus vrgebat.

EIDEM.

MALE mehercule de Athamante. Tuus autem dolor, humanus is quidem, ſed magnopere moderandus. Conſolationum autem multæ viæ,ſed illa rectiſſima:impetret ratio, quòd dies impetratura eſt. Alexim verò curemus, imaginem Tironis, quem ægrum Romam remiſi: &, ſi quid habet collis ἐπιδήμιον, ad me cum teſtamento transferamus. Tota domus ſuperior vacat, vt ſcis. hoc puto valde ad rem pertinere.

EIDEM.

CVM antea maximè noſtra intereſſe arbitrabar te eſſe nobiſcum, tum verò vt legi rogationem, intellexi, ad iter quod conſtitui, nihil mihi optatius cadere poſſe, quàm vt me quāprimùm conſequare: vt cùm ex Italia profecti eſſemus, ſiue per Epeirum iter eſſet faciundum, tuo tuorúmque præſidio vteremur: ſiue aliud quid agendum eſſet,certum conſilium de tua ſententia capere poſſemus. Quamobrem te oro, des operam vt me ſtatim conſequare. quod eo facilius potes, quoniam de prouincia Macedonia perlata lex eſt.Pluribus verbis tecum agerem,niſi pro me apud te res ipſa loqueretur. Vale.

EIDEM.

TOTVM iter mihi incertum facit expectatio literarũ tuarum, calend. Sextil. datarũ: non aliud aliquid. Si ſpes erit, Epeirum: ſinminus, Cyzicum, aut aliud quid ſequemur. Tuæ quidem literæ, quo ſæpius à me leguntur, hoc ſpem faciunt mihi minorem. quòd cùm lectæ ſunt, tum id quod attulerunt ad ſpem, infirmant: vt facilè appareat te

& conſolationi ſeruire & veritati. Itaque te rogo, planè vt ad me, quæ ſcis, vt erunt: quæ putabis, ita ſcribas. Vale. Dat. duodecimo calend. Septemb.

EIDEM.

ME & tuæ literæ, & quidam boni nuncii, non optimis tamen autoribus, & expectatio veſtrarum literarum, &, quòd tibi ita placuerat, adhuc Theſſalonicæ tenebant. Si accepero literas quas expecto, ſi ſpes erit ea quæ rumoribus afferebatur, ad te me conferam: ſi non erit, faciam te certiorem quid egerim. Tu me (vt facis) opera, conſilio, gratia iuua. Conſolari iam deſine: obiurgare verò noli. quod cùm facis, tũ ego tuum amorem & dolorẽ deſidero, quem ita affectũ mea ærumna eſſe arbitror vt teipſum cõſolari nemo poſſit. Quintũ, fratrem optimum humaniſſimúmq;, ſuſtenta. Ad me obſecro te vt omnia certa perſcribas. Vale. Datum IIII. calend. Quintil.

EIDEM.

MISERIAE noſtræ potius velim quàm inconſtantiæ tribuas, quòd à Vibone, quò te arceſſebamus, ſubitò diſceſſimus. allata eſt enim nobis rogatio de pernicie mea: in qua quod confectum eſſe audieramus, erat huiuſmodi, vt mihi vltra quadringenta milia liceret eſſe. Illò cum peruenire non liceret, ſtatim iter Brunduſium verſus cõtuli ante diem rogationis, ne & Sicca, apud quem eram, periret, & quòd Melitæ eſſe non licebat. Nunc tu propera, vt nos cõſequare, ſi modò recipiemur. adhuc inuitamur benignè: ſed quod ſupereſt, timemus. Me, mi Pomponi, valde pœnitet viuere: qua in re apud me tu plurimum valuiſti. Sed hæc corám. fac modò vt venias. Vale.

EIDEM.

ASIAM Quinto ſuauiſſimo fratri obtigiſſe audiſti. non enim dubito quin celeri' tibi hæc rumor, quàm vllius noſtrûm literæ nunciarint. Nunc, quoniam & laudis auidiſſimi ſemper fuimus, & præter cæteros φιλέλληνες & ſumus & habemur, & multorum odia atque inimicitias reipublicæ cauſa ſuſcepimus, παντοίης ἀρετῆς μιμνήσκεο. curáque & effice vt ab omnibus & laudemur & amemur. His de rebus plura ad te in ea epiſtola ſcribam, quam ipſi Quinto dabo. Tu me velim certiorem facias quid de meis mandatis

egeris: atque etiam, quid de tuo negotio. Nam, vt Brunduſio profectus es, nullæ mihi abs te ſunt redditæ literæ. Vale.

EIDEM.

MALE de Seio: ſed omnia humana tolerabilia ducenda. ipſi enim quid ſumus? aut quãdiu hæc curaturi ſumus? Ea videamus quæ ad nos magis pertinent, nec tamen multo: quid agamus de ſenatu. &, vt nequid prætermittam, Ceſonius ad me literas miſit, Poſtumiam Sulpicii domum ad ſe veniſſe. De Pompeii Magni filia, tibi reſcripſi, nihil me hoc tempore cogitare. alterã verò illam quam tu ſcribis, puto, noſti. nihil enim vidi fœdius. ſed adſum. coràm igitur. Obſignata epiſtola accepi tuas. Atticæ hilaritatem libenter audio. commotiunculis συμπάσχω.

EIDEM.

DOMI te libenter eſſe, facilè credo. ſed velim ſcire quid tibi reſtet: aut iámne confeceris. Ego te in Tuſculano expecto, eóque magis quòd Tironi ſtatim te venturũ ſcripſiſti, & addidiſti, te putare opus eſſe. ſentiebam omnino quantum mihi præſens prodeſſes. ſed multo magis poſt diſceſſum tuum ſentio. quamobrem, vt antè ad te ſcripſi, aut ego ad te totus, aut tu ad me, quotus licebit.

EIDEM.

VT me leuarat tuus aduentus, ſic diſceſſus afflixit. quare, cùm poteris, id eſt, cùm Sexti auctioni operam dederis, reuiſes nos. vel vnus dies mihi erit vtilis. quid enim dicã gratus? Ipſe Romam venirem, vt vnà eſſemus, ſi ſatis conſilii quadam de re haberem.

EIDEM.

EGO etſi nihil habeo quod ad te ſcribam, ſcribo tamẽ, quia tecum loqui videor. Hìc nobiſcum ſunt Nicias & Valerius. hodie tuas literas expectabamus matutinas. Erũt fortaſſe alteræ pomeridianæ, niſi te Epiroticæ literæ impedient: quas ego non interpello. miſi ad te epiſtolas ad Martianum & ad Montanum. eas in eundem faſciculum velim addas: niſi fortè iam dediſti.

EIDEM.

QVID agit, obſecro te, Attica noſtra? nam triduo abs te nullas acceperam. nec mirum: nemo enim venerat, nec fortaſſe cauſa fuerat. Itaque ipſe quid ſcriberem, non habebam. quo autem die has Valerio dabam, expectabam aliquem meorum: qui ſi veniſſet, & à te quid attuliſſet,

videbam non defuturum quod ſcriberem.

EIDEM.

QVID eſt quod Hermogenes Clodius mihi, Andromenem ſibi dixiſſe, ſe Ciceronem vidiſſe Corcyræ? ego enim audita tibi putaram. nil igitur ne ei quidem literarũ? ánnon vidit? facies ergo vt ſciam. Quid tibi ego de Varrone reſcribam? quatuor διφθέραι ſunt in tua poteſtate. quod egeris, id probabo. nec tamen αἰδέομαι Τρῶας. quid enim? ſed ipſi quàm res illa probaretur magis verebar. Sed quoniam tu ſuſcipis, ego in alteram aurem.

EIDEM.

OREM indignam. gentilis tuus vrbem auget, quam hoc biennio primùm vidit: & ei parum magna viſa eſt, quæ etiam ipſum capere potuerit. hac de re igitur expecto literas tuas. Varroni ſcribis te, ſimulac venerit. Dati igitur iam ſunt, nec tibi integrum eſt. hui ſi ſcias quanto periculo tuo. aut fortaſſe literæ meæ te retardarunt. ſed eas nondum legeras, cùm has proximas ſcripſiſti. Scire igitur aueo quomodo ſe res habeat.

EIDEM.

DE Bruti amore, veſtráque ambulatione, etſi mihi nihil noui affers, ſed idem quod ſæpe, tamen hoc audio libentius, quo ſæpius: eóque mihi iucundius eſt, quòd tu eo lætaris: certiúſque eo eſt, quòd à te dicitur.

EIDEM.

EGO verò vtar prorogatione diei: túque humaniſſimè feciſti, qui me certiorẽ feceris, atque ita vt eo tempore acciperem literas quo non expectarem, túque vt ab ludis ſcriberes. Sunt omnino mihi quædam agenda Romæ: ſed conſequemur biduo póſt.

EIDEM.

IVCVNDISSIMAS tuas legi literas. Ad Plancum ſcripſi. habes exemplum. cum Tirone quid ſit loquutus, cognoſcam ex ipſo. Cum ſorore ages attentius, ſi te occupatione iſta relaxaris. Vale.

EIDEM.

NARRO tibi. planè relegatus mihi videor, poſteaquam in Formiano ſum. Dies enim nullus erat, Antii cùm eſſem, quo die non melius ſcirem Romæ quid ageretur, quàm ii qui erant Romæ. etenim literæ tuæ non ſolùm quid Romæ, ſed etiam quid in Repub. neque ſolùm quid

fieret, verùm etiam quid futurum eſſet, indicabant. Nunc, niſi ſi quid ex prætereunte viatore exceptum eſt, ſcire nihil poſſumus. Quare quanquam iam teipſum expecto, tamen iſti puero quem ad me ſtatim iuſſi recurrere, da ponderoſam aliquam epiſtolam, plenam omnium non modò actorum, ſed etiam opinionum tuarum. ac diem quo Roma ſis exiturus, cura vt ſciam. Nos in Formiano eſſe volumus vſque ad pridie non. Maias. eò ſi ante eam diem non veneris, Romæ te fortaſſe videbo. nam Arpinum quid ego te inuitem?

Τρηχεῖ', ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος. οὔτι ἔγωγε
Ἧς γαίης δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι.

Hæc igitur: cura vt valeas.

EIDEM.

DIONYSIVS cùm ad me præter opinionem meam veniſſet, locutus ſum cum eo liberaliſſimé. tempora expoſui: rogaui vt diceret quid haberet in animo: me nihil ab ipſo inuito contendere. Reſpondit, ſe, quod in nominibus haberet, neſcire quo loci eſſet: alios non ſoluere, aliorum diem nondum eſſe. Dixit etiam alia quædam de ſeruulis ſuis, quare nobiſcum eſſe non poſſet. Morem geſſi: dimiſi à me, vt magiſtrum Ciceronum, nõ libenter: vt hominem ingratum, non inuitus. Volui te ſcire quid ego de eius facto iudicarem. Vale.

EIDEM.

SVBITO conſilium cepi, vt antè quàm luceret, exirem: ne qui conſpectus fieret, aut ſermo, lictoribus præſertim laureatis. De reliquo neque hercule quid agam, nec quid acturus ſim, ſcio: ita ſum perturbatus temeritate noſtri amentiſſimi conſilii. Tibi verò quid ſuadeam? cuius ipſe cõſilium expecto. Cneus noſter quid conſilii ceperit, capiátve, neſcio, adhuc in oppidis coarctatus. & ſtupent omnes. Si in Italia conſiſtat, erimus vnà: ſin cedet, conſilii res eſt. adhuc certè (niſi ego inſanio) ſtultè omnia & incauté. Tu quæſo ad me crebrò ſcribe, vel quod in buccam venerit. Vale.

EIDEM.

A. D. VI. idus Maias veni in Trebulanum ad Pontium. ibi mihi tuæ literæ binæ redditæ ſunt tertio abs te die. eodem autem, ex Pompeiano Philotimo dederam ad te literas: nec verò nunc erat ſanè quid ſcriberem. Qui de repub.

rumores, ſcribe quæſo. In oppidis enim ſummum video timorem. ſed multa inania. quid de iis cogites, & quando, ſcire velim. Ad quas literas tibi reſcribi velis, neſcio: nullas enim adhuc acceperam, præter quæ mihi binæ ſemel in Trebulano redditæ ſunt. quarum alteræ edictum Publii Licinii habebant (erant autem nonis Maii datæ) alteræ reſcriptæ ad meas Minturnenſes. Quàm vereor nequid fuerit σπουδαιότερον in iis quas non accepi, quibus reſcribi vis. Apud Lentulum ponam te in gratiam. Dionyſius nobis cordi eſt. Nicanor tuus operam mihi dat egregiam. iam deeſt quod ſcribam: & lucet. Beneuenti cogitabam hodie. noſtra continẽtia & diligentia faciemus ſatis. A Pontio. ex Trebulano, a.d.v. idus Maii.

EIDEM.

TARENTVM veni a.d.xv. calend. Iun. Quòd Pontinum ſtatueram expectare, commodiſſimum duxi dies eos, quoad ille veniret, cum Pompeio conſumere: eóque magis quòd ei gratum eſſe id videbam: qui etiam à me petierit vt ſecum & apud ſe eſſem quotidie. quod ei conceſſi libenter. multos enim eius præclaros de repub. ſermones accipiam: inſtruar etiam conſiliis idoneis ad hoc noſtrum negotium. Sed ad te breuior iam in ſcribendo incipio fieri: dubitans Romæne ſis, an iam profectus. Quod tamen, quoad ignorabo, ſcribam aliquid potius, quàm committam vt tibi cùm poſſint reddi à me literæ, non reddantur: nec tamen iam habeo quid aut mandem tibi, aut narrem. Mandaui omnia: quæ quidem tu, vt polliceris, exhauries. narrabo cùm aliquid habebo noui. Illud tamen non deſinam, dum te adeſſe putabo, de Cæſaris nomine rogare, vt confectum relinquas. Auidè expecto tuas literas, & maximè vt norim tempus profectionis tuæ. Vale.

EPISTOLAE BREVES DIVERSORVM ad Ciceronem.

CN. POMPEIVS PROCOS. M. CIC. IMP. S.

Q. FABIVS ad me vênit a.d.IIII.Idus Febr.is nuntiat L.Domitiũ,cum ſuis cohortibus XI,& cohortibus XIIII, quas Vibullius adduxit,ad me iter habere. habuiſſe in animo proficiſci Corfinio, & a. d. v. Idus Febr.C. Hirrũ cum v. cohortibus ſubſequi. Cenſeo ad nos Luceriam venias. nam te hîc tutiſſimò puto fore. Vale.

CN. POMPEIVS PROCOS.
M. CICERONI IMP. S.

S. V. B. E. Tuas literas libenter legi. recognoui enim tuam priſtinam virtutem etiam in ſalute communi. Conſules ad eum exercitum, quem in Apulia habui, venerunt. Magno opere te hortor, pro tuo ſingulari perpetuóq; ſtuſtio in remp. vt te ad nos conferas, vt communi conſilio reip. afflictæ opem atque auxilium feramus. Cenſeo via Appia iter facias,& celeriter Brunduſium venias.

CN. POMPEIVS PROCOS. L. DOMITIO.

MIROR te ad me nihil ſcribere, & potius ab aliis quàm à te de repub.certiorē me fieri. Nos diſiecta manu pares aduerſariis eſſe non poſſumus: contractis noſtris copiis, ſpero nos & reipub. & ſaluti communi prodeſſe poſſe. Quamobrem cùm conſtituiſſes (vt Vibullius mihi ſcripſerat) a. d. v. Idus Febr. Corfinio proficiſci cum exercitu, & ad me venire: miror quid cauſæ fuerit quare conſilium mutaris. Nam illa cauſa quam mihi Vibullius ſcribit, leuis eſt: te propterea moratum eſſe, quòd audieris Cæſarem Firmo progreſſum in caſtrum Truentinum veniſſe. Quanto enim magis appropinquare aduerſarius cœperat, eo tibi celerius agendum erat vt te mecum coniungeres, priùs quàm Cæſar aut tuum iter impedire, aut me abs te excluderere poſſet. Quamobrem etiam te rogo & hortor, id quod non deſtiti ſuperioribus literis à te petere, vt primo quoque die Luceriam aduenires, antè quàm copiæ quas inſtituit Cæſar contrahere, in vnum locum coactæ, nos à nobis diſtrahant. Sed, ſi erunt qui te

impediant, vt illas ſuas ſeruent, æquum eſt me à te impetrare vt cohortes quæ ex Piceno & Camerino venerunt, quæ fortunas ſuas reliquerunt, ad me miſſum facias. Vale.

CN. POMP. L. DOMITIO S.

LITERAE mihi à te redditæ ſunt a.d. XIII. cal. Mart. in quibus ſcribis, Cæſarem apud Corfinium caſtra poſuiſſe. quod putaui, & præmonui. Fit vt nec in præſentia committere tecum prælium velit, & omnibus copiis conductis te implicet, ne ad me iter expeditum tibi ſit, atq; iſtas copias coniungere optimorum ciuium poſſis cum his legionibus, de quarum voluntate dubitamus. Quo etiam magis tuis literis ſum commotus. neque enim eorum militum quos mecum habeo, voluntati ſatis confido, vt de omnibus fortunis reipublicæ dimicem. Neque etiam qui ex delectibus conſcripti ſunt à conſulibus conuenerunt. Quare da operam, ſi vlla ratione etiam nunc efficere potes, vt te explices, & huc quamprimùm venias, antequã omnes copiæ aduerſariorum conueniant. Neque enim celeriter ex delectib' huc homines cõuenire poſſunt: &, ſi cõuenirẽt, quantũ iis cõmittẽdũ ſit qui inter ſe ne noti quidẽ ſunt, contra veteranas legiones, non te præterit. Vale.

CAESAR IMP. S.D. CICERONI IMP.

CVM Furnium noſtrum tantùm vidiſſem, neque loqui, neque audire meo commodo potuiſſem: properarẽ, atque eſſem in itinere, præmiſſis iam legionibus: præterire tamen non potui quin & ſcriberem ad te, & illum mitterem, gratiáſque agerem: etſi hoc officium & feci ſæpe, & ſæpius mihi facturus videor: ita de me mereris. In primis à te peto, quoniam confido me celeriter ad vrbem vẽturum, vt te ibi videam: vt tuo conſilio, gratia, dignitate, ope omnium rerum vti poſſim. Ad propoſitum reuertar: feſtinationi meæ, breuitatíque literarum ignoſces. reliqua ex Furnio cognoſces. Vale.

CAESAR IMP. M. T. C. IMP. S.

ETSI te nihil temerè, nihil imprudenter facturum iudicaram, tamen permotus hominum fama, ſcribendum ad te exiſtimaui, & pro noſtra beneuolentia petendum, ne quò progredereris inclinata iam re, qua integra etiam progrediendum tibi non exiſtimaſſes. Nanque & amicitiæ grauiorem iniuriam feceris, & tibi minus commodè con-

ſulueris: ſi nō fortunæ obſecutus eris (omnia enim ſecundiſſima nobis, aduerſiſſima illis accidiſſe videntur) nec cauſam ſecutus (eadem enim tum fuit, cùm ab eorum cōſiliis te abeſſe debere iudicaſti) ſed meum aliquod factum condemnaſſe videbere. quo mihi grauius abs te nihil accidere poteſt. quod ne facias, pro iure noſtræ amicitiæ à te peto. Poſtremò, quid viro bono, & quieto, & bono ciui magis cōuenit, quàm abeſſe à ciuilibus cōtrouerſiis? Quod nōnulli cùm probarēt, periculi cauſa ſequi non potuerūt. Tu, explorato & vitæ meæ teſtimonio, & amicitiæ iudicio, neque tutius neque honeſtius reperies quicquam, quàm ab omni contentione abeſſe. XV. cal. Maii, ex itinere. Vale.

CAESARIS *tres aliæ breues epiſtolæ incluſæ ſunt tribus epiſtolis quæ proximè ſequuntur: (ſumptis ex libro* IX *earum quæ ad Atticum ſcriptæ ſunt) quarum prima eſt Balbi ad Ciceronem, ſecunda & tertia ſunt Ciceronis ad Atticum.*

BALBVS CICERONI IMP. S.

CAESAR nobis literas perbreues miſit: quarum exemplum ſubſcripſi. Breuitate epiſtolæ ſcire poteris eum valde eſſe diſtentum, qui tanta de re tam breuiter ſcripſerit. Si quid præterea noui fuerit, ſtatim tibi ſcribam. CAESAR OPPIO CORNELIOQVE S. A. d. VII. idus Mart. Brundusium veni, ad murum caſtra poſui. Pompeius eſt Brunduſii: miſit ad me CN. Magium de pace. Quæ viſa ſunt reſpondi. hoc vos ſtatim ſcire volui. Cùm in ſpem venero de compoſitione aliquid me poſſe conficere, ſtatim vos certiores faciam. Valete. *Quomodo me nunc putas, mi Cicero, torqueri, poſtquam rurſus in ſpem pacis veni, ne qua res compoſitionē eorum impediat? Nanque quod abſens facere poſſum, opto. quòd ſi vnà eſſem, aliquid fortaſſe proficere poſſem. nunc expectatione crucior. Vale.*

CICERO ATTICO. S.

CVM quod ſcriberem ad te nihil haberem, tamen, ne-

quem diem intermitterem, has dedi literas. A.d. VII. *cal. Cæſarem Sinueſſæ manſurum nuntiabant. ab eo mihi literæ redditæ ſunt a. d.* VII. *cal. quibus iam opes meas, non vt ſuperioribus literis, opem expectat. cùm eius clementiam Corfinieſem illam per literas collaudauiſſem, reſcripſit hoc exẽplo.*

» CAESAR IMP. CICERONI IMP. S. Rectè augurari de me (bene enim tibi cognitus ſum) nihil à me abeſſe longius crudelitate. Atque ego cùm ex ipſa re magnã capio voluptatem, tum meum factum probari abs te triũpho & gaudeo. neque illud me mouet, quòd ii qui à me dimiſſi ſunt, diſceſſiſſe dicuntur, vt mihi rurſus bellum inferrent. nihil enim malo, quàm & me mei ſimilem eſſe, & illos ſui. Tu velim mihi ad vrbem præſtò ſis, vt tuis conſiliis atque opibus (vt conſueui) in omnibus rebus vtar. Dolabella tuo nihil ſcito mihi eſſe iucundius. hanc adeò habebo gratiam illi. neque enim aliter facere poterit. tanta eius humanitas, is ſenſus, ea in me eſt beneuolentia. Vale.

EIDEM.

*M*ISERAM *ad te* IX. *cal. exemplum epiſtolæ Balbi ad me, & Cæſaris ad eum. Ecce tibi eodem die Capua literas accepi à Q. Pedio, Cæſarem ad ſe prid. Idus Mart. miſiſſe literas hoc exemplo.* Pompeius ſe oppido tenet: nos ad portas caſtra habemus: conamur opus magnum, & multorum dierum, propter altitudinem maris: ſed tamen nihil eſt quod potius faciamus. Ab vtroque portus cornu moles iacimus, vt aut illum quamprimùm traiicere quod habet Brũduſii copiarum cogamus, aut exitu prohibeamus. *Vbi eſt illa pax, de qua Balbus ſcripſerat torqueri ſe?* &c.

BITHYNICVS CICERONI S.D.

SI mihi tecum non & multæ & iuſtæ cauſæ amicitiæ priuatim eſſent, repeterem initia amicitiæ ex parentibus noſtris. quod faciendum iis exiſtimo qui paternam amicitiam nullis ipſi officiis proſecuti ſunt. Itaque contentus ero noſtra ipſorum amicitia: cuius fiducia peto à te, vt abſentem me, quibuſcunque in rebus opus fuerit, tueare, ſi nullum officium tuum apud me intermoriturum exiſtimas. Vale.

Q. MET. Q.F. CELER PROCOS. S.D. M.T.CIC.

SI vales, bene eſt. Exiſtimaram pro mutuo inter nos animo, & pro reconciliata gratia, neque me abſentem ludibrio læſum iri, nec Metellum fratrem ob dictum capite

ac fortunis per te oppugnatum iri. quem ſi parum pudor ipſius defendebat, debebat vel familiæ noſtræ dignitas, vel meum ſtudium erga vos rémque publicam, ſatis ſubleuare. Nunc video illum circumuentum, me deſertum à quibus minimè conueniebat. Itaque in luctu & ſqualore ſum, qui prouinciæ, qui exercitui præſum, qui bellum gero. quæ quoniam nec ratione, nec maiorum noſtrorum clementia adminiſtraſtis, non erit mirandum ſi vos pœnitebit. Te tam mobili in me meóſque eſſe animo non ſperabam. Me interea nec domeſticus dolor, nec cuiuſquã iniuria à rep. abducet. Vale.

Q. METELLVS NEP. S. D. M. T. C.

HOMINIS importuniſſimi contumeliæ, quibus, crebris concionibus, me onerat, tuis erga me officiis leniuntur: &, vt ſunt leues eiuſmodi homines, à me deſpiciuntur: libentérque commutata perſona, te mihi fratris loco eſſe duco: de illo ne meminiſſe quidem volo: tametſi bis eum inuitum ſeruaui. De me meíſque rebus, ne vobis multitudine literarum moleſtior eſſem, ad Lollium perſcripſi: de rationibus etiam prouinciæ quid vellem fieri, vt is vos doceret, & commonefaceret. Si poteris, velim priſtinam tuam erga me voluntatem conſerues. Vale.

M. CVRIVS M. CICERONI S. D.

SI vales, bene eſt. Sum enim χρήσει μὲν tuus, κτήσει δὲ Attici noſtri. ergo fructus eſt tuus, mancipium illius: quod quidem ſi inter ſenes coemtionales venale proſcripſerit, egerit non multum. At illa noſtra prædicatio quanti eſt, nos quòd ſimus, quòd homines exiſtimemur, id omne abs te habere? Quare, Cicero mi, perſeuera conſtanter nos cõſeruare, & Sulpicii ſucceſſori nos de meliore nota commenda: quo facilius tuis præceptis obtemperare poſſimus. téque ad vrbẽ lubentes videre, & noſtra deſigere deportaréque tutò poſſimus. Sed, amice magne, noli hanc epiſtolã Attico oſtẽdere: ſine eum errare, & putare me virum bonũ eſſe: nec ſolere duos parietes de eadẽ fidelia dealbare. Ergo, patrone mi, bene vale, Tironémque meum ſaluta noſtris verbis. Datum a.d. IIII. calendas Nouembr.

C. CASSIVS PROCOS. M. T. CIC. S. P. D.

SI vales, bene eſt: ego quidem valeo. In Syriam me profectũ eſſe ſcito ad L. Murcum, & Q. Criſpum imperatores. Viri fortes, optimíque ciues, poſteà quàm audierunt

runt quæ Romæ gererentur, exercitus mihi tradiderunt: ipsíque mecum vnà fortiſſimo animo remp. adminiſtrant. Item legionē quam Q. Cæcilius Baſſus habuit, ad me veniſſe ſcito. Quatuórque legiones, quas A. Allienus ex Ægypto eduxit, traditas ab eo mihi eſſe ſcito. Nunc te cohortatione non puto indigere, vt nos abſentes, rémque publicam, quantum opus eſt, defendas. Scire te volo, firma præſidia vobis ſenatuíque non deeſſe, vt optima ſpe & maximo animo remp. defendas. Reliqua tecum aget L. Carteius, familiaris meus. Vale. Data nonis Martiis, ex caſtris Taricheis.

ANTONIVS TRIB. PL. PROPR. CICERONI IMP. S.

Nisi te valde amarem, & multo quidem plus quàm tu putas, non extimuiſſem rumorem qui de te prolatus eſt, cùm præſertim falſum eſſe exiſtimarem: ſed quia te nimio plus diligo, non poſſum diſſimulare, mihi famam quoque, quanuis ſit falſa, magni eſſe. Te iturum trans mare credere non poſſum, cùm tanti facias Dolabellam, & Tulliam tuam, fœminam lectiſſimam, tantíque ab omnibus nobis fias: quibus mehercule dignitas amplitudóque tua pæne carior eſt quàm tibi ipſi. Sed tamen non ſum arbitratus eſſe amici, non commoueri etiam improborum ſermone: atque eo feci ſtudioſius, quòd iudicabam, duriores partes mihi impoſitas eſſe ab offenſione noſtra: quæ magis à ζηλοτυπία mea, quàm ab iniuria tua nata eſt. Sic enim volo te tibi perſuadere, mihi neminem eſſe cariorem te, excepto Cæſare meo: méque illud vnà iudicare, Cæſarem maximè in ſuis M. Ciceronem reponere. Quare, mi Cicero, te rogo vt tibi omnia integra ſerues, eius fidem improbes, qui tibi, vt beneficium daret, priùs iniuriā fecit: contrà ne ab eo profugias, qui te, etſi nō amabit (quod accidere non poteſt) tamen ſaluum ampliſſimúmque eſſe cupiet. Dedita opera ad te Calpurnium, familiariſſimum meum, miſi, vt mihi magnæ curæ, tuam vitam ac dignitatem eſſe ſcires. Eodem die à Cæſare Philotimus literas attulit hoc exemplo,

ANTONIVS COS. S. D. M. CICERONI.

Occvpationibvs eſt factum meis, & ſubita

tua profectione, ne tecum coràm de hac re agerem. Quam ob cauſã vereor ne abſentia mea leuior ſit apud te. Quòd ſi bonitas tua reſponderit iudicio meo, quod ſemper habui de te, gaudebo. A Cæſare petii vt Sex. Clodium reſtitueret, impetraui. erat mihi in animo etiã tum ſic vti beneficio eius, ſi tu conceſſiſſes. quo magis laboro vt tua voluntate id mihi per me facere nunc liceat. Quòd ſi duriorem te eius miſeræ & afflictæ fortunæ præbes, non contendam ego aduerſus te. Quanquam videor debere tueri commentarium Cæſaris. Sed mehercule ſi humaniter & ſapienter & amabiliter in me cogitare vis, facilem te profectò præbebis, & voles P. Clodium in optima ſpe puerum repoſitum exiſtimare, te non inſectatum eſſe, cùm potueris, amicos paternos. Patere, obſecro te, pro repub. videri geſſiſſe ſimultatem cum patre eius. non contemſeris hanc familiam. honeſtius enim & libentius deponimus inimicitias reip. nomine ſuſceptas, quàm contumaciæ. Me deinde ſine ad hanc opinionem iam nunc dirigere puerum, & tenero animo eius perſuadere, non eſſe tradendas poſteris inimicitias. Quanquam tuam fortunam, Cicero, ab omni periculo abeſſe certum habeo, tamen arbitror malle te quietam ſenectutem, & honorificam potius agere, quàm ſollicitam. Poſtremò, meo iure te hoc beneficium rogo. nihil enim non tua cauſa feci. Quod ſi nõ impetro, per me Clodio daturus non ſum: vt intelligas quanti apud me auctoritas tua ſit, atque eo te placabiliorem præbeas. Vale.

M. LEPIDVS IMP. ITERVM PONT. MAX. S. D. SENAT. POP. PLEBIQVE R.

SI VOS liberíque veſtri valetis, bene eſt: ego quoque valeo. Deos hominéſque teſtor, patres cõſcripti, qua mẽte & quo animo ſemper in remp. fuerim, & quàm nihil antiquius communi ſalute ac libertate iudicarim. Quod vobis breui probaſſem, niſi mihi fortuna proprium conſiliũ extorſiſſet. Nam exercitus cunctus conſuetudinem ſuam in ciuibus conſeruandis, communíque pace, ſeditione facta, retinuit: méque tantæ multitudinis ciuium Romanorum ſalutis atque incolumitatis cauſam ſuſcipere, vt verè dicam, coegit. In qua re ego vos, patres conſcripti, oro, atque obſecro, vt priuatis offenſionibus omiſſis, ſummæ reip.

conſulatis,néve miſericordiam noſtram,exercitúſque noſtri,in ciuili diſſenſione, ſceleris loco ponatis. Quòd ſi ſalutis omnium ac dignitatis rationem habueritis, melius & vobis & reip.conſuletis. Data IIII. calendas Apriles,ex Ponte Argenteô. Vale.

M. COELIVS M. CICERONI S. D.

GRATVLOR tibi affinitate viri mediusfidius optimi. nam hoc ego de illo exiſtimo. Cætera porro quibus adhuc ille ſibi parum vtilis fuit, & ætate iam ſunt decurſa & conſuetudine atque autoritate tua, & pudore Tulliæ,ſi qua reſtabunt, confido celeriter ſublatum iri. Non eſt enim pugnax in vitiis, neque hebes ad id quod melius ſit intelligendum. Deinde (quod maximum eſt) ego illum valde amo. Vides,Cicero, Curionem noſtrum lautum interceſſionis de prouinciis exitum habuiſſe. Nam cùm de interceſſione referretur(quæ relatio fiebat ex ſenatuſconſulto) primáque M. Marcelli ſententia pronuntiata eſſet, qui agendum cum tribunisplebis cenſebat: frequens ſenatus in alia omnia iit. Stomacho eſt ſcilicet Pompeius Magnus nunc ita languenti, vt vix id quod ſibi placeat reperiat. Tranſierant illuc, vt ratio eſſet eius habenda qui neque exercitum neque prouincias tradere vellet. Quemadmodum hoc Pompeius laturus ſit, cùm cognoſcat quidnã reip. futurum ſit,ſi aut non poſſit,aut non curet,vos ſenes diuites videritis. Q. Hortenſius,cùm has literas ſcripſi,animam agebat. Vale.

M. COELIVS M. CICERONI S. D.

ERGO me potius in Hiſpania fuiſſe tum, quàm Formiis,cùm tu profectus es ad Pompeium? Quod vtinã aut non in iſta parte Appius Claudius, aut non in hac C. Curio fuiſſet: cuius amicitia me paulatim in hanc perditam cauſam impoſuit. Nam mihi ſentio bonam mentem iracundia & amore ablatam. Tum tu porro, cùm ad te proficiſcens noctu Ariminum veniſſem,dum mihi pacis mandata das ad Cæſarem, & mirificũ ciuem agis,amici officiũ neglexiſti, neque mihi conſuluiſti. Neque hæc dico quòd diffidã huic cauſæ: ſed (crede mihi)perire ſatius eſt quàm hos videre. Quòd ſi timor veſtræ crudelitatis non eſſet,eiecti iampridem hinc eſſemus. nam hìc pręter fœneratores paucos nec homo nec ordo quiſquam eſt niſi Pom-

peianus. Equidẽ iam effeci vt maximè plebs, &, qui antea noſter fuit populus, veſter eſſet. Cur hoc? inquis. Imò reliquias expectãt. Vos inuitos vincere coegero. irritaui in me Catonem. vos dormitis: nec hæc adhuc mihi videmini intelligere, quã nos pateamus & quã ſimus imbecilli. Atque hoc nullius præmii ſpe facio: ſed (quod plurimum apud me ſolet valere) doloris atque indignitatis cauſa. Quid iſtic facitis? prælium expectatis, quod firmiſſimum eſt? Veſtras copias non noui: noſtri valde depugnare, & facilè algere & eſurire conſueuerunt. Vale.

CICERO FIL. TIRONI S. P. D.

ETSI iuſta & idonea vſus es excuſatione intermiſſionis literarũ tuarum, tamen id ne ſæpius facias rogo. Nam etſi de reip. rumoribus & nũtiis certior fio, & de ſua in me voluntate ſemper ad me perſcribit pater: tamen de quauis minima re ſcripta à te ad me epiſtola, ſemper fuit gratiſſima. Quare cùm in primis tuas deſiderem literas, noli cõmittere vt excuſatione potius expleas officium ſcribendi, quàm aſſiduitate literarum. Vale.

Q. C. M. CICERONI FRATRI S. P. D.

DE TIRONE, mi Marce, ita te, meúmque Ciceronem, & meam Tulliolam tuúmque filium videam, vt mihi gratiſſimum feciſti, cùm eum indignum illa fortuna, nobis amicum quàm ſeruum eſſe maluiſti. Mihi crede, tuis & illius literis perlectis, exilui gaudio, & tibi & ago gratias & gratulor. Si enim mihi Statii fidelitas eſt tantæ voluptati, quanti eſſe in iſto hæc eadem bona debent, additis literis, ſermonibus, humanitate, quæ ſunt his ipſis commodis potiora? Amo te omnibus equidem maximis cauſis, verùm etiam propter hanc, vel quòd mihi ſic, vt debuiſti, nuntiaſti. Te totũ in literis vidi. Sabini pueris & promiſi omnia & faciam. Vale.

Q. CICERO TIRONI SVO S. P. D.

VERBERAVI te cogitationis tacito duntaxat conuicio, quòd faſciculus alter ad me iam ſine tuis literis perlatus eſt. Non potes effugere huius culpæ pœnam, te patrono. Marcus eſt adhibendus, íſque diu & multis lucubrationibus commentata oratione, vide vt probare poſſit te non peccaſſe. Planè te rogo, ſicut olim matrem noſtram facere memini, quæ lagœnas etiam inanes obſignabat, ne

dicerentur inanes aliquæ fuiſſe, quæ furtim eſſent exſiccatæ: ſic tu etiam ſi, quod ſcribas non habebis, ſcribito tamen, ne furtum ceſſationis quęſiuiſſe videaris. Valde enim mihi ſemper & vera & dulcia tuis epiſtolis nuntiantur. Ama nos, & vale.

Q. C. TIRONI SVO S. P. D.

MIRIFICAM mihi verberationem ceſſationis epiſtola dediſti. Nam, quæ parcius frater perſcripſerat, verecundia videlicet, & properatione, ea tu ſine aſſentatione, vt erant, ad me ſcripſiſti, & maximè de conſulibus deſignatis: quos ego penitus noui libidinum & languoris effœminatiſſimi animi plenos: qui niſi à gubernaculis receſſerint, maximum ab vniuerſo naufragio periculum eſt. Incredibile eſt, quæ ego illos ſcio, oppoſitis Gallorũ caſtris, in æſtiuis feciſſe: quos ille latro, niſi aliquid firmius fuerit, ſocietate vitiorum deleniet. Res eſt aut tribunitiis aut priuatis conſiliis munienda. Nam iſti duo vix ſunt digni quibus alteri Ceſenam, alteri Coſſutianarum tabernarũ fundamẽta credas. Te, vt dixi, fero oculis. Ego vos ad IIII. Kalendas videbo, tuóſque oculos, etiãſi te veniens in medio foro videro, diſſuauiabor. Me ama. Vale.

C. PLINII SECVNDI

EPISTOLAE ALIQVOT ex breuioribus.

C. PLIN. SECVNDVS SEPTITIO SVO S.

FREQVENTER hortatus es vt epiſtolas, ſiquas paulo accuratius ſcripſiſſem, colligerem publicarémque. Collegi, non ſeruato temporis ordine (neque enim hiſtoriam componebam) ſed vt quęque in manus venerat. Supereſt vt nec te cõſilii, nec me pœniteat obſequii. Ita enim fiet vt eas quæ adhuc neglectæ iacent, requiram: & ſiquas addidero, non ſupprimam. Vale.

TITIANO SVO S.

QVID agis? an quod ago ruri ipſe? vitam iucundiſſimam? id eſt otioſiſſimam? Quo fit vt ſcribere longiores epiſtolas nolim, velim legere. illud, tanquam delicatus: hoc, tanquam otioſus. Nihil eſt enim aut pigrius delicatis, aut curioſius otioſis. Vale.

VENATORI SVO S.

TVA verò epiſtola tanto mihi iucundior fuit quanto longior erat, præſertim quum de libellis meis tota loqueretur. quos tibi voluptati eſſe non miror, cùm omnia noſtra perinde ac nos ames. Ipſe, cum maximè, vindemias graciles quidem, vberiores tamen quàm expectaueram colligo. ſi colligere eſt nonnunquam decerpere vuam, torculum inuiſere, guſtare de lacu muſtum: obrepere vrbanis qui nunc ruſticis præſunt, méque notariis & lectoribus reliquerunt. Vale.

ANTONIO SVO S.

QVEMADMODVM magis approbare tibi poſſum, quantopere mirer epigrammata tua Græca, quàm quòd quædam æmulari Latinè & exprimere tentaui? in deterius quidem. Accidit hoc primùm imbecillitate ingenii mei, deinde inopia, vel potius (vt Lucretius ait) hac egeſtate

patrii ſermonis. Quòd ſi hæc quæ ſunt Latina & mea, habere tibi aliquid venuſtatis videbuntur, quantum putas ineſſe eis gratiæ, quæ mihi & à te & Græcè proferuntur? Vale.

SATVRNINO SVO S.

EGO verò Rufum laudo, non quia tu vt ita facerem petiſti, ſed quia ille digniſſimus. Legi enim librum omnibus numeris abſolutum, cui multum apud me gratiæ amor ipſius adiecit. Iudicaui tamen, neque enim ſoli iudicant qui malignè legunt. Vale.

FABIO IVSTO S.

OLIM nullas mihi epiſtolas mittis. Nihil eſt (inquis) quod ſcribam. At hoc ipſum ſcribe, nihil eſſe quod ſcribas: vel ſolum illud, vnde incipere priores ſolebant, Si vales, bene eſt: ego valeo. Hoc mihi ſufficit, éſtque mihi maximum. Ludere me putas? Seriò peto. Fac ſciam quid agas: quod ſine ſolicitudine ſumma neſcire non poſſum. Vale.

SERVIANO SVO S.

RECTENE omnia, quòd iampridem epiſtolæ tuæ ceſſant? ánnon omnia rectè, ſed occupatus es tu? An tu non occupatus, ſed occaſio ſcribendi vel rara, vel nulla? Exime hunc mihi ſcrupulum, cui par eſſe non poſſum. Exime autem vel data opera tabellario miſſo: ego viaticum, ego etiam præmium dabo: nuntiet modò quod opto. Ipſe valeo, ſi valere eſt ſuſpenſum & anxium viuere, expectantem in horas, timentêmque pro capite amiciſſimo, quicquid accidere homini poteſt. Vale.

CALPHVRNIAE SVAE S.

SCRIBIS te abſentia mea non mediocriter affici, vnúmque habere ſolatium, quòd pro me libellos meos teneas, ipſóſque in veſtigio meo colloces. Gratum quòd his fomentis meis acquieſcis. Inuicem ego epiſtolas tuas lectito, atque identidem in manus quaſi nouas ſumo: ſed eo magis ad deſiderium tui accendor. Nam cuius literæ tantum habent ſuauitatis, huius ſermonibus quantũ dulcedinis ineſt? Tu tamen frequentiſſimè ſcribe: licet hoc ita me delectet vt torqueat. Vale.

CANINIO S.

STVDES? an piſcaris? an venaris? an ſimul omnia? Poſſunt enim omnia ſimul fieri ad Larium noſtrum. Nam lacus piſcem, feras ſyluæ, quibus lacus cingitur, ſtudia altiſſimus iſte ſeceſſus affatim ſuggerit. Sed ſiue omnia ſimul ſiue aliquid facias, non poſſum dicere, inuideo: angor tamen non & mihi licere, quæ ſic concupiſco, vt ægri vinum, balnea, fontes. Nunquam hos arctiſſimos laqueos, ſi ſoluere non datur, abrumpam? nunquam puto. nam in veteribus negotiis noua adcreſcunt, nec tamē priora peraguntur: tot nexibus, tot quaſi catenis maius in dies occupationum agmen extenditur. Vale.

SPARSO SVO S.

ÆSCHINEM aiunt petentibus Rhodiis legiſſe orationem ſuam, deinde Demoſthenis: ſummis vtranque clamoribus eſſe probatam. Quod tantorum virorum contigiſſe ſcriptis non miror, cùm orationem meam proximè doctiſſimi homines hoc ſtudio, hoc adſenſu, hoc etiam labore per biduum audierint. Quanuis hanc intentionem eorum nulla hinc & inde collatio, nullum quaſi certamen accenderet. nam Rhodii cùm ipſis orationum virtutibus, tum etiam cōparationis aculeis excitabantur: noſtra oratio ſine æmulationis gratia probabatur. An meritò, ſcies cùm legeris librum, cuius amplitudo non ſinit me longiore epiſtola præloqui. Oportet enim nos in hac certè, in qua poſſumus breues eſſe, quo ſit excuſatius, quòd librum ipſum (non tamen vltra cauſſæ amplitudinem) extendimus. Vale.

PATERNO SVO S.

VT ANIMI tui iudicio, ſic oculorum plurimum tribuo: non quia multum (ne tibi placeas) ſed quia tantum quantum ego, ſapis. quanquam hoc quoque multum eſt. Omiſſis iocis, credo decentes eſſe ſeruos qui ſunt empti mihi ex conſilio tuo. Supereſt vt frugi ſint: quod de venalibus melius auribus quàm oculis iudicatur. Vale.

BEBIO HISPANO S.

TRANQVILLVS contubernalis meus vult emere agellum quem venditare amicus tuus dicitur. Rogo cures,

quanti æquum eſt emat. Ita enim delectabit emiſſe. nam mala emptio ſemper ingrata eſt, eo magis quòd exprobrare ſtultitiam domino videtur. In hoc autem agello, ſi modò arriſerit pretium, Tranquilli mei ſtomachũ multa ſollicitant: vicinitas vrbis, opportunitas viæ, mediocritas villæ, modus ruris, qui auocet magis quàm diſtringat. Scholaſticis porro dominis (vt hic eſt) ſufficit abundè tantum ſoli, vt releuare caput, reficere oculos, reptare per limitẽ, vna ſemita terras omnéſque viticulas ſuas noſſe, & numerare arbuſculas poſſint. Hæc tibi expoſui, quò magis ſcires quantum ille eſſet mihi, quantum ego tibi debiturus, ſi prædiolum iſtud quod commendatur his dotibus, tam ſalubriter emerit, vt pœnitentiæ locũ non relinquat. Vale.

PAVLINO SVO S.

IRASCOR: nec liquet mihi an debeam, ſed iraſcor. Scis quàm ſit amor iniquus interdum, impotens ſæpe, μικραίτιος ſemper. Hæc tamen cauſa magna eſt, an iuſta neſcio: ſed ego, tanquam non minus iuſta quàm magna ſit, grauiter iraſcor quòd à te tãdiu literæ nullæ. Exorare me potes vno modo, ſi nunc ſaltem plurimas & longiſſimas miſeris. Hæc mihi ſola excuſatio vera, cæteræ falſæ videbuntur. Non ſum auditurus, Non eram Romæ, vel, Occupatior eram. Illud enim nec dii ſinant, vt infirmior. Ipſe ad villam partim ſtudiis, partim deſidia fruor: quorũ vtrunque ex otio naſcitur. Vale.

VALERIANO SVO S.

QVOMODO te veteres Marſi tui? quòmodo emptio noua? Placent agri, poſtquam tui facti ſunt? Rarum id quidem. nihil enim æquè gratum eſt adeptis, quàm concupiſcentibus. Me prædia materna parum commodè tractant: delectant tamen, vt materna. Alioqui longa patientia obcallui. Habent hunc finem aſſiduæ querelæ, quòd queri pudet. Vale.

SOSSIO SVO S.

CALVISIVM nepotẽ validiſſimè diligo, virum induſtrium, rectum, diſertum: quod apud me vel potentiſſimum eſt. Idem C. Caluiſium, contubernalem meum, amicum tuum, arcta propinquitate complectitur: eſt enim filius ſororis. Hunc ergo rogo ſemeſtri tribunatu ſplendidiorem & ſibi & auunculo ſuo facias. Obligabis me, obli-

gabis Caluiſium noſtrum,obligabis ipſum,non minus idoneum debitorem,quàm nos putas. Multa beneficia in multos contuliſti : auſim contendere, nullum te melius, æquè bene vix vnum aut alterum collocaſſe. Vale.

NASONI SVO S.

THVSCI grandine excuſſi: in regione Tranſpadana ſumma abundantia,ſed par vilitas nuntiatur. Solum mihi Laurentinum meum in reditu : nihil quidem ibi poſſideo præter tectum & hortum, ſiccáſque arenas : ſolum tamen mihi in reditu. ibi enim plurimum ſcribo : nec agrum, quem non habeo, ſed ipſum me ſtudiis excolo. Ac iam poſſum tibi, vt aliis in locis horreum plenum, ſic ibi ſcrinium oſtendere. Igitur tu quoque, ſi certa & fructuoſa prædia concupiſcis,aliquid in hoc littore para. Vale.

VALERIO PAVLINO S.

GAVDE meo, gaude tuo,gaude etiam publico nomine. adhuc honor ſtudiis durat. Proximè cùm dicturus apud Centumuiros eſſem, adeundi mihi locus, niſi à tribunali,niſi per ipſos iudices,non fuit : tanta ſtipatione cætera tenebantur. Ad hoc quidam ornatus adoleſcens, ſciſſis tunicis,vt in frequentia ſolet,ſola velatus toga,perſtitit,& quidẽ horis ſeptem. Nam tamdiu dixi, magno cum labore, ſed maiore cum fructu. Studeamus ergo, nec deſidiæ noſtræ prætendamus alienam. Sunt qui audiant, ſunt qui legant: nos modò dignum aliquid auribus,dignum chartis elaboremus. Vale.

NONIO MAXIMO S.

QVID ſenſerim de ſingulis libris tuis, notum tibi, vt quemque perlegeram,feci : accipe nunc quid de vniuerſis generaliter iudicem. Eſt opus pulchrum, validum, acre, ſublime,varium,elegans,purum, figuratum, ſpatioſum etiam, & cum magna tua laude diffuſum : in quo tu ingenii ſimul doloríſque velis latiſſimè vectus es,& horum vtrunque inuicem adiumento fuit. Nam dolori ſublimitatem & magnificentiam ingenium, ingenio vim & amaritudinẽ dolor addidit. Vale.

NEPOTI SVO S.

PETIS vt libellos meos, quos ſtudioſiſſimè compara-

ſti, recognoſcendos emendandóſque curem. Faciã. Quid enim ſuſcipere libentius debeo, te præſertim exigente? Nam cùm vir grauiſſimus, doctiſſimus, diſertiſſimus, ſuper hæc occupatiſſimus, maximæ prouinciæ præfuturus, tanti putes ſcripta noſtra circumferre tecum: quantopere mihi prouidendum eſt ne te hæc pars ſarcinarum, tanquam ſuperuacua, offendat? Adnitar ergo primùm vt comites iſtos quàm commodiſſimos habeas: deinde, vt reuerſus inuenias quos iſtis addere velis. Neque enim mediocriter me ad noua opera tu lector hortaris. Vale.

ROMANO SVO S.

Eia tu, cùm proximè res agentur, quoquo modo ad iudicandum veni. Nihil eſt quod in dextram aurem fiducia mei dormias: non impunè ceſſatur. Ecce, Licinius Nepos prætor, acer & fortis vir, mulctam dixit etiam ſenatori. Egit ille in ſenatu cauſam ſuam: egit autem ſic, vt deprecaretur. remiſſa eſt mulcta: ſed timuit, ſed rogauit, ſed opus venia fuit. Dices, Non omnes prætores tam ſeueri. Falleris. nam vel inſtituere, vel reducere eiuſmodi exemplum, nonniſi ſeueri: inſtitutum reductúmve exercere, etiã leuiſſimi poſſunt. Vale.

FLACCO SVO S.

Accepi pulcherrimos turdos, cum quibus parem calculum ponere, nec vrbis copiis ex Laurentino, nec maris tam turbidis tempeſtatibus poſſum. Recipies ergo epiſtolas ſteriles, & ſimpliciter ingratas, ac ne illam quidẽ ſolertiam Diomedis in permutando munere imitantes. Sed, quæ facilitas tua, hoc magis dabis veniã, quòd ſe non mereri fatentur. Vale.

ANTONINO SVO S.

Cvm verſus tuos æmulor, tum maximè quàm ſint boni experior. Vt enim pictores pulchram abſolutámque faciem raró niſi in peius effingunt: ita ego ab hoc archetypo labor ac decido. Quo magis hortor vt quamplurima proferas, quæ imitari omnes concupiſcant, nemo aut pauciſſimi poſſint. Vale.

MACRO SVO S.

Bene eſt mihi, quia tibi bene eſt. habes vxorem tecum, habes filium: frueris mari, fontibus, amnibus, agro, villa amœniſſima. Neque enim dubito eſſe amœniſſimam in qua ſe compoſuerat homo felicior, antequam feliciſſimus fieret. Ego in Thuſcis & venor & ſtudeo: quæ interdum alternis, interdum ſimul facio: nec tamen adhuc poſſum pronuntiare, vtrum ſit difficilius, capere aliquid an ſcribere. Vale.

VARO SVO S.

Gratias ago quòd agellum quẽ nutrici meæ donaueram, colendum ſuſcepiſti. Erat, cùm donarem, centũ millium numûm: poſtea decreſcente reditu, etiam pretiũ minuit, quod nunc te curante reparabit. Tu modò memineris, commendari tibi à me non arbores & terram (quanquam hæc quoque) ſed munuſculum meum, quod eſſe quàm fructuoſiſſimum, non illius magis intereſt quæ accepit, quàm mea qui dedi. Vale.

TACITO SVO S.

Commendas mihi Iulium Naſonem. Naſonem mihi? quid ſi meipſum? Fero tamen & ignoſco. Eundem enim commendaſſem tibi, ſi te Romæ morante, ipſe abfuiſſem. Habet hoc ſolicitudo, quòd omnia neceſſaria putat. Tu tamen cenſeo alios roges: ego precum tuarũ miniſter, adiutor ero. Vale.

MAVRICO SVO S.

Solicitas me in Formianum veniam, ea conditione ne quid contra commodum tuum facias: qua pactione inuicem mihi caueo. Neque enim mare & littus, ſed otium & libertatem ſequor: alioqui ſatius eſt in vrbe remanere. Oportet enim omnia aut ad alienum arbitrium aut ad ſuum facere: mei certè ſtomachi hæc natura eſt, vt nihil, niſi totum & merum, velit. Vale.

CALPHVRNIAE SVAE S.

Incredibile eſt quanto deſiderio tui tenear. In cauſa, amor primùm: deinde, quòd nõ cõſueuimus abeſſe. Inde eſt quòd magnam partem noctium in imagine tua vigilem exigo: inde, quòd interdiu, quibus horis te viſere ſolebam, ad diætam tuam ipſi me (vt veriſſimè dicitur) pedes ducunt: quòd denique æger mente, & ſimilis

excluſo, à vacuo limine recedo. Vnũ tempus his tormentis caret, quo in foro & amicorum litibus conteror. Æſtima tu quæ vita mea ſit, cui requies in labore, in miſeria curíſque ſolatium eſt. Vale.

PRISCO SVO S.

EXPRIMERE non poſſum quàm iucundũ ſit mihi, quòd Saturninus noſter ſummas tibi apud me gratias aliis ſuper alias epiſtolis agit. Perge vt cœpiſti, virúmque optimum quàm familiariſſimè dilige: magnam voluptatẽ ex amicitia eius percepturus, nec ad breue tempus. Nam cùm omnibus virtutibus abũdet, tum hac præcipuè, quòd habet maximam in amore conſtantiam. Vale.

FEROCI SVO S.

EADEM epiſtola & ſtudere & non ſtudere ſignificat. Ænigmata loquor: ita planè, donec diſtinctius quod ſentio enuntiem. Negat enim te ſtudere: ſed eſt tam polita quæ niſi à ſtudente non poteſt ſcribi. Aut es tu ſuper omnes beatus, ſi talia per deſidiam & otium perficis.

SIMPLICIO SVO S.

AIS quoſdam apud te reprehendiſſe, tanquam amicos meos ex omni occaſione vltra modum laudem. Agnoſco crimen, amplector etiam. Quid enim honeſtius culpa benignitatis? Qui ſunt tamen iſti qui amicos meos melius norint? Sed vt norint, quis inuidet mihi feliciſſimum errorem? Vt enim non ſint quales à me prædicantur: ego tamen beatus, quòd mihi videntur. Igitur ad alios hanc ſiniſtram diligentiam conferant. Nec ſunt parum multi qui carpere amicos ſuos, iudicium vocant: mihi nunquã perſuadebunt vt meos amari à me nimis vnquam putem. Vale.

MONTANO SVO S.

RIDEBIS, deinde indignaberis, ſi legeris, quod niſi legeris, non potes credere. Eſt via Tiburtina intra primũ lapidem (proximè adnotaui) monimentum Pallantis, ita inſcriptum, Huic ſenatus ob fidem pietatémque erga patronos, ornamenta prætoria decreuit, & ſeſtertium centies quinquagies, cuius honore contentus fuit. Equidem nunquam ſum miratus quæ ſæpius à fortuna quàm à iudicio proficiſcerentur. Maximè tamen hic me titulus admonuit, quàm eſſent mimica & inepta, quæ interdum in

cœnum, in has ſordes abiicerentur. Quid denique ille furcifer & recipere auſus eſt & recuſare? atque etiam, vt moderationis exemplum poſteris proderet? Sed quid indignor? Ridere ſatius eſt, ne ſe magnum aliquod adeptos putent, qui huc felicitate perueniunt vt rideantur. Vale.

FABATO PROSOCERO S.

DELECTOR iucundum tibi fuiſſe Tyronis mei aduentum. Quòd verò ſcribis, oblata occaſione proconſulis plurimos manumiſſos, vnicè lætor. Cupio enim patriã noſtram omnibus quidem rebus augeri, maximè tamen ciuium numero. id enim oppidis firmiſſimum ornamentum. Illud etiam me, non vt ambitioſum ſed tamen iuuat, quod ais, eſſe te méque & gratiarum actione & laude celebratos. Eſt enim, vt Xenophon ait, ἥδιςον ἄκουσμα ἔπαινος, vtique ſi te mereri putes. Vale.

GEMINIO SVO S.

GRAVE vulnus Macrinus noſter accepit: amiſit vxorem ſingularis exempli, etiam ſi olim fuiſſet. Vixit cum hac trigintanouem annis, ſine iurgio, ſine offenſa. Quam illa reuerentiam marito ſuo præſtitit, quum ipſa ſummam mereretur? quot quantáſque virtutes ex diuerſis ætatibus ſumptas collegit, & miſcuit? Habet quidem Macrinus grande ſolatium, quòd tantum bonum tamdiu tenuit: ſed hoc magis exacerbatur, quòd amiſit. Nam fruendis voluptatibus, creſcit carendi dolor. Ero ergo ſuſpenſus pro homine amiciſſimo, dum admittere auocamenta, & cicatricem pati poſſit: quam nihil æquè ac neceſſitas ipſa, & dies longa, & ſatietas doloris inducit. Vale.

TACITO SVO S.

NEQVE vt magiſtro magiſter, neque vt diſcipulo diſcipulus (ſic enim ſcribis) ſed vt diſcipulo magiſter, (nam tu magiſter, ego contrá: atque adeo tu in ſcholam reuocas, ego adhuc Saturnalia extendo) librum miſiſti. Non potui longius hyperbaton facere: atque hoc ipſo probare, eum eſſe qui non modò magiſter tuus, ſed ne diſcipulus quidem debeam dici. Sumam perſonam magiſtri, exerámque in librum tuum ius quod dediſti, eo liberius quo nihil ex meis interim miſſurus ſum tibi, in quo te vlciſcaris. Vale.

VRSO SVO S.

Olim non librum in manus, non ſtylum ſumpſi: olim neſcio quid ſit otium, quid quies: quid denique illud, iners quidem, iucundum tamen, nil agere, nihil eſſe. adeo multa me negotia amicorum nec ſedere nec ſtudere patiuntur. Nulla enim ſtudia tanti ſunt, vt amicitiæ officium deſeratur: quod religioſiſſimè cuſtodiendũ ſtudia ipſa pręcipiunt. Vale.

GENIALI SVO S.

Probo quòd libellos meos cum patre legiſti. Pertinet ad profectum tuum, à diſertiſſimo viro diſcere quid laudandum, quid reprehendendum: ſimul ita inſtitui, vt verum dicere aſſueſcas. Vides quem ſequi, cuius debeas implere veſtigia. O te beatum, cui contigit vnum atque idem optimum & coniunctiſſimum exemplar: qui denique eum potiſſimum imitandum habes, cui natura eſſe te ſimilimum voluit. Vale.

IVNIORI SVO S.

Oneravi te tot pariter miſſis voluminib⁹: ſed oneraui primùm, quia exegeras: deinde, quia ſcripſeras, tam graciles iſtic vindemias eſſe, vt planè ſcirem tibi vacaturũ (quod vulgò dicitur) librum legere. Eadem ex meis agellis nuntiantur. Igitur mihi quoque licebit ſcribere quæ legas: ſit modò vnde chartæ emi poſſint. quæ ſi ſcabræ bibulæve ſint, aut non ſcribendum: aut neceſſariò, quicquid ſcripſerimus boni malíve, delebimus. Vale.

MAXIMO SVO S.

Et gaudium mihi & ſolatium in literis: nihílque tam lætum, quod his lætius: nihil tam triſte, quod non per has minus triſte. Itaque & infirmitate vxoris, & meorum periculo, quorundam verò etiam morte turbatus, ad vnicum doloris leuamentum ſtudia confugio: quæ præſtant vt aduerſa magis intelligam, ſed patientius feram. Eſt autem mihi moris, quod ſum daturus in manus hominum, antè amicorum iudicio examinare, in primis tuo. Proinde, ſiquando, nunc intende libro quem cum hac epiſtola accipies: quia vereor ne ipſi, vt triſtis, parum intenderim. Imperare enim dolori, vt ſcriberem, potui: vt vacuo animo lætóque, non potui. Porro vt ex ſtudiis gaudium, ſic ſtudia hilaritate proueniunt. Vale.

PAVLINO SVO S.

Alivs aliud: ego beatiſſimum exiſtimo, qui bonæ manſuræque famæ præſumptione perfruitur, certúſque poſteritatis cum futura gloria viuit. Ac mihi niſi præmium æternitatis ante oculos, pingue illud altúmque otium placeat. Etenim omnes homines arbitror oportere aut immortalitatem ſuam aut mortalitatem cogitare: & illos quidem contendere & non remitti, tum hos quieſcere, nec breuem vitam caducis laboribus fatigare: vt video multos miſera ſimul & ingrata imagine induſtriæ ad vilitatem ſui peruenire. Hæc ego tecum, quæ quotidie mecũ: vt deſinam mecum, ſi diſſenties tu quanquam non diſſenties, vt qui ſemper clarum aliquid & immortale mediteris. Vale.

MACRINO SVO S.

Vererer ne immodicã orationem putares, quam cum hac epiſtola accipies, niſi eſſet generis eius vt ſæpe deſinere videretur. Nam ſingulis criminibus ſingulæ velut cauſæ continentur. Poteris ergo, vndecunque cœperis, & vbicunque deſieris, quæ deinceps ſequentur, & quaſi incipientia legere & quaſi cohærentia: méque in vniuerſitate longiſſimum, breuiſſimum in partibus iudicare. Vale.

TYRONI SVO S.

Egregie facis: (inquiro enim: & perſeuera) quòd iuſtitiã tuam prouincialibus multa humanitate commendas: cuius præcipua pars eſt, honeſtiſſimum quenque cõplecti, atque ita à minoribus amari, vt ſimul à principibus diligâre. Plerique autem, dum verentur vt gratiæ potentium nimium impertire videantur, ſiniſteritatis atque etiam malignitatis famam conſequuntur: à quo vitio tu longè receſſiſti, ſcio. Sed temperare mihi nõ poſſum quo minus laudem, ſimilis monenti, quòd eum modum tenes, vt diſcrimina ordinum dignitatúmque cuſtodias: quæ ſi confuſa & permiſta ſunt, nihil eſt æqualitate ipſa inæqualius. Vale.

AVGVRINO SVO S.

Si lavdatvs à te laudare te cœpero, vereor ne nõ tam proferre iudicium meum, quàm referre gratiam videar. Sed licet videar, omnia ſcripta tua pulcherrima exiſtimo: maximè tamẽ illa quæ de nobis. Accidit hoc vna

eadém-

eadémque de cauſa. nam & tu quæ de amicis optimè ſcribis, ea ego quoque de me vt puto optima lego. Vale.

IVNIORI SVO S.

CASTIGABAT quidam filium ſuum quòd pauló ſumptuoſius equos & canes emeret. Huic ego, iuuene digreſſo, Heus tu, nunquámne feciſti quod à patre corripi poſſet? Feciſti, dico? non interdum facis, quod filius tuus, ſi repentè pater ille, tu filius, pari grauitate reprehēdat? Non omnes homines aliquo errore ducuntur? non hic in illo ſibi, in hoc alius indulget? Hæc tibi, admonitus immodicæ ſeueritatis exemplo, pro amore mutuo ſcripſi: ne quãdo tu quoque filiúm tuum durius acerbiúſque tractares. Cogita & illum puerum eſſe, & te fuiſſe: atque ita, quòd es pater, vtere, vt memineris hominem te eſſe, & hominis patrem. Vale.

TACITO SVO S.

NEC ipſe tibi plaudis: & ego nihil magis ex fide quàm de te ſcribo. Poſteris àn aliqua cura, neſcio: nos certè meremur vt ſit aliqua, non dico ingenio (id enim ſuperbum) ſed ſtudio, ſed labore, & reuerentia poſterûm. Pergamus modò itinere inſtituto, quod vt paucos in lucē famámque prouexit, ita multos è tenebris & ſilentio protulit. Vale.

FALCONI SVO S.

REFVGERAM in Thuſcos, vt omnia ad arbitrium meum facerem. at hoc ne in Thuſcis quidē licet: tam multis vndique ruſticorum libellis & tam querulis inquietor, quos aliquando magis inuitus quàm meos lego. nam & meos inuitus. Retracto enim actiunculas quaſdam, quod poſt intercapedinē temporis & frigidum & acerbum eſt: rationes quaſi abſente negliguntur. Interdum tamen equū conſcendo, & patremfamiliæ hactenus ago, quòd aliquã partem prædiorum, ſed pro geſtatione, percurro. Tu conſuetudinem ſerua, nobíſque ſic ruſticis vrbana acta perſcribe. Vale.

MAMILIANO SVO S.

SVMMAM te voluptatem percepiſſe ex iſto copioſiſſimo genere venandi, non miror: cùm hiſtoricorum more ſcribas, numerū iniri non potuiſſe. Nobis venari nec vacat, nec libet. Non vacat, quia vindemiæ in manibus: non libet, quia exiguæ. Deuehemus tamen pro nouo muſto

nouos verſiculos tibi: quos iucundiſſimè exigenti, vt primùm videbuntur deferuiſſe, mittemus. Vale.

SABINO SVO S.

QVA intentione, quo ſtudio, qua denique memoria legeris libellos meos, epiſtola tua oſtendit. Ipſe igitur exhibes negotium tibi, qui elicis & inuitas vt quamplurima communicare tecum velim. Faciam, per partes tamen, & quaſi digeſta, ne iſtam ipſam memoriam, cui gratias ago, adſiduitate & copia turbem: oneratámque & quaſi oppreſſam, cogam pluribus ſingula, poſterioribus priora admittere. Vale.

SABINIANO SVO S.

BENE feciſti quòd libertum aliquando tibi charum reducentibus epiſtolis meis in domum, in animum receptiſti. Iuuabit hoc te? Me certè iuuat: primùm, quòd te tã tractabilem video, vt in ira regi poſſis: deinde, quòd tantum mihi tribuis, vt vel autoritati meæ pareas, vel precibus indulgeas. Igitur & laudo & gratias ago: ſimul in poſterum moneo, vt te erroribus tuorum, etſi non fuerit qui deprecetur, placabilem præſtes. Vale.

PATERNO SVO S.

QVANTA poteſtas, quanta dignitas, quanta maieſtas, quantum denique numen ſit hiſtoriæ, cùm frequenter aliàs tum proximè ſenſi. Recitauerat quidam veriſſimum librum, partémque eius in alium diem reſeruauerat: ecce amici cuiuſdam orantes obſecrantéſque ne reliqua recitaret. Tantus audiendi quæ fecerint, pudor, quibus nullus faciendi quæ audire erubeſcunt. Et ille quidẽ præſtitit quod rogabatur. ſinebat fides: liber tamen, vt factum ipſum manet, manebit, legetúrque ſemper: tanto magis quòd non ſtatim. Incitantur enim homines ad agnoſcenda quæ differuntur. Vale.

RVSTICO SVO S.

VT ſatius vnum aliquid inſigniter, quàm plura mediocriter: ita ſatius facere plura mediocriter, ſi non poſſis vnum aliquid inſigniter. Quod intuens ego, variis me ſtudiorum generibus, nulli ſatis confiſus, experior. Proinde cùm hoc vel illud leges, ita de ſingulis, vt non ſingulis, iudicabis. An cæteris artibus excuſatio in numero, literis durior lex, in quibus difficilior effectus eſt? Quid autem ego

de venia, quaſi ingratus? Nam ſi ea facilitate proxima acceperis, qua priora, laus potius ſperanda quàm venia obſecranda eſt: mihi tamen venia ſufficit. Vale.

APPIO SVO S.

LIBRVM quem miſiſti recepi, & gratias ago: ſum tamen hoc tempore occupatiſſimus: ideo nondum eum legi, cùm alioqui validiſſimè cupiam. Sed eam reuerentiam cùm literis ipſis, tum ſcriptis tuis debeo, vt ſumere in manus illa, niſi vacuo animo, irreligioſum putem. Diligentiã tuam in retractandis operibus valde probo. Eſt tamen aliquis modus: primùm, quòd nimia cura deterit magis quàm emendat: deinde, quòd nos à recentioribus reuocat, ſimúlque nec abſoluit priora, & inchoare poſteriora non patitur. Vale.

ALBINO SVO S.

QVVM veniſſem in ſocrus meæ villam Alſienſem, quæ aliquãdo Rufi Verginii fuit, ipſe mihi locus optimi illius & maximi viri deſiderium non ſine dolore renouauit. hũc enim incolere ſeceſſum, atque etiam ſenectutis ſuæ nidulum vocare conſueuerat. Quocunque me contuliſſem, illum animus, illum oculi requirebant. Libuit etiam monimentum eius videre, & vidiſſe pœnituit. Eſt enim adhuc imperfectum: nec difficultas operis in cauſa, modici ac potius exigui, ſed inertia eius cui cura mandata eſt. Subit indignatio cum miſeratione, poſt decimum mortis annũ reliquias, neglectúmque cinerem ſine titulo, ſine nomine iacere, cuius memoria orbem terrarum gloria peruagetur. At ille mandauerat cauerátque vt diuinũ illud & immortale factum verſibus inſcriberetur,

Hîc ſitus eſt Rufus, pulſo qui Vindice quondam
Imperium aſſeruit non ſibi, ſed patriæ.

Tam rara in amicitiis fides, tam parata obliuio mortuorum, vt ipſi nobis debeamus conditoria extruere, omniáque hæredum officia præſumere. Nam cui non eſt verendum quod videmus accidiſſe Verginio? cuius iniuriam vt indigniorem, ſic etiam notiorem ipſius claritas facit. Vale.

CORNVTO SVO S.

PAREO collega clariſſime, & infirmitati oculorum, vt

iubes conſulo. Nam & huc tecto vehiculo vndique incluſus, quaſi in cubiculo perueni. Et hîc non ſtylo modò, verùm etiam lectionibus difficulter, ſed abſtineo, ſolíſque auribus ſtudeo: cubicula obductis velis opaca, nec tamẽ obſcura facio. Cryptoporticus quoque adopertis inferioribus feneſtris, tantum vmbræ quantum luminis habet. Sic paulatim lucem ferre condiſco. Balineum adſumo, quia prodeſt: vinum, quia non nocet, parciſſimè tamen. Ita aſſueui, & nunc cuſtos adeſt. Gallinam, vt à te miſſam, libenter accepi, quam ſatis acribus oculis, quanquam adhuc lippus, pinguiſſimam vidi. Vale.

FALCONI SVO S.

MINVS miraberis me tam inſtanter petiſſe, vt in amicum meum conferres tribunatum, cùm ſcieris quis ille, qualíſque. Poſſum autem iam tibi & nomen indicare, & deſcribere ipſum, poſtquam polliceris. Eſt Cornelius Minutianus, ornamentum regionis meæ, & dignitate & moribus: natus ſplendidé: abundat facultatibus, amat ſtudia, vt ſolent pauperes. Idem rectiſſimus iudex, fortiſſimus aduocatus, fideliſſimus amicus. Accepiſſe te beneficiũ credes, cùm propius inſpexeris hominem, omnibus honoribus, titulis (nihil volo elatius de modeſtiſſimo viro dicere) parem. Vale.

FABATO PROSOCERO S.

GAVDEO quidem eſſe te tam fortem vt Mediolani occurrere Tyroni poſſis: ſed vt perſeueres eſſe tam fortis, rogo, ne tibi contra rationem ætatis tantum laboris iniungas. Quinimo denuntio vt illum & domi, & intra domum, atque etiam intra cubiculi limen expectes. Etenim cùm à me vt frater diligatur, non debet ab eo quem ego parentis loco obſeruo, exigere officium quod parenti ſuo remiſiſſet. Vale.

MAXIMO SVO S.

NVPER me cuiuſdam amici languor admonuit, optimos eſſe nos, dum infirmi ſumus. Quem enim infirmũ aut auaritia aut libido ſolicitat? Non amoribus ſeruit, nõ adpetit honores, opes negligit, & quantulumcunque, vt relicturus, ſatis habet. Tunc deos, tunc hominem eſſe ſe meminit: inuidet nemini, neminem miratur, neminem

deſpicit, ac ne ſermonibus quidem malignis aut attendit, aut alitur. Balinea imaginatur & fontes. Hæc ſumma curarum, ſumma votorum. mollémque in poſterũ & pinguẽ, (ſi cótingat euadere) hoc eſt, innoxiã beatámque deſtinat vitam. Poſſum ergo, quod pluribus verbis, pluribus etiam voluminibus philoſophi docere conãtur, ipſe breuiter tibi mihíque præcipere, vt tales eſſe ſani perſeueremus, quales nos futuros profitemur infirmi. Vale.

SARDO SVO S.

POSTQVAM à te receſſi, non minus tecũ quàm cùm apud te fui. Legi enim librum tuum, identidem repetens ea maximè (non enim mentiar) quæ de me ſcripſiſti, in quibus quidem percopioſus fuiſti. quàm multa, quàm variè, quàm non eadem, de eodem iugo tamen diuerſa dixiſti? Laudem pariter & gratias agam? Neutrum ſatis poſſum: &, ſi poſſem, timerem ne arrogans eſſet ob ea laudare te, ob quæ gratias agerem. Vnum illud addam, omnia mihi tanto laudabiliora viſa quanto iucundiora, & tanto iucundiora quanto laudabiliora erant. Vale.

HENR. STEPHANVS LECTORI.

QVVM vt epiſtolarum antiquarum, oratiuncularum, poematiorum, ita etiam breuium dialogorum exempla nuſquã inuenirem, ex quibuſdam Ciceronianis longis breues excerpſi: ſumptis duntaxat illis quæ præfationis loco poſita erant: quo etiam minore cum incommodo à cæteris ea ſeparari poſſe videbantur. Siqui tamen erunt quibus hæc ſeparatio non ſit grata, aut à quibus non ſaltem boni conſulatur, illi hæc à me in gratiam hominum tam moroſorum edita non eſſe ſciant.

DIALOGI CICERONIS

DE PARTIT. ORATORIIS, principium, quod eſt veluti præfatiuncula.

PERSONAE, CIC. FIL. & CIC. PATER.

STVDEO, mi pater, Latinè ex te audire ea quæ mihi tu de ratione dicendi Græcè tradidiſti, ſi modò tibi eſt otiũ, & ſi vis. C. PATER. An eſt, mi Cicero, quod ego malim, quàm te quamdoctiſſimum eſſe? Otium autem primùm ſummum eſt, quoniam aliquando Roma exeundi poteſtas data eſt: deinde iſta tua ſtudia vel maximis occupationibus meis anteferrem libenter. C. FILIVS. Viſne igitur, vt tu me Grçcè ſoles ordine interrogare, ſic ego te viciſſim eiſdem de rebus Latinè interrogem? C. PATER. Sanè, ſi placet. Sic enim & ego te meminiſſe intelligam quæ accepiſti, & tu ordine audies quæ requiris.

EX TVSCVL. QVÆST. LIB. I,

DIALOGI DE CONTEMNENDA morte, Pars prima, quæ eſt velut ingreſſus in ipſam diſputationem.

A. Malum mihi videtur eſſe mors. M. Iiſne qui mortui ſunt, an iis quibus moriendum eſt? A. Vtriſque. M. Eſt

igitur miſerum, quoniam malum. A. Certé. M. Ergo & ii quibus euenit iam vt morerentur, & ii quibus euenturũ eſt, miſeri. A. Mihi ita videtur. M. Nemo ergo nõ miſer. A. Prorſus nemo. M. Et quidẽ, ſi tibi conſtare vis, omnes quicunque nati ſunt erúntve, non ſolùm miſeri, ſed etiam ſemper miſeri. Nã ſi ſolos eos diceres miſeros quibus moriendũ eſſet, neminẽ tu quidẽ eorũ qui viuerẽt, exciperes. moriendũ eſt enim omnibus: eſſet tamen miſeriæ finis in morte. quoniã autẽ etiã mortui miſeri ſunt, in miſeriã naſcimur ſempiternam. neceſſe eſt enim miſeros eſſe eos qui centum millibus annorũ antè occiderũt, vel potius omnes quicunque nati. A. Ita prorſus exiſtimo. M. Dic, quæſo, Num te illa terrẽt, triceps apud inferos Cerberus, Cocyti fremitus, tranſuectio Acherontis, mento ſummam aquam attingens ſiti enectus Tantalus? num illud quod *Siſyphu' verſat*

Saxum ſudans nitendo, neque proficit hilum?

fortaſſe etiã inexorabiles iudices, Minos & Rhadamãthus. apud quos nec te L. Craſſus defendet, nec M. Antonius, nec, quoniã apud Græcos iudices res agetur, poteris adhibere Demoſthenẽ. tibi ipſi pro te erit maxima corona cauſa dicẽda. Hęc fortaſſe metuis, & idcirco mortẽ cenſes eſſe ſempiternũ malum. A. Adeóne me delirare cẽſes, vt ita eſſe credam? M. An tu hæc non credis? A. Minimè veró. M. Malè hercule narras. A. Cur? quæſo. M. Quia diſertus eſſe poſſem, ſi contra iſta dicerem. A. Quis enim non in eiuſmodi cauſa? aut quid negotii eſt hæc poetarum & pictorum portenta conuincere? M. Atqui pleni ſunt libri philoſophorũ contra iſta ipſa diſſerentiũ. A. Ineptè ſané. quis eſt enim tam excors quẽ iſta moueant? M. Si ergo apud inferos miſeri non ſunt, ne ſunt quidẽ apud inferos vlli. A. Ita prorſus exiſtimo. M. Vbi ergo ſunt ii quos miſeros dicis? aut quem locum incolũt? ſi enim ſunt, nuſquã eſſe non poſſunt. A. Ego verò nuſquã eſſe illos puto. M. Igitur ne eſſe quidẽ. A. Prorſus iſto modo: & tamẽ miſeros ob id ipſum quidẽ, quia nulli ſunt. M. Iam mallem Cerberũ metueres, quàm iſta tam incõſideratè diceres. A. Quî tandẽ? M. Quẽ eſſe negas, eundẽ eſſe dicis. vbi eſt acumen tuum? cùm enim miſerũ eſſe dicis, tum eũ qui non ſit dicis eſſe. A. Non ſum ita hebes, vt iſta dicã. M. Quid dicis igitur? A. Miſerum eſſe (verbi cauſa) M. Craſſum, qui illas

fortunas morte dimiſerit : miſerum Cn. Pompeium , qui tanta gloria ſit orbatus : omnes denique miſeros qui hac luce careant. M. Reuolueris eodem. ſint enim oportet, ſi miſeri ſunt. tu autem modò negabas eos eſſe qui mortui eſſent. ſi igitur non ſunt, nihil poſſunt eſſe. ita ne miſeri quidẽ ſunt. A. Non dico fortaſſe etiam quod ſentio. nam iſtud ipſum, nõ eſſe, cùm fueris, miſerrimũ puto. M. Quid miſerius quàm omnino nunquam fuiſſe? ita, qui nondum nati ſunt, quia non ſunt, miſeri iam ſunt : & nos ipſi, ſi poſt mortem miſeri futuri ſumus, miſeri fuimus antequam nati. ego autem non commemini, antequam ſum natus me miſerum. tu, ſi meliore memoria es, velim ſcire ecquid de te recordêre. A. Ita iocaris, quaſi ego dicam eos eſſe miſeros qui nati non ſunt, & non eos miſeros qui mortui ſunt. M. Eſſe ergo eos dicis. A. Imò, quia nõ ſunt, cùm fuerint, eos miſeros eſſe. M. Pugnantia te loqui non vides? quid enim tam pugnat, quàm non modò miſerum, ſed omnino quidquam eſſe qui non ſit? an tu egreſſus porta Capena, cùm Calatini, Scipionum, Seruiliorum, Metellorum ſepulcra vides, miſeros putas illos? A. Quoniam me verbo premis, poſthac non ita dicam, miſeros eſſe, ſed tantùm, miſeros, ob id ipſum quia non ſunt. M. Non dicis igitur, Miſer eſt M. Craſſus, ſed tantùm, Miſer M. Craſſus. A. Ita planè. M. Quaſi non neceſſe ſit, quicquid iſto modo pronunties, id aut eſſe, aut non eſſe. An tu dialecticis ne imbutus quidem es? inprimis enim hoc traditur, Omne pronuntiatum (ſic enim mihi in præſentia occurrit vt appellarem ἀξίωμα: vtar pòſt alio, ſi inuenero melius) id ergo eſt pronuntiatum, quod aut verum aut falſum eſſe dicitur. Cùm igitur dicis, Miſer M. Craſſus, aut hoc dicis, Miſer eſt M. Craſſus, vt poſſit iudicari, verum id falſúmne ſit: aut nihil dicis omnino. A. Age: iam concedo non eſſe miſeros qui mortui ſunt: quoniam extorſiſti vt faterer, qui omnino nõ eſſent, eos ne miſeros quidem eſſe poſſe. Quid? qui viuimus cùm moriendum ſit, nónne miſeri ſumus? Quæ enim poteſt in vita eſſe iucunditas, cùm dies & noctes cogitandum ſit, iam iámque eſſe moriendum? M. Ecquid ergo intelligis, quantum mali ex humana conditione deieceris? A. Quónam modo? M. Quia ſi mori etiam mortuis miſerum eſſet, infinitum quoddam & ſempiternum malum haberemus in vita. Nunc video calcem, ad quam cùm ſit

decurſum, nihil ſit præterea extimeſcendum. Sed tu mihi videris Epicharmi, acuti nec inſulſi hominis, vt Siculi, ſententiam ſequi. A. Quam? non enim noui. M. Dicam, ſi potero, Latiné. ſcis enim me Græcè loqui in Latino ſermone non plus ſolere, quàm in Græco Latiné. A. Et rectè quidem. Sed quæ tandem eſt Epicharmi iſta ſententia?

M. *Emori nolo: ſed me eſſe mortuum nihili æſtimo.*

A. Iam agnoſco Græcum. ſed quoniam coegiſti vt concederem, qui mortui eſſent eos miſeros non eſſe, perfice, ſi potes, vt ne moriendum quidem eſſe, miſerum putem. M. Iam iſtuc quidem nihil negotii eſt: ſed etiam maiora molior. A. Quomodo hoc nihil negotii eſt? aut quæ tandem ſunt iſta maiora? M. Quoniam ſi poſt mortem nihil eſt mali, ne mors quidem eſt malum: cui proximum tempus eſt poſt mortem, in quo mali nihil eſſe cõcedis. Ita ne moriendum quidem eſſe, malum eſt. id eſt enim, perueniendũ eſſe ad id quod non eſſe malum confitemur. A. Vberius iſta quæſo. hæc enim ſpinoſiora priùs vt confitear me cogunt, quàm vt aſſentiar. Sed quæ ſunt ea quæ dicis te maiora moliri? M. Vt doceam, ſi poſſim, non modò malum non eſſe, ſed bonum etiam eſſe mortem. A. Non poſtulo id quidem, aueo tamen audire. Vt enim non efficias quod vis, tamen mors vt malum non ſit, efficies: ſed nihil te interpellabo. continentem orationẽ audire malo. M. Quid? ſi te rogauero aliquid, nónne reſpondebis? A. Superbi id quidem eſſet. ſed, niſi quid neceſſe erit, malo ne roges. M. Geram tibi morẽ, & ea quæ vis, vt potero, explicabo: nec tamen quaſi Pythius Apollo, certa vt ſint & fixa quæ dixero: ſed, vt homunculus vnus è multis, probabilia coniectura ſequens. vltrà enim quò progrediar, quàm vt veriſimilia videam, non habeo. certa dicent ii qui & percipi ea poſſe dicunt, & ſe ſapientes eſſe profitentur. A. Tu, vt videtur: nos ad audiendum parati ſumus.

DIALOGI PRIMI CICERONIS DE LEGIBVS, PRINcipium.

PERSONAE, ATTICVS, QVINTVS.

LVCVS quidem ille & hæc Arpinatum quercus agnoſcitur, ſæpe à me lectus in Mario. Si manet illa quercus, hæc eſt profectó. etenim eſt ſanè vetus. QV. Manet verò, Attice noſter, & ſemper manebit. ſata eſt enim ingenio. nullius autem agricolæ cultu ſtirps tam diuturna, quàm poetæ verſu ſeminari poteſt. ATT. Quo tandem modo, Quinte? aut quale eſt iſtuc quod poetæ ſerunt? mihi enim videris, fratrem laudando, ſuffragari tibi. QV. Sit ita ſané. Verumtamen, dum Latinæ loquentur literæ, quercus huic loco non deerit, quæ Mariana dicatur: eáque, vt ait Scæuola de fratris mei Mario, *Caneſcet ſæclis innumerabilibus*. Niſi fortè Athenæ tuæ ſempiternam in arce oleam tenere potuerunt, aut, quòd Homericus Vlyſſes Deli ſe proceram & teneram palmam vidiſſe dixit, hodie monſtrant eandem: multáque alia multis locis diutius commemoratione manent, quàm natura ſtare potuerunt. Quare glandifera illa quercus, ex qua olim euolauit

Nuntia fulua Iouis, miranda viſa figura,

nunc ſit hæc. ſed cùm eam tempeſtas vetuſtáſve conſumſerit, tamen erit his in locis, quam Marianam quercum vocent. ATT. Non dubito id quidem: ſed hoc iam non ex te, Quinte, quæro, verùm ex ipſo poeta, tuíne verſus hanc quercum ſeuerint, an ita factum de Mario, vt ſcribis, acceperis. M. Reſpondebo tibi equidem: ſed non antè quàm tu ipſe mihi reſponderis, Attice. Certè non longè à tuis ædibus inambulans poſt exceſſum ſuum Romulus Proculo Iulio dixerit, ſe deum eſſe, & Quirinum vocari, templúmque ſibi dedicari in eo loco iuſſerit: & Athenis non longè item à tua illa antiqua domo Orithyiam Aquilo ſuſtulerit. ſic enim eſt traditum. ATT. Quorſum tandem, aut cur iſta quæris? M. Nihil ſanè, niſi ne nimis diligenter inquiras in ea quæ iſto modo memoriæ ſint prodita. A. Atqui multa quæruntur in Mario, fictáne an vera ſint, & à nonnullis, quòd & in recenti memoria, & in Arpinati homine: ſed veritas à te poſtulatur. M. Et me-

hercule, ego me cupio non mendacem putari: ſed tamen nonnulli iſti, Tite, faciunt imperitè, qui in iſto opuſculo non vt à poeta, ſed vt à teſte, veritatem exigant. nec dubito quin iidem & cum Ægeria colloquutum Numam, & ab aquila Tarquinio apicem impoſitum putent. Q. V. Intelligo, te, frater, alias in hiſtoria leges obſeruandas putare, alias in poemate. M. Quippe cùm in illa ad veritatem, Quinte, referantur, in hac ad delectationem pleraque: quanquam & apud Herodotum, patrem hiſtoriæ, & apud Theopompum ſunt innumerabiles fabulæ. ATT. Teneo quam optabam occaſionem, neque omittam. M. Quam tandem, Tite? A. Poſtulatur à te iamdiu vel flagitatur potius hiſtoria. ſic enim putant, te illam tractante, effici poſſe vt in hoc etiam genere Græciæ nihil cedamus. Atque, vt audias quid ego ipſe ſentiam, non ſolùm mihi videris eorum ſtudiis qui literis delectantur, ſed etiam patriæ debere hoc munus, vt ea quæ ſalua per te eſt, per te eundem ſit ornata. abeſt enim hiſtoria literis noſtris, vt & ipſe intelligo, & ex te perſæpe audio: potes autem tu profectò ſatisfacere in ea, quippe cùm ſit opus, vt tibi quidem videri ſolet, vnum hoc oratorium maximé. Quamobrem aggredere, quæſumus, & ſume ad hanc rem tempus, quæ eſt à noſtris hominibus adhuc aut ignorata, aut relicta. Nam poſt annales pontificum maximorum, quibus nihil poteſt eſſe iucũdius: ſi aut ad Fabiũ, aut ad eũ qui tibi ſemper in ore eſt, Catonem, aut ad Piſonem, aut ad Fannium, aut ad Vennonium venias: quanquam ex his alius alio plus habet virium, tamen quid tam exile quàm iſti omnes? Fannio autem ætate cõiunctus Antipater paulo inflauit vehementius, habuitque vires agreſtes ille quidem atque horridas, ſine nitore ac palæſtra, ſed tamẽ admonere reliquos potuit vt accuratius ſcriberent. Ecce autem ſucceſſère huic Clodius, Aſellio, nihil ad Cœlium, ſed potius ad antiquorum languorem atque inſcitiã. Nam quid Accium memorem? cuius loquacitas habet aliquid argutiarum, nec id tamen ex illa erudita Græcorum copia, ſed ex librariolis Latinis: in orationibus autem multus & ineptus, ad ſummam impudentiam. Siſenna, eius amicus, omnes adhuc noſtros ſcriptores (niſi qui fortè nõdum ediderunt, de quibus exiſtimare non poſſumus) facilè

ſuperauit. Is tamen neque orator in numero veſtro vnquã eſt habitus, & in hiſtoria puerile quiddam conſectatur: vt vnum Clitarchum, neque præterea quenquam, de Græcis legiſſe videatur: eum tamen velle duntaxat imitari: quem ſi aſſequi poſſet, aliquantũ ab optimo tamen abeſſet. Quare tuum eſt munus: hoc à te expectatur: niſi quid Quinto videtur ſecus. QV. Mihi verò nihil: & ſæpe de iſto colloquuti ſumus: ſed eſt quædam inter nos parua diſſenſio. ATT. Quæ tandem? QV. A quibus temporibus ſcribendi capiatur exordium. ego enim ab vltimis cẽſeo, quoniam illa ſic ſcripta ſunt, vt ne legantur quidem: ipſe autẽ æqualem ætatis ſuæ memoriam depoſcit, vt ea complectatur, quibus ipſe interfuit. ATT. Ego verò huic potius aſſẽtior. ſunt enim maximæ res in hac memoria atque ætate noſtra: tum autem hominis amiciſſimi, Cn. Pompeii, laudes illuſtrabit. Incurret etiam in illũ memorabilem annũ ſuũ: quem ab iſto malo prædicari, quàm, vt aiunt, de Remo & Romulo. M. Intelligo equidem à me iſtum laborẽ iamdiu poſtulari, Attice: quem non recuſarẽ, ſi mihi vllum tribueretur vacuum tempus & liberum. neque enim occupata opera, neque impedito animo res tanta ſuſcipi poteſt. vtrũque opus eſt, & cura vacare & negotio. ATT. Quid? ad cætera, quæ ſcripſiſti plura quàm quiſquam è noſtris, quod tibi tandem tempus vacuum fuit conceſſum? M. Subciſiua quædam tempora incurrunt: quæ ego perire nõ patior: vt ſiqui dies ad ruſticandum dati ſint, ad eorum numerum accommodentur quæ ſcribimus. Hiſtoria verò nec inſtitui poteſt, niſi præparato otio, nec exiguo tempore abſolui: & ego animi pendêre ſoleo, cùm ſemel quid orſus, traducor alió: neque tam facilè interrupta contexo, quàm abſoluo inſtituta. ATT. Legationem aliquam nimirum oratio iſta poſtulat, aut eiuſmodi quampiam ceſſationẽ liberam, atque otioſam. M. Ego verò ætatis potius vacationi confidebam, cùm pręſertim non recuſarem quo minus more patrio ſedens in ſolio conſulentibus reſponderem, ſenectutiſque non inertis grato atque honeſto fungerer munere. ſic enim mihi liceret & iſti rei quam deſideras, & multis vberioribus atque maioribus, operæ, quantum vellem, dare. ATT. Atqui vereor, ne iſtam cauſam nemo noſcat: tibíque ſemper dicendum ſit, & eo magis, quòd te ipſe mutaſti, & aliud dicendi genus inſtituiſti:

vt,quemadmodum Roſcius, familiaris tuus, in ſenectute numeros in cantu cæciderat, ipſáſque tardiores fecerat tibias: ſic tu à contentionibus, quibus ſummis vti ſolebas, quotidie relaxes aliquid, vt iam oratio tua non multum à philoſophorum lenitate abſit. Quod ſuſtinere cùm vel ſumma ſenectus poſſe videatur, nullam tibi à cauſis vacationem video dari. QV. At mehercule ego arbitrabar poſſe id populo noſtro probari, ſi te ad ius reſpondendum dediſſes. Quamobrem,cùm placebit,tibi experiendũ cenſeo. M. Id,ſi quidem, Quinte, nullum eſſet in experiendo periculum:ſed vereor,ne,dum minuere velim laborem, augeam, atque ad illam cauſarum operam, ad quam ego nunquam niſi paratus & meditatus accedo, adiungatur hæc iuris interpretatio, quæ nõ tam mihi moleſta ſit propter laborem, quàm quòd dicendi cogitationem auferat, ſine qua ad nullam maiorem vnquam cauſam ſum auſus accedere. ATT. Quin igitur iſta ipſa explicas nobis his ſubciſiuis,vt ais,tẽporibus,& conſcribis de iure ciuili ſubtilius quàm cęteri? Nam à primo tẽpore ętatis iuri ſtudere te memini,cùm ipſe etiam ad Scæuolam ventitarẽ: neque vnquam mihi viſus es ita te ad dicendũ dediſſe,vt ius ciuile contemneres. M. In longum ſermonẽ me reuocas,Attice: quem tamen, niſi Quintus aliud quid nos agere mauult,ſuſcipiã: & quoniam vacui ſumus,dicam. QV. Ego verò libẽter audierim. quid enim agam potius? aut in quo melius hunc conſumã diem? M. Quin igitur ad illa ſpatia noſtra, ſedéſque pergimus? vbi,cùm ſatis erit deambulatum,requieſcemus. nec profectò nobis delectatio deerit, aliud ex alio quærentibus. ATT. Nos verò:&,hęc quidẽ adire ſi placet, per ripam & vmbram. Sed iam ordire explicare,quæſo,de iure ciuili quid ſentias.

ORATIVNCVLAE DIVERSORVM,

Siue,

ORATIONES BREVES.

CICERONIS IN M. ANTONIVM AD QVIRITES PHILIPpica quarta.

FREQVENTIA veſtrûm incredibilis, Quirites, concióque tanta, quantam meminiſſe non videor, & alacritatem mihi ſummam affert Reip. defendendæ & ſpem recuperandæ libertatis. quanquam animus quidem mihi nunquam defuit, tempora defuerunt: quæ ſimulac primùm aliquid lucis oſtendere viſa ſunt, princeps veſtræ libertatis defendendæ fui. quod ſi antè facere conatus eſſem, nunc facere nō poſſem. Hodierno enim die, Quirites, ne adhuc mediocrem rem actam arbitremini, fundamenta ſunt iacta reliquarum actionum. nam eſt hoſtis à Senatu nōdum verbo appellatus, ſed re iam iudicatus Antonius. Nunc verò multo ſum erectior, quòd vos quoque hoſtem illum eſſe, tanto conſenſu tantóque clamore approbauiſtis. nec enim fieri poteſt vt non aut ii ſint impii qui contra Conſulem exercitum comparauerunt: aut ille hoſtis, contra quem iure arma ſumpta ſunt. Hanc igitur dubitationem, quanquam nulla erat, tamen nequa poſſet eſſe, Senatus hodierno die ſuſtulit. C. Cæſar, qui Remp. libertatémque veſtram ſuo ſtudio, conſilio, patrimonio denique tutatus eſt & tutatur, maximis Senatus laudibus ornatus eſt. Laudo, laudo vos Quirites, cùm gratiſſimis animis proſequimini nomen clariſſimi adoleſcentis, vel pueri potius. ſunt enim facta eius immortalitatis, nomen ætatis. multa memini: multa audiui: multa legi: nihil ex omni ſeculorum memoria tale cognoui. qui, quum ſeruitute premeremur, & in dies malum creſceret, præſidii nihil habe-

remus, capitalem & peſtiferum Brunduſio M. Antonii reditum timeremus: hoc inſperatum omnibus conſilium, incognitum certè, ceperit, vt exercitum inuictum ex Hiſpanis militibus conduceret, Antoniique furorem crudeliſſimis conſiliis incitatum à pernicie Reip. auerteret. Quis eſt enim qui hoc non intelligat, niſi Cæſar exercitum parauiſſet, non ſine exitio noſtro futurum Antonii reditum fuiſſe? ita enim ſe recipiebat ardens odio veſtri, cruentus ſanguine ciuium, quos Sueſſæ, quos Brunduſii occiderat, vt nihil niſi de Reip. pernicie cogitaret. Quod autem erat præſidium ſalutis libertatíſque veſtræ, ſi C. Cæſaris fortiſſimorúmque ſui patris militum exercitus non fuiſſet? cuius de laudibus & honoribus, qui ei pro diuinis & immortalibus meritis diuini immortaléſque debentur, mihi Senatus aſſenſus paulo antè decreuit, vt primo quoque tempore referretur. quo decreto quis non perſpicit Antonium hoſtem eſſe iudicatum? Quem enim appellare poſſumus eum contra quem qui exercitus ducunt, iis Senatus arbitratur ſingulares exquirendos honores? Quid legio Martia? quæ mihi videtur diuinitus ab eo deo traxiſſe nomen, à quo populum Romanum generatum accepimus: nónne ipſa ſuis decretis priùs quàm Senatus, hoſtem iudicauit Antonium? nam ille ſi non hoſtis, qui Conſulem reliquerunt, hoſtes neceſſe eſt iudicemus. Pręclara & luculenta reclamatione veſtra factum pulcherrimum Martialium comprobaſtis, qui ſe ad Senatus autoritatem, ad libertatem veſtram, ad vniuerſam Rempublicam contulerunt, hoſtem illum, & latronem, & parricidam patriæ reliquerunt: nec ſolùm id animoſè, & fortiter, ſed conſideratè etiam ſapientérque fecerunt: Albæ conſtiterunt, in vrbe opportuna, munita, propinqua, fortiſſimorum virorum, fideliſſimorum ciuium atque optimorum. Huius Martiæ legionis legio quarta imitata virtutem, duce L. Egnatuleio, quem Senatus meritò paulo antè laudauit, C. Cæſaris exercitum perſequuta eſt. Quæ expectas M. Antoni iudicia grauiora? Cæſar fertur in cælum, qui contra te exercitum comparauit: laudantur exquiſitiſſimis verbis legiones quæ te reliquerunt, quæ à te accerſitæ ſunt: quæ tuæ eſſent, ſi te Conſulem quàm hoſtem maluiſſes. quarum legionum fortiſſimum

veriſſimúmque iudicium confirmat Senatus, comprobat vniuerſus populus R. niſi fortè vos Quirites Conſulem, non hoſtem iudicatis Antonium. Sic arbitrabar vos iudicare vt oſtenditis: municipia, colonias, præfecturas num aliter iudicare cenſetis? omnes mortales vna mente conſentiunt, omnia arma eorum qui hæc ſalua velint, contra illam peſtem eſſe capienda. Quid? D. Bruti iudicium, Quirites, quod ex hodierno eius edicto perſpicere potuiſtis, num cui tandem contemnendum videtur? rectè, & verè negaſtis Quirites. eſt enim quaſi deorum immortaliũ beneficio & munere datum Reipub. Brutorum genus, & nomen ad libertatem populi R. vel conſtituendam, vel recuperandam. Quid igitur D. Brutus de M. Antonio iudicauit? excluſit prouincia, exercitu obſtitit: Galliam totam hortatur ad bellum, ipſam ſua ſponte ſuóque iudicio excitatam. Si Conſul Antonius, Brutus hoſtis: ſi conſeruator Reip. Brutus, hoſtis Antonius. Num igitur, vtrum horum ſit, dubitare poſſumus? Atqui, vt vos vna mente vnáque voce dubitare vos negatis, ſic modò decreuit Senatus, D. Brutum optimè de Repub. mereri, cùm Senatus autoritatem, populíque Rom. libertatem imperiúmque defenderit. A quo defenderit? nempe ab hoſte. quæ eſt enim alia laudanda defenſio? Deinceps laudatur prouincia Gallia, meritóque ornatur verbis ampliſſimis à Senatu, quòd reſiſtat Antonio. quem ſi Conſulem illa prouincia putaret, neque eum reciperet, magno ſcelere ſe aſtringeret. omnes enim ſub Conſulis iure & imperio debent eſſe prouinciæ. Negat hoc D. Brutus imperator, Conſul deſignatus, natus Reip. ciuis: negat Gallia, negat cuncta Italia, negat Senatus, negatis vos. Quis igitur illum Conſulem, niſi latrones putant? quanquam ne ii quidem ipſi, quod loquuntur, id ſentiunt: nec à iudicio omnium mortalium, quanuis impii nefariíque ſint, ſicut ſunt, diſſentire poſſunt. ſed ſpes rapiendi atque prædandi cæcat animos eorum: quos non bonorum donatio, non agrorum aſſignatio, non illa infinita Pompeii haſta ſatiauit: qui ſibi vrbem, qui bona & fortunas ciuium ad prædam propoſuerunt: qui, dum ſit quod rapiant, quod auferant, nihil ſibi defuturum arbitrantur: quibus M. Antonius (ô dii immortales auertite & deteſtamini quæſo hoc omen) vrbem ſe diuiſurum eſſe promiſit. Ita verò ei, vt precamini, eueniat, quo huius amẽtiæ pœna

tiæ pœna in ipſum familiámque eius recidat. quod ita futurum eſſe confido. iam enim non ſolùm homines, ſed etiam deos immortales ad Rempub. conſeruãdam arbitror conſenſiſſe. ſiue enim prodigiis atque portẽtis dii immortales nobis futura prædicunt, ita ſunt apertè denuntiata, vt & illi pœna, & nobis libertas appropinquet: ſiue tantus cõſenſus omnium ſine impulſu deorum eſſe non potuit, quid eſt quod de voluntate cæleſtium dubitare poſſimus? Reliquum eſt, Quirites, vt vos in iſta ſententia, quam prę vobis fertis, perſeueretis. Faciam igitur vt imperatores inſtructa acie ſolent: quanquã paratiſſimos milites ad præliandum videant, vt eos tamen adhortentur: ſic ego vos ardentes & erectos ad libertatem recuperandam cohortabor. Non eſt, non eſt vobis, Quirites, cum eo hoſte certamen, quocum aliqua pacis conditio eſſe poſſit. neque enim ille ſeruitutem veſtrã, vt antea, ſed iam iratus ſanguinẽ concupiſcit. nullus ei ludus videtur eſſe iucũdior, quàm cruor, quàm cædes, quàm ante oculos trucidatio ciuiũ. Non eſt vobis, Quirites, res cũ ſcelerato homine atque nefario, ſed cum immani tetráque bellua. quæ quoniam in foueam incidit, obruatur. ſi enim illinc emerſerit, nullius ſupplicii crudelitas erit recuſanda. ſed tenetur, premitur, vrgetur, nunc iis copiis quas iam habemus: mox iis quas paucis diebus noui Conſules comparabunt. Incumbite in cauſam Quirites, vt facitis. nunquam veſter conſenſus maior in vlla cauſa fuit: nunquã tam vehementer cum Senatu conſociati fuiſtis. nec mirum. agitur enim, non qua conditione victuri, ſed victuríne ſimus, an cum ſupplicio ignominiáque perituri. Quanquam mortem quidem omnibus natura propoſuit, crudelitatem mortis & dedecus virtus propulſare ſolet: quæ propria eſt Romani generis, & ſeminis. hanc retinete quæſo Quirites: quam vobis tanquã hæreditatem maiores veſtri reliquerunt. Quanquam omnia alia incerta ſunt, caduca, mobilia: virtus eſt vna altiſſimis defixa radicibus: quæ nunquam vlla vi labefactari poteſt, nunquam dimoueri loco. hac maiores noſtri primùm vniuerſam Italiam deuicerunt, deinde Carthaginem exciderunt: Numantiam euerterunt: potentiſſimos reges, bellicoſiſſimas gentes in ditionem huius imperii redegerunt. Ac maioribus quidem veſtris, Quirites, cum eo hoſte res erat, qui haberet Rempub. curiam, ærarium, con-

ſum,& concordiam ciuium, rationem aliquam, ſi ita res tuliſſet, pacis & fœderis: hic veſter hoſtis veſtram Rempub. oppugnat, ipſe habet nullam: Senatum, id eſt, orbis terræ conſilium, delere geſtit, ipſe conſilium publicum nullum habet: ærarium veſtrum exhauſit, ſuum non habet. nam concordiam ciuium quì habere poteſt, nullam qui habeat ciuitatem? pacis verò quæ poteſt cum eo eſſe ratio, in quo eſt incredibilis crudelitas, fides nulla? Eſt igitur, Quirites, populo Rom. victori omnium gentiũ omne certamen cum excurſore, cum latrone, cum Spartaco. Nam quòd ſe ſimilem Catilinæ eſſe gloriari ſolet: ſcelere par eſt, belli induſtria inferior. ille cùm exercitum nullum haberet, repentè conflauit: hic eum exercitum quem accepit, amiſit. Vt igitur Catilinam diligentia mea, Senatus autoritate, veſtro ſtudio & virtute fregiſtis: ſic Antonii nefarium latrocinium veſtra cum Senatu concordia, tanta quanta nunquam fuit, felicitate & virtute exercituum, ducúmque veſtrorum, breui tempore oppreſſum audietis. Equidem, quantum cura, labore, vigiliis, autoritate, conſilio eniti atque efficere potero, nihil prętermittam quod ad libertatem veſtram pertinere arbitrabor. neque enim id pro veſtris ampliſſimis in me beneficiis ſine ſcelere facere poſſum. hodierno autem die primùm, referente viro fortiſſimo, vobíſque amiciſſimo M. hoc Seruilio, collegíſque eius ornatiſſimis viris, optimis ciuibus, longo interuallo me autore & principe ad ſpem libertatis exarſimus.

CICERONIS IN M. ANTONIVM AD QVIRITES PHILIPpica ſexta.

AVDITA vobis eſſe arbitror, Quirites, quæ ſint acta in Senatu, quæ fuerit cuiuſque ſententia. res enim ex calendis Ianuar. agitata, paulo antè confecta eſt, minus quidem illa ſeuerè quàm decuit, non tamen omnino diſſoluté. mora eſt allata bello, non cauſa ſublata. Quamobrem quod quæſiuit à me P. Apuleius, homo & multis officiis mihi & ſumma familiaritate coniunctus, & vobis

amiciſſimus : ita reſpondebo ; vt ea quibus non interfuiſtis, noſſe poſſitis. Cauſa fortiſſimis optimiſque Conſulibus calendis Ian.de Repub.primùm referendi fuit,ex eo quod XIII. Calend.Ian.Senatus me autore decreuit. eo die primùm,Quirites,fundamenta iacta ſunt Reip. fuit enim longo interuallo ita liber Senatus, vt vos aliquando liberi eſſetis. Quo quidem tempore etiamſi ille dies vitæ finem mihi allaturus eſſet, ſatis magnum ceperam fructum, cùm vos vniuerſi vna mente atque voce iterum à me conſeruatam eſſe Rempub. conclamaſtis. Hoc veſtro iudicio tanto támque præclaro excitatus, ita calendis Ian.veni in Senatum, vt meminiſſem quam perſonam impoſitam à vobis ſuſtinerem. Itaque bellum nefarium illatum Reip. cùm viderem, nullam moram interponendam inſequendi M. Antonium putaui : hominémque audaciſſimum,qui multis nefariis rebus antè commiſſis, hoc tem pore imperatorem populi Rom. oppugnaret, coloniam veſtram fidiſſimam fortiſſimámque obſideret, bello cenſui perſequendum. tumultum eſſe decerni, iuſtitium indici,ſaga ſumi, dixi placere: quò omnes acrius grauiúſque incumberent ad vlciſcendas Reipub. iniurias, ſi omnia grauiſſimi belli inſignia ſuſcepta à Senatu viderent. Itaque hæc ſententia ſic per triduum valuit, vt,quanquam diſceſſio facta non eſſet, tamen,pręter paucos,omnes mihi aſſenſuri viderentur. Hodierno autem die neſcio qua obiecta re remiſſior Senatus fuit. nam plures eam ſententiam ſequuti ſunt, vt quantum Senatus autoritas, veſtérque conſenſus apud Antonium valiturus eſſet, per legatos experiremur. Intelligo, Quirites, à vobis hanc ſententiam repudiari : neque iniuria. ad quem enim legatos? ad eúmne qui pecunia publica diſſipata atque effuſa, per vim & contra auſpicia impoſitis Reipublicæ legibus, fugata concione,obſeſſo Senatu, ad opprimendam Rempublicam Brunduſio legiones accerſierit? ab his relictus, cum latronum manu in Galliam irruperit? Brutum oppugnet? Mutinam circunſedeat? quæ vobis poteſt cum hoc gladiatore conditionis, æquitatis, legationis eſſe communitas? Quanquam, Quirites, non eſt illa legatio, ſed denuntiatio belli, niſi paruerit. ita enim eſt decretum vt ſi legati ad Annibalem mitterentur. mittũtur enim qui nuntient ne oppugnet cõſulem deſignatum, ne Mutinam

obſideat,ne prouinciam depopuletur, ne delectus habeat, ſit in Senatus populique Rom.poteſtate. Facilè verò huic denuntiationi parebit, vt in patrum conſcriptorum atque in veſtra poteſtate ſit qui in ſua nunquã fuerit? Quid enim ille vnquã arbitrio ſuo fecit, ſemper eò tractus quò libido rapuit,quò leuitas, quò furor, quò vinolẽtia? ſemper eum duo diſſimilia genera tenuerũt,lenonum,& latronum. ita domeſticis ſtupris,forenſibus parricidiis delectatur, vt mulieri citius auariſſimæ paruerit quàm Senatui populóque R. Itaque quod paulo antè feci in Senatu, faciam apud vos. teſtificor,denuntio,antè prædico,nihil M. Antonium eorum quæ ſunt legatis mandata, facturũ: vaſtaturum agros, Mutinam obſeſſurum, delectus quâ poſſit habiturum. is eſt enim ille qui ſemper Senatus iudiciũ & autoritatem, ſemper voluntatem veſtram poteſtatémque contempſerit. An ille id faciat quod paulo antè decretum eſt, vt exercitum citra flumen Rubiconem, qui finis eſt Galliæ,educeret,dum ne propius vrbem Romam cc. mil.admoueret? huic denuntiationi ille pareat? ille ſe fluuio Rubicone cc. mil.circumſcriptum eſſe patiatur? Nõ is eſt Antonius. nam ſi eſſet,non commiſiſſet vt ei Senatus tanquam Annibali initio belli Punici denuntiaret ne oppugnaret Saguntum. Quod verò ita auocatur à Mutina,vt ab vrbe tanquam peſtifera flamma arceatur: quam habet ignominiam? quod iudicium Senatus? Quid,quòd à Senatu dantur mandata legatis, vt D. Brutum milítéſque eius adeant,híſque demonſtrent, ſumma in Remp.merita beneficiáque eorũ grata eſſe Senatui populóque R. eíſque eam rem magnæ laudi magnóque honori fore? paſſurúmne cenſetis Antonium introire Mutinam legatos? exire inde tutó? nunquam patietur,mihi credite. noui violẽtiam, noui impudentiam, noui audaciam. Nec verò de illo ſicut de homine aliquo debemus, ſed vt de importuniſſima bellua,cogitare. Quæ cùm ita ſint,nõ omnino diſſolutum eſt quod decreuit Senatus. habet atrocitatis aliquid legatio. vtinã nihil haberet moræ.nam cùm pleriſque in rebus gerendis tarditas & procraſtinatio odioſa eſt, tum hoc bellum indiget celeritatis. ſuccurrendum eſt D.Bruto: omnes vndique copiæ colligendæ. horam eximere nullam in tali ciue liberando ſine ſcelere non poſſumus. An ille non potuit, ſi Antonium conſulem, ſi Galliam Antonii prouinciã

iudicaſſet,legiones Antonio & prouinciam tradere,domũ redire,triumphare, primus in hoc ordine eſſe, quoad magiſtratum iniret? quid negotii fuit? ſed cùm ſe Brutum eſſe meminiſſet, veſtræque libertati natum, quid egit aliud niſi vt penè corpore ſuo Gallia prohiberet Antonium? ad hunc vtrum legatos an legiones ire oportebat? Sed præterita omittamus. Properent: quod video eſſe facturos. vos ſaga parate. eſt enim ita decretum, vt,ſi ille autoritati Senatus non paruiſſet,ad ſaga iretur. ibitur: non parebit: nos amiſſos tot dies rei gerendæ queremur. Non metuo, Quirites ne,cùm audierit Antonius, me hoc in Senatu & in concione confirmaſſe, nunquam illum futurum in Senatus poteſtate,refellendi mei cauſa,vt ego nihil vidiſſe videar,vertat ſe,Senatui pareat. nunquam faciet: non inuidebit huic meæ gloriæ: malet me ſapiẽtem à vobis,quàm ſe modeſtum exiſtimari. quid? ipſe ſi velit, num etiam L. fratrem paſſurum arbitramur? nuper quidem dicitur ad Tybur, vt opinor, cùm ei labare M. Antonius videretur, mortem fratri eſſe minitatus. Etiámne ab hoc Myrmillone Aſiatico Senatus mandata, legatorum verba audiẽtur? nec enim ſecerni à fratre poterit, tanta præſertim autoritate. nã hic inter illos Africanus eſt: pluris habetur quàm L. Trebellius: pluris quàm T. Plancus, adoleſcens nobilis, qui omnibus ſententiis maximo veſtro plauſu condemnatus,neſcio quo modo ſe coniecit in turbam, atque ita mœſtus rediit,vt retractus non reuerſus videretur. ſic contemnit,tanquam ſi illi aqua & igni interdictũ ſit. aliquando negat ei locum eſſe oportere in curia qui incẽderit curiam. nam Trebellium valde iam diligit: oderat tum cùm ille tabulis nouis aduerſabatur: iam fert in oculis, poſtquã ipſum Trebellium vidit ſine tabulis nouis ſaluum eſſe non poſſe. Audiſſe enim vos arbitror,Quirites,quod etiam videre potuiſtis, quotidie ſponſores & creditores L. Trebellii conuenire. O fides! (hoc enim puto Trebelliũ ſumpſiſſe cognomen) quæ poteſt eſſe maior fides quàm fraudare creditores,domo profugere, propter æs alienum venire ad arma? vbi plauſus ille in triumpho eſt, ſæpe ludis: vbi ædilitas delata ſummo ſtudio bonorum? quis eſt qui hunc non caſu exiſtimet rectè feciſſe? nequitia eſt, ſcelus eſt. Sed redeo ad amores deliciáſque noſtras, L. Antoniũ, qui vos omnes in fidem ſuã recepit. Negatis? num quíſnã

eſt veſtrûm qui tribum non habeat? certè nemo. atqui illum quinque & triginta tribus patronum adoptarũt. Rurſus reclamatis? aſpicite à ſiniſtra illam equeſtrem ſtatuã inauratam: in qua quid inſcriptum eſt? QVINQVE ET TRIGINTA TRIBVS PATRONO POPVLI R. Igitur eſt patronus L. Antonius? malam quidem illi peſtem: clamori enim veſtro aſſentior. non modò hic latro, quem clientem habere nemo velit, ſed quis vnquam tantis opibus, tantis rebus geſtis fuit, qui ſe populi Rom. victoris dominíque omnium gentium tutorem dicere auderet? in foro L. Antonii ſtatuam videmus, ſicut illam Q. Trebellii qui Hernicos deuicit, antè Caſtoris. O impudentiam incredibilem! tantúmne ſibi ſumpſit quia Mylaſis myrmillo Thracem iugulauit familiarem ſuum? quónam modo iſtum ferre poſſemus, ſi in hoc foro ſpectantibus vobis depugnaſſet? ſed hæc vna ſtatua. Altera ab equitibus Rom. equo publico, qui item adſcribunt, PATRONO. Quem vnquam iſte ordo patronum adoptauit? ſi quenquam, debuit me. ſed me omitto. quem cenſorem? quem imperatorem? Agrum his diuiſit. ô ſordidos, qui acceperunt: improbum, qui dederit. Statuerunt etiam tribuni militares, qui in exercitibus Cæſaris duobus fuerunt. Quis eſt iſte ordo? multi fuerunt multis in legionibus per tot annos: his quoque diuiſit Semurium. Campus Martius reſtabat, niſi priùs cum fratre fugiſſet. Sed hæc agrorum aſſignatio paulo antè, Quirites, L. Cæſaris, clariſſimi viri, & præſtantiſſimi ſenatoris, ſententia diſſoluta eſt. huic enim aſſenſi, Septemuirûm acta ſuſtulimus. iacent beneficia Nuculæ: friget patronus Antonius. nam poſſeſſores animo æquiore diſcedent: nullam impenſam fecerant: nondum inſtruxerant, partim quia non confidebant, partim quia non habebant. Sed illa ſtatua palmaris: de qua, ſi meliora tempora eſſent, non poſſem ſine riſu dicere: L. ANTONIO, IANI MEDII PATRONO. Itáne? Ianus medius in L. Antonii clientela ſit? quis vnquam in illo Iano inuentus eſt, qui L. Antonio mille nummûm ferret expenſum? Sed nimis multa de nugis: ad cauſam bellúmque redeamus. quanquam non alienum fuit perſonas quaſdam à vobis recognoſci: vt quibuſcum bellum gereretur, poſſitis taciti cogitare. Ego autem vos hortor,

Quirites, vt, etiamſi melius aliud fuit, tamen legatorum reditum expectetis animo æquo. celeritas detracta de cauſa eſt: boni tamen aliquid acceſſit ad cauſam. cùm enim legati renuntiarint (quod certè renuntiabunt) non in veſtra poteſtate, non in Senatus eſſe Antonium: quis erit tam improbus ciuis, qui illum ciuem habendum putet? nunc enim ſunt pauci illi quidem, ſed tamen plures quàm Repub. dignum eſt, qui ita loquantur: Ne legatos quidem expectabimus? Iſtam certè vocem, ſimulationémque clementiæ extorquebit his res ipſa publica. Quo etiã (vt cõfitear vobis, Quirites) minus hodierno die contendi, minus laboraui, vt mihi Senatus aſſentiens tumultum decerneret, ſaga ſumi iuberet. malui viginti diebus pòſt ſententiam meam laudari ab omnibus, quàm à paucis hodie vituperari. Quapropter, Quirites, expectate legatorum reditum, & paucorum dierum moleſtiam deuorate. qui cùm redierint, ſi pacem afferent, cupidum me: ſi bellum, prouidum iudicatote. An ego non prouideam meis ciuibus? non dies noctéſque de veſtra libertate, de Reipubl. ſalute cogitem? quid enim non debeo vobis, Quirites, quem vos à ſe ortum hominibus nobiliſſimis omnibus honoribus prætuliſtis? An ingratus ſum? quis minus? qui partis honoribus, eoſdẽ geſſi in foro labores quos in petendis? Rudis in Republica? quis exercitatior, qui viginti iam annos bellũ gerã cum improbis ciuibus? Quamobrem, Quirites, conſilio quantum potero, labore plus penè quàm potero, excubabo vigilabóque pro vobis. etenim quis eſt ciuis, præſertim hoc gradu quo me vos eſſe voluiſtis, tam oblitus beneficii veſtri, tam immemor patriæ, tam inimicus dignitatis ſuæ, quem non excitet, non inflammet tantus veſter iſte conſenſus? multas magnáſque habui conſul conciones, multis interfui: nullam vnquam vidi tantam quanta nunc veſtra eſt. vnum ſentitis omnes, vnum ſtudetis M. Antonii conatum auertere à Repub. furorem extinguere, opprimere audaciam. idem volunt omnes ordines: eodem incumbunt municipia, coloniæ, cuncta Italia. Itaque Senatum ſua ſponte bene firmũ, firmiorem veſtra autoritate feciſtis. venit tempus, Quirites, ſerius omnino quàm dignum populo Romano fuit, ſed tamen ita maturum, vt differri iam hora non poſſit. Fuit aliquis fatalis caſus, vt ita dicam: quem tulimus,

quoquo modo ferendus fuit. nunc ſiquis erit, erit voluntarius. populum Romanum ſeruire fas non eſt, quem dii immortales omnibus gentibus imperare voluerunt. res in extremum eſt adducta diſcrimen: de libertate decernitur. aut vincatis oportet, Quirites (quod profectò & pietate veſtra & tanta cōcordia conſequemini) aut quiduis potius quàm ſeruiatis. Aliȩ nationes ſeruitutem pati poſſunt: populi R. eſt propria libertas.

C. CRISPI SALVSTII
(vt vulgò inſcribitur)
IN M. TVLLIVM CICERONEM
ORATIO.

GRAVITER & iniquo animo maledicta tua paterer M. Tulli, ſi te ſcirem iudicio magis quàm morbo animi petulantia iſta vti: ſed quum in te neque modum neque modeſtiam vllam animaduerto, reſpondebo tibi, vt, ſi quam voluptatem malè dicendo cepiſti, eam malè audiendo amittas. Vbi querar? quos implorē P.C. diripi Remp. atque audaciſſimo cuique eſſe perfidiæ locum? apud populum Romanum? qui ita largitionibus corruptus eſt, vt ſeſe ac fortunas ſuas venales habeat. an apud vos, patres conſcripti? quorum autoritas turpiſſimo cuique & ſceleratiſſimo ludibrio eſt: vbi M. Tullius leges, iudicia populi R. defendit, atque in hoc ordine ita moderatur, quaſi vnus reliquus ex familia viri clariſſimi Scipionis Africani, ac nó reptitius, accitus, & paulo antè inſitus huic vrbi ciuis. An verò, M. Tulli, facta ac dicta tua obſcura ſunt? ánnon ita à pueritia vixiſti, vt nihil flagitioſum corpori tuo putares, quod alteri collibuiſſet? an ſcilicet iſtam immoderatam eloquentiam apud M. Piſonem non pudicitiæ iactura perdidiciſti? itaque minimè mirandū eſt ſi eam flagitioſè venditas, quam turpiſſimè paraſti. Verùm, vt opinor, ſplendor domeſticus tibi animos tollit: vxor ſacrilega, ac periuriis delibuta: filia, matris pellex, tibi iucundior atque obſequentior quàm parenti par eſt. domum ipſam tuam vi & rapinis, funeſtam tibi ac tuis comparaſti: videlicet vt nos commonefacias quàm conuerſa eſt Reſpub. quum

in ea domo habitares homo flagitioſiſſime, quæ P. Craſſi viri conſularis fuit. Atque hæc quum ita ſint, tamen ſe Cicero dicit in concilio deorum immortalium fuiſſe, inde miſſum huic vrbi ciuibúſque cuſtodem, abſque carnificis nomine, qui ciuitatis incommodum in gloriam ſuam ponit. Quaſi verò non illius coniurationis cauſa fuerit conſulatus tuus, & idcirco Reſp. diſiecta eo tempore quo te cuſtodem habebat. Sed, vt opinor, illa te magis extollũt quæ poſt conſulatum cum Terentia vxore de Rep. conſuluiſti, cùm legis Plautiæ iudicia domi faciebatis: ex coniuratis alios morte, alios pecunia condemnabas, quum tibi alius Tuſculanum, alius Pompeianam villam ædificabat, alius domum emebat: qui verò nihil poterat, is erat calumniæ proximus: is aut domum tuam oppugnatum venerat, aut inſidias ſenatui fecerat: denique de eo tibi compertum erat. Quæ ſi tibi falſa obiicio, redde rationem quantum patrimonii acceperis, quid tibi litibus accreuerit, qua ex pecunia domum paraueris, Tuſculanum & Pompeianum infinito ſumptu ædificaueris. aut, ſi retices, cui poteſt eſſe dubium quin opulentiam iſtam ex ſanguine & miſeriis ciuium paraueris? Verùm, vt opinor, homo nouus Arpinas, ex M. Craſſi familia, eius virtutem imitatur, contemnit ſimultatem hominum nobilium, Remp. caram habet, neque terrore, neque gratia commouetur. Illud verò amicitiæ tantùm ac virtutis eſt animi? imò verò homo leuiſſimus, ſupplex inimicis, amicis contumelioſus, modò harum modò illarum partium, nemini fidus, leuiſſimus ſenator, mercenarius patronus, cuius nulla pars corporis à turpitudine vacat, lingua vana, manus rapaciſſimæ, gula immenſa, pedes fugaces: quæ honeſtè nominari non poſſunt, inhoneſtiſſima. Atque is quum eiuſmodi ſit, tamen audet dicere,

O fortunatam natam me Conſule Romam!

Te conſule fortunatam Cicero? imo verò infelicem & miſeram, quæ crudeliſſimam proſcriptionem perpeſſa eſt: quum tu turbata Rep. metu perculſos omnes bonos parêre crudelitati tuæ cogebas: quum omnia iudicia, omnes leges in tua libidine erant: quum tu, ſublata lege Portia, erepta libertate, noſtrûm omnium vitæ necíſque poteſtatem ad te vnum reuocaueras. Atque parum eſt quòd impunè feciſti: verùm etiam commemorando exprobras,

neque licet obliuiſci ſeruitutis ſuæ. Egeris, oro te, Cicero, perfeceris quod libet: ſatis eſt perpeſſos eſſe: etiámne aures noſtras onerabis tuo odio? etiámne moleſtiſſimis verbis inſectabere?

Cedant arma togæ, concedat laurea linguæ.

Quaſi verò togatus, & non armatus ea quæ gloriaris confeceris, atque inter te Syllámque dictatorem præter nomen imperii quicquam interfuerit. Sed quid ego plura de tua inſolentia commemorem? quem Minerua omnes artes edocuit, Iupiter optimus Max. in conciliũ deorum admiſit, Italia exulem humeris ſuis reportauit. Oro te Romule Arpinas, qui egregia tua virtute omnes Paulos, Scipiones, Fabios ſuperaſti, quem tandem locum in hac ciuitate obtines? quæ tibi partes Reipub. placent? quem amicum, quem inimicum habes? cui inſidias in ciuitate feciſti, ancillaris? quo iure, cùm de exilio tuo Dyrrhachio rediſti, eum ſequeris? quos tyrannos appellabas, eorũ nunc potentiæ faues? qui tibi ante optimates videbantur, eoſdem nunc dementes ac furioſos vocas? Vatinii cauſam agis? de Seſtio malè exiſtimas? Bibulum petulantiſſimis verbis lædis? laudas Cæſarem? quem maximè odiſti, ei maximè obſequeris? aliud ſtans, aliud ſedens de Repub. ſentis? his maledicis, illos odiſti, leuiſſime tráſfuga, neque in hac neque in illa parte fidem habens?

M. TVLLII CICERONIS (vt vulgò inſcribitur) IN CRISPVM SALVSTIVM RESPONSIO.

EADEMVM magna voluptas eſt, Criſpe Saluſti, æqualem ac parem verbis vitam agere, neque quicquã tam obſcœnum dicere, cui non ab initio pueritiæ omni genere facinoris ætas tua reſpondeat, vt omnis oratio moribus conſonet. neque enim qui ita viuit vt tu, aliter ac tu loqui poteſt: neque qui tam illoto ſermone vtitur, vita honeſtior eſt. Quò me vertam, patres conſcripti? vnde initiũ ſumam? maius enim mihi dicendi onus imponitur, quo notior eſt vterque noſtrûm: quòd aut, ſi de mea vita atque actibus huic conuitiatori reſpondero, inuidiam gloria

conſequatur: aut, ſi huius facta, mores, omnem ætatē nudauero, in idem vitium incidam procacitatis, quod huic obiicio. Id vos, ſi fortè offendimini, iuſtius huic quàm mihi ſuccenſere debetis, qui initium introduxit. Ego dabo operam vt & pro me minimo cum faſtidio reſpondeam, & in hunc minimè mentitus eſſe videar. Scio me P.C. in reſpondendo non habere magnam expectationem, quòd nullum vos ſciatis nouum crimen in Saluſtium audituros, ſed omnia vetera recogn ituros, queis & meæ & veſtræ iā & ipſius aures calent. Verùm eo magis odiſſe debetis hominem, qui, ne incipiens quidem peccare, minimis rebus poſuit rudimentum: ſed ita ingreſſus eſt vt neque ab alio vinci poſſit, neque ipſe ſe omnino reliqua ætate præterire. Itaque nihil aliud ſtudet, niſi vt lutulentus ſus cum quouis volutari. Longè verò fallitur opinione: non enim procacitate linguæ vitæ ſordes eluuntur: ſed eſt quædam calumnia, quam vnuſquiſque noſtrûm teſtante animo ſuo fert de eo qui falſum crimen bonis obiectat. Quòd ſi vita iſtius memoriam vicerit, illam P.C. non ex oratione, ſed ſuis ex moribus ſpectare debetis. Iam dabo operam quàm maximè potero, vt breue id faciam. neque hæc altercatio noſtra vobis inutilis erit P. C. plerunque enim Reſpublica priuatis creſcit inimicitiis: vbi nemo ciuis, qualis ſit vir, poteſt latere. Primùm igitur, quoniam omnium maiores Criſpus Saluſtius ad vnum exemplum & regulam quærit: velim mihi reſpondeat, nunquid hi quos protulit, Scipiones, & Metellos, vel Fabios, antè fuerint aut opinionis aut gloriæ, quàm eos res geſtæ ſuæ, & vita innocentiſſimè acta commendauit. quòd ſi hoc fuit illis initium nominis & dignitatis, cur non æquè de nobis exiſtimetur, cuius & res geſtæ illuſtres, & vita integerrimè acta? quaſi verò tu ſis ab illis viris Saluſti ortus. quòd ſi eſſes, nonnullos iam tuæ turpitudinis pigeret. Ego meis maioribus virtute mea præluxi, vt, ſi priùs noti nō fuerint, à me accipiant initium memoriæ ſuæ: tu tuis vita quam turpiter egiſti, magnas offudiſti tenebras: vt etiamſi fuerint egregii ciues, certè venerint in obliuionē. Quare noli mihi antiquos viros obiectare. ſatius eſt enim me meis rebus geſtis florere, quàm maiorū opinione niti: & ita viuere vt ego ſim poſteris meis nobilitatis initiū, & virtutis exemplū. Neq; me cū iis cōferri decet P.C. qui iā deceſſerūt,

omníque odio carent, & inuidia : ſed cum eis qui mecum vnà in Repub. verſati ſunt. ſed ſi fuerim aut in honoribus petendis nimis ambitioſus (non hanc dico popularem ambitionē, cuius me principem confiteor : ſed illam perniciosam contra leges, cuius primos ordines Saluſtius duxit) aut in gerendis magiſtratibus, aut in vindicandis maleficiis tam ſeuerus, aut in tuenda Rep. tam vigilans, quam tu proſcriptionem vocas : credo quòd non omnes tui ſimiles incolumes in hac vrbe vixiſſent. At quanto meliore loco Reſpub. ſtaret, ſi tu par ac ſimilis ſceleſtorum ciuium vnà cum illis adnumeratus eſſes! An ego tunc falsò ſcripſi, *Cedant arma togæ*, qui togatus armatos, & pace bellum oppreſſi? an illud mentitus ſum,

-fortunatam natam me Conſule Romam,

qui tantum inteſtinum bellum, ac domeſticum vrbis incendium extinxi? Neque te tui piget homo leuiſſime, cùm ea culpas quæ in hiſtoriis gloriæ mihi ducis? An turpius eſt P.C. ſcribentem mentiri, quàm illum palàm hoc ordine dicentem? Nam quòd ætatem increpuiſti : tantum me abeſſe puto ab impudicitia, quantum tu à pudicitia. Sed quid ego de te plura querar? quid enim mentiri turpe duces, qui mihi auſus ſis eloquentiam vt vitium obiicere, cuius ſemper nocens eguiſti patrocinio? An vllum exiſtimas poſſe fieri ciuem egregium, qui non his artibus & diſciplinis ſit eruditus? an vlla alia putas eſſe rudimenta & incunabula virtutis, quibus animi ad gloriæ cupiditatem aluntur? Sed minimè mirū eſt P.C. ſi homo qui deſidiæ ac luxuriæ plenus ſit, hæc vt noua atque inuſitata miratur. Nam quòd iſta inuſitata rabie petulanter in vxorem & in filiam meam inuaſiſti, quæ facilius mulieres ſe à viris abſtinuerunt, quàm tu vir à viris : ſatis doctè ac peritè feciſti. non enim me ſperaſti mutuam tibi gratiam relaturum, vt viciſſim tuos compellarem. vnus enim ſatis es materiæ habens : neque quicquam domi tuæ turpius eſt quàm tu. Multum verò te opinio fallit, qui mihi parare putaſti inuidiam ex mea re familiari, quæ mihi multo minor eſt quàm habere dignus ſim. Atque vtinam ne tanta quidem eſſet, quanta eſt : vt potius amici mei viuerent, quàm ego teſtamentis eorum locupletior eſſem. Ego fugax Criſpe Saluſti? furori Tribuni pleb. ceſſi : vtilius duxi quamuis fortunam vnus experiri, quàm vniuerſo populo

Rom.ciuilis eſſem diſſenſionis cauſa. qui poſtea quàm ille ſuum annum in Rep.perbacchatus eſt, omniáque quæ commouerat, pace & otio reſederunt: hoc ordine reuocante,atque ipſa Rep.manu retrahēte me,reuerti.qui mihi dies ſi cum omni reliqua vita conferatur, animo quidem meo ſuperet,cùm vniuerſi vos,populúſque Rom.frequens aduentu meo gratulatus eſt: tanti me fugacem,mercenarium patronum hi æſtimauerunt. Neque hercule mirum eſt,ſi ego ſemper iuſtas omnium amicitias exiſtimaui. non enim vni priuatim ancillatus ſum,neque me addixi: ſed quantum quiſque Reip. ſtuduit, mihi tantum fuit aut amicus aut inimicus.Ego nihil plus volui valere quàm pacem. multi priuatorum audacias nutrierunt: ego nihil timui niſi leges. multi arma ſua timeri voluerunt: ego nunquam volui quicquam poſſe niſi pro vobis. multi ex vobis potentia freti, in vos ſuis viribus abuſi ſunt. Itaque non eſt mirum, ſi nullius amicitia vſus ſum, qui non perpetuò Reip. amicus fuit. neque me pœnitet ſi aut petenti Vatinio reo patrocinium pollicitus ſum, aut Seſtii inſolentiam repreſſi, aut Bibuli patientiam culpaui, aut virtutibus Cæſaris faui. hæ laudes egregii ciuis, & vnicæ ſunt: quæ ſi tu mihi vt vitia obiicis, temeritas tua reprehendetur, non mea vitia culpabuntur. Plura dicerem, ſi apud alios mihi eſſet dicendum P.C.non apud vos,quos ego habui omnium mearum actionum monitores. ſed vbi rerum teſtimonia adſunt, quid opus eſt verbis? Nunc vt ad te reuertar Saluſti, patrémque tuum prætercam, qui ſi nunquam in vita ſua peccauit, tamen maiorem iniuriam Reipub. facere non potuit, quàm quòd te talem filium genuit: neque tu ſiqua in pueritia peccaſti,exequar, (ne parentem tuum accuſare videar,qui eo tempore ſummam tui poteſtatem habuit) ſed qualem adoleſcentiam egeris. hac enim demonſtrata, facilè intelligetur quàm petulanti pueritia tam impudicus & procax adoleueris. Poſteaquam immenſæ gulæ impudiciſſimi corporis quæſtus ſufficere non potuit, & ætas tua iam ad ea patienda quæ alteri facere collibuiſſet, exoleuerat: cupiditatibus infinitis efferebaris, vt, quæ ipſe corpori tuo turpia non duxiſſes,in aliis experireris. Ita non eſt facile reputare,P. C. vtrum inhoneſtioribus corporis partibus rem quaſierit,an amiſerit. Domum paternam viuo patre turpiſſimè

venalem habuit, vendidit, & cuiquam dubium poteſt eſſe quin mori coegerit eum quo hic nondum mortuo pro hærede geſſerit omnia? Neque pudet eum à me quærere quis in P. Craſſi domo habitet, cùm ipſe reſpondere non queat, quis in ipſius habitet paterna domo. At hercule lapſus ætatis tyrocinio, poſtea ſe correxit. non ita eſt, ſed abiit in ſodalitium ſacrilegii Nigidiani: bis ad iudicis ſubſellia attractus, extrema fortuna ſtetit: & ita diſceſſit vt non hic innocens eſſe, ſed iudices peieraſſe exiſtimarentur. Primum honorem in Quæſtura adeptus, hunc locum & ordinem deſpectus, cuius aditus ſibi quoque ſordidiſſimo homini patuiſſet. itaque timens ne facinora ſua clàm vos eſſent, cùm omnibus matribus familiarum opprobrio eſſet, confeſſus eſt vobis audientibus adulterium, neque erubuit ora veſtra. Vixeris vt libet, Saluſti: egeris quæ volueris: ſatis ſit vnum te tuorum ſcelerum conſcium eſſe: noli nobis languorem & ſoporem nimium exprobrare. ſumus diligentes in tuenda pudicitia noſtrarum vxorum: ſed ita experrecti non ſumus, vt à te cauere poſſimus: audacia tua vincit ſtudia noſtra. Ecquod hunc mouere poſſit P.C. factum ac dictum turpe, quem non puduit palàm vobis audientibus adulterium confiteri? Quòd ſi tibi nihil per me reſpondere voluiſſem, ſed illud cenſorium elogium App. Claudii & L. Piſonis integerrimorum virorum, quo vſus eſt quiſque eorum, pro lege palàm vniuerſis recitarem: nónne tibi viderer æternas inurere maculas, quas reliqua vita tua eluere non poſſit? Neque poſt illum delectum Senatus vnquam te vidimus: niſi fortè in ea te caſtra conieciſti, quò omnis ſentina Reipubl. confluxerat. At idem Saluſtius, qui in pace ne ſenator quidem manſerat: poſteaquam Reſpubl. armis oppreſſa eſt, & idem victores qui exules reduxit, in Senatum poſt Quæſturam eſt reductus. quem honorem ita geſſit, vt nihil in eo non venale habuerit, cuius aliquis emptor fuerit. Ita igitur egit, vt nihil non æquum ac verum duxerit, quod ipſi facere collibuiſſet: neque aliter vexauit, ac debuit ſiquis prædæ loco magiſtratum accepiſſet. Peracta Quæſtura, poſteaquam magna pignora eis dederat cum quibus ſimilitudine vitæ ſe coniunxerat, vnus iam ex illo grege videbatur. eius enim partis erat exemplar Saluſtius, quò tanquam in imam vora-

ginem cœtus omnium vitiorum exceſſerat. quicquid impudicorum, cyllonum, parricidarum, ſacrilegorum, debitorum, fuit in vrbe, municipiis, coloniis, Italia tota, ſicut in fretis ſubſederant, nominis perditi ac notiſſimi, nulla in parte caſtris apti, niſi licentia vitiorum, & cupiditate rerum nouarum. At poſteaquam prætor eſt factus, modeſtè ſe geſſit, & abſtinenter. nónne ita prouinciam vaſtauit, vt nihil neque paſſi ſint neque expectarint grauius in bello ſocii noſtri, quàm experti ſunt in pace, hoc Africam interiorem obtinente? vnde tantum hic exhauſit quantum potuit aut fide nominum traiici, aut in naues contrudi. tantum, inquam, P. C. exhauſit quantum voluit. ne cauſam diceret, ſeſtertio duodecies cum Cæſare paciſcitur. Quòd ſi quidpiam eorum falſum eſt, his palàm refelle, vnde tu qui modò ne paternam quidem domum relinire potueris, repentè tanquam ſomnio beatus, hortos pretioſiſſimos, villam Tiburti, C. Cæſaris reliquas poſſeſſiones paraueris. Neque piguit quærere cur ego P. Craſſi domum emiſſem, quum tu veteris villæ dominus ſis, cuius paulo antè fuerat Cæſar. modò, inquam, patrimonio non comeſo, ſed deuorato, quibus rationibus repentè factus es tam affluens & tam beatus? Nam quis te faceret hæredem, quem ne amicum quidem ſuum ſatis honeſtum quiſquam ſibi ducit, niſi ſimilis ac par tui? At hercule egregia facta maiorum tuorum te extollunt: quorum ſiue tu ſimilis es, ſiue illi tui, nihil ad omniũ ſcelus ac nequitiam addi poteſt. Verùm, vt opinor, honores tui te faciunt inſolentem. tu C. Saluſti tantidem putas eſſe bis ſenatorem & bis quæſtorem fieri, quanti bis conſularem & bis triumphalem? Carere debet omni vitio qui in alterum paratus eſt dicere. is demum maledicit qui non poteſt verum ab altero audire. Sed tu omniũ menſarũ aſſecla, omniũ cubiculorũ in prima ætate pellex, & idem poſtea adulter, omnis ordinis turpitudo es, & ciuilis belli memoria. Quid enim grauius pati potuimus, quàm quòd te incolumem in hoc ordine videamus? Deſine bonos petulantiſſima conſectari lingua, deſine morbo procacitatis iſto vti: deſine vnũquenque moribus tuis æſtimare. his moribus amicum tibi facere non potes, videris velle inimicũ habere. Finem dicendi P.C. faciam. ſæpe enim grauius

vidi offendere animos auditorum eos qui aliena flagitia aperté dixerunt, quàm eos qui commiſerunt. Mihi quidẽ ratio habenda eſt, non quid Saluſtius meritò debeat audire, ſed vt ea dicam, ſiqua ego honeſtè effari poſſum.

EX SALVST. HIST.

ORATIO C. COTTAE CONſulis ad populum.

QVIRITES, multa mihi pericula domi, militiæ, multa aduerſa fuêre: quorum alia toleraui, partim repuli deorum auxiliis, & virtute mea. ínque his omnibus neque animus negotio defuit, neque decretis labos. malæ ſecundæque res, opes non ingenium mihi mutabant: at contrà in his miſeriis cuncta me cum fortuna deſeruêre. Prę terea ſenectus per ſe grauis curã duplicat, cui miſero ſenecta iam ætate, ne mortem quidem honeſtam ſperare licet. Nam ſi parricida veſtri ſum, & vobis genitus hìc, deos penates meos, patriámque & ſummum imperium vilia habeo: quis mihi viuo cruciatus ſatis eſt, aut quæ pœna mor tuo, cùm omnia memorata apud inferos ſupplicia ſcelere meo vici? A prima adoleſcentia in ore veſtro priuatus & in magiſtratibus egi. Qui lingua, qui conſilio meo, qui pecunia voluêre, vſi ſunt. Neque ego callidam facundiam, neque ingenium ad malefaciendum exercui. Auidiſſimus priuatæ gratiæ, maximas inimicitias pro repub. ſuſcepi, qui victus cum illa ſimul, cùm egens alienæ opis plura mala expectarem, vos Quirites rurſus mihi patriam, deos penates cum ingenti dignitate dediſtis. pro quibus beneficiis vix ſatis gratus videar, ſi ſingulis animam, quam nequeo, conceſſerim. Nam vita & mors iure naturæ ſunt: vt ſine dedecore cũ ciuibus fama & fortunis integer agas, id dono datur atque accipitur. Conſules nos feciſtis, Quirites, domi bellíque impeditiſſima repub. Nanque imperatores Hiſpaniæ, ſtipendium, milites, arma, frumentum poſcũt: & id res cogit: quoniam poſt defectionẽ ſociorum, & Sertorii per montes fugam, neque manu certare poſſunt, neque vtilia parare: exercitus in Aſia Ciliciáque ob nimias opes Mithridatis aluntur. Macedonia plena hoſtibus eſt, nec minus Italiæ maritima, & prouinciarũ: cùm interim

vectigalia parua & bellis incerta vix partem ſumptuum ſuſtinét. ita claſſe qua cõmeatus vehebatur, minore quàm antea, nauigamus. Hæc ſi dolo aut ſocordia noſtra contracta ſunt, agite vt libet, & ita ſupplicium ſumite: ſin fortuna communis aſperior eſt, quare indigna vobis nobíſque & Repub. incipitis? Atque ego, cuius ætati mors propior eſt, non deprecor ſiquid ea vobis incommodi demitur: neque mox ingenuo corpori honeſtius, quàm pro veſtra ſalute finem vitæ fecerim. Adſum en C. Cotta conſul: facio quod ſæpe maiores aſperis bellis fecêre, voueo dedóque me pro Repub. quam deinde cui mandetis, circumſpicite. Nam talem honorem bonus nemo volet: cùm fortunæ & pacis & belli ab aliis acti ratio reddenda, aut turpiter moriendum ſit: tantummodo in animis habetote, non me ob ſcelus aut auaritiam cæſum, ſed volẽtem pro maximis beneficiis animam dono dediſſe. Per vos igitur, Quirites, & gloriam maiorum precor, tolerate aduerſa, & conſulite Reipub. Multa cura ſummo imperio ineſt, multi ingentes labores: quos nequicquam abnuitis, & pacis opulentiam quæritis, cùm omnes prouinciæ, regna, maria terræque, aſpera aut feſſa bellis ſint.

POEMATIA DIVERSORVM.

MORETVM VIRGILII,

vel potius INCERTI AVTORIS.

IAM nox hybernas bis quinque peregerat horas,
Excubitórque diem cantu prædixerat ales,
Simulus exigui cultor cùm ruſticus agri,
Triſtia venturæ metuens ieiunia lucis,
Membra leuat ſenſim vili demiſſa grabato:
Sollicitáque manu tenebras explorat inertes,
Veſtigátque focum: læſus quem denique ſenſit.
Paruulus exuſto remanebat ſtipite fumus,
Et cinis obductæ celabat lumina prunæ:
Admouet his pronam ſummiſſa fronte lucernam,
Et producit acu ſtupas humore carentes,
Excitat & crebris languentem flatibus ignem.
Tandem concepto tenebræ fulgore recedunt,
Oppoſitáque manu lumen defendit ab aura,
Et reſerat clauſa,quæ præuidet,oſtia claui.
Fuſus erat terra frumenti pauper aceruus:
Hinc ſibi depromit quantum menſura petebat,
Quæ bis in octonas excurrit pondere libras.
Inde abit aſſiſtítque molæ:paruáque tabella,
Quam fixam paries illos ſeruabat in vſus,
Lumina fida locat.geminos tunc veſte lacertos
Liberat,& cinctus villoſæ tegmine capræ,
Peruerrit cauda ſilices gremiúmque molarum.
Admouet inde manus operi,partitus vtranque:
Læua miniſterio,dextra eſt intenta labori.
Hæc rotat aſſiduis gyris & concitat orbem.
Trita Ceres ſilicum rapido decurrit ab ictu.
Interdum feſſæ ſuccedit læua ſorori,
Alternátque vices. modò ruſtica carmina cantat,
Agreſtíque ſuum ſolatur voce laborem.
Interea clamat Scybale: hæc erat vnica cuſtos,

Afra genus,tota patriam teſtante figura:
Torta comam,labróque tumens,& fuſca colore:
Pectore lata,iacens mammis,compreſſior aluo,
Cruribus exilis,ſpatioſa prodiga planta:
Continuis rimis calcanea ſciſſa rigebant.
Hanc vocat,atque arſura focis imponere ligna
Imperat, & flamma gelidos adolere liquores.
Poſtquam impleuit opus iuſtum verſatile finem,
Transfert inde manu fuſas in cribra farinas,
Et quatit:ac remanent ſummo purgamina dorſo:
Subſidit ſincera foraminibúſque liquatur
Emundata Ceres. læui tum protinus illam
Componit tabula,tepidas ſuperingerit vndas:
Contrahit admiſtos tum fontes,atque farinas,
Tranſuerſa durata manu:liquidóſque coacto
Interdum grumos ſpargit ſale. iámque ſubactum
Format opus,palmiſque ſuum dilatat in orbem,
Et notat impreſſis æquo diſcrimine quadris.
Infert inde foco (Scybale mundauerat aptum
Antè locum) teſtíſque tegens ſuperaggerat ignes.
Dúmque ſuas peragit Vulcanus teſtáque partes,
Simulus interea vacua non ceſſat in hora:
Verùm aliam ſibi quærit opem: neu ſola palato
Sit non grata Ceres,quas iungat comparat eſcas.
Non illi ſuſpenſa focum carnaria iuxta,
Durati ſale terga ſuis truncíque vacabant:
Traiectus medium ſparto ſed caſeus orbem,
Et vetus adſtricti faſcis pendebat anethi.
Ergo aliam molitur opem ſibi prouidus heros.
Hortus erat iunctus caſulę,quem vimina pauca,
Et calamo redimita leui munibat arundo:
Exiguus ſpatio,variis ſed fertilis herbis.
Non illi deerat quod pauperis exigit vſus:
Interdum locuples à paupere plura petebat.
Nec ſumptus erat illud opus, ſed regula curæ:
Si quando vacuum caſula pluuiæve tenebant,
Feſtáve lux, ſi fortè labor ceſſabat aratri,
Horti opus illud erat. varias diſponere plantas
Norat,& occultæ committere ſemina terræ,
Vicinóſque aptè cura ſummittere riuos.
Hic olus,hic latè fundentes brachia betæ,

Fecundúſque rumex, maluæque inulæque virebant.
Hîc cicer, & capiti nomen debentia cæpe.
Hîc etiam nocuum capiti gelidúmque papauer,
Gratáque nobilium requies lactuca ciborum,
Et grauis in latum demiſſa cucurbita ventrem.
Verùm hic non domini (quis enim contractior illo?)
Sed populi prouentus erat: certíſque diebus
Venales olerum faſces portabat in vrbem:
Inde domum ceruice leuis, grauis ære redibat,
Vix vnquam vrbani comitatus merce macelli.
Cæpa rubens, ſectíque famem domat area porri,
Quæque trahunt acri vultus naſturtia morſu,
Intubáque, & Venerem reuocans eruca morantem.
Tunc quoque tale aliquid meditans intrauerat hortum:
Ac primùm leuiter digitis tellure refoſſa,
Quattuor educit cum ſpiſſis allia fibris.
Inde comas apii graciles, rutámque rigentem
Vellit, & exiguo coriandra trementia filo.
Hæc vbi collegit, lætum conſedit ad ignem:
Et clara famulam poſcit mortaria voce.
Singula tum capitum numeroſa cortice nudat,
Et ſummis ſpoliat coriis, contemptáque paſſim
Spargit humi, atque abicit: ſeruatum gramine bulbum
Tingit aqua, lapidíſque cauum demittit in orbem.
Hinc ſalis inſpergit micas, ſale durus adeſo
Caſeus adiicitur: dictas ſuperingerit herbas,
Et læua veſtem ſetoſa ſub inguina fulcit.
Dextera piſtillo primùm fragrantia mollit
Allia: tum pariter miſto terit omnia ſucco.
It manus in gyrum: paulatim ſingula vires
Deperdunt proprias: color eſt è pluribus vnus:
Nec totus viridis, quia lactea fruſta repugnant:
Nec de lacte nitens, quia tot variatur ab herbis.
Sæpe viri nares acer iaculatur apertas
Spiritus, & ſimo damnat ſua prandia vultu.
Sæpe manu ſumma lacrymantia lumina tergit,
Immeritóque furens dicit conuitia fumo.
Procedebat opus: non iam ſalebroſus, vt antè,
Sed grauior lentos ibat piſtillus in orbes.
Ergo Palladii guttas inſtillat oliui,
Exiguíque ſuper vires infundit aceti:

Atque iterum commiſcet opus,miſtúmque retractat.
Tum demum digitis mortaria tota duobus
Circuit,ínque globum diſtantia contrahit vnum:
Conſtet vt effecti ſpecies noménque moreti.
Eruit interea Scybale quoque ſedula panem,
Quem lotis recipit manibus.pulſóque timore
Iam famis, ínque diem ſecurus Simulus illam,
Ambit crura ocreis paribus,tectúſque galero
Sub iuga parentes cogit lorata iuuencos,
Atque agit in ſegetes,& terræ condit aratrum.

SATYRA INCERTI AVTORIS, quæ inſcribitur LIS.

O diræ lites,ô iurgia dira reorum.
O furiis erebóque ſatæ,mortalia ſemper
Continuo dirè laniatu corda ſecantes:
Queis neq; deterius potuit neque triſtius vllum
Iuppiter iratus terris immittere monſtrum.
Quę laſſis requiem membris ſomnúmque negatis:
Omnia quæ prauo naturæ vincula more
Soluitis,& iunctas æterno fœdere dextras
Cogitis aduerſis concurrere cominus haſtis:
Quæ firmum nihil eſſe,ratum nihil eſſe iubetis.
Quæ regum comites vltróque impellitis ipſos
Neſcio qua turpi reges dulcedine captos,
Currere in hoc ſtadio, nec honeſta vincere pugna.
At meliora tamen ſuccedunt vltima primis:
Aut ferrum fuluo fortaſſe rependitis auro,
Et quum multa rei tulerint incommoda,tandem
Grande lucrum referunt. Quale hoc? lucrentur vt aſſem,
Tota reſignatis fundunt patrimonia fiſcis.
Quid quòd multa ferunt ſeruis indigna,ſuíque
Obliti generis,nunc vilis ad oſtia ſcribæ
Mane ſedent,illúmque forum comitantur euntem:
Obſeruant quàm longa dies,& nocte reducunt.
Hinc vbi clauduntur manibus ſubſellia ferreis,
Lictores ſolio inſignes virgáque ſuperbos
Suſpiciunt humiles,aditúmque precantur & orant:
Aut mixti media certant irrumpere turba:
Excipiúntque nihil præter maledicta, leuéſque

Aſtantum riſus, & vulnera ſæpe reportant.
Tantáne venturi ſpes vos ſuſtentat honoris,
Tantum lætitiæ capitis iam cordibus imis,
Libertas ne ſit potior? tu ſcilicet iſta
Nobilitate ferox, iſtiſque parentibus ortus,
Vilibus officiis ſubmittere libera colla
Pulchrius eſſe putas, vt ne videare propinquo
Aut alii ceſſiſſe tuis de vitibus vllam.
Inſtar equi, viridem in prato qui ſolus vt herbam
Paſceret, impigro veritus concurrere ceruo,
Fugit ad extremas vires, hominémque popoſcit
Auxilium: dorſóque equitem frenúmque recepit
Ore, quoad totis ſuperatus cederet herbis
Æmulus. At quanti victoria conſtitit illi!
Victor eques domito renuit deſcendere dorſo,
Nec victoris equi manibus detruſit habenas.
Quid tu? ne fiat res aſſe tibi minor vno,
Ne plus accipiat, ſibi ne plus arroget alter,
Tot ſuperinducis dominos elate ſuperbos
Elato capiti, tot ſpurca redemptáque nummis
Mancipia: vnius quia mores ferre nequiſti,
Viſus quòd potior tibi pace teruntius alma.
At tibi ne fuerint, quæſo, tua commoda tanti,
Néve adeo pulchrum ducas ciuilibus armis
Vincere: & excutias animo generoſa tuorum
Facta, quibus magno vitæ diſcrimine partos
Hos quondam titulos atque hæc inſignia genti
Tranſmiſère tuæ. tu degener arma relinques
Digna viro? potiúſque ſtyli mordacis acumen
Intendes ſociis & ciuibus atque propinquis,
Quàm ſtringes gladiũ patriç generoſus in hoſtem.
Si res eſt iactanda, modo iactetur honeſto:
Aude aliquid, melior quo ſit reſpublica, & vnde
Immortalis honos æternáque manet in omnes
Gloria venturos poſt ſecula longa nepotes.
Nobilitas veræ ſe captam laudis amore
Prædicat: in promptu laus eſt faciliſque paratu,
Si falſam vera ſcires diſtinguere laudem.
Vt vincas modicam ſub auaro iudice litem,
Vendis agrum, vendíſque paternas improbus ędes:
Vt patriam tuearis, equíſque armíſque parandis

Sordidus exiguum quadrantem inſumere nolis?
Non ita Françorum ſurrexit gloria cœlo:
Non incluſa foro, non his exercita pubes
Artibus Europę atque Aſiæ circumtulit arma.
Caſtra forum, ſtylus enſis erat, ſecura domi pax:
Cum patriæ bellum communiter hoſte gerebant.
Verùm hæc nec puer edidici, nec tradita patre
Accepi, nec Ariſtotelis de moribus vnquam
Librum, aut diuini Platonis dogmata legi.
Me pater admonuit puerum, me ſemper adultum,
Rem facerem: bona quæ delata parentibus hæres
Cepiſſem, quacunque via & ratione tuerer:
Quo me defendam potius quàm iudicis atque
Legum præſidio? quibus illum iuſtius armis
Extrudam laribus patriis, fundóque paterno?
Hunc circumueniam, captúmque in vincula ducam,
Vnde queat non ipſe fugax euadere Proteus.
Nec verò nihil iſte videtur dicere cauſæ,
Res & diuitiæ quum ſint extrema bonorum.
Quanquam rem melius maturè abiecerit, vt ne
Cum rebus pariter meliores perdat & annos.
Iſtis quid facias, iſtis qui limina ſacra
Muſarum, tripodes ſacros, & Apollinis arcum
Attigerint? libris videas quos ſæpe relictis
Amplecti lites, inimicáque iurgia Muſis?
Iactari circum omne forum, circum omne tribunal?
Non ſic Democritus, non qui bona perdere auita
Non dubitauit, vt hoc quaſi pondere mente leuatus,
Liberius ſtudiis incumbere poſſet honeſtis.
Ergo vide ſacras tua ne ſententia leges,
Et pariter legum conſultos pellat ab vrbe,
Turbarum vt cupidos & ſeditionis amantes.
Conſultos ego legis & ipſam tollere legem
Amens voce mea iubeam? cui nulla videtur
Publica res ſine lege diu conſiſtere poſſe,
Quæ ſceleri pœnam, virtuti præmia ponit.
Vtilis ipſa quidem multíſque referta beatè
Ac bene viuendi præceptis: ſed quotus illam
Quiſque ſolet dextris hodie contingere puris?
Turpia degeneres vilis contagia lucri
Corrumpunt animos: lucris inhiamus auari.

Atqui de multis & magnis litibus ampli
Exiſtunt reditus, veniunt vberrima lucra:
Moliri cauſas igitur conamine toto
Expedit, atque animos intendere litis amori:
Commonſtrata forum via quę rectiſſima ducit,
Implendi ſpe certa animi, litéſque ſerendæ,
Multiplicem vt fructum reddat cum fœnore campus.
Si fuerit noſtræ lex aduerſaria cauſæ,
Si iudex cuſtos rigidus legíſque miniſter,
Quærenda eſt ratio qua legem eludere poſſis,
Qua vafri quanuis & acuti iudicis aurem
Decipias. hæc prima ſolent exordia lites
Sumere, ſic quoque lis deinceps ex lite reſurgit:
Et forti ſemel vna manu iugulata, cadendo
Reſtituit plures alias, mirabile dictu.
Angulus ille (vides) qui ſeſe proiicit extra
Mœnia lata fori, Galeoti ponè tabernam,
Vendit vbi fucos vnguentáque mollia quidam,
Inſubrum aut Ligurum nuper qui venit ab oris:
Ad quem ſæpe, velut ſcopulum, eſt illiſa reorum
Et proiecit opes immenſas naufraga puppis:
Angulus ille dolis plenus te multa docebit
Optima iudicibus tenebras offundere cæcis,
Extrahere in menſes multos & ducere litem.
Si quæ deterior modò conteſtata fuiſſet,
Quo poſſis pacto meliorem reddere cauſam.
Hinc ſpes & ſcelerata reis audacia creſcit,
Hinc animos ſumunt & ferrea, Iuppiter, ora,
Appellatorum multos metuentia caſus.
Talia Romanis noſtríſque in legibus eſſe
Monſtra nego. commenta fori ſunt iſta, parandis
Augendíſque opibus. leges aliena cauere
Furta, cauere aliis potius quàm fallere monſtrant:
Diſſidia & lites placida componere pace,
Et caſtas ſeruare manus, & parcere ſumptu:
Nullam ex diſſidiis alienis cogere prædam:
Commiſſos curare greges, & commoda plebis:
Quæ lites minuunt, concordia ſæpius auget.

FINIS.

Anthologia graecae. Selectiones. 5.17.

EPIGRAMMATA Græca, ſelecta ex Anthologia.

Interpretata ad verbũ, & carmine, ab HENRICO STEPHANO: quædam & ab aliis. Loci aliquot ab eodem annotationibus illuſtrati.

EIVSDEM interpretationes centum & ſex vnius diſtichi, aliorum item quorundam epigrammatum variæ.

ANNO M.D.LXX,
Excudebat Henricus Stephanus.

OTHONI COMITI SOLmenſi, domino Minzebergæ & Sonnevaldi, HENR. STEPHANVS S. D.

SI VERVM eſt, Comes generoſiſſime, quod Bilbilitanus poeta canit, id demũ extra fortunã eſſe quod donatur amicis: nunc certè epigrammata mea, quæ vt in variis locis, ita etiam in variis ſcripta chartulis, ſparſa iacebant, ideóque multis & ipſa periculis obnoxia erant, extra fortunam tandem eſſe putabo, in vnum collecta, & tibi donata, qui mihi multorum es amicorum inſtar, & è cuius manibus in alias cõplures, eorum etiam quos longiſſimum locorum interuallum à nobis ſeparat, ventura confido. Sed & alia me, vt ea tibi dicarem, cauſa impulit: nimirum quòd illorum epigrammatum pleraque, te inſcio, in tua ruſticana domo nata fuerint: adeo vt quodammodo vernarum tuorum loco, ſeu velim, ſeu nolim, cenſeri debeant. Sed cur nolim? quum tantum abſit vt hoc nomen epigrammata mea dedignentur, vt contrà maximum ſibi eum honorem maximámque eam felicitatem contigiſſe exiſtiment, & habere etiam ſibi videantur quod reliqua, quibus non iidem natales contigerunt, ipſis inuideant? Ac profectò, ſiquid ego de ipſis (ceu pater de filiis) iudicare poſſum, paulo melius cæteris nata mihi videntur: ſiue loco, ſiue potius tibi aliqua ad acuendum meum ingenium vis inſita fuerit. Cætera autem alibi quidem, ſed ruri tamen & ipſa propemodum omnia ſcripſi, & quidem equitãs pleraque, (de iis præſertim loquor, quæ ex meo ingenio profecta,

non de Græcis ſunt verſa) & tædium laborémque viæ tacito hoc luſu fallens. Verumenimuero ex quo etiam commiſſum prelo fuit opus, non paucis extẽporaneis epigrãmatis ipſum locupletaui. Quinetiam varias quorundã interpretationes eo ipſo tempore numero auxi: quod me facturum nequaquam ſperabam quum opus prelo tradidi. Hinc contigit vt quum in ipſo libro, cuidam diſticho quinquaginta & vnam interpretationes duntaxat adiecturum me pollicitus eſſem, adiectas cẽtum & quinque inuenturus ſis. Quòd ſiquis plura me præſtare quàm promiſerim,& (vt ita dicam) ſuperare promiſſa, non putat eſſe ſtare promiſſis, (quum ego contrà dupliciter ſtare promiſſis, appellandum id cenſeam) eum rogatum velim vt earum quas promiſeram lectione contentus ſit. Equidem iuuenes poetices ſtudioſos non minori cum voluptate quàm à me ſcriptæ ſunt, eas lecturos cõfido. Quæ autem præter voluptatem vtilitas ex huiuſmodi varietate interpretationum elici queat, oſtendam aliquando, Deo fauente, in eo quem de poeticis adminiculis & ornamentis edam libro: vbi & de veteri ſcribendi carminis methodo agetur.

Cæterùm quod ad eum attinet quem habui epigrammatum delectum, in eo certè ſi omnibus non ſatiſfecero, nequaquã me ſpes mea fruſtrabitur. Quũ enim ſatis intelligerem quàm diuerſo ſint palato (quemadmodum Horatiani illi cõuiuæ) vt aliorum ſcriptorum, ita etiam epigrammatum lectores, adeo vt quod vni optimè ſapit, alteri planè inſipidum videatur: minimè dubitaui fore vt aliqua hinc excluſa, magis quàm quæ admiſiſſem, aut etiam admiſſurus poſthac eſſem, lectoribus nõnullis placerent. Atque vt de aliis epigrãmatis taceam, ea profectò quæ ſub Palladæ nomine in Anthologia extant, non itidem excluſurus fuiſſet Eraſmus, vtpote ſummus eius ad-

mirator atque laudator. Sed ego contrà in eo hunc laudante, iudicium (ſi quicquam in tanto viro deſiderare fas eſt) deſidero, alióſque multos itidem deſideraturos, mihi perſuadeo. Ne tamē hoc mirer, atq; vt potius ea etiam quæ infinitos reprehenſores habeant, aliquem alicubi laudatorem inuenire poſſe exiſtimem, faciunt non diuerſa ſolùm ſed contraria duorum grauiſſimorum ſcriptorum de vno eodémque dicto iudicia. Id autem eſt de natali Alexandri magni die : & à quibuſdam Hegeſiæ Magneſio, ab aliis Timæo adſcribitur. Quum enim eo ipſo die, vel (vt alii) ea nocte qua natus Alexander eſſet, Epheſiæ Dianæ templum deflagrauiſſet, minimè id eſſe mirandum dixit: quòd Diana, quum in partu Olympiadis adeſſe voluiſſet, abfuiſſet domo. Hoc enim dictum quum à Plutarcho (qui Hegeſiæ adſcribit) exibiletur, vt omnino frigidum, & quidem adeo frigidum vt vel magnum illud incēdium extinguere potuerit: à Cicerone contrà (qui Timæo tribuit) honorificè excipi & valde laudari comperio. Quæ ego tantorum virorum tam contraria iudicia apud me conſiderans, cogitare cœpi, fore itidem fortaſſe vt quod aliquis Plutarchus in hoc libro reprehenderet, aliquem Ciceronem laudatorem inueniret. Verùm ſi tu, generoſiſſime Comes, cui hæc qualiacūque ſunt, lubēter dico, lubenter acceperis, & lectione tua, inter præſtantiſſimos vtriuſque linguæ autores, dignatus fueris, mihi profectò multorū Ciceronum inſtar eſſe poteris: idque in magni beneficii loco, & cuius nomine mihi gratulari debeam, deputabo. Vale, & me in eorum numero repone quos tua iſta tam felicis & tãtæ ſpei indoles ſibi obſtrictos habet.

HENRICVS STEPHANVS LECTORI, S. D.

QVVM varia variis in locis diuerſiſque temporibus epigrammata è Græcis Latina feciſſem, & quidem habito eorum delectu, ea quæ ideo diſperſa in tenebris iacuerant, tandem recolligens, vna eadémque opera prelo committenda & luce donanda cenſui. Sed quum antea in animo habuiſſem, omnia quæ ab aliis reddita nãciſci poſſem, ſuis quæque locis inſerta, vnà cum eis edere, duo tunc fuerunt quæ me ad mutandam ſententiam impulerunt. Vnum, quòd ſelecta epigrãmata vocari non potuiſſent, (quod nomẽ meis indere & volebam, & poteram) vtpote non habito à ſingulis eorũ delectu: alterũ, quòd non ſolùm infeliciter & horridè ſcripta eſſent permulta, ſed etiam tam infideliter verſa, vt mihi harum rerum conſcio illa obtrudere pro epigrãmatis quæ è Græcis expreſſa dici poſſent, religio eſſet. Quamobrem iis tantummodo quæ à me reddita erant, aliorum interpretationes ſubiunxi: non tamen omnibus, quòd nonnulla ab alio nemine (quod ſcirem) reddita extarent. Nec verò nouæ ſunt hìc meæ duntaxat interpretationes, ſed illæ quoque quæ P. Schedii Meliſſi nomen præfixum habent. In quibus quàm fidelis interpretis officio functus ſit, (vt cætera in præſentia taceam) collatio cum interpretatione ad verbum, iis etiam qui Græcæ linguæ aut nullam aut paruam peritiam conſequuti ſunt, apertè oſtendet. Eadem certè, quàm infideliter contrà nonnulli in interpretando ſe geſſerint, iiſdem vel primo aſpectu patefaciet. Neque enim diſſimulare velim, in iis quoque epigrammatis quæ hìc ab aliis reddita habes, eſſe non pauca in quæ iactari quiddam tale poſſit quale diſticho in pictorem ſcripto iactatur in hoc volumine, eum videlicet pinxiſſe εἰκόνα, Πηλὼ τοῦ Μηνοδότου, (cuius vultum effingere & exprimere volebat) πᾶσιν ὁμοιοτάτην. Ita enim illi epigramma Latinum è Græco faciunt Πηλὼ τοῦ ὁ μιμοῦνται, πᾶσιν ὁμοιότατον. Quòd ſiquis exempla deſiderat,

è multis duo proferam. Vnum ex libro 2, vbi quũ dicat Lucillius, Siquis nudam Antipatram Parthis oſtẽdiſſet, vltra columnas Herculis fugiſſent: quidam vertit,

Siquis apud Parthos nudam Antipatram mihi monſtret,
Herculeas is me viderit ad ſtatuas.

Alterum ex lib. 1. vbi quum Palladas quoddam epigramma ita ordiatur, Ἐκλήθην παρὰ σοῦ τῷ ῥήτορος, id eſt, Vocatus ſum à te rhetore, [ad epulas videlicet: aut ad prandium, vel cœnam] ſiue inuitatus: is qui carmine ipſum reddidit, ita vertit illa verba, *Rhetora me dicis*. Quòd ſi in locis tam claris & perſpicuis ruunt velut in tenebris, & omnia miſcent, quid eos in obſcuris facturos putemus? Quotquot tamen nactus ſum epigrammatis alicuius à me verſi interpretationes aliorum, eas, qualeſcũque ſint, præter paucas, hîc inuenies. Hoc enim fatebor, exeunte iam è prelo volumine iſto, quaſdam in manus meas veniſſe quæ omiſſæ per incuriã fuerãt: ſed dignas certè quæ etiam conſultò (vt multæ ex iis quæ ſuis locis poſitæ fuerũt) omitterentur. Ex illis enim eſt vna hoc diſtichum ſecundum habens,

Enumerans autem in lecto quantum dare oportet
Pro medicorum opera, ſi auxilientur ei.

Ex eo numero eſt & diſtichi cuiuſdam interpretatio, cuius hic poſterior verſus nihil minus eſſe videtur quàm verſus,

Quocirca ſumpto fune ſtatim interiit.

Hæc autem ideo profero, vt videns qualia ſint quæ prætermiſi, eorum deſiderium facilius feras: vtpote qui, quũ in ea incideris, nõ theſaurum profectò ſed carbones reperturus ſis. Niſi fortè theſaurum eſſe putas hoc diſtichũ (quod certè non per incuriam, ſed conſultò prætermiſſum eſſe fateor) quatuor erroribus inſignitum, haud ſanè vulgaribus, & eiuſmodi vt non typographo ſed ipſi poetæ laudem eorum tribuendam eſſe manifeſtiſſimum ſit. Ita enim ſcriptum extat,

Me ſequi ſi placuit errantem in inuia taurum,
Mugitum, vt vocitem, adde Cupido mihi.

Vides lector quales interpretationes inter paucas illas eorum quæ ſelegi epigrammatum reperiantur: quid ſi igitur omnes omnium quæ extant interpretationes in v-

num corpus redegiſſem? Tam monſtroſum certè illud fuiſſet vt eius aſpectus, potius quàm Antipatræ illius, vltra Herculis columnas fugiendus eſſet. Adde quòd nonnulla eiuſmodi ſunt vt OEdipis duntaxat, non item Dauis, ſcripta eſſe videantur. ex quibus ſunt hæc duo cuiuſdam è lib. 2, petiti epigrammatis diſticha,

Hic præſes ſemper ſacram inſipidam facit aram:
Hoſtia quum adducta eſt, cuncta iterum ille rapit.
Eſt Iouis ambroſia hinc gratus cibus. Vnus ego eſſem
Si veſtrûm, fame iam perditus ipſe forem.

Omitto errorem circa quantitatē ſyllabæ hîc admiſſum in *Fame*: neque enim tam ſeuerus cenſor eſſe velim, vt huiuſmodi etiam minutias perſequar. Et fateor quidem nonnullos circa ſyllabarum quantitatem errores doctis etiam obrepere, ſed non tam craſſos, támque pudendos. Alioqui enim vix veniam in his impetrant, qui in aliis tolerantur. Exemplo fuerit vox *conuiuia*, quam ſecunda breui extulit ille idem hoc in verſu, *Conuiuia inclinant libram, ſeiuncta ab amore.* Nam hoc erratum non miramur, ſed toleramus quodammodo in eo qui in *fame* poſteriorem corripit: at non itidem in Vrſino Velio, ita ſcribente, *Conuiuia iſta puer nimirum ridet, &* *ipſis*, &c. Ideóque emendandum cenſuimus, quum mutari duntaxat ordinē verborū neceſſe eſſet. Omitto & alia non pauca, quæ in pleriſque interpretationibus meritò quis reprehēdat. Neque verò hæc à me ita dicūtur quaſi ex eorum qui peccauerint numero eximendū me cenſeam, ſed potius vt eorum quæ peccauerim tanto facilius veniam impetrem. Eam certè ſi non in aliis epigrāmatis, at in iis ſaltem quibus varias interpretationes dedi, facilè me impetraturum confido, vtpote non viam ab aliis iam tritam ingredientem, ſed viam potius aliis ſternentem. Vale, & meis laboribus faue.

EPIGRAMMATA

Græca, ſelecta ex libris Anthologiæ nomine inſcriptis.

CVM DVPLICI INTERpretatione, vna ad verbum, altera carmine, vtraque Henrici Stephani: quibus aliæ aliorum interpretationes pleriſque in locis accedunt.

EX LIBRO I.

Titulo Εἰς ἀγῶνας, id eſt, In certamina.

Pagina 1. *editionis eiuſdem* Henrici Stephani.

ΔΑΜΑΓΗΤΟΥ.

Οὔτ' ἀπὸ Μεσσάνας, οὔτ' Ἀργόθεν εἰμὶ παλαιστάς·
Σπάρτα μοι, Σπάρτα κυδιάνειρα, πατρίς.
Κεῖνοι, τεχνάεντες· ἔγωγε μὲν, ὡς ἐπέοικε
Τοῖς Λακεδαιμονίων παισὶ, βίᾳ κρατέω.

INTERPRETATIO HENR. STEPHANI ad verbum.

Neque à Meſſena, neque ab Argis ſum palæſtrita:
Sparta mihi, Sparta inclyta, [eſt] patria.
Illi arte valent: ego verò, vt decet
Lacedæmoniorum filios, viribus vinco.

IDEM DAMAGETI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Nõ oriũda mea eſt Meſſene Argíſve palæſtra:
Sparta viris florẽs, Sparta mihi eſt patria.
Arte valent illi: mea vult victoria vires,
Si Lacedæmonio eſt digna futura viro.

A PAVLO SCHEDIO MELISSO.

Non ego Meſſena pugil ortus ab vrbe, nec Argis:
Sparta mihi est, celebris Sparta, paterna (domus.
Ars opus eſt illis aſtúſque: ego robore vinco,
Ceu Lacedæmoniũm fortia corda decet.

Aliter, ab eodem.

Non ego Meſſenam luctator iacto, nec Argos,
Clara viris Sparte, patria terra mihi est.
Arte illi vincũt aſtúq;: ego (quippe Laconũ
Condecet hoc gentis pectora) vi ſupero.

A THOMA VENATORIO.

Non ego Meſſanæ, nec ego luctator in Argis
Natus: ſed patria eſt inclyta Sparta mihi.
Illi fraude ſtudẽt, ego (quod Lacedæmone nati
Eſt proprium) didici vincere vi propria.

AB IOANNE GORRAEO.

Non me produxit pugilẽ Meſſana vel Argos:
Sparta mihi, Sparta est patria, clara viris.
Arte illi certant, ego magno robore vinco,
Vt quos Spartani progenuere decet.

A FRANC. BELLICARIO.

Non ego Meſſana venio luctare,nec Argis:
Patria Sparta mihi eſt,patria Sparta mihi
Arte illi ſuperāt:at ego,qua vīcere fortes (eſt.
Par Lacedæmonios,vincere vi didici.

EX TITVLO Εἰς ἄμπελον, i. In vitem. Pag. 2.

ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Τίς σε πάγος δυσέρημος, ἀνήλιος, ἐξέθρεψεν,
Ἢ Βορέου Σκυθίης, ἄμπελον ἀγριάδα;
Ἢ Κελτῶν νιφόβλητες ἀεὶ κρυμώδεες Ἄλπεις,
Τῆς τε σιδηροτόκου βῶλος Ἰβηριάδος;
Ἥ τοὺς ὀμφακοεργὰς ἐγείνατο τοὺς ἀπεπάντους
Βότρυας, οἳ στυφελὴν ἐξέχεον σταγόνα.
Δίζημαι Λυκόεργε τεὰς χέρας, ὡς ἀπὸ ῥίζης
Κλήματος ὠμοτόκου βλαστὸν ὅλον θερίσῃς.

INTERPR. AD VERBVM.

Quis te collis deſertus,ſole carens,educauit,
An borealis Scythiæ [collis] vitem agreſtem?
An Celtarum obrutæ niuibus,ſemper algidæ Alpes,
Et ferrum pariētis gleba Iberiadis?[id eſt Hiſpaniæ]
Quæ illos quibus acerbi ſunt acini,genuiſti,illos
Racemos immaturos, qui [dentium] hebetatricem
[ſeu conſtrictricem] effuderunt guttam.
Quæro Lycurge tuas manus,vt à radice
Palmitis acerbipari germen totum metas.

IDEM PHILIPPI EPIGR. carmine redditū ab HENR. STEPH.

Te vitem agreſtē quis Phœbo imperuius ipſi,

Quis collis Scythiæ te borealis alit?
Celtarúmne Alpes niuibus glaciéq; rigentes,
Glebáne te ferri nutrit Ibera ferax?
Proh quàm immaturis & acerbis fœta racemis,
Quorũ ſcit dẽtes ſic hebetare liquor.
Quæro Lycurge tuã dextrã, vt radicitus illud
Germen acerbipari palmitis omne metas.

A P. S. MELISSO.

Quis te collis iners aluit, nec apricus? an axis
Frigentis Scythiæ, vitis agreſte genus?
An niue Celtarum ſtãtéſq; algoribus Alpes,
Anne metalliferæ ſulcus Iberiados?
Te, quæ tam triſtes immaturáſque dediſti
Vuas, vnde acidum protulerint laticem.
Palmas quæro Lycurge tuas, vt ſtirpis ab imo
Germen abortiferi palmitis omne ſeces.

AB IOANNE BAPTISTA PIO.

Agreſtẽ vitem te nũquid inhoſpita Phœbo
Saxa aluere, Scythas propter Hyperboreos?
Celtarum gelidæne Alpes, tumulíq; niuales?
An tellus ferri mater Ibera trucis?
Immatura acinis, triſti fœcunda racemo,
Nil niſi duritiem, nil niſi virus habes.
Quæro Lycurge tuas falces, radicitus omnis
Turpis vt ancipiti pampinus ære cadat.

A GORRAEO.

Quis Phœbo inuiſus collis, vacuúſque colonis,
An Scythicus boreas te, fera vitis, alit?

An gelidæ & niuibus canæ brumalib⁹ Alpes,
Anne ferax ferri gignit Iberus ager?
Tota adeo cruda es, duríſque auſtera racemis,
Ex quibus ingratus fluxit in ora liquor.
Quæſo Lycurge ades huc, radicit⁹ omnia crudi
Palmitis incurua germina falce metas.

A BELLICARIO.

Quæ regio glacie concreta, incognita Phœbo,
Deſerta, agreſtis vitis alumna fuit?
An Scythia & dēſis præruptæ mōtibus Alpes,
Glebáne ferriparæ triſtior Heſperiæ,
Crudeles acinos & amaras protulit vuas,
Immite ac crudum quæ genuere merum?
Huc ades, & falcem qua cōcidat aſpera vitis,
Huc ades, & falcem mitte Lycurge tuam.

ἌΔΗΛΟΝ.

Τίς ποτ᾽ ἀκηδέστως οἰνοτρόφον ὄμφακα Βάκχου
Ἀνὴρ ἀμπελίνου κλήματος ἐξέταμεν·
Χείλεα δ᾽ στυφθεὶς χαμάδις βάλεν, ὡς ἂν ὁδίταις
Εἴη νεισομένοις ἡμιδαὲς σκύβαλον;
Εἴη οἱ Διόνυσος ἀνάρσιος, οἷα Λυκούργῳ,
Ὅττι μιν αὐξομένην ἔσβεσεν εὐφροσύνην.
Τοῦδε γὰρ ἂν τάχα τις διὰ πώματος ἢ πρὸς ἀοιδὰς
Ἤλυθεν, ἢ γοεροῦ κήδεος ἔσχε λύσιν.

INTERPR. AD VERBVM.

Quiſnam temerè [vel inconſideratè] vini altricem vuam immaturam Bacchi
Vir ex viteo palmite abſcidit: (vt viatoribus
Labra autē hebetatus [ſeu cōſtrictus] humi proiecit,

Eſſet iter facientibus ſemeſæ quiſquiliæ?
Sit illi Bacchus hoſtis, ſicut Lycurgo,
Quoniam ipſi creſcentem extinxit lætitiam.
Hunc enim fortaſſe aliquis per potum aut ad cantus
Veniſſet, aut à luctuoſa cura habuiſſet liberationem.

IDEM INCERTI AVTOris epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Vuam vinifero quis Bacchi è palmite vulſit,
Nacta fuit primam quam ſua fortè manus:
Móxq; hebetata ſibi quũ ſenſit labra, reliquit
Semeſa in media fruſta iacêre via?
Infeſtus ſit Bacchus ei, velut antè Lycurgo:
Exoritura illi gaudia nanque rapit.
Potus enim hic alicui dictaſſet carmina forſã,
Aut graue triſtitiæ corde fugaſſet onus.

A P. S. MELISSO.

Ecquis homo viridẽ diuulſũ impunè racemũ
Pampineo Bacchi palmite deripuit:
Oribus infectis & humi ſemeſa reiecit
Fruſtula, vadentum nempe terenda pede?
Tale ſit huic Euan infeſtus, quale Lycurgo:
Auſus enim eſt augmen ſtinguere lætitiæ.
Forſitan hoc aliquis potu vel dicere cantus,
Vel noſſet curas demere corde graues.

A GORRÆO.

Quis temerè hanc vuã tenero de corpore ma-
Auſus veſana diſſociare manu: (tris
Semeſámque via media proiecit, acerbus

Quòd triſti ſenſu ſtrinxerit ora ſapor?
Huic odiū Bacchus tātum gerat atq; Lycurgo,
Creſcentes quoniam perdidit ille iocos.
Hanc qui libaſſet quondam, vel ludere verſu
Vel poterat cura ſoluere corda graui.

A BELLICARIO.

Quis temerè hinc Bacchi nutrices ruſticus v-
Fregit, & à tenero palmite diſſecuit: (uas
Illiſítque ad humū conſtrictus labra, viator
Calcet vti pedibus prætериénſque terat?
Vltrix te ſoboles perdat Semeleia, quiſquis
Auſus creſcentem perdere lætitiam.
His aliquis triſtes potuiſſet ſoluere curas,
Humidulo aut doctos ore ciere modos.

EX TITVLO Εἰς ἀναπήρους,

.i. In mutilatos. Pag. 4.

ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Πηρὸς, ὁ μὲν, γυίοις, ὁ δ' ἄρ' ὄμμασιν· ἀμφότεροι δὲ
Εἰς αὐτοὺς τὸ τύχης ἐνδεὲς ἠράνισαν.
Τυφλὸς γὰρ λιπόγυιον ἐπωμάδιον βάρος αἴρων,
Ταῖς κείνου φωναῖς ἀτραπὸν ὠρθοβάτει.
Πάντα δὲ ταῦτ' ἐδίδαξε πικρὴ πάντολμος ἀνάγκη,
Ἀλλήλοις μερίσαι τοὐλλιπὲς εἰς ἔλεον.

INTERPR. AD VERBVM.

Mācus hic quidē [erat] pedibus, ille verò oculis: ambo autem
In ſe [mutuò] fortunæ defectū [.i. quod deerat for-

tunæ vitio, vel culpa] erogarunt. (portans,
Cæcus enim defectum pedibus ſuperhumerale onus
Illius verbis viam conficiebat rectà incedendo.
Omnia autem hæc docuit acerba, quæ audet omnia, neceſſitas,
Sibi inuicem partiri quod deerat, ad miſericordiam.

IDEM PHILIPPI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Vnus luminibus captus, pedibus fuit alter:
Alter ab alterius ſorte leuamen habet.
Nam captum pedibus dũ portat cæcus, ab illo
Diſcit quæ pedibus ſit via recta ſuis.

IDEM EPIGR. AB EODEM REDditũ liberius alio carminis genere, quòd in præcedens ingredi Neceſſitatis vocabulum non potuerit.

Vtroque claudus eſſet vnus quum pede,
Vtroque captus eſſet alter lumine,
Damnum vt rependant ſortis illud inuidæ,
Dant mutuum atque mutuantur inuicem.
Portatur (ecce) claudus à cæco, viam
Rectam viciſſim claudus hic cæcum docet.
Magiſter huius quis fuit ſolertiæ,
Aut quæ magiſtra? Nempe tu neceſſitas,
Non inſolens res inſolentes edere,
Miſeratione cogis illos mutua
Sortis malignæ damna ſic rependere.

AB OTHOMARO LVSCINIO.

Coniunxit fortuna duos feliciter orbos

Quondā:alter cæcus, claudus at alter erat.
Illius hic humeris fertur(res mira) viciſsim
Voce regens greſſus, latiuagóſque pedes.
Durior en ferro quid non molitur egeſtas,
Mutui & in ſocijs hic amor officij?

A BELLICARIO.

Hic oculis, pedibus captus ſed & ille, repēdūt
Fortuna inuectam nec minus inde vicem.
Fert humeris claudū cæcus, claudúſque viciſ-
Signat voce regēs & moderatur iter. (ſim
Indiga ſic natura iubet, durúmque neceſſe,
Alternas tetrica lege ſubire vices.

Εἰς ἡμίξηρον αἰτήσαντα Ἀδριανὸν τὸν βασιλέα τροφήν. Pag. 5.

Ἥμισύ μου τέθνηκε, τὸ δ' ἥμισυ λιμὸς ἐλέγχει·
Σῶσόν μου βασιλεῦ μουσικὸν ἡμίτονον.

INTERPR. AD VERBVM.

In ſemiaridum, qui petierat ab Adriano rege victum.

Dimidia pars mei interiit, dimidiā autē partē fames
Serua meum rex muſicū ſemitonum. (tentat:

IDEM EPIGR. CARMIne redditum ab HENR. STEPH.

Tētatur pars vna fame, pars mortua noſtri eſt:
Serua ô rex noſtrum muſicon hemitonum.

A P. S. MELISSO.

Pars noſtri eſt defuncta, fame pars altera tabet:
Aſſere ſemiſonæ, rex, mihi plectra lyræ.

A BELLICARIO.

Dimidius periȷ̃,reliquũ premit acris egeſtas:
Hemitonum ſerua, rex Adriane, meum.

Ἀπόκρισις τοῦ βασιλέως.

Ἀμφοτέροις ἀδικεῖς, καὶ Πλουτέα καὶ Φαέθοντα·
Τὸν μὲν ἔτ' εἰσορόων, τοῦ δ' ἀπολειπόμενος.

INTERPR. AD VERBVM.

Reſponſum regis.

Ambobus iniuriam facis, & Plutoni & Phaethonti, [id eſt ſoli]
Hunc quidem quòd adhuc intueris, ab illo autem quòd abes.]

IDEM EPIGR. CARMINE redditum ab HENR. STEPH.

Vtrūq; offendis, Plutonémq; & Phaethōtem:
Illū quòd fugias, hunc quia cernis adhuc.

A P. S. MELISSO.

Offendis geminos, Phaethontáq; Plutonémq;:
Illum & contuitu, hunc & remorāte fuga.

A BELLICARIO.

Certè vtroſq;, ferū Ditē Phaëthōtáq;, fruſtras,
Illum non adiens, hunc etiam aſpiciens.

EX TITVLO Εἰς ἀνδρείαν, καὶ ἀνδρείους, id eſt, In fortitudinem, & fortes viros. Pag.6.

ἸΟΥΛΙΑΝΟΥ ἀπὸ ὑπάρχων, Αἰγυπτίου.

Μήτηρ ἦα, λιπόντα μάχην μετὰ πότμον ἑταίρων,

Ἔκτανεν, ὠδίνων μνῆστιν ἀνηναμένη.
Καὶ γὰρ γνήσιον αἷμα διακρίνει Λακεδαίμων
Ἀλκῇ μαρναμένων, οὐ γενεῇ βρεφέων.

INTERPR. AD VERBVM.

Mater filiũ,qui deſeruerat aciẽ poſt necẽ ſociorum,
Occîdit,dolorum partus memoriam auerſata:
Nam legitimum [vel germanum , ſeu genuinum] ſanguinem diſcernit Lacedæmon
Virtute præliantiũ,nõ ortu [ſeu genere] infantium.

IDEM IVLIANI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Hæc natum occîdit,ſociis qui Marte perẽptis
Fugerat,& partus noluit eſſe memor.
Nanq; haud legitimus Lacedæmone ſanguis ab ortu
Cẽſetur: laudẽ hanc dextera fortis habet.

A P. S. MELISSO.

Occîdit natum genitrix oblita dolorum,
Qui cæſis ſociis ſigna reliquit iners.
Non ſerie ſobolis metitur corda Laconũ vrbs,
Robore pugnantum ſed genuina putat.

A BELLICARIO.

Dum fugeret,natum mater Spartana cruento
Enſe necat,patriæ dedecus vlta ſuæ.
Germanam ſobolem non ortu Sparta,ſed ipſis
Bellantúmq; animis roboribúſque probat.

ἈΓΑΘΊΟΥ ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΟΥ͂,
εἰς τὴν Αἴαντος λίθον.

Μή με τὴν Αἰάντειον αἰσχυμάσσειας ὁδῖτα

Πέτρον, ἀκοντιστὴν στήθεος Ἑκτορέου.
Εἰμὶ μέλας, τρηχύς τε· σὺ δ' εἴρεο θεῖον Ὅμηρον
Πῶς τὴν Πριαμίδην ἐξεκύλισα πέδῳ.
Νῦν δὲ μόλις βαιόν με παροχλίζουσιν ἀρούρης
Ἄνθρωποι, γενεῆς αἴσχεα λευγαλέης.
Ἀλλά με τις κρύψειεν ἐπὶ χθονός· αἰδέομαι γὰρ
Παίγνιον οὐτιδανοῖς ἀνδράσι γιγνόμενος.

INTERPR. AD VERBVM.

In Aiacis lapidem.

Ne me Aiaceum illum è terra attollas viator
Lapidem, iaculatorem pectoris Hectorei.
Sum niger & ſcaber: ſed percontare diuinũ Homerũ
Quomodo Priamidem deuolui in ſolum.
Nunc autem vix parum me ſummouent à terra
Homines, ſeculi probra pernicioſi.
Verùm me aliquis abſcõdat in terrã. erubeſco enim
Luſus hominibus nihili eſſe.

IDEM AGATHIAE SCHOlaſtici epigr. carmine redditum ab
HENR. STEPH.

Illum me Aiacis lapidem ne tolle viator,
Me iaculatorem pectoris Hectorei.
Sum ſcaber atq; niger: ſed percõteris Homerũ
Qua vi proſtratus ſit mihi Priamides.
Nunc me (quæ tetri magna eſt infamia ſecli)
Vix tantillùm vllus tollere poßit humo.
Sed me aliquis tellure tegat: nã mollibus iſtis
Nunc equidem luſum me pudet eſſe viris.

A GORRAEO.

Quid lapidem Aiacis de terra tollere tentas?
Sum quem ille intorſit pectus in Hectoreũ.

Sũ niger atq; aſper:per me diuinus Homerus
Priamidem cecinit procubuiſſe ſolo.
Nunc me vix homines, huius ludibria ſecli,
Tantillùm valeant ſede mouere mea.
Me rogo quiſquis ades,tellure recōde ſub ima.
Ludicrum ignauis me pudet eſſe viris.

A BELLICARIO.

Aiacis lapidem ne me ne tolle viator,
Deturbatorem pectoris Hectorei.
Sum niger atq; aſper: diuinũ conſule Homerũ
Quo tũ Priamides impete ſtratus humi eſt.
Nunc me vix homines ſecli ludibria edacis,
Vix me,inquã,totis viribus vſque mouẽt.
Cōdite me terra miſerûm ſimulachra virorũ:
Teſtis ego veſtræ non ero mollitiæ.

Εἰς Ῥώμην,

ΚΡΙΝΑΓΟΡΟΥ.

Οὐδ᾽ ἢν Ὠκεανὸς πᾶσαν πλημμύραν ἐγείρῃ,
Οὐδ᾽ ἢν Γερμανίη Ῥῆνον ἅπαντα πίῃ,
Ῥώμης οὐδ᾽ ὅσσον βλάψει σθένος, ἄχρι κε μίμνῃ
Δεξιὰ σημαίνειν Καίσαρι θαρσαλέη.
Οὕτω καὶ ἱεραὶ Ζηνὸς δρύες ἔμπεδα ῥίζαις
Ἑστᾶσιν, φύλλων δ᾽ αὖα χέουσ᾽ ἄνεμοι.

INTERPR. AD VERBVM.

Non ſi Oceanus omnẽ inundationem excitauerit,
Non ſi Germania totum Rhenum biberit,
Romæ vel tantillùm labefactabit robur, donec ma-
Cæſaris dextra ad imperandum audax. (nebit
Sic & ſacræ Iouis quercus firmiter radicibus
Stant,ex foliis autẽ ea quæ ſunt arida decutiũt vẽti.

IDEM CRINAGORAE IN
Romam epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Non ſi vaſta omnem potet Germania Rhenũ,
Oceanus tumidis clauſtra reuellat aquis,
Sentiet hinc vllam tua, Roma, potẽtia labem,
Cæſaris inuicta ſceptra tenente manu.
Sic ſacrata Ioui quercus radicibus hæret
Fixa, leues frondes excutiente noto.

A P. S. MELISSO.

Quamlibet Oceanus totis exæſtuet vndis,
Cunctáq; vel Rheni Teuto fluenta bibat:
Auſonias haud frãget opes, dũ ſalua manebit
Cæſaris, imperio fulta potente, manus.
Sic Iouis & quercus radice tenaciter hærent:
Aridulas ſolùm ventilat aura comas.

Aliter, ab eodem.

Oceanus cunctos vt vbique regurgitet æſtus,
Sorbeat & Rheni flumina Teuto bibax:
Intactũ Vrbis erit robur, modò dextera duret
Cæſaris, imperij firma potentis ope.
Sic Iouis immotæ quercus radice tenaci
Stant: at ſicca noti rapta ferunt folia.

AB IOANNE SLEIDANO.

Oceanus moueat licet omnes vndique fluctus
Et potet Rhenum Teutona terra ſuum,
Non cadet imperium Romæ, quo tẽpore Cæſar
Præerit, ac ſolus publica facta reget.

Sacra Ioui quercus nam ſic radicibus hæret,
Et tamen aridulas huic rapit aura comas.

A BELLICARIO.

Oceanus quanuis omnes exuſcitet æſtus,
Rhenum Germanus ebibat vſque ſuum,
Nil Latias lædet vires, modò fida ſuperſit
Promptáque ad imperium dextera Cæſaribus.
Sacra Ioui quercus firmis radicibus hæret,
At venti ex folijs aridiora ferunt.

Idem epigrãma ANDREAS ALCIATVS partim interpretatus, partim imitatus eſt, hoc modo,

Oceanus quanuis fluctus pater excitet omnes,
Danubiúmque omnẽ barbare Turca bibas,
Non tamen irrumpes præfracto limite, Cæſar
Dum Carolus populo bellica ſigna dabit.
Sic ſacræ quercus firmis radicibus adſtant,
Sicca licet venti concutiant folia.

ἈΡΧΊΟΥ. Pag. 7.

Ὃν πόλεμος δεδιὼς οὐκ ὤλεσε, νῦν ὑπὸ νούσου
Θλίβομαι ἐν δ᾽ ἰδίῳ τήκομ᾽ ὅλος πολέμῳ.
Ἀλλὰ διὰ στέρνων ἴθι φάσγανον. ὡς γὰρ ἀριστεὺς
Θνήξομ᾽ ἀπωσάμενος καὶ νόσον ὡς πόλεμον.

INTERPR. AD VERBVM.

[Ego] quẽ bellũ metuens nõ perdidit, nũc à morbo
Premor: ínque proprio [ſeu priuato] tabeſco totus bello. (ſe gerere ſolitus
Itaque per pectora ito enſis. vt enim vir fortiſſimè
Moriar, depulſo etiam morbo ſicut bello.

IDEM ARCHIAE EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Nũc premor à morbo, timuit quẽ perdere bel
Tabeſco bello totus & in proprio. (lum,
At tu haurito enſis mea viſcera: pellere morbũ
Vt bellum, forti mors ea digna viro.

A P. S. MELISSO.

Quẽ bellũ metuẽs non perdidit, atterit ægror:
Omnis & in propria marceo militia.
Vade age per pectus, mucro. ceu bella, quod ægrum eſt
Propulero. fortem mors decet iſta virum.

A THOMA VENATORIO.

Omnia quem perdens bellũ nõ perdidit olim,
Me morbus bello nunc premit in proprio.
Huc igitur veniẽs feriat mea pectora ferrum:
Morbum ita, ceu bellũ, vicero vel moriens.

Aliter, ab eodem.

Quem non perdiderat bellũ, conſumor ab ipſo
Morbo, ceu bello qui perit in proprio.
Huc enſis propera per lãguida pectora, victor
Scilicet vt morbum pellere morte queam.

A GORRAEO.

Perdere quẽ pridem timuerunt prælia, morbo
Nunc inteſtino captus, vt hoſte, premor.
Sed moriar vir fortis (ait) morbíque leuamen
Enſis per noſtrum corpus adactus erit.

A LEO-

A LEODEG. A QVERCV.

Ille ego quē trepidū nequijt diſperdere bellū,
Opprimor à morbo qui mihi militia eſt.
Vulnifice ergo enſis pectꝰ mihi triſte penetra,
Vt pellam morbum nunc quaſi militiam.

A BELLICARIO.

Quē metuēs Mauors nō perdidit, angit eūdē
Morbus atrox: bello ſic domor ipſe meo.
Vade, ſubi ô enſis languentia pectora. morbum
Ceu bellum euadens, victor vt inteream.

Τίνας ἂν εἴποι λόγους Ἕκτωρ ὑβριζόμενος ὑπὸ Ἑλλήνων. Pag.8.

Βάλλετε νῦν, μετὰ πότμον, ἐμὸν δέμας· ὅτι καὶ αὐτοὶ
Νεκροῦ σῶμα λέοντος ἐφυβρίζουσι λαγωοί.

INTERPR. AD VERBVM.

Quæ verba dicere poſſit Hector, dum vulneratur à Troianis.

Configite [vel, vulnerate] nunc, poſt mortem, meũ corpus: quoniam & ipſi
Mortui corpus leonis iniuria contumeliáque afficiunt lepores.

IDEM EPIGR. CARMINE redditum ab HENR. STEPH.

Exanime hoc noſtrū Graij nūc cædite corpus:
Vel leporū inſultat defuncto vt turba leoni.

A P. S. MELISSO.

Nunc mea defuncti cōcerpite mēbra: vel ipſi
Infeſtant lepores quoque mortua terga leonis.

A THOMA MORO.

Proijcitote meum Danai paſt fata cadauer:
Non metuunt lepores defuncti mēbra leonis.

A CORNARIO.

Dehinc fato functum Danai iactate cadauer:
Extincti violāt lepores quoq; membra leonis.

A VINCENTIO OBSOPOEO.

Poſt mortem Danai noſtrum configite corpus:
Et lepores audent cæſo inſultare leoni.

A VENATORIO.

Hectora poſt obitum Danai lacerate: leonis
Audet in extincti corpore ſæpe lepus.

Aliter, ab eodem.

Poſt mortem Danai noſtrū diſcerpite corpus:
Sæpe lepus riſit fata leonis iners.

A BELLICARIO.

Vexate ô noſtrum Danai poſt fata cadauer:
Illudunt cæſo lepores quoque ſæpe leoni.

AB ALCIATO, παραφραστικῶς.

AEacidæ moriens percuſſu cuſpidis Hector,
Qui toties hoſtes vicerat antè ſuos,
Cōprimere haud potuit vocē inſultātib' illis,
Dū curru & pedibus nectere vincla parāt,
Diſtrahite vt libitum eſt: ſic caſsi luce leonis
Conuellunt barbam vel timidi lepores.

ἈΛΚΑΊΟΥ ΜΕΣΣΗΝΊΟΥ.

Μακύνου τείχη, Ζεῦ ὀλύμπιε· ῥέξε Φίλιππος
Ἀμβατά. χαλκείας κλεῖε πύλας μακάρων.

Καὶ γὰρ χθὼν καὶ πόντος ὑπὸ σκάπτροισι Φιλίππου
Δέδμανται, λοιπὰ δ' ἁ πρὸς ὄλυμπον ὁδός.

INTERPR. AD VERBVM.

Extende [in maiorem altitudinem] mœnia, Iupiter
olympice. effecit Philippus
Scanſilia:: æreas claude portas beatorum.
Nam tellus & pontus ſub ſceptris Philippi
Domita ſunt, reliquũ autem [eſt] ad olympum iter.

IDEM ALCAEI MESSE-niȷ epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Iuppiter augeto tua mœnia: nanque Philippo
Peruia ſunt. pateant ænea clauſtra caue.
Iam mare iã tellus regis ſub ſceptra Philippi
Concedunt: ſupereſt nunc ad olympon iter.

A P. S. MELISSO.

Mœnia duc altè, Pater. en rex illa paratus
Scandere. ferratas claude fores ſuperûm.
Nã mare, nã tellus ſceptris ſubiecta Philippi
Iam parent: cælo quid niſi reſtat iter?

A GORRAEO.

Iuppiter aggeribus cælum munito: Philippus
Nunc animo cæli ſcandere regna parat.
Iam mare iam tellus illius ſubdita parent
Imperio, ſupereſt ſidera celſa regat.

A BELLICARIO.

Mœnia ſtellati produc Saturnie olympi,
Protegat auguſtos ærea porta deos.
Suppoſuit ſceptro terrã pontúmq; Philippus,
Quæ ferat in cælum ſola relicta via eſt.

ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Pag. 9.

Πουλὺ Λεωνίδεω κατιδὼν δέμας αὐτοδάϊκτον
 Ξέρξης ἐχλαίνου φαρεῖ πορφυρέῳ.
Κἀκ νεκύων δ' ἤχησεν ὁ τᾶς Σπάρτας μέγας ἥρως,
 Οὐ δέχομαι προδόταις μισθὸν ὀφειλόμενον.
Ἀσπίς μοι τύμβου κόσμος μέγας· ἔρρε τὰ Περσῶν·
 Ἥξω κ' εἰς ἀΐδην ὡς Λακεδαιμόνιος.

INTERPR. AD VERBVM.

Ingẽs Leonidæ cõſpicatus corpus à ſeipſo interfectũ
 [id eſt, ſpontaneæ morti obiectum]
Xerxes amiciebat veſte purpurea. (Spartæ,
Etiam autẽ è mortuis clamauit magnus ille heros
Non accipio proditoribus mercedem debitam:
Clypeus mihi tumuli ornamentũ magnum: in malam rem abite [dona] Perſarum:
Veniam & ad inferos tanquam Lacedæmonius.

IDEM PHILIPPI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Veſte, Leonidæ (ruerat qui in fata) cadauer
 Velari Xerxes purpurea voluit. (heros,
Fatur ſed Spartanus abuſque hæc manibus
 Non hæc, quæ merces proditionis, amo.
Sat tumulum exornat clypeus. dij Perſica per-
 Orco etiã ſubiẽs, ſim Lacedæmonius. (dãt:

A P. S. MELISSO.

Sponte Leonidæ paſſi ſua fata, tegebat
 Purpurea Xerxes grandia membra toga.
Quum ſic ex vmbris Spartanus rugijt heros,
 Proditor hæc pretij, non ego, dona ferat.

Parma decus tumuli magnũ eſt: Perſea faceſ-
Vt Lacedæmonius Ditis adibo domũ. (ſant:

A GORRAEO.

Cæſa Leonidæ quum Xerxes mẽbra videret,
Induere optauit purpurea chlamyde.
Spartani herois de terra reddita vox eſt,
Non munus dignũ proditione fero. (nolo
Magnus honos tumuli clypeus mihi: Perſica
Dona: petam manes vt Lacedæmonius.

A BELLICARIO.

Perſa Leonidam cæſum quum ſponte videret,
Oſtro præcepit corpus inane tegi.
Horrẽdũ ſedenim ex vmbris ſacer intonat he
Non fero: donãdus proditor hiſce fuit. (ros,
Eſt clypeus tumulo decus ingẽs: Perſica cedãt:
Concedam ad manes vt Lacedæmonius.

Proximè præcedenti epigrammati ſubiungendum cenſui hoc ex titulo εἰς ἐχθρὲς, *i. in hoſtes: vtpote de eodem Leonida & argumento eodem ſcriptum.*

ἈΝΤΙΦΊΛΟΥ.

[α] Πορφυρέαν τοι τάνδε Λεωνίδα ὤπασε χλαῖναν
Ξέρξης, ταρβήσας ἔργα τεᾶς ἀρετᾶς.
[β] Οὐ δέχομαι· προδόταις αὔτα χάρις. ἀσπὶς ἔχει με
Καὶ νέκυν. ὁ πλοῦτος δ' οὐκ ἐμὸν ἐντάφιον.
[α] Ἀλλ' ἔθανες· τί τοσόνδε καὶ ἐν νεκύεσσιν ἀπεχθὴς
Πέρσαις; [β] οὐ θνάσκει ζᾶλος ἐλευθερίας.

INTERPR. AD VERBVM.

[a] Purpuream tibi hanc Leonida præbuit veſtem
Xerxes, quòd ſtupuerit facta tuæ virtutis.

[b]Non accipio. proditoribus hoc munus [conuenit, vel debetur] clypeus habet me
Etiam mortuum: at opulentia nō [eſt] meum ſepulchrale ornamentum. (fenſus es
[a] Verùm mortuus es : cur adeò & inter mortuos in-
Perſis? [b] Non moritur zelotypus amor libertatis.

IDEM ANTIPHILI EPIGR. carmine redditū ab HENR. STEPH.

[a] Iſta, Leonide, dat Xerxes munera lænæ
Purpureæ, ob dextræ fortia facta tuæ.
[b] Proditor hæc habeat: procul à me talia dona.
Defuncto eſt clypeus nunc vice ſolus opum.
[a] Síccine tu Perſas odiſti & mortuus? [b] At nō
Libertatis amor zelotypus moritur.

A BELLICARIO.

[a] Purpureæ donat te Xerxes munere lænæ,
Admirans animi robora vímque tui.
[b] Nō capio, (Spartanus ait) cape proditor iſta.
Sat tumulo clypeus: quid mihi diuitiæ?
[a] Mortuus es: Perſas odiſti & merſus in orcū?
[b] Quid? libertatis morte ſepultus amor?

ΚΡΙΝΑΓΟΡΟΥ. Pag. 9.

Ὀθρυάδην, Σπάρτης τὸ μέγα κλέος, ἢ Κυνέγειρον
Ναύμαχον, ἢ πάντων ἔργα καλιπτολέμων;
Ἄρεος αἰχμητὴς Ἰταλὸς παρὰ χεύμασι Ῥήνου
Κλινθεὶς ἐκ πολλῶν ἡμιθανὴς βελέων,
Αἰετὸν ἁρπασθέντα φίλου στρατοῦ ὡς ἴδεν ὑπ᾽ ἐχθροῖς,
Αὖθις ἀρηϊφάτων αἴθορεν ἐκ νεκύων.

Κτείνας δ᾽ ὅς σφ᾽ ἐκόμιζεν, ἑοῖς ἀνεσώσατο ταγοῖς,
Μοῦνος ἀήττητον δεξάμενος θάνατον.

INTERPR. AD VERBVM.

Othryadē, Spartæ magnū illud decus, aut Cynegirū
Naualem pugnatorē, aut omnium facta qui pulchrè
ſe geſſerūt in bello. [quid attinet, vel, quid neceſ-
ſe eſt commemorare?
Martis miles Italus apud fluenta Rheni
Stratus ex multis ſemimortuus telis,
Aquilā raptā amici exercitus vbi vidit ſub hoſtibus,
Rurſus Marte interemptis exiluit ex mortuis:
Quúmque interfeciſſet [eum] qui illam portabat,
ſuis recuperauit ducibus,
Solus inuictam conſequutus mortem.

IDEM CRINAGORAE epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Othryadē poſthac quis narret, vel Cynegirū,
Quíue àlii fortes antè fuere viri?
Ecce, Italus miles poſt vulnera multa iacebat
Ad Rheni celeres iam moribundus aquas:
Eſſe ſuis aquilam quum raptā vidit ab hoſte,
Morte animum rurſus colligit è media:
Et portanti aquilam vitā ſimul & rapit illā.
Inuictam ſolus ſic habet ergo necem.

A P. S. MELISSO.

Grande quid Othryadē Spartæ decus, aut Cy-
Nauali doctū bella ciere tuba, (negiron
Aut alios referam, quorum clariſſima facta
Perpete victuri Martis honore vigent?

Italus en miles,telorum quem prope Rhenum
Ferrea ſeminecem ſtrauerat orta ſeges:
Rapta ſuæ cernens aciei vexilla per hoſtes,
Protinus è media ſtrage reſurgit humo,
Signiferūq; necās,aquilā dat habere tribunis
Incolumem.inuicta ſic nece ſolus obit.

A IACOBO COLINO.

Obrutus innumera Latialis arundine miles
Martis,& ad Rheni ſemiperēptus aquas,
Vt raptam ſociis aquilam conſpexit ab hoſte,
Proſilit è mediis ecce cadaueribus:
Et raptore ſuis cæſo ſeruauit ademptam,
Solus ab inuicta morte ferens titulum.
I nūc,Othryadē patrium decus obiice Sparta,
Et ſiquid bello Græcia maius habet.

A VIDONE BALDO.

Semianimis miles tranſfixus vndique telis
Italus,ad Rheni magna fluenta iacens,
Vicit & Othryadē Spartæ decus & Cynegirū
Naumachō,& veterū fortia facta virûm.
Nam quum aquila ordinibus charis raperetur ab hoſte,
En iterum è mediis cædibus erigitur:
Abſtulit hoſti animā,ſignúmq; recepit amicis,
Inuictæ ſolus mortis honore cadens.

À BENEDICTO THEOCRENO.

Othryadem, Spartæ rarum decus,& Cynegirō
Naumachon,atq; alios Marte vbicūq; bonos,

Anteit Auſonius miles: qui vulnere multo
Dum iacet ad Rheni iā moribūdus aquas,
Charæ vbi raptā aquilā proſpexit ab hoſte co-
Colligit extremæ relliquias animæ, (horti,
Irruit, obtruncat raptorem, ſigna reportat:
Inuictæ titulos mortis & vnus habet.

A BELLICARIO.

Te Cynegire, mari magnum, te gloria Spartæ,
Othryade, & fortes quid numerare decet?
Vidimus egregium duri in certamina Martis
Auſonidē, ad Rheni flumina ſeminecem:
Qui dum rapta videt ſociis ſua ſigna, reuixit,
Et celer ex imis manibus exiluit,
Atque ſuis ducibus proſtrato reddidit hoſte:
Vixit & inuictus, victor & interiit.

ἌΔΗΛΟΝ.

Αἴαντος παρὰ τύμβον ἀταρβήτοιο παραστὰς
Φρὺξ, ἐπέων κακῆς ἦρχεν ἐπεσβολίης,
Αἴας δ' οὐκέτι μίμνεν. ὁ δ' ἀντεγέγωνεν ἔνερθε·
Μίμνειν δ' οὐκ ἔτλη ζωὸς ἀποφθιμένον.

INTERPR. AD VERBVM.

Aiacis ad tumulum intrepidi quum aſtitiſſet
Phryx, [quidā] verba malæ cōuitiationis incipiebat,
[.i. cœpit illū cōuitiis petere, dicēs iſta Homerica]
AIAX AVTEM NON AMPLIVS RE-
SISTEBAT. [vel, ſuſtinebat hoſtium impetū]
at hic reclamauit ab imo,
Reſiſtere autem non auſus eſt viuus [ille] mortuo.

IDEM INCERTI AVTOris epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Impauidi Aiacis tumulo Phryx cœperat ad-
Illũ ſic verbis increpitare malis,　　(ſtãs
CESSIT TANDEM AIAX. altum hic reclamat ab orco.
Extincto viuus cedit at ille viro.

A GORRAEO.

Ad tumulũ intrepido Phryx inſultabat Achil
Et iacere inſano cœperat ore probra.　　(li,
Reclamat tumulo non talia paſſus Achilles,
Aſt is ad exanimi verba repentè fugit.

A BELLICARIO.

Magnanimo fortè Aiaci conuitia iactat (erat,
Phryx tumulo inſultãs: vix bene & orſus
Quũ iam non tolerãs heros reclamat ab imo:
Vmbram nec viuus ſuſtinet ille, fugit.

ἈΛΚΑΊΟΥ. Pag. 10.

Ἄγαγε καὶ Ξέρξης Πέρσαν στρατὸν Ἑλλάδος ἐς γᾶν,
Καὶ Τίτος εὐρείας ἄγαγ' ἀπ' Ἰταλίας.
Ἀλλ' ὁ μὲν, Εὐρώπᾳ δοῦλον ζυγὸν αὐχένι θήσων
Ἦλθεν, ὁ δ', ἀμπαύσων Ἑλλάδα δουλοσύνας.

INTERPR. AD VERBVM.

Adduxit & Xerxes Perſicum exercitum in Græciæ regionem,
Et Titus ſpatioſa adduxit ab Italia:　　(poſiturus
Sed hic quidem Europæ ſeruum iugum ceruici im-
Venit, ille autem, liberaturus Græciam ſeruitute.

IDEM ALCAEI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Agmina Perſarum Xerxes vt in Hellada duxit,
Agmina duxit eò ſic Titus Auſonia.
Ille ſed Europam miſſurus ſub iuga venit,
Helladis hic fecit libera colla iugo.

A P. S. MELISSO.

Duxit ab Eois Xerxes in Achaida terram
Agmẽ, itémque Titus duxit ab Heſperiis.
Ille ſed Europæ iuga ſerua imponere collo
Venit, hic Argiuûm ſoluere colla iugis.

Aliter, ab eodem.

Et Titus & Xerxes inuaſit milite Græcos,
Perſeo Xerxes, at Titus Auſonio.
Alter, vt Europæ ſeruilia vincla pararet:
Alter, vt eximeret vincula Graiugenis.

A BELLICARIO.

Duxit & antè manũ in ſacram ferus Hellada Xerxes,
Nũc Tit⁹ & lata duxit ab Italia.
Europæ ſeruile iugum rex Perſa parabat,
Græcia ſed Latiis reppulit auſpiciis.

EX TITVLO Εἰς ἀσεβεῖς, .i. In impios.

Εἰς τὸν φθείραντα τὴν ἑαυτοῦ μητρυιάν. Pag. 12.

Μὴ θάψῃς τὸν ἄθαπτον, ἔα κυσὶ κύρμα γενέσθαι.
Γῆ μήτηρ πάντων μητροφθόρον οὐ δέχετ' ἄνδρα.

INTERPR. AD VERBVM.

In eum qui ſuam nouercam interfecerat.

Ne ſepelias iſtum ſepultura indignum : ſine canibus
laceramentum eſſe.

Terra mater omnium matricidã non recipit virum.

IDEM EPIGR. CARMINE redditum ab HENR. STEPH.

Hũc caue ne tumules, canibus ſine: habere re-
Omniparẽs tellus pollutũ cæde parẽtis. (cuſat

A P. S. MELISSO.

Ne tumulo condas tumulo indignũ: ſcelus ille
Præda canũ iaceat. cõſperſum ſanguine matris
Omniũ humus mater gremio accepiſſe recuſat.

A BELLICARIO.

Ne ſepeli: tumulo eſt indignus. cæde parentis
Pollutum terra omniparens non accipit aluo.

EX TITVLO Εἰς ἀσώτους, .i. In prodigos.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ. Pag. 13.

Τὸν πατρικὸν πλοῦτον νέος ὢν Θήρων ὁ Μενίππου
  Αἰσχρῶς εἰς ἀκρατεῖς ἐξέχεεν δαπάνας.
Ἀλλά μιν Εὐκτήμων πατρικὸς φίλος ὡς ἐνόησεν
  Ἤδη καρφαλέῃ τειρόμενον πενίῃ,
Καί μιν δακρυχέων ἀνελάμβανε, καὶ πόσιν αὐτὸν
  Θῆκε θυγατρὸς ἑῆς, πόλλ' ἐπιμείλια δούς.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Θήρωνι παρ' ἐλπίδας ἤλυθε πλοῦτος,
  Αὐτίκα ταῖς αὐταῖς ἐτρέφετ' ἐν δαπάναις,

Γαστρὶ χαριζόμενος πᾶσαν χάριν οὐ κατὰ κόσμον,
    Τῇ θ' ὑπὸ τὴν μιαρὰν γαστέρα μαργοσύνῃ.
Οὕτω μὲν Θήρωνα τὸ δεύτερον ἀμφεκάλυψεν
    Οὐλομένης πενίης κῦμα παλιρρόθιον.
Εὐκτήμων δ' ἐδάκρυσε τὸ δεύτερον οὐκ ἔτι κεῖνον,
    Ἀλλὰ θυγατρὸς ἑῆς προῖκά τε καὶ θάλαμον.
Ἔγνω δ' ὡς οὐκ ἔστι κακῶς κεχρημένον ἄνδρα
    Τοῖς ἰδίοις, εἶναι πιστὸν ἐν ἀλλοτρίοις.

INTERPR. AD VERBVM.

Paternas diuitias iuuenis dũ eſſet Theron Menippi
Turpiter in intẽperãtes profudit ſumptus. [filius]
Sed eum Eųctemon paternus amicus poſtquã ani-
Iam arida premi paupertate, (maduertit
Et eum plorans erigebat,[.i.animum eius afflictum
    erigebat,ſeu recreabat] & maritum ipſum
Fecit filiæ ſuæ,multa dotalia munera largitus.
Sed poſtquã Theroni præter ſpẽ aduenerũt diuitiæ,
Continuò iiſdem alebatur in ſumptibus,
Ventri gratificans omnẽ gratiã non iuxta decorum,
Et ei quæ [eſt] ſub ſcelerato ventre ingluuiei. [vel, li
Ita quidẽ Theronem ſecundò circuntexit (bidini]
Pernicioſæ paupertatis vnda refluens.
Euctemõ autẽ deplorabat ſecũdò nõ amplius illum,
Sed filiæ ſuæ dotémque & thalamum:
Cognouítque quòd nõ poſſibile eſt malè vſum ho-
Propriis,eſſe fidelem in alienis. (minem

IDEM LVCIANI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Acceptas iuuenis Theron à patre Menippo
    Infami ſumptu dilapidauit opes.
Cuius pauperiem patrius quum vidit amicus
    Euctemon, maciem vidit & huic comitem,

Solatur lacrymans, ſortíſque miſertus iniquæ,
Hunc generum grandi non ſine dote facit.
At Therō nūmos, ſpem præter, nactus et iſtos,
Ad ſumptus ſolitos mox repetiuit iter,
Iámq; iterum vētris ſatiata eſt fœda libido,
Et ſub ventre ſimul quæ latet ingluuies.
Sed paupertatis ſubitò refluentibus vndis,
Abſorptus Theron mergitur in mediis.
Fleuit at Euctemon rurſus, nō amplius illum,
Sed dotem natæ coniugiúmque ſuæ:
Ac didicit, nunquam, propriis qui neſciit vti,
Rebus in alterius poſſe tenêre fidem.

A GORRÆO.

Sūptibus immodicis iuuenili ætate paternas
Effudit Thero luxurioſus opes, (cus,
Quē poſtquā Euctemō patris intellexit ami-
Et ſqualere fame pauperiémque pati:
Suſcipit illacrymās, magna & cū dote maritū
Theronem natæ deligit ipſe ſuæ.
Ille inſperatò diues, prodegit, vt antè,
Coniugis & cunctas dilapidauit opes.
Turpiter indulſit ventríque gulæq́; libido
Et luxus quicquid concupiiſſe poteſt.
Rurſus Thero miſer ſic paupertatis acerbæ
Opprimitur refluis obruitúrque vadis.
Rurſum etiā Euctemō fleuit, nō amplius illū,
Sed natæ dotem coniugiúmque ſuæ:

Et didicit, nunquam, propriis qui neſciat vti,
Rebus in alterius poſſe tenêre modum.

A BELLICARIO.

Rem patris vt Theron prodegit, patris amicus
Euctemõ miſerum flens adit, atque iuuat.
Collocat huic natam, dotẽ perſoluit: at excors
Rurſus ad inſanas vertitur illecebras.
Ac prius officium patrij maleſanus amici
Et peni & fœdæ prodigit ille gulæ:
Pauperiéſque ſuo refluens intercipit æstu,
Mergit & exhauſtis horrida diuitiis.
Tum bonus Euctemon nebulonem haud amplius illum,
Sed natam & dotem triſtius illacrymans,
Alterius didicit nec fidum in rebus habendũ,
Diſsipat ipſe ſuas qui malefidus opes.

EX TITVLO Εἰς αὐτάρκειαν. i. virtutẽ qua fit vt rebus noſtris contenti ſimus, vel, iis quæ frugalitati ſatis eſſe poſſunt.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ. Pag. 15.

Ὡς τεθνηξόμενος τῶν σῶν ἀγαθῶν ἀπόλαυε·
Ὡς δὲ βιωσόμενος, φείδεο σῶν κτεάνων.
Ἔστι δ' ἀνὴρ σοφὸς οὗτος, ὃς ἄμφω ταῦτα νοήσας,
Φειδοῖ καὶ δαπάνῃ μέτρον ἐφηρμόσατο.

INTERPR. AD VERBVM.

Tanquam moriturus, bonis tuis fruere:
Tanquam victurus autem, parce tuis opibus.
Eſt certè vir prudens is qui ambo hæc poſtquam conſiderauit,
Parſimoniæ & ſumptibus modum adhibuit. [vel, aptum modum adhibuit. q.d. modum aptauit.]

IDEM LVCIANI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Vtere diuitijs mortali vt ſorte creatus:
Rurſũ, vt victurus, parcito diuitiis. (tãs,
Ille ſapit demum, qui mẽte vtrunque volu-
Parcere ſcit, ſumptus ſcit quoque qui facere.

AB AVSONIO.

Re fruere vt natus mortalis, dilige ſed rem
Tanquam immortalis. ſors eſt in vtroque verenda.

AB ALCIATO.

Vtere diuitiis vt morti proximus, idem,
Tanquam victurus, parce tuis opibus.
Ille ſapit verè qui callens hæc duo, norit
Non nimiùm largus nec nimis eſſe tenax.

A LILIO GYRALDO.

Diuitiis vtare tuis tanquam moriturus,
Tanquam victurus, denuò parce tuis.
Vir ſapiẽs eſt ille quidẽ, qui hæc ambo volutãs
Parcit, quíque modũ ſumptibus applicuit.

A MORO.

Tanquam iam moriturus partis vtere rebus,
Tanquam victurus denuò parce tuis.

Ille

Ille ſapit qui perpenſis hæc ritè duobus,
Parcus erit certo munificúſque modo.

A VENATORIO.

Vtere diuitiis veluti iamiam moriturus:
Ceu ſis victurus, tu quoque parce tuis.
Ille ſapit verè, qui res perpendit vtraſque:
Parcus erit, certo tempore largus erit.

A BELLICARIO.

Vtere diuitiis ceu iam moriturus, eaſdem
In pretio, nunquam ceu moriturus, habe.
Inter vtrũque vola, nec parcus, nec malè rerũ
Prodigus: & pũctum prouidus omne feres.

EX TITVLO Εἰς γάμον, .i. In nuptias.

ἌΔΗΛΟΝ. *Pag.* 19.

Εἴ τις ἅπαξ γήμας, πάλι δεύτερα λέκτρα διώκει,
Ναυηγὸς πλώει δὶς βυθὸν ἀργαλέον.

INTERPR. AD VERBVM.

Siquis poſtquam ſemel vxorem duxit, iterum ad ſecundum connubium contendit,
Naufragus nauigat bis profundum periculoſum.

IDEM INCERTI AVTORis epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Altera poſt vnam coniux cui ducitur, audet
Naufragus infidum rurſus adire ſalum.

Aliter, ab eodem.

Crede mihi, vxorem ducit quicũque ſecũdã,
Naufragus expandit vela ſecunda notis.

A B E R A S M O.

Altera connubium experto cui ducitur vxor,
Hic fracta repetit æquora ſæua rate.

A M O R O.

Qui capit vxorem defuncta vxore ſecundã,
Naufragus in tumido bis natat ille freto.

A B A L C I A T O.

Coniux cui periit prior, & connubia rurſus
Proſequitur, rurſus naufragium patitur.

A L V S C I N I O.

Si moritur coniux, thalamóſque ſequare ſecundos,
Naufragus immenſum iã repetis pelagus.

A V E N A T O R I O.

Qui repetit thalamos poſt primi funera lecti,
Bis petit inſanum naufragus ille fretum.

Aliter, ab eodem.

Qui ſequitur rurſus thalamos vxore ſepulta,
Naufragus horriſono bis perit ille ſalo.

A B E L L I C A R I O.

Qui ducta repetit thalamos vxore ſecundos,
Bis graue & iratum nauigat ille fretum.

A C L A V D I O E S P E N C A E O.

Coniugium experto cui ducitur altera cõiux,
Naufragus in tumido bis natat ille freto.

ἈΠΟΛΛΩΝΙΔΟΥ.

Πρὸς παίδων, εἶπεν, γουνάζομαι, ἢν με θανοῦσαν
Στείλῃς, μὴ σπείσαις δεύτερα φίλτρα γάμου.
Εἶπεν· ὁ δ' εἰς ἑτέρην ἐσπούδασεν. ἀλλὰ Φίλιννα
Διογένη λήθης τίσατο καὶ φθιμένη.
Νυκτὶ γὰρ ἐν πρώτῃ θάλαμον χάσε μῆνις ἄφυκτος,
Ὡς μὴ λέκτρων ἰδεῖν δεύτερον ἠέλιον.

INTERPR. AD VERBVM.

Per liberos (dixit) ſupplex oro, ſi me mortuam
Sepelieris, ne paciſcaris ſecũdos amores nuptiarum.
Dixit: at hic ad aliã cõtendit [ſeu, ſtudiũ cõuertit] ſed Philinna
Diogenẽ obliuionis vlta eſt, etiã mortua.
Nocte enim in prima thalamum diffidit ira ineuitabilis,
Ita vt non viderit connubiũ ſecundũ ſol.

IDEM APOLLONIDIS epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Per natos oro, poſt funera noſtra, ſecundum
Ne chare ô coniux experiare torum.
Dixit: at ille aliã mox deperit. vlta Philinna
Immemorẽ eſt, quanuis mortua, Diogenẽ.
Nocte etenim prima, thalamus diſrũpitur ira
Numinis, & nec ſol ſtrata ſecunda videt.

A P. S. MELISSO.

Te per ego hos ſupplex oro, mea viſcera, natos,
(Talia Diogeni verba Philinna dedit)
Ne, mea defũctæ quũ mẽbra ſepulta quieſcẽt,
Dormiat in thalamis altera nupta tuis.
Dixerat. ille aliam perit. aſt obliuia coniux
Vlta memor, quanuis æthere caſſa, viri eſt.

Prima nocte torum vindex ita diffidit ira,
Viderit vt nunquam ſtrata ſecunda dies.

A BELLICARIO.

En morior, ſed enim per natos ſupplico mi vir,
Ne liba thalamis philtra ſecunda meis.
Dixerat. ille alio flagrat ſecurus amore:
Immemorẽ ſed ſic vlta Philinna virũ eſt:
Prima nocte inhibet thalamos grauis ira: ſecũ
Non vidit lectos orta ſecũda dies. (dos

EX TITVLO Εἰς γῆρας, i. In ſenectutem.

Sequentia duo diſticha ſeparanda cenſui, vtpote coniunctam ſententiam non habentia, licet eodem pertinentem.

ΦΊΛΩΝΟΣ. Pag. 21.

Αἱ πολιαὶ σὺν νῷ γεραρώτεραι. αἱ γὰρ ἄτερ νοῦ,
Μᾶλλον τῶν πολλῶν εἰσὶν ὄνειδος ἐτῶν.

Αἱ τρίχες, ἢν σιγᾷς, εἰσὶ φρένες ἢν δὲ λαλήσῃς,
Ὡς αἱ τῆς ἥβης, οὐ φρένες, ἀλλὰ τρίχες.

INTERPR. AD VERBVM.

Cani cum mente honoratiores [ſunt] qui enim ſine
Potius multorũ ſunt probrum annorũ. (mẽte,

Crines [cani] ſi taceas, ſunt mens [.i. prudentia] ſin loquax ſis,
Vt crines pubertatis, non mens, ſed crines.

IDEM PHILONIS EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Sunt cani, cum mẽte, decus: ſine mẽte ſed ijdẽ
Annorum potius dedecus eſſe ſolent.

Cani, ſi taceas, ſunt mens. libet eſſe loquacem?
Vt iuuenũ, haud mentẽ, ſed vocitabo pilos.

A BELLICARIO.

Canities cum mente, decus: ſine mẽte, peractæ
Dedecus eſt vitæ morbida canities.

Qui tacet, huic mentis ſunt cani inſigne: loquacis
Non minus ac iuuenum dixeris eſſe pilos.

AB ARNOLDO VESALIENSI.

Si mentem ſociam teneant in vertice cani,
Oblectant: aliâs ſanna perennis erunt.

Si taceas, cani mentis ſunt ſigna diſertæ:
Sunt pilus, vt iuuenum, ſi blaterare velis.

EX TITVLO Εἰς δένδρα, .i. In arbores.

ἈΝΤΙΠΆΤΡΟΥ, οἱ δὲ, ΠΛΆΤΩΝΟΣ. Pag. 25.

Εἰνοδίην καρύην με παρερχομένοις ἐφύτευσαν

Παισὶ λιθοβλήτου παίγνιον εὐστοχίης.
Πάντας δ' ἀκρέμονάς τε καὶ εὐθαλέας ὀροδάμνους
Κέκλασμαι, πυκιναῖς χερμάσι βαλλομένη.
Δένδρεσιν εὐκάρποις οὐδὲν πλέον. ἦ γὰρ ἔγωγε
Δυσδαίμων ἐπ' ἐμὴν ὕβριν ἐκαρποφόρουν.

INTERPR. AD VERBVM.

Viæ iunctam nucem me, prætereuntibus ſeuerunt
Pueris ludicrum lapidum iaculatricis peritiæ. [qua
videlicet ſcopus petitur]
Omnes autem ramos & virides ſurculos (tor.
Fracta ſum [.i.fractos habeo] crebris lapidibus dū pe
Arboribus fructiferis nihilo melior eſt cōditio.nam
Infelix in mei iniuriam fructum ferebam. (ego

IDEM ANTIPATRI, SIVE PLATONIS epigr.carmine redditum AB HENR. STEPH.

Sum vicina viæ plantata hîc, inter eundum
Collimaturis ſim ſcopus vt pueris.
Sic mihi iā ramus, ſic fractus ſurculus omnis,
Saxa in me crebra tot iaculante manu.
Frugiferas nos eſſe iuuat? nil me iuuat: immò
Heu miſera ex fructu quē fero, dāna fero.

A P. S. MELISSO.

Conſita quà ſto nux, iter eſt, fundæq́ peritis
Ludibrio pueris obuia meta petor. (des,
Multa ſilex in me iacitur. viden' vt mihi frō-
Germináque & rami fractáq́ ruptáq́ ſint?
Hóccine fructiferæ pretiū arboris? in mea dā-
(Væ miſeræ) fœtus ingenioſa tuli. (na

A B A L C I A T O.

Ludibrium pueris lapides iacientibus in me,
In triuio poſuit ruſtica cura nucem.
Quæ laceris ramis, perfrictóque ardua libro,
Certatim fundis per latus omne petor.
Quid ſterili poßit contingere turpius? eheu,
Infelix fructus in mea damna fero.

A G O R R AE O.

Quid me quiſq́ petit? cur in me deſtinat ictũ?
Hei mihi quòd fuerim tã prope iũcta viæ.
Sunt mihi rami omnes, ſunt & viridãtia fra-
Germina, tã crebris obruta mißilibus.(cta
Quid mihi profuerit quòd ſim fœcũda parénſ-
Me miſerã, fructus in mea dãna tuli.(que?

A B E L L I C A R I O.

Iuncta viæ, ſcopulus pueris errãtibus: heu ſic
Plantauit miſeram ruſtica cura nucem.
Brachiáq́ & viridi frõdẽtia germina ramo,
Mißilibúſque mihi dilacerata coma eſt.
Fœcundis nihil arboribus mage profuit eſſe:
Sum miſera, & damnis fertilis ipſa meis.

ΛΕΩΝΙ'ΔΟΥ.

Μὴ μέμψῃ μ' ἀπέπειρον ἀεὶ θάλλουσαν ὀπώρην,
Ἀχράδα, τὴν καρποῖς πάντοτε βελθομένην.
Ὁππόσα γὰρ κλάδοισι πεπαίνομεν, ἄλλος ὑφέλκει·
Ὁππόσα δ' ὠμὰ μένει, μητεὶ περικρέμαται.

I N T E R P R. A D V E R B V M.

Ne queraris de me quòd immaturis ſemper viream fructibus,

Pyraſter, [vel, tãquam pyraſter] quũ fructibus nunquam non onuſta ſim.
Quæcũque enim [pyra] ramis ad maturitatem perducimus, alius ſubtrahit: (ſunt.
Quæcũque autẽ acerba manẽt, matri circũſuſpenſa

IDEM LEONIDAE EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Ne me ideo dãnes, quòd quũ mihi fructus abũdet,
Stem ſine maturo cõſpiciẽda pyro.
Nam matura alij rapiũt: at quotquot acerba,
Circunſtant matrem pendula ſola ſuam.

A P. S. MELISSO.

Parce queri, pyra ſylueſtrem non eſibus apta
Ferre, licet fructu circumamicta grauer.
Mitia quot ramis producimus, abſtrahit alter:
Quotquot acerba manẽt, matris inhæret on⁹.

A BELLICARIO.

Ne crudam ſobolem ſemper geſtare pyraſtrum
Inſimula. fructus ſemper onuſta gero.
Maturos rapiunt: at ſi quis crudus in illis,
AEternùm matri linquitur ille ſuæ.

EX TITVLO Εἰς δίκην. i. In vltionẽ diuinam. Vel, In iudicium quod vltio diuina, ſeu prouidentia, exercet. Sed additur, eſſe quædam & εἰς πρόνοιαν, id eſt, In prouidentiam.

ἌΔΗΛΟΝ. Pag. 28.

Ἀσπίδ' Ἀχιλλῆος τὴν Ἕκτορος αἷμα πιοῦσαν,
  Λαρτιάδης Δαναῶν εἷλε κακοκρισίῃ.
Ναυηγοῦ δὲ θάλασσα κατέσπασε, καὶ παρὰ τύμβον
  Αἴαντος νηκτὴν ὥρμισεν, οὐκ Ἰθάκῃ.

INTERPR. AD VERBVM.

Achillis clypeum qui Hectoris ſanguinem biberat,
Laertiades [Vlyſſes] Danaorum conſequutus eſt iniquo iudicio:
A naufrago autẽ [ipſo Laertiade] mare detraxit, & (ad ſepulcrum
Aiacis natantem appellere fecit, non ad Ithacam.

IDEM INCERTI AVTORIS epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Hectoreo clypeũ quẽ ſãguine tinxit Achilles,
  Lartiadæ immeritò turba Pelaſga dedit.
Naufragiũ paſſo rapuit mare, mox & eũdem
  Aiacis buſtis appulit, haud Ithacæ.

A P. S. MELISSO.

AEacidæ clypeũ, Phrygis antè cruore madẽtẽ,
  Dulichio Graiûm fáſque nefáſque dedit.

Naufragij ſpoliũ rapuit Thetis, inde natantẽ
Buſta ſub Aiacis compulit, haud Ithacen.

A GORRAEO.

Pelidæ clypeum non æquo cepit Vlyſſes
Iudicio, plenum ſanguinis Hectorei.
Sed mare naufragio detraxit. nãque natando
Is tumulum Aiacis, non Ithacam, petijt.

A BELLICARIO.

AEacidæ clypeus, qui Graiûm ereptus iniquis
Iudicijs, Ithaco ceſſerat antè duci,
Naufragio rapitur. rapuit mare iuſtius illis,
Et tumulo Aiacis reddidit, haud Ithacæ.

ἌΔΗΛΟΝ. Pag. 29.

Κρανίον ἐν τριόδοισι κατοιχομένου τις ἐσαθρῶν,
Εἰκόνα τὴν κοινὴν οὐκ ἐδάκρυσε βίου.
Δεξιτερὴν δ' ἔρριψεν ἐπὶ χθόνα, καὶ λίθον ἧκε,
Κωφὸν μὲν δοκέοιτ', ἀλλὰ πνέοντα δίκης.
Ὀστέον ὡς γὰρ ἔπληξεν, ἀφήλατο, καὶ τὸν ἀφέντα
Πήρωσε, γλυκεροῦ βλέμματος ὀρφανίσας.
Καὶ πάλιν εἰς ἀΐδην ἐκολάζετο· τὴν ἰδίην δὲ
Ἔκλαυσεν χειρῶν εὔστοχον ἀφροσύνην.

INTERPR. AD VERBVM.

Caluariam in triuiis mortui aliquis intuens,
Imaginem communem non deplorauit vitæ,
Sed dextram proiecit in terrã, & lapidem immiſit,
Mutus quidẽ qui videbatur, ſed ſpirabat vltionem.
Os enim poſtquã percuſſit, reſiluit, & eũ qui iecerat
Mutilauit, quum dulci aſpectu priuaſſet.
Et rurſus in Orco puniebatur: propriam autem
Deplorauit manuum bene collimantem [ſeu peten-
di ſcopi peritam] ſtultitiam.

IDEM INCERTI AVTOris epigramma carmine redditum

A B HENR. STEPH.

In triuijs caluam quum quidā fortè videret,
Haud gemuit, ſortē commiſerās propriam:
Sed ſaxo hanc petijt, ſaxo quod vindicis iram
Spirabat (ſenſit protinus ille) dei.
Oſſe etenim tacto, reſilítque, & lumine dulci
Illum orbat, miſſum quo iaculante fuit.
Rurſus apud manes pœnas luit, & ſibi plorat
Tam ſtultè certas ille fuiſſe manus.

A P. S. MELISSO.

Intuitus quidam, triuijs quæ fortè iacebat,
Exanimis teſtam, pondus inane, viri:
Immemor humanæ ſortis, vitæque caducæ,
Nec gemitu nec flens triſtia ſigna dedit.
Sed lapidem arreptum dextra cōtorſit in illā:
Qui quanuis mutus, numinis inſtar erat,
Spirabátque minas. nam protinus oſſe reſultat
Vltor, & exculptū lumen vtrunque rapit.
Iámq; Orco pœnas luit. I nūc, & geme plorās
Stultitiam certæ mittere ſaxa manus.

A BELLICARIO.

Intorſit lapidem caluæ quis fortè, retorquet
Illa, ſui & vindex lumen vtrunque fodit.
Impietas mulctata, alto miſer ingemit Orco
Et iaculum certum ſtultitiámque ſuam.

ΒΙΆΝΟΡΟΣ.

Ἀγγελίω πὰρ Ζωὸς ἐπεὶ φέρεν ἠεροδινής
Αἰετὸς, οἰωνῶν μοῦνος ἀνουράνιος,

Οὐκ ἔφθη τὸν Κρῆτα· θοὴν δ᾽ ἀνετείνατο νευρήν,
Πτηνὸν δ᾽ ὁ πτερόεις ἰὸς ἐληΐσατο.
Ζηνὸς δ᾽ οὔτι δίκην ἔλαθεν νόμος· ἔμπεσε δ᾽ ὄρνις
Ἀνδρὶ, τὰ δ᾽ εὐστοχίης αὐτὰ πέπωσε βέλη.
Αὐχένι δ᾽ ἰὸν ἔπηξεν, ὃν ἥπατι κοίμισεν αὐτός·
Ἓν δὲ βέλος δισσῶν αἷμ᾽ ἔπιεν θανάτων.

INTERPR. AD VERBVM.

Nuntium à Ioue dum ferebat aeriuaga
Aquila,auium ſola cæli incola,
Nõ anteuertit Cretẽſem[quẽdam] ſed celerẽ tetẽdit
Alitem autẽ alata ſagitta prædata eſt. (neruũ [ille]
At Iouis vltionem non latuit lex.concidit enim auis
In hominem,& vlta eſt ſagittas peritiæ collimandi.
[.i.à peritia collimandi profectas]
Ceruici enim ſagittam infixit quam iecori immiſerat ipſe:
Vnáque ſagitta duarũ ſanguinem potauit mortium.

IDEM BIANORIS EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Fortè aquilã cælo(ſola hæc auis hoſpita cæli)
Nuntia laturam miſerat Altitonans.
Interrumpit iter veniens à Crete ſagitta,
Quæ volucris volucrẽ præuenit atq; ferit.
Hoc vindex oculus Iouis aſpicit: ecce viciſſim
Cretem collimans ales & ipſa ferit:
Figit & in collum quã fixerat in iecur ille,
Vna ſagitta duplæ pota cruore necis.

AB ALCIATO.

Regia quæ puerũ volucris ſuper æthera tra-
Portabat ſummo nuntia dicta Ioui. (xit,

Gnoſiacæ interea malè cauit tela pharetræ:
Fixerunt rapidum ſpicula certa iecur.
Noxã pœna ſubit, nec vulnus manſit inultũ,
Nam caput in Cretis miſſa ſagitta redit.
Fallaces veram populi torſère ſagittam,
Sed non certa minus tela fuere Iouis.

A BELLICARIO.

Ab Ioue ſublimi volitabat in aëre penna
Nũtia auis, ſuperas quæ tenet vna domos.
Cres videt, intẽdit neruum, mittítq́ ſagittã:
Aligeram ſtridens illa peremit auem.
Iuſta ſed irati præſtò eſt Iouis vltio in ipſum:
Concidit & miſero tela retorquet auis,
Ceruici infigens iecori quæ fixerat ille.
Sic pariter caſu procubuere graui.

ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Βαιὸν ἀποπλανίην λιπομήτορα παῖδα κορύπτων
Κειὸς ἑλιξόκερως θεῖνε θρασυνόμενος.
Κάπρος δ᾽ Ἡράκλειος ἀπορρήξας ἀπὸ δεσμῶν,
Ἐς νηδὺν κριοῦ πᾶσαν ἔβαψε γένυν·
Ζωὴν νηπιάχῳ δ᾽ ἐχαρίσατο. ἆρ᾽ ἀπὸ Ἥρης
Ἡρακλέης βρεφέων ᾤκλισεν ἡλικίην.

INTERPR. AD VERBVM.

Paruum errabundum deſertorem matris puerum cornu petens
Aries inflexicornis feriebat, audacia vtens. [vel, in audaciam prorumpens]
Aper autẽ Herculeus erumpẽs effractis ex vinculis,
In ventrem arietis totum merſit roſtrum,

Vitam autem infanti largitus eſt. vtrum à Iunone
Hercules infantium commiſeratus eſt ætatem?

IDEM PHILIPPI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Quum tenerũ puerũ per deuia fortè vagantẽ
Matre procul veruex cornibus impeteret,
Herculeus nõ paſſus aper, ſed vincula rũpens,
Veruecis lacerat viſcera dente truci.
Sic dedit infanti vitam. à Iunone nouerca
Infantum Alcides quòd miſeretur habet?

A BELLICARIO.

Cæderet errantem puerũ quum matre relicta,
Trúxque aries curuis cornibus impeteret,
Laxatis vinclis immitem perforat aluum
Herculeus, puerum commiſeratus, aper.
Seruat & incolumem. ſic ô, Iunone magiſtra,
Alcide, pueris auxiliator ades?

ἈΠΟΛΛΩΝΊΔΟΥ.

Γήθησαν περὶ παιδὸς Ἀριστίπποιο τοκῆες,
Καὶ κλαῦσαν. μοίρης δ᾽ ἦμαρ ἓν ἀμφοτέρης.
Εὖτε γὰρ αἰθόμενον δόμον ἔκφυγεν, ἰθὺ κεραυνοῦ
Ζεὺς κατά οἱ κεφαλῆς ἄσπετον ἧκε σέλας.
Τοῦτο δ᾽ ἔπος ποτ᾽ ἔλεξαν ὅσοι νέκυν ὠδύροντο,
Ὦ παῖ δαιμονίῳ τλῆμον ὀφειλόμενε.

INTERPR. AD VERBVM.

Gauiſi ſunt de filio Ariſtippo parentes,
Et lacrymati ſunt. ſortis autem [ſeu, fortunæ] dies
ynus vtriuſque. (minis
Poſtquam enim ardentẽ domum effugit, rectà ful-

Iupiter in eius caput immenſum demiſit iubar.
Hoc autem verbũ tunc dixerunt quotquot mortuũ
O miſer qui igni diuino debebaris. (lugebãt,

IDEM APOLLONIDIS epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Gaudia Ariſtippus lacrymáſq; parẽtibus vnà
Attulit: vno hæc ſors & fuit illa die.
Ardentes is nanque lares effugerat: at mox
In caput illius fulmina miſſa Iouis.
Ergo frequens eius fuit hoc in funere verbum,
Cæleſti flammæ debitus iſte miſer.

A P. S. MELISSO.

Gaudebant ob Ariſtippum flebántq; parentes:
Scilicet vna vicis lux vtriuſque fuit.
AEdibus incenſis rapidos vbi fugerat ignes,
Ignibus infeſti fulminis ictus obit.
Funera tũ quotquot flerunt, Miſer ô miſer (o-
Dicere) debebas ſic Iouis igne mori. (mnes

A BELLICARIO.

Et gaudere ſuper puero, & lugere parentes,
Ambiguæ ſortis compulit vna dies.
Puſio Ariſtippus fugiens flagrantia tecta,
Fulmineo magni ſternitur igne Iouis.
Tum miſerum flentes, O ſæuis debite flãmis,
Vote (aiunt) flammis ô miſerande puer.

ἈΡΧΙΌΥ. Pag. 30.

Ἔν ποτε παμφαίνοντι μελάντερος αἴθεει νωμῶν

Σκορπίον ἐκ γαίης εἶδε θορόντα κόραξ·
Ὃν μάρψων ὤρουσεν. ὁ δ' ἀΐξαντος ἐπ' οὖδας
Οὐ βραδὺς ἀκέντρῳ πέζαν ἔτυψε βέλει,
Καὶ ζωῆς μιν ἄμερσεν. ἴδ', ὅσσον ἔπευχεν ἐπ' ἄλλῳ,
Ἐκ κείνου τλήμων αὐτὸς ἔδεκτο μόρον.

INTERPR. AD VERBVM.

In vndique collucēte aliquādo niger æthere verſans
Scorpium ex terra cōſpicatus eſt proſiluiſſe coruus:
Quem correpturus deſiluit. at ille delapſi in terram
Impiger bonū aculeum habēte pedem feriit telo,
Et vita illū priuauit. ecce, quā moliebatur in alium,
Ex illo miſer ipſe accepit mortem.

IDEM ARCHIAE EPIGR. carmine redditū ab HENR. STEPH.

Præluſtri quōdam cōſpexit ab æthere coruus
Scorpion è latebris proſiluiſſe ſuis.
Ingruit vt raperet: ſed ſcorpius impiger hoſtis
Tela imprudentis figit acuta pedi.
Ille cadit moriens. cui mortē inferre parabat,
Mors ab eo contrà certa parata fuit.

A P S. MELISSO.

Quū niger ætherio volitaret in aëre coruus,
E latebra vidit repere fortè nepam.
Fertur in hāc raptim. fera cuſpidis ilicet ictu
Prædonis feriens, virus habente, pedem,
Anticipat vitæ ſpolium. ſic quam dare letho
Credidit, hac meritam fert miſer ipſe necē.

A B ERASMO.

Scorpius è terra prorepſerat, ídque vidente
Coruo, qui cælo victitat in liquido:

Corripuit

Corripuit viſum, fugítq́: ſed hic vt humũ a-
Contigerat, telo mox ferit, atq́ necat. (les
Ecce tibi, quod in hũc auis inſidioſa parabat,
Inde ſibi acciuit ipſa necem miſera.

AB ALCIATO.

Raptabat volucris captũ pede coruus in auras
Scorpion, audaci præmia parta gulæ.
Aſt ille infuſo ſenſim per membra veneno,
Raptorẽ in Stygias compulit vltor aquas.
O riſu res digna. alijs qui fata parabat,
Ipſe perit proprijs ſuccubuítque dolis.

A BELLICARIO.

Perſpicuo volitans vidit niger æthere coruus
Lethifer vt gelida ſcorpius exit humo.
Fertur in hunc ales, caudæq́ inſultat: at ille
Torquet in audacem certa venena pedem.
Sic mortis pœnas quas nunc inferre parabat,
Continuò has ipſas cæſa pependit auis.

ἌΔΗΛΟΝ.

Ἀνδροφόνῳ σαθρὸν παρὰ τειχίον ὑπνώοντι
Νυκτὸς ἐπιστῆναι φασὶ Σάραπιν ὄναρ.
Καὶ χρησμῳδῆσαι, Κατακείμενος οὗτος ἀνίστω,
Καὶ κοιμῶ μεταβὰς ὦ τάλας ἀλλαχόθι.
Ὃς δὲ διυπνισθεὶς μετέβη· τὸ δὲ σαθρὸν ἐκεῖνο
Τειχίον ἐξαίφνης εὐθὺς ἔκειτο χαμαί.
Σῶστρα δ' ἕωθεν ἔθυε θεοῖς χαίρων ὁ κακοῦργος,
Ἥδεσθαι νομίσας τὸν θεὸν ἀνδροφόνοις.

Ἀλλ᾽ ὁ Σάραπις ἔχρησε, πάλιν διὰ νυκτὸς ἐπιστάς,
Κήδεσθαί με νοεῖς, ἄθλιε, τῶν ἀδίκων;
Εἰ μὴ νῦν σε μεθῆκα θανεῖν, θάνατον μὲν ἄλυπον
Νῦν ἔφυγες, σταυρῷ δ᾽ ἴσθι φυλαττόμενος.

INTERPR. AD VERBVM.

Homicidæ putrem [vel, ruinoſum] iuxta murum dormienti
Noctu adſtitiſſe ferunt Sarapin in ſomnis,
Et admonuiſſe tanquam oraculo, Heus tu qui recubas [hîc] ſurge,
Et digreſſus dormi ô miſer alibi.
Hic autẽ expergefactus digreſſus eſt, at putris ille
Mur⁹ repẽtè [.i. repẽtina ruina] ſtatim iacebat humi.
Sacrificia igitur pro ſalute conſeruata mane ſacrificabat diis gaudens ille facinoroſus,
Delectari arbitratus deum illum homicidis.
Sed Sarapis prædixit tanquam oraculo, rurſus per noctem ſuperueniens,
Curam gerere me exiſtimas, miſer, iniquorum?
Si non nunc te ſiui mori, mortẽ quidem dolore carentem
Nunc effugiſti, ſed cruci ſcias te ſeruari.

IDEM INCERTI AVTORIS epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Sub muro recubans homicida minante ruinã,
Aſſantem in ſomnis iſta Sarapin habet,
Heus tu ſurge agedũ, ſurge ô miſer, hócq; re-
Quo recubes, aliũ iã tibi quære locũ. (licto,
Hic experrectus diſceſſit, at ille ruinam
Exeſus paries ecce repentè dedit.

Manè is perſoluit pro ſoſpite ſacra ſaluté,
Ceu ſit grata deo cæde cruenta manus.
Hac compellat eum ſed rurſus voce Sarapis,
Méne ſceleſtorum facta probare putas?
Hinc à me ereptus, placidæ genus effugis iſtud
Mortis, ſeruari te quia malo cruci.

AB VRSINO VELIO.

Ponè ruinoſas homicida quieuerat ædes,
Cui viſus tacita nocte Sarapis ait
Præſcius, Hinc ô qui ſtertis te protinus aufer,
Atque aliò cubitum progrediare miſer.
Euigilans homicida abijt, pariéſque ruinam
Lapſus humi vaſta mole repentè dedit.
Soſpita dehinc fecit dijs ſacra nefarius, orto
Sole, ratus lætum cædibus eſſe deum.
Cui deus in ſomnis iterum ventura ferebat,
Mén' ſontes ſcelerum, perdite, amare putas?
Quippe quòd auerti facilis diſcrimina lethi,
Hinc te ſeruandum noueris eſſe cruci.

A LVSCINIO.

Quũ caperet ſõnos murũ prope latro vetuſtũ,
In ſomnis præſtò numen adeſſe videt:
Et ſubitò oraclũ monuit, Latro mitte ſoporẽ,
Téque miſer aliò confer, abíque celer.
Ceßit vt ille loco, parẽs, mox concidit ingens
Inque ſolum paries ſternitur innocuus.
Sacra memor tantæ fecit latro manè ſalutis,

Atque deo gratos prædicat eſſe reos.
Poſtera ſed reddit nox verba deúmq; latroni,
Qui mala iactantis contudit ora viri:
Non (ait) hac nece te viſum fuit orbe moueri,
Quin magis immanis crux malefacta luet.

A BELLICARIO.

Captabat ſomnos murali homicida ruinæ
Proximus: huic viſus nocte Sarapis ait,
Atq; ait, O quiſquis dormis, te proripe curſu:
Ceruici impendet quanta ruina tuæ!
Ille fugit, proſtratus humi ruit illico murus:
Præmia dÿs vitæ manè homicida refert.
Scilicet & ſuperos lætari cæde putauit:
Sed redit & rurſus nocte Sarapis ait,
Et curare malos etiam me ſtulte putaſti,
Fortuita quòd te morte perire veto?
Mitior illa fuit, moneo grauiora parari:
Seruatur meritis mors truculenta tuis.

ΒΙΆΝΟΡΟΣ. Pag. 31.

Ἰχθύσι καὶ ποταμῷ Κλειτώνυμον ἐχθρὸς ὅμιλος
Ὦσεν, ὅτ' εἰς ἄκρην ἦλθε τυραννοφόνος.
Ἀλλὰ δίκα μιν ἔθαψεν. ἀποσπασθεῖσα γὰρ ὄχθη
Πᾶν δέμας ἐς κορυφὴν ἐκ ποδὸς ἐκτέρισεν.
Κεῖται δ' οὐχ ὑδάτεσσι διάβροχος· αἰδομένα δὲ
Γᾶ κεύθει τὸν ἑᾶς ὅρμον ἐλευθερίας.

INTERPR. AD VERBUM.

Piſcibus & fluuio Clitonymum inimica turba [ſatellitum]

Præcipitem dedit, quum in arcem venit tyrannicida [.i.ad patrandam tyranni cædem]
Sed iuſtitia diuina eũ ſepeliuit. auulſa enim ripa [.i.ripæ pars auulſa à cætera terra]
Totum corpus à pede vſque ad verticem humauit, iuſta ſoluendo.
Iacet igitur non rigatus aquis. nam reuerentia proſequens
Terra tegit ſuæ portum libertatis.

IDEM BIANORIS EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Qui ſcanſa occîdit Clitonymus arce tyrãnum,
Vicini in fluuij præcipitatur aquas.
Numen at hunc tumulat diuûm: nam ripa reuulſa
Totum ad poſtremos contegit vſque pedes.
Sic in eum nil iuris aquæ dare terra volebas,
Qui libertatis iam tibi portus erat.

A P. S. MELISSO.

Squamigeris fluuij gregibus Clitonymon eſcam,
Præcipitem ſub aquas hoſtica turba dedit:
Cauſa, quòd aſcenſa iugulauerat arce tyrãnũ:
Sed Nemeſis tumulum donat habere viro.
Ripa reuulſa pedes à vertice corpus ad imos
Texit humo, ſoluens manibus inferias.
Haud igitur iacet vdus aquis, tellus quia portũ
Libertatis humat non malè grata ſuæ.

A BELLICARIO.

Perculit ut ſæuũ Clitonymus enſe tyrannum,
Piſcibus & liquidæ præcipitatur aquæ.
Iuſtitia miſerante tamen ſepelitur, & omne
Aulſo tumulum littore corpus habet.
Libertate etenim tellus donata, recepto
Vltore, Hic meus eſt: cedite (dixit) aquæ,

EX TITVLO Εἰς δυστραγίαν, .i. In infelicitatem.

ἌΔΗΛΟΝ. Pag. 32.

Αἱ τρισσαί ποτε παῖδες ἐν ἀλλήλῃσιν ἔπαιζον
Κλήρῳ, τίς προτέρη βήσεται εἰς ἀΐδην.
Καὶ τρεῖς μὲν χερῶν ἔβαλον κύβον, ἦλθε δὲ πασέων
Ἐς μίαν. ἡ δ' ἐγέλα κλῆρον ὀφειλόμενον·
Ἐκ τέγεος δ' ἄρ' ἄελπτον ἀπωλίσθησε πέσημα
Δύσμορος· εἰς ἀΐδην δ' ἤλυθεν ὡς ἔλαχεν.
Ἀψευδὴς ὁ κλῆρος, ὅτῳ κακόν· ἐς δὲ τὸ λῷον,
Οὔτ' εὐχαὶ θνητοῖς εὔστοχοι, οὔτε χέρες.

INTERPR. AD VERBVM.

Tres quondam puellæ inter ſe ludebant
Sorte, quæ prima itura eſſet in Orcum.
Et tres quidẽ è manibus emiſerũt talum, venit verò ex omnibus
Ad vnam. at hæc ridebat ſortem debitam.
Ex tecto autem inopinato delapſa eſt caſu,
Infortunata: & in Orcum venit ſicut ſortita erat.

Non mẽdax [eſt] ſors, cui malum [euenturum eſt] ad bonum autem
Neq; preces mortalibus [ſunt] peritæ collimãdi [ſeu, petendi ſcopi] neque manus.

IDEM INCERTI AVTOris epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Tres ſorte inter ſe ludebant fortè puellæ,
Quænam prima, Orci præda futura foret.
Tres talum iecêre manu: ſors obuenit vni,
Quæ ridet ſorti debita fata ſuæ.
Sed tecto infelix alto delapſa repentè,
Orci vmbras, ſorti conuenienter, adit.
Ad mala ſors non eſt mendax: verùm ad bona nunquam
Collimare hominũ vota manúſve queũt.

AB ALCIATO.

Ludebant parili tres olim ætate puellæ
Sortibus, ad Stygias quæ prior iret aquas.
Aſt cui iactato malè ceſſerat alea talo,
Ridebat ſortis cæca puella ſuæ:
Quũ ſubitò icta caput labente eſt mortua tecto,
Soluit & audacis debita fata ioci.
Rebus in aduerſis mala ſors non fallitur, aſt in
Fauſtis, nec precibus nec locus eſt manui.

A BELLICARIO.

Tres miſſa quondam certabant ſorte puellæ,
Iret ad inferni quæ prior antra Iouis.

Tres manibus talum iecerũt: omnium in vnã
Sors verſa eſt,ſortem riſit at illa ſuam.
Sed cadit infelix ſummi de culmine tecti,
Et ſortem impleuit lapſa repentè grauem.
Sors mala certa homini eſt: ſedenim nec vota, nec vllæ
In meliora preces,nec tibi certa manus.

ἈΝΤΙΦΆΝΟΥΣ.

Δυσμοίρων θαλάμων ἐπὶ παστάσιν οὐχ Ὑμέναιος,
Ἀλλ' Ἀΐδης ἔστη πικρογάμου Πετάλης.
Δείματι γὰρ Μοβοῖν πρωτόζυγα Κύπριν ἀν' ὄρφνην
Φεύγουσαν, ξυνὸν παρθενικῇσι φόβον,
Φρουροδόμοι νηλεῖς κύνες ἔκτανον. ἣν δὲ γυναῖκα
Ἐλπὶς ἰδεῖν, αἴφνης ἔχομεν οὐδὲ νέκυν.

INTERPR. AD VERBVM.

Infelicium thalamorum cœnaculis non Hymenæus
Sed Orcus aſtitit Petales quæ acerbas nuptias conciliauit [filiæ ſuæ]
Præ metu enim Moboin, primiiugem venerem per tenebras
Fugientem,(communem virginibus metum)
Cuſtodes domus crudeles canes interfecerũt. quam autem,vxorem (buimus,
Spes [erat] videndi,repentè ne mortuã quidem ha-

IDEM ANTIPHANIS epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

His thalamis Hymenæ⁹ abeſt, thalamis niger
Orc⁹ adeſt,ſtruxit quos Petale miſera. (iſtis

Nam Moboin, primã venerẽ dũ nocte recuſat
Atque fugit, (ſolet hic virginis eſſe timor)
Diſcerpſere canes. Speratur quæ fore coniux,
Hanc vel defunctam nullus habere poteſt.

A P. S. MELISSO.

Luctificos thalami Petale quos iũxit amores,
Præfuit his Orcus, non genialis Hymen.
Quippe metu Mobois ſoluendæ territa zonæ,
(Virginibus timor hic nã ſolet eſſe frequẽs)
Dum noctu Venerẽ fugit, heu crudeliter ipſã
Diſcerpſit vigilum turba cruenta canum.
Atq; ita, quã fuerat nuptã ſpes certa videndi,
Tam ſubitò raptam nõ habuiſſe datum eſt.

A BELLICARIO.

Infelix nuptæ thalamus, cui præfuit Orcus,
At non lætitiæ conciliator Hymen.
Congreſſus primæ fugientem & prælia noctis,
Cuſtodes Moboin diſſecuère canes.
Sic qu am ſperabant matronam cernere amici,
Nec merſam miſera cernere morte queunt.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ.

Τοῖσι μὲν εὖ πράττουσιν πᾶς ὁ βίος βραχύς ἐστι·
Τοῖς δὲ κακῶς, μία νὺξ ἄπλετός ἐστι χρόνος.

INTERPR. AD VERBVM.

Iis quidem quibus res proſperè cedunt, tota vita breuis eſt:
At quibus infeliciter, vna nox immẽſum eſt tẽpus.

IDEM LVCIANI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Illis vita breuis, quibus eſt fortuna ſecunda:
Noctem vnã miſeri ſecula multa putant.

A P. S. MELISSO.

Queis benè res cedũt, breue, quàm lõgum eſt, abit æuum:
Queis malè, nox vna eſt his quaſi mille fo(rent.

A LVSCINIO.

Vita breuis tota eſt, albis numerata lapillis,
At mala nox æuo longior vna manet.

A CORNARIO.

Qui bene ſemper agũt, his vita breuiſſima cũcta eſt:
Qui malè, nox vna his integer annus erit.

A BELLICARIO.

Omnis vita breuis felicibus omnibus: vnam
Noctem infelices ſecula longa putant.

EX TITVLO Εἰς ἐλπίδα, id eſt, In ſpem.

ἌΔΗΛΟΝ. Pag. 33.

Ἐλπίδα καὶ Νέμεσιν ξύνους παρὰ βωμὸν ἔτευξα·
Τὴν μὲν, ἵν᾽ ἐλπίζῃς· τὴν δ᾽, ἵνα μηδὲν ἔχῃς.

INTERPR. AD VERBVM.

Spem & Nemeſin propitias apud aram effeci:
Hanc quidem, vt ſperes: illam autẽ, vt nihil habeas.

IDEM INCERTI AVTO-ris epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Spē ſimul & Nemeſin nos hac placauim⁹ ara:
Nempe illā, vt ſperes: hanc, vti nil habeas.

A LVSCINIO.

Dū querereris ſperáſque, pius licet ingere vota
Templis: vt poſcas, id volo, nílque habeas.

AB ALCIATO.

Spes ſimul & Nemeſis noſtris altarib⁹ adſūt,
Scilicet vt ſperes nil niſi quod liceat.

A BELLICARIO.

Spē Nemeſínque ſimul ſacris ereximus aris:
Scilicet, vt ſperes plurima, nil habeas.

EX TITVLO Εἰς ἔρωτα, id eſt, In amorem.

ΜΕΛΕΑΓΡΟΥ. Pag. 35.

Τρισσαὶ μὲν Χάριτες, τρεῖς δὲ γλυκυπάρθενοι Ὧραι,
Τρεῖς δέ με θηλυμανεῖς οἰστροβολοῦσι πόθοι.
Ἦ γάρ τοι τρία τόξα κατήρυσεν, ὡς ἄρα μέλλων
Οὐχὶ μίαν τρώσειν, τρεῖς δ' ἐν ἐμοὶ κραδίας.

INTERPR. AD VERBVM.

Tres quidem [ſunt] Charites, tres autē dulcem virginitatem habentes Horæ,
Tres item me, inſaniam erga fœminas inducentes, exagitant œſtro ſuo cupidines.

Nimirum tres arcus tetendit, tanquã futurum eſſet
Vt non vnum vulneraret ſed tria in me corda.

IDEM MELEAGRI
epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Horarũ eſt ternus numerus, Charitũ quoque ternus:
Exagitat pectus terna puella meũ.
Nam tres in me arcus miſerũ puer ille tetẽdit,
Ceu mihi terna vni corda ferire parans.

A CORNARIO.

Sũt Charites ternæ, tres pulchræ Horæq́ puellæ,
Et deſideriũ me impetit inde triplex.
Spicula trina tuli, tanquã quæ noxia vellent
Nõ vnum aſt triplex cor penetrare mihi.

AB ALCIATO.

Tres Charites, tres blãditrahis Sirenes ocellis,
Trina quoq; in noſtro corde puella ſedet.
Cur crudelis Amor triplices iaculare ſagittas?
An me trina, puer, corda tenere putas?

A GORRAEO.

Tres Charites, totidémq; habitu ſunt virginis Horæ:
Inſano quodã raptor amore miſer.
Me ternis ſtimulauit amor fixítque ſagittis,
Tanquam non vnum ſed tria corda gerã.

A BELLICARIO.

Tres Charites, tres ſunt Horæ, tripléxq; Cupido,
Qui me fœmineo ſæuus amore cremat.

Nimirum tres in me arcus deus ille tetendit,
Ceu mihi non vnum ſed tria corda forent.

ἌΔΗΛΟΝ.

Τίς θεὸν εἶπεν ἔρωτα; θεοῦ κακὸν οὐδὲν ὁρῶμεν
Ἔργον· ὁ δ' ἀνθρώπων αἵματι μειδιάει.
Οὐ θοὸν ἐν παλάμαις κατέχει ξίφος· ἠνὶ δ' ἄπιστα
Τῆς θεοδηλήπτου σκῦλα μιαιφονίης.
Μήτηρ μὲν σὺν παιδὶ κατέφθιτο, αὐτὰρ ἐπ' αὐταῖς
Ποίνιμος ἔκλεινεν φῶτα λιθοκτονίη.
Καὶ ταῦτ' οὔτ' Ἀΐδος, οὔτ' Ἄρεος, ἔργα δ' Ἔρωτος
Λεύσσομεν, οἷς παίζει κεῖνος ὁ νηπίαχος.

INTERPR. AD VERBVM.

Quis deum dixit Amorem? dei improbum nullum videmus
Factum. at ille hominum ſanguine ridet [.i. gaudet]
Non acutum manibus tenet enſem: at ecce infidelia
Dei noxa perpetrati ſpolia homicidii.
Mater quidem cum filia interempta fuerat, at poſt ipſas
Vltrix occidit virum lapidatio interfectrix.
Atque hæc neque Orci, neque Martis, ſed facta Amoris
Intuemur, quibus ludit ille puerulus.

IDEM INCERTI AVTO-ris epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Eſſe deus cui dict⁹ Amor? nulla improba facta
Sunt diuûm: humano ſanguine gaudet Amor.

Non enſe eſt armata manus: tamen ecce, triumphos
De ſtrage horrenda nunc agit ille ſuos.
Cæſa fuit mater cum nata: cædis & autor
Vindicibus ſaxis contumulatus obit.
Non à Plutone hæc, non à Mauorte patrantur,
Sed ludit factis talibus ille puer.

A BELLICARIO.

Ergo deum quiſquam pennatum dicet amorem?
Dij faciles: noſtro ſanguine ridet Amor.
Non promptum in manibus tenet enſem: proh dolor, ecce
Dijs etiam inflictæ cædis opima vides.
Sæuus amans natam obtruncat matrémque, viciſſim
Vindicibus ſaxis obrutus ipſe perit.
Nec Plutonis opus, nec opus Mauortis: Amoris
Totum eſt, hiſce ferox luſitat ille puer.

ἈΝΤΙΠΆΤΡΟΥ. Pag. 36.

Μὴ κλαίων τὸν Ἔρωτα δόκει Τηλέμβροτε πείσειν,
Μηδ᾽ ὀλίγῳ παύσειν ὕδατι πῦρ ἀπνεές.
Χρυσὸς Ἔρωτος ἀεὶ παιώνιος· ἐσβέσθη δὲ
Οὐδὲ πότ᾽ ἐν πολλῷ τικτόμενος πελάγει.

INTERPR. AD VERBVM.

Ne lacrymans Amorem puta Telembrote te flexurum,
Nec pauca extincturum aqua ignem non ſpirantem [ſeu, valde ſpirantem]
Aurum Amori ſemper medicandi peritum: extinctus eſt autem
Ne tum quidem quum in ſpatioſo pareretur pelago.

IDEM ANTIPATRI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Ne te flexurum lacrymis ſperaris Amorem.
Tantáne tantilla flamma necetur aqua?
Auro auro eſt potius ſanabile vulnus Amoris,
Naſcentẽ extinxit quem mare nec mediũ.

A P. S. MELISSO.

Haud lacrymis flectẽdus Amor, Telẽbrote, tã-
Sedet inextinctas paucula gutta faces. (quã
Aurũ adhibe medicum: vaſtis quia nec pote
Extingui natũ Cypridos æquoribus. (quõdã

AB ALCIATO.

Quid fles? an validum ſedari credis Amorem
Fletibꝰ? haud minima perditur ignis aqua.
Nã, niſi dura Venus rapidas contemneret vn-
E medio nunquam nata foret pelago. (das,

A BELLICARIO.

Ne lacrymis durũ flectas Telembrote Amorẽ:
Ceſſerit haud paucis maximus ignis aquis.
At medicũ conquire aurum. puer ille nec olim
Extinctus medijs natus in æquoribus. (eſt

Τίνας ἂν εἴποι λόγους πρὸς Ἔρωτα Πασιφάη, ἐρῶσα τοῦ ταύρου. Pag. 37.

Εἰ ποθέειν μ' ἐδίδαξας ἐν οὔρεσι ταῦρον ἀλήτην,
Μηκυθμόν με δίδαξον, ὅπως φίλον ἄνδρα καλέσσω.

INTERPR. AD VERBVM.

Quæ dicere poſſit verba Amori Paſiphae, amore capta tauri.

Si amare me docuiſti taurum vagum in montibus,
Mugitum me doce, vt charum maritum vocem.

IDEM INCERTI AVTO-
ris epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Montiuagi vt tauri docuiſti ardore teneri,
Mugitu doceas charum inclamare maritũ.

A P. S. MELISSO.

Si iuga per tot amãs diſquirere docta iuuẽcũ,
Fac docear mugire, virum vocitabo cupitum.

A CORNARIO.

Qui inſano tauri feciſti percitam amore,
Mugitũ adde precor, quo mihi vir veniat.

A BELLICARIO.

Quærere qui taurũ docuiſti per iuga, amãtem
Quò reuocare queam, me nũc mugire doceto.

ΖΗΝΟΔΟΤΟΥ. Pag. 38.

Τίς γλύψας τὸν Ἔρωτα παρὰ κρήνῃσιν ἔθηκεν,
Οἰόμενος παύσειν τοῦτο τὸ πῦρ ὕδατι;

INTERPR. AD VERBVM.

Quis quum ſculpſiſſet Amorem apud fontes ſtatuit,
Exiſtimans ſe extincturum hunc ignem aqua?

IDEM ZENODOTI EPIGR.
carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Quis fõti admouit tenerũ quẽ ſculpſit Amorẽ,
Húncq; ignẽ extingui poſſe putauit aquis?

A P. S.

A P. S. MELISSO.

Ecquis ad hos fōtes ſimulacra locauit Amoris,
Hanc ratus extingui flumine poſſe facem?

A IANO LASCARI.

Quis puerum Veneris ſtatuit prope fluminis hauſtus?
Prouidus: hāc flāmā ſcilicet vnda premet.

A BELLICARIO.

Ad liquidos fontes quis ſæuū inſculpſit Amo-
Scilicet hūc ignē ſedet vt vnda fluēs. (rē?

EX TITVLO Εἰς εὐσέβειαν, .i.In pietatem.

ΚΑΡΠΥΛΛΊΔΟΥ.

Ἰχθύας ἀγκίστρῳ τις ἀπ' ἠόνος εὔτριχι βάλλων,
Εἵλκυσε ναυηγοῦ κρᾶτα λιποτριχέα.
Οἰκτείρας δὲ νέκυν τὸν ἀσώματον, ἐξ ἀσιδήρου
Χειρὸς ἐπισκάπτων, λιτὸν ἔχωσε τάφον.
Εὗρε δὲ κευθόμενον χρυσοῦ κτέαρ. ἦ ῥα δικαίοις
Ἀνδράσιν εὐσεβίης οὐκ ἀπόλωλε χάρις.

INTERPR. AD VERBVM.

Piſces quidā hamo bene inſtructo ſetis dum à litto-
re ferit,
Extraxit naufragi caput defectum pilis:
Miſeratus autem defunctum corpore carentem, [id
eſt, caput à corpore auulſum] ferro carente
Manu fodiens, minimè ſumptuoſum tumulum ex-
truxit [q.d. extruxit aggerem tumuli] (iuſtis
Inuenit autem reconditum auri theſaurum. Certè
Viris pietatis non periit [.i. non ſolet perire] gratia.

IDEM CARPYLLIDAE EPIGR.
carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Dum quidã ad littus venatur arũdine piſces,
Extraxit glabrum naufragi arũdo caput.
Móxq; imperfectũ miſeratus id ille cadauer,
Buſtum quale poteſt abſque ligone fodit.
Dum fodit, offendit maſſam auri. Sic pietatis
Officij iuſtis gratia nulla perit.

AB ALCIATO.

Quum curuos piſcator aquis educeret hamos,
Nauifragi anfractum ſuſtulit ære caput.
Maxima mox hominis flẽs infortunia, paruo
Quæ ſuper huic fuerant condidit oſſa ſolo.
Pondera ſed fodiens ingentia repperit auri.
Iuſto homini nunquam gratia facta perit.

AB VRSINO VELIO.

Capturo piſces hamata in littore ſeta,
Naufraga fortè hominis calua prehẽſa fuit:
Qui caput auulſum mẽbris miſeratus, inermi
Proſubigens fecit vilia buſta manu:
Pondus vbi infoſſi terræ graue repperit auri.
Gratia ſic iuſtis nulla boníſque perit.

AB OBSOPOEO.

Quidam ſquamoſos dũ prẽdit arũdine piſces,
Extrahit humanum, ſed ſine crine, caput.
Hoc miſerans, & humare volens, ibi repperit
Dũ foderet terrã, multa talẽta manu. (auri,

Hoc pietatis opus duplo tulit ille repenſum.
Deperijt iuſtis gratia nulla viris.

A BELLICARIO.

Captandis aliquis demiſit piſcibus hamum:
Immerſum referunt humida lina caput.
Condidit is terra miſeratus lumine caſſum,
Defodiens nuda mœſta ſepulcra manu.
Occultum at fului theſaurum repperit auri.
Officium alterno vincitur officio.

EX TITVLO Εἰς ἀτυχίαν, .i. In felicitatem.

ἈΝΤΙΦΊΛΟΥ. Pag. 39.

Ἐκ θοίνης φάος ἔσχεν ἐπ' ἀχράδα μηκὰς ἰοῦσα,
Ἐκ δ' ἐφάνη τυφλὴν μηκέτ' ἔχουσα κόρην.
Δισσῶν τὴν ἑτέρην γὰρ ἐκέντησεν ὀξὺς ἀκάνθης
Ὄζος. ἴδ' ὡς τέχνης δένδρον ἐνεργότερον.

INTERPR. AD VERBVM.

Ex cibo lucem [oculorum] conſequuta eſt ad pyraſtrum capella veniens,
Conſpectáque eſt cæcā non amplius habēs pupillā.
Duarum enim alteram pupugit acutus ſpinæ
Surculus [pro, ſurculi acuti ſpina] Vide vt arte arbor efficacior.

IDEM ANTIPHILI EPIGR. carmine redditū ab HENR. STEPH.

Nacta ſuo ex victu chari quoq; luminis vſū,
Agreſtem accedens cæca capella pyrum.

Altera nam ſpina terebrata eſt pupula rami.
Maius vt arte vides arboris hoc ſit opus.

A P. S. MELISSO.

Dum fruticẽ veſcũ paſcit capra cæca pyraſtri,
Reſpicit, & nuſquam pupula lucis eget.
Alter ocellorum nam ſpina punctus acuta eſt
Germinis. en docta plus valet arte frutex.

A BELLICARIO.

A paſtu rediens impegit capra pyraſtro:
Reddita lux oculis nuper adempta ſuis.
Alterutrũ pungens ramus terebrauit acutus.
Arboris auxilium doctius arte fuit.

EX TITVLO Εἰς ἀχαρίστους καὶ ἀχαρίστους, id eſt, In gratos & ingratos.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ.

Ὠκεῖαι χάριτες, γλυκερώτεραι· ἢν δὲ βραδύνῃ,
Πᾶσα χάρις, κενεή· μηδὲ λέγοιτο χάρις.

INTERPR. AD VERBVM.

Beneficia cita[.i.quæ citò dãtur]dulciora:at ſi tardet,
Omne beneficiũ, vanũ, neq; appelletur beneficiũ.

IDEM LVCIANI epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Gratia gratior eſt properans: at gratia tarda,
Vana eſt, nec dici gratia iure poteſt.

AB AVSONIO.

Gratia quæ tarda eſt, ingrata eſt. gratia nãque
Quum fieri properat, gratia grata magis.

Aliter, ab eodem.

Si bene quid facias, facias citó. nam citò factũ,
Gratũ erit, ingratum gratia tarda facit.

A BELLICARIO.

Gratia grata magis ſubita eſt: dilata, moleſta
Gratia nec gratis creditur illa dari. (eſt,

ἈΔΕΣΠΟΤΟΝ. Pag. 40.

Τὸν λύκον ἐξ ἰδίων μαζῶν τρέφω οὐκ ἐθέλουσα,
Ἀλλά μ' ἀναγκάζει ποιμένος ἀφροσύνη.
Αὐξηθεὶς δ' ὑπ' ἐμοῦ, κατ' ἐμοῦ πάλι θηρίον ἔσται.
Ἡ χάρις ἀλλάξαι τὴν φύσιν οὐ δύναται.

INTERPR. AD VERBVM.

Lupum propriis vberibus alo nolens,
Sed me cogit paſtoris dementia.
Educatus enim à me, aduerſus me rurſus fera erit.
Beneficium mutare naturam non poteſt.

IDEM INCERTI AVTO-ris epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Huic inuita lupo ſugendas trado papillas:
Stulti hoc paſtoris cogor ab imperio.
Hunc vbi nutriero, rurſum vt fera ſæuiet in
Mutare ingeniũ nec benefacta queũt. (me.

AB ERASMO.

Lacto lupũ vberibus proprÿs, nõ ſpõte, ſed hor
Me demẽs adigit paſtor vt id faciam. (ſum

In me rurſus erit fera, poſtquã creuerit ex me.
Natura haud vnquam vertitur officijs.

A B A L C I A T O.

Capra lupũ non ſponte meo nunc vbere lacto,
Quod malè paſtoris prouida cura iubet.
Creuerit ille ſimul, mea me poſt vbera paſcet.
Improbitas nullo flectitur obſequio.

A B V R. V E L I O.

Admoueo nolens catulo diſtenta lupino
Vbera: eò me amens ſed trahit vpilio.
In me, lacte meo nutritus, ſæuiet olim.
Flectere naturam gratia nulla poteſt.

A I A N O P A N N O N I O.

Agna lupum paſco proprijs inuita mamillis,
Paſtoris fatui ſed iubet imperium.
Nutritus per me, rurſus (ſcio) ſæuiet in me.
Vertere naturam gratia nulla poteſt.

A quodam anonymo.

Lacto lupũ vberibus proprijs inuita: q̃d heu
Paſtoris leuitas cogit iniqua pati? (non
Creuerit ille ſimul, rurſum ferus irruet in me.
Gratia naturam vertere nulla poteſt.

A B E L L I C A R I O.

Paſco lupum lactóque meis inuita papillis:
Paſtoris ſtolidum cogit id imperium.
Creuerit hic ex me, rurſum fera ſæuiet in me.
Ingenium nullis vertitur obſequijs.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ.

Φαῦλος ἀνὴρ, πίθος ἐστὶ τετρημένος· εἰς ὃν ἁπάσας
Ἀντλῶν τὰς χάριτας, εἰς κενὸν ἐξέχεας.

INTERPR. AD VERBVM.

Improbus vir, dolium eſt pertuſum: in quem omnia
Infundens beneficia, in vanum effudiſti.

IDEM LVCIANI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Vir nequam, vas eſt pertuſum: gratia in illum
Mox effuſa perit, fuſa ſimul fuerit.

A CORNARIO.

Pertuſum vas eſt ingratus homuncio ſemper:
Omne quod infundis perfluit in nihilum.

A LVSCINIO.

Rimarum plenus perdit tua dona ſceleſtus.
Si ſapis, integro vina reconde cado.

A BELLICARIO.

Vir nihili vas eſt pertuſum: gratiam in illum
Fũdis, & in vacuum fundis & in nihilũ.

Τίνας ἂν εἴποι λόγους Κλυταιμνήστρα, μέλλοντος
αὐτὴν σφάζειν Ὀρέστου.

Πῆ ξίφος ἰθύνεις; κατὰ γαστέρος, ἢ κατὰ μαζῶν;
Γαστὴρ ἥ σ᾽ ἐλόχευσεν, ἀνεθρέψαντο δὲ μαζοί.

INTERPR. AD VERBVM.

Quæ verba dicere poſſit Clytæmneſtra, Oreſte
parante eam interficere.

Quò gladium dirigis? in ventrem, an in mammas?
Venter [eſt is] qui te peperit [ſeu enixus eſt] educa-
runt autem mammæ.

IDEM EPIGR. CARMINE redditum ab HENR. STEPH.

Quò gladium figes? in ventrémne ánne ma-
millas?
Venter te hic peperit, te lactauêre mamillæ.

A MORO.

Quâ gladiũ intrudes? per vẽtrémne, ânne papillas?
Te peperit vẽter, te lactauère papillæ.

A BELLICARIO.

Vtri vulnus ages? vtero, mammæne ſenili?
Edidit ille, cibos hæc tibi prima dedit.

ἈΓΑΘΙΟΥ ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΟΥ,

Εἰς τὸν ἐν Ἰλίῳ ναὸν Ἀθηνᾶς.

Ἰλιὴκοις πολιοῦχε σὲ μὲν χρυσαυγέϊ νηῷ,
 Ὡς θέμις, ἡ τλήμων Ἴλιος ἠγασάμην·
Ἀλλὰ σύ με προλέλοιπας ἕλωρον, καὶ τὸ δὲ μήλου
 Πᾶσαν ἀπεδρέψω τείχεος ἀγλαΐην.
Ἄρκιον ἦν θνήσκειν τὸν βουκόλον. εἰ γὰρ ἄθεσμος
 Ἔπλετο, τῆς πάτρης οὐκ ἀλίτημα τόδε.

INTERPR. AD VERBVM.

In templũ Mineruæ quod erat apud Troiam.
Propitia ſis præſes vrbis [ſeu cuſtos] te quidem tem
 plo quod fulgebat auro [ſeu radiabat]
Vt fas erat, illa ego miſera Ilios venerata ſum:
At tu me deſeruiſti prædam, & pro pomo
Omnem decerpſiſti muri venuſtatem [ſeu decorem]
Satis erat mori illum bubulcum. ſi enim nefarius
Fuit, patriæ non peccatum [eſt] hoc.

IDEM AGATHIAE SCHO-laſtici epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Da veniam cuſtos Pallas. miſerãda ego Troia
 Templum auro radians, te venerata, dedi:

At me diſcerpi paſſa es, mali vnius ergo
Tam pulchra æquari mœnia paſſa ſolo es.
Nō mors paſtoris ſat erat tibi? nā quod iniquus
Ille fuit, patriæ non ea culpa fuit.

A P. S. MELISSO.

Proſpera ſis, patrona. te enim ſplendēte ſacello
(Vt decet) infelix Ilios emerui:
Præda relicta fui tamen, óbque volubile malū
Diruta tot pinnis mœnia pulchra iacent.
Paſtorem ſat erat ſuccumbere. nam quod in illo
Crimen erat, patriæ non, dea, crimen erat.

A BELLICARIO.

O Troiæ patrona, meis ignoſce ruinis.
Aurata culta es ſemper in æde mihi.
Per te præda tamen feror hoſtibus: hæc mihi malum
Dat mala, fama vetus Pergama ſtrata iacēt.
Paſtorem ſat erat periÿſſe. iniuſtus & exlex
Si fuit, at patriæ non ſcelus illud erat.

EX TITVLO Εἰς εὐχήν. i. In preces, ſeu In vota.

ἈΔΈΣΠΟΤΟΝ. Pag. 41.

Ζεῦ βασιλεῦ, τὰ μὲν ἐσθλὰ καὶ εὐχομένοις καὶ ἀνεύκτοις
Ἄμμι δίδου, τὰ δὲ λυγρὰ καὶ εὐχομένων ἀπερύκοις.

INTERPR. AD VERBVM.

Iupiter rex, bona quidem & precantibus & minimè precatis
Nobis largire, mala autem & à precantibus depellas.

IDEM INCERTI AVTO-ris epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Iuppiter immittas bona,ſeu nos illa precemur
Seu non:contrà inhibe mala,quanuis illa pre-cemur.

A MORO.

Da bona,ſiue rogêre Deus,ſeu nulla rogêre:
Et procul à nobis mala quæq; petētibus auſer:

Vel,

Et mala ſiue petare nega,ſeu nulla petare.

A BELLICARIO.

Da bona poſcenti Saturnie:triſte precanti
Nec damnū dederis.dādi hîc fac optime finē.

EX TITVLO Εἰς ζῶα,

.i.In animantia.

ΠΟΛΥΑΙΝΟΥ. Pag. 42.

Δορκάδος ἀρτιτόκοιο καὶ θηλυντήριον οὖθαρ
Ἔμπλεον εἰδοῦσα πικρὸς ἔτυψεν ἔχις.
Νεβρὸς δ' ἰομιγῆ θηλὴν σπάσε, καὶ τὸ δυσαλθὲς
Τραύματος ἐξ ὀλοοῦ πικρὸν ἔβρωξε γάλα.
Ἄθλων δ' ἠλλάξαντο, καὶ αὐτίκα νηλέϊ μοίρῃ
Ἣν ἔπορεν γαστὴρ, μαστὸς ἀφεῖλε χάριν.

INTERPR. AD VERBVM.

Capreæ quæ nuper pepererat, nutricium vber
Plenum conſpicata acerba pupugit vipera.
Hinnulus autem veneno mixtam mammam traxit,
& illud ſanatu difficile

Vulnere ex exitiali acerbum vorauit lac.
Mortem autem permutarunt,& ſtatim crudeli fato
Quod dederat venter, mamma abſtulit beneficium.

IDEM POLYAENI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Vber diſtentum capreæ mala vipera cernens,
Huic morſu infudit dira venena ſuo.
Móxq; venenatũ ſuxit tener hinnulus vber,
Et tetrum è tetro vulnere lac petijt.
Nec mora, permutãt orcũ: quámq; hinnulus (alui
Munere habet lucem, nũc vber ej rapit.

AB VRS. VELIO.

Vbera vix poſito capreæ nutricia fœtu
Plena vidẽs tetigit vipera dente graui.
Deinde venenatæ lac immedicabile mammæ
Hinnulus attactis hauſit ab vberibus:
Próque parẽte recèns natus cadit. illico vẽter
Quod dederat, ſæua morte papilla tulit.

A BELLICARIO.

Sæuit, & enixæ nuper turgentia damæ
Vbera lethifero vipera dente petit:
Tum verò impuris lac exitiale mamillis
Incauto petulans hinnulus ore trahit,
Procũbítque. recens vteri ſic gratia mammæ
Excidit immani prodita ſæuitia.

ΤΙΒΕΡΙΌΥ ἼΛΛΟΥ. Pag. 43.

Κεμμάδος ἀρτιτόκου μαζοῖς βείθουσι γάλακτος
Ἡ φονίη δακετῶν ἰὸν ἐνῆκεν ἔχις.

Φαρμαχθὲν δ᾽ ἰῷ μητρὸς γάλα νεβρὶς ἀμέλξας,
  Χείλεσι τὸν κείνης ἐξέπιεν θάνατον.

INTERPR. AD VERBVM.

Ceruæ, quæ nuper pepererat, mãmis turgẽtib⁹ lacte
Vipera [maximè] lethalis inter ſerpentes venenum
  immiſit.
Medicatum autem veneno lac matris hinnulus quũ
Labris ebibit illius mortem. (ſuxiſſet,

IDEM TIBERII ILLI epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Vbera poſt partum ceruæ diſtenta recentem
  Vipera percuſſit dente venenifero.
Hinnulus at ſitiẽs lac ſuxit ab vbere matris,
  Sícque necem matris combibit ore miſer.

A P. S. MELISSO.

Vberibus ceruæ turgenti lacte refertis,
  Ediderat grauidi quæ modò ventris onus,
Frigida, ſerpentum qua non lethalior, anguis
  Infixit viri tetra venena ſui.
Hinnulus exugẽs lac immedicabile matris,
  Imbibit & matris tum ſimul ore necem.

A BELLICARIO.

Ediderat fœtum vix cerua, repentè papillam
  Tabifico infecit vipera dente ferox.
Hinnulus infectum lac ebibit, & malè cautus
  Mortem maternis hauſit ab vberibus.

ΤΟΥ͂ ΑΥ᾽ΤΟΥ͂.

Οὐ κύνες, οὐ σταλικές με κατέκτανον, οὐχὶ κυνηγοὶ,
  Δορκάδα· τὸν δ᾽ ἀπὸ γῆς εἶν ἁλὶ πλῆσα μόρον.

Ἐξ ὕλης πόντῳ γὰρ ἐπέδραμον, εἶτά με πλεκταὶ
    Ἕλξαν ἐπ' αἰγιαλοὺς δικτυβόλων παγίδες.
Ἤλιτον ἢ χέρσοιο μάτην φυγάς. οὐκ ἀδίκως με
    Εἷλκε σαγηνευτὴς τὰμὰ λιποῦσαν ὄρη.
Οὔποτ' ἄγρης ἁλιῆες ἔτ' ἄστοχον οἴσετε χεῖρα,
    Χέρσῳ καὶ πελάγει κοινὰ πλέκοντες ὕφη.

INTERPR. AD VERBVM.

Non canes, non vari [ſeu cerui] me cōfecerunt [ſeu peremerunt] non venatores
Me capream: ſed à terra [profectum] in pelago impleui fatum.
Ex ſylua enim cucurri in mare, deinde me nexiles
Traxerunt in littora piſcatorum laquei.
Peccaui terræ fruſtrà exul. non immeritò me
Trahebat piſcator [propriè q.d. verriculator] quum reliquiſſem meos montes.
Nunquam amplius piſcatores referetis manum quã ſpes conſequendæ prædæ fruſtrata ſit,
Terræ & mari communia nectentes retia.

IDEM EIVSDEM TIBEriĳ epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Me capreã haud venator habet, ceruíve, canéſve,
Sed ſubiĳ à terra fata profecta, mari.
E ſylua in pelagus procurri: ad littora ſed me
Mox piſcatoris vaſta ſagena trahit.
Peccaui fugiens tellurem. iure (fatebor)
Auſa meos montes linquere, capta fui.
At ſpe veſtra manus nũquã fruſtrata redibit,
Communes terræ queis pelagóque plagæ.

A BELLICARIO.

Nec mihi venator, rabidíve nocêre moloſſi,
Irretire dolis nec potuêre plagæ.
A ſyluis pontũ ſaltu peto: ſed trahit hinc me
Piſcator naſſis littora ad alta ſuis.
Erraui, à terra incaſſùm fugitiua: merentem
Excluſam notis perdidit ille iugis.
O nũquã prædæ expertes, queis nectere prom(ptũ)
Terræ cõmunes æquoribúſq; plagas!

ἈΡΧΙΌΥ.

Οὐ μόνον εὐάροτον βόες οἴδαμεν αὔλακα τέμνειν,
Ἀλλ' (ἴδε) καὶ πόντου νῆας ἀφελκόμεθα.
Ἔργα γὰρ εἰρήνης δεδιδάγμεθα. καὶ σὺ θάλασσα
Δελφῖνας γαίῃ ζεῦξον ἀροτροφορεῖν.

INTERPR. AD VERBUM.

[Nos] boues non ſolùm nouimus ſcindere ſulcum aratu facilem,
Sed (ecce) etiam ex mari naúes trahimus.
Opera enim pacis edocti fuimus. & tu mare
Delphinas terræ iunge ad arandum.

IDEM ARCHIAE EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Vomere tellurem non ſcimus findere tantùm,
Extrahere & ponto nouimus (ecce) rates.
Munia nam pacis callemus. iunge viciſſim
Tu mare delphinas, quos & arare doce.

A P. S. MELISSO.

Non faciles ſcimus tauri modò ducere ſulcos,
Sed trahere è grandi nautica roſtra ſalo:

Nempe bonas artes edocti pacis. aratum
Tu quoque delphinos ô Theti iunge ſolo.

Aliter, ab eodem.

Non modò ferre, boues, iuga arandis nouimus agris,
Sed trahere aduectas è ſale (cerne) rates:
Vtpote pacis opus docti. & delphinas arandis,
Vt iuga pãda ferãt, quin, mare, iũgis agris?

AB VRS. VELIC.

Nõ ſolũ humectas proſcindere vomere terras
Scimus: & ex alto ducimus (ecce) rates.
Pacis opus docti ſumus. & delphinas aratro
Iunge mare, & iunctos arua ſecare iube.

A BELLICARIO.

Non ſat erat terra faciles proſcindere ſulcos,
En trahimus lentas littora ad alta rates.
Pacis enim docti quid poſcant cõmoda. ſed tu,
O Theti, fac terra delphis aratra ferat.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ͂ ΚΑΊΣΑ-
ΡΟΣ. Pag. 44.

Οὔρεος ἐξ ὑπάτοιο λαγὼς πέσεν ἔς ποτε βένθος,
Ἐκπροφυγεῖν μεμαὼς τρηχὺν ὀδόντα κυνός.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἤλυξε κακὸν μόρον· αὐτίκα γάρ μιν
Εἰνάλιος μάρψας πνεύματος ὠρφάνισεν.
Ἐκ πυρὸς ὡς αἰνῶς πέσες ἐς φλόγας. ἦ ῥά σε δαίμων
Κἠν ἁλὶ κἠν χέρσῳ θρέψε κύνεσσι βορήν.

ἸNTERPR. AD VERBVM.

Monte ex altiſſimo lepus cecidit olim in profundũ, [.i. in mare]

Effugere cupiens aſperum dentem canis.
Sed ne ſic quidem vitauit acerbam mortem. ſtatim enim eum
Marinus [canis] quum corripuiſſet, ſpiritu orbauit.
Ex igni quàm atrociter cecidiſti in flammas! nimirum te deus
Et in mari & in terra aluerat canibus eſcam.

IDEM GERMANICI CAEſaris epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Alto monte lepus, metuens à dente canino,
Dum fugit, in pelagi præcipitatur aquas.
Nec tamen euaſit. canis illũ nanque marinus
Vita (proh) medio priuat & in pelago.
Ex igni in flãmã miſerè cadis. en Deus eſcã
Paſcebat canibus te maris atque ſoli.

AB I. IORDANO.

Monte lepus ſummo fugiens ad littora venit,
Viſa canum dentes poſſe cauere truces.
Sic tamẽ haud mortẽ euaſit. nã fortè marinus
Spiritu eum rapuit deficiente canis.
Ex igne in flãmas cecidiſti quàm malè! pauit
Nanque canes terra te Deus atque mari.

A BELLICARIO.

Sublimi de monte lepus reſonantia ponti
Iura ſubit, volucrum dum fugit ora canũ.
Sed neque ſic vitat fatum crudele: marinus
Irruit in profugum corripuítque canis.
In flammas ex igne cadis. ſors improba terra
Nutriuit canibus te pelagóque cibum.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂.

Ἐκ κυνὸς εἷλε κύων με. τί τὸ ξένον; εἰς ἐμὲ θῆρες
Ὑγροὶ καὶ πεζοὶ θυμὸν ἔχουσιν ἕνα.
Αἰθέρα λοιπὸν ἔχοιτε λαγοὶ βατόν. ἀλλὰ φοβοῦμαι,
Οὐρανὲ, καὶ σὺ φέρεις ἀστερόεντα κύνα.

INTERPR. AD VERBVM.

Ex cane [.i.poſtquam effugi canem] cepit me canis. quid noui [habet hæc res?]in me feræ
Humidæ [.i.aquaticæ] & terreſtres animum habẽt vnum [& eundem]
Ætherẽ poſthac habeatis lepores peruiũ.ſed metuo,
[O] cælum,etiam tu geſtas canem.

IDEM EIVSDEM EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Ex cane me canis alter habet.mirare?ferarum
In me eadem eſt terra mens,eadémq; mari.
Peruius en ſupereſt lepori æther:ſed tua cælũ
Aſtra inter canis eſt:hunc etiam metuo.

AB AVSONIO.

Trinacrij quondam currentem in littoris ora
Ante canes leporem cæruleus rapuit.
At lepus,In me omnis terræ pelagíq; ruina eſt:
Forſitan & cæli,ſi canis aſtra tenet.

AB VRS. VELIO.

A cane venanti profugũ ſatus æquore cepit:
Nec mirum,in me odio ſæuit vterq; pari.
Reſtat adhuc cælũ,lepores:ſed & horreo,cælũ,
Te,cui ſydereum ſcimus ineſſe canem.

A BELLICARIO.

Ex cane præda cani fio miſer. ergo pedeſtres
In me coniurant æquoreæque feræ.
Reſtat adhuc æther, lepores: ſed & æthera ma-
Exhorreſco: ſuũ nutrit & ille canẽ. (gnũ

ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Ὠκείαις ἐλάφοισι κύων ἰσάμιλλα δραμοῦσα,
Ἔγκυος ἡλκώθη παιδοπόρον γλύεσιν.
Πᾶσα δὲ συγκατέμυσε, καὶ τυλωθεῖσα χρόνοισιν.
Ἤδη δ᾽ ἡ τοκετῶν ὥριος ἦν βάσανος.
Πολλὰ δ᾽ ἐπωρύουσαν ἀνὴρ ἐσιδηροτόμησεν,
Καὶ σκύλακες φίλοι νηδύος ἐξέθορον.
Ἀρτέμιδος λέλυται λοχίων χάρις, ἔμπαλι δ᾽ Ἄρης
Ἤρκται μαιοῦσθαι γαστέρας ἡμετέρας.

INTERPR. AD VERBVM.

Velocibus ceruis canis quæ æqualiter cucurrerat,
Grauida exulcerata eſt in genitalibus per quæ fœtus tranſit. [vel, genitali aruo, vt Virg.]
Tota autem coaluerunt, callo obducta progreſſu temporis.
Iam verò partus dolores tempeſtiui erant.
Multum autem vlulantẽ homo [quidã] ferro ſecuit,
Et catuli chari ex vtero proſiluerunt.
Dianæ abrogatum eſt beneficium circa ea quæ ad partum pertinent: viceuerſa autem Mars
Cœpit obſtetricari ventres noſtros.

IDEM PHILIPPI EPIgramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Quæ potuit currens celeri contendere ceruæ,
AEgra repentino eſt vlcere facta canis:

Vlceréque ex illo matrici obducta cicatrix,
Partus quum iam eſſet iámq; futura dies.
Ergo vterus ferro eſt diſciſſus multa gementi.
Ex quo mox dulces proſiliunt catuli.
Nil iā vteros curat noſtros Lucina: ſed (eheu)
Mars obſtetricis fungitur officio.

A BELLICARIO.

Quæ celeres poterat curſu præuertere ceruos,
Vlcere languebat debilitata canis:
Preſſerat & fœtam matricē inducta cicatrix,
Partubus inſtaret quum propè iuſta dies.
Ergo ſecāt ferro mœrentem & multa querētē:
Execto catuli proſiluere vtero.
Gratia Lucinæ periit: iam partubus audax
Præſidet & Mauors auxilióque venit.

ἈΡΧΊΟΥ. Pag. 45.

Ὁ πρὶν ἀελλοπόδων λάμψας πλέον Αἰετὸς ἵππων,
Ὁ πρὶν ὑπαὶ μίτραις κῶλα καθαψάμενος,
Ὃν Φοίβου χρησμῳδὸς ἀέθλιον ἔστεφε Πυθώ,
Ὀρκύμβρον πτανοῖς ὠκυπέταις ἴκελον,
Καὶ Νεμέη βλοσυροῖο ἡ θρέπτειρα λέοντος,
Πῖσά τε, καὶ δοιὰς ἠόνας Ἰσθμὸς ἔχων·
Νῦν κλοιῷ δερμίῳ πεπεδημένος, οἷα χαλινῷ,
Καρπὸν ἐλᾷ Δηοῦς ὀκρυόεντι λίθῳ·
Ἴσην μοῖραν ἔχων Ἡρακλεῖ· καὶ γὰρ ἐκεῖνος
Τόσσ' ἀνύσας, δουλίῳ ζεῦγλαν ἐφηρμόσατο.

INTERPR. AD VERBVM.

[Ille] Aquila qui antea claruit præ [cæteris] equis qui erant celeripedes [q. d. procellipedes. i. procellarū celeritatem pedibus æquantes]

Qui antea vittis [vel coronis] membra induit,
Quem Phœbi vates victorē certaminis [ſiue in certamine] coronabat Pytho,
Qui rapido curſu ferebar perinde atque alites celeri volatu præditæ,
Et Nemea [coronabat] nutrix leonis aſpectu terribi(lis,
Piſa quoque,& Iſthmus duo littora habens:
Nunc capiſtro ceruicem vinctus,tanquam fræno,
Fruges Cereris agitat ſcabro lapide:
Par fatum habens cum Hercule.etenim ille
Quum tantas res geſſiſſet,ſeruile iugū aptauit [ſibi.]

*IDEM ARCHIAE EPI-
gramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.*

Alatis qui nomen equis ſum maius adeptus,
Aetus ille comis florida ſerta gerens,
Victrices Pytho cui detulit antè coronas,
Dum curſu volucres æquiparare feror:
Cui Nemea horrendi nutrix vocitata leonis,
Cúmq; Iſthmo bimari præmia Piſa dedit:
Cui phaleræ,cui fræna prius,nūc vile capiſtrū
Cui dans colla,graui tūdo mola Cererē(eſt,
Sors mea vt Alcidæ,poſt tot tantóſque labores
Abiecti ſubijt qui iuga ſeruitij.

A BELLICARIO.

Inter equos Aetus qui claruit antè fugaces,
Victrici quatiens florida ſerta coma,
Quémque coronauit veri prænuntia Pytho,
Aligeras præceps dum ſuperaret aues:

Quę Nemea Herculei fama celebrata leonis,
Piſa quoq;, & gemina nobilis Iſthm⁹ aqua:
Fræni inſtar, loro preſſa ceruice, molarem,
Qui frangat Cererem comminuátq;, trabo.
Sic quōdam Alcidem poſt tot diſcrimina rerū
Seruili preßit Lyda puella iugo.

BIÁNOPOΣ.

Πῶλον τῶν πεδίων, ἀλλ᾽ οὐχ ἁλὸς, ἱππευτῆρα,
Νηὶ διαπλώειν πόντον ἀναινόμενον,
Μὴ θάμβει χρεμέθοντα, καὶ ἐν ποσὶ λὰξ πατέοντα
Τοίχοις, καὶ θυμῷ δέσμα βιαζόμενον.
Ἄχθεται εἰ φόρτου μέρος ἔρχεται. οὐ γὰρ ἐπ᾽ ἄλλοις
Κεῖσθαι τὸν πάντων ἔπρεπεν ὠκύτατον.

INTERPR. AD VERBVM.

Equum camporum, non autem maris, equitatorem,
Naui tranare mare recuſantem,
Ne mirare hinnientem, & pedibus calcitrantem
Muros [latera nauis] & præ ira vincula dirumpere conantem.
Indignatur [enim] ſi [.i. quoniam] venit pars oneris [.i. earum rerum quibus onuſta eſt nauis] non enim aliis
Impoſitum eſſe decebat eum qui omnium eſt velo-(ciſſimus.

IDEM BIANORIS EPIGR. carmine redditū ab HENR. STEPH.

Hunc peragratorem terræ, nō æquoris, ecquid
Admiraris equum ſcandere nolle ratem?
Hinnire eſt mirum? pedibus tabulata ferire?
Vincula cuncta iræ cedere velle ſuæ?

Naue vehi renuit: quia quum velocior alter
Non ſit eo, nauis nunc onus eſſe pudet.

A BELLICARIO.

Non pelago, terra ſed præceps currere nouit.
Sarcina ſi tumido pernegat ire mari,
Fūdit & hinnit⁹, pede calcitrat, omnia rūpit
Vincla furens: mirum nauita quæſo putas?
Indignatur onus ferri, quem ferre fugaci
Omnes par fuerat præcipitíque pede.

ἈΝΤΙΦΊΛΟΥ. Pag. 46.

Ψῆγμα πυρὸν χρυσοῖο σιδηρείων ὑπ' ὀδόντων
Ῥινηθὲν, Λιβυκῆς κουφότερον ψαμάθου,
Μῦς ὀλίγος βαρὺ δεῖπνον ἐδαίσατο· πᾶσα δὲ νηδὺς
Συρομένη βραδύπουν θῆκε τὸν ὠκύτατον.
Ληφθεὶς δ' ἐκ μεσάτης ἀνετέμνετο κλέμματα γαστρός.
Ἦς ἄρα κὴν ἀλόγοις, χρυσὲ, κακοῦ πρόφασις.

INTERPR. AD VERBVM.

Ramentum fuluum auri ferreis à dentibus
Limatum [.i. lima abraſum] Libyca leuius arena,
Mus paruus ponderoſum prandium eſt epulatus: tota autem aluus
Quum traheretur [vſque ad terram] tardipedē reddidit eum qui velociſſimus erat.
Captus autem, è medio ventre diſſecabatur furta: [.i. ex medio ei⁹ vētre diſſecto extrahebātur furta]
Eras ergo [vel, Es certè] ô aurum, etiā in ratione carentibus [animantibus] mali cauſa.

IDEM ANTIPHILI EPIgramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Ramentum è fuluo quod dens abraſerat auro

Ferreus,& Libyci pulueris inſtar erat,
Mus totū eſt pranſus.diſtēta ſed aluus ab auro
Reddidit hunc tardum,qui fuit antè celer:
Captus & è media mox furta auellitur aluo.
Aurum,tu brutis es quoque cauſa necis.

A BELLICARIO.

Limarat fului ramentum dentibus auri,
Pondere cui Libyæ cedat arena leuis,
Mus paruus,paruā haud cœnā:ſed prægrauis
Reddiderat tardos aluus obeſa pedes.(auro
Fur quoq; deprenſus ventrē diſcinditur. aurū
O brutis tanti tu quoque cauſa mali.

ἈΛΚΑΙΊΟΥ. Pag.48.

Κειράμενος γονίμην τις ἀπὸ φλέβα μητρὸς ἀγύρτης,
Βησσήεντας ἀνὰ πρῶνας ἐβουνοβάτει·
Τῷ δὲ λέων ἤντησε πελώριος, ὡς ἐπὶ θοίναν
Χάσμα φέρων χαλεπὸν πειναλέου φάρυγος.
Δείσας δ' ὠμηστέω θηρὸς μόρον, ὡς αὔδαξε,
Τύμπανον ἐξ ἱερᾶς ἐπλατάγησε νάπης·
Χὼ μὲν ἀνέκλεισεν φονίαν γένυν, ἐκ δὲ πενόντων
Ἔνθοις ῥομβητὴν ἐστροφάλιξε φόβην.
Κεῖνος δὲ προφυγὼν ὀλοὸν μόρον, εἵσατο Ῥείῃ
Θῆρα τὸν ὀρχηθμῶν αὐτομαθῆ Κυβέλης.

INTERPR. AD VERBVM.

Quum abſcidiſſet genitalem venam quidam Matris [deorum] ſtipis corrogator,
Confragoſa per cacumina montium incedebat.
Ei autem leo obuius factus eſt immani magnitudine,tanquam ad dapes
Hiatum afferens dirum famelici gutturis.

Veritus autem à crudiuora fera mortem, poſtquam
Tympanum ex ſacro reboauit luco. (clamauit,
Et hic quidem clauſit ſanguinarias mãdibulas, & ex
ipſis tendonibus [ceruitis]
Numine afflatus verſatilem rotabat iubam.
Ille autẽ quũ effugiſſet atrocẽ mortẽ, dicauit Rheæ
Feram [.i.ſtatuam feræ, ſeu ſimulacrũ] quæ ex ſeipſa
[& ſine magiſtro] didicerat ſaltationes Cybeles.

IDEM ALCAEI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Semiuir Idææ matris dum fortè ſacerdos
Errat per ſaltus & iuga ſumma vagus,
Gutturis occurrens ingens leo pandit hiatum,
Vt nactus longa prandia digna fame.
Tollere clamorẽ tũc ille, vt morte propinqua,
Tympanáque è luco mox reboare ſacro.
Audit, & afflatus claudit leo numine fauces,
Et quatit ad numerum per ſua colla iubã.
At tua ſaltantem ſacra nullius arte magiſtri,
Rhea, tibi ereptus dedicat ille feram.

A BELLICARIO.

Exectus Cybeles membrum genitale ſacerdos
Carpebat ſyluis per iuga denſa viam:
Ecce, petit trepidũ certã leo magnus vt eſcã,
Gutturáque in rictus ſoluit hiulca graues.
Horreſcẽs Corybas magnæ caua tympana ma-
Perculit, è lucis inſonuítque ſacris. (tris
Entheus os auidum cædis premit ille, tremẽtẽ
Euibrans collo, diſcutiénſque iubam.

At pius antiſtes vitæ dat præmia Rheæ,
Saltantem Cybelæ ſponte dicátque feram.

ἈΔΑΙΟΥ. Pag 49.

Τῇ βαιῇ Καλαθίνῃ ὑπὸ σκυλάκων μογεούσῃ
Λητωῒς κούφην εὐτοκίην ἔπορεν.
Μούναις οὔτι γυναιξὶν ἐπήκοος, ἀλλὰ καὶ αὐτὰς
Συνθήρους σῴζειν Ἄρτεμις οἶδε κύνας.

INTERPR. AD VERBVM.

Puſillæ Calathinæ, dum laboraret è catulis [.i. è partu catulorum]
Latonia facilem partus felicitatem præbuit.
Non ſolis mulieribus [eſt] auditrix [precũ, ſeu exauditrix] ſed etiam ipſas
Venationis ſocias canes ſeruare nouit [vel, cõſueuit.]

IDEM ADAEI EPIGR. carmine redditum ab HENR. STEPH.

Dũ gemit enitens catulos Calathina tenellos,
Lucina auxilium commiſerata tulit.
Nõ audit tantùm quæ fundunt vota puellæ,
Venatus ſocias ſeruat & illa canes.

A P. S. MELISSO.

Parturiens teneros Calathina puſilla catellos
Lucinæ peperit lenè iuuantis ope.
Non tantùm ſeruat Diana vocata puellas,
Venantum comites ſed quoque ſæpe canes.

A BELLICARIO.

Fœta premebatur maturi pondere ventris:
Experta eſt facilem ſed Calathina deam.
Non ſolas audit matronas, ſeruat & ipſa
Vnà venantes magna Diana canes.

EX TITVLO Εἰς θάλασσαν, id eſt, In mare.

ΚΡΙΝΑΓΟ´ΡΟΥ. Pag. 51.

Λῶπος ἀποκλύζουσα παρὰ κροκάλῃσι θαλάσσης
   Χερνῆτις, μικροῦ τυτθὸν ὕπερθε πάγου,
Χέρσον ἐπεκβαίνοντι καταρπασθεῖσα κλύδωνι,
   Δειλαίη πικροῦ κῦμ' ἔπιεν θανάτου.
Πνεῦμα δ' ὁμοῦ πενίῃ ἀπελύσατο. τίς κ' ἐνὶ νηὶ
   Θαρσήσαι πεζοῖς τὴν ἀφύλακτον ἅλα;

INTERPR. AD VERBVM.

Veſtem abluēs apud maris littora [propriè littoreas arenas]
Netrix [nendi arte aut etiā alia victū quærens] paulum ſupra ſaxum humidum[.i.irriguum mari]
In terram egrediēte abſtracta [ſeu,deturbata]fluctu,
Miſera acerbæ vndam hauſit mortis.
Spiritū autē vnà cū paupertate dimiſit . quis in naui
Audacter adeat mare à quo ne pedites quidem [in terra verſantes]cauere ſibi poſſunt?

IDEM CRINAGORAE EPIgramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Dū maris ad littus mulier paupercula veſtes
   Abluit,extabat qua lapis altus aquis,
In terrā excurrēs hanc abripit æquoris vnda,
   Lethalem hæc miſero gutture potat aquā.
Pauperies cū vita abiit.mare quis rate ſulcet,
   Nec terræ tutam quod ſinit eſſe viam?

A P. S. MELISSO.

Littoris ablueret quũ margine lintea netrix,
Stãs ſuper humidulo pumice, propter aquas,
Deturbata loco eſt, terræ allidentibus vndis,
Hauſit & in ſalſa merſa palude necem.
Pauperies & vita abeunt ita. quis mare naui
Tentet, humo tutus qui pedes eſſe nequit?

A BELLICARIO.

Dũ pannũ ablueret mulier paupercula, ſũmis
Littoreo incumbens fluctibus è tumulo,
In mare commoto diſtracta eſt protinus æſtu,
Autorem infelix & necis hauſit aquam,
Pauperiẽ ſimul ac vitã moribũda relinquẽs.
I, pediti infido, nauita fide mari.

EX TITVLO Εἰς θάνατον,
.i. In mortem.

ἌΔΗΛΟΝ. Pag. 52.

Χαίρει τις Θεόδωρος ἐπεὶ θάνον, ἄλλος ἐπ' αὐτῷ
Χαιρήσει. θανάτῳ πάντες ὀφειλόμεθα.

INTERPR. AD VERBVM.

Gaudet quidam Theodorus quòd mortuus ſim, alius ſuper eo
Gaudebit. morti omnes debemur.

IDEM INCERTI AVTORis epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Lætus morte mea es: ſed erit quem mors tua reddat

Lætum. morti omnes debita turba ſumus.

A P. S. MELISSO.

Neſcio quis morte eſt hilaris mea: at illi⁹ alter
Lætus erit. morti debitus omnis homo eſt.

Aliter, ab eodem.

Quid letho lætare meo? ob tua funera & alter
Gaudebit. mortis, quod ſumus, omne ſum⁹.

Aliter, ab eodem.

Omnes debemur letho. tua ne quoque riſus
Funera ſint, rides qui mea fata, caue.

A LVSCINIO.

Morte mea quidā Theodorus gaudet: at huius
Protinus hinc alius. ſtat ſua cuique dies.

A BELLICARIO

Me gaudes moriente, at te gaudebit & alter.
Certa omnes & mors & ſua fata manent.

ἌΔΗΛΟΝ. Pag. 55.

Οἶνος, καὶ τὰ λοετρὰ, καὶ ἡ περὶ Κύπριν ἐρωὴ,
Ὀξυτέρην πέμπει τὴν ὁδὸν εἰς ἀΐδην.

INTERPR. AD VERBVM.

Vinū, & lauacra [ſiue balnea] & in Venerē impetus,
Breuiore mittunt via ad inferos.

IDEM INCERTI AVTOris epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Ad Styga, vina, Venus, repetitáq; balnea ſæpe,
Deducunt multo nos breuiore via.

A P. S. MELISSO.

Indulge Veneri, pete balnea, viue Lyæum,

Qui properãs curtum quæris ad orcõ iter.

Aliter, ab eodem.

Balnea, Liber, Amor, properi compẽdia lethi.

Aliter, ab eodem.

Vina, lauacra, Venus, ſũt breue mortis iter.

A MORO.

Siquis ad infernos properet deſcẽdere manes,
Huc iter accelerant balnea, vina, Venus.

A LILIO.

Nos caligantis rapiunt ad regna tyranni
Præcipiti curſu balnea, vina, Venus.

A BELLICARIO.

Accelerant duram vinúmq; & balnea mortẽ,
Et Venus: hæc orci lata paténſque via.

EX TITVLO Εἰς θεοὺς, id eſt, In deos.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ.

Ἀνθρώπους μὲν ἴσως λήσεις ἄτοπόν τι ποιήσας·
Οὐ λήσεις δὲ θεοὺς οὐδὲ λογιζόμενος.

INTERPR. AD VERBVM.

Homines quidem fortaſſe latebis quum aliquid tetrum paraueris:
Non latebis autem deos ne cogitãs quidem [illud.]

IDEM LVCIANI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Veſtra quidẽ malefacta homines fortaſſe latebũt,
At mala nec lateãt pectore tecta deos.

A P. S. MELISSO.

Mortales celare potes mala ſiqua patraris:
Haud ſuperos, nec tūc quū meditere malū.

AB ALCIATO.

Fortè viros quæ tu facies malefacta latebunt,
Prætereunt ſummos nec meditata deos.

A BERGIO.

Improbe, mortales quanuis tua crimina celes,
Fallere cæleſtes non potes ipſe deos.

A LVSCINIO.

Vt celes hominū commiſſa piacula vulgus,
Nulla tamen fugiunt mente repoſta Deū.

A SOTERO.

Impoſtor licet vſque homines celaueris, atqui
Celare haud vlla quiueris arte deos.

A BELLICARIO.

Siquid patraris, homines fortaſſe latebit:
Conſcia mens ſummos nec latet ipſa deos.

ἈΝΤΙΠΆΤΡΟΥ. Pag. 56.

Εὔκολος Ἑρμείας, ὦ ποιμένες, ἐν δὲ γάλακτι
Χαίρων καὶ δρυΐνῳ σπενδόμενος μέλιτι.
Ἀλλ' οὐχ Ἡρακλῆς· ἕνα δὲ κτίλον, ἢ παχὺν ἄρνα
Αἰτεῖ, καὶ πάντως ἓν θύος ἐκλέγεται.
Ἀλλὰ λύκους εἴργει. τί δὲ τὸ πλέον; εἰ τὸ φυλαχθὲν
Ὄλλυται εἴτε λύκοις, εἴθ' ὑπὸ τοῦ φύλακος;

INTERPR. AD VERBVM.

Facilis [eſt] Mercurius, ô paſtores, & lacte
Gaudens & querno melle ſibi libari.
At nō [ita] Hercules: ſed vnum arietem, aut pinguē agnum
Petit, & omnino vnam [quampiam] victimam [ex hoc vel illo grege] deligit.

At lupos arcet [inquies] quid autem prodeſt [eum
arcere lupos] ſi id quod ſeruatum eſt
Perit ſiue à lupis, ſiue ab ipſo cuſtode?

IDEM ANTIPATRI EPIGR.
carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Contentus paucis Hermes: vel lacte litare
Illi vel querno melle litare potes.
Alcidæ aut veruex aut pinguis poſcitur agn⁹,
Aut alia ex aliquo victima lecta grege.
At fugat iſte lupos. Quid lucri hinc? credita quæ ſint,
Si lupus aut cuſtos ſalua manere vetat?

A BELLICARIO.

Paſtores, facilis vobis Cyllenius Hermes,
Huic lac & quernum mel ſatis eſſe poteſt.
Sed non Alcides, aries quem placat & agnus,
Integra cui ſemper victima lecta cadit.
Arcet at iſte lupos. Quid refert ſeu lup⁹ hoſtis,
Seruatum cuſtos ſeu voret ipſe gregem?

EX TITVLO Εἰς ἰατρούς,
.i. In medicos.

ΛΟΥΚΙΛΛΙ'ΟΥ. Pag. 60.

Μάγνον, ὅτ' εἰς ἀΐδην κατέβη, τρομέων Ἀϊδωνεὺς
Εἶπεν, Ἀναστήσων ἤλυθε καὶ νέκυας.

INTERPR. AD VERBVM.

Magnum, quum ad inferos deſcendit, tremẽs Pluto
Dixit, Excitaturus venit etiam mortuos.

IDEM LVCILLII EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Pluto reformidãs Magnũ, quũ venit ad orcũ,
Defunctis auras reddet (ait) ſuperas.

A P. S. MELISSO.

Cerberus horreſcens orco deſcendere Magnũ,
Vt vitam reddat manibus (inquit) adeſt.

A LVSCINIO.

Quũ Magnus Stygij peteret fera regna tyrãni,
Territus is, Vitã qui dabit (inquit) adeſt.

A CORNARIO.

Orcum Magnus adit: Pluto tremebundus at inquit,
Num ad vitã rurſus mortua corpora ages?

A BELLICARIO.

Ad Plutona venit Magnus, ſed territus ille,
Huc (ait) vt manes ſuſcitet iſte venit.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂ εἰς τοὺς νοσοῦντας.

Τοὺς καταλείψαντας γλυκερὸν φάος οὐκ ἔτι θρηνῶ,
Τοὺς δ' ἐπὶ προσδοκίῃ ζῶντας ἀεὶ θανάτου.

INTERPR. AD VERBVM.

Eos qui reliquerunt dulce lumen [ſolis] nõ amplius lugeo,
Sed eos qui in expectatione viuunt ſemper mortis.

IDEM EIVSDEM LVCILlij epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Non fleo qui lumẽ iam liquit amabile, ſed qui
Suſpectans viuit fata propinqua ſibi.

A P. S. MELISSO.

Haud fleo iucunda caſſos iam luce: propinquæ
Mortis viuentes vſque timore, fleo.

A LVSCINIO.

Exutos dulci vita haud miſeror, tamen ægros
Nigræ qui mortis limina dura terunt.

A CORNARIO.

Non fleo vitali priuatos lumine cernens,
Sed fleo quos mortis certa pericla manent.

A NICOLAO HAMERO.

Non ego iam vitæ defunctos lumine, ſed quos
Mortis habet viuos ſæpe cupido, fleo.

A B OBSOPOEO.

Non ego defunctos deploro, ſemper acerbè
Sed quos viuentes triſtia fata manent.

A BELLICARIO.

Defunctos vita non defleo, defleo mortis
Iamiam venturæ quos metus acer agit.

EX TITVLO Εἰς κόλακας.
.i. In adulatores.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ. Pag. 63.

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι φύσις χαλεπώτερον εὗρεν
Ἀνθρώπου καθαρὰν ψευδομένου φιλίην.
Οὐ γὰρ ἔθ' ὡς ἐχθρὸν προφυλασσόμεθ', ἀλλ' ἀγαπῶντες
Ὡς φίλον, ἐν τούτῳ πλείονα βλαπτόμεθα.

INTERPR. AD VERBVM.

Nihil inter homines natura grauius [ſeu tetrius] reperit
Homine puram mentiente amicitiam.
Non enim amplius tãquã ab inimico præcauemus, ſed diligentes
Tãquam amicum, hac in re plura damna accipimus.

IDEM LVCIANI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Inter mortales peſtis non tetrior vlla eſt
Illo fictitia eſt cuius amicitia.
Non vt ab hoſte caues, ſed fidis ſicut amico:
Vnde ſolet damnis pluribus eſſe locus.

A. R. S. MELISSO.

Nil homines reperit natura moleſtius inter,
Mentito caſtæ fœdus amicitiæ.
Non, velut hoſtẽ, illũ fugimus, ſed amamus, amicum
Vt decet. hinc tanto nos mala plura manẽt.

A CORNARIO.

Nil peius natura poteſt confingere, quàm ſi
Sit vir qui integram fingat amicitiã. (cũ?
Quis nãq; obſeruet tãquã hoſtẽ, creditũ ami-
Inde ergo cunctos certa pericla manent.

A B IOANNE IORDANO.

Prouida mortales inter natura ſceleſtos
Maiori inuenit (crede) labore nihil,
Quàm mentiretur ficta qui fronte doloſè
Veram & amicitiam, cordis & ima ſui.
Hunc tamẽ vt fictè nunquã vitamus amãtẽ,
Sed nobis fidum credimus eſſe probé.

Atque ita mentitum ſinceri nomen amici
Diligimus: qua re lædimur vſque magis.

A RODOLPHO GVALTHERO.

Hoſtis qui falſo ſe pectore fingit amicum,
Naturæ monſtrum dicitur eſſe mihi.
Nēpe quis hūc caueat, dulcē quē credit amicū?
Hinc ergo incautis certa pericla nocent.

AB OBSOPOEO.

Nil homine inuenit natura nocentius illo,
Quàm qui ſinceram fingit amicitiam.
Non hoſtis nobis vltra, ſed habetur amicus
Talis, & hac ipſa lædimur arte crebró.

A BELLICARIO.

Non grauius quicquā reperit natura, doloſam
Quàm ſimulat ſiquis vanus amicitiam.
Hoſtis vti, nūquā fugitur, ſed amatur, amicus
Creditus: eſt tanto noxius iſte magis.

EX TITVLO Εἰς μετριότητα, .i. In mediocritatem.

ἌΔΗΛΟΝ. Pag. 69.

Πᾶν τὸ περιττὸν, ἄκαιρον. ἐπεὶ λόγος ἐστὶ παλαιὸς
Ὡς καὶ τοῦ μέλιτος τὸ πλέον ἐστὶ χολή.

INTERPR. AD VERBVM.

Omne nimium, intempeſtiuum [vel incōmodum]
quoniam prouerbium eſt vetus,
Quòd etiam mellis nimium, eſt fel.

IDEM INCERTI AVTOris epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Quodcunque immodicum eſt, offendit. & immodicum mel,
Fel potius quàm mel: vox fuit iſta vetus.

A MORO.

Ingratum eſt quicquid nimium eſt: ſic ſemper amarum eſt,
(Vt verbum vetus eſt) mel quoque ſi nimium eſt.

AB ERASMO.

Inſuaue eſt quicquid nimiũ eſt. nã dicitur olim
Mel quoq; ſi immodica eſt copia, bilis erit.

AB OBSOPOEO.

Omne ſuperuacuum ingratũ prouerbia dicũt,
Lingere mel nimiũ non ſine felle potes.

A BELLICARIO.

Eſt gratũ mediocre, ingratũ quicquid abũdat.
Mel nimium, non mel, fel magis eſſe putes.

EX TITVLO Εἰς μυστήριον, id eſt, In arcanum.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ. Pag. 70.

Ἀῤῥήτων ἐπέων γλώσσῃ σφρηγὶς ἐπικείσθω·
Κρείσσων γὰρ μύθων ἢ κτεάνων φυλακή.

INTERPR. AD VERBVM.

Verborum quæ efferri non debent, ſigillum ſuperiaceat [vel ſuperponatur] linguæ.
Præſtantior enim verborum quàm opum cuſtodia.

IDEM LVCIANI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Si qua tacenda tibi, digito compeſce labellum.
Plus ſeruata etenim verba iuuant opibus.

A LVSCINIO.

Profuit arcanis poſuiße ſigilla tacendis.
Lingua magis rebus ſcrinia fida petit.

AB I. SOTERO.

Sermoni occulto linguam obiicito te ſigillum.
Verbi nam rerum longè cuſtodia præſtat.

AB OBSOPOEO.

Fac arcana premat tacitæ cuſtodia linguæ.
Sermonum cuſtos eſt mihi maior opum.

A BELLICARIO.

Rebus in arcanis linguam conclude ſigillo,
Verborum parcus, non ita parcus opum.

EX TITVLO Εἰς ναυάγιον, .i. In naufragium.

ἈΡΓΕΝΤΑΡΊΟΥ. Pag. 74.

Ἐθραύσθης Ἡλεῖα παρ' οἰνοπότῃσι λάγυνε,
Νηδύος ἐκ πάσης χευαμένη Βρόμιον.
Τηλόθε γὰρ λίθος εἰς σε βαρύστονος, οἷα κεραυνὸς,
Οὐ Διὸς ἐκ χειρῶν, ἀλλὰ Δίωνος, ἔβη.
Ἦν δὲ γέλως ἐπὶ σοὶ καὶ σκώμματα πολλὰ, τυπείσης,
Καὶ πολὺς ἐξ ἑτάρων γιγνόμενος θόρυβος.
Οὐ θρηνῶ σε λάγυνε, τὸν εὐαστῆρα τεκοῦσαν
Βάκχον. ἐπεὶ Σεμέλῃ καὶ σὺ πεπόνθατ' ἴσα.

INTERPR. AD VERBVM.

Fracta es Elea apud vini potores lagena,
Ita vt ventre ex toto effuderis Bromium.
Procul enim lapis in te grauiſonus, tanquam fulmẽ,
Non Iouis è manibus, ſed Iouiani venit.
Erat autem riſus ſuper te percuſſa, & dicteria,
Et ingens ex ſodalibus ortus tumultus.
Non lugeo te lagena quæ euantem peperiſti
Bacchum, quoniam Semele & tu paſſæ eſtis paria.
[Vel, Non lugeo te lagena: quoniam Semele quæ euantem peperit Bacchum, & tu, &c. legendo τεκοῦσα Βάκχον, & hæc iungendo cum Σεμέλη]

IDEM ARGENTARII EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Elea in medio potorum es fracta lagena,
Et toto effuſus ventre fuit Bromius.
Nã procul emiſſo tacta es, ceu fulmine, ſaxo,
Non Iouis è manibus, ſed Iouiane tuis.
Cauſa fuit riſus hæc clades, cauſa tumultus,
Extitit & varij cauſa repentè ioci.
Chara lagena, ego te non lugeo. nam parienti
Sors Bromium Semelæ, ſors eadémque tibi.

A BELLICARIO.

Te compotores fregere Elea, fluentem
O pando Bromium ventre lagena vomẽs.
Sic lapis irrupit gemebũdus, fulminis inſtar,
Non Iouis, at manibus Iouiniane tuis.
Percuſſam excepit riſus, variúſq; tumultus,

Et ſocij caſu concrepuere graui.
Nil te deploro. nam te Bacchique parentem
Par ſimili fato ſuccubuiſſe fuit.

ΦΙΛΙ΄ΠΠΟΥ.

Κλασθείσης ποτὲ νηὸς ἐν ὕδασι, δῆριν ἔθεντο
Δισσοὶ ὑπὲρ μουνῆς μαρνάμενοι σανίδος.
Τύψε μὲν Ἀνταγόρης Πεισίστρατον· οὐ νεμεσητόν·
(Ἦν γὰρ ὑπὲρ ψυχῆς) ἀλλ᾽ ἐμέλησε δίκῃ.
Νήχεθ᾽ ὁ μὲν, τὸν δ᾽ εἷλε κύων ἅλιος. παλαλάστωρ
Χηρῶν οὐδ᾽ ὑγρῷ παύεται ἐν πελάγει.

INTERPR. AD VERBVM.

Fracta quondam naui in aquis, pugnam aggreſſi ſunt
Duo pro vna prælia ntes tabula.
Pulſauit quidem Antagoras Piſiſtratum: nō [erat id] vitio vertendum [ſiue reprehendendum]
Erat enim [pugna] pro anima [.i. vita] ſed tamē [hæc res] curæ fuit iuſtitiæ diuinæ.
Natabat hic quidem, illum autem inuaſit canis marinus. dæmon vltor
Ne in pelago quidem humido ceſſat.

IDEM PHILIPPI EPIGR. carmine redditū ab HENR. STEPH.

Fracta naue vndis, tabula vnica ſalua remāſit:
Vna certarunt hac duo de tabula.
Antagoras pulſat Piſiſtraton. iſte ſalutis
Dignus amor venia eſt: punit at ipſe deus.
Enatat hic, eſt ille cani mox præda marino.
Diuina haud mediis vltio ceſſat aquis.

A P. S. MELISSO.

Naue mari fracta ventũ eſt ad prælia quõdã,
Aſſere próque vno pugna duobus erat.
Vapulat Antagoræ Piſiſtratus.ídne reprẽdes?
Incertus vitæ certat vterque ſuæ:
Quod Nemeſi curæ fuit: hic natat, ille marino
Præda cani eſt. vĩdex & freta numẽ habẽt.

A BELLICARIO.

Fortè duo tumidis euicta naue procellis,
Pro tabula infeſtas conſeruere manus.
Cæſus ab Antagora Piſiſtratus.id neq; mirũ:
Ferret vter vitam, pugna erat, atq; necẽ.
Iuſtitiæ curæ eſt: natat hic, canis impetit illũ.
Nec genium miſeris diſcutit vnda ſuum.

EX TITVLO Εἰς ναυτιλίαν,

.i. In nauigationem.

ἈΝΤΙΠΆΤΡΟΥ.

Γειαρότης Ἄρχιππος, ὅτ' ἐκ νούσοιο βαρείης
Ἄρτι λιποψυχέων ἔρρεεν εἰς ἀΐδην,
Εἶπε τάδ' υἱέασιν, Ὦ φίλα τέκνα μάκελλαν
Καὶ τὸν ἀροτρητὴν στέρξατέ μοι βίοτον.
Μὴ σφαλερῆς αἰνεῖτε πόνον στονόεντα θαλάσσης,
Καὶ βαρὺν ἀτηρῆς ναυτιλίης κάματον.
Ὅσσον μητρυιῆς γλυκερωτέρη ἔπλετο μήτηρ,
Τόσσον ἁλὸς πολιῆς γαῖα ποθεινοτέρα.

INTERPR. AD VERBVM.

Agricola Archippus,quum ex morbo graui
Incipiens animo linqui,iret ad inferos,
Dixit hæc filiis,O chari filii ligonem
Et aratricem colite mihi vitam.
Ne periculoſi maris laudate laborē ſuſpiriis plenū,
[.i. qui multorum ſuſpiriorum cauſa eſſe ſolet]
Et grauem damnoſæ nauigationis laborem,
Quanto nouerca dulcior eſt mater,
Tanto mari cano tellus [eſt] amabilior.

IDEM ANTIPATRI EPIgramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Agricola Archippus,defectus viribus artus,
Atque orcum morbi iam minitante lue,
Pignora chara (inquit) nil vos abducat aratro:
Prima ſit vt cura hæc,vltima,ſitq́,precor.
Vndiſonum ſulcent alij mare,ſéque periclis
Obiiciant:ab eo vos remouete gradum.
Nam quãto mater ſuperat pietate nouercam,
Tanto vndis tellus ſemper amabilior.

AB OBSOPOEO.

Quũ foret Archippus morbis per mẽbra grauatus,
Et moriẽs Stygias iã ſubiturus aquas,
Inſit ita natis,Chari exercete ligonem
O nati,& vitam viuite ruricolam.
Nec maris inſani triſtem laudate laborem,
Nec vos currendi per freta tangat amor.
Dulcior eſt mater quanto dilecta nouerca,
Tanto etiam eſt tellus charior ipſa mari.

A BELLICARIO.

Ruſticus exhalans animã, morbóq; fatiſcens,
Archippus, Stygiam dum parat ire domũ,
Inſit, Aratricem mea pignora ducite vitam,
Diligite & curui dulce ligonis opus.
Nec dubii curæ fuerint diſcrimina ponti,
Nec grauis infida nauticus arte labor.
Dulcior infeſta eſt vt mater blanda nouerca,
Gratior inſano ſic quoque terra mari.

EX TITVLO Εἰς νῆας, .i. In naues.

ΖΗΛΩΤΟΥ. Pag. 78.

Ἐκλάσθην ἐπὶ γῆς ἀνέμῳ πίτυς· ἐς τί με πόντῳ
Στέλλετε, ναυηγὸν κλῶνα πρὸ ναυτιλίης;

INTERPR. AD VERBVM.

[Ego] pinus in terra fracta fui vẽto: quamobrem me ad mare
Mittitis, naufragum ramum ante nauigationem?

IDEM ZELOTAE EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Me Not⁹ in terra fregit: cur mittor ad vndas,
Quæ nondum viſo naufraga ſum pelago?

A P. S. MELISSO.

Pinus humi Cauro ſũ ſtrata: quid in mare du-(cor
Naufraga trabs, nõdũ viſa natare ſalo?

A MORO.

Vẽtis pinus humo ſternor: q̃d mittor in vndas
Iã nũc paſſa, prius quàm nato, naufragiũ?

A BELLICARIO.

Me vẽti fregére? trahor quid ad æquora tãdẽ,
Nondum conſpectis naufraga pinus aquis?

ΤΟΥ͂ ΑΥ᾽ΤΟΥ͂.

Ἐς τί πίτυν πελάγει πιστεύετε γομφωτῆρες,
Ἧς πολὺς ἐξ ὀρέων ῥίζαν ἔλυσε νότος;
Αἴσιον οὐκ ἔσομαι πόντου σκάφος, ἐχθρὸν ἀήταις
Δένδρεον. ἐν χέρσῳ τὰς ἁλὸς οἶδα τύχας.

INTERPR. AD VERBVM.

Ad quid [me] pinum pelago committitis compactores, [nauium]
Cuius radicẽ ex mõtibus cõuulſit vehemẽs Auſter?
Fauſtum non ero maris nauigium, inuiſa ventis
Arbor. in terra experta ſum maris infortunia.

IDEM EIVSDEM ZELOtæ epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Me pinum fabri pelagi cur creditis vndis,
Cui monte eſt radix eruta flante Noto?
Fauſta ratis non ſim, quum iã arbor vexer ab
In terra caſus ſentio iam pelagi. (Auſtris.

AB ALCIATO.

Ventoſo nautæ cur creditis æquore pinum,
Quam celer in ſummis eruit aura iugis?
Semper ero ratis infelix inimicáque ventis,
Atque agitata ſolo, mox agitabor aquis.

A SLEIDANO.

Pinus ego à vobis fabri quid ducor in altum?
Auſter me validus præcipitauit humi.
Sum vẽtis exoſa, mari quoque inutilis arbor.
Fortunam pelagi nunc bene tuta ſcio.

A BELLICARIO.

Quid pinum pelago fabri committitis? hoſtis
Soluit radices montibus aura meas.
Omen ero infelix, ventis inimica: marinos
In terra caſus docta ego præmoneo.

ἈΔΈΣΠΟΤΟΝ.

Ἀρτιπαγῆ ῥοθίησιν ἐπὶ κροκάλῃσί με νῆα,
Καὶ μήπω χαροποῦ κύματος ἁψαμένην,
Οὐδ' ἀνέμεινε θάλασσα· τὸ δ' ἄγριον ἐπλήμμυρε
Χεῦμα, καὶ ἐκ στερεῶν ἥρπασεν ἠϊόνων
Ὁλκάδα, τῇ δείλαιος ἀεὶ κλόνος, ἥ γε τὰ πόντου
Χεύματα κὴν χέρσῳ λοίγια κὴν πελάγει.

INTERPR. AD VERBVM.

Me nauem nuper compactam, in littoribus vndoſis
[.i. quæ vndis pulſantur]
Et quæ nondum attigeram trucem fluctum,
Ne expectauit quidẽ mare [.i. donec mare ingreſſa
eſſem] ſed ferus inundauit
Fluctus, & ex firmis abripuit littoribus
[Me] nauẽ [propriè nauẽ onerariã] cui calamitoſa ſẽ-
per agitatio [ſeu turbatio maris] vtpote cui maris
Fluctus & in terra exitiales [ſunt] & in pelago.

IDEM INCERTI AVTO-
ris epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Me modò compactã ſtantémq́ in littore nauẽ,
Et nõdum expertã quid foret vnda maris,
Præuenit pelagus: frangénſq́ repagula vortex
A firmo rapuit littore præcipitem.

Tuta ubi ſim poſthac, pelagi quã ſæua procella
Proſequitur terra non minus ac pelago?

A BELLICARIO.

Littore me ſtrepero ſæuíſque madẽte procellis,
Compactam nuper nec grauis vnda tulit:
Mugijt horrendum ſed latè fluctus inundãs,
A ſtabilique ferox traxit in alta ſolo.
At miſerã inuaſit grauis infeſtúſq; tumultus,
In terra pariter noxius atque mari.

ΚΥΛΛΗΝΙΟΥ ΠΕΤΙΑΝΟΥ.

Οὔπω ναῦς, καὶ ὄλωλα· τί δ' ἂν πλέον, εἰ βυθὸν ἔγνων,
Ἔτλην; φεῦ πάσαις ὁλκάσι μοῖρα κλύδων.

INTERPR. AD VERBVM.

Nondum nauis [eram] & perii [tamen] quidnam grauius, ſi profundum experta fuiſſem,
Pati potuiſſem? [vel, paſſa fuiſſem?] Ah, omnibus na uibus fatum [vel pernicies] eſt tempeſtas.

IDEM CYLLENII PEtiani epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Nondum nauis erã, perii. quid peius in alto
Paſſa forem? ô peſtis cuilibet vnda rati.

AB OBSOPOEO.

Nondum facta ratis, perij. quid paſſa fuiſſem
Altum ingreſſa? fretũ eſt nauibus exitiũ.

A BELLICARIO.

Nõdũ nauis erã, tumidúmve experta pfũdũ,
En pereo. ô cunctis nauibus vnda nocens.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂.

Ἄρτι με πηγνυμένην ἀκάτου τρόπιν ἔσπασε γείτων
Πόντος, κἠν χέρσῳ εἰς ἐμὲ μαινόμενος.

INTERPR. AD VERBVM.

Me carinam nauigii, quæ modò compacta fueram, attraxit vicinum
Mare,etiam in terra aduerſus me inſaniens.

IDEM EIVSDEM CYLLEnii Petiani epigramma carmine redditum ab HENR. STEPH.

Me fabri è manibus nauis rapuêre carinam
AEquora:iámque ſolo ſæua fuere mihi.

A BELLICARIO.

Vix bene compactam traxit vicina profundi
Vel terra aduerſum me maris vnda furẽs.

ἌΔΗΛΟΝ. Pag.79.

Τίπτέ με τὴν ἀνέμοισιν ἁλώσιμον ἤλεε τέκτων
Τήνδε πίτυν τεύχεις νῆα θαλασσοπόρον;
Οὐδ' οἰωνὸν ἔδεισας, ὅτι Βορέης μ' ἐδίωξεν
Ἐν χθονί; πῶς ἀνέμους φεύξομαι ἐν πελάγει;

INTERPR. AD VERBVM.

Cur me pinum hanc,quæ à ventis expugnata fui,ſto lide faber
Facis nauem pontigradam?
Ne augurium quidem veritus es, quòd Boreas me exagitauerit
In terra?quomodo ventos effugiam in pelago?

IDEM INCERTI AVTOris epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Cur ego quæ ventis adeò ſum obnoxia pinus,

Stulte faber, nauis ſim tibi pontigrada?
Nec mouet auguriū, quòd me iactauerit Au-
In terra? ventos quî fugiam pelago? (ſter

A MORO.

Pinus ego, ventis facilè ſuperabilis arbor:
Stulte quid vndiuagam me facis ergo ratē?
An non auguriū metuis? quū proſequitur me
In terra, Boream quî fugiam in pelago?

A SLEIDANO.

Vt mare pluſtrē quî me faber impie adornas?
Sum pinus, ventis præda futura tamen.
Tén' mouet auguriū? Borea vexabar & vſq;,
Quum ſtarem: pōtus quæ mala porro dabit?

AB OBSOPOEO.

Vincibilem ventis faber ô ſtolidiſsime pinum,
Pontigradam quare me facis eſſe ratem?
Nónne vereris auē? terris quū turbine iactor,
Quî fugiam in pelago vim rabiémq; Noti?

A BELLICARIO.

Pinus ego ventis facilè expugnabilis arbor,
Pontigradā fabricas ſtulte quid inde ratē?
Nō metus augurio eſt? qui me quatit horridus
In terra Boreas, parcet an ille mari? (alis

ἈΝΤΙΦΊΛΟΥ ΒΥΖΑΝΤΊΟΥ.

Μυρία μετρήσασαν ἀμετρήτοιο θαλάσσης
Κύματα, καὶ χέρσῳ βαιὸν ἐρεισαμένην,
Ὤλεσεν οὐχὶ θάλασσα, νεῶν φόβος, ἀλλ' ἐπὶ γαίης
Ἥφαιστος. τίς ἐρεῖ πόντον ἀπιστότερον;

Ἔνθεν ἔφυν, ἀπόλωλα· παρ' ἠϊόνεσσι δὲ κεῖμαι,
 Χέρσῳ τὴν πελάγευς ἐλπίδα μεμφομένη.

INTERPR. AD VERBVM.

[Me] quæ infinitos emenſa eram immenſi maris
Fluctus,& [poſtea]in terra pauliſper firma ſteteram,
Perdidit non mare,nauium timor,ſed in terra
Vulcanus. quis dicet mare infidelius [terra?]
Vnde nata ſum [ibi] perii. in littoribus autem iaceo
Terræ exprobrans timorem maris [.i.quod timui à
 mari, videlicet ne in eo perirem.]

*IDEM ANTIPHILI BY-
zantii epigramma carmine redditū*

AB HENR. STEPH.

Emēſam immēſi nauem me tot maris vndas,
In terra,fuerat cui breuis antè mora, (gnis
Perdidit haud pelagus.ratibus formido.ſed i-
In terra.infidū num magis ergo mare eſt?
Mors vnde eſt, mihi vita fuit.ſic littora pro-
Telluri exprobro quod timui à pelago.(pter

A P. S. MELISSO.

Quæ maris immēſi ſuperarā mille pr ocellas,
Littore nec ſteteram firma carina diu:
Nō,ratib⁹ timor,vnda,ſolo me perdidit ignis.
Et quiſquam pelago nolit ineſſe fidem?
Qua ſata ſum,perij. iaceo nūc puluis in acta,
Improperans terræ,tutius eſſe fretum.

A BELLICARIO.

Dimenſam rapido tot ſæuos æquore fluctus,
Vix terræ admotā nō grauis vnda premit.

Communis

Communis timor eſt qui nauibus: at ferus inſtat
Vulcanus. noſtra mitius æquor humo eſt.

ΣΕΚΟΥΝΔΟΥ.

Ὁλκὰς ἀμετρήτου πελάγευς ἀνύσασα κέλευθον,
Καὶ τοσάκις χαροποῖς κύμασι νηξαμένη,
Ἣν ὁ μέλας οὔτ᾽ εὖρος ἐπόντισεν, οὔτ᾽ ἐπὶ χέρσον
Ἤλασε χειμερίων ἄγριον οἶδμα νότων·
Ἐν πυρὶ νῦν ναυηγὸς ἐγὼ χθονὶ μέμφομ᾽ ἀπίστῳ,
Νῦν δ᾽ ἁλὸς ἡμετέρης ὕδατα διζομένη.

INTERPR. AD VERBVM.

Ego nauis [propriè, nauis oneraria] immenſi pelagi
quæ confeceram iter,
Et toties in trucibus fluctibus nataueram,
Quam nec ater Eurus mari ſubmerſit, nec in terrã
Impulit fera tempeſtas hybernorum auſtrorum:
In igne nunc naufraga, terram accuſo infidam,
Nunc maris noſtri aquas quærens.

IDEM SECVNDI EPIGR. carmine redditum ab HENR. STEPH.

Nauis ego ingentis campos emenſa profundi,
Sæuáque cui toties vnda natata fuit:
Eurus quã valuit nũquã ſubmergere, quã nõ
Ad terram impegit ſæua procella Noti:
Naufraga nũc in igne, queror terrã haud mi-
Atq; mei fluctus expeto nũc pelagi. (hi fidã,

A BELLICARIO.

Immenſas emenſa vias, bellíque labores,
Et glauco toties exagitata mari,

Quã niger haud Eur⁹ merſit, nõ improba ter-
Afflixit quatiẽs prægrauis ira Noti: (ræ
Naufraga nũc flãmis, malè fida perdita terra,
Imploro auxiliis æquor adeſſe meis.

ΛΕΩΝΙΔΟΥ.

Ὁλκάδα πῦρ μ᾽ ἀνέφλεξε, πόσην ἅλα μετρήσασαν,
Ἐν χθονὶ τῇ πεύκας εἰς ἐμὲ κειραμένῃ·
Ἣν πέλαγος διέσωσεν ἐπ᾽ ἠόνας. ἀλλὰ θαλάσσης
Τὴν ἐμὲ γειναμένην εὗρον ἀπιστοτέρην.

INTERPR. AD VERBVM.

Me nauem [propriè, nauem onerariam] ignis combuſſit, tantum mare emenſam,
In terra quæ piceas ad me [conficiendam] detonſa fuerat[.i.ſpoliata fuerat ſeu orbata ſuis piceis]
Quam pelagus ſaluam &incolumem perduxit ad litora.ſed mari
Infideliorem comperi eam quæ me genuerat.

IDEM LEONIDAE EPIGR.
carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Emẽſam tantũ pelagus me flamma cremauit
In terra, piceas quæ mihi tonſa ſuas. (nũc
Incolumẽ ad littus mare duxerat: æquore ſed
Illa mea heu genitrix eſt mihi fida minus.

A CORNARIO.

En nauis, ponti tantas emenſa procellas
Fauſta, igne in terra quã miſerè intereo!
Seruauit pelagus me in portũ: perdidit autẽ
Quæ peperit, ponto perfida facta magis.

A BELLICARIO.

Tot maria emẽſam Neptunus perdidit atrox;
Et piceas rapido ſuſtulit igne meas,
Ad ſua quã ſaluã retulit mare littora: mater
Eſt illo miſeræ vel mihi fida minus.

ἸΟΥΛΙΑΝΟΥ ἀπὸ ὑπάρχων, Αἰγυπτίου.

Ὁλκὰς ὕδωρ προφυγοῦσα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Ἐν χθονὸς ἀγκοίναις ὤλετο μητρείαις.
Ἱσταμένην γὰρ πυρσὸς ἐπέφλεγε· καιομένην δὲ
Δυσμενέων ὑδάτων συμμαχίην ἐκάλει.

INTERPR. AD VERBVM.

Nauis [propriè, nauis oneraria] quæ effugerat aquã multiſtrepi maris,
In terræ vlnis periit maternis.
Stantem enim [ad littus] ignis incendit. dum autem combureretur,
Inimicarum aquarum auxilium ſociale implorabat.

IDEM IVLIANI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Soſpes ab vndoſo quæ venerat æquore nauis,
In terræ matris mox perit illa ſinu.
Ignis enim ſtãtẽ conſumpſit: at igne cremãte,
Auxilio infeſtas ſæpe vocauit aquas.

A MORO.

Iam ratis æquoreas oneraria fugerat vndas,
Matris at in terræ deperiit ſinibus.
Corripitur flammis, atque ardens, auxiliares
Quas maris hoſtiles fugerat, optat aquas.

A BELLICARIO.

Stridentes vndas pelagíque elapſa furorem,
Materno terræ perdor anhela ſinu.
Me ſtantem exurit flammæ violentia: ponti
Huc ad opem hoſtiles approperetis aquæ.

EX TITVLO Εἰς οἶνον, id eſt, In vinum.

ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Pag. 82.

Εὐθαλέα πλάτανόν με νότου βαρυλαίλαπες αὖραι
Ῥίζης ἐξ αὐτῆς ἐστόρεσαν δαπέδῳ·
Λουσαμένη Βρομίῳ δ᾽ ἔστην πάλιν, ὄμβρον ἔχουσα
Χείμασι καὶ θάλπει, τοῦ Διὸς ἡδύτερον.
Ὀλλυμένη δ᾽ ἔζησα· μόνη δὲ πιοῦσα Λυαῖον,
Ἄλλων κλινομένων, ὀρθοτέρη βλέπομαι.

INTERPR. AD VERBVM.

Me platanum bene florētem Auſtri grauiter procelloſa flamina
Radice ab ipſa ſtrauerunt in terram.
Lota autem [vel irrigata] vino, ſteti rurſus, imbrem habens
Hyeme & æſtate, Iouis [imbre] ſuauiorem.
Periens igitur vixi: & ſola, poſtquam bibi vinum,
Quum alii nutent [ſeu, aliis procumbentibus] magis erecta conſpicior.

IDEM PHILIPPI EPIGR. carmine redditū ab HENR. STEPH.

Quæ proſtrata ſolo platanus frondoſa iacebā,
A radice ima quam Notus eruerat,

Prolúor en Bromio, móxq́; erigor. ecqd hic ĩber
AEſtúque & bruma, gratior imbre Iouis?
Mors vitã dedit hæc: aliiſq́; iacẽtibus, hauſto
Baccho, ſola ego ſum rectior hinc ſolito.

A SLEIDANO.

Auſtro nuper humi nimiùm vexata procaci
Succubui platanus, fronde comata prius.
At ſuperinfuſo facies mihi priſtina vino
Adfuit: hoc ſummi plus valet imbre Iouis.
Quúmq́; propinqua ſuo iã robore deficit arbor,
Hauſto conſpicior læta virêre mero.

A BELLICARIO.

Frondoſam platanum venti à radicibus imis
Me petulans duro ſtrauerat ira ſolo.
At vino inſtauror perfuſa. hic dulcior imber,
Et pluuio magni gratior imbre Iouis.
Mortua viuo iterum: poto quoque læta Lyæo,
Proſtratis aliis, vnica ſtare feror.

ΜΕΛΕΑΓΡΟΥ.

Αἱ Νύμφαι τὸν Βάκχον, ὅτ᾽ ἐκ πυρὸς ἥλατ᾽ ὁ κοῦρος,
Νίψαν, ὑπὲρ τέφρης ἄρτι κυλιόμενον.
Τοὔνεκα σὺν Νύμφαις Βρόμιος φίλος· ἢν δέ νιν εἴργῃς
Μίσγεσθαι, δέξῃ πῦρ ἔτι καιόμενον.

INTERPR. AD VERBVM.

Nymphæ Bacchũ, quũ ex igni proſiluit hic puellus,
Abluerunt, quum ſuper cinere adhuc volutaretur.
Idcirco cum Nymphis Bromius ſuauis [eſt] ſi vero ipſum prohibeas
Miſceri [illis] accipies ignem adhuc ardentem.

IDEM MELEAGRI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Lauerũt Nymphæ Bromiũ, dũ ex igne puellus
Proſilit, ipſo & adhuc voluitur in cinere.
Hinc Bromius iũctus Nymphis iuuat: hiſq; re-
Ille, ardẽs fuerit nil niſi flãma tibi. (motis,

AB ERASMO.

Bacchus vt è flãmis puer exiliiſſet, in vndis
Tinxerunt Nymphæ ſordidũ adhuc cinere.
Hinc iũctus Nymphis eſt Bacchus gratus: at i-
Ardẽtẽ capies, hunc niſi miſcueris. (gnem

AB OBSOPOEO.

Igniuomo Bacchus ſaliẽs è fulmine, Nymphis
Abluitur, liquidis puluerulentus aquis.
Propterea iũctus Nymphis eſt gratus Iacchus:
His ſine, adhuc ardẽs, quod bibis, ignis erit.

A BELLICARIO.

Ignibus elapſum Nymphæ lauêre Lyæum,
Quum Semele rutilo fulmine cæſa fuit.
Hinc quoq; cũ Nymphis potatur gratior: ignẽ
Hauſeris, algentes ni ſociaris aquas.

EX TITVLO Εἰς πηγάς, .i. In fontes.

ΣΤΑΤΥΛΛΙΟΥ ΦΛΑΚΚΟΥ. Pag. 88.

ᵅΣιγήσας δρύσας. ᵝΤίνος οὕνεκα; ᵅΜηκέτ' ἀρύου.
ᵝΙδοῦ χάειν; ᵅἩσυχίοις ἡδὺ λέλογχα ποτόν.

INTERPR. AD VERBVM.

ᵃSilẽtio vſus hauri. ᵇQua de cauſa? ᵃNe ãpli⁹ haurias.
ᵇCuius rei gratia? ᵃTaciturnis ſuauẽ ſortita ſũ potũ.

IDEM STATYLLII EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

ᵃEx me haurito ſilens. ᵇCur? ᵃNunc haurire caueto.
ᵇQuare? ᵃPocula ſunt grata ſilẽtibus hæc.

A P. S. MELISSO.

ᵃHĩc muſsãs hauri. ᵇQuare? ᵃNil hauſeris vl-
ᵇCur? ᵃTacitis ſuaue s̃pbeo dulcis aquas. (trá.

A BELLICARIO.

ᵃHinc hauri tacitus. ᵇQuid tum? ᵃNihil amplius hauri.
ᵇQuî minus id? ᵃTacitis pocula grata fero.

ἈΔΈΣΠΟΤΟΝ.

ᵃΔύσκολος εἶ κρήνη. ᵇΓεῦσαι, καὶ μᾶλλον ἐρεῖς με
Δύσκολον. ᵃὮ πικροῦ νάματος. ᵇὮ λαλιῆς.

INTERPR. AD VERBVM.

ᵃMoroſus es fons. ᵇGuſta, & magis dices me
Moroſum. ᵃO amaros latices! ᵇO garrulitatem!

IDEM INCERTI AVTOris epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

ᵃFõs es moroſus. ᵇGuſta, hoc vt dicere pergas.
ᵃQuantus amaror aquæ! ᵇQuàm tibi lingua loquax!

A BELLICARIO.

ᵃFõs grauis es, fõs difficilis. ᵇNũc pocula tẽta.
ᵃHei mihi lĩgua. ᵇFeras garrula ſ igis aquas.

ἈΝΤΙΦΆΝΟΥΣ.

Ἡ πάρος ἀνύδροισι λιβαζομένη προχοῇσι,
  Πτωχὴ νῦν νυμφῶν μέχρι καὶ εἰς σταγόνα.
Λυθρώδης γὰρ ἐμοῖσιν ἐνίψατο νάμασι χεῖρας
  Ἀνδροφόνος, κηλῖδ' ὕδασιν ἐγκεράων.
Ἐξ οὗ μοι κοῦραι φύγον ἥλιον, Εἰς ἕνα Βάκχον
  (Εἰποῦσαι) Νύμφαι μισγόμεθ', οὐκ ἐς Ἄρη.

INTERPR. AD VERBVM.

Qui antea limpidis manabam [ſeu ſtillabam]fluctis;
Mendicus nunc [ſum] nympharum [.i.aquarum]vel
  ad guttam vſque.
Nam tabo infectas manus meis abluit laticibus
Homicida,maculam [ſiue ſordes ſanguinis]aquis im
  miſcens.
Ex quo [tempore]mihi puellæ fugerunt ſolem, In
  vnicum Bacchum
(Fatæ)Nymphæ miſcemur,non in Martem.

IDEM ANTIPHANIS EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Cui nitidæ vena manabant vbere Nymphæ,
  Nũc mihi vix guttã fundere poſſe datur.
Nãque manus illis præbẽs homicida lauãdas,
  Infami ſanie commaculauit aquas.
Hinc Nymphæ ſolem fugiunt, cum Marte pu-
  tantes
  Miſceri eſſe nefas, fas ſibi cum Bromio.

A P. S. MELISSO.

Fons prius illimes ſcatebras iaculatus abũdè,
  Areo, nec ſupereſt guttula penè mihi.

Nanq; meo ſiccās homicidas flumine palmas,
Sordibus infecit latro cruentus aquas.
Hinc ſolem fugêre. etenim, Miſcemur Iaccho,
(Aiebant Nymphæ) non tibi, non tibi, Mars.

A BELLICARIO.

Qui prius irriguis ſtillabam limpidus vndis,
Nunc nec gutta meo profluit vna ſinu.
Abluit humano pollutam ſanguine dextram,
Atque homicida meas cōmaculauit aquas.
Hinc Nymphæ fugêre meæ: Miſcemur Iaccho:
At nobiſcū (aiunt) quid tibi bellipotens?

EX TITVLO Εἰς πόλεις, id eſt, In vrbes.

ὈΝΕΣΤΟΥ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥ. Pag. 101.

Ἁρμονίης ἱερὸν φήσεις γάμον· ἀλλ' ἀθέμιτον
Οἰδίποδος. λέξεις Ἀντιγόνην ὁσίην·
Ἀλλὰ κασίγνητοι μιαρώτατοι. ἄμβροτος Ἰνώ·
Ἀλλ' Ἀθάμας τλήμων. τειχομελὴς κιθάρη·
Ἀλλ' αὐλὸς δύσμουσος. ἴδ' ὡς ἐκεράσατο Θήβῃ
Δαίμων ἐσθλὰ, κακοῖς δ' εἰς ἓν ἔμιξεν ἴσα.

INTERPR. AD VERBVM.

Harmoniæ ſacrū dices coniugiū [fuiſſe] ſed nefariū
Œdipodis. Dices Antigonen piam [fuiſſe]
Sed fratres [eius fuerunt] ſceleratiſſimi. Immortalis Ino:
Sed Athamas infelix. Cithara muriſona [.i. cuius ſono & cantu muri extructi fuerunt]

Sed tibia muſa infelici prædita [fuit:vel,infelices ſonos & cantus edidit] vide vt temperauit Thebis Deus bona, & malis in vnum miſcuit paria [vel, numero reſpondentia.]

IDEM ONESTI CORINTHIJ epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Cõiugiũ Harmoniæ ſacrũ eſt? torus, ecce, nefãdus
OEdipodis. Dices Antigonã eſſe piã?
Illius at fratres ſcelerati. Facta dea Ino?
At miſer eſt Athamas. Mœnia ſtructa lyra?
Tibia ſubuertit. Vidén' vt deus omnia Thebis
Temperet, & totidẽ det bona mixta malis?

A BELLICARIO.

Harmoniæ fuerant connubia ſacra: nefanda
Laïadæ. Antigonen dixeris eſſe piam:
Impius at geminus frater. Dea fit maris Ino:
Infelix Athamas. Mœnia ſponte ſua
Extruxit cithara: euertit tuba. Sors ſua Thebis
Miſcuit alternis ſic bona quæq; malis.

EX TITVLO Εἰς τύχην, .i. In fortunam.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ. Pag. 110.

Ἀγρὸς Ἀχαιμενίδου γενόμην ποτὲ, νῦν δὲ Μενίππου·
Καὶ πάλιν ἐξ ἑτέρου βήσομαι εἰς ἕτερον.

Καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔχειν με ποτ᾽ ᾤετο, καὶ πάλιν οὗτος
Οἴεται· εἰμὶ δ᾽ ὅλως οὐδενὸς, ἀλλὰ τύχης.

INTERPR. AD VERBVM.

Ager Achæmenidæ fui olim, nunc autem Menippi:
Et rurſum ex alio deueniam in alium.
Etenim ille olim putabat ſe poſſidere me,& hic itẽ
Putat.atqui ſum nullius prorſus,ſed fortunæ.

IDEM LVCIANI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Fundus Achæmenidæ fuerã,nũc ſio Menippi:
Adq; alium poſthac ex alio veniam.
Iſte etenim dominũ credit ſe, vt credidit ille:
Aſt ego me ſortis ſolius eſſe ſcio.

A GREG. GYRALDO.

Nuper Achæmenidæ,ſed nũc ſumus arua Me-
Et nũc hũc,rurſus nũc aliũ petimus. (nippi:
Ille etenim nuper,nunc & nos alter habere
Se putat: at nobis nil niſi vſus ineſt.

A MORO.

Nuper Achæmenidæ fuerã,nũc ecce Menippi:
Adque alium rurſus deueniam ex alio.
Me propriũ nũc iſte putat,ꝓpriũ ille putabat:
Aſt ego nullius ſum,niſi ſortis,ager.

A LVSCINIO.

Nuper Achæmenidæ,mox nunc ager eſſe Me-
Cœpi,cõmutãs ſorte breui dominos.(nippi
Nã dũ me hic putat eſſe ſuũ, rurſus putat hic:
Neuter habet.nã ſors dátq; rapítq; ſibi.(ſed

AB VRS. VELIO.

Fũd' Achæmenidæ fuerã, nũc cedo Menippo:
Mox alium rurſus, mox aliúmque ſequar.
Vtque ſuũ hic credit, ſic me prius ille putauit:
Sed me (Fortunæ ſum quia) nullus habet.

AB ALCIATO.

Fũdus Achæmenidæ quõdã, nũc villa Menip
Mox aliũ ex alio trãſferar in dominũ. (pi:
Hic propriũ me credit, idem credebat & ille:
Quum ſim nullius, nec niſi ſortis ager.

A BELLICARIO.

Dictus Achæmenidæ, dicor nũc eſſe Menippi:
Sic dominus me adiẽs alter & alter habet.
Credidit ille ſuum, credit ſuũ & iſte: ſed ô vos
Credite nullius me niſi ſortis agrum.

EX TITVLO Εἰς φιλαργύρους, .i. In auaros.

ΣΤΑΤΥΛΛΙΟΥ ΦΛΑΚΚΟΥ. Pag. 116.

Χρυσὸν ἀνὴρ εὑρὼν, ἔλιπε βρόχον· αὐτὰρ ὁ χρυσὸν,
Ὃν λίπεν, οὐχ εὑρὼν, ἧψεν ὃν εὗρε βρόχον.

INTERPR. AD VERBVM.

Aurũ quidã nactus, reliquit laqueum: at qui aurum,
Quod reliquerat, non nactus eſt, aptauit [collo] quẽ
nactus eſt laqueum.

IDEM STATYLLII FLACci epigramma carmine redditum

A B HENR. STEPH.

Hic aurum vt reperit, linquit laqueũ: ille relictum id
Non reperit, nectit quem reperit laqueum.

A FR. AMBROSIO, LAERtii interprete.

Depoſuit laqueos, aurum vir nactus : at aurũ
Non nactus, laqueis triſtia colla ligat..

A MICHAELE BENTINO.

Aurũ qui reperit, laqueũ abiicit: alter amiſſo
Auro, collo aptat quem reperit laqueum.

AB AVSONIO.

Qui laqueum collo nectebat, repperit aurum,
Theſaurique loco depoſuit laqueum:
At qui cõdiderat, poſtquã non repperit aurũ,
Aptauit collo quem reperit laqueum.

Aliter, ab eodem.

Theſauro inuento, qui limina mortis inibat,
Liquit ouans laqueum quo periturus erat.
At qui, quod terræ abdiderat, nõ repperit au-
Quẽ laqueũ inuenit, nexuit, & periijt. (rũ,

AB ALEANDRO.

Aurum qui reperit, laqueũ proiecit : at aurũ
Qui merſit, nexit quem reperit laqueum.

A BELLICARIO.

Aurũ qui reperit, laqueũ ſupponit: at is qui
Non reperit, nectit quem reperit laqueũ.

EX TITVLO Εἰς φιλίαν, .i. In amicitiam.

ἈΔΗΛΟΝ.

Θησαυρὸς μέγας ἔσ' ἀγαθὸς φίλος, Ἡλιόδωρε,
Τῷ καὶ τηρῆσαι τοῦτον ἐπισαμένῳ.

INTERPR. AD VERBVM.

Theſaurus magnus eſt bonus amicus, Heliodore,
Ei qui etiam ſeruare hunc nouit.

IDEM INCERTI AVTOris epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Heliodore, ingens theſaurus, verus amicus:
Ars quoque ſeruandi ſit modò nota ſatis.

A P. S. MELISSO

Gaza boni ingẽtis bon⁹ eſt (quis neſcit) amic⁹,
Scilicet huic, qui ſcit tale tenere bonum.

Aliter, ab eodem.

Ingentis vice theſauri eſt ſincerus amicus,
Illi qui tantas perdere neſcit opes.

A SLEIDANO.

Siquis amicitiæ legum perdoctus, amicum
Deligat, haud paruũ repperit ille bonum.

A LVSCINIO

Ingens theſaurus, bonus eſt & dulcis amicus,
Siquis ſeruare hunc, Heliodore, ſciat.

AB I. IORDANO.

Eſt ingens homini theſaurus, fidus amicus,

Heliodore, diu qui retinere poteſt.

A BELLICARIO.

Theſaurus re vera ingens eſt verus amicus,
Si manet æterna firmus amicitia.

EX TITVLO Εἰς φρόνησιν, .i. In prudentiam.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ. *Pag.*120.

Ἡ βραδύπους βουλὴ μέγ' ἀμείνων· ἡ δὲ ταχεῖα
Αἰὲν ἐφελκομένην τὴν μετάνοιαν ἔχει.

INTERPR. AD VERBVM.

Tardipes conſilium [vel, tardipes deliberatio, ſeu tarda] multo præſtantius: at citum
Semper ſequentem pœnitentiam habet.

IDEM LVCIANI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Eſt mora conſilium capienti commoda: contrà
Conſilij ſemper pænituit celeris.

A P. S. MELISSO.

Optima conſilium res eſt cunctantis: at vltro
Præcipitis multos pænituiſſe liquet.

Aliter, ab eodem.

Maturet mora conſilium: præcox quia, cuius
Pæniteat, comitem ſemper habere ſolet.

A SLEIDANO.

Sit mora cõſiliis. nam ſi moderamine tractes,
Proſunt, vt ſtultè præcipitata nocent.

A LVSCINIO.

Sanius efficiet mora conſilium: properantes
Pœnitet, hæc ſtultos præmia digna manēt.

A BELLICARIO.

Conſilio cunctare: premes ſi rem nimis, & rē
Non perages, & ages vt citò pœniteat.

EX LIBRO II.

Titulo Εἰς αἰσήπις, id eſt, In ſtultos.

ἌΔΗΛΟΝ. Pag. 129.

Ἔσβεσε τὸν λύχνον μῶρος, ψυλλῶν ὑπὸ πολλῶν
Δακνόμενος, λέξας, Οὐκέτι με βλέπετε.

INTERPR. AD VERBVM.

Extinxit lucernā ſtultus [quidam] pulicibus à multis
Quum morderetur: & dixit, Nō amplius me videtis.

IDEM INCERTI AVTOris epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Pulicibus ſtultum mordentibus, ille lucerna
Extincta, Haud iam me conſpicietis, ait.

A P. S. MELISSO.

Morio reſtinxit, numeroſo à pulice morſus,
Lumē, &, Haud iā me cernere quitis, ait.

A MORO

A MORO.

Quē mordēt pulices, extinguit morio lychnū:
Nō me(inquit)cernent amplius hi pulices.

A LVSCINIO.

Infeſtos pulices dum morio pellere curat,
Extinxit lumē: Nunc (ait)haud videor.

EX TITVLO Εἰς γραμματικούς, .i.In grammaticos.

ΛΟΥΚΙΛΛΙΟΥ. Pag.136.

Ἂν τοῦ γραμματικοῦ μνησθῶ μόνον Ἡλιοδώρου,
Εὐθὺ σολοικίζον τὸ στόμα μου δέδεται.

INTERPR. AD VERBVM.

Si grammatici recordatus fuero ſolùm Heliodori,
Statim ſolœciſſans os meum vinctum eſt.

IDEM LVCILLII EPIGR. carmine redditū ab HENR. STEPH.

Grammatici quoties ſio memor Heliodori,
Vincta ſolœciſmis lingua repentè mea eſt.

A P. S. MELISSO.

Grāmatici in mentē quoties venit Heliodori,
Lingua ſolœciſmis illico vincta mea eſt.

Aliter, ab eodem.

Grāmaticū quoties reminiſcimur Heliodorū,
Ora ſolœciſmo tunc mihi vincta rigent.

A MORO.

Quū mihi grāmatic⁹ mētē ſubit Heliodorus,
Noſtra ſolœciſmos illico lingua timet.

ΛΟΥΚΙΛΛΊΟΥ. Pag. 138.

Ἔξω παιδεύεις Πάριδος κακὰ καὶ Μενελάου,
Ἔνδον ἔχων πολλοὺς σῆς Ἑλένης Πάριδας.

INTERPR. AD VERBVM.

Foris doces [vt præceptor] Paridis mala & Menelai,
Intus habens multos tuæ Helenæ Paridas.

IDEM EIVSDEM LVCILlii epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Declamas Paridis caſus foris & Menelai,
Ipſe tuæ Paridas intus habens Helenæ.

A P. S. MELISSO.

Tu Paridis recitas foris & mala plurima Atridæ:
Nō vnum Paridem Tyndaris intus habet.

Aliter, ab eodem.

Atridæ & Paridis narras foris acta, tuæque
Permultos Helenes intus habes Paridas.

A CORNARIO.

Ruſe, docet Paridis facta extrà, dein Menelai,
Ipſe domi ꝓpriā Marcꝰ habēs Helenā.

AB ALCIATO.

Extrà Helenā Iliacíq; doces raptū Ganymedis:
Plurimus eſt intrà Iuppiter atq; Paris.

EX TITVLO Εἰς δειλούς,
.i. In meticuloſos.

ΛΟΥΚΙΛΛΊΟΥ. Pag. 139.

Γραπτῷ ἐν τοίχῳ Καλπούρνιος ὁ στρατιώτης,

Ὡς ἔθος ἐστὶν, ἰδὼν τὴν ἐπὶ ναυσὶ μάχην·
Ἄσφυκτος καὶ χλωρὸς ὁ θοῦρος ἐξετανύσθη,
Ζωγρεῖτε, κράξας, Τρῶες ἀρηΐφιλοι.
Καὶ μὴ τέτρωται καταμάνθανε, καὶ μόλις ἔγνω
Ζῆν· τότε τοῖς τοίχοις ὡμολόγησε λύτρα

INTERPR. AD VERBVM.

Pictam in muro Calpurnius miles,
Vt mos eſt, quũ vidiſſet illã apud naues [cõmiſſam]
pugnam, [videlicet illam Troianorum pugnam
ad naues Græcorum, quam cecinit Homerus]
Pulſu [venarum] defectus, & pallidus, ille animoſus
[vir] extenſus eſt [humi] (chari.
Quum clamaſſet, Viuum [me] capite, Troiani Marti
Et ſcrutabatur ánnon vulneratus eſſet. ac vix tandem cognouit
Se viuere: tunc muris pactus eſt redẽptionis pretiũ.

IDEM LVCILLII EPIGR. carmine redditũ ab HENR. *STEPH.*

Depictam, vt mos eſt, miles Calpurnius illam
Naualem in muro conſpiciens aciem,
Concidit ille heros, & toto pallidus ore,
Vitæ (inquit) Troes parcite quæſo meæ.
Viuere ſe vt tãdem vidit, nec vulnera paſſũ,
Muro pro incolumi dona ſalute dedit.

A. P. S. MELISSO.

Mœnib⁹ (vt mos eſt) appicta pedeſter Achiuus
Viderat ad ſociûm prælia geſta rates.
Ecce, tremẽs artus, pallẽſq́; ſimillimus vmbris,
Externatus humi, ſtrenuus ille, cadit.

Parcite Troes(ait)pugnaces:ducite viuum.
Quæſiit hinc capiti vulnera ſiqua forent.
Vix ad ſe tandem rediit,pretiúmq; paciſcens
Pro vita vouit mœnibus Iliacis.

EX TITVLO Εἰς δυσειδεῖς, .i.In deformes.

ΘΕΟΔΩΡΟΥ. Pag.140.

Ἑρμοκράτης τῆς ῥινός. ἐπεὶ τὴν ῥῖνα λέγοντες
Ἑρμοκράτους, μικροῖς μακρὰ χαριζόμεθα.

INTERPR. AD VERBVM.

Hermocrates naſi.ſiquidem naſum dicentes
Hermocratis,paruis magna donamus.

IDEM THEODORI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Hermocrates naſi.nã paruis magna dabũtur,
Hermocratis naſum ſi vocitare velis.

A P. S. MELISSO.

Hermocrates naſi. nanque auſi dicere naſum
Hermocratis, paruis grandia nẽpe damus.

Aliter, ab eodem.

Dicimus Hermocratẽ naſi.nã dicere naſũ(eſt?
Hermocratis,paruis quid niſi magna dare

AB VRS. VELIO.

Hermocrates naſi.paruis aptamus iniqui
Grandia,ſi naſum dicimus Hermocratis.

ΛΕΩΝΙΔΟΥ.

Ἰχθῦν ὁ γρυπὸς Σωσίπτολις οὐκ ἀγοράζει,
Προῖκα δ' ἔχει πολλὴν ἐξ ἁλὸς εὐβοσίην·
Οὐ λίνον, οὐ κάλαμον προσάγων· τῇ ῥινὶ δὲ προσαφθεὶς
Ἄγκιστρον, σύρει πάντα τὰ νηχόμενα.

INTERPR. AD VERBVM.

Piſcem Soſiptolis, qui eſt adunco naſo, non emit,
Sed gratis habet multam ex mari alimenti copiam:
Non funem, non arundinem adhibens: ſed naſo vbi admouit
Hamum, attrahit omnia quæ natant.

IDEM LEONIDAE EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Non opus eſt habeat piſces Soſiptolis emptos:
Gratis ei in magno copia magna mari.
Nec tamẽ huic linũ calamúſve eſt: naribus hamũ
Appendens, piſces extrahit ille ſalo.

A P. S. MELISSO.

Piſces haud coemit naris Soſiptolis vncæ:
De pleno victum gurgite gratis habet.
Nec filo calamóve vſus, modò naribus hamũ
Aptet, ibi pelago nantia quæque trahit.

A CORNARIO.

Cur nũquã Grypus piſces emit, ampla domus cui
Eſt? dote hic magna perfruitur pelagi.
Non lina, non calamos adducit: retia ſaltem
Alligat ad naſum, hoc attrahit omne natãs.

ἈΜΜΩΝΙΔΟΥ. Pag. 141.

Ἀντιπάτραν γυμνὴν εἴ τις Παρθοισιν ἔδειξεν,
Ἔκποθεν ἂν στηλῶν Ἡρακλέους ἔφυγον.

INTERPR. AD VERBVM.

Antipatram nudam ſiquis Parthis oſtendiſſet,
Extra columnas Herculis fugiſſent.

IDEM AMMONIDAE EPIgramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Herculeas vltra fugiſſes Parthe columnas,
Vidiſſes nudam ſi ſemel Antipatram.

A P. S. MELISSO.

Antipatrā Partho dederit quis cernere nudā,
Antes vlterius fugerit Herculeos.

A MORO.

Fugerit ad Parthos, vel ad Herculis vſq; columnas,
Viſa ſemel, poſitis veſtibus, Antipatra.

A CORNARIO.

Siquis apud Parthos nudam Antipatram mihi monſtret,
Herculeas is me viderit ad ſtatuas.

ΛΟΥΚΙΛΛΙΟΥ.

Ψευδὲς ἔσοπτρον ἔχει Δημοσθενίς· εἰ γὰρ ἀληθὲς
Ἔβλεπεν, οὐκ ἂν ὅλως ἤθελεν αὐτὸ βλέπειν.

INTERPR. AD VERBVM.

Fallax ſpeculum habet Demoſthenis: ſi enim verax
Conſpicaretur, haud prorſus vellet ipſum cōſpicari.

IDEM LVCILLII EPIGR. carmine redditū ab HENR. STEPH.

Eſt mēdax ſpeculū quod habet Demoſthenis:
Si cernat verax, cernere poſt renuat. (vllū

Aliter ab eodem, ſed nomine perſonæ mutato.

Eſt ſpeculum mēdax tibi, Gellia: videris vllū
Si verax, nunquam (crede) videre velis.

A P. S. MELISSO.

Mēdax eſt ſpeculū Sybaritidi: lumine verax
Conſulat, & nunquam conſuluiſſe volet.

A MORO.

Te ſpeculum fallit: ſpeculū nam Gellia verum
Si ſemel inſpiceres, nūquā iterū inſpiceres.

A CORNARIO.

Mendaci ſpeculo Demoſthenis utitur: at ſi
Inſpiceret verum, nūquā iterū inſpiceret.

ἈΜΜΙΑΝΟΥ.

Οὐ δύναται τῇ χειρὶ Πρόκλος τὴν ῥῖν' ἀπομύσσειν,
Τῆς ῥινὸς γὰρ ἔχει τὴν χέρα μικροτέρην.
Οὐδὲ λέγει, Ζεῦ σῶσον, ἐὰν πταρῇ. οὐ γὰρ ἀκούει
Τῆς ῥινός. πολὺ γὰρ τῆς ἀκοῆς ἀπέχει.

INTERPR. AD VERBVM.

Non poteſt manu Proclus naſum emungere:
Naſo enim habet manum breuiorem.
Neque dicit, Iupiter ſerua, ſi ſternuat. nō enim audit
Naſum: longè ſiquidem ab auditu abeſt.

IDEM AMMIANI EPIGR. carmine redditū ab HENR. STEPH.

Haud manib⁹ Proclus potis eſt emūgere naſū:
Nam Procli naſus longior eſt manibus.

Inuocat haúdq; Ioue͂, quu͂ ſternuit. auribus iſtu͂
Tam procul à naſo non capit ille ſonum.

A P. S. MELISSO.

Non manibus naſi pituitam tergere Proclus
Quit: breuior naſo eſt vtraq; ne͂pe manus.
Sternuit: haud, Fer ope͂ deus, inquit: na͂ fugit aures
Rho͂chus: ta͂ lo͂gè lo͂ga ꝓboſcis abeſt.

A MORO.

Nunqua͂ Procle manu nares emungere poßis:
Na͂ tua nare manus, magna licet, minor eſt.
Qua͂do Ioue͂ inclamas ſternutans? quippe nec audis.
Ta͂ ꝓcul ab naſus ꝓminet aure tuus.

AB ALCIATO.

Non potis eſt Grypus digitis emu͂gere naſum:
Nam naſo minor eſt, eſt breuiórque manus.
Sternutánſque, Ioue͂ nequicqua͂ implorat: ab aure,
Naſus abeſt tantùm vt ſentiat inde nihil.

A CORNARIO.

Poſſe Proclu͂ manibꝰ credas emu͂gere naſum?
Naſo nanq; manus huic mage ſunt graciles.
Iuppiter exaudi, ſternutans nu͂qua͂ ait: extat
Pe͂dulus huic naſus na͂ auribus inde ꝓcul.

AB OBSOPOEO.

Non dextra Proclus potis eſt emu͂gere naſum:
Multo etenim eſt naſus gra͂dior atq; manus.
Sed neq; Proſit, ait ſternuta͂s. ꝗppe nec audit:
Diſtat vtraque adeo naſus ab aure procul.

EX TITVLO Εἰς δυσώδεις, .i.In malè olentes.

ἈΔΗΛΟΝ. Pag. 143.

Οὐ μόνον αὐτὴ πνεῖ Δημοστρατὶς, ἀλλὰ δι᾽ αὐτῆς
Τοὺς ὀσμησαμένους πνεῖν πεποίηκε τράγου.

INTERPR. AD VERBVM.

Demoſtratis non ſolùm ipſa olet [hircum]ſed per ſe
Eos qui olfecerunt,olere fecit hircum.

IDEM INCERTI AVTOris epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Hircũ Phyllis olet: ſed ſic olet,hunc vt olere
Cogat eos,ipſam qui ſemel olfaciant.

A P. S. MELISSO.

Nõ modò Phyllis olẽs malè olet,ſed olere coegit
Hos etiã olfacerent qui malè olere,caprum.

EX TITVLO Εἰς ζωγράφους, id eſt,In pictores.

ΛΕΩΝΙΔΟΥ. Pag. 145.

Εἰκόνα Μηνοδότου γράψας Διόδωρος, ἔθηκε,
Πλὴν τοῦ Μηνοδότου πᾶσιν ὁμοιοτάτην.

INTERPR. AD VERBVM.

Imaginem Menodoti poſtquam pinxit Diodorus, propoſuit [ſpectandam]
Excepto Menodoto,omnibus ſimillimam.

IDEM LEONIDAE EPIGR. *carmine redditũ ab* HENR. STEPH.

Menodoti effigiem pinxit Diodorus: at illa eſt,
Menodoto excepto, cuilibet aſsimilis.

A MORO.

Hæc tua quam nuper pinxit Diodorus imago,
Cuiuſuis magis eſt quàm tua, Menodote.

Aliter, ab eodem.

Sic te totum iſthac expreſsit imagine pictor,
Vt nulli tam ſis, quàm tibi, diſsimilis.

A CORNARIO.

Menodoti effigiem pinxit Diodorus, vt extet
Præter Menodoti cuique magis ſimilis.

A SLEIDANO.

Menodoti effigiem pinxit Diodorus, erâtque
Viuo Menodoto nil mage diſſimile.

ΛΕΩΝΙΔΟΥ. Pag. 146.

Γράψας Δευκαλίωνα Μενέστρατε καὶ Φαέθοντα,
Ζητεῖς τίς τούτων ἄξιός ἐστι τίνος.
Τοῖς ἰδίοις αὐτοὺς τιμήσομεν· ἄξιος ὄντως
Ἐστὶ πυρὸς Φαέθων, Δευκαλίων δ' ὕδατος.

INTERPR. AD VERBVM.

Poſtquam pinxiſti Deucalionē Meneſtrate & Phae-
Rogas quis horum quo ſit dignus. (thontem,
Suis [rebus] eos honorabimus: dignus verè
Eſt igne Phaethon, Deucalion autem aqua.

IDEM LEONIDAE EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Deucaliona mihi quidã Phaëthontáq; pinxit,
Nunc verò dignus quo ſit vterque rogat.
Nempe ſuis illos decorabo: dignus en iſte
Igne ſuo eſt, lymphis dignus at ille ſuis.

A TH. BEZA.

Pinxiſti pulchra nuper Phaëthonta tabella,
Altera Deucalion picta tabella tua eſt.
Et pretio rogitas quónam ſit dignus vterque?
Ille quidẽ flammis, hic quoq; dignus aquis.

A P. S. MELISSO.

Sunt tibi Deucalion Phaëthónq;, Meneſtrate, picti:
Digna dehinc merces quæ ſit vtriſq; rogas.
Ambo ſibi merces: mergi hic reus, ille ſed vri:
Fulmine tu Phaëthon, flumine Deucalion.

A LVSCINIO.

Quæris Deucaliõ Phaëthónque, Meneſtrate, (picti,
Quẽ capiat meritũ dign⁹ vterq; locũ.
Cuique ſuus debetur honos: hũc vrere flãmis,
Illum ſubmergi protinus amne decet.

AB VRS. VELIO.

Deucalione tibi & Phaëthõte, Meneſtrate, pi- (ctis,
Iã pretio quo ſit dignus vterq; rogas.
Ambo ſorte ſua digni: mittíque meretur
In flammas Phaëthon, Deucaliõ ſub aquã.

A CORNARIO.

Pĩxiſti Phaëthõta Meneſtrate, Deucalionẽ et,

Ac ſimul amborum præmia digna rogas.
Maximè vterq; ſuis eſt dignus honoribus: igne
Nimirum Phaëthon, Deucalion & aqua.

AB ORSOPOEO.

Deucaliō per te, Phaëthōq; Meneſtrate pictus:
Quónam ſit pretio dignus vterque rogas.
Rebus vtrūq; ſuis dignabimur: ille ſub vndas
Mergendus, Phaëthon igne cremādus erit.

ΛΟΥΚΙΛΛΊΟΥ.

Εἴκοσι γεννήσας ὁ ζωγράφος Εὔτυχος υἱούς,
Οὐδ᾽ ἀπὸ τῶν τέκνων οὐδὲν ὅμοιον ἔχει.

INTERPR. AD VERBVM.

Quum viginti genuerit pictor Eutychus filios,
Ne in filiis quidem quicquam ſimile habet.

IDEM LVCILLII EPIGR. carmine redditum ab HENR. STEPH.

Bis denæ prolis quum pictor ſit pater Aulus,
Haud ſimilem vel in his exprimit effigiē.

A P. S. MELISSO.

Eutyche, viginti genuiſti pignora pictor,
Nec ſimilem natos ipſe tot inter habes.

A SLEIDANO.

Proles viginti dedit Eutychus, & tamē ipſum
Non eſt qui referat filius ore patrem.

EX TITVLO Εἰς ἰατρούς, id eſt, In medicos.

ΝΙΚΑΡΧΟΥ. Pag. 148.

Οὔτ' ἔκλυσεν Φείδων μ', οὔθ' ἥψατο· ἀλλὰ πυρέξας
Ἐμνήσθην αὐτοῦ τοὔνομα, κἀπέθανον.

INTERPR. AD VERBVM.

Nō clyſtere purgauit Phidō me, ac ne attigit quidē: ſed febre correptus,
Recordatus ſum eius nomen, & mortuus ſum.

IDEM NICARCHI EPIGR. carmine redditū ab HENR. STEPH.

Non clyſtere vſus Phidon, tetigítve: ſed eius
Nomen vt in febri commemini, perij.

A P. S MELISSO.

Non tetigit Phidon, clyſtere neque ilia lauit:
Illius ad nomen, febre peruſtus, obii.

Aliter, ab eodem.

Nec tactu Phidon, clyſtere nec obfuit: æger
Febre, recordabar nominis eius, obij.

Aliter, ab eodem.

Non me purgauit Phidon, tetigítve: ſed eius
Nomine dū febriens immoror, immorior.

A CORNARIO.

Non lauit Phidō medicus, nec me attigit: ipſū
Sed ſolum nomen incidit, emorior.

ἈΓΑΘΙΟΥ. Pag. 150.

Ἰητήρ τις ἐμοὶ τὸν ἑὸν φίλον υἱὸν ἔπεμψεν,
Ὥστε μαθεῖν παρ' ἐμοὶ ταῦτα τὰ γραμματικά.

Extemplò puerum detinet ille domi.

Ὥς δὲ τὸ, ΜΗ͂ΝΙΝ ἌΕΙΔΕ, καὶ, ἌΛΓΕΑ ΜΥ-
ΡΊ' ἜΘΗΚΕΝ,

Ἔγνω, καὶ τὸ τρίτον τοῖς δ' ἀκόλουθον ἔπος,

ΠΟΛΛᾺΣ Δ' ἸΦΘΊΜΟΥΣ ΨΥΧᾺΣ ἌΪ-
ΔΙ ΠΡΟΐΑΨΕΝ,

Οὐκ ἔτι μιν πέμπει πρὸς με μαθησόμενον.

Ἀλλά μ' ἰδὼν ὁ πατὴρ, Σοὶ μὲν χάρις (εἶπεν) ἑταῖρε·

Αὐτὰρ ὁ παῖς παρ' ἐμοὶ ταῦτα μαθεῖν δύναται.

Καὶ γὰρ ἐγὼ πολλὰς ψυχὰς ἄϊδι προϊάπτω,

Καὶ πρὸς τοῦτ' οὐδὲν γραμματικοῦ δέομαι.

INTERPR. AD VERBVM.

Medicus quidam ad me ſuum charum filium miſit,
Vt diſceret apud me iſta grammatica.
Poſtquam autem hoc, IRAM CANITO, &,
MILLIA MVLTA DOLORVM,
Didicit, ac tertium verſum qui hæc ſequitur,
ET MVLTAS FORTES ANIMAS
DETRVSIT AD ORCVM,
Nō amplius eum ad me mittit, futurū diſcipulum:
Sed me quum vidiſſet pater, Tibi quidem gratia inquit, [à me habetur] ſodalis [vel amice]
Sed filius apud me hæc diſcere poteſt.
Etenim ego multas animas ad orcum detrudo,
Et ad hoc nihil egeo grammatico [.i. grammatici opera]

IDEM AGATHIAE EPIGR.
carmine redditū ab HENR. STEPH.

Dilectum medicus natum mihi miſit, vt illū
Formarem tritis grammaticæ ſtudiis.

Sed quum, IRAM CANITO,*quũ* MIL-
LIA MVLTA DOLORVM,
Is tenet,& quæ illis iuncta poeta canit,
ET MVLTAS FORTES ANIMAS
DETRVSIT AD ORCVM,
Non iam diſcipulum mittit,vt antè,pater.
Verùm me inuiſens,Grates ago(dixit)amice:
Diſcere ſed mecum filius iſta poteſt.
Nam multas animas noui detrudere ad orcũ,
Rémque ego nil ad eam grammaticis egeo.

A P. S. MELISSO.

Filius à medico mihi quodam miſſus in ædes,
Litterulis Græcis erudiendus erat.
Indole qui præcox vbi μῆνιν *&* ἄλγεα *norat*
Μυρία, *quæque ſequẽs ordine verſus habet,*
Πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς ἄϊδι προΐαψεν·
Mittere diſcipulum ceſſat,vt antè,pater.
Obuiꝰ at nobis, Grates tibi ago(inquit)amice:
Diſcere me ſciet hæc ipſa docente puer.
Complures animas etenim demitto ſub orcũ:
Quare grammatico iam mihi non opus eſt.

A SLEIDANO.

In medica quidam mihi vir non infimus arte
Natum,quò poſſet Græca ſonare,dedit.
Qui poſtquam Iliados modulari carmina pri-
Iſtáq; iam potuit diſcere verba puer, (*ma,*
COMPLVRES ORCO DEDIT HIC A-
NIMASQVE VIROSQVE:

Mé<ins>q;</ins> vbi vidiſſet, Grates tibi debeo magnas,
(Inquit) at hæc natum cuncta docere queo.
Plurima nã per me Plutoni mittitur vmbra,
Et mihi grammatici nil opus hîc opera.

AB I. SOTERO.

Conſueuit medicus natũ mihi mittere charũ,
A me quò liceat diſcere grammatica.
Qui poſtquam, IRAM DIVA REFER, POSVIT*que* DOLORES
INNVMEROS,*didicit: verſus & alter quæ habet,*
ROBVSTASQVE ANIMAS MVLTAS PRAEMISIT AD ORCVM:
Haud me iterum eſt natũ paſſus adire ſuũ.
Sed me conſpecto, Tibi maxima gratia, amice:
Ex me (inquit) potuit hæc didiciſſe puer.
Mitto ego nãque animas inferno ſæpe potẽtes,
Adque hoc nullo opus eſt grãmatici auxilio.

GEORGII ANONYMI
imitatio.

Romanus quidam medicus procul ibat Athe-
Vt Græcè Latio diſceret ore loqui. (nas,
Prima nouæ linguæ qui quũ præcepta teneret,
Iam rude grammatices & ſuperaſſet opus,
Mæonium vatem ſibi mox proponit Homerũ,
Talia ſunt cuius carmina ſcripta libro,
Iram Pelidæ memora mihi, diua, ſuperbi,

Peſti-

Peſtiferam, Græcis quæ mala multa dedit,
Et fortes animas ſub triſtia tartara miſit
Heroum, quos nunc pallidus orcus habet.
Scilicet hæc medicus quum primùm carmina legit,
Edidit inſigni digna faceta ioco:
Si meruit laudis tantum bellator Achilles,
Hæcque ſuæ famæ gloria magna fuit,
Quòd Stygio multas animas Acheronte ſubegit,
Pro Danais quando fortiter arma tulit:
Me (reor) & ſimili celebrabit Græcia laude,
Ars mea nã quiddã grãdius inſtar habet:
Non quia ſic gladiis, rigido nec denique ferro
Eſt vnquam cædes vlla peracta mihi:
Herbis ſimplicibus tantùm curator, ad orcum
Multorum medica corpora mitto manu.

EX TITVLO Εἰς κιθαρῳδοὺς, id eſt, In citharœdos.

ΛΟΥΚΙΛΛΊΟΥ. Pag. 151.

Νυκτικόραξ ᾄδει θανατηφόρον· ἀλλ᾽ ὅταν ᾄσῃ
Δημόφιλος, θνήσκει κ᾽ αὐτὸς ὁ νυκτικόραξ.

INTERPR. AD VERBVM.

Nycticorax canit mortiferum: at quum cecinerit [canere cœperit]
Demophilus, moritur & ipſe nycticorax.

IDEM LVCILLII EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Nyčticorax lethale canis, letharis at vno
Demophili cantu tu quoque nyčticorax.

A CORNARIO.

Infauſtum & lethale ſonat de culmine bubo,
Demophili cantu bubo ſed ipſe perit.

A SLEIDANO.

Nyčticorax mortem cantu prædicit: at ille
Demophilo moritur triſte canente melos.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂.

Σιμύλος ὁ ψάλτης τοὺς γείτονας ἔκτανε πάντας,
Νυκτὸς ὅλης ψάλλων, πλὴν ἑνὸς Ὠριγένους.
Κωφὸν γὰρ φύσις αὐτὸν ἐθήκατο· τοὔνεκεν αὐτῷ
Ζωὴν ἀντ' ἀκοῆς δῶκε περισσοτέρην.

INTERPR. AD VERBVM.

Simylus pſaltes vicinos interfecit omnes,
Nocte tota pſallens, præter vnum Origenem.
Surdum enim natura ipſum fecit: ideo ipſi
Vitam loco auditus dedit longiorem.

IDEM EIVSDEM LVCILLII epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Vicinos, tota dum pſallit nocte, necauit
Simylus: incolumi ſed tamen Origene.
Nanque crearat eum ſurdum natura: ſed æui,
Dum negat auditum, prorogat illa dies.

A P. S. MELISSO.

Nocte canit tota pſallens dum Simylus, omnes

Vicinos dempto perdidit Origene:
Nam ſurdum natura parens effinxerat: ergo
Longior auditus eſt data vita loco.

A LVSCINIO

Simylus inſomnes vicinos muſicus arte
Dum necat, Origenes fortè ſuperſtes erat.
Finxerat hũc ſurdũ natura, ſed omine dextro
Quæ negat auditum, viuere nanque dabat.

A SLEIDANO.

Nocte canens tota vicinos perdidit omnes
Simylus, haud nocuit ſed tamen Origeni.
Surdus enim fuit: atq; deus, quò tanta leuaret
Damna, dedit vitæ tempora longa breui.

EX TITVLO Εἰς κουρέας, .i. In tonſores.

ΛΟΥΚΙΛΛΙΟΥ. Pag. 153.

Τὸν δασιὺ Ἑρμογένη ζητεῖ πόθεν ἄρξεται ὁ κουρεὺς
Κείρειν τὴν κεφαλὴν, ὄνθ᾽ ὅλον ὡς κεφαλήν.

INTERPR. AD VERBVM.

Hirſutum illum Hermogenem quærit tonſor vnde
Tondere caput, quum ſit totus vt caput. (incipiet

IDEM LVCILLII EPIGR. carmine redditum ab HENR. STEPH.

Nõ potis Hermogenis tõſor caput iſte videre,
Hirta caput veluti, cætera membra vides.

A CORNARIO.

Hermogeni tõſor caput hic tõſurus, Vbi (inqt)

Hîc tandē caput eſt: hiſpida cuncta vidēs.

A SOTERO.

Hermogenem fruſtrà aggreditur tondere magiſter:
Multiplicem ob crinem nam caput haud (reperit.

Aliter, ab eodem.

Hermogenem tonſor tonſurus, fruſtrà requirit
Ceruicem: hiſpidior cætera nanque fuit.

EX TITVLO Εἰς λεπτούς, .i. In graciles.

ΛΟΥΚΙΛΛΊΟΥ. Pag. 157.

Ἐξ ἀτόμων Ἐπίκουρος ὅλον τὸν κόσμον ἔγραψεν
Εἶναι, τοῦτο δοκῶν, Ἄλκιμε, λεπτότατον.
Εἰ δὲ τότ' ἦν Διόφαντος, ἔγραψεν ἂν ἐκ Διοφάντου,
Τοῦ καὶ τῶν ἀτόμων πουλύ τι λεπτοτέρου.
Ἢ τὰ μὲν ἄλλ' ἔγραψε συνεστάναι ἐξ ἀτόμων ἄν,
Ἐκ τούτου δ' αὐτὰς Ἄλκιμε τὰς ἀτόμους.

INTERPR. AD VERBVM.

Ex atomis Epicurus totum mundum ſcripſit
Eſſe, hoc exiſtimans, Alcime, tenuiſſimum.
Si autem tunc fuiſſet Diophantus, ſcripſiſſet ex Diophanto [eſſe mundum]
Qui ipſis etiam atomis multo eſt tenuior.
Aut cætera quidem ſcripſiſſet conſtare ex atomis,
Ex hoc autem ipſas, Alcime, atomos.

IDEM LVCILLII EPIGR. carmine redditū ab HENR. STEPH.

Mundi molem atomis Epicurus credidit ortā,

Dũ tenue his atomis nil magis eſſe putat.
At ſi vixiſſet Diophantus hic, ex Diophanto
Crederet: is tenuis nam magis eſt atomis.
Aut certè ex atomis ſi cætera crederet orta,
Ortas ex ipſo crederet eſſe atomos.

A P. S. MELISSO.

Totius ex atomis Epicuro machina mundi eſt
Credita, queis ſcripſit nil tenue eſſe magis.
Tunc Diophãte fores, ex te ratus eſſet obortã:
Multo nanque atomis exiguus magis es.
Ex atomis vel ſi reliqua omnia nata putaſſet,
Certè atomos ex te, non aliunde, ſatas.

A MORO.

Ex atomis Epicurus totum fabricat orbem,
Alcime, dum nihil his credidit eſſe minus.
Ex te feciſſet, ſi tum Diophante fuiſſes:
Nẽpe atomis multo es tu Diophante minor.
Aut fortè ex atomis iã cætera ſcriberet eſſe,
Aſt ipſas ex te crederet eſſe atomos.

AB OBSOPOEO.

Ex atomis Epicurus ait conſiſtere mundum,
Alcime, quippe quibus nil minus eſſe queat.
Si tunc vixiſſet Diophantus, is ex Diophanto
Scriberet: hic atomis nam minor eſſe ſolet.
Ex atomis aut ſi vel cætera cuncta probaſſet,
Sed tamen ex illo diceret eſſe atomos.

EX TITVLO Εἰς ὀκνηρούς, id eſt, In pigros.

ΛΟΥΚΙΛΛΙ'ΟΥ. Pag. 161.

Εἰς φυλακὴν βληθείς ποτε Μάρκος ὁ ἀργὸς ἑκοντὶ,
Ὀκνῶν ἐξελθεῖν, ὡμολόγησε φόνον.

INTERPR. AD VERBVM.

In carcerẽ cõiectus aliquãdo Marcus piger ille ſpõte,
Dum pigratur [vel, dum eum piget] egredi, faſſus eſt cædem.

IDEM LVCILLII EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Carcere quẽ ſubiit, dũ Marc⁹ abire pigratur,
Non factæ cædis maluit eſſe reus.

A P. S. MELISSO.

Vltrò quæ ſubiit, vinclis exire pigratus
Marcus iners, faſſus facta latrociniꝫ eſt.

ΤΟΥ͂ ΑΥ'ΤΟΥ͂.

Τῆς νυκτὸς τρέχσας ἐν ὕπνοις ποτὲ Μάρκος ὁ ἀργὸς,
Οὐκ ἔτ' ἐκοιμήθη, μὴ πάλι που τρέχσῃ.

INTERPR. AD VERBVM.

Noctu quum cucurriſſet in ſomnis aliquando piger ille Marcus,
Mon amplius dormiuit [vel, dormitum ſe contulit, ſeu cubitum] ne rurſum curreret.

IDEM EIVSDEM LVCILlii epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Per ſomnũ ille piger Marcus quia fortè cucur-(rit,
Somnũ, ne currat denuò, nunc refugit.

A P. S. MELISSO.

Quòd piger in ſomnis Marcus de nocte cucurrit,
Inſomnis, rurſus ne quoque currat, agit.

A LVSCINIO.

Inſomnis currens Marcus piger, arcet & odit
Perpetuò ſomnum, ne labor is redeat.

AB VRSINO VELIO.

Nocte fatigatus curſu per ſomnia Marcus,
Peruigilat, ne iterum ſomniet iſta piger.

AB OBSOPOEO.

Non vltra dormit Marcus, quia currere viſus
Eſt ſibi, ne ſtertens denuò currat iners.

EX TITVLO Εἰς ποιητάς,
.i. In poetas.

ΛΟΥΚΙΛΛΙΟΥ. Pag. 163.

Οὔτ᾽ ἐπὶ Δευκαλίωνος, ὕδωρ ὅτε πάντ᾽ ἐγενήθη,
Οὔθ᾽ ὁ καταπρήσας τοὺς ἐπὶ γῆς Φαέθων,
Ἀνθρώπους ἔκτεινεν ὅσους Ποτάμων ὁ ποιητὴς,
Καὶ χειρουργήσας ὤλεσεν Ἑρμογένης.
Ὥστ᾽ ἐξ αἰῶνος κακὰ τέσσαρα ταῦτ᾽ ἐγενήθη,
Δευκαλίων, Φαέθων, Ἑρμογένης, Ποτάμων.

INTERPR. AD VERBVM.

Neq; ſub Deucalione, quũ omnia facta fuerũt aqua,
Neque Phaethon, qui combuſſit qui in terra [erãt]
Homines [tot] interfecit, quot Potamon poeta,
Et chirurgica arte vſus perdidit Hermogenes.
Itaque ab æterno mala quatuor hæc fuerunt,
Deucalion, Phaethon, Hermogenes, Potamon.

IDEM LVCILLII EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Deucalioneis nec aquis mergentibus orbem,
Nec Phaëthontiacis orbe ruente rogis,
Tot periere homines quot iã Potamónq; poeta,
Et quot chirurgus ſuſtulit Hermogenes.
Quattuor ergo mala hæc numeranda ab origine mundi,
Deucaliõ, Phaëthõ, Hermogenes, Potamõ.

A. P. S. MELISSO.

At neq; Deucaliõ, fierent quãdo omnia põtus,
Ipſe neque exuſtis terricolis Phaëthõ,
Tot capita occîdit, Potamõ quot carminis au-(tor,
Chirurgũ quot agẽs perdidit Hermogenes.
Scilicet in fatis mala quattuor iſta fuerunt,
Deucalion, Phaëthõ, Hermogenes, Potamõ.

AB OBSOPOEO.

Deucalioneis non tot periere ſub vndis,
Nec Phaëthonteo tot periere rogo,
Quot Potamon homines irato Helicone poeta,
Aut quot chirurgus perdidit Hermogenes.
Quattuor hæc igitur ſũt nata pericula mũdo,
Deucaliõ, Phaëthõ, Hermogenes, Potamõ.

EX TITVLO Εἰς πλοῖα, .i. In nauigia.

ΒΙΆΝΟΡΟΣ. Pag. 166.

Τί σκάφος οὐ βυθὸς εἷλε; (πόθεν βυθός; οὐ γὰρ ἔπλευσεν)

Οὐδὲ νότος· πρὸ νότου δ᾽ ὤλετο καὶ πελάγευς.
Ἤδη γάρ μιν ἅπασαν ἐπὶ ζυγὰ γομφωθεῖσαν
Ἤλειφον πεύκης τῇ λιπαρῇ νοτίδι·
Πίσσα δ᾽ ὑπερζεσθεῖσα πυρὸς φλογί, τὴν ἁλὶ πιστὴν
Τευχομένην, γαίῃ δεῖξεν ἀπιστοτέρην.

INTERPR. AD VERBVM.

Nauem hanc non profundum rapuit (vnde profundum? non enim nauigauit)
Neque Notus: ſed ante Notum periit & pelagus.
Iam enim ipſam totam ad tranſtra compactam
Vngebant piceæ pingui humore.
Pix autem ſupramodum effetuefacta ignis flamma, eam quæ mari fidelis
Fabricabatur, terræ oſtendit infideliorem.

IDEM BIANORIS EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Nõ mare nauẽ iſtã (cui nũquã eſt credita) ꝑdit,
Non Notus: ante Notũ ſed perit atq; mare.
Vngebatur enim (poſtquã manus ultima fabro
Impoſita eſt) craßis hæc piceæ lacrymis.
Quas paſcẽte igni, terræ malè fida reperta eſt,
Quæ ſperabatur fida futura mari.

EX TITVLO Εἰς πονηρούς. .i. In improbos.

ΔΗΜΟΔΌΚΟΥ. Pag. 168.

Καππαδόκην πότ᾽ ἔχιδνα κακὴ δάκεν· ἀλλὰ καὶ αὐτὴ
Κάτθανε, γευσαμένη αἵματος ἰοβόλου.

INTERPR. AD VERBVM.

Cappadocem aliquando vipera mala momordit: ſed & ipſa (torem.
Mortua eſt, quum guſtaſſet ſanguinẽ veneni iacula-

IDEM DEMODOCI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Vipera Cappadocẽ quæ pũxerat, interit vnà,
Plena venenoſo ſanguine Cappadocis.

A. MORO.

Vipera Cappadocẽ mordẽs mala, ꝑtin⁹ hauſto
Tabifico periit ſanguine Cappadocis.

A. CORNARIO.

Cappadocem morſu confecit vipera, & ipſa eſt
Mortua, guſtato ſanguine peſtifero.

EX TITVLO Εἰς φειδωλούς, id eſt, In parcos.

ἌΔΗΛΟΝ. Pag. 183.

Πλουτεῖν φασί σε πάντες, ἐγὼ δέ σε φημὶ πένεσθαι.
Χρῆσις γὰρ, πλούτου μάρτυς, Ἀπολλόφανες.
Ἂν μετέχῃς αὐτῶν σὺ, σὰ γίγνεται· ἂν δὲ φυλάττῃς
Κληρονόμοις, ἀπὸ νῦν γίγνεται ἀλλότρια.

INTERPR. AD VERBVM.

Diuitem eſſe te omnes dicunt, ego autem te dico eſſe pauperem.
Vſus enim, diuitiarum teſtis [eſt] Apollophanes.
Si tu quoque fruaris illis, tua ſunt: ſin autem ſerues
Hæredibus, iam ab hoc tempore fiunt aliena.

IDEM INCERTI AVTO-
ris epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Diues habere aliis, quũ ſis, me iudice, pauper:
Vſus, Apollophanes, eſt quia teſtis opum.
Nam ſi vtare tuis, tua ſunt: hæredibus illa
Si ſerues, iam nunc ſunt aliena bona.

A MORO.

Te ditem appellant omnes, ego planè inopẽ te.
Nam facit vſus opes: teſtis Apollophanes.
Si tu vtare tuis, tua fiunt: ſin tua ſerues
Hæredi, tu iam nunc aliena facis.

AB OBSOPOEO.

Diues opum cũctis, mihi ſed cenſeris egenus.
Vſus opes etenim monſtrat, Apollophanes.
Sũt tua, queis frueris: ſed enim quæcũq; reponis
Hæredi, ex illo facta aliena ſcias.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΥ.

Ἐχθὲς ἀπάγξασθαι μέλλων Δείναρχος ὁ φείδων,
Γλαῦκε, δι' ἓξ χαλκοῦς δύσμορος οὐκ ἔθανεν.
Ἓξ χαλκῶν γὰρ ἦν τὸ σχοινίον· ἀλλ' ἐδυσώνει,
Εὔωνον ζητῶν ἄλλον ὅπως θάνατον.
Τοῦτο φιλαργυρείας δεινῆς ὅρος· ὅς γ' ἀποθνήσκων,
Γλαῦκε, δι' ἓξ χαλκοῦς δύσμορος οὐκ ἔθανεν.

INTERPR. AD VERBVM.

Heri quũ ſe ſtrãgulaturus eſſet Dinarchus ille parcus,
Glauce, ob ſex nummulos infelix non mortuus eſt.

Sex enim nummulorum erat reſtis.ſed licitando grauabatur tanti emere,
Vilem [.i.vilis pretii]quærens aliã fortaſſe mortem.
Hoc illud [eſt] auaritiæ tetræ terminus,eum qui moriebatur [.i.cui certum erat mortem ſibi inferre]
Glauce, propter ſex nummulos infelicem mortuum non eſſe.

IDEM NICANDRI EPIgramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Nectere quũ vellet laqueũ Dinarchus auarꝰ,
Illi obolus cœpit nectere,Glauce,moram.
Nãque obolus laquei pretium fuit.ille licetur,
Haud tãto:&,Mors hac vilior(inquit)erit.
Vltima auaritiæ meta hæc:qui mortis amore
Ardeat,illi obolum nectere poſſe moram.

A LVSCINIO.

Dinarchus laqueo vitam finire parabat
Parcus,& in viuis cogitur eſſe miſer.
Nãque dolens nũmos pro ſtricto pendere fune
Sex,mortem ſperat poſſe minoris emi.
Heu nimium duram Dinarchi conditionem:
Dum moritur,nõdum mortuus eſt auidus.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂.

Δακρύει Φείδων ὁ φιλάργυρος, οὐχ ὅτι θνήσκει,
Ἀλλ᾽ ὅτι πέντε μνῶν τὴν σορὸν ἐπρίατο.
Ταῦτ᾽ αὐτῷ χαρίσασθε· καὶ ὡς τόπος ἐστὶν ἐν αὐτῇ,
Τῶν πολλῶν τεκνίων ἕν τι προσεμβάλετε.

INTERPR. AD VERBVM.

Lacrymatur Phidon ille auarus,non quia moritur,

Sed quia quinque minis loculum emit.
Hæc illi gratis date : & prout locus [vacuus] ſupereſt
in ea,
Ex multis puerulis vnũ quempiã præterea iniicite.

IDEM EIVSDEM NICANdri epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Nõ mortẽ inſtantem Phidon deplorat auarus,
Sed minas pheretri quinque ſui pretium.
Hæc donate illi: natíſque ex pluribus vnum
Addite, pro vacui commoditate loci.

ΛΟΥΚΙΛΛΊΟΥ. Pag. 184.

Θνήσκων Ἑρμοκράτης ὁ φιλάργυρος, ἐν διαθήκαις
Αὐτὸν τῶν ἰδίων ἔγραφε κληρονόμον.
Ψηφίζων δ' ἀνέκειτο πόσον δώσει διεγερθεὶς
Ἰητροῖς μισθοῦ, καὶ τί νόσων δαπανᾷ.
Ὡς δ' εὗρε πλείω δραχμὴν μίαν, ἢν διασωθῇ,
Λυσιτελεῖ θνήσκειν, εἶπε· καὶ ἐξετάθη.
Κεῖτο δέ γ' οὐδὲν ἔχων ὀβολοῦ πλέον· οἱ δὲ τὰ κείνου
Χρήματα κληρονόμοι ἥρπασαν ἀσπασίως.

INTERPR. AD VERBVM.

Moriens Hermocrates ille auarus, in teſtamenti ta-
Seipſum ſuarum rerum ſcribebat hæredem. (bulis
Decumbebat autem ſupputans quantum, ſi aſſurre-
xiſſet [è morbo] daturus eſſet
Medicis mercedis, & quos ægrotãs ſumptus faceret.
Vt autem comperit plura quàm drachmam vnam, ſi
euaderet,
Expedit mori, dixit: & exporrectus eſt.
Iacebat porro nihil habens plus obolo: at illius
Pecunias hæredes rapuerunt lubenter.

IDEM LVCILLII EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Hermocrates morti quũ ſe videt eſſe propin-
Ex aſſe hæredẽ ſe facit in tabulis. (quum,
Supputat in morbũ quos ſumptus fecerit, exin
Sit medicis merces debita quãta ſuis (na?
Ergo valetudo drachma haud reparabilis v-
Vtilior mihi mors, inquit: & en moritur.
Poßidet vnũ obolũ nũc mortuus: at bona multi
Hæredes auido cætera dente vorant.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂.

Γεννηθὲν τὸ τέκνον κατεπόντισεν Αὖλος ὁ κνιπὸς,
Ψηφίζων αὐτοῦ σωζομένου δαπάνας.

INTERPR. AD VERBVM.

Genitum infantem ſubmerſit Aulus ille auarus,
Cõputãs eius ſumptus [futuros] ſi vita ei ſeruaretur.

IDEM EIVSDEM LVCILLII epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Natũ Aulus merſit veniẽtẽ in luminis oras,
Quos vita huic ſumptus poſceret enumerãs.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂.

Ποιήσας δαπάνην ἐν ὕπνοις ὁ φιλάργυρος Ἕρμων,
Ἐκ περιωδυνίας αὑτὸν ἀπηγχόνισεν.

INTERPR. AD VERBVM.

Quũ feciſſet ſumptũ in ſomnis auarus ille Hermon,
Præ ingenti dolore ſeipſum ſtrangulauit.

IDEM EIVSDEM LVCILLII carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Sũptũ aliquẽ noctu factũ ſibi ſóniat Hermon,
Móxque dolore amens confugit ad laqueũ.

A LVSCINIO.

Apparat in ſomnis cœnã quũ ſordid' Hermõ,
Mox dolor, hinc laqueus abſtulit orbe virũ.

AB OBSOPOEO.

Sordidus in ſomnis impenſas fecerat Hermõ,
Hocce dolens, fregit mox ſibi fune gulam.

EX TITVLO Εἰς φθονεροὺς.
.i. In inuidos.

ΛΟΥΚΙΛΛΊΟΥ. Pag. 187.

Μακροτέρῳ σαυρῷ σαυρούμενον ἄλλον ἑαυτοῦ
Ὁ φθονερὸς Διοφῶν ἐγγὺς ἰδὼν ἐτάκη.

INTERPR. AD VERBVM.

Cruci longiori ſua affigi alium
Intuitus propè inuidus ille Diophõ, tabefactus eſt.

IDEM LVCILLII EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

In cruce quum figi ſocium maiore videret,
Tabifica eſt Diophon mortuus inuidia.

A LVSCINIO.

Pendêre vt ſociũ Diophon videt inuidus alto
Ponè magis ligno, de cruce, tabe perit.

Quũ magis excelſa Diophon ſocium in cruce fixũ
Cerneret, inuidia diſcruciatus obit.

EX LIBRO III.

Titulo Εἰς ἀνδρείους, id eſt, In viros fortes.

ἈΝΤΙΠΆΤΡΟΥ. Pag. 197.

[a] Ὄρνι, Διὸς Κρονίδαο διάκτορε, τεῦ χάριν ἕστας
Γοργὸς ὑπὲρ μεγάλου τύμβον Ἀριστομένους;
[b] Ἀγγέλλω μερόπεσσιν ὅτι οὕνεκεν ὅσσον ἄριστος
Οἰωνῶν γενόμαν, τόσσον ὅδ' ἠϊθέων.
Δειλαί τοι δειλοῖσιν ἐφεδρήσσοισι πέλειαι,
Ἄμμες δ' ἀτρέστοις ἀνδράσι τερπόμεθα.

INTERPR. AD VERBVM.

[a] Auis, Iouis Saturnii nuntia, cuius rei gratia ſtas
Ferox ſuper magni tumulum Ariſtomenis?
[b] Nuntio hominibus quòd quantùm præſtantiſſima
Volucrum fui, tantùm hic iuuenum [eſt]
Timidæ timidis insident columbæ,
Nos autem interritis viris delectamur.

IDEM ANTIPATRI EPIgramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

[a] *Nũtia quæ Iouis es, volucris, cur corde feroci*
In tumulo magni ſidis Ariſtomenis?

[b] Nuntio

[b] Nũtio cũctam iſtum tantũ ſuperaſſe iuuẽtã,
Quantùm omnis volucris ſit ſuperata mi-
Ignaui ignauæ ſident ſuper oſſa columbæ, (hi.
Impauidi contrà ſunt mea cura viri.

A P. S. MELISSO.

[a] Cur ita (quæſo) ferox, Iouis ales nũtia, magni
Te ſupra tumulum ſiſtis Ariſtomenis?
[b] Significo viuis, Tanto præſtantior inter
Hic iuuenes, quanto præpes ego inter aues.
Imbellis timidis inſident turba columbæ,
Intrepidi bello gaudia noſtra viri.

AB VRS. VELIO.

[a] Nũtia fare Iouis, præpéſque volatibus ales,
Cur magni ad tumulũ ſidis Ariſtomenis?
[b] Hæc homines moneo, Volucrum quantùm o-
ptima viuo,
Tantùm hic heroas optimus inter erat.
Stiparint pauidæ timidorum buſta columbæ,
Aſt ego delector fortibus vſque viris.

AB ALCIATO.

[a] Quæ te cauſa mouet volucris Saturnia, ma-
Vt tumulo inſideas ardua Ariſtomenis? (gni
[b] Hoc moneo, Quantùm inter aues ego robore
præſto,
Tantùm ſemideos inter Ariſtomenes.
Inſideant timidæ timidorum buſta columbæ,
Nos aquilæ intrepidis ſigna benigna da-
mus.

ἘΡΥΚΙΟΥ. Pag. 199.

Ἀνίκ' ἀπὸ πτολέμου τρέσσαντά σε δέξατο μήτηρ,
Πάντα τὸν ὁπλιστὴν κόσμον ὀλωλεκότα,
Αὐτά τοι φονίαν, Δαμάτριε, αὐτίκα λόγχαν
(Εἶπε) διὰ πλατέων ὦσα μέσα λαγόνων,
Κάτθανε· μηδ' ἐχέτω Σπάρτα ψόγον. οὐ γὰρ ἐκεῖνα
Ἤμπλακεν, εἰ δειλοὺς τοὐμὸν ἔθρεψε γάλα.

INTERPR. AD VERBVM.

Quum à bello te fuga trepida ſeruatũ recepit mater,
Qui totum armatorium ornatum amiſeras,
Ipſa tibi, Demetri, lethalem lanceam continuò
Poſtquam impegit per lata ilia, dixit,
Morere: neque habeat Sparta probrũ. non enim illa
Peccauit, ſi timidos meum educauit lac.

IDEM ERYCII EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Mater vt à bello te, amiſsis omnibus armis,
Imbelli trepidum vidit abiſſe fuga,
Demetri, ipſa tuis lethale haſtile recondens
Viſceribus ſubitò, talia dicta dedit,
Sic morere: & probro Sparte vacet: illius haud (eſt
Culpa, meum ignauis lac ego ſi dederim.

A P. S. MELISSO.

Deſertor patrias rediiſti ſoſpes ad ædes,
Omnibus amiſsis quæ tulit arma manus:
Sed tibi lethiferã, Demetri, in viſcera raptim
Mater agens haſtam, Nunc moriaris, ait.
Spartáne tãta gerat probra? nõ, nõ crimẽ in i-
Si timidos culper lacte aluiſſe meo. (pſa eſt,

A CORNARIO.

Ex bello quum te fugitiuum fortè videret

Mater, qui timidus, nudus, inermis eras,
Quàm ſubitò prenſā, Demetrie, ꝑtulit haſtā,
Per media atque illā viſcera vbi egit, ait,
Nunc morere: & dedecus non norit Sparta: ego culpam,
Confiteor, timido hæc vbera quæ exhibui.

AB OBSOPOEO.

Quum profugum è bello te ſuſcepiſſet inermē,
Amiſsis, clypeo, cuſpide, & enſe, parens:
Mox te lethali Demetrie perculit haſta,
Ilia tranſfodiens ſic tua mater ait,
Oppete, nec patriæ ſis dedecus: illa nequaquā
Peccauit, quòd lac noſtrum aluit timidos.

EX TITVLO Εἰς ἄνδρας οὐκ ἐπισήμους. i. In viros non inſignes.

ἌΔΗΛΟΝ. Pag. 206.

Θάψεν ὅ με κλείνας κρυπτὸν φόνον. εἰ δέ με τύμβῳ
Δωρεῖται, τοίης ἀντιτύχοι χάριτος.

INTERPR. AD VERBVM.

Sepeliuit qui me interfecit occulta cæde. quòd ſi me tumulo
Donat, tale viciſſim conſequatur beneficium.

IDEM INCERTI AVTORIS epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH

Is ſepelit qui me clàm occîdit. quale mihi ille,

Illi vtinam præſtet tale quis officium.

A SLEIDANO.

Abdidit hac tellure latro me fraude necatum.
O vtinam latro ſentiat ille necem.

AB OBSOPOEO.

Condidit hîc latro me celata cæde, ſepulchro
Me donans. grates auferat ipſe pares.

ἌΔΗΛΟΝ. Pag. 207.

Ζωὴν συλήσας, δωρῇ τάφον· ἀλλά με κρύπτεις,
Οὐ θάπτεις. τοίου κ᾽ αὐτὸς ὄναιο τάφου.

INTERPR. AD VERBVM.

Poſtquam vitam prædatus es, donas tumulum: verùm me abſcondis,
Non humas. tali tu quoque fruaris tumulo.

IDEM INCERTI AVTOris epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Me vita ſpoliãs, tumulum das: occulis at me,
Non ſepelis. tumulo tu potiare pari.

A P. S. MELISSO.

Diripuiſti animam, tumulum das: me tegis at clam,
Non ſepelis. tumulũ par tibi donet humus.

A SLEIDANO.

Occultas modò, non ſepelis me, lumine vitæ
Exutum. tibi nunc talia buſta precor.

AB OBSOPOEO.

Occiſum ſepelis: celare hoc, non ſepelire eſt.
Contingant latro talia buſta tibi.

ἌΔΗΛΟΝ.

Κἢν με παρακρύπτῃς, ὡς οὐδενὸς ἀνδρὸς ὁρῶντος,
Ὄμμα δίκης καθορᾷ πάντα τὰ γιγνόμενα.

INTERPR. AD VERBVM.

Etiam ſi me abſcondas, tanquam nullo homine vi-
dente, (ſiunt.
Oculus[tamen] iuſtitiæ diuinæ intuetur omnia quæ

IDEM INCERTI AVTO-ris epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Me licet abſcōdas, homines lateas licet omnes,
Diuinæ omne vident lumina iuſtitiæ.

A P. S. MELISSO.

Me licet occultes, hominū neq́ viderit vllus,
Quæque ſuo Nemeſis lumine facta videt.

AB ALCIATO.

Me ſepelis tanquam nemo conſpexerit: atqui
Iuſtitiæ ipſe oculus omnia facta videt.

A SLEIDANO.

Me licet occultes, veluti ſine teſte peremptum,
Hæc tamē vſque vident vindicis ora Dei.

AB OBSOPOEO.

Quāuis me cōdas, quaſi nemo viderit vſquā,
Lumina iuſtitiæ cuncta nefanda vident.

EX TITVLO Εἰς γέροντας, .i.In ſenes.

Ἐπὶ τῷ ἑαυτὸν θάψαντι πρὸ τελευτῆς. Pag. 222.

Γήραϊ καὶ πενίῃ τετρυμμένος, οὐδ᾽ ὀρέγοντος
Οὐδενὸς ἀνθρώπου δυστυχίης ἔρανον,
Τοῖς τρομεροῖς κώλοισιν ὑπήλυθον ἠρέμα τύμβον·
Εὗρον ὀϊζυροῦ τέρμα μόλις βιότου.
Ἠλλάχθη δ᾽ ἐπ᾽ ἐμοὶ νεκύων νόμος. οὐ γὰρ ἔθνησκον
Πρῶτον, ἔπειτ᾽ ἐτάφην· ἀλλὰ ταφεὶς, ἔθανον.

INTERPR. AD VERBVM.

In eum qui ſeſe ante mortem ſepelierat.

Senectute & paupertate attritus [vel confectus] ne porrigente quidem
Vllo homine infelicitatis [ſuſtentatricem] ſtipem,
Tremulis pedibus ſubii lentè [vel, tacitè] tumulum:
Inueni miſeræ finem vix tandem vitæ.
Mutata eſt autem in me defunctorum lex [vel conſuetudo] non enim moriebar
Prius, deinde ſepultus ſum: ſed poſtquā ſepultus fui, mortuus ſum.

IDEM INCERTI AVTOris epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Quū me pauperies premeret paritérq; ſenect⁹,
Nec qui porrigeret vel ſtipis æra foret,
Ad tumulum tremulis perrepſi greſſibus: illic
Inuentus vitæ terminus eſt miſeræ.
Inuerſo morior ſic ordine. nanque ſepulchrum
Non mihi poſterius, ſed mihi morte prius.

A P. S. MELISSO.

Pauperies inopẽ ſeniúmque premebat, in vlla
Nemine re ſortis damna leuante meæ:
In foueam tremulo repſi pede lentus, at æui
Vix tandem miſero meta reperta mihi eſt.
Lex variauit adhæc præpoſtera funeris: antè
Quàm morior, nõ poſt fata, ſepultus humor.

A CORNARIO.

Pauperie atq; annis oppreſſus, nec miſeræ vlla
Fortunæ aut merces aut mihi fructus erat.
Hîc tãdẽ tacitus mẽbríſque tremẽs requieſco,
Effugiens vitæ tædia ſic miſeræ.
Defunctorum in me leges mutatæ etiam ſunt,
Functus pòſt fato ſum, antè ſepultus ego.

AB OBSOPOEO.

Pauperie & ſenio cõſumptus, nemine quoquã
Auxilio miſero ſubueniente mihi,
Ingreſſus tumulũ, tremulis ego deniq; mẽbris
Finiui vitæ tempora dura meæ.
Mutata vmbrarum lex eſt mecum: nec obiui
Antè, dein tectus, ſed tumulatus obij.

EX TITVLO Εἰς ἥρωας,
i. In heroas.

ἈΣΚΛΗΠΙΆΔΟΥ εἰς Αἴαντα. Pag. 237.

Ἅδ' ἐγὼ ἁ τλάμων ἀρετὰ παρὰ τῷδε κάθημαι

Αἴαντος τύμβῳ, κειραμένα πλοκάμους,
Θυμὸν ἄχει μεγάλῳ βεβολημένα, οὕνεκ' Ἀχαιοῖς
Ἁ δολόφρων ἀπάτα κρεῖσσον ἐμοῦ κέκριται.

INTERPR. AD VERBVM.

Illa ego miſera Virtus huic aſſideo
Aiacis tumulo, tonſa [vel diſcerpta] comas,
Animum dolore magno ſauciata, quòd Achiuis
Fallaciarũ machinatrix Fraus res præſtantior me iudicata eſt.

IDEM ASCLEPIADIS EPIgramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Aiacis tumulo Virtus miſerabilis adſto,
Turpiter incultas dilaniata comas:
Nempe dolore graui cor ſaucia, quod tot Achiuûm
Iudicius ſit Fraus anteferenda mihi.

A P. S. MELISSO.

Illa ego, ego illa (nefas) miſerabilis accubo Vir-
Aiacis tumulo, ſciſſa dolore comas, (tus
Sauciáque ingenti luctu: ſuffragia Graiûm
Subdola nam me Fraus heu potiora tulit.

AB ALCIATO.

Aiacis tumulum lacrymis ego perluo Virtus,
Heu miſera albentes dilacerata comas.
Scilicet hoc reſtabat adhuc, vt iudice Græco
Vincerer, & cauſa ſtet potiore dolus.

AB VRSINO VELIO.

Dilaniata comas, viſu miſerabilis (eheu)
Conſideo ad cineres hîc Telamoniadæ,

Icta dolore graui, mihi quòd Fraus callida quō
Iudicibus Grais antelocata fuit.   (dam

A CORNARIO.

En miſera hîc Virtus ſedeo, tumulatus vbi
Florentes aliâs dilaniata comas. (Aiax,
Magnus habet mentem dolor, audet Achiuus
Fraudem quòd iudex antelocare mihi.

ἈΔΈΣΠΟΤΟΝ. Pag. 238.

Σῆμα τόδ' Αἴαντος Τελαμωνίου, ὃν κτάνε μοῖρα,
Αὐτοῦ χρησαμένη καὶ χερὶ καὶ ξίφει.
Οὐδὲ γὰρ ἐν θνητοῖσι δυνήσατο, καὶ μεμαυῖα,
Εὑρέμεναι Κλωθὼ τῷδ' ἕτερον φονέα.

INTERPR. AD VERBVM.

Sepulchrum hoc [eſt] Aiacis Telamonii, quem interfecit Parca,
Eius vſa & manu & enſe.
Neque enim inter mortales potuit, licet cupiens,
Inuenire Clotho huic alium interfectorem.

IDEM INCERTI AVTOris epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Hîc Telamonius eſt ſitꝰ Aiax: Parca necauit,
Illius vſa armis, illius vſa manu.
Haud etenim ex aliis reperit mortalibꝰ vllū,
Cui cædem hanc fuerit fortiter auſa manus.

A P. S. MELISSO.

Hîc Telamoniadæ eſt tumulꝰ, quē Parca pere-
Tā gladio illius, q̄ ſimul vſa manu. (mit,

Vndiq; nã quærens hominem nõ Atropos vltũ
Repperit, Aiacem qui daret enſe neci.

A CORNARIO.

Aiacis tũba hæc, quẽ ſuſtulit inuida Clotho,
Vſa eius propriis & gladio & manibus:
Inter mortales multum furioſa vagata,
Occiſorem alium non reperire potens.

ΛΕΟΝΤΊΟΥ.

Αἴας ἐν Τροίῃ, μετὰ μυρίον εὖχος ἀέθλων,
Μέμφεται οὐκ ἐχθροῖς, κείμενος, ἀλλὰ φίλοις.

INTERPR. AD VERBVM.

Aiax apud Troiam poſt infinitum decus certaminũ,
Inſimulat non hoſtes, iacens, [vel, quòd iaceat] ſed amicos.

IDEM LEONTII EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

E tumulo Troiano Aiax, poſt fortia facta,
Nullum hoſtem damnat, dãnat at ille ſuos.

ΕἸΣ ΤῸ ΑΥ̓ΤΌ.

Ἕκτωρ Αἴαντι ξίφος ὤπασεν, Ἕκτορι δ' Αἴας
Ζωστῆρ'· ἀμφοτέρων ἡ χάρις εἰς θάνατος.

INTERPR. AD VERBVM.

Hector Aiaci enſem præbuit, Hectori autem Aiax
Balteum: amborum donum vna mors.

IDEM EPIGRAMMA CARmine redditum ab HENR. STEPH.

Balteus, Aiacis donũ Hectori, at Hectoris illi
Enſis: cum dono mors & vtrique datur.

AB ERASMO.

Aiaci datus enſis ab Hectore, balteus Aiace
Hectori: vtrique ſuum donum erat exitio.

Εἰς Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδόνα. Pag. 239.

Ἕκτορι μὲν Τροίη συγκάτθανεν, οὐδ' ἔτι χεῖρας
Ἀντῆρεν Δαναῶν παισὶν ἐπερχομένοις·
Πέλλα δ' Ἀλεξάνδρῳ συναπώλετο. πατρίδες ἄρα
Ἀνδράσιν, οὐ πάτραις ἄνδρες ἀγαλλόμεθα.

INTERPR. AD VERBVM.

Hectori quidem Troia commortua eſt, neque amplius manus
Suſtulit aduerſus Danaorum filios inuadentes:
Pella item vnà cum Alexandro periit. patriæ certè
Viris, non patriis viri decoramur.

IDEM IN ALEXANDRVM epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Hectoris & Troiæ fuit exitus vnus, & ipſi
Dardanidûm ſoboli mox dedit illa manus:
Pella & Alexandri fato comes. hinc decus aio
Eſſe viros patriæ, non patriam eſſe viris.

EX TITVLO Εἰς ναυαγήσαντας, .i. In eos qui naufragium paſſi ſunt.

ΛΕΩΝΙΔΟΥ. Pag. 244.

Εἴη ποντοπόρῳ πλόος οὔριος· ἣν δ' ἄρ' ἀήτης
(Ὡς ἐμὲ) τοῖς ἀΐδεω προσπελάσῃ λιμέσι,

Μεμφέσθω μὴ λαῖτμα κακόξενον, ἀλλ' ἕο τόλμαν,
Ὅςτις ἀφ' ἡμετέρου πείσματ' ἔλυσε τάφου.

INTERPR. AD VERBVM.

Sit [vtinam] pontigrado nauigatio ſecunda : ſed ſi ventus
(Sicut me) inferorum admouerit [eum] portubus,
Accuſet nõ vndã inhoſpitalẽ, ſed ſuã ipſius audaciã,
Qui è noſtro ſepulchro retinacula ſoluerit.

IDEM LEONIDAE EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Ipſe quidẽ fauſtum curſum tibi cõprecor: at ſi
Te Stygiis, vt nos, applicet aura vadis,
Ne fluctum culpes: culpanda audacia certè
Eſt tua, qui funem hoc ſolueris è tumulo.

ΠΛΆΤΩΝΟΣ.

Ναυηγοῦ τάφος εἰμί· ὁ δ' ἀντίον, ἐστὶ γεωργοῦ.
Ὡς ἁλὶ καὶ γαίῃ ξυνὸς ὕπεστ' ἀΐδης.

INTERPR. AD VERBVM.

Naufragi tumulus ſum : qui autem è regione, eſt agricolæ.
[Proh] vt mari & terræ communis orcus ſubiacet.

IDEM PLATONIS EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Naufragus hac iaceo, iacet illa parte colonus.
Terræ vt cõmunis Styx patet atque mari.

A MORO.

Naufragus hac ſitus eſt, iacet illa ruſticus vr-
Ad Styga ſiue ſalo par via, ſiue ſolo. (na.

A CORNARIO.

Naufragi ego tumulus, qui contrà eſt, agricolæ
extat:
Sic maris & terræ cuncta in auerna ruũt.

ΛΕΩΝΙΔΟΥ.

Ναυηγοῦ τάφος εἰμὶ Διοκλέος· οἱ δ' ἀνάγονται,
(Φεῦ τόλμης) ἀπ' ἐμοῦ πείσματα λυσάμενοι.

INTERPR. AD VERBVM.

Naufragi tumulus ſum Dioclis: at iſti portu egrediuntur [vel, committunt ſe mari]
(O audaciam) ſolutis à me retinaculis.

IDEM LEONIDAE EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Naufragus hoc tumulo Diocles ſitus, & tamẽ
iſtis
(O nimiùm audaces) ſoluitur inde rudens.

AB ALCIATO.

Nauifragi ab tumulo nauem pro littore ſoluit
Nauta: magis fieri quid potuit temere?

ΠΟΣΕΙΔΙΠΠΟΥ. Pag.245.

Ναυτίλοι, ἐγγὺς ἁλὸς τί με θάπτετε; πολλὸν ἄνευθεν
Χῶσαι ναυηγοῦ τλήμονα τύμβον ἔδει.
Φρίσσω κύματος ἦχον, ἐμὸν μόρον. ἀλλὰ καὶ οὕτως
Χαίρετε, Νικήτην οἵτινες οἰκτείρετε.

INTERPR. AD VERBVM.

Nautæ, cur propter mare me humatis? valde procul
Extruere naufragi miſerum tumulum oportebat.
Horreſco vndarum ſtrepitũ, meam necem. ſed & ſic
Bene ſit vobis, Nicetem qui miſeramini.

IDEM POSIDIPPI EPIGR. carmine redditū ab HENR. STEPH.

Cur mare me propter tumulatis? naufraga mē-
AEquore debuerāt eſſe ſepulta procul. (bra
Horreſco vndarū ſtrepitū, mea fata. ſed & ſic
Munera grata datis, fauſtáq; cūcta precor.

ΠΛΆΤΩΝΟΣ.

Ναυηγόν με δέδορκας· ὃν ἡ κτείνασα θάλαττα,
Γυμνῶσαι πυμάτου φάρεος ᾐδέσατο.
Ἄνθρωπος παλάμῃσιν ἀταρβήτοις μ' ἀπέδυσεν,
Τόσσον ἄγος τόσσου κέρδεος ἀράμενος.
Κεῖνό κεν ἐνδύσαιτο, καὶ εἰν ἀΐδαο φέροιτο,
Καί μιν ἴδοι Μίνως τοὐμὸν ἔχοντα φάρος.

INTERPR. AD VERBVM.

Naufragum me intueris: quē mare, quod interfecit,
Nudare poſtrema veſte erubuit.
Homo [quidam] manibus impauidis me exuit,
Tantum ſcelus tantilli lucri [gratia] aggreſſus.
Illam [vtinam] induat, & in orci [domum] ferat,
Et illum videat Minos meam habentem veſtem.

IDEM PLATONIS EPIGR. carmine redditū ab HENR. STEPH.

Quæ mihi naufragio rapuerunt æquora vitā,
Vltima veſtis ab his non mihi rapta fuit.
Sed me ſed quidam dextra ſpoliauit atroci,
Tantum tantilla ob lucra patrans facinus.
Hāc vtinā indutus veſtē deſcendat ad orcū,
Et Minoe ipſo conſpiciente gerat.

ΣΙΜΩΝΊΔΟΥ.

Τούσδε ποτ' ἐκ Σπάρτας ἀκροθίνια Φοίβῳ ἄγοντας
Ἓν πέλαγος, μία νύξ, ἓν σκάφος ἐκτέρισεν.

INTERPR. AD VERBVM.

Hos olim ex Sparta manubias Phœbo aduehentes,
Vnum mare, vna nox, vnum nauigium funerauit.

IDEM SIMONIDIS EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Hos Phœbo è Sparta ſpoliorum dona ferentes,
Nox vna, vna Thetis funerat, vna ratis.

ἈΔΈΣΠΟΤΟΝ. Pag. 246.

Pag. 246.

Παῦσαι νηὸς ἐρετμὰ καὶ ἔμβολα τῷδ' ἐπὶ τύμβῳ
Αἰὲν ἐπὶ ψυχρῇ ζωγραφέων σποδιῇ.
Ναυαγοῖο τὸ μνῆμα· τί τῆς ἐνὶ κύμασι λώβης
Αὖθις ἀναμνῆσαι τὸν κατὰ γῆς ἐθέλεις;

INTERPR. AD VERBVM.

Deſine nauis remos & roſtra in hoc tumulo
Semper ſuper frigidum pingere cinerem.
Naufragi [eſt] hic tumulus. cur [acceptæ] in vndis iniuriæ
Memoriam renouare vis ei qui ſub terra eſt?

IDEM INCERTI AVTOris epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Deſine in hoc tumulo naues & pingere roſtra:
Pictura haud cineri conuenit iſta meo.
Naufragus hic ſitus eſt: cur quæ ſit paſſus ab vndis,
Defuncto in mentem nunc reuocare cupis?

ἈΝΤΙΠΆΤΡΟΥ.

Οὐδετέρης ὅλος εἰμὶ θανὼν νέκυς, ἀλλὰ θάλαττα
  Καὶ χθὼν τὴν ἀπ᾽ ἐμοῦ μοῖραν ἔχουσιν ἴσην.
Σάρκα γὰρ ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ὀστέα δ᾽ αὖτε
  Βέβρασται ψυχρῇ τῇδε παρ᾽ ἠϊόνι.

INTERPR. AD VERBVM.

Mortuus [ego] neutrius totus ſum defunctus, ſed
Et terra ex me partem habent æqualem. (mare
Carnem enim in mari comederunt piſces, oſſa autẽ
Eiecta ſunt æſtu in frigidum hoc littus.

IDEM ANTIPATRI EPIgramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Nec totus ſum terra tuus, ſum nec tuus, vnda:
Vnda, mei tibi pars, pars tibi terra mei.
Piſcibus eſca fuit caro noſtra, ſed oſſa furentes
Ad littus nobis applicuere Noti.

AB VRS. VELIO.

Neutra habet integrum, nec terra nec vnda, ſepultum:
Æqua adeò pars nunc ceſsit vtriq; mei.
Nã piſces carnẽ medio abſumpſere profundo,
Oſſa ſed in gelido littore ſparſa iacent.

AB ALCIATO.

Integer vllius non ſum: pars altera terræ
Contigit, æquoreis altera ceſsit aquis.
Conſumpſere meas Neptuni animalia carnes,
Ad tumulum fluctus littoreum oſſa tulit.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂.

Ἀνθέα τὸν ναυηγὸν ἐπὶ ςόμα Πηνειοῖο
Νυκτὸς ὑπὲρ βαιῆς νηξάμενον σανίδος,
Μουνιὸς ἐκ θάμνοιο θορὼν λύκος, ἄσκοπον ἄνδρα,
Ἔκτανεν. ὦ γαίης κύματα πιϰρότερα.

INTERPR. AD VERBVM.

Antheum naufragum, qui ad oſtium Penei
Noctu ſuper parua natauerat tabula, (rum,
Soliuagus ex dumo proſiliens lupus, necopinātē vi-
Interfecit. ô terræ pericula grauiora [quàm maris]

IDEM EIVSDEM ANTIpatri epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Anthea, quū Penei per noctē ad fluminis vn-
Adnaßet parua naufragus in tabula, (das
E dumo lupus exiliens nil tale timentem
Deuorat. ô terræ fluctus acerbe magis.

Habes eadem de re epigramma Leonidæ aliquanto poſt, cuius initium eſt, Ναυηγὸς γλαυκοῖο. *&c.*

ΣΤΑΤΥΛΛΙΟΥ ΦΛΑΚΚΟΥ.

Λαίλαπα καὶ μανίην ὀλοῆς προφυγόντα θαλάττης
Ναυηγὸν, Λιβυκαῖς κείμενον ἐν ψαμάθοις,
Οὐχ ἑκὰς ἠϊόνων, πυμάτῳ βεβαρημένον ὕπνῳ,
Γυμνὸν, ἀπὸ συγερῆς ὡς κάμε ναυφθορίης,
Ἔκτανε λυγρὸς ἔχις. τί μάτην πρὸς κύματ᾽ ἐμόχθει,
Τὴν ἐπὶ γῆς φεύγων μοῖραν ὀφειλομένην;

INTERPR. AD VERBVM.

Procellam & furorem exitialis elapſum maris,

Naufragum, Libycis iacentem in arenis,
Nō procul à littoribus, poſtremo grauatum ſomno,
Nudum, quum in triſti naufragio laborans fatigatus fuiſſet,
Interfecit tetra vipera. Cur fruſtrà aduerſus vndas laborem inſumebat,
Dum fugeret [.i. fugere & vitare conaretur] fatum quod in terra debebatur?

IDEM STATYLLII FLACci epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Qui pelagi rabidos vitarat naufragus æſtus,
Et cui perfugium terra Libyſſa dabat,
Supremo oppreſſum ſpumoſa ad littora ſomno,
Et nudum, (nuda vt mēbra natantis erāt)
Vipera dat letho. Cur fluctibus ille reſiſtens
Fata fugit, terra fata parante noua?

A MORO.

AEquoris inſanas euaſit naufragus vndas,
Triſtius Afra ſalo præbet arena ſolum.
Dū iacet, ecce, graui preſſus prope littora ſono,
Nudus, & infeſto feſſus abuſque freto,
Vipera trux perimit. Fruſtrà fugis æquora, fruſtrà,
Heu miſer: in terris debita fata tibi.

ΣΤΑΤΥΛΛΙΟΥ. Pag. 247.

Γρωνέα τὸν πρέσβυν, τὸν ἁλιτρύτου ἀπὸ κύμβης
Ζῶντα, τὸν ἀγκίστροις καὶ μογέοντα λίνοις,
Ἐκ δεινοῦ τρηχεῖα νότου κατέδυσε θάλαττα,
Ἔβρασε δ' εἰς κροκάλην πρώϊον ἠϊόνα,

Χεῖρας ἀποβρωθέντα. τίς οὐ νόον ἰχθύσιν εἴποι
Ἔμμεναι, οἳ μούνας αἷς ὀλέκοντο φάγον;

INTERPR. AD VERBVM.

Gryneum ſenem illum, è cymba in mari attrita
Viuentem, cuius labor erat circa hamos & retia,
Ex horrēdo Noto aſperum [redditū] mare demerſit,
Et æſtuando eiecit [ſeu expuit] matutinū [.i.manè] in arenoſum littus,
Manus adeſum. Quis non mentem piſcibus dicat
Eſſe, qui ſolas [manus] quibus peribant, ederunt?

IDEM EIVSDEM STATYLlij epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Grynea decrepitum, cui victū cymba parabat,
Cuíque labor circum retia totus erat,
Submerſit pelagus, venti turbante procella:
Manè in littoreas expuit æſtus aquas,
Exeſis manibus. Mens piſcibus eſſe negetur,
Solas vitæ hoſtes queîs libet eſſe ſuæ?

AB OBSOPOEO.

Longæuum æquorea viuētem Grynea cymba,
Cuius opus fuerant, hamus, arundo, linum,
Vndiuago rabidus ſubmerſit in æquore vētus:
Eiectum in littus manè cadauer erat,
Depaſtum palmas. Quis mentem piſcibus eſſe,
Qui modò roſerunt quo periêre, neget?

ἈΔΔΑΊΟΥ ΜΙΤΥΛΗΝΑΊΟΥ.

Ὁ γριπεὺς Διότιμος, ὁ κύμασιν ὁλκάδα πιστὴν,
Κὴν χθονὶ τὴν αὐτὴν οἶκον ἔχων πενίης·
Νήχετον ὑπνώσας, τὸν ἀμείλιχον ἵκετο πρὸς ἅδην,

Αὐτερέτης ἰδίῃ νηῒ κομιζόμενος.
Ἣν γὰρ ἔχε ζωῆς παραμύθιον, ἔσχεν ὁ πρέσβυς
Καὶ φθίμενος πύματον πυρκαϊῆς ὄφελος.

INTERPR. AD VERBVM.

Piſcator ille Diotimus, aduerſus fluctus nauem fidam,
Et in terra eandem habens domicilium paupertatis,
Quum inexpergiſcibili ſomno ſe dediſſet, immitem venit ad orcum,
Ipſemet ſibi remex propria naui vectus.
Quam enim habebat [antea] vitæ ſolamen [.i.qua vitam ſuſtentabat, ex ea victum parans] habuit hic ſenex
Etiam mortuus vltimum rogi adiumentum.

IDEM ADDAEI MITYLEnæi epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Piſcator fidam Diotimus habebat in vndis
Nauem, eadémque ſolo fida domus fuerat:
Perpetuo at captus ſomno conceſſit ad orcum,
Ipſe ſibi remex, ipſe ſuáque rate.
Nanque ea pauperiem viuo eſt ſolata, ſenémque
Defunctum buſti iuuit in officio.

ἈΡΓΕΝΤΑΡΊΟΥ.

Δίσμορος ἐκρύφθη πόντῳ νέκυς, ὃν παρὰ κῦμα
Ἔκλαυσεν μήτηρ μυρία Λυσιδίκη,
Ψεύστην αὐγάζουσα κενὸν τάφον. ἀλλά μιν δαίμων
Ἄπνοον αἰθυίαις θῆκεν ὁμορρόθιον,
Πνυταγόρην· ἔσχον δ᾽ κατ᾽ Αἰγαίην ἅλα πότμον,
Πρυμνούχους στέλλων ἐκ Βορέαο κάλως.

Ἀλλ' οὐδ' ὣς ναύτην ἔλιπον δρόμον· ἀλλ' ἀπὸ νηὸς,
Ἄλλην πὰρ φθιμένοις εἰσενέβην ἄκατον.

INTERPR. AD VERBVM.

Infelix abſconſus ſum [legendo ἐκρύφθην] mari defunctus, quem apud vndam
Defleuit mater infinitè [.i. infinitum in modum, vel immenſum] Lyſidice,
Mendacem intuens vacuum tumulum. ſed me Deus
Spiritus expertem fecit in fluctibus vnà cum mergis vagari,
Pnytagoram. nactus ſum autẽ in Ægeo mari mortẽ,
Puppim habentes [vel, ad puppim exporrectos] ſubducens à Borea rudentes. (è naui
Verùm ne ſic quidem nauticum reliqui curſum: ſed
Aliam apud mortuos ingreſſus ſum cymbam.

IDEM ARGENTARII EPIgramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Conditus æquore ſum, ſurdas quem plorat ad vndas
Fletibus innumeris Lyſidice genitrix,
Mendacem aſpectans tumulum. me ſors mala nanque
Addidit (heu) mergis fluctiuagis ſocium,
Pnytagorã: AEgæi ſubmerſit quẽ maris vnda,
Dum puppis funes ſubtraherẽ Boreæ.
Nauticus haúdque tamen mihi ceſſat curſus: en, orci
Ingredior nauem, naue mea egrediens.

ΦΙΛΙΠΠΟΥ. Pag. 248.

Ἠπείρῳ μ' ἀποδοῦσα νέκυν βηχεῖα θάλαττα,
Σύρεις καὶ τέφρης λοιπὸν ἔτι σκύβαλον.
Κἠν ἀΐδῃ ναυηγὸς ἐγὼ μόνος, οὐδ' ἐπὶ χέρσου
Εἰρήνην ἕξω φρικαλέης σπιλάδος.
Ἢ τύμβευε κρατοῦσα καθ' ὕδατος, ἢ παραδοῦσα
Γαίῃ, τὸν κείνης μηκέτι κλέπτε νέκυν.

INTERPR. AD VERBVM.

Continenti poſtquam me defunctum reddidiſti aſperum mare,
Trahis & cineris reliquum adhuc proiectamentum.
Etiam in orco naufragus ego ſolus, neque in terra
Pacem[.i.requiem]habebo ab horrifica ſyrti.
Aut retinens [me]tumula ſub aqua, aut poſtquã tradidiſti
Terræ, illius non amplius furare defunctum.

IDEM PHILIPPI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Quũ tua reddiderit noſtrũ terræ vnda cadauer,
O mare, cur cineres raptat et illa meos?
Solus, apud manes etiam, ſum naufragus: éſtque
Syrtis & in terra nunc metuenda mihi.
Vel ſub aquis ſepeli, vel ne furare cadauer,
Quod terræ, vt propriũ, tu modò reddideris.

ΛΕΩΝΙΔΟΥ. Pag. 250.

Ναυηγὸς γλαυκοῖο φυγὼν Τρίτωνος ἀπειλὰς
Αἰθεὺς, Φθιώτην οὐ φύγεν αἰνόλυκον.
Πλωειοῦ παρὰ χεῦμα γὰρ ὤλετο. φεῦ τάλαν, ὅστις
Νηρείδων Νύμφας ἴσχες ἀπιστοτέρας.

INTERPR. AD VERBVM.

Naufragus glauci quum effugiſſet Tritonis minas
Antheus, Phthiotam non effugit horrendũ lupum.
Penei enim apud fluentum interiit. Heu miſer, qui
Nereidibus Nymphas expertus es infideliores.

IDEM LEONIDAE EPIGR. carmine redditum ab HENR. STEPH.

Naufragus elapſus mortẽ Tritona minatum
Antheus, Phthiotæ non fugit ora lupi:
Vnde perit fauces ad Penei. Siccine fidæ
Sunt minus (heu) Nymphæ q̃ tibi Nereides?

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ. Pag. 250.

Χαῖρέ μοι ὦ ναυηγὲ· καὶ εἰς ἀΐδαο περήσας,
Μέμφεο μὴ πόντου κύμασιν, ἀλλ᾽ ἀνέμοις.
Κεῖνοι μέν σ᾽ ἐδάμασσαν· ἁλὸς δέ σε μείλιχον ὕδωρ
Ἐς χθόνα καὶ πατέρων ἐξεκύλισσε τάφοις.

INTERPR. AD VERBVM.

Vale mihi [vel Salue] ô naufrage: & quum in orci [domum] traieceris,
Accuſa non maris fluctus, ſed ventos:
Illi quidem te oppreſſerunt, at maris te mitis aqua
In terram & patrum ſepulchra deuoluit.

IDEM IVLIANI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Naufrage iam valeas: & in orci ſede memẽto
De ventis, non de fluctibus (oro) queri.
Te domuêre illi: in terram tumulóſq; paternos
Te pelagi contrà blanda reuoluit aqua.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ. Pag. 251.

Πλώεις, ναυηγόν με λαβὼν, καὶ σήματι χώσας.
Πλῶε, Μαλειάων ἄκρα φυλασσόμενος.
Αἰεὶ δ' εὐπλοΐην μετέποις φίλος· ἢν δέ τι ῥέξῃ
Ἄλλο τύχη, τοίων ἀντιάσαις χαρίτων.

INTERPR. AD VERBVM.

Nauigas, poſtquam me naufragum ſuſcepiſti, & tumuli aggere texiſti.
Nauiga, à Malearum promontoriis cauens.
Atque [vtinam] ſemper proſperam nauigationē cōſequaris, amice: ſed ſi aliquid fecerit
Aliud fortuna, talia nanciſcaris beneficia.

IDEM EIVSDEM IVLIANI epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Nauifragum qui me tumulo dignaris, abito,
Saxa Malearum quàm fugienda memor.
Et faueat maris vnda tibi: ſed ſi tamen iſtud
Fors renuat, quod das munus, & ipſe feras.

ΛΕΩΝΙΔΟΥ. Pag. 252.

Ἄτρομος ἐκ τύμβου λύε πείσματα ναυηγοῖο·
Χ' ἡμέων ὀλλυμένων ἄλλος ἐποντοπόρει.

INTERPR. AD VERBVM.

I ntrepidus ex tumulo naufragi ſolue retinacula:
Etiam nobis pereuntibus alius pontigrada naue vehebatur.

IDEM LEONIDAE EPIGR. carmine redditū ab HENR. STEPH.

E tumulo funem dubites ne ſoluere noſtro:
Me pereunte, alij tunc quoque vela dabāt.

A CORNARIO.

Naufragi trepidus dubitas ſoluiſſe rudentes?
Nauibus & poſt nos pontus onuſtus erit.

ἌΔΗΛΟΝ.

Ἐμπορίης λήξαντα Φιλόκριτον, ἄρτι δ' ἀρότρου
Γευόμενον ξείνη Μέμφις ἔκρυψε τάφῳ.
Ἔνθα δραμὼν Νείλοιο πολὺς ῥόος, ὕδατι λάβρῳ
Τἀνδρὸς τὴν ὀλίγην βῶλον ἀπημφίασε.
Καὶ ζωὸς μὲν ἔφευγε πικρὴν ἅλα, νῦν δὲ καλυφθεὶς
Κύμασι, ναυηγὸν σχέτλιος ἔσχε τάφον.

INTERPR. AD VERBVM.

Philocritum, qui mercaturam exercere deſierat, & nuper aratrum
Guſtauerat, peregrina Memphis condidit ſepulchro.
Quò currens Nili ingens vnda, aquis impetuoſis
Viri illius paruam glebam denudauit.
Et viuus quidem vitabat acerbum mare, nunc autem contectus
Vndis, naufragum miſer habuit tumulum.

IDEM INCERTI AVTO-ris epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Mercatorem olim Marcum, nupérq; colonum,
Memphi peregrino condideras tumulo:
Magnæ Nili vndæ quò procurrêre, virúmque
Nudarunt parua quæ ſepelibat humo.
Ergo qui viuus pontum vitabat, ab vndis
Nunc ita contecto naufragus eſt tumulus.

ἈΔΗΛΟΝ. Pag. 253.

Ναυτίλε, μὴ πεύθου τίνος ἐνθάδε τύμβος ὅδ᾽ εἰμί,
Ἀλλ᾽ αὐτὸς πόντου τύγχανε χρηστοτέρου.

INTERPR. AD VERBVM.

Nauta, ne percontare cuius hîc tumulus iſte ſim,
Sed ipſe mare [vtinam] conſequaris mitius.

IDEM INCERTI AVTOris epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Nauita, cuius ſim ne percontere ſepulchrum,
Sed tibi contingat mitius eſſe mare.

A CORNARIO.

Nauita, ne quæras poſita hæc cui parua colūna (eſt,
Sed tibi ſit ponti mitior aura, precor.

AB OBSOPOEO.

Heus bone, ne quæras cuius ſim, nauta, ſepul-(chrū,
Sed fruere ipſe mari pſperiore tamē.

ἈΣΚΛΗΠΙΑΔΟΥ. Pag. 256.

Ὀκτὼ μευ πήχεις ἄπεχε τρηχεῖα θάλασσα,
Καὶ κύμαινε, βόα θ᾽ ἡλίκα σοὶ δύναμις.
Ἢν δὲ τὸν Εὐμάρεω καθέλῃς τάφον, ἄλλο μὲν οὐδὲν
Χρήσιμον, εὑρήσεις δ᾽ ὀστέα καὶ σποδιήν.

INTERPR. AD VERBVM.

Octo à me cubitos abſis aſperum mare,
Et fluctua, ac vociferare quantum potes.
Quòd ſi Eumaris euerteris tumulū, aliud quidē nihil
Boni, ſed inuenies oſſa & cinerem.

IDEM ASCLEPIADIS Epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Octo à me cubitos Thetis importuna recede,
Túncque tuo exundans vociferare modo.
Si tamẽ erueris tumulũ mihi, quid Thetis inde,
Quid cinerẽ præter, præter & oſſa feres?

ΑΝΤΙΠΑΤΡΟΥ.

Καὶ νέκυν ἀτρήϊστος ἀνιήσει με θάλασσα
Λύσιν, ἐρημαίῃ κρυπτὸν ὑπὸ σπιλάδι,
Στρηνὲς ἀεὶ φωνεῦσα παρ' οὔατι, καὶ παρὰ κωφὸν
Σῆμα. τί μ' ἄνθρωποι τῇδε παρῳκίσατε;
Ἣ πνοιῆς χήρωσε τὸν οὐκέτι φορτίδι νηΐ
Ἔμπορον, ἀλλ' ὀλίγης ναυτίλον εἰρεσίης.
Θηκαμένη ναυηγόν. ὁ δ' ἐκ πόντοιο ματεύων
Ζωὴν, ἐκ πόντου καὶ μόρον εἱλκυσάμην.

INTERPR. AD VERBVM.

Etiã mortuo implacabile moleſtiã exhibebit mihi
Lyſidi, qui conditus ſum ſub deſerto ſaxó, (mare
Semper clamans ad aurem, & apud ſurdum
Sepulchrũ. Cur me homines huic vicinũ collocaſtis?
Quæ ſpiritu [me] orbauit, quum non amplius oneraria naue
Mercaturam exercerem, ſed exigui eſſem nauta remigii:
Efficiens naufragum. qui autem ex mari quærebam
Vitam, ex mari & mortem attraxi.

IDEM ANTIPATRI EPIgramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Anget & extinctũ maris implacabilis vnda,

Dum me deſertus contegit hic ſcopulus.
Illa boatu aures quatiet ſurdúmq; ſepulchrũ.
Ah vicina illi cur ego ſede locor?
Quæ me non nauis vectorem ditis, vt antè,
Exigui nautam ſed modò remigij,
Naufragio extinxit. ſic dũ ſperatur ab vndis
Vita mihi, ex vndis mors inopina venit.

ἸΣΙΔΏΡΟΥ.

Ἐκ γαιωμορίης Ἐτεοκλέα πόντιος ἐλπὶς
Εἵλκυσεν, ὀθνείης ἔμπορον ἐργασίης.
Νῶτα δὲ Τυρσηνῆς ἐπάτευν ἁλός· ἀλλ᾽ ἅμα νηῒ
Πρηνιχθεὶς, κείνης ὕδασιν ἐγκατέδυν,
Ἀθρόον ἐμβρείσαντος ἀήματος. οὐκ ἄρ᾽ ἀλωὰς
Ὡὐτὸς ἐπιπνείει καὶ εἰς ὀθόνας ἄνεμος.

INTERPR. AD VERBVM.

Ex agricultura me Eteoclem marina ſpes
Traxit, peregrinæ mercatorem negotiationis.
Terga autem Tyrrheni calcabã maris, ſed vnà cum nauí
Pronus delapſus, illius aquas ſubii,
Quum ventus impetuoſe incubuiſſet. non equidem areas
Idem perflat & vela ventus.

IDEM ISIDORI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Ex agro me Eteoclẽ pelagi pellexit ad vndas
Spes mihi ab externa quæ data merce lucri.
Tyrrhenum mare iam ſulcabã, quũ mea mecũ
In medios fluctus præcipitata ratis,

A ſubitis impulſa Notis. haud area certè
Perflātur vento curuáque vela pari.

EX TITVLO Εἰς νέους καὶ νέας, .i. In Iuuenes.

ΕΥ᾽ΤΟΛΜΙ´ΟΥ. Pag. 260.

Παρθενικὴν Ἑλένην μετ᾽ ἀδελφεὸν ἄρτι θανόντα,
Δειλαίη μήτηρ κόψατο διπλασίως.
Μνηστῆρες δ᾽ ἐστόνησαν ἴσον γόον. ἦν γὰρ ἑκάστῳ
Θρηνεῖν τὴν μήπω μηδενὸς, ὡς ἰδίην.

INTERPR. AD VERBVM.

Virginem Helenam, poſt fratrem nuper mortuum,
Miſera mater planxit dupliciter.
Proci autem fleuerũt parẽ fletũ. licebat enim vni- (cuiq;
Lugere eam quæ nondum erat cuiuſquam, tanquam propriam.

IDEM EVTOLMII EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Funera nũc Helenes, paulo poſt funera fratris,
Deplorat, duplis mæſta parens lacrymis.
At gemitus par iſte procis: quia cuique licebit,
Quæ nullius erat, flere velut propriam.

ΒΙΑ´ΝΟΡΟΣ. Pag. 261.

Θειονόης ἔκλαιον ἐμῆς γάμον, ἀλλ᾽ ἐπὶ παιδὸς
Ἐλπίσι κουφοτέρας ἔστενον εἰς ὀδύνας.
Νῦν δέ με καὶ παιδὸς φθονερή τις ἐνόσφισε μοῖρα.
Φεῦ, βρέφος ἐψεύσθην καί σε τὸ λειπόμενον.

Φερσεφόνη, τόδε παιδὸς ἐπὶ θρηνοισιν ἄκουσον,
Θὲς βρέφος ἐς κόλπους μητρὸς ἀποιχομένης.

INTERPR. AD VERBVM.

Theonoes meæ plorabam nuptias, ſed ob filii
Spem leuiores ſuſpirabam in mœrores.
Nunc autem me etiam filio inuida quæpiam priuauit ſors.
Eheu, infãs, etiã de te qui ſupereras, ſpe fruſtratus ſũ.
Proſerpina, hoc patris in luctibus audito,
Impone infantem gremio matris defunctæ.

IDEM BIANORIS EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Theonoæ uxoris lugebam fata, ſuperſtes
Sed ſolabatur ſpe puer vſque bona.
At nunc inuidit puerum quoq; Parca tenellũ:
De te etiam reliquo ſpes mea vana puer.
At cõcede vel hoc lacrymis Proſerpina patris,
Defunctæ ut matris des manibus puerum.

EX TITVLO Εἰς ποιητάς, .i. In poetas.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ ἀπὸ ὑπάρχων, Αἰγυπτίου.
Εἰς Ἀρχίλοχον. Pag. 271.

Κέρβερε, δειμαλέην ὑλακὴν νεκύεσσιν ἰάλλων,
Ἤδη φρικαλέον δείδιθι καὶ σὺ νέκυν.
Ἀρχίλοχος τέθνηκε· φυλάσσεο θυμὸν ἰάμβων
Δριμὺν, πικροχόλου γεινόμενον στόματος.
Οἶσθα βοῆς κείνοιο μέγα σθένος, εὖτε Λυκάμβεω
Νηῦς μία σοὶ δισσὰς ἤγαγε θυγατέρας.

INTERPR. AD VERBVM.

In Archilochum.

Cerbere, formidabilem latratum in mortuos emit-
Iam & tu horrendū timeto viciſſim mortuū. (tens,
Archilochus mortuus eſt: caue ab ira iamborum
Aſpera, quæ gignitur ab ore amarum fel habente.
Expertus es clamoris eius magnam vim, quum Ly-
cambis
Duas filias tibi nauis vna aduexit.

IDEM IVLIANI EPIGR. carmine redditū ab HENR. STEPH.

Qui latratu vmbras ſolitus terrere triformi,
Nunc vmbram metuas, Cerbere, terribilē.
Occidit Archilochus: furor eſt metuendus iābi,
Bile tumens illi quem ſua lingua parit.
Vis clamorū eius tibi tum patefacta, Lycābæ
Aduexit natas quum ratis vna duas.

AB OBSOPOEO.

Cerbere, qui trepidas terres latratib⁹ vmbras,
Terribiles manes nunc quoque dire time.
Occidit Archilochus, nigri caue virus iambi,
Quod vomet irato dirus ab ore furor.
Noſti clamorem illius, tibi nempe Lycambæ
Quum geminas natas attulit vna ratis.

ΕἸΣ ΤῸΝ ΑὙΤΌΝ.

Νῦν πλέον ἢ τὸ πάροιθε πύλας κρατεροῖο βερέθρου,
Ὄμμασιν ἀγρύπνοις τρικάρηνε φύλασσε κύον.
Εἰ γὰρ φέγγος ἔλειπον, ἀλυσκάζουσαι ἰάμβων
Ἄγριον Ἀρχιλόχου φθέγμα, Λυκαμβιάδες.

Πῶς ὐκ αὖ προλίπῃ σκοτίων πυλεῶνας ἐναύλων
    Νεκρὸς ἅπας, φεύγων τάρβος ἐπεσβολίης;

INTERPR. AD VERBVM.

In eundem.

Nunc magis quàm antea portas robuſti barathri?
Oculis vigilibus triplex canis ſeruato.
Si enim lumen deſeruerunt, vitantes iamborum
Feram Archilochi vocem, Lycambiades,
Quomodo non deſerat tenebricoſorum portas domiciliorum
Mortuus omnis, fugiens metum maledicentiæ?

IDEM EPIGRAMMA CARmine redditũ ab HENR. STEPH.

Nunc magis, immanis tutãda ad clauſtra barathri,
*   Nunc canis ô triplex, nunc vigilent oculi.*
Nam ſi dũ Archilochi ſæuis terrentur iambis,
*   Chara ſe orbarunt luce Lycambiades:*
Quî non continuò tenebroſo migret ab orco
*   Vmbra omnis, linguæ tetra venena timens?*

ΕἸΣ ΤΌΝ ΑΥ̓ΤΌΝ.

Σῆμα τόδ' Ἀρχιλόχου παραπόντιον, ὅς ποτε πικρὴν
    Μοῦσαν ἐχιδναίῳ πρῶτος ἔβαψε χόλῳ,
Αἱμάξας Ἑλικῶνα τὸν ἥμερον. οἶδε Λυκάμβης,
    Μυρόμενος τρισσῶν ἅμματα θυγατέρων.
Ἠρέμα δὴ παράμειψον ὁδοιπόρε, μή ποτε τοῦδε
    Κινήσῃς τύμβῳ σφῆκας ἐφεζομένοις.

In eundem.

Archilochi [eſt]hic tumulus maritimus, qui quondam amaram
Muſam vipereo primus tinxit felle,
Cruẽtato Helicone manſueto.expertus eſt Lycãbes,
Deflens trium laqueos filiarum.
Sine ſtrepitu tranſi viator,ne huius
Sepulchro inſidentes veſpas commoueas.

IDEM EPIGRAMMA CARmine redditum ab HENR. STEPH.

Archilochi hic tumulus propter mare,qui ſua primus
Carmina felle auſus tingere vipereo,
Sãguine clemẽtẽ maculans Helicona. Lycãbẽ
Natarum hoc laquei ſat docuere trium.
Tu tacito tranſito gradu,ne fortè viator
Irrites veſpas quas habet hic tumulus.

A B OBSOPOEO.

Archilochus iacet hoc in littore tectus,amara
Cuius vipereo carmina felle madent.
Sanguine fœdauit Muſarũ Helicona: Lycãbes
Luget natarum turpia lora trium.
Hoſpes abi tacitè,moueas ne fortè crabrones,
Illius in tumulo quos habitare vides.

ἈΝΤΙΠΆΤΡΟΥ.

Εἰς Ἴβυκον. Pag. 278.

Ἴβυκε, ληϊσαί σε κατέκτανον ἔκποτε νήσου
Βάντες ἐρημαίην ἄστιβον ἠϊόνα·

Πόλλ' ἐπιβωσάμενον γεράνων νέφος, αἵ τοι ἵκοντο
  Μάρτυρες ἄλγιστον ὀλλυμένῳ θάνατον.
Οὐδὲ μάτην ἰάχησας· ἐπεὶ ποινή τις ἐριννὺς
  Τῶνδε διὰ κλαγγὴν τίσατο σεῖο φόνον,
Σισυφίην κατὰ γαῖαν. ἰὼ φιλοκερδέα φῦλα
  Ληϊστέων, τί θεῶν οὐ πεφόβησθε χόλον;
Οὐδὲ γὰρ ὁ προπάροιθε κανὼν Αἴγισθος ἀοιδὸν,
  Ὄμμα μελαμπέπλων ἔκφυγεν Εὐμενίδων.

INTERPR. AD VERBVM.

In Ibycum.

Ibyce, prædones te interfecerunt ex inſula aliquãdo
Egreſſum in deſertũ incalcatum [.i.nullius pedibus calcatum] littus:
Quum multum inuocaſſes gruum nubem, quæ tibi venerunt
Teſtes triſtiſſima pereunti morte.
Neq; fruſtrà clamaſti: ſiquidẽ pœna quædã Erinnys
Horum ob clangorem vlta eſt tuam cædem,
Siſyphia in regione. Proh lucri cupida natio [ſeu gens]
Prædonum, cur deorum non formidatis iram? [vel, quî fit vt non formidetis]
Neque enim Ægiſthus qui antea interfecit cantorẽ,
Oculum Eumenidũ effugit nigros peplos geſtantiũ.

In ſecundo uerſu lego βαίτ' ἐς

IDEM ANTIPATRI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Eripuere tibi dulcem, miſer Ibyce, lucem
  Prædones, loca dum deuia fortè petis.
Tum tibi ſæpe gruũ eſt exercitus inclamatus,
  Tam diræ teſtis quum foret ille necis.

Irritus haúdq; fuit clamor. nã cædis Erinnys
Ex clangore gruum eſt hoc ſcelus vlta tuæ,
Ora in Siſyphia. Lucrum ſic te allicit, ô gens
Prædonum, vt diuûm nil moueare metu?
Ipſe nec AEgiſthus, quondam cantore necato,
Vltores oculos Eumenidum latuit.

A PETRO AEGIDIO.

Quondam ad deſertum veniẽtes Ibyce littus
Vitam prædones eripuêre tibi,
Sæpe gruum nubẽ imploranti, quæ tibi teſtes
Aduenêre necis, quum morerere, tuæ.
Attamẽ haud fruſtrá: ſiquidẽ clãgore volucrũ
Siſyphio cædem eſt Eumenis vlta ſolo.
Latronũ genus heu cupidũ lucri atq; rapinæ,
Cur vos nequaquam terruit ira deûm?
Quãdo nec AEgiſthus, vatẽ qui occiderat o-
Atrarũ occurſus fugerat Eumenidũ. (lim,

EX TITVLO Εἰς φιλοσόφους, .i. In philoſophos.

ἈΔΗΛΟΝ: Εἰς Δημόκριτον. Pag. 283.

Εἰ καὶ ἀμειδήτων νεκύων ὑπὸ γαῖαν ἀνάσσεις,
Φερσεφόνη, ψυχὴν δέχνυσο Δημοκρίτου,
Εὐμενέως γελόωσαν. ἐπεὶ καὶ σεῖο τεκοῦσαν,
Ἀχνυμένην ἐπὶ σοι, μοῦνος ἔκαμψε γέλως.

INTERPR. AD VERBVM.

Etiamſi riſus expertium defunctorum ſub terra regina es,

Proſerpina, animam excipe Democriti,
Beneuolè ridentem. nam & tuam matrem,
Mœrentem propter te [vel mœſtam de te] ſolus flexit riſus.

IDEM INCERTI AVTOris epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Nunquam ridentis teneas Proſerpina quãuis
Regna orci, manes accipe Democriti,
Blandùm ridentis. nam te mœſtiſſima lugens
Flexa fuit riſus & tua mater ope.

Ὡς ἀπὸ τοῦ Διογένους. Pag. 284.

Πάντα φέρω πορθμῆϊ· λέλοιπα γὰρ οὐδὲν ὑπὲρ γῆς.
Ἀλλὰ κύον σαίνοις Κέρβερε τόν με κύνα.

INTERPR. AD VERBVM.

Tanquã à Diogene [dicuntur quæ ſequuntur.]
Omnia fero ad portitorem: reliqui enim nihil ſuper terram.
Verùm canis blãdiaris Cerbere mihi qui ſum canis.

IDEM EPIGRAMMA CARmine redditum ab HENR. STEPH.

Nil liqui in terris: porto omnia noſtra Charõti.
At blandire canis Cerbere (quæſo) cani.

EX LIBRO IIII.

Titulo Εἰς ἀγάλματα ζώων, id eſt, In ſimulachra animantium.

ἈΝΑΚΡΕΌΝΤΟΣ εἰς τὴν Μύρωνος βοῦν. Pag. 302.

Βουκόλε τὰν ἀγέλαν πόῤῥω νέμε· μὴ τὸ Μύρωνος
Βοίδιον, ὡς ἔμπνουν, βουσὶ συνεξελάσῃς.

INTERPR. AD VERBVM.

Bubulce armentum procul paſce: ne Myronis
Buculam, tanquam ſpirantẽ, vnà cum bobus abigas.

IDEM ANACREONTIS Epigramma carmine redditum ab HENR. STEPH.

Paſce gregẽ procul hinc: abigatur ne ſimul iſta
(Sic veluti ſpirans) vacca, Myronis opus.

AB AVSONIO.

Paſce greges procul hinc: ne quæſo bubulce Myronis
AEs, veluti ſpirans, cum bubus exagites.

AB ALCIATO.

Paſtor age armẽtũ procul hinc: ne fortè Myronis
Sectetur tauros bucula viua tuos.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂. Εἰς τὸ αὐτό. Pag. 303.

Βοίδιον οὐ χοαίοις τετυπωμένον, ἀλλ᾽ ὑπὸ γήρως
Χαλκωθὲν, σφετέρῃ ψεύσατο χειρὶ Μύρων.

INTERPR. AD VERBVM.

Buculam non in fuſoriis vaſis formatã, ſed quæ ſenectute
Æreã duritiẽ accepit, ſuæ manui falſò attribuit Myrõ.

IDEM EIVSDEM ANAcreontis epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Nō cælū hanc ſculpſit, ſed in æs quā lōga ſene-
Vertit, mentiris nunc opus eſſe tuū. (ctus

AB ALCIATO.

Haud ego cocta focis, ſed aheno nigra colore
Ob ſenium, ipſe ſua finxit vt arte Myron.

ΕΥ̓ Η῾ΝΟΥ. Εἰς τὸ αὐτό.

Ἢ τὸ δέρας χάλκειον ὅλον βοῒ τᾷδ' ἐπίκειται
Ἔκτοθεν, ἢ ψυχὴν ἔνδον ὁ χαλκὸς ἔχει.

INTERPR. AD VERBVM.

Aut pellis ærea tota boui iſti impoſita eſt
Exterius, aut animam intus æs habet.

IDEM EVENI EPIGR. carmine redditū ab HENR. STEPH.

Exterius tegit hāc aut pellis ahenea vaccā,
Aut hoc æs anima non caret interius.

AB VRSINO VELIO.

Aut pecudē hāc circum velauit ahenea pellis,
Aut vis huic æri viuida ſubtus ineſt.

AB ALCIATO.

Ferrea tota boui huic aut eſt ſuperillita pellis,
Extrà animā aut intus ferrea pellis habet.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂.

Αὐτὸς ἐρεῖ τάχα τοῦτο Μύρων, Οὐκ ἔπλασα ταύταν
Τὰν δάμαλιν, ταύτας δ' εἰκόν' ἀπεπλασάμην.

INTERPR. AD VERBVM.

Ipſe dicet fortaſſis hoc Myron, Non finxi hanc
Iuuencam, ſed huius imaginem effinxi [ſeu expreſſi]

IDEM EIVSDEM EVENI epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Dixerit ipſe Myron, Nō à me hæc ficta iuuēca
Sed certè expreſſa eſt hui⁹ imago mihi. (eſt,

AB VRS. VELIO.

Ipſe Myron dicet, Noſtræ non bucula dextræ
Iſta, ſed iſtius ſculpſimus effigiem.

ΛΕΩΝΙΔΟΥ. Εἰς τὸ αὐτό.

Οὐκ ἔπλασέν με Μύρων, ἐψεύσατο· βοσκομένην δὲ,
Ἐξ ἀγέλας ἐλάσας δῆσε βάσει λιθίνᾳ.

INTERPR. AD VERBVM.

In idem.

Non finxit me Myron, mentitus eſt: ſed paſcentem
Exarmēto quum abegiſſet, vinxit ad baſin lapideā.

IDEM LEONIDAE EPIGR. carmine redditū ab HENR. STEPH.

Non Myro me vaccam finxit: mētitur: abactā
Armento, ad ſaxi vinxit at ille baſin.

AB VRS. VELIO.

Non ego mendaci ſic ſum cælata Myroni,
Qui grege depulſam vinxit ad hūc lapidē.

ἈΝΤΙΠΆΤΡΟΥ ΣΙΔΩΝΊΟΥ.

Εἰς τὸ αὐτό.

Εἰ μή μου ποτὶ τᾷδε Μύρων πόδας ἥρμοσε πέτρᾳ,
Ἄλλαις ἂν νεμόμαν βουσὶν ὁμοῦ δάμαλις.

INTERPR. AD VERBVM.

Niſi meos pedes ad hunc Myro alligaſſet lapidem,
Cum cæteris paſcerem bubus iuuenca.

IDEM ANTIPATRI SIDOnij epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Ni Myro ſaxa pedes mihi deuinxiſſet ad iſta,
Cum reliquis vellem paſcere vacca bubus.

AB VRSINO VELIO.

Ni mea mẽbra Myron fixiſſet marmore duro,
Bucula cum reliquo paſcerer ipſa grege.

AB ALCIATO.

Huic niſi me aptaßet ſaxo ars præclara Myronis,
Eßẽ inter reliquos paſcua læta greges.

A SLEIDANO.

Iſti fixa petræ ni ſtarem vacca Myronis,
Paſcere cum reliquis herbida prata velim.

ἈΝΤΙΠΆΤΡΟΥ. Εἰς τὸ αὐτό.

Μόσχε, τί μοι λαγόνεσσι προσέρχεαι; τίπτε δὲ μυκᾷ;
Ἁ τέχνα μαζοῖς οὐκ ἐνέθηκε γάλα.

INTERPR. AD VERBVM.

In idem.

Vitule, cur ad mea ilia accedis? cur verò mugis?
Ars mammis non indidit lac.

IDEM ANTIPATRI EPIgramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Cur vitule his noſtris ſic mugis ilibus adſtãs?
Ars noſtris nullum lac dedit vberibus.

AB AVSONIO.

Erraſti attendens hæc ilia noſtra iuuence:
Non manus artificis lac dedit vberibus.

A SLEIDANO.

Qua ſpe ſic ꝑperas modò ad ilia noſtra iuuēce?
Non etenim artificis lac mihi dextra dedit.

ΕἸΣ ΤῸ ΑὙΤΌ.

Ἁ δάμαλις (δοκέω) μυκήσεται· ἢν δὲ βραδύνῃ,
Χαλκὸς ὁ μὴ νοέων, αἴτιος, οὐχὶ Μύρων.

INTERPR. AD VERBVM.

In idem.

Hæciuuenca (opinor) mugiet: quòd ſi moretur,
Æs intellectu non præditum, in cauſa eſt, non autem
Myron.

IDEM EPIGRAMMA CARMINE redditum ab HENR. STEPH.

Mugiet hæc, credo: quòd ſi mugire moratur,
Culpa æris, ſenſu quod caret, haúdque fabri.

ἈΝΤΙΠΆΤΡΟΥ.

Εἰς τὸ αὐτό.

Ἁ δάμαλις (δοκέω) μυκήσεται. ἦ ῥ' ὁ Προμηθεὺς
Οὐχὶ μόνος, πλάττεις ἔμπνοα καὶ σὺ Μύρων.

INTERPR. AD VERBVM.

In idem.

Hæc iuuēca (opinor) mugiet. equidē Prometheus
Nō ſolus [fingit] fingis ſpirantia tu quoque Myron.

IDEM ANTIPATRI EPIgramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Mugiet hæc (credo) tua bucula. viua Prome-
Nō fingit ſolus, fingit & ipſe Myrō. (theus

AB VRS. VELIO.

Bucula (opinor) & hæc citò mugiet: ipſe Prometheus
Haud ſol⁹, fingis tu quoq; viua Myrō.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ τοῦ Βιθυνοῦ. Pag. 304.

Ὧδε Μύρων μ' ἔστησε τὸ βοΐδιον· οἱ δὲ νομῆες
Βάλλουσί με λίθοις ὡς ἀπολειπόμενον.

INTERPR. AD VERBVM.

Hîc Myron me buculam collocauit: at paſtores
Petunt me lapidibus tāquam quæ à tergo relinquar
[à cæteris. vel, tanquam abſim à reliquo armēto.]

IDEM DEMETRII BITHYNI epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Hîc Myro me vitulā defixit: at ecce, bubulci
Saxis, quòd reliquas nō ſequar, vſq; petūt.

ΜΑΡΚΟΥ ἈΡΓΕΝΤΑΡΙΟΥ.

Βουκόλον ἢν ἐσίδῃς τὸν ἐμόν, ξένε, τοῦτ' ἔπος αὐτῷ
Εἰπόν, ὅτι ὁ πλάστης ὧδε μ' ἔδησε Μύρων.

INTERPR. AD VERBVM.

Bubulcum ſi videris meum, hoſpes, hoc verbum ipſi
Dicito, quòd fictor hîc me alligauit Myron.

IDEM MARCI ARGENTARIJ epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Hoſpes, dic noſtro (videas ſi fortè) bubulco,
Aſtrictam me nunc hîc retinere fabrum.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂.

Τὰν βοῦν τάνδ' ὁ Μύρων ξεῖν' ἔπλασεν, ἢν ὅδε μόσχος

Ὡς ζῶσαν σαίνει μητέρα δερκόμενος.

INTERPR. AD VERBVM.

Bouem hanc Myron finxit, hoſpes, cui hic vitulus
Adblanditur, tanquam viuentem matrem intuens.

IDEM EIVSDEM EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Huic vitulus vaccæ adblãditur, quã Myro finxit,
Et ſpectat, matrem nõ ſecus atq; ſuã.

ΔΙΟΚΡΙΔΟΣ. Εἰς τὸ αὐτό.

Ταῦρε μάτην ἐπὶ πόρτιν ἐπείγεαι, ἔστι γὰρ ἄπνους.
Ἀλλά σε βουπλάστας ἐξαπάτησε Μύρων.

INTERPR. AD VERBVM.

In idem.

Taure fruſtrà ad vaccam contendis: eſt enim ſpiritus expers.
Sed te boum fictor decepit Myro.

IDEM DIOCRIDIS EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

In vaccã fruſtrà taure irruis haud animatã.
Sic te ſolerti decipit arte Myron.

Εἰς τὸ αὐτό.

Σεῖο Μύρων δαμάλει παρακάτθανε μόσχος ἀλαθεὶς,
Καὶ γάλα πιστεύων χαλκὸν ἔσωθεν ἔχειν.

INTERPR. AD VERBVM.

Tuæ, Myron, vaccæ admortuus eſt vitulus euagatus,
Etiam lac credens æri intus eſſe.

IDEM EPIGRAMMA CARmine redditum ab HENR. STEPH.

Iſta tuæ vaccæ vitula eſt immortua mammis,
AEri dum credit lac quoque ineſſe, Myro.

ΕἸΣ ΤῸ ΑΥ᾿ΤΌ.

Φεῦ, ὁ Μύρων, πλάσας οὐκ ἔφθασας· ἀλλά σε χαλκὸς,
Πρὶν ψυχὴν βαλέειν, ἔφθασε πηγνύμενος.

INTERPR. AD VERBVM.

Proh, Myron, non anteuertiſti in fingendo: ſed æris,
Antequam animam immiſiſſes, te anteuertit rigor.

IDEM EPIGRAMMA CARmine redditũ ab HENR. STEPH.

Non, Myro, præuentum æs arte eſt tibi: ſed rigor æris
Præueniens, animæ non ſinit eſſe capax.

ΕἸΣ ΤῸ ΑΥ᾿ΤΌ.

Χαλκείην τύπτεις δάμαλιν. μέγα σ' ἤπαφε τέχνη,
Βουκόλε· τὴν ψυχὴν οὐ προσέθηκε Μύρων.

INTERPR. AD VERBVM.

Æream verberas vaccam. valde te decepit ars,
Bubulce: animam non addidit Myron.

IDEM EPIGRAMMA CARmine redditum ab HENR. STEPH.

AErea quã cædis, vacca eſt. ars te ipſa, bubul-(ce,
Decipit: huic animã nõ dedit ipſe Myro.

ἸΟΥΛΙΑΝΟΥ͂ ἀπὸ ὑπάρχων, Αἰγυπτίου.

Εἰς τὸ αὐτό. Pag. 305.

Πόρτιν τήνδε Μύρωνος ἰδὼν, τάχα τοῦτο βοήσεις,
Ἡ φύσις ἄπνοός ἐστιν, ἢ ἔμπνοος ἔπλετο τέχνη.

INTERPR. AD VERBVM.

In idem.

Vaccã hanc Myronis intuitus, fortaſſe hoc clamabis,

Natura ſpiritus expers eſt, aut ſpiritu prædita facta
eſt ars.

IDEM IVLIANI EPIGR.
carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Hac vacca incipies viſa clamare Myronis,
Exanimis natura vel eſt, animata vel eſt ars.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂. Εἰς τὸ αὐτό.

Βουκόλε, ποῖ προθέειν με βιάζεαι; ἴσχεο νύσσων·
Οὐ γάρ μοι τέχνη καὶ τόδ᾽ ἔδωκεν ἔχειν.

INTERPR. AD VERBVM.

Bubulce, quò progredi me vrges? deſine pungere:
Non enim mihi ars hoc quoque dedit habere.

IDEM EIVSDEM EPIGR.
carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Cur vrges vt progrediar? ne punge bubulce:
Haud equidẽ ars nobis hoc quoq; poſſe dedit.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂. Εἰς τὸ αὐτό.

Ἢ χαλκὸν ζώωσε Μύρων σοφὸς, ἢ τάχα πόρτιν
Χάλκωσε, ζωὴν ἐξ ἀγέλας ἐρύσας.

INTERPR. AD VERBVM.

Aut æs animauit Myron ſolers, aut fortaſſe vaccam
Æream reddidit, quum viuam ex armento traxiſſet.

IDEM EIVSDEM EPIGR.
carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Vel fuit æs animatũ abs te Myro: vacca vel i-
Abs te ærata fuit, viuáque abacta grege. (ſta

ΤΟΥ̃ ΑΥ̓ΤΟΥ̃. Εἰς τὸ αὐτό.

Πλάστα Μύρων, σέο πόρτιν ὁδοιπόρος ἦλθεν ἐλάσσων·
 Χαλκοῦ δὲ ψαύσας, φὼρ κενὸς ἐξεφάνη.

INTERPR. AD VERBVM.

Fictor Myron, tuam vaccam viator venit abacturus:
Quum autem æs tetigiſſet, fur inanis [ſeu vacuus] extitit.

IDEM EIVSDEM EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Venit abacturus vaccam tibi fortè viator:
 Sed, Myro, vt æs tetigit, fur vacuus rediit.

ΤΟΥ̃ ΑΥ̓ΤΟΥ̃. Εἰς τὸ αὐτό.

Ἐν βοῒ τᾷδ' ἐμάχοντο φύσις καὶ πότνια τέχνα·
 Ἀμφοτέραις δὲ Μύρων ἶσον ὄπασσε γέρας.
Δερκομένοις μὲν γὰρ, φύσιος κράτος ἥρπασε τέχνα·
 Αὐτὰρ ἐφαπτομένοις ἡ φύσις ἐστὶ φύσις.

INTERPR. AD VERBVM.

In boue hac pugnabant natura & veneranda ars:
Ambabus autem Myron æqualẽ tribuit honorem.
Intuentibus enim, ars naturæ vim rapuit:
At tangentibus natura eſt natura.

IDEM EIVSDEM EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Naturæ in vacca fuit hac certamen & arti,
 Tandẽ vtrãque Myron donat honore pari.
Nã, ſi oculis credas, naturæ ars ius ſibi ſumit:
 Tangas, natura eſt par ſimiliſque ſibi.

EX TITVLO Εἰς εἰκόνας ἀρχαίων καὶ ἡρώων τινῶν, i. In imagines veterum, & heroum quorundam.

ΓΑΛΛΟΥ. Εἰς Τάνταλον. Pag. 307.

Οὗτος ὁ πρὶν μακάρεσσι συνέστιος, οὗτος ὁ νηδὺν
Πολλάκι νεκταρέου πλησάμενος πόματος,
Νῦν λιβάδος θνητῆς ἱμείρεται· ἡ φθονερὴ δὲ
Κρᾶσις ἀεὶ χείλευς ἐστὶ ταπεινοτέρη.
Πῖνε, (λέγει τὸ τόρευμα) καὶ ὄργια μάνθανε σιγῆς.
Οἱ γλώσσῃ προπετεῖς ταῦτα κολαζόμεθα.

INTERPR. AD VERBVM.

In Tantalum.

Hic quondam beatis [.i. diis] contubernalis, hic qui ventrem
Sæpe nectareo impleuit potu,
Nunc guttam mortalem cupit: ſed inuida
Aqua ſemper labro eſt humilior.
Bibe (dicit hæc cælatura) [.i. imago hæc cælata] & myſteria diſce ſilentii.
Qui lingua præcipites [ſumus] has pœnas damus.

IDEM GALLI EPIGRAMma carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Iſte, deûm conuiua prius, ſua cui prius almi
Diſtenta è potu nectaris aluus erat,
Nũc cupidus guttæ eſt mortalis: at inuida ſemper
Inferior lympha huic eſt ſitiente labro.

Sacra ſilentij ama, dum potas, dicit imago:
Nam lingua hæc petulãs præmia ferre ſolet.

AB VRS. VELIO.

Hic conuiua prius ſuperûm, cui nectaris almi
Impleta eſt auido ſæpius ingluuies,
Hic guttam nunc poſcit aquæ mortalis, at imis
Defugit à labris inuida lympha viri.
Hæc monet effigies, Legum bibe gnare tacẽdi:
Has ſuperis pœnas garrula turba damus.

EX TITVLO Εἰς ἡρωΐδας,
.i. In heroidas, ſeu heroinas.

Εἰς ἄγαλμα Νιόβης. Pag. 315.

Ἐκ ζωῆς με θεοὶ τεῦξαν λίθον· ἐκ δὲ λίθοιο,
Ζωὴν Πραξιτέλης ἔμπαλιν εἰργάσατο.

INTERPR. AD VERBVM.

In ſtatuam Niobes.

E viua me dii fecerunt lapidem, ex lapide autem
Viuam Praxiteles denuò fecit.

IDEM EPIGRAMMA CARmine redditũ ab HENR. STEPH.

E viua ſaxum me dÿ fecere: facítque
Praxiteles viuam, ſaxea quæ fueram.

Aliter, ab eodem.

E viua ſaxum me dÿ fecere: ſed ecce
Facta ego Praxitelis denuò viua manu.

A MORO

A MORO.

Dÿ ex viua lapidē fecere: at quū lapis eſſem,
Me viuam fecit denuò Praxiteles.

A GREG. GYRALDO.

Ex viua ſaxum dii me fecere, ſed ipſe
Ex ſaxo viuam denuò Praxiteles.

AB ALCIATO.

Fecere ex viua marmor dÿ, è marmore viuā
Eſt me Praxitelis rurſum operata manus.

A SLEIDANO.

Ira deûm violenta petram me fecit, at ipſe
Praxiteles hominis reddidit effigiem.

AB AVSONIO.

Additur autem & diſtichum ex epigr. quod ibi proximè ſequitur.

Viuebam, ſum facta ſilex: quæ deinde, polita
Praxitelis manibus, viuo iterum, Niobe.
Reddidit artificis manꝰ omnia, ſed ſine ſenſu:
Hunc ego, quum læſi numina, non habui.

ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Εἰς εἰκόνα Μηδείας ἐν Ῥώμῃ. Pag. 317.

Τίς σου Κολχὶς ἄθεσμε συνέγραφεν εἰκόνι θυμόν;
Τίς καὶ ἐν εἰδώλῳ βάρβαρον εἰργάσατο;
Αἰεὶ γὰρ διψᾷς βρεφέων φόνον. ἤ τις Ἰήσων
Δεύτερος, ἢ Γλαύκη τις πάλι σοὶ πρόφασις;
Ἔῤῥε καὶ ἐν κηρῷ παιδοκτόνε. σῶν γὰρ ἀμέτρων
Ζήλων εἰς ἃ θέλεις, καὶ γραφὶς αἰσθάνεται.

INTERPR. AD VERBVM.

In imaginem Medeæ apud Romam.

Quis tuā Colchis impia vnà pinxit cū imagine irā?

Quis & in ſimulachro barbaram fecit?
Semper enim ſitis infantium cædẽ. an aliquis Iaſon
Secũdus, aut Glauce aliqua rurſum tibi occaſio[iræ?]
Malè pereas & in cera, [ô] interfectrix liberorum.
tuos enim immenſos
Zelotypiæ affectus ad ea quæ vis, etiam penicillus
ſentit.

IDEM PHILIPPI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Quis ſimul óſque tuum, Colchi impia, pinxit, & iras?
Vnde hæc barbariem ſeruat imago trucem?
Sãguinis en ſitibũda manes. proh nũ quis Iaſõ
Alter, num Glauce hîc altera te ſtimulat?
Dij te etiã in cera, dij te, Colchi impia, perdãt.
Et tibi cera æſtri conſcia zelotypi eſt.

AB AVSONIO.

(Adiunguntur autẽ ab illo nonnulla petita ex epigrammate quod proximè ſequitur in Anthol. epigr. libro)

Quis te pictorum ſimulauit, peßima Colchis,
In natos crudum voluere mente nefas?
Vſqueadeóne ſitis puerorum haurire cruorem,
Vt ne picta quidem parcere cæde velis?
Numnã te pellex ſtimulat? númne alter Iaſõ,
Altera iam Glauce? ſunt tibi cauſa necis?
Quin ne picta quidẽ ſis barbara, vímq; tui a-
Cera tenax cæli concipit immodicã. (mens
Laudo Timomachũ, matrẽ ꝗ pinxit in enſem

Cunctantem, prolis ſanguine ne maculet.

ἈΝΤΙΠΆΤΡΟΥ ΜΑΚΕΔΌΝΟΣ. Εἰς τὸ αὐτό. Pag. 419.

Μηδείης τύπος οὗτος ἴδ᾽ ὡς τὸ μὲν εἰς χόλον αἴρει
Ὄμμα, τὸ δ᾽ εἰς παίδων ἔκλασε συμπαθίῃ.

INTERPR. AD VERBVM.

In idem.

Medeæ imago hæc: vide vt hunc quidem ad iram attollit
Oculum, illum verò in liberorum inflexit cõmiſerationem.

IDEM ANTIPATRI MAcedonis epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Medeæ hæc facies: oculus tumet ille furentis,
Mollis at hic, prolem commiſeránſque ſuam.

A CORNARIO.

En Medeæ oculos variis affectibus actos,
Alter amore, alter diſtrahitur furiis.

EX TITVLO Εἰς θεῶν καὶ θεαινῶν ἀγάλματα, i. In deorum & dearum ſimulachra.

Εἰς ἄγαλμα Ἀφροδίτης τῆς ἐν Κνίδῳ. Pag. 323.

Τίς λίθον ἐψύχωσε; τίς ἐν χθονὶ Κύπριν ἐσεῖδεν;
Ἵμερον ἐν πέτρῃ τίς τόσον εἰργάσατο;
Πραξιτέλους χειρῶν ὅδε που πόνος, ἢ τάχ᾽ Ὄλυμπος
Χηρεύει, Παφίης εἰς Κνίδον ἐρχομένης.

INTERPR. AD VERBVM.

Quis lapidem animauit[lapidi animam indidit]quis
in terra Cyprin intuitus eſt?
Philtra tanta [vel, tantas amoris illecebras] quis in
ſaxo fecit?
Praxitelis manuũ hic certè labor: aut fortaſſe olym-
Viduus manet, dum Paphia Cnidum venit. (pus

IDEM EPIGRAMMA CARmine redditũ ab HENR. STEPH.

Vnde animã ſaxo? in terra quis Cyprida vi-
Quis rigidæ petræ talia philtra dedit? (dit?
Praxitelis labor iſte manus. niſi regia cæli,
Dũ Cnidon hæc viſit, nũc viduata manet.

A. CORNARIO.

Quíſnam animam lapidi infudit? quis Cyprida terris
Intulit, & decus hoc addidit ínq; petram?
Praxitelis manuũ labor eſt: viduabit olympũ,
Inq; Cnido Venerem dein habitare dabit.

ΠΛΆΤΩΝΟΣ. Εἰς τὸ αὐτό.

Οὔτέ σε Πραξιτέλης τεχνάσατο, οὔθ᾽ ὁ σίδηρος·
Ἀλλ᾽ οὕτως ἔστης ὥς ποτε κρινομένη.

INTERPR. AD VERBVM.

Neque te Praxiteles arte ſua fecit, neque ferrum:
Sed ita ſtas vt quondã quũ ſubires iudiciũ[Paridis.]

IDEM PLATONIS EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Nil tu Praxiteli, nil debes Cypria ferro:

Sed ſtas qualis eras iudice ſub Paride.

A CORNARIO.

Non te Praxiteles, nec ferri vis ea finxit:
Sic ſteteras quondam iudice ſub Paride.

ἌΔΗΛΟΝ. Εἰς τὸ αὐτό.

Ἁ Κύπρις τὰν Κύπριν ἐνὶ Κνίδῳ εἶπεν ἰδοῦσα,
Φεῦ, φεῦ, ποῦ γυμνὴν εἶδέ με Πραξιτέλης;

INTERPR. AD VERBVM.

Cypris Cyprin apud Cnidum intuita dixit,
Proh, proh, vbi me nudam intuitus eſt Praxiteles?

IDEM INCERTI AVTO-ris epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Quum Cnidiã Cypris vidiſſet Cyprida, dixit,
Proh, vbi Praxiteli viſa ego nuda fui?

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ. Εἰς τὸ αὐτό.

Τὴν Παφίην γυμνὴν οὐδεὶς ἴδεν· εἰ δέ τις εἶδεν,
Οὗτος ὁ τὴν γυμνὴν στησάμενος Παφίην.

INTERPR. AD VERBVM.

Paphiam nudam nemo vidit: quòd ſiquis vidit,
Hic [vidit] qui nudam ſtatuit Venerem.

IDEM LVCIANI EPIGR. carmine redditum ab HENR. STEPH.

Nuda Venus nulli vel viſa eſt, viſa vel illi
Qui nudam nobis hîc ſtatuit Venerem.

A CORNARIO.

Nemo vnquã Venerẽ vidit, ſiquis tamẽ vn-(quã
Vidit, erit nudã hîc qui Venerẽ ſtatuit.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂. Εἰς τὸ αὐτό.

Σοὶ μορφῆς ἀνέθηκα τεῆς περικαλλὲς ἄγαλμα,
Κύπρι, τεῆς μορφῆς φέρτερον οὐδὲν ἔχων.

INTERPR. AD VERBVM.

In idem.

Tibi formæ dicaui tuæ perpulchrum ſimulachrum,
Cypri, tua forma præſtantius nihil habens.

IDEM EIVSDEM LVCIAni epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Iſta tuæ formæ tibi Cypri dicatur imago,
Non habeam forma quòd potiora tua.

A CORNARIO.

Ipſe decus formæ poſui tibi, pulchra Dione,
Hac quum nil ſola gratius ipſe habeam.

A M. APIARIO.

Hanc Cytherea tibi ſtatuā pulcherrima pono:
Nil mage quod mirer q̄ tua forma, mihi eſt.

ΕΥ̓ΗΝΟΥ. Εἰς τὸ αὐτό.

Παλλὰς καὶ Κρονίδαο συνευνέτις εἶπον ἰδοῦσαι
Τὴν Κνιδίην, Ἀδίκως τὸν Φρύγα μεμφόμεθα.

INTERPR. AD VERBVM.

In idem.

Pallas & Saturnii coniux dixerunt intuitæ
Cnidiā, Immeritò de Phryge [Paride] cōquerimur.

IDEM EVENI EPIGRAMMA carmine redditū ab HENR. STEPH.

Dixere intuitæ Cnidiam Iuno atq; Minerua,
De Phryge nos illo non meritò querimur.

A CORNARIO.

Quũ Cnidiã Pallas Venerem Iunóq; videret,
Dixerunt, Temerè carpſimus ecce Parin.

Εἰς τὸ αὐτό. Pag. 324.

Γυμνὴν εἶδε Πάρις με, καὶ Ἀγχίσης, καὶ Ἄδωνις.
Τοὺς τρεῖς οἶδα μόνους· Πραξιτέλης δέ, πόθεν;

INTERPR. AD VERBVM.

In idem.

Nudam vidit Paris me, & Anchiſes, & Adonis.
Tres illos noui ſolos. Praxiteles autem quónam modo [videre me potuerit? Vel, Vnde contingere potuerit Praxiteli vt me videret?

IDEM EPIGRAMMA CARmine redditũ ab HENR. STEPH.

Me Paris, Anchiſes nudam, me vidit Adonis.
De tribus his conſtat: Praxitelem quis ait?

A CORNARIO.

Ipſe Paris nudam, Anchiſes, & vidit Adonis:
Tres ſolùm noui: Praxiteles ſed vbi?

AB VRS. VELIO.

Me Paris Anchiſéſq;, & nudã vidit Adonis:
Hos ſcio tres tantùm: Praxiteles ſed vbi?

Εἰς ἄγαλμα Διονύσου πλησίον Ἀθηνᾶς ἑστώς. Pag. 327.

[a] Εἰπέ, τί σοι ξυνὸν καὶ Παλλάδι; τῇ γὰρ ἄκοντες
Καὶ πόλεμοι, παρὰ σοὶ δ᾽ εὔαδον εἰλαπίναι.
[β] Μὴ προπετῶς ὦ ξεῖνε θεῶν πέρι τοῖα μετάλλα·
Ἴσθι δ᾽ ὅσοις ἴκελος δαίμονι τῇδε πέλω.
Καὶ γὰρ ἐμοὶ πολέμων φίλιον κλέος· οἶδεν ἅπας μοι
Ἠῷος δμηθεὶς Ἰνδὸς ἀπ᾽ Ὠκεανοῦ.
Καὶ μερόπων δὲ φυλὴν ἐγεραίρομεν· ἡ μὲν, ἐλαίῃ,
Αὐτὰρ ἐγὼ γλυκεροῖς βότρυσιν ἡμερίδος.

Καὶ μὴν οὐδ᾽ ἐπ᾽ ἐμοὶ μήτηρ ὠδῖνας ὑπέτλη·
Λῦσα δ᾽ ἐγὼ μηρὸν πάτρειον, ἡ δὲ, κάρη.

INTERPR. AD VERBVM.

In ſtatuam Bacchi, Mineruæ ſtatuæ proximè adiacentem.

[a]Dic,quid tibi cõmune & Palladi?huic enim iacula
Et bella,tibi autem placent conuiuia.
[b]Ne temerariè,ô hoſpes,de diis hæc ſciſcitare,
Sed ſcito in quot rebus ſimilis huic deæ ſim.
Etenim mihi bellorum grata eſt gloria: expertus eſt omnis
Orientalis domitus à me Indus ab vſque Oceano.
Quinetiam hominum genus decorauimus, illa quidem,oliua,
Ego autem dulcibus racemis vineæ.
Inſuper nec mater propter me dolores partus perpeſ(ſa eſt,
Sed ſolui ego femur paternũ,illa autẽ caput.

IDEM EPIGRAMMA CARmine redditũ ab HENR. STEPH.

[a]Quid commune tibi eſt cum Pallade,cui placet haſta
Bellica,quum cordi ſint tibi Bacche dapes?
[b]Hoſpes de diuis temerè ne talia quæras.
Cum diua hac rebus conuenit hiſce mihi:
Bellica nam curæ eſt mihi gloria:nouit Eous
A me omnis domitus Indus ab Oceano.
Et genus humanum decoramus: Pallas oliua,
Aſt ego dulci vuæ viniferæ latice.
Nec per me eſt partus mater perpeſſa dolores:
Ipſe femur patris,ſoluit at illa caput.

A SLEIDANO.

[a]Dicito, quid cõmune tibi eſt cũ Pallade? nãq;
Spicula ſunt illi, ſed tibi vina ſacra.
[b]Talia ne temerè diuos ſpectantia quæras,
Aduena: dicturi quin cape verba prius:
Bella mihi curæ, tum belli gloria: & iſtud
India teſtatur robore victa meo.
Prodeſt illa viris ſucco frondentis oliuæ,
Pocula ſed noſtro munere læta bibis.
Per me nec genitrix vllos eſt paſſa dolores:
Femur ego ſolui, ſed caput illa patris.

ΜΌΣΧΟΥ.

Εἰς Ἔρωτα ἀροτριῶντα. Pag.330.

Λαμπάδα θεὶς καὶ τόξα, βοηλάτιν εἵλετο ῥάβδον
Οὖλος Ἔρως· (πήρην δ' εἶχε κατωμαδίην)
Καὶ ζεύξας ταλαεργὸν ὑπὸ ζυγὸν αὐχένα ταύρων,
Ἔσπειρεν Δηοῦς αὔλακα πυροφόρον.
Εἶπε δ' ἄνω βλέψας αὐτῷ Διΐ, Πρῆσον ἀρούρας,
Μή σε τὸν Εὐρώπης βοῦν ὑπ' ἄροτρα βάλω.

INTERPR. AD VERBVM.

In Amorem arantem.

Quum lampadem depoſuiſſet & arcus, boum agitatricem ſumpſit virgam
Nocens[vel, pernicioſus]Amor(habebat autem peram humeris impoſitam)
Et quum iunxiſſet ſub iugum ceruicem taurorum laboris patientem,
Semina mandabat ſulco Cereris frumentifero.
Dixit autem, ſurſum intuitus, ipſi Ioui, Cõbure arua,
Ne te, qui taurus es Europæ, aratris ſubdam.

IDEM MOSCHI EPIGR.
carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Pro pharetra & facibus perã ſtimulúmq; Cupido
Sũpſit, aratoris munus obire volens.
Vtque iugo validis onerauit colla iuuencis,
Verſatæ cœpit credere ſemen humo.
Et mox ſuſpiciens, Vre (inquit) Iuppiter arua,
Ne te Europæum dem ſub aratra bouem.

AB ANGELO POLITIANO.

Perã humeris habilẽ poſito nunc induit arcu,
Et poſita baculum lampade ſumpſit Amor.
Súbque iugũ miſſos ſtimulo citat ecce iuuẽcos
Improbus, & cultæ ſemina mandat humo.
Suſpiciẽſq; polos, Imple, inquit, Iuppiter arua,
Ne cogam Europæ te iuga ferre bouem.

A MARVLLO, παραφραστικῶς.

Spreuerat Idalium rerũ plebs indiga numen,
Iámque puer Veneris ceſſerat vrbe, fame.
Ergo boues iungit, curuóque innixus aratro
Pinguia ruricolæ ſuſcitat arua modo.
Semina reſtabat terræ dare, ſemina dantem
Non expectatis obruit Auſter aquis.
Ille iræ impatiens, Agedum, omnia Iuppiter
(inquit)
Sterne, neca, enecto tu boue taurus eris.

ΣΙΜΩΝΙ´ΔΟΥ. Εἰς τὸ αὐτό. Pag. 331.

Πραξιτέλης ὃν ἔπασχε, διηκρίβωσεν Ἔρωτα,
Ἐξ ἰδίης ἕλκων ἀρχέτυπον κραδίης.

Φρυνῃ μισθὸν ἐμεῖο διδοὺς ἐμέ. φίλτρα δὲ τίκτω,
Οὐκ ἔτι τοξεύων, ἀλλ᾽ ἀτενιζόμενος.

INTERPR. AD VERBVM.

In idem.

Praxiteles quem patiebatur, expreſſit Amorem,
Ex proprio trahens corde archetypum:
Phrynæ mercedem mei tribuens me. philtra autem pario,
Non amplius ſagittas mittens, ſed dum intentis oculis conſpicior. [vel, dum in me defiguntur oculi]

IDEM SIMONIDIS EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Praxiteles expreſſit eũ quẽ paſſus Amorẽ eſt,
E corde archetypum traxit & ipſe ſuo:
Méq; mei pretium Phrynæ dedit. ergo ſagittæ
Philtra meæ haud gignunt, gignit imago mea.

Εἰς Ἔρωτα καθεύδοντα.

Pag. 332.

Οὗτος ὁ τὸν δαλὸν φυσῶν, ἵνα λύχνον ἀνάψῃς,
Δεῦρ᾽ ἀπ᾽ ἐμᾶς ψυχᾶς ἅψον· ὅλος φλέγομαι.

INTERPR. AD VERBVM.

In Amorem dormientem.

Heus tu qui titionem ſufflas, vt lucernam accendas,
Huc ades, ex meo corde accende: totus vror.

IDEM EPIGRAMMA CARmine redditum ab HENR. STEPH.

Heus tu qui ex titione paras accẽdere lychnũ,

Accende è noſtro pectore. flammat enim.

AB ALCIATO.

Heus, torrẽ ſufflans, dũ vis accendere lychnũ,
A noſtro accendas eia age corde: cremor.

A CORNARIO.

Quid torrẽ inſufflas, cupiens accẽdere lumen?
Hanc animam attingas: ardeo totus ego.

EX TITVLO Εἰς λουτρόν, i. In lauacrũ, ſeu balneum. *Pag. 351.*

Αἱ Χάριτες λούσαντο· ἀμειψάμεναι δὲ λοετρόν,
Δῶκαν ἑῶν ῥεθέων ὕδασιν ἀγλαΐην.

INTERPR. AD VERBVM.

Gratiæ lauerunt: remuneratæ autem lauacrum,
Donarunt aquis ſuorum membrorum nitorem [vel, pulchritudinem]

IDEM EPIGRAMMA CARmine redditum ab HENR. STEPH.

Lotæ hîc ſunt Charites, quæ pro mercede decorem
Corporis his lymphis impoſuêre ſui.

Aliter, ab eodem.

Lauêre hîc Charites, mercéſq; tributa lauacris,
Vt nitor ipſarum corporis inſit aquis.

Εἰς τὸ αὐτό.

Ἤ τοῖον Κυθέρειαν ὕδωρ τέκεν, ἢ Κυθέρεια
Τοῖον ἔπηξεν ὕδωρ, ἐν χρόα λουσαμένη.

INTERPR. AD VERBVM.

Aut talis Cythercam aqua peperit, aut Cytherea
Talem effecit aquam, quum ſuum corpus lauiſſet.

IDEM EPIGRAMMA CARmine redditum ab HENR. STEPH.

Vel peperit Cytherean aqua hæc, Cytherea vel
Hîc loto talem corpore fecit aquam. (*iſtam*

A CORNARIO.

Aut Venus ex illis undis eſt nata, vel ipſa,
Quum lauit, pulchro corpore tinxit aquas.

AB ARNOLDO VESAL.

Nimirum Venerem talis vel protulit vnda,
Vndam vel talem reddidit alma Venus.

Εἰς τὸ αὐτό. Pag. 352.

Ὄντως δὴ Χαρίτων λουτρὸν τόδε· οὐδὲ γὰρ ἄλλους
Πλείους χωρῆσαι τοῦτο τριῶν δύναται.

INTERPR. AD VERBVM.

Reuera Gratiarum lauacrum [eſt] hoc: neque enim
Plures tribus capere hoc poteſt. (alios

IDEM EPIGRAMMA CARmine redditum ab HENR. STEPH.

Eſt cur hoc aliquis Charitũ putet eſſe lauacrũ:
Pluribus haud poſſit quàm tribus eſſe locus.

ἈΓΑΘΊΟΥ ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΟΥ͂,

Εἰς ἕτερον ἐν Βυζαντίῳ ἔχον Ἀφροδίτην λουομένην. Pag. 353.

Νῦν ἔγνων Κυθέρεια πόθεν νίκησας ἀγῶνα,
Τὴν πρὶν Ἀλεξάνδρου ψῆφον ὑφαρπαμένη.

Ἐνθάδε γὰρ τέγγουσα τὸν δέμας, εὗρες ἐλέγξαι
  Ἥρην Ἰναχίοις χεύμασι λουσαμένην.
Νίκησεν τὸ λοετρόν. ἔοικε δὲ τοῦτο βοώσῃ
  Παλλάς, Ἐνικήθην ὕδασιν, οὐ Παφίῃ.

INTERPR. AD VERBVM.

In aliud apud Byzantium, quod Venerem habebat ſeſe lauantem.

Nunc intellexi Cytherea vnde viceris certamen,
Illud antiquum Alexandri ſuffragium poſtquam ſubripuiſti.
Hîc enim rigans tuum corpus, inueniſti coarguere [.i.inueniſti rationem qua coargueres]
Iunonem, quæ Inachiis fluentis lota erat.
Vicit lauacrum. Similis eſt autem hoc clamanti
Pallas, Victa ſum aquis, non Paphia.

IDEM AGATHIAE EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Nunc ſcio quî Paridi ſua tu ſuffragia Cypris
  Surpueris, quando palma tributa tibi eſt.
Nam tibi roranti hîc corpus pudefacta receßit
  Iuno, quæ Inachiis lota nitebat aquis.
Palma lauacri hæc eſt. Pallas clamare videtur,
  Non Cypris, ſed vos me ſuperatis aquæ.

Εἰς τὸ αὐτό. Pag. 355.

Αἱ τρεῖς Ὀρχομενοῦ Χάριτες τὸ λοετρὸν ἔτευξαν·
  Τοὔνεκα χωρῆσαι τέσαρας οὐ δύναται.

INTERPR. AD VERBVM.

In idem.

Tres Orchomeni Charites hoc lauacrum ſtruxerũt:

Ideo capere quatuor non poteſt.

IDEM EPIGRAMMA CARmine redditum ab HENR. STEPH.

Hoc tres Orchomeni Charites ſtruxere ſaua c[illegible]rum:
Non poſſe hoc mirum eſt quattuor ergo capi?

Εἰς τὸ αὐτό.

Ἐνθάδε λουσαμένη δέμας ἄμβροτον, αὐτίκα Κύπρις
Δεῖξεν Ἀλεξάνδρῳ, καὶ ἀέθλιον ἥρπασε μῆλον.

INTERPR. AD VERBVM.

In idem.

Hîc quum lauiſſet corpus immortale, ſtatim Cypris
Oſtendit Alexandro, & certaminis præmium rapuit malum.

IDEM EPIGRAMMA CARmine redditum ab HENR. STEPH.

Abluerat lymphis corpus dea Cypris in iſtis,
Quod Paridi oſtēdēs, tulit in certamine pomū.

Aliter, ab eodem.

Hîc lotum corpus Paridi Cytherea videndū
Præbuit, & victrix rapuit ſua præmia malū.

Εἰς ἕτερον λουτρὸν μικρόν.

Μὴ νεμέσα βαιοῖσι· χάρις βαιοῖσιν ὀπηδεῖ.
Βαιὸς καὶ Παφίης ἔπλετο κοῦρος Ἔρως.

INTERPR. AD VERBVM.

In aliud paruum balneum.

Ne odio habeas parua. gratia paruis comes eſt:
Paruus & Paphiæ eſt filius Amor.

IDEM EPIGRAMMA CARmine redditũ ab HENR. STEPH.

Parua tibi ne diſpliceant: ſua gratia paruis.
Paruus item Paphiæ filius ales, Amor.

A SLEIDANO.

Paruula ne cõtemnito: ineſt ſua gratia paruis.
Filius eſt Veneris ſic quoq; paruus, Amor.

A IANO LASCARI.

Paruula ne tẽnas: paruis nã gratia iũcta eſt.
Paruulus & Paphiæ filius ales, Amor.

EX TITVLO Εἰς οἴκους, .i. In domos.

ἸΟΥΛΙΑΝΟΥ ἀπὸ ὑπάρχων, Αἰγυπτίου.

Εἰς ἀφύλακτον οἶκον, τωθαστί.

Κερδαλέους δίζεσθε δόμους ληίστορες ἄλλους·
Τοῖσδε γὰρ ἐστι φύλαξ ἔμπεδος, ἡ πενίη.

INTERPR. AD VERBVM.

In domum incuſtoditam, irriſorié.

Lucroſas quærite domos latrones alias:
His enim eſt cuſtos firma, paupertas.

IDEM EPIGRAMMA CARmine redditum ab HENR. STEPH.

AEdibus ex aliis lucrum vos quærite fures:
Cuſtos paupertas ædibus hiſce ſua eſt.

A QVODAM ANONYMO.

Ite aliò fures, nulla hîc occaſio lucri:

Nam

Nam fida eſt cuſtos addita pauperies.

EX TITVLO Εἰς ποιητάς, .i. In poetas.

Εἰς Ὅμηρον. Pag. 366.

Ἑπτὰ ἐρειδμαίνουσι πόλεις διὰ ῥίζαν Ὁμήρου,
Κύμη, Σμύρνα, Χίος, Κολοφὼν, Πύλος, Ἄργος, Ἀθῆναι.

INTERPR. AD VERBVM.

In Homerum.

Septem rixantur vrbes propter originem Homeri,
Cyme, Smyrna, Chius, Colophon, Pylus, Argos, Athenæ.

IDEM EPIGRAMMA CARmine redditum ab HENR. STEPH.

Vrbes eſſe ſuum ſeptem rixantur Homerum,
Cyme, Smyrna, Chius, Colophon, Pylus, Argos, Athenæ.

Εἰς τὸν αὐτόν.

Ἑπτὰ πόλεις μάρναντο σοφὴν διὰ ῥίζαν Ὁμήρου,
Σμύρνα, Χίος, Κολοφὼν, Ἰθάκη, Πύλος, Ἄργος, Ἀθῆναι.

INTERPR. AD VERBVM.

In eundem.

Septem vrbes pugnarunt ſapientem propter ſtirpē [ſeu originem] Homeri,
Smyrna, Chius, Colophon, Ithace, Pylus, Argos, Athenæ.

IDEM EPIGRAMMA CARmine redditum ab HENR. STEPH.

Vrbes, Mæonidæ ſibi dant cunabula, ſeptem,
Smyrna, Chius, Colophō, Ithace, Pylus, Argos, Athenæ.

Εἰς τὸν αὐτόν.

[α] Χῖος ἔφυς; [β] οὔ φημι. [α] τί δαί, Σμυρναῖος; [β] ἀπαυδῶ.
[α] Κύμη δ' ἢ Κολοφὼν πατρὶς Ὅμηρε σέθεν;
[β] Οὐδετέρη. [α] Σαλαμὶς δέ τεὴ πόλις; [β] οὐδ' ἀπὸ ταύτης
Ἐξέφυν. [α] ἀλλ' αὐτὸς λέξον ὅπη γέγονας.
[β] Οὐκ ἐρέω. [α] τίνος ἦρα; [β] πέπεισμ' ὅτι τἀτρεκὲς εἰπὼν,
Ἕξω τὰς ἄλλας ἄμμιν ἀπεχθομένας.

INTERPR. AD VERBVM.

In eundem.

[a]Chius natus es? [b] Nego. [a] Quid? Smyrnæus? [b] Inficior.
[a]Cuma igitur aut Colophō, patria tua [eſt] Homere?
[b]Neutra. [a] Salamis ergo, tua [eſt] ciuitas? [b] Neque ab hac
Ortus ſum. [a]Ipſe igitur dicito vbi natus ſis.
[b]Non dicam. [a] Cuius rei [cauſa?] [b] Perſuaſus ſum quòd verum ſi dixero,
Habebo cæteras nobis infenſas.

IDEM EPIGRAMMA CARmine redditum ab HENR. STEPH.

[a]Chius es? [b]Haud equidē. [a]Smyrnæus es? Hinc quoque non ſum.
[a]Cuma tibi aut Colophon, Mæonide patria (eſt?
[b]Neutra. [a] Quid? es Salamine ſatus? [b] Salaminius haud ſum.
[a]Ipſe ergo patriam confiteare tuam.
[b]Non faciam. Cur non? Ex qua me cunq; fa-(tebor
Eſſe, mihi infenſæ tū fuerint reliquæ.

Εἰς τὸν αὐτόν.

Εἰ θεός ἐστιν Ὅμηρος, ἐν ἀθανάτοισι σεβέσθω.
Εἰ δ' αὖ μὴ θεός ἐστι, νομιζέσθω θεὸς εἶναι.

INTERPR. AD VERBVM.

In eundem.

Si deus eſt Homerus, inter immortales colatur:
Sin deus non eſt, exiſtimetur [tamen] deus eſſe.

IDEM EPIGRAMMA CARmine redditũ ab HENR. STEPH.

Mæonides deus eſt? diuos veneremur et inter:
Aut ſi non deus ille, deum tamẽ eſſe putemus.

EX TITVLO Εἰς φιλοσόφους, .i. In philoſophos. Pag. 380.

Αὐτὸν Πυθαγόρην ὁ ζωγράφος· ὃν μετὰ φωνῆς
Εἶδες ἄν, εἴγε λαλεῖν ἤθελε Πυθαγόρης.

INTERPR. AD VERBVM.

Ipſum Pythagoram pictor [pinxit] quem voce præditum
Vidiſſes, ſi loqui voluiſſet Pythagoras [.i. ſi loqui fuiſſet res grata Pythagoræ]

IDEM EPIGRAMMA CARmine redditum ab HENR. STEPH.

Hîc eſt Pythagoras: qui vocẽ & pict⁹ haberet:
Sed non Pythagoræ grata loquela fuit.

A CORNARIO.

Pythagoram certa pinxiſſet voce loquentem
Pictor: ſed non vult dicere Pythagoras.

EX LIBRO VI.

Titulo Εἰς τὰ ἀπὸ ἁλιέων ἀναθήματα, id eſt, In donaria à piſcatoribus [data]

ἈΔΗΛΟΝ. Pag. 413.

Δαίμονι τῇ Συρίῃ τὸ μάτην τετριβὲν Ἡλιόδωρος
 Δίκτυον ἐν νηοῦ τοῦδ' ἔθετο προθύροις.
Ἁγνὸν ἀπ' ἰχθυβόλου θήρης τόδε· πολλὰ δ' ἐν αὐτῷ
 Φυκί' ἀπ' εὐόρμων εἵλκυσεν αἰγιαλῶν.

INTERPR. AD VERBVM.

Deæ Syriæ fruſtrà tritum Heliodorus
Rete in templi huius poſuit veſtibulis.
Purum [ſeu caſtum] à piſcatorio venatu iſtud: ſed multas in eo
Algas ex portuoſis traxit littoribus.

IDEM INCERTI AVTORis epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Hoc quod pertuſũ eſt fruſtrà, tibi rete dicaui,
 Veſtibulóque tuo nunc Syra diua dedi.
A piſce intactum captiuo manſit: at algam
 Littoribus crebrò traxit ab æquoreis.

ἸΟΥΛΙΑΝΟΥ ἀπὸ ὑπάρχων, Αἰγυπτίου.

Κεκμηκὼς χρονίης πεπονηκότα δίκτυα θήρης
 Ἄνθετο ταῖς Νύμφαις ταῦτα γέρων Κινύρης.
Οὐ γὰρ ἔτι τρομερῇ παλάμῃ περιηγέα κόλπον
 Εἶχεν ἀκοντίζειν οἰγομένοιο λίνου.

Εἰ δ' ὀλίγου δώρου πελέθει δόσις, οὐ τόδε, Νύμφαι,
  Μέμψις. ἐπεὶ Κινύρου ταῦθ' ὅλος ἔσκε βίος.

INTERPR. AD VERBVM.

Feſſus diuturno fatigata retia venatu
Dicauit Nymphis hæc ſenex Cinyras.
Non enim amplius tremula manu rotundũ ſinum
Poterat iaculari aperti retis.
Quòd ſi exigui doni eſt donatio, non hoc, Nymphæ
Reprehenſio[eſt.i.reprehẽſionem nõ meretur]quoniam Cinyræ hæc totus erant victus.

IDEM IVLIANI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Feſſus feſſa dicat venatu retia longo
Vobis, ô Nymphæ, nunc vetulus Cinyras.
Nãq; manu tremula iaculari (vt ſæpe ſolebat)
Expanſi retis non valet ille ſinum.
Munera, parua licet, ne vos reprehẽdite Nymphæ:
Hæc Cinyræ victũ qualiacũq; dabãt.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂. Εἰς τὸ αὐτό.

Ταῖς Νύμφαις Κινύρης τόδε δίκτυον. οὐ γὰρ ἀείρει
  Γῆρας ἀκοντιστὴν μόχθον ἐκηβολίης.
Ἰχθύες ἀλλὰ νέμοισθε γεγηθότες, ὅττι θαλάσσῃ
  Δῶκεν ἔχειν Κινύρου γῆρας ἐλευθερίην.

INTERPR. AD VERBVM.

In idem.

Nymphis Cinyras hoc rete[dicat]non enim fert
Senectus iaculatorem laborem longi iactus.
At vos piſces paſcimini [vel, habitate] læti, quia mari
Dedit habere libertatem Cinyræ ſenectus.

IDEM IVLIANI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Rete dat hoc Nymphis Cinyras: quia ferre labores
Piſcatus tantos cana ſenecta negat.
Exultate at vos piſces: quia libera vobis
Huius canities æquora tota facit.

A SLEIDANO.

Hoc Cinyras Nymphis ſacrauit rete; labores
Non etenim tantos ferre ſenecta poteſt.
Nũc igitur ſub aquis tremuli colludite piſces:
Debilitas Cinyræ nam freta tuta facit.

EX TITVLO Ἀπὸ γερόντων, .i. A ſenibus.

ἈΓΑΘΊΟΥ ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΟΥ͂.

Pag. 418.

Σὸς πόσις Ἀγχίσης, τοῦ εἵνεκα πολλάκι, Κύπρι,
Τὸ πρὶν ἐς Ἰδαίην ἔτρεχες ἠϊόνα,
Νῦν μόλις εὗρε μέλαιναν ἀπὸ κροτάφων τρίχα κόψαι·
Θῆκε δέ σοι, προτέρης λείψανον ἡλικίης.
Ἀλλὰ θεὰ (δύνασαι γὰρ) ἢ ἡβητῆρά με τεῦξον,
Ἢ καὶ τὴν πολιὴν ὡς νεότητα δέχου.

INTERPR. AD VERBVM.

Tuus maritus Anchiſes, cuius cauſa ſæpe, Cypri,
Quondam ad Idæum currebas littus,
Nunc vix inuenit nigrum ex temporibus pilum abſcindere [.i. quem abſcinderet]
Dicauit autẽ tibi [illum] ſuperioris reliquias ætatis.

Verùm dea (potes enim) aut puberem me effice,
Aut canum [pilum, vel canitiem] ſicut iuuentutem
excipe.

IDEM AGATHIAE SCHO-laſtici epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH

Vir tuus Anchiſes, correptæ cuius amore
Ida tibi propero ſæpe petita pede,
Nigrum hunc inuētū vix circa tēpora crinē,
Annorum tibi dat relliquias iuuenum.
At dea (nāq; potes) primā mihi reddito pubē,
Vel cani placeant qui placuere nigri.

Diſtichi poſtremi huius epigrammatis habes præterea quinquaginta & vnam interpretationes, in calce huius operis.

A SLEIDANO.

Vir tuus Anchiſes hic, cuius amore ſolebas
Littus ad Idæum ſæpe redire Venus,
Hunc tibi ſic poſuit cano de vertice crinem:
Præteritæ vitæ pars tibi crinis adeſt.
O dea (nanq; potes) iuuenilē aut reddito florē,
Aut modò ſit curæ noſtra ſenecta tibi.

EX TITVLO Ἀπὸ γεωργῶν, .i. Ab agricolis.

ἈΔΕΣΠΟΤΟΝ. Pag. 419.

Κώμαυλος τὸν ἐχῖνον ἰδὼν ἐπὶ νῶτα φέροντα
Ῥᾶγας, ἀπέκλεινεν τῷδ᾽ ἐπὶ σκολοπίδῳ.

Αὐήνας δ᾽ ἀνέθηκε φιλακρήτῳ Διονύσῳ,
Τὸν τὰ Διωνύσου δῶρα λεϊζόμενον.

INTERPR. AD VERBVM.

Comaulus echinum intuitus ſuper dorſo ferentem
Racemos, interfecit in hac area in qua vuæ inſolantur. (cho,
Quum autẽ areſeciſſet, dicauit amatori meraci Bac-
Eum qui Bacchi munera prædabatur.

IDEM INCERTI AVTOris epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Vuas geſtantem dorſo ſpeculatus echinum
Comaulus, ſtrauit morte repentè truci.
Siccatúmque tibi ſacrauit agreſtis ehinum,
Munera prædatus qui Dionyſe tua.

ἈΔΔΑΙ͂ΟΥ ΜΑΚΕΔΌΝΟΣ.

Pag. 421.

Αὔλακι καὶ γήρᾳ τετρυμμένον ἐργατίνην βοῦν
Ἄλκων οὐ φονίην ἤγαγε πρὸς κοπίδα,
Αἰδεσθεὶς ἔργων. ὁ δέ που βαθέῃ ἐνὶ ποίῃ
Μυκηθμοῖς ἀρότρου τέρπετ᾽ ἐλευθερίῃ.

INTERPR. AD VERBVM.

Sulco [.i. ſulci aratione] & ſenectute confectũ aratorem bouem
Alcon non adduxit ad cultrum cædis perpetratorẽ,
Reueritus [illũ]ob labores. hic ergo alto in gramine
Inter mugitus delectatur arationis immunitate.

IDEM ADDAEI MACEdonis epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Ruricolam ſenióque bouem feſſúmque labore,
Cultri Alcon prædam noluit eſſe trucis:
Sed reuerèns, largas illum dimiſit ad herbas,
Hîc vt mugiret colla ſoluta gerens.

EX TITVLO Ἀπὸ γυναικῶν,

.i. A mulieribus.

ΠΛΑΤΩΝΟΣ.

Ἡ σοβαρὸν γελάσασα καθ' Ἑλλάδος, ἡ τὸν ἐρώντων
Ἑσμὸν ἐνὶ προθύροις Λαῒς ἔχουσα νέων,
Τῇ Παφίῃ τὸ κάτοπτρον. ἐπεὶ τοίη μὲν ὁρᾶσθαι
Οὐκ ἐθέλω· οἵη δ' ἦν πάρος, οὐ δύναμαι.

INTERPR. AD VERBVM.

Quæ faſtoſè riſi aduerſus Græciam, quæ amatorum
Aceruum in veſtibulis Lais habebam iuuenum,
Paphiæ ſpeculum [dico] quoniam talis [qualis ſum] conſpici
Nolo: qualis autem eram antea, nõ poſſum [cõſpici]

IDEM PLATONIS EPIgramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Laïs ego en, cuius tolerabat Græcia faſtum,
Cuius amatorum limina plena grege,
Hoc tandem Veneri ſpeculũ dico: nũc quia cerni
Qualis ſum, nolo: qualis eram, nequeo.

A MORO.

Nequiter arriſi tibi quæ modò, Græcia, amãtũ

Turbam in veſtibulis Laïs habens iuuenũ,
Hoc Veneri ſpeculum dico.nã me cernere talẽ
Qualis ſum,nolo:qualis eram,nequeo.

A LVSCINIO.

Pro forib⁹ Graios iuuenes pulcherrima quõdã,
Arridens Veneri gratáque, Laïs habens,
Nũc anus hoc ſpeculũ diuæ offero. nãq; videre
Quod modò ſũ,pudet:& quod fuerã,nequeo.

AB AVSONIO.

Laïs anus Veneri ſpeculũ dico: dignũ habeat
AEterna æternum forma miniſterium. (ſe
At mihi nullus in hoc vſus, quia cernere talẽ
Qualis ſum,nolo:qualis eram,nequeo.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ. Εἰς τὸ αὐτό.

Ἑλλάδα νικήσασαν ὑπέρβιον ἀσπίδα Μήδων,
Λαῒς θῆκεν ἑῷ κάλλει ληϊδίην.
Μούνῳ ἐνικήθη ὑπὸ γήραϊ· καὶ τὸν ἔλεγχον
Ἄνθετό σοι Παφίη τὸν νεότητι φίλον.
Ἧς γὰρ ἰδεῖν στυγέει πολιῆς παναληθέα μορφὴν,
Τῆσδε συνεχθαίρει καὶ σκιόεντα τύπον.

INTERPR. AD VERBVM.

Græciam quæ ſuperauerat valde violentam aciem clypeatorum Medorum,
Lais fecit ſuæ pulchritudini eſſe prædæ.
Victa fuit à ſola ſenectute:& indicem
Dicauit tibi Paphia iuuentuti gratum.
Cuius enim canitiei odit videre veram omnino formam,
Huius ſimul odit adumbratam effigiem.

IDEM LVCIANI EPIGR. *carmine redditum ab* HENR. STEPH.

Græcia, quæ Medi proſtrauerat agmina Martis,
Laïdi formoſæ poſtmodò præda fuit.
Hanc ſoli domuere anni: quódque arguit annos,
Gratum olim iuueni, dat Veneri ſpeculum.
Nam canorum odit veram nũc cernere formã,
Odit adumbratam non minus & ſpeciem.

ἈΔΈΣΠΟΤΟΝ. Pag. 422.

Ἡ πρὶν αὐχήσασα πολυχρύσοις ἐπ᾽ ἐρασταῖς,
Ἡ Νέμεσιν δεινὴν οὐχὶ κύσασα θεὸν,
Μίσθια νῦν σπαθίοις πενιχροῖς πηνίσματα κρούει.
Ὀψέ γ᾽ Ἀθηναίη Κύπριν ἐληΐσατο.

INTERPR. AD VERBVM.

Quæ quondam ſuperbiuit ob multum auri habentes amatores,
Quæ Nemeſin non reuerita eſt, rigidam [vel atrocẽ] (deam,
Mercenaria nunc vilibus ſpathiis [inſtrumentis textoriis] licia tundit.
Serò [vel tandem] Minerua Cyprin prædata eſt.

IDEM INCERTI AVTORIS *epigramma carmine redditum* AB HENR. STEPH.

Diues amatorum fecit quam turba ſuperbam,
Quæ Nemeſin rigidam non venerata deã,
Indiga nunc victus percurrit pectine telas.
Palladis eſt tandem ſub iuga miſſa Venus.

EX TITVLO Θηρῶν. i. Ferarum.

Id eſt, In donaria ex ferarum exuuijs.

ἈΝΤΙΠΆΤΡΟΥ. Pag. 426.

Ἔκ ποτέ τις φρικτοῖο θεῆς σεσοβημένος οἴστρῳ,
　　Ῥομβητοῖς δονέων λυσσομανὲς πλοκάμους,
Θηλυχίτων, ἀσκητὸς ἐϋσπείροισι κορύμβοις,
　　Ἁβρῶν τε στρεπτῶν ἅμμασι κεκρυφάλων·
Ἶδρις ἀνήρ, κοιλῶπιν ὀρειάδα δύσατο πέτρην,
　　Ζωὸς ἐλαστρηθεὶς χιονάκι νιφάδι.
Τῷ δέ κεν ἀρρίγητος ἐπένθορε ταυροφόνος θήρ,
　　Ἐς τὸν ἑὸν θερμὸν φωλεὸν ἑσπέριος.
Ἀθρήσας δ' ἐς φῶτα, καὶ ἀτρήτοισιν ἀϋτμαῖς
　　Μυκτῆρσι βροτέας σαρκὸς ἐρυσσάμενος,
Ἔστα μὲν βλεφάροισιν ἐπ' ἴχνεσιν· ὄμμα δ' ἑλίξας,
　　Βρυχᾶτο σφεδανῶν ὄβριμον ἐκ γενύων.
Ἀμφὶ δέ οἱ σμαράγει μὲν ἐναυλιστήριον ἄντρον,
　　Ἄχει δ' ὑλάεις ἀγχινεφὴς σκόπελος.
Αὐτὰρ ὁ θαμβήσας φθόγγον βαρύν, ἐν μὲν ἅπαντα
　　Ἐν στέρνοις ἐάγη θυμὸν ὀρινόμενον·
Ἀλλ' ἔμπας ἱέρμυκον ἀπὸ στομάτων ὀλολυγαὶ
　　Ἧκεν, ἐδίνησεν δ' ἀστροφάλιγγα κόμαν.
Χειρὶ δ' ἀνασχόμενος μέγα τύμπανον, ἐπλατάγησεν,
　　Δινωτὸν Ῥείας ὅπλον ὀλυμπιάδος,
Τὸ ζωᾶς ἐπαρωγόν. ἀηθέα γὰρ τότε βύρσης
　　Ταυρείου κενεὸν δοῦπον ἔδεισε λέων.
Ἐκ δὲ φυγὼν ὤρουσεν. ἴδ' ὡς ἐδίδαξεν ἀνάγκα
　　Πάνσοφος ἐξευρεῖν ἔκλυσιν ἀΐδεω.

INTERPR. AD VERBVM.

Ab horrēda dea quidā exagitat⁹ [vel percitus] œſtro,

Verſatiles quatiens [vel, Turbinis inſtar quatiens, ſeu verſans] rabidè furioſas comas,
Muliebri veſte indutus, ornatus corymbis pulchras ſpiras habentibus [vel, bene inter ſe nexis, ſeu implicitis]
Et nexu delicatarum vittarum tortilium,
Gnarus vir, concauā mōtanam ingreſſus eſt petram,
Cōpulſus adſtringente mēbra turbine Iouis niuali.
In hunc autem interrita inſiliit taurorum interfectrix fera,
In ſuum ſpeleum quum veniſſet veſpertina.
Intuita autem illū hominē, & bene perforatis [vel patulis] odorem
Humanæ carnis quum traxiſſet naribus,
Stetit firmis in veſtigiis: & quum oculum flexiſſet [vel, torſiſſet]
Rugiebat horrendum [vel immane] ex robuſtis faucibus.
Et circa eum reſonabat quidem habitationem [ſeu luſtrum] præbens antrum,
Reſonabat quoque ſyluoſus, nubibus propinquus ſcopulus.
At ille obſtupefactus ſonitu vehementi, totam
In pectoribus perculſus eſt mentem turbatam.
Sed tamen grauiter mugientem ex ore clamorem
Miſit, & rotauit verſatilem comam.
Et quum manu ſuſtuliſſet magnū tympanum, pulſauit,
Tornatilia arma [vel, tornatile inſtrumētum] Rheæ Olympicæ,
Vitæ auxiliaria. inſolitum enim tunc corii
Taurini inanem ſtrepitum timuit leo,
Et aufugiens exiliit. Vide vt docuerit neceſſitas
Omnino [vel omnibus modis] ſapiens, inuenire effugium orci [vel mortis]

IDEM ANTIPATRI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Horrificæ quidam diuæ malè percitus œſtro,
Spirante rabiem qui caput tectum coma
Quaſſabat, qui fœminea cũ veſte corymbos,
Et qui gerebat tortilis vittæ plicas,
Se celſæ in rupis tenebroſum abſcõdidit antrũ,
Iouis niuoſa verberatus grandine.
Tauriuora en repetens ſera iam nocte cubile,
Ibi tunc latentem repperit virum fera.
Illum hæc torua tuens, humanæ carnis odore
Afflante narem perſagacem protinus,
Luminibúſque micat, veſtigia móxq; ſuperba
Siſtens, hiatu rugit imo faucium.
Intima tum rugitu illo reboare cauerna,
Reboare cœpit tota rupes vndique.
Obſtupuit, vocémq; hæſit tremefactus ad iſtã,
Cordis receſſu palpitans ab vltimo.
Immanè exululat tamen, exululánſq;, rotatu
Simul comantem verticem quatit cito.
Impiger & Rheæ ſacratum corripit ingens
Pulſátque magnis tympanum conatibus:
Auxilium vitæ. taurinæ nam leo pellis
Inuſitatum contremiſcit ad ſonum,
Atque fugam rapit. Ad vitãda pericula lethi,
Neceſſitatis quanta (proh) ſolertia!

EX TITVLO Ἀπὸ κιθαρῳδῶν, .i. A citharœdis.

ΜΑΚΕΔΟΝΊΟΥ ὙΠΆΤΟΥ.

Pag. 437.

Τὴν Κιθάρην Εὔμολπος ἐπὶ τριπόδων ποτὲ Φοίβῳ
    Ἄνθετο, γηραλέην χεῖρ' ἐπιμεμφόμενος.
Εἶπε δὲ, Μὴ ψαύσαιμι λύρης ἔτι, μηδ' ἐθελήσω
    Τῆς πάρος ἁρμονίης ἐμμελέτημα φέρειν.
Ἠϊθέοις μελέτω κιθάρης μίτος· ἀντὶ δὲ πλήκτρου
    Σκηπανίῳ τρομερὰς χεῖρας ἐρεισόμεθα.

INTERPR. AD VERBVM.

Citharam Eumolpus in tripodibus tandem Phœbo
Dicauit, de ſenili manu conquerens.
Dixitque, Abſit vt attingam lyrã poſthac, aut velim
Priſtinæ harmoniæ exercitamentum geſtare.
Iuuenibus curæ ſit citharæ chorda: pro plectro autẽ
Scipione tremulas manus ſuſtentabimus.

IDEM MACEDONII EPIgramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Hãc tãdẽ Eumolpus (dextrã laſſãte ſenecta)
    Phœbe tuo tripodi dedicat iſte lyram.
Ne citharam poſthac attingam: (dixit) abeſto
    Harmoniæ quondã quod documẽta dabat.
Contrectent citharam iuuenes: mihi plectra faceſſant,
    Et leuet in tremula ſcipio membra manu.

EX TITVLO Ἀπὸ ναυτῶν, .i. A nautis.

ΜΑΚΕΔΟΝΊΟΥ ὙΠΆΤΟΥ.

Pag. 439.

Νῆά σοι ὦ πόντου βασιλεῦ, καὶ κοίρανε γαίης,
　Ἀντίθεμαι Κραῦτος μηκέτι τεγγομένην·
Νῆα, πολυπλανέων ἀνέμων πτερόν. ἧς ἔπι δειλὸς
　Πολλάκις ᾠϊσάμην εἰσελάαν ἀΐδην.
Πάντα δ᾽ ἀπειπάμενος, φόβον, ἐλπίδα, πόντον, ἀέλλας,
　Πιστὸν ὑπὲρ γαίης ἴχνιον ἡδρασάμην.

INTERPR. AD VERBVM.

Nauem [hanc] tibi ô maris rex, & domine terræ,
Dico [ego] Crantus, quæ non amplius tingitur.
Nauem, multiuagorum ventorum alas: in qua trepidus
Sæpe putaui me ingreſſurum orcum.
Omnibus autem quum valedixiſſem, timori, ſpei, mari, procellis,
Fidum ſuper terram veſtigium fixi.

IDEM MACEDONII EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Hãc tibi nauim, ô rex terræ paritérq; ꝓfundi,
　Dedico, quam nullis iam mare tingit aquis.
Nauim, ventorum pennas: quæ ſæpe videndi
　Plutonis torſit pectora noſtra metu.
Nunc ſpes atque metus, põtúq; valete procellæ:
　Fixa eſt in fido nunc mihi planta ſolo.

A COR-

A CORNARIO.

Rex maris et ſolidæ dominator maxime terræ,
Hanc tibi ego Crantus dedico nauiculam.
Nauiculam, pennas ventorum, qua miſer ipſe
Vſus, ſæpe putans me infera regna ſequi.
Iámque timor valeat, valeat ſpes, pontus, & vndæ:
Nanque ſuper terra firmum ego figo pedem.

EX TITVLO Ἀπὸ ποιμένων. .i. A paſtoribus.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΟΥ ὙΠΆΤΟΥ. Pag. 441.

Δάφνις ὁ συρικτὰς τρομερῷ περὶ γήραϊ κάμνων,
Χειρὸς ἀεργηλᾶς ταῖσδε βαρυνομέναν
Πανὶ φιλαγραύλῳ νομίαν ἀνέθηκε κορύναν,
Γήραϊ ποιμενίων παυσάμενος καμάτων.
Εἰσέτι γὰρ σύριγγι μελίσδεται, εἰσέτι φωνὰ
Ἄτρομος ἐν τρομερῷ σώματι ναιετάει.
Ἀλλὰ λύκοις σίντῃσιν ἀν' οὔρεα μή τις ἐμεῖο
Αἰπόλος ἀγγείλῃ γήραος ἀδρανίην.

INTERPR. AD VERBVM.

Daphnis fiſtulator tremula in ſenectute feſſus,
Pedũ paſtorale, quod dedignatur manus haſce inertes [vel ignauas. legendo χεῖρας ἀεργηλάς]
Pani pernoctationes in agris amanti dicauit,
Poſtquã ob ſenium à paſtoralibus ceſſauit laboribus.
Adhuc enim fiſtula canit, adhuc vox

Minimè tremula in tremulo corpore habitat.
Sed lupis maleficis per montes ne quis meæ
Paſtor nuntiet ſenectutis imbecillitatem.

IDEM MACEDONII EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Iam canus Daphnis, feſſúſque ſenilibus annis,
Nec iam paſtorum munia ferre valens,
Hoc dico Pani pedum. geſtari nanq; grauatur
A me nunc vetulo, languidiore manu.
Certè alacer ſupereſt animus: calamum, vt prius, inflo,
Nec mihi vox tremulo corpore miſſa tremit.
Sed mihi paſtores, robur minuiſſe ſenectam
Parcite monticolis ſignificare lupis.

EX LIBRO VII.

ΣΙΜΩΝΙΔΟΥ. Pag. 450.

Βοίδιον αὐλητρὶς, καὶ Πυθιὰς, αἵ ποτ' ἐρασταὶ,
Σοὶ Κύπρι τὰς ζώνας τάς τε γραφὰς ἔθεσαν.
Ἔμπορε, καὶ φορτηγὲ, τὸ σὸν βαλλάντιον οἶδεν
Καὶ πόθεν αἱ ζῶναι, καὶ πόθεν οἱ πίνακες.

INTERPR. AD VERBVM.

Bœdion tibicina & Pythias, quondam amabiles [vel gratæ.ſ.tibi]
Tibi, Cypri, has zonas & tabulas poſuerunt.
Mercator, & nauclere[propr. nauis onerariæ]tua cru
Et vnde hæ zonæ, & vnde hæ tabulæ. (mena nouit

IDEM SIMONIDIS EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Haſce tibi zonas, Venus, has poſuere tabellas,
Pythias & quondam Bucula grata tibi.
Sint vnde hæ zonæ, pariter ſint vnde tabellæ,
Nauita, mercator, veſtra crumena ſciet.

A P. S. MELISSO.

Bœdion ære canens, dilectáque Pythias olim,
Cypri tibi has zonas, hos poſuere typos.
Inſtitor & nauclere, tua hæc marſupia norũt,
Vnde vel hæ zonæ ſint, vel & vnde typi.

ἈΣΚΛΗΠΙΑΔΟΥ. Pag. 452.

Τῷ θαλλῷ Διδύμη με συνήρπασεν. ὤμοι ἐγὼ δὲ
Τήκομαι ὡς κηρὸς πὰρ πυρὶ, κάλλος ὁρῶν.
Εἰ δὲ μέλαινα, τί τοῦτο; καὶ ἄνθρακες· ἀλλ' ἂν ἐκείνους
Θάλψωμεν, λάμπουσ' ὡς ῥόδεαι κάλυκες.

INTERPR. AD VERBVM.

Flore [ſuo] Didyme me rapuit.ego autẽ (hei mihi)
Liqueſco [vel tabeſco] vt cera ad ignem, dum pulchritudinem intueor.
Quòd ſi nigra [eſt] quid tum? etiam carbones[nigri ſunt] ſed ſi illos
Calfaciamus,ſplendent tanquam roſei calyces.

IDEM ASCLEPIADIS EPIgramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Flore ſuo Didyme rapuit me: vt cera liqueſco
Igni admota,oculos quum venit ante meos.
At nigra eſt.q̃d tũ? niger eſt et carbo:ſed igni
Reſplendet pulchra pulchrius ille roſa.

A P. S. MELISSO.

Flos Didymes rapuit me. formã nãq; tuendo
(Hei mihi) vt ignitis cera liqueſco focis.
Eſt nigra.q̃d refert? titio eſt niger. aſt vbi eũ-
Calfacias,ſplendet ceu roſa flore ſuo. (dem

A LVSCINIO.

Heu Didyme totum rapuit me:ſoluor & igni
Vt cera,inſignem dum video faciem.
Nigra licet ſit vſq;:niger carbo eſt quoq;, dum
Luceat:hæc baccas vincit amata roſæ. (mox

ΜΑΚΕΔΟΝΊΟΥ ΥΠΆΤΟΥ.

Pag.454.

Λῆξον Ἔρως κραδίης τε καὶ ἥπατος. εἰ δ᾽ ἐπιθυμεῖς
Βάλλειν, ἄλλό τι μου τῶν μελέων μετάβα.

INTERPR. AD VERBVM.

Ceſſa Amor à corde & iecore:quòd ſi cupis

Petere [me] ad aliud meorum membrorum tranſi.

IDEM MACEDONII EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Parce Cupido meo iecori cordíque: ſagittas
Mittere vis? aliò mittere quæſo velis.

A P. S. MELISSO.

Nec mihi cor nec tange iecur: ſi figere auebis,
De membris aliud fige Cupido meis.

A CORNARIO.

Cor mihi linque hepárq; intactũ: figere ſi vis,
Quæ tu cunque velis mẽbra Cupido petas.

A SLEIDANO.

Arripe Amor quoduis noſtro de corpore mẽbrũ,
Linque ſed illæſum córque iecúrque mihi.

ΠΑΥΛΟΥ ΣΙΛΕΝΤΙΑΡΙΟΥ. Pag. 455.

Ὁ πρὶν ἀμαλθάκτοισιν ἐνὶ φρεσὶν ἡδὺν ἐν ἥβῃ
Οἰστροφόρου Παφίης θεσμὸν ἀπειπάμενος,
Γυοβόροις βελέεσσιν ἀνέμβατος ὁ πρὶν Ἐρώτων,
Αὐχένα σοὶ κλίνω, Κύπρι, μεσαιπόλιος.
Δέξο με καγχαλόωσα, σοφὴν ὅτι Παλλάδα νικᾷς
Νῦν πλέον ἢ τὸ πάρος μήλῳ ἐφ᾽ Ἑσπερίδων.

INTERPR. AD VERBVM.

Ille prius in præcordiis molliri neſciis ſuauem in pubertate
Œſtriferæ Paphiæ legem aſpernatus,
Membriuoris telis imperuius qui prius [fueram] Amorũ,
Ceruicem tibi inclino, Cypri, ſemicanus.

Excipe me exultabunda, doctā quia Mineruā ſuperas
Nunc magis quàm antea in pomo Heſperidum.

IDEM PAVLI SILENTIArij epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Ille ego cui iuueni leges & iura Cytheres
Contempta in rigido corde fuere prius,
Ille Cupidineis telis imperuius olim,
Inclino Paphie nunc tibi colla ſenex.
Excipe me exultans, doctā quia Pallada vincis
Nunc magis, in pomo quàm tibi victa fuit.

A P. S. MELISSO.

Cypridos igniferæ qui ſuaue rebellis ephebus
Ius adamanteo corde peroſus eram,
Vulnificis Venerū haud penetrabilis antè ſagittis,
Præbeo ſubcanus iam tibi colla, Cypri.
Quin me ſumis ouās? ſapientē Pallada vincis
Nunc quia plus, malo ꝙ prius Heſperidum.

AB VRSINO VELIO

Acer eram, & primis inuicta mēte ſub annis
OEſtriferæ ſpreui dulcia iura deæ.
Miſsilibus nec eram diris violādus Amorum,
Qui tua nunc canus ſub iuga vado Venus.
Suſcipe ouans: tetrica victa tibi Pallade ceſsit,
Quàm priꝰ Heſperidū munere, maior honos.

A LVSCINIO.

Qui potui iuuenis ſapienter temnere leges
Quondam prædulces ô Venus alma tuas,

Spicula carniuorûm vitare edoctus Amorum,
En mea colla ſenex ſub iuga mitto tua.
Victa iacet Pallas: magis hæc cape læta trophæa,
Aurea quàm paſtor quum tibi mala dedit.

ἈΓΑΘΙΟΥ ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΟΥ. Pag. 465.

Ἠϊθέοις οὐκ ἔστι πόσος πόνος, ὁππόσος ἡμῖν
Ταῖς ἁπαλοψύχοις ἔχραε θηλυτέραις.
Τοῖς μὲν γὰρ παρέασιν ὁμήλικες, οἷς τὰ μερίμνης
Ἄλγεα μυθεῦνται φθέγματι θαρσαλέῳ·
Παίγνιά τ' ἀμφιέπουσι παρήγορα, καὶ κατ' ἀγυιάς
Πλάζονται, γραφίδων χρώμασι ῥεμβόμενοι.
Ἡμῖν δ' οὐδὲ φάος λεύσσειν θέμις, ἀλλὰ μελάθροις
Κρυπτόμεθα, ζοφεραῖς φροντίσι τηκόμεναι.

INTERPR. AD VERBVM.

Iuuenibus nō eſt tanta ægritudo [vel anxietas] quanta nos
Molli animo præditas puellas inuadit.
His enim adſunt æquales, quibus ſolicitudinis
Dolores narrant voce intrepida.
Luſus etiam conſectantur conſolatorios, & per vias [vrbis]
Vagantur, tabularū coloribus curas animi fallentes.
Nobis autem ne lucem quidem videre fas [eſt] ſed domibus
Abſcondimur, tenebricoſis curis tabeſcentes.

IDEM AGATHIAE EPIGR. carmine redditū ab HENR. STEPH.

Non tam dura vlli iuuenes quàm dura puellæ
AEtatis peragunt tempora tota ſuæ.
Nanque ſuis retegunt curas æqualibus illi,
Fundereque hos inter libera verba queūt.

Pectora ſolantur ludis, & in vrbe vagantes
Detinet in variis picta tabella locis.
Cernere nec lucem fas nobis, tectáque curis
Intabeſcentes clauſtráque multa tenent.

A P. S. M E L I S S O.

Anxietas iuuenes non vrget tanta, puellas
Mollia quæ gerimus pectora, quãta premit.
His præſtò eſt æquæua cohors, vbi quiſq; dolorũ
Fortiter ærumnæ narrat acerba ſuæ.
Ludicra ſectantur lenimina, compita luſtrãt,
Et pictis fallunt tempus imaginibus.
At nobis nec luce frui licet: abdita clauſtris
Liquimur heu curis turba miſella nigris.

ΦΙΛΟΔΗΜΟΥ. Pag. 468.

Ψυχή μοι προλέγει φεύγειν πόθον Ἡλιοδώρας,
Δάκρυα καὶ ζήλους τοὺς πρὶν ἐπισταμένη.
Φησὶ μέν· ἀλλὰ φυγεῖν οὔ μοι σθένος· ἡ γὰρ ἀναιδὴς,
Αὐτὴ καὶ προλέγει, καὶ προλέγουσα φιλεῖ.

INTERPR. AD VERBVM.

Mens mihi prædicit [vel me præmonet] vt fugiam amorem Heliodoræ,
Sciens.i.[quippe quæ ſciat] lacrymas & zelotypias ſuperioris temporis.
Dicit quidem: ſed fugiendi non mihi [eſt] facultas. nam illa impudens,
Ipſamet & prædicit, & prædicens amat [eam.]

IDEM PHILODEMI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Mẽs monet vt fugiam Teleſillæ cautus amorẽ,

Corde à zelotypo iurgia mota ſciens.
Sed miſero fuga nulla patet. nã nõ pudet illam.
Illud amare ipſum quod monet vt fugiam.

A P. S. MELISSO.

Mẽs venerem fugiã me præmonet Heliodoræ,
Gnara prius quæ flens æmule paſſus Amor.
Dicit, at eſt fuga nulla. vacãs nãq; ipſa pudore
Et monet, atq; monens Heliodoran amat.

ΜΕΛΕΑΓΡΟΥ. Pag. 470.

Δεινὸς Ἔρως, δεινός. τί δὲ τὸ πλέον, ἢν πάλιν εἴπω
Καὶ πάλιν, οἰμώζων πολλάκι, Δεινὸς ἔρως;
Ἦ γὰρ ὁ παῖς τούτοισι γελᾷ, καὶ πυκνὰ κακισθεὶς
Ἥδεται· ἢν δ' εἴπω λοίδορα, καὶ τρέφεται.
Θαῦμα δέ μοι, πῶς ἆρα διὰ γλαυκοῖο φανεῖσα
Κύματος, ἐξ ὑγροῦ Κύπρι σὺ πῦρ τέτοκας.

INTERPR. AD VERBVM.

Sæuus [vel dirus] Amor, ſæuus. quid autem amplius [habebo. Id eſt, quid lucri mihi fuerit. Vel, Quid mihi profuerit] ſi rurſus dixero
Et rurſus, eiulando ſæpe, Sæuus Amor?
Nam certè puer his ridet, & frequenter vituperatus
Gaudet: quòd ſi dixero conuitiatoria, etiam alitur.
Admiratio autem mihi [eſt] quomodo quæ ex cæruleo extitiſti
Fluctu, ex liquido Cypri tu ignem pepereris.

IDEM MELEAGRI EPIGR. *carmine redditũ ab* HENR. STEPH.

Sæuus Amor, ſæuus. Quid lucri eſt térq; qua-
Multis cũ lacrymis dicere, Sæu⁹ Amor? (térq;

Nanque accuſantis mea ridet verba puellus,
Paſcitur & probris quæ mea lingua iacit.
Hoc Venus admiror, quũ tu ſis fluctibus orta,
Ex vndis flammam quî peperiſſe potes.

A P. S. MELISSO.

Dirus Amor, dirus. Quid erit, ſi dixero rurſũ,
Sæpius & plorans dixero, Dirus Amor?
Nam puer his ridet, multúmq; diúq; reprẽſus
Geſtit: ſi impingam crimina, conſtat ali.
Hoc mirũ eſt, quî cæruleo Venus orta p̃fundo
Quiueris ex liquido progenuiſſe faces.

A B VRS. VELIO.

Sæuus Amor, ſæuus. Quid tũ, ſi talia mærens
Conquerar, atque iterũ talia, Sæuus Amor?
Nimirum iſta puer conuitia ridet, & ipſis
Gaudet, & inſultat iurgia ſiqua loquar.
Aſt ego demiror, glauco Venus edita ponto,
Quî flammã ex vnda progeneraſſe potes.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂. Pag. 471.

Τί ξένον, εἰ βροτολοιγὸς Ἔρως τὰ πυρίπνοα τόξα
Βάλλει, καὶ λαμυροῖς ὄμμασι πυκνὰ γελᾷ;
Οὐ μήτηρ στέργει μὲν Ἄρη, γαμέτις δὲ τέτυκται
Ἡφαίστου, κοινὴ καὶ πυρὶ καὶ ξίφεσιν;
Μητρὸς δ' οὐ μήτηρ ἀνέμων μάστιξι θάλασσα
Τρηχὺ βοᾷ; γενέτης δ' οὔτε τις, οὔτε τινός.
Τοὔνεκεν Ἡφαίστου μὲν ἔχει φλόγα, κύμασι δ' ὀργὴν
Στέρξεν ἴσην, Ἄρεος δ' αἱματόφυρτα βέλη.

INTERPPR. AD VERBVM.

Quid nouũ[ſeu, Quid rei nouæ eſt] ſi mortalib⁹ exitioſus Amor ignem ſpirantia tela
Iaculatur, & procacibus oculis identidem ridet?
Nónne mater [eius] amat Martem, vxor autem eſt
Vulcani, communis & igni & enſibus? (gellis
Matris autem mater Thetis [nónne] ventorum fla-
Horrendum clamat? (genitor autem, neque quis, neque cuius)
Idcirco Vulcani quidem habet flammam, fluctibus autem iram
Amplexatus eſt parem, Martis verò ſanguine inquinata tela.

IDEM EIVSDEM MELEAgri epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Quid mirum ſi ſæuus Amor flammantia tela
Coniicit, & riſu eſt ſi tamen ille procax?
Nónne huius mater, Vulcani eſt vxor, amica
Martis, communis ignibus & gladiis?
Quid matris mater? ventorũ nónne flagellis
Attonat? (at patrem dicere nemo poteſt)
Ergo habet à Vulcano ignes, à fluctibus iram:
A Mauorte autem tela cruenta capit.

A P. S. MELISSO.

Hócne nouum eſt, hominum peſtis ſi flammea torquet (*mor?*
Tela, procáxque frequèns lumine ridet A-
Martẽ nónne parẽs amat illius, & ſimul vxor
Vulcani eſt, ac ius ignis & enſis habet?
Matris itẽ mater Thetis ãnõ verbere Caurûm

Rauca fremit? (dubiũ qs ſit, & vnde pater)
Mulciberis flammas, ſimilémque hinc fluctibus iram eſt
Nactus, & vncta feri tela cruore dei.

AB VRS. VELIO.

Tela nihil mirum ſi lethifer ignea torquet,
Illicibúſque oculis vſque lubeſcit Amor.
Annõ Martẽ amat, & non eſt Vulcania cõiux
Mater? & hinc ferrũ tractat & inde focũ?
Nónne mare eſt huius, vẽtorũ verbere, mater
Vaſta fremens? genitor nemo, nec alterius?
Quare Mulciberi flammam dea fluctibus irã
AEquã amat, & Martis tela cruẽta gerit.

A LVSCINIO.

Quid mirum, crudelis Amor ſi ſpicula verſet
Ignea, nec riſu temperet immodico?
Num genitrix Marti communis Mulciberóque,
Enſibus & flammis gaudia magna capit?
Mater huic nũquid fuit & mare flatibus horrens,
Maiorúmque refert ſtẽmata clara puer?
Vulcani eſt ignis, pelagi furor additus iræ,
Teláque Gradiui ſanguinolenta patris.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂. Pag. 472.

Εἰ μὲν γηράσκει τὸ καλὸν, μετάδος πρὶν ἀπέλθῃ·
Εἰ δὲ μένει, τί φοβῇ τοῦτ' ὃ μένει, διδόναι;

INTERPR. AD VERBVM.

Si quidem ſeneſcit pulchritudo, impertire priuſquã abeat:

Si autem manet, cur times hoc quod manet, dare?

IDEM EIVSDEM MELEAgri epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Si tua forma perit, cur quod perit, Aula, negabis?
Si manet, ánne neges quod manet vſque, datum?

A P. S. MELISSO.

Si cadit, imperti, formæ quàm flos cadat: at ſi
Durat, quod durat cur dare quæſo times?

AB VRS. VELIO.

Si perit, impartire pri⁹ quàm forma ſeneſcat:
Sī manet, an dubitas id dare quod remanet?

ῬΟΥΦΊΝΟΥ. Pag. 474.

Παλλὰς ἐσαθρήσασα, καὶ Ἥρη χρυσοπέδιλος,
Μαίονιν, ἐκ κραδίης ἴαχον ἀμφότεραι,
Οὐκ ἔτι γυμνούμεσθα· κρίσις μία ποιμένος ἀρκεῖ.
Οὐ καλὸν ἡττᾶσθαι δὶς περὶ καλλοσύνης.

INTERPR. AD VERBVM.

Pallas conſpicata, & Iuno aureos calceos habens,
Mæonin, ex corde clamarunt ambæ,
Non amplius nudamur: iudiciū vnum paſtoris [Paridis] ſufficit.
Non pulchrum [eſt] ſuperari bis de pulchritudine.

IDEM RVPHINI EPIGR. carmine redditū ab HENR. STEPH.

Mæonin intuitæ Iuno pugnáxque Minerua,
Ex imo hos ambæ corde dedere ſonos,

Haud iã nudamur:iudex ſatis eſto bubulcus.
Forma haud ſit probrum bis ſuperata leue.

A P. S. MELISSO.

Aurea Iuno videns cum Pallade Mæonis ora,
Has imo voces vtraque corde refert,
Nudemúrne vltra? paſtoris calculus vnus
Sufficit. ob formam bis probra ferre nefas.

AB VRS. VELIO.

Mæonin intuitæ fors Pallas & aurea Iuno,
Hanc imo vocem è pectore protulerant,
Sat nudas cecidiſſe ſemel, damnante bubulco.
Turpe bis ob ſpeciem ſuccubuiſſe foret.

AB ALCIATO

Flaua oculos Pallas,& talis aurea Iuno,
Noſtram conſpiciens vtraque dixit heram,
Nõ eſt quòd nudas nos Phryx diiudicet : actũ
De forma.ne lex,amplius(inquit)agas.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ. Pag. 475.

Οὐκ ἔσθ' οὗτος ἔρως, εἴτις καλὸν εἶδος ἔχουσαν
Βούλετ' ἔχειν, φρονίμοις ὄμμασι πειθόμενος.
Ἀλλ' ὅστις κακόμορφον ἰδὼν, πεφορημένος οἴστρῳ,
Στέργει, μαινομένης ἐκ φρενὸς αἰθόμενος,
Οὗτος ἔρως, πῦρ τοῦτο. τὰ γὰρ καλὰ πάντας ὁμοίως
Τέρπει τοὺς κρίνειν εἶδος ἐπισταμένους.

INTERPR. AD VERBVM.

Non eſt hic amor, ſiquis eam quæ eſt pulchra forma
Vult habere,prudentibus oculis obſequens.
Sed qui eam quæ mala forma eſt,cõſpicatus,agitatus
Amat,inſana ex mente ardens, (œſtro
Hic amor,ignis hic.quæ enim pulchra [ſunt]omnes
Delectãt qui iudiciũ ferre de forma norũt. (pariter

IDEM EIVSDEM RVFINI epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Haud amor eſt, pulchræ cõnubia velle puellæ,
Iudicibúſque oculis demere nolle fidem.
Sed ſi quis turpem velut œſtro percitus ardet,
Vt mentis compos vix ſatis eſſe queat,
Hic amor, hic ignis. nã cui non pulchra place-
Cuius non careant lumina iudicio? (bunt,

A P. S. MELISSO.

Nõ amor eſt, quãdo pulchra quis amãte potiri
Ardet, in hoc oculos mente ſequente duces.
Quiſquis at informẽ, furiis agitatus & œſtro,
Deperit, inſani cordis ab igne calens:
Hic amor, hic ignis. quod pulchrum eſt, afficit
Iudiciũ formæ ſi modò ferre queãt. (omnes,

EPIGRAMMA PANTELEI in fortitudinem Callimachi & Cynægiri, pertinens ad titulum Εἰς ἀνδρείους, *lib. I.*

Ὢ κενεοῦ καμάτοιο καὶ ἀπρήκτου πολέμοιο.
Ἡμετέρῳ βασιλῆϊ τί λέξομεν ἀντιάσαντες;
Ὢ βασιλεῦ, τί μ' ἔπεμπες ἐπ' ἀθανάτους πολεμιστάς;
Βάλλομεν, οὐ πίπτουσι· τιτρώσκομεν, οὐ φοβέονται.
Μοῦνος ἀνὴρ σύλησεν ὅλον στρατόν· ἐν δ' ἄρα μέσσῳ
Αἱματόεις ἕστηκεν, ἀπειρέος Ἄρεος εἰκών.

Δένδρον δ' ὡς ἕστηκε σιδηρείαις ὑπὸ ῥίζαις·
Κ' οὐκ ἐθέλει πεσέειν· τάχα δ' ἔρχεται ἔνδοθι νηῶν.
Λῦε κυβερνῆτα· νέκυος προφύγωμεν ἀπειλάς.

INTERPR. AD VERBVM.

O vanum laborem,& irritum prælium.
Noſtro regi quid dicemus, quum in eius cõſpectum venerimus? (tores?
O rex,cur me mittebas aduerſus immortales bella-
Petimus [illos] non cadũt:vulneramus,non timẽt.
Vnicus vir ſpoliauit totum exercitum,& in medio
Sanguinolentus ſtat,infatigabilis Martis imago:
Et ſtat velut arbor, ferreis ſub radicibus [.i. ſubtus habens ferreas radices]
Nec vult cadere:fortaſſe veniet intra naues.
Solue gubernator:mortui effugiamus minas.

IDEM PANTELEI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Tentata ô vano belli fortuna labore.
Heu regi noſtro quæ fari verba queamus?
Cur immortales,ô rex,nos mittis in hoſtes:
Quos non proſternũt ictus, nõ vulnera terrẽt?
Vnus totum agmen ſpoliauit,ibíque cruentus
Permanet,indomiti veluti Mauortis imago,
Státq; velut quercus radix quã ferrea firmet,
Ac renuit labi:fors claſſem irrumpet in ipſam.
Solue age,ſolue,minax,fugiamus, nauta, cadauer.

ALIQVOT ALIA EPI-grammata ſuis quæque locis inſerenda.

Ex libro 3,tit. Εἰς ἁλιέας. i.In piſcatores.

ΣΑΠΦΟΥ͂Σ. Pag.196.

Τῷ γριπεῖ Πελάγωνι πατὴρ ἀνέθηκε Μενίσκος
Κύρτον καὶ κώπαν, μνᾶμα κακοζωΐας.

INTERPR. AD VERBVM.

Piſcatori Pelagoni pater impoſuit [ſepulchro] Meniſcus
Naſſam & remum, mnemoſynum miſeræ vitæ.

IDEM SAPPHVS EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Naſſam cum remo poſuit Pelagoni Meniſcus,
Vitæ in piſcatu mnemoſynon miſeræ.

Ex tit. Εἰς ἀνδρείους. i.In fortes viros.

ἈΝΑΚΡΕΟΝΤΟΣ. Pag.197.

Καρτερὸς ἐν πολέμοις Τιμόκριτος, οὗ τόδε σᾶμα.
Ἄρης δ' οὐκ ἀγαθῶν φείδεται, ἀλλὰ κακῶν.

INTERPR. AD VERBVM.

Fortis in præliis [fuit] Timocritus, cuius hoc ſepulchrum.
Mars enim non ſtrenuis parcit, ſed ignauis.

IDEM ANACREONTIS EPIgramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Cõditus hoc tumulo eſt præſtãs Timocritus armis:
Haud parcit Mauors fortibꝰ, at timidis.

A MORO.

Fortis erat bello Timocritus: hîc iacet ergo.
Fortibus haud parcit Mars ferè, ſed timidis.

A SLEIDANO.

Conditur hoc ſaxo validus Timocritus armis.
Parcitur ignauis Marte volente viris.

ΤΟΥ͂ ΑΥΤΟΥ͂.

Ἀβδήρων προθανόντα τὸν αἰνοβίην Ἀγάθωνα
Πᾶσ' ἐπὶ πυρκαϊῆς ἥδ' ἐβόησε πόλις.
Οὔτινα γὰρ τοιόνδε νέων ὁ φιλαίματος Ἄρης
Ἠνάρισε στυγερῆς ἐν στροφάλιγγι μάχης.

INTERPR. AD VERBVM.

Pro Abderis [aut, pro Abdera pugnando] mortuum ingenti robore præditum Agathonem
Tota in rogo hæc clamore proſequuta eſt [vel celebrauit] ciuitas.
Neminem enim talẽ ex iuuenibus gaudẽs ſanguine
Interfecit inuiſæ in turbine pugnæ. (Mars

IDEM EIVSDEM ANAcreontis epigramma carmine redditum

AB HENR. STEPH.

Fortẽ pro Abdera bellis Agathona peremptũ
Conclamans tota vrbs plãxit in igne rogi.
Nanq; parẽ nullũ iuuenẽ Mars ſanguine gau-
In duræ occidit turbine militiæ. (dens

Extit. Εἰς ναυαγήσαντας.

ΤΟΥ͂ ΑΥ͂ΤΟΥ͂. Pag. 244.

Καί σε Κλεηνορίδη πόθος ὤλεσε πατρίδος αἴης.

Θαρσήσαντα νότου λαίλαπι χειμερίῃ.
Ὥρη γάρ σε πέδησεν ἀνέγγυος, ὑγρὰ δὲ τὴν σὴν
Κύματ' ἀμφ' ἱμερτὴν ἔκλυσεν ἡλικίην.

INTERPR. AD VERBVM.

Etiam te Cleenorida deſideriū perdidit patriæ terræ,
Confiſum [vel, auſum te committere] noti procellæ hybernæ.
Hora enim te irretiuit ſpōſore carēs, & liquidæ tuā
Ætatem [iuuenilem] vndæ merſerunt.

IDEM EIVSDEM ANAcreontis epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Vita, Cleenoride, patriæ te liquit amore,
Terret dum hyberni nulla procella noti.
Nam te hora implicuit nullo ſponſore cauēda,
Fluctibus & florens merſa iuuēta tua eſt.

A CORNARIO.

Te quoq; Clenorida perimit patriæ alta cupido,
Euri confiſum turbine nimbiferi.
Importuna hora es vinctus: liquidíſq; ſub vndis
Volueris, ætatis flore cadens medio.

Ex lib. 4, tit. Εἰς εἰκόνας γυναικῶν, id eſt, In ſimulachra mulierum.

ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΟΣ. Pag. 301.

Ἡ τὸν θύρσον ἔχουσ', Ἑλικωνιάς· ἡ δὲ παρ' αὐτὴν
Ξανθίππη· Γλαύκη δ', ἡ σχεδὸν ἐρχομένη.
Ἐξ ὄρεος χωρεῦσι, Διωνύσῳ δὲ φέρουσι
Κισσὸν, καὶ σταφυλὴν, πίονα καὶ χίμαρον.

INTERPR. AD VERBVM.

Quæ thyrſum geſtat, [eſt] Heliconias: quæ autẽ iuxta eam [eſt]
Xanthippe: Glauce verò, quæ propè accedit.
E monte veniunt, & Dionyſo afferunt
Hederam, & vuam, & pinguem hœdum.

IDEM ANACREONTIS EPIgramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Quæ thyrſũ gerit, eſt Heliconias: ad latus eius,
Xanthippe: Glauce eſt ꝓxima quæ ſequitur.
Monte pedẽ referunt: Baccho portãtur ab illis
Vuæ iunctæ hederis, hœdus & anniculus.

ΤΟΥ͂ ΑΥ͗ΤΟΥ͂. Pag. 513.

Οὐ φίλος, ὃς κρητῆρι παρὰ πλέῳ οἰνοποτάζων
Νείκεα καὶ πόλεμον δακρυόεντα λέγει·
Ἀλλ' ὅστις Μουσέων τε καὶ ἀγλαὰ δῶρ' Ἀφροδίτης
Συμμίσγων, ἐρατῆς μνήσκεται εὐφροσύνης.

INTERPR. AD VERBVM.

Nõ amicus [eſt] qui iuxta plenũ craterẽ vinũ potãs,
Diſſidia & bellum lacrymabile commemorat:
Sed qui Muſarum & Veneris præclara munera
Commiſcens, amabilis recordatur lætitiæ.

IDEM EIVSDEM ANAcreontis epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Non placet ille mihi, plena inter pocula quiſq́s
Diſsidia & Martis bella cruenta refert:
Sed qui Muſarum Paphiæque illuſtria dona

Commiſcet, lepidis deditus vſque iocis.

ΣΙΜΩΝΙΔΟΥ. Pag. 511.

Inter epigr. adiecta calci voluminis.

Ἀνδρὸς ἀριστεύσαντος ἐν Ἑλλάδι τῶν ἐφ᾽ ἑαυτοῦ,
  Ἱππίου Ἀρχεδίκην ἥδε κέκευθε κόνις.
Ἣ πατρός τε καὶ ἀνδρὸς ἀδελφῶν τ᾽ οὖσα τυράννων,
  Παίδων τ᾽, οὐκ ἤρθη νοῦν ἐς ἀτασθαλίην.

INTERPR. AD VERBVM.

Viri qui fortitudine præſtitit in Græcia hominibus
  ſui temporis,
Hippiæ Archedicen [filiam] hic tegit puluis.
Quæ quum haberet patrem & maritum & fratres
  dominatum obtinentes,
Et liberos, non ſublata fuit animo ad nequitiam [ſeu
  proteruiam]

IDEM SIMONIDIS EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Hippiæ apud Graios columen virtutis adepti
  Archedice ſoboles hac tegitur ſub humo.
Cui vir erat princeps, princeps pater, & ſua
  proles,
  Et fratres: nunquã eſt facta proterua tamẽ.

A LAVRENTIO VALLA.

Propugnatoris, Graijs qui præfuit, Hippiæ,
  Hac in humo proles conditur Archedice.
Quæ patre germaniſq;, viro, gnatiſq; tyrãnis,
  In nullum tamen eſt facta ſuperba nefas.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂. Pag. 512.

Τὴν ῥά ποτ' Οὐλύμποιο περὶ πλευρὰς ἐκάλυψεν
  Ὠκὺς ἀπὸ Θρήκης ὀρνύμενος Βορέης,
Ἀνδρῶν δ' ἀχλαίνων ἔδακε φρένας· αὐτὰρ ἐκάμφθη
  Ζωὴ, Πιερίην γῆν ἐπιεσσαμένη·
Ἔν τις ἔμοιγ' αὐτῆς χεέτω μέρος. οὐ γὰρ ἔοικε
  Θερμὴν βαστάζειν ἀνδρὶ φίλῳ πρόποσιν.

INTERPR. AD VERBVM.

Quam olim Olympi [montis] circa latera texit
Velox è Thracia proſiliens Boreas,
Et hominum veſte carentium cruciauit mentem: ſed relanguit
Vita, Pieriam terram poſtquam induit:
Mihi aliquis eius infundat fruſtum. non enim decet
Calidam afferre viro amico propinationem [potũ propinatum]

IDEM EIVSDEM SIMONIdis epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Quam Boreas circũ latus olim texit Olympi,
* E Thraca curſu concitus alipede,*
Quæ nudos anxit: ſed vita relanguit illi,
* Pierio ſimulac eſt amicita ſolo:*
Eius partem aliquis fundat mihi. nanq; ſodali
* Haudquaquam potum ferre decet calidum.*

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂.

Αἵδ' ὑπὲρ Ἑλλαίνων τε καὶ εὐθυμάχων πολιητᾶν
  Ἔσταθεν εὔχεσθαι Κύπριδι δαιμονία.

Οὐ γὰρ τοξοφόροισιν ἐμήσατο δῖ' Ἀφροδίτα
 Πέρσαις Ἑλλαίνων ἀκρόπολιν προδόμεν.

INTERPR. AD VERBVM.

Hæ pro Græcis & ciuibus recta ad pugnam tenden-
 tibus [.i.bellicoſis]
Conſtitutæ ſunt vt precarentur Venerem auguſtā.
Nō enim arcuum geſtatoribus in animo habuit dia
 Venus
Perſis Græcorū arcem prodere. [vel, dare, deſtituen
 do eam ſuo auxilio]

*IDEM EIVSDEM SIMONI-
dis epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.*

*His data cura fuit fundendi vota precéſque
 Cypridi pro Graijs, ciuéque magnanimo.
Nanque ſagittiferis Perſis venerāda Cythere
 Haud arcem voluit prodere Graiugenûm.*

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂.

Ἧς αὖ καὶ φθιμένας λευκοστεάτῳ ἐνὶ τύμβῳ
 Ἴσκω ἔτι τρομέειν θῆρας, ἄγρωσσα Λυκάς.
Τὰν δ' ἀρετὰν οἶδεν μέγα Πήλιον, ἅ τ' ἀρίδηλος
 Ὄσσα, Κιθαιρῶνός τ' οἰονόμοι σκοπιαί.

INTERPR. AD VERBVM.

Certè tuo [legendo ἦ σεῦ pro ἧς αὖ] etiam mortuæ in
 tumulo alba oſſa habente
Scio adhuc tremere feras, ô venatrix Lycas.
Præſtantiam autem [tuam] nouit magnum Pelion,
 & celebris
Oſſa, Cithæroníſque iuga oues paſcentia.

IDEM EIVSDEM SIMONIdis epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Nempe aſtare feræ ſupra tua buſta tremiſcũt,
(Noui ego) venandi nobilis arte Lycas.
At quàm tu fortis, ſcit Pelion, Oſſáque nouit,
Atque Citharonis gramine læta iuga.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂. Pag. 513.

Ἦ μέγ' Ἀθηναίοισι φόως γένεθ', ἡνίκ' Ἀριστο-
γείτων Ἵππαρχον κτεῖνε καὶ Ἁρμόδιος.

INTERPR. AD VERBVM.

Magna certè Atheniẽſibus lux extitit quãdo Ariſtogiton Hipparchum interfecit & Harmodius.

IDEM EIVSDEM SIMONIdis epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Clarum Cecropidis tum fulſit lumen, Ariſtogiton quum Hipparchon Harmodiúſque necant.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂.

Ἴσθμια, δὶς Νέμεα, δὶς Ὀλύμπια ἐστεφανώθην,
Οὐ πλάτει νικῶν σώματος, ἀλλὰ τέχνᾳ,
Ἀριστόδαμος Θρασὺς Ἀλεῖος πάλᾳ.

INTERPR. AD VERBVM.

Iſthmia, bis Nemea, bis Olympia coronatus ſum,
Non latitudine [.i. craſſitudine] vincẽs corporis, ſed arte,
Ariſtodamas Eleus audax luctatione.

IDEM EIVSDEM SIMONIdis epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Iſthmia, bis Nemea, & bis Olympia magna coronor:
Corpore non lato victa, ſed arte, mihi:
Ariſtodamas ego palæſtrites bonus.

ΤΟΥ͂ ΑΥ᾽ΤΟΥ͂.

Μνήμῃ δ᾽ οὔ τινά φημι Σιμωνίδῃ ἰσοφαρίζειν
Ὀγδωκονταέτει, παιδὶ Λεωπρεπέος.

INTERPR. AD VERBVM.

Memoria autem neminem dico Simonidi parẽ eſſe
Octogenario, filio Leoprepis.

IDEM EIVSDEM SIMONIdis epigramma carmine redditum
AB HENR. STEPH.

Aio Leoprepidæ non eſſe Simonidi, adepto
Octoginta annos, mente parem memori.

ALIQVOT PRAETEREA epigrãmata, quæ idem Henr. Stephanus variè eſt interpretatus: & ipſa ſuis quæque locis inſerenda.

Ex lib. I, tit. Εἰς ἀνδρείους.

ἈΛΚΑΊΟΥ. Pag. 10.

Ἄγαγε καὶ Ξέρξης Πέρσαν στρατὸν Ἑλλάδος ἐς γᾶν,
Καὶ Τίτος εὐρείας ἄγαγ᾽ ἀπ᾽ Ἰταλίας.

Ἀλλ' ὁ μὲν Εὐρώπᾳ δοῦλον ζυγὸν αὐχένι θήσων,
Ἦλθεν, ὁ δ' ἀμπαύσων Ἑλλάδα δουλοσύνας.

INTERPR. AD VERBVM.

Adduxit & Xerxes Perſicum exercitum in Græciæ regionem,
Et Titus ſpatioſa adduxit ab Italia:
Sed hic quidem Europæ ſeruum iugum ceruici impoſiturus
Venit, ille autem, liberaturus Græciam ſeruitute.

IDEM ALCAEI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Agmina Perſarũ Xerxes vt in Hellada du-
Agmina duxit eò ſic Titus Auſonia. (xit,
Ille ſed Europam miſſurus ſub iuga venit,
Helladis hic fecit libera colla iugo.

Aliter. (mas,

Perſidas adduxit Xerxes vt in Hellada tur-
Duxit in hanc turmas ſic Titus Auſonias.
Sed Xerxes olim ſubigendam venit ad illam,
Iſte leuat duro colla ſubacta iugo.

Aliter.

Venerat ad Graios Xerxes cum milite Perſâ,
Milite cinctus adeſt nunc Titus Auſonio.
Ille ſed Europæ ſua demere iura volebat,
At iura Europæ reddit adempta Titus.

Aliter.

Graiorum Xerxes cum Perſis venit in oras,
Hîc Titus Auſonibus nũc comitatus adeſt.

Subdere ſeruitio ſed Graios ille uolebat,
Seruitium Græcis excutit iſte Titus.

Aliter.

Armatos Perſas Xerxes vt in Hellada duxit,
Armatos ducit ſic Titus Auſonios.
Ille ſed imperium Graijs cupiebat ademptũ,
Hic demptum Graijs reddidit imperium.

Aliter.

Perſarum triſtis quæ viderat antè cateruas,
Nunc Italas contrà Græcia læta videt.
Nam ſeruile iugum Xerxes imponere Graijs
Venerat, at Titus his libera colla facit.

Ex tit. Εἰς δυσπραγίαν.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ. Pag. 32.

Τοῖσι μὲν εὖ πράττουσιν πᾶς ὁ βίος βραχύς ἐστι·
Τοῖς δὲ κακῶς, μία νὺξ ἄπλετός ἐστι χρόνος.

INTERPR. AD VERBVM.

Iis quidem quibus res proſperè cedunt, tota vita breuis eſt:
At quibus infeliciter, vna nox immenſum eſt tẽpus.

IDEM LVCIANI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Vita omnis breuis eſt, ſi ſit fortuna ſecunda:
Noctem vnam miſeri ſecula multa putãt.

Aliter.

Qui felix, huic vita omnis breuis eſſe videtur:
Nox miſero eſt annis longior vna tribus.

Aliter.

Proſpera cui ſors eſt, huic nullũ ſufficit æuum:
Vnica nox miſero plurima luſtra dabit.

Aliter.

Qui felix, nimiũ queritur properare ſenectã:
Noctem vnam infelix tẽpora tarda vocat.

Aliter.

Felici breuis eſt ſua vita: at qui miſer, ille
Noctem vnam multas cenſet olympiadas.

Aliter.

Vita fauente breuis fortuna eſt: non fauet illa?
Annorum ſpatium nox habet vna trium.

Aliter.

Quũ ridet fortuna, breuis tunc terminus æui:
Quum ſæuit, nox eſt vnica mille dies.

Aliter.

Sors iuuat? omne æuum breue creditur: illa repugnat?
Nox vna immenſi temporis inſtar erit.

Aliter.

Felix anguſtis queritur de finibus æui,
Noctem vnam dicit tempora longa miſer.

Aliter.

Sors fauet? haud vlli ſatis eſt ſua longa ſenectus,
Nõ fauet? hanc longã nox facit vna nimis.

Ex tit. Εἰς ἀχαρίστους καὶ ἀχαρίστους.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ. Pag. 39.

Ὠκεῖαι χάριτες, γλυκερώτεραι· ἢν δὲ βραδύνῃ
Πᾶσα χάρις, κενεή· μηδὲ λέγοιτο χάρις.

INTERPR. AD VERBVM.

Beneficia cita [.i. quæ citò dãtur] dulciora: at ſi tardet
Omne beneficiũ, vanũ, neque appelletur beneficiũ.

IDEM LVCIANI EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Gratia gratior eſt properans: at gratia tarda,
Vana eſt, nec dici gratia iure poteſt.

Aliter.

Officium præſtare cupis? præſta citó. tardo
Officio officij gratia nulla ſubeſt.

Aliter.

Ingratũ officiũ, mora quod tardarit, habetur:
Bis gratum officium cui mora nulla datur.

Aliter.

Ingrata officij quæ tardat gratia: contrà
Si qua venit properè, gratia grata venit.

Aliter.

Gratia quæ tardat, nõ grata eſt. gratia cuiquã:
Eſſe autem properans gratia grata ſolet.

Aliter.

Quæ celeri greſſu venit ad nos gratia grata eſt:
Tardipedi contrà gratia nulla ſubeſt.

Ex tit. Εἰς ἰατρούς.

ΛΟΥΚΙΛΛΙΟΥ.

Εἰς τοὺς ἀεὶ νοσοῦντας. Pag. 60.

Τοὺς καταλείψαντας γλυκερὸν φάος οὐκ ἔτι θρηνῶ,
Τοὺς δ' ἐπὶ προσδοκίῃ ζῶντας ἀεὶ θανάτου.

INTERPR. AD VERBVM.

In eos qui ſemper ægrotant.

Eos qui reliquerunt dulce lumen [ſolis] nõ amplius lugeo,
Sed eos qui in expectatione viuunt ſemper mortis.

IDEM LVCILLII EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Non fleo qui lumẽ iam liquit amabile, ſed qui
Suſpectans viuit fata propinqua ſibi.

Aliter.

Haud deploro illos qui iam ſunt lumine caßi,
Sed ſibi qui ſemper fata propinqua putant.

Aliter.

Haud mihi defuncti ſors eſt miſerãda, ſed eius
Cui mors ante oculos vſque venire ſolet.

Aliter.

Non fleo vitalem qui carpere deſiit auram,
Sed cui cum mortis carpitur illa metu.

Aliter.

Mæreo nõ illum qui triſtibus occubat vmbris,
Sed qui illas tẽpus iam tremit ante ſuum.

Aliter.

Haud miſeros dico qui iam ſunt morte perempti,
Sed ſibi qui mortem ſemper adeſſe putant.

Aliter.

Non ſunt defuncti lacrymis me iudice digni,
Sed defungendi quos metus vſque tenet.

Aliter.

Non ploro æthereis illum qui raptus ab auris,
Sed quem formido ne rapiatur, habet.

Aliter.

Lugeo non illum qui iam deſcendit ad orcum,
Sed qui deſcenſum hunc mox fore móxque putat.

Aliter.

Non miſer ille mihi eſt ſuperas qui deſerit auras,
Sed deſerturum qui putat eſſe breui.

Aliter.

Non gemo fatali cui vita abrumpitur hora,
Sed quem eius trepidum ſemper imago facit.

Aliter.

Non vitale fleo lumen quicunque reliquit,
Sed qui mortem omni nocte diéque tremit.

Aliter.

Non fleo cui ſua iam ruperunt ſtamina Parcæ,
Sed qui, Rumpentur cras mihi, ſemper ait.

Aliter.

Nō fleo quē ſuprema dies detruſit ad umbras;
Sed qui eſt umbrarum pallidus uſq; metu.

Aliter.

Defleo fatales non qui iam expleuerit annos,
Defleo fatalem qui timet uſque diem.

Aliter.

Non gemo perpetuus clauſit cui lumina ſo-
mnus,
Hunc gemo ſollicitū quem ſopor iſte tenet.

Aliter.

Non quæ iā venit mors, flebilis eſſe videtur:
Sed quæ expectatur, flebilis illa mihi eſt.

Aliter.

Impoſitū tumulo lacrymis haud proſequor, illū
Proſequor, ob tumuli qui tremit uſq; metū.

Aliter.

Non me contriſtat cui ſpiritus exit in auras,
Sed qui ſemper eum credit adeſſe diem.

Aliter.

Non fleo cui triplices ruperunt fila ſorores,
Sed qui, ne rumpant, corde micante pauet.

Aliter.

Tempora nō miſeror qui cōtigit ultima vitæ,
Sed qui, ſuprema ut, tempora cuncta timet.

Aliter.

Aliter.

Non gemo ſupremã Lacheſis cui neuerit horã,
Sed qui hanc perpetuò ne neat illa timet.

Aliter.

Stamina non cui iã Parcæ euoluêre, gemẽdus,
Sed qui cogitat hæc euoluenda breui.

Aliter.

Non illũ plango qui iam ſit morte peremptus,
Plãgo ſed aſsiduus quẽ metus huius habet.

Aliter.

Nõ fleo quem Lacheſis nigro demiſit Auerno,
Sed vitã ob Lacheſim qui tremebũdus agit.

Aliter.

Tẽpora nõ cui iam venêre ſuprema, dolẽdus,
Tempora ſed ſibi qui cũcta ſuprema vocat.

Aliter.

Nõ gemo cui ſuprema dies iã lumina clauſit,
Sed qui ſupremam iam fore iámque putat.

Aliter.

Non fleo cui nigris lux commutata tenebris,
Sed qui illas, dulci luce manente, timet.

Aliter.

Non lacrymandus erit morti quẽ fata dederũt:
Sed qui fata timet, is lacrymandus erit.

Aliter.

Non vita orbatus, ſed cui formidine mortis
Vitalis non eſt vita, gemendus is eſt.

Ex libro 2, tit. Εἰς ἀγωνιστάς.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ͂. Pag. 128.

Εἰ ταχὺς εἰς τὸ φαγεῖν καὶ πρὸς δρόμον ἀμβλὺ ὑπάρχεις,
 Τοῖς ποσί σου τρῶγε, καὶ τρέχε τῷ στόματι.

INTERPR. AD VERBVM.

Si celer ad comedendum & ad curſum tardus es,
Pedibus tuis comede, & curre ore.

IDEM LVCIANI EPIGR. carmine redditum ab HENR. STEPH.

Quũ pedib⁹ tardus, quũ ſis celer ore viciſsim,
 Ore tuo curras, at pedibus comedas.

Aliter.

Si tardè curris, ſed edis velociter, ore
 Curre tuo poſthac, at pedibus comede.

Aliter.

Tu qui currendo ſegnis, non ſegnis edendo,
 Fac currant dẽtes, fac comedántque pedes.

Aliter.

Quum curſor ſis tardus, edo ſis impiger idem,
 Os tibi fac curſor, fac tibi pes ſit edo.

Aliter.

Eſt tibi pes tardus, iuſto properantius eſt os:
 Pes comedat tardè, currat at os properé.

Aliter.

Quũ lẽtus pedibus, quum ſis celer ore voraci,
 Permutent ſolitas os tibi péſque vices.

Aliter.

Dens tibi ſit curſor, ſit pes edo. nanq; remiſſus

Pes tibi, dẽte autẽ quadrupedante voras.

Aliter.

Tardigradæ tibi ſunt plãtæ, celeréſq; molares:
Hi currant, illæ fac comedenda molant.

Aliter.

Tardipes es nimiũ, nimiúmq; es dẽtibus acer:
Tardiuorus pede ſis, dentéque tardigradus.

AB ALCIATO.

Veſci ſi celer es, ſed tardus currere, buccis
Curre tuis, lentis veſcere ſed pedibus.

A CORNARIO.

Si velox cœnas, ad curſum tardior & ſis,
Tu pedibus cœna, confice & ore viam.

A LVSCINIO.

Dum pedibus piger es, curſu ſuperabere, ſi nõ
Bucca vorax tibi iã currat, edántq; pedes.

Ex lib. 3, tit. Εἰς γέροντας.

Ἐπὶ τῷ ἑαυτὸν θάψαντι πρὸ τελευτῆς. Pag. 222.

Γήραϊ καὶ πενίῃ τετρυμμένος, οὐδ᾽ ὀρέγοντος
Οὐδενὸς ἀνθρώπου δυστυχίης ἔρανον,
Τοῖς τρομεροῖς κώλοισιν ὑπήλυθον ἠρέμα τύμβον·
Εὗρον ὀϊζυροῦ τέρμα μόλις βιότου.
Ἠλλάχθη δ᾽ ἐπ᾽ ἐμοὶ νεκύων νόμος· οὐ γὰρ ἔθνησκον
Πρῶτον, ἔπειτ᾽ ἐτάφην· ἀλλὰ ταφεὶς ἔθανον.

INTERPR. AD VERBVM.

In eum qui ſeſe ante mortem ſepeliuerat.
Senectute & paupertate attritus, [vel confectus] ne porrigente quidem

Vllo homine infelicitatis [ſuſtentatricem] ſtipem,
Tremulis pedibus ſubii lentè [vel, tacitè] tumulum:
Inueni miſeræ finem vix tandem vitæ.
Mutata eſt autem in me defunctorum lex [vel, conſuetudo] non enim moriebar
Prius, deinde ſepultus ſum: ſed poſtquam ſepultus fui, mortuus ſum.

IDEM INCERTI AVTORIS epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Quum me pauperies premeret paritérque ſenectus,
Nec qui porrigeret vel ſtipis æra foret,
Ad tumulum tremulis perrepſi greſſibus: illic
Inuentus vitæ terminus eſt miſeræ.
Inuerſo morior ſic ordine. nanque ſepulchrum
Non mihi poſterius, ſed mihi morte prius.

Poſtremo diſticho has etiam interpretationes dedi.

Sic mortis tumulíque vices confundere iuuit.
Nanque prius tumulor, poſterius morior.

Aliter.

Ergo noſtra nouo procedunt ordine fata.
Antè ſepultus ego, quàm moriebar, eram.

Aliter.

Sic lucem, quo more alij, non ipſe relinquo:
Morte ſepulturam quippe ſequente meam.

Aliter.

Sic collata aliis, mea ſunt præpoſtera fata:

Nam tumulus mortem præuenit iſte meã.

Aliter.

Sic defunctorum ſolus mutauero legem:
Nam mors poſterior, non prior, eſt tumulo.

Aliter.

Sic non ſeruatus ſolitus morientibus ordo:
Præceßit tumulus, debuit ille ſequi.

Ex tit. Εἰς ἥρωας.

Εἰς Ἀχιλλέα. Pag. 237.

Τύμβος Ἀχιλλῆος ῥηξήνορος, ὅν ποτ' Ἀχαιοὶ
Δώμησαν, Τρώων δεῖμα καὶ ἐσσομένων.
Αἰγιαλῷ δὲ νένευκεν, ἵνα στοναχῇσι θαλάσσης
Κυδαίνοιτο πάϊς τῆς ἁλίας Θέτιδος.

INTERPR. AD VERBVM.

In Achillem.

Tumulus [hic eſt] Achillis bellicoſi, quem olim Achiui
Struxerunt, Troum terrorem etiam futurorum.
Littori autem incumbit [vel, adiacet] vt fremitu maris
Celebretur filius marinæ Thetidis.

IDEM EPIGRAMMA CARmine redditũ ab HENR. STEPH.

Hunc, qui ſit Troum formido nepotibus, olim
Graij ſtruxerunt AEacidæ tumulum.
Adiacet ille mari, ſtreperis celebretur vt vndis
Cui fuerat genitrix, diua marina, Thetis.

Aliter.

*Hoc quondam AEacidæ Graij ſtatuère ſepul-
chrum,
Poßet vt à Troum poſteritate tremi.
Sed cur vicinum pelago eſt? vt in eius honorē
Cui Thetis eſt genitrix, æquora tota fre-
(mant.*

Aliter.

*Pelidæ hunc tumulum quondam ſtruxere Pe-
laſgi,
Dardanidûm vt ſoboli poſſet is eſſe timor.
Non procul ille mari eſt, vt perſonet æquoris
vndis
Qui nati Thetidis condita membra tenet.*

Aliter.

*A Danais quondam hic tumulus conſtructus
Achilli,
Troes vt hæc etiā membra ſepulta tremāt.
Proximus eſt pelago, maris vt reſonetur ab
vndis
Hoc Thetidis proles contumulata loco.*

ΛΕΟΝΤΙΟΥ. Pag. 238.

Κεῖται ἐνὶ Τροίῃ Τελαμώνιος, οὔτινι δ' ἔμπης
Ἀντιβίων ὀπάσας εὖχος ἑοῦ θανάτου.
Τόσσης γὰρ χρόνος ἄλλον ἐπάξιον ἀνέεχε τόλμης
Οὐχ εὑρὼν, παλάμῃ θῆκεν ὑπ' αὐτοφόνῳ.

INTERPR. AD VERBVM.

Iacet apud Troiam Telamonius [Aiax] qui nemini
tamen

Hoſtium tribuit laudem ſuæ necis.
Tantæ enim tempus alium parem virum audaciæ
[qui par eſſet audendo tanto facinori]
Quum nō reperiſſet, manui [eum] ſubiecit ſuiipſius
interfectrici.

IDEM LEONTII EPIGR. carmine redditū ab HENR. STEPH.

Aiaci Telamone ſato dat Troia ſepulchrum:
Sed nulli eſt hoſti gloria danda necis.
Nanq; auſum hoc facinus quia lōga haud repperit ætas,
Auderet propria iuſsit vt ipſe manu.

Aliter.

Troia tegit Telamone ſatū: ſed nō manꝰ hoſtis
Hanc cædis laudem vendicat vlla ſibi.
Audax nāq; ſatis ꝗa nuſquā dextra reperta (eſt,
Conuertit proprias in ſua fata manus.

Aliter.

Stratus apud Troas iacet en Telamoniꝰ Aiax:
Non hoſti eſt cædis laus tribuenda tamen.
Auſus enim eſt eius quia fūdere nemo cruorē,
Parca ſua iuſsit funderet ipſe manu.

ἈΔΕΣΠΟΤΟΝ. Pag. 239.

Μή με τάφῳ σύγκρινε τὸν Ἕκτορα, μηδ' ἐπὶ τύμβῳ
Μέτρει τὸν πάσης Ἑλλάδος ἀντίπαλον.
Ἰλιὰς, αὐτὸς Ὅμηρος ἐμοὶ τάφος, Ἑλλὰς, Ἀχαιοὶ
Φεύγοντες· τούτοις πᾶσιν ἐχωννύμεθα.

INTERPR. AD VERBVM.

Ne me Hectorem compara cum ſepulchro, neque tumulo
Metire me toti Græciæ pugna parem.
Ilias, ipſe Homerus mihi ſepulchrũ, Græcia, Achiui
Fugiẽtes, ab his omnib⁹ aggere tumuli donabamur.

IDEM INCERTI AVTOris epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Hectora me tumulo ne tu metire viator:
Par Danaïs cunctis hoſtibus hoſtis eram.
Eſt tumulus mihi Mæonides, eſt Ilias, Hellas,
Graij, qui trepida dant mihi terga fuga.

Aliter.

Ne parui ex parua facito me mole ſepulchri:
Vix mihi ſe ſenſit Græcia tota parẽ. *(las:*
Mæonides mihi buſta dedit, dedit Ilias, Hel-
Tótque ſua Danai buſta dedêre fuga.

Aliter.

AEſtimet ex tumulo ne quis mea facta via-
Extimuit vires Græcia tota meas. *(tor:*
Eſt mihi Mæonides, eſt Ilias ipſa ſepulchrum:
Hoc quoq; dat fugiens turba Pelaſga mihi.

Aliter.

Ne, quantus fuerim, tumulũ tibi credito teſtẽ:
Helladis ille ego ſum qui metus Hector erã.
Ilias & vates cineres ſatis ornat Homerus,
Et Danaûm quæ me territa turba fugit.

A CORNARIO.

Hectora quid tumulo tẽtas includere? quẽ v-
In ſe hoſtem fortem Græcia tota tulit. (niũ
Ilias ergo mihi tumulúſq; eſt Græcia, Achiui et
Sæpe fugam in verſi, magnus Homerus itẽ.

Ex tit. Εἰς ναυαγήσαντας.

ΛΕΩΝΙΔΟΥ. Pag. 252.

Οὐδ' εἴ μοι γελόωσα καταστορέσειε γαλήνη
Κύματα, καὶ μαλακὴν φρῖκα φέροι Ζέφυρος,
Νηοβάτην ὄψεσθε. δέδοικα γὰρ οἷς πάρος ἔτλην
Κινδύνοις, αἰὲν ἐμοῖς ἀντικορυσσάμενος.

INTERPR. AD VERBVM.

Ne ſi quidem mihi ridẽs ſtrauerit ſerenitas [ſeu tran quillitas]
Fluctus, & mollem fremitum afferat Zephyrus,
Naui vehi [me] videbitis. metuo enim quæ antea paſſus ſum
Pericula, dum luctatus ſum cum ventis.

IDEM LEONIDAE EPIGR. carmine redditũ ab HENR. STEPH.

Non ſi tranquillo pelagus mihi rideat ore,
Et Zephyri hoc ſtringat molliter aura mihi,
Conſcẽdã naues. nanque illa pericla tremiſco,
Hoſtibus à ventis quæ mea paſſa ratis.

Aliter. *(dat*

Vt ſit blãda Thetis, Zephyrúſq; vt mollia fun-
Murmura, vix auris æquora ſumma ciens,
Non tamen aſcendam nauem. ſat prælia geſſi
Cum ventis: terror tanta pericla mihi.

Aliter.

Nō mihi ſi fluctus ſternens Thetis ipſa ſerenū
Rideat, & Zephyri flamina molle ſonent,
Naue vehi cernes. formido nanque pericla,
Cum ſæuis affert quæ mihi pugna notis.

A SLEIDANO.

Non ego, ſi placidū vētis mare conſpicer altū,
Et Zephyri lenis mulceat aura caput,
Conſcendā naues. nam me diſcrimina terrent,
Luctáque cum ventis diſplicet illa mihi.

Ex lib. 4, tit. Εἰς νίκην.

Εἰς ἄγαλμα Νίκης ἄπτερον ἐν Ῥώμῃ, ἧς τὰ πτερὰ κεραυνῷ κατεφλέχθη.

ΠΟΜΠΗΙΟΥ. Pag. 357.

Ῥώμη παμβασίλεια, τεὸν κλέος οὔ ποτ' ὀλεῖται.
Νίκη γάρ σε φυγεῖν ἄπτερος οὐ δύναται.

INTERPR. AD VERBVM.

In ſtatuam Victoriæ pennis carentem Romæ, cuius pennæ fulmine crematæ erant.

Roma omnium regina, tua gloria nunquam peribit.
Victoria enim à te aufugere non poteſt, quum pennis careat.

IDEM POMPEII EPIGR. carmine redditum ab HENR. STEPH.

Roma orbis regina, carens Victoria pennis,
Immortale decus non fugitiua dabit.

Aliter.

Roma triumphatrix, tua ſemper gloria viuet.
Nam quî te fugeret nullis Victoria pennis?

Aliter.

Orbis Roma caput, tua viuet fama per orbem:
Amiſit, queis te fugiat, Victoria pennas.

Aliter.

Romæ orbis dominæ ſēper ſua fama manebit.
Penna, hāc qua fugias, tibi nō Victoria māſit.

A LVSCINIO.

Roma caput mundi, manet hæc tibi gloria vi-
Fortuna implumis nō volat hīc alió. (ctrix.

A SOTERO.

AEterna eſt tibi, Roma potēs, iā gloria parta:
Aufugere implumis nam à te Victoria neſcit.

Ex lib. 6, tit. Εἰς ἀναθήματα ἀπὸ γερόντων.

ΑΓΑΘΙΟΥ ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΟΥ.

Pag. 418.

Σὸς πόσις Ἀγχίσης, τοῦ εἵνεκα πολλάκι, Κύπρι,
Τοπρὶν ἐς Ἰδαίην ἔτρεχες ἠϊόνα,
Νῦν μόλις εὗρε μέλαιναν ἀπὸ κροτάφων τρίχα κόψαι.
Θῆκε δέ σοι, προτέρης λείψανον ἡλικίης.
Ἀλλὰ θεὰ (δύνασαι γάρ) ἢ ἡβητῆρά με τεῦξον,
Ἢ καὶ τὴν πολιὴν ὡς νεότητα δέχου.

INTERPR. AD VERBVM.

Tuus maritus Anchiſes, cuius cauſa ſæpe, Cypri,
Quondam ad Idæum currebas littus,

Nunc vix inuenit nigrum ex temporibus pilum abſcindere [.i.quem abſcinderet]
Dicauit autem tibi [illũ] ſuperioris reliquias ætatis.
Verùm dea (potes enim) aut puberem me effice,
Aut canum pilum [vel, canitiem] ſicut iuuentutem excipe.

IDEM AGATHIAE SCHOLaſtici epigramma carmine redditum AB HENR. STEPH.

Vir tuus Anchiſes, correptæ cuius amore
Ida tibi propero ſæpe petita pede,
Nigrũ hunc inuentum vix circa tẽpora crinẽ,
Annorum tibi dat relliquias iuuenum.
At dea (nanque potes) primam mihi reddito pubem,
Vel cani placeant qui placuere nigri.

Poſtremo diſticho has inſuper interpretationes centum & quatuor dedi.

At dea (nanq; potes) florem reuocato priorem,
Vel da, ceu iuuenem, poſſe placere ſenem.

Aliter.

Tu dea (nãq; potes) rurſum iuueneſcere dona:
Vel placeam vetulus, ceu placui iuuenis.

Aliter.

At dea (nanq; potes) florem vel redde iuuẽtæ,
Vel ſit canities quo fuit illa loco.

Aliter.

At dea vel mihi ver ætatis redde prioris,
Vel, tibi gratũ vt ver, grata fac vt ſit hyems.

Aliter.

At dea vel nigrum canis reuocato colorem,
Gratia vel canis ſit, velut antè nigris.

Aliter.

Sed mihi vel vitæ curſus retrogradus eſto,
Currat quo cœpit vel tibi grata pede.

Aliter.

At dea præteritũ fac præſens nũc ſit vt æuum,
Vel par ſit præſens nunc tibi præterito.

Aliter.

Diua ſed ætati me nunc reddáſve priori,
Poſteriórve haud ſit grata priore minus.

Aliter.

At dea, qualis erã. facito ſim nunc quoq; talis:
Aut tibi, ſum qualis, nunc quoq; fac placeã.

Aliter.

Sed mihi præterita eſt ſi non reuocabilis ætas,
In me præteritus fac reuocetur amor.

Aliter.

At quanuis anni noſtrum minuêre decorem,
Ne tuus in me ideo diminuatur amor.

Aliter.

At noſtram quondã comitãs amor ille iuuẽtã,
Hanc ſi non reddis, ſit comes & ſenio.

Aliter.

Corporis at quãuis noſtri decus (ecce) ſeneſcat,
Ne tuus in me itidem diua ſeneſcat amor.

Aliter.

At tu nunc oculos ad formam verte priorem,
Aut ne oculis hæc ſit grata priore minus.

Aliter.

Sed vel tu ætatem te finge videre priorem,
Diua, priori iſtam finge vel eſſe parem.

Aliter.

Verùm ſi nigros ſenium mutauit in albos,
Mutetúrne odio priſtinus ille fauor?

Aliter.

Sed ſi damna meos pateris ſentire capillos,
Eſſe & contemptos ne patiare tibi.

Aliter.

At dea, ſi non vis mihi reddere dona iuuentæ,
Incipe amicitiæ reddere dona tuæ.

Aliter.

At dea, ſi noſtræ ſit terminus iſte iuuentæ,
Ne ſit amicitiæ terminus iſte tuæ.

Aliter.

At dea, ſi prædam me nunc ſinis eſſe ſenectæ,
Præda tuus ſenio fac dea ne ſit amor.

Aliter.

Sed mihi ſi pateris crines ſuccreſcere canos,
Sim canus, canum dummodo Cypris amet.

Aliter.

Verùm aut eripias fatis me diua ſenectæ,
Aut mihi ne tuus hic eripiatur amor.

Aliter.

At ſenium vires inuidit ſi mihi firmas,
Inuideas firmam ne mihi diua fidem.

Aliter.

At communem in me legem ſeruante ſenecta,
Fac tibi ſeruetur lex vt amicitiæ.

Aliter.

Sed fac Parca meos rigidè ne computet annos,
Aut amor ille tuus computet hoſce caue.

Aliter.

At mihi ſi ſenium crines mutauit, amorem
Tu dea mutari ne patiare tuum.

Aliter.

Verùm ſi cani caput hoc læſere capilli,
Illæſa at læſo ſit tua Cypri fides.

Aliter.

Cætera ſed patiar rapiat mihi tempus, amorẽ
Dum pariter rapiat non mihi diua tuum.

Aliter.

Sed quod ius in me permittis habere ſenectã,
Hoc in amicitiam ne ferat illa tuam.

Aliter.

Sed mihi ſi non vis naturæ iura nouare,
At nec amicitiæ tu mihi iura noues.

Aliter.

Sed quãuis formæ ſenium detraxit honorem,
Diua tui maneat firmus amoris honor.

Aliter.

Quòd ſi forma fugit, nec vis reuocare fugacẽ,
At tuus haud pariter ſit fugitiuus amor.

Aliter.

Sed ſpeculũ vt nequeat notos agnoſcere vult⁹,
Hos amor agnoſcat nunc quoque diua tuus.

Aliter.

In vetuli amplexus ſi tu tamen ire recuſas,
Inuito iuuenis fac maneam ſenio.

Aliter.

Sed ſi diua tuo vetulũ haud dignaris amore,
Forma mihi fac eo digna redire queat.

Aliter.

At dea, quæ iuueni mihi conciliata fuiſti,
Nunc quoque ceu iuueni conciliere mihi.

Aliter.

Gratia ſed nequeat ſi canis conciliari,
At maneat quæ iam eſt conciliata nigris.

Aliter.

Sed ſi non reddis quam poſſes diua iuuentam,
Saltem oculus iuuenem me tuus eſſe putet.

Aliter.

Sed quanuis ſolitum nõ ſeruet forma tenorem,
Sit tenor ille tuæ firmus amicitiæ.

Aliter.

Sed mea (ni prohibes) incõſtans ſit tamẽ ætas,
Dũ ne amor inconſtans ſit mihi diua tuus.

Aliter.

At tu vel curſum properantis ſiſte ſenectæ,
Illius curſum vel tuus æquet amor.

Aliter.

Integra ſed noſtræ ſi non eſt gratia formæ,
Integer at ſit amor non minus ille tuus.

Aliter.

Sed labem aſpergi noſtris ſine diua capillis,
Dum maneat tuus hic illabefactus amor.

Aliter.

Sed facilè patiar quæ dãna dabũtur ab annis,
Dum tuus annorum damna repẽdat amor.

Aliter.

Verùm quo mage ſunt mihi fata maligna ſe-
nectæ,
Hoc magis eſto tuus Cypri benignus amor.

Aliter.

At mihi ſi nequeat flos, diua, manere iuuentæ,
In me qualis eras flore manente, mane.

Aliter.

At mihi diſsimilẽ nunc me reddente ſenecta,
Ipſa tamen ſimilis ſis in amore tibi.

Aliter.

Sed iuuenile decus non agnoſcatur, amorem
Erga me agnoſcam dummodo Cypri tuum.

Aliter.

Sed nigri pereant, cani ſubeántque capilli,

Dummodo diua tuus ſit mihi ſaluus amor.

Aliter.

Verùm aut adde tuo nunc ô dea calcar amori,
Anchiſæ aut annis inijce frena tui.

Aliter.

Sed vel flore mihi iuueneſcant mẽbra priore,
Vel tuus haud in me, diua, ſeneſcat amor.

Aliter.

Sed rurſum corpus iuuenili robore firma,
Aut in me vetulum ſit tua firma fides.

Aliter.

Sed mihi ſi reducem non annuis eſſe iuuẽtam,
Diua, redux vetulo ſit tuus ille fauor.

Aliter.

Sed flore ætatis vel me dignare ſecundo,
Vel dignare tuo diua fauore ſenem,

Aliter.

Sed mihi ſi dulcem nõ vis reuireſcere pubem,
Ille tuus ſaltem fac reuireſcat amor.

Aliter.

Sed quãuis corpus mihi nũc dea marcet ab an-
At marceſcat amor ne tamẽ ille tuus. (nis,

Aliter.

Sed mihi vel iuuenẽ vetulo ſtabilito decorem,
In noſtro ſtabilis vel ſit amore fides.

Aliter.

Sed rurſum effœtis aut vires artubus inde,
Viribus aut noſter non minuatur amor.

Aliter.

Sed iuuenē mēbris languentibus inde vigorē,
Pectore vel ne me languidiore colas.

Aliter.

Sed facito ꝓcul à me omnis, dea, ruga faceſſat,
Vel ſim cum rugis gratus, vt antè, tibi.

Aliter.

Sed ne artus patiare meos flaccêre ſenecta,
Aut flacceſcat amor ne mihi, diua, tuus.

Aliter.

Sed me (quum poßis) à triſtibus aſſere canis,
Vel, canū quāuis, aßere diua tuum.

Aliter.

Sed robur iuuenile mihi reuocato Cythere,
Vel tuus in vetulum fac reuocetur amor.

Aliter.

Sed mihi ſi frigent annoſo in corpore vires,
Mente ideo ne me frigidiore colas.

Aliter.

Sed fragiles annos viridi mutato iuuenta,
Aut ſerua infragilem tu mihi diua fidem.

Aliter.

Sed fac vt & vetulo ſāguis mihi feruidꝰ inſit,
Vel tuus ille minus feruidus haud ſit amor.

Aliter.

Florida ſed mihi tu vel tēpora redde iuuētæ,
Aut ſit amor florens, ceu fuit antè, tuus.

Aliter. (dor,

Sed mihi nūc redeat iuuenilis, Cypri, vel ar-
Flamma redardeſcat vel mihi, Cypri, tua.

Aliter.

Sed quanuis ſenio conceſſerit acrior ætas,
In noſtri maneas acris amore tamen.

Aliter.

Sed mihi ſi extinctꝰ per te nō redditur ardor,
Saltem ignem extingui ne patiare tuum.

Aliter.

Sed mea ſi prohibent iuuenari corpora cani,
Mutuus at ſaltem fac iuuenetur amor.

Aliter.

Sed ſi haud luxuriat pectus iuuenilibꝰ annis,
At tuus in vetulum luxurietur amor.

Aliter.

Sed ſi terga dedit mihi iam felicior ætas,
Ne tuus ille tamen det mihi terga fauor.

Aliter.

Diua, repubeſcam, (potes id præſtare) vel iſtā
Canitiem pubis dilige diua loco.

Aliter.

Sed mihi reſtituas quod ademit tarda ſenectꝰ,
Vel mihi diua tuus reſtituatur amor.

Aliter. (tus,

Sed mihi per te aliqua reparetur ab arte iuuē-
Sítve iuuenta oculis noſtra ſenecta tuis.

Aliter.

Sed mihi rugoſæ vel damna repende ſenectæ,
Aut noſtri hinc damnum ne patiatur amor.

Aliter.

Sed vel me reuoces æui melioris ad annos,
Aut aliud melius diua fuiſſe nega.

Aliter.

Verùm aut in florẽ redeat renouata ſenectus,
Aut ſenium floris ſit tibi diua loco.

Aliter.

Sed noſtræ quæſo pereunti obſiſte iuuentæ,
Vel me depereas nunc quoque diua ſenem.

Aliter.

Sed fac ne ſenium me totum mutet ab illo:
Mutetúrve mei nil in amore tibi.

Aliter.

Sed mihi vel triſtis curſum reuocato ſenectæ,
Vel currat noſter quo pede cœpit amor.

Aliter.

Sed me redde mihi, me redde prioribus annis:
Reddar amicitiæ vel Cytherea tuæ.

Aliter.

Sed facito cedat ne noſtra iuuenta ſenectæ:
Sítve hæc indicio par eadémque tuo.

Aliter.

Sed vegetos à te nũc quæſo reformer in annos,
Aut vegetos annos hos quoque diua puta.

Aliter.

Sed renoua rugis obducta ſenilibus ora,
Vel placeant ora hæc, ceu renouata, tibi.

Aliter.

Verùm aut depoſita rugoſæ pelle ſenectæ
Sim nouus, aut noſtro nil in amore noues.

Aliter.

Sed mihi præteritos niſi diua recolligis annos,
Ne tu præteriti temporis eſto memor.

Aliter.

Ora ſed aut pallor ne fœdet noſtra ſenilis,
Aut quæ fœda aliis, ſint, dea, pulchra tibi.

Aliter.

Sed me omni ſerues intactum labe ſenectæ,
Aut maneat nobis illabefactus amor.

Aliter.

Sed precor vt noſtro vel nil decedat amori,
Formæ aut decedat nil Cytherea meæ.

Aliter.

Sed mihi decrepito iuuenilia tempora redde,
Aut aliis ego ſim, non tibi, decrepitus.

Aliter.

Ora ſed ô fiant vel qualia noſtra fuere,
Ora vel hæc placeant qualiacunque tibi.

Aliter.

Canities ſed, diua, tuo nil obſtet amori,
Aut hanc canitiem diua fugato procul.

Aliter.

Sed vires curua quanuis frangente ſenecta,
Ne tua fracta mihi ſit Cytherea fides.

Aliter.

Priſtina ſed per te redeat mihi forma iuuentæ,
Priſtinus aut in me fac dea duret amor.

Aliter.

Sed ſim qualis erã quõdã iuuenilibus annis,
Aut in me vetulum ſis dea qualis eras.

Aliter.

Sed me deterior ſi canis inficit ætas,
Ne ſit deterior ſors in amore tuo.

Aliter.

Verùm artus ꝓhibe tardet mihi, diua, ſenectꝰ,
Vel ne tarda mei ſis in amore dea.

Aliter.

Sed ſenio ne me permittas, quæſo, grauari,
Aut mea ne tibi ſit, diua, ſenecta grauis.

Aliter.

Sed defeſſa licet mihi reddat mẽbra ſenectus,
Ne tamen ille tuus ſit dea feſſus amor.

Aliter.

Sed me redde Venus, quæſo, melioribus annis,
Aut illos annos finge manere mihi.

Aliter.

Sed ne diſpliceam vetulus tibi, néve ſen ectus
Inÿciat formæ nunc violenta manus.

Aliter.

Sed, licet aufugiat tibi quondã chara iuuẽtus,
Ne, mihi quã dederas, ſit fugitiua fides.

Aliter.

Sed quàm pulcher erã iuuenis, ſim nũc quoq; (pulcher:
Aut ſubeat ſenij pulchra iuuenta locum.

RESPONSVM IOVIS AD ALcæi Meſſenij epigramma, pag. 18,
Per P. S. Meliſſum.

Nec volo nec poſſum protendere mœnia cæli.
Haud tanti eſt vllus rex mihi, nullus erit.
Peruia ſint quãuis & terra fretúmq; Philippo,
Clauſa via eſt cæli: reſtat ad Orcon iter.

RESPONSVM AD EPIgramma incerti autoris quo damnantur ſecundæ nuptiæ, pag. 33,
Per Henr. Steph.

Ὅστις ἅπαξ γήμας, πάλι δεύτερα λέκτρα διώκει,
Οὐχ οὗτος μομφῆς ἄξιος οὐδεμιῆς.
Εἰ κακὴ ἡ προτέρη, τάχα δευτέρη οὐ κακὴ ἔσται·
Εἰ δ' ἀγαθή, ἀγαθὴν ἐλπίδα καὶ τότ' ἔχοι.

RESPONSVM LAT. in eandem ſententiam.

Imò equidẽ vxorem ducit quis iure ſecũdam,
Seu bona prima fuit, ſeu mala prima fuit.
Si mala, non talis forſan metuenda ſecunda:
Sin bona, ſperetur non minus iſta fore.

HENRICI STEPHANI ANnotationes in quoſdam epigrammatum præcedentium locos.

P.1, V.Κεῖνοι] Vocem τεχνάσαντες malui ſimpliciter de arte vtentibus intelligere, quàm de iis qui fraude ſeu dolo vtuntur: quòd meminiſſem alîus epigrãmatis in quo Ariſtodamas (cuius in eo fit mentio) itidem τέχνῃ opponit πλάτει σώματος, vt videre potes pag. 264 huius libri: vbi habes hunc pentametrum, Οὐ πλάτεϊ νικῶν σώματος, ἀλλὰ τέχνᾳ. quum alioqui admitteret hic verſus aliam vocem quæ magis propriè ſignificaret fraudem, ſiue dolum. Poterat enim claudi ita, ἀλλὰ δόλῳ. vel, ἀλλ' ἀπάτῃ. Quinetiam Plut. neutra iſtarum, nec alia eis ſimili, ſed illa ipſa τέχνης appellatione vſus eſt, eadem de re loquens in Lacon. Apophth. τοῖς παλαίουσι παιδοτρίβας οὐκ ἐφίσταναν οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἵνα μὴ τέχνης ἀλλ' ἀρετῆς ἡ φιλοτιμία γένηται. Quinetiam ſchol. Ariſtophanis, docens ἀτέχνως eſſe ἁπλῶς, ἄνευ τέχνης, addit, ſumptã eſſe ab athletis metaphorã, qui non vincũt τέχνῃ, ſed δυνάμει.

P.7, V.Ἀλλήλοις] Hæc verba εἰς ἔλεον in interpretatione ad verbum, reddidi Ad miſericordiam, vt Græca ſonant. Nec tamen aſſentior iis qui ſignificari putant Ad mouendam miſericordiam ſpectantibus, ſeu commiſerationem. ſed hunc eſſe iſtius verſus ſenſum ſuſpicor, Alterum alteri in præſtando miſericordiæ officio tribuere quod ipſi deerat. Vel, Sibi viciſſim ſuũ damnum rependere miſericordia. id eſt, officio quod à miſericordia proficiſcebatur. Meritò tamen videri poſſit aut aliter debuiſſe loqui autor epigrammatis ad illud ſignificã dum, aut alius ex his eius verbis ſenſus eſſe eliciendus. Sed nihil aliud in præſentia ſe offert. niſi velimus εἰς ἔλεον accipere pro δι' ἔλεον, aut ὑπ' ἐλέου, ſiue ἐλέῳ. Quòd ſi verſus admitteret ὅλον pro ἔλεον, cum parua quapiam mutatione, faceret pro hac lectione verſus vltimus epigrammatis quod tertium eſt ab hoc, in volumine Græco: vt idem eſſet ἐρανίσαι ἀλλήλοις τοὐλλιπὲς εἰς ὅλον, atque μερίσαι ἀλλήλοις τοὐλλιπὲς εἰς ὅλον.

P.11, V.Μή με] Quintus huius epigrãmatis verſus cum primo conſentire non videtur: quum primus prohibeat fieri quod quintus à nemine fieri poſſe dicit. Hinc accidit vt quidam primo verſui ſubeſſe ironiam crediderint: nonnulli, Ne me attollas è terra, putarint accipi pro Ne coneris me attollere è terra. Nec defuerunt qui μή με ἀνοχλήσῃς crediderint poſſe accipi pro οὐκ ἄν με ἀνοχλήσαις, id eſt οὐκ ἂν δύναιό με ἀνοχλῆσαι. Sed hoc fuerit particulæ μὴ vim afferre, meo quidem iudicio. Supereſt igitur vt aut viatoré hunc ex eorum numero excipi dicamus quorum poſtea fit mentio:

aut αἰσχυμάσαι poſſe accipi ſimpliciter pro Contrectare: quod fide apud me caret. Cæterùm quod ad λευγαλέης attinet in ſexto verſu, ei lubenter dederim interpretationem quæ noua quidem videri poſſit, ſed Heſychij tamen autoritate confirmari: nimirum λευγαλέης interpretando Vilis, id eſt εὐτελοῦς. vt Heſych. λευγαλέῳ exponit εὐτελεῖ. Tunc autem conuenient inter ſe γλυκὴ λευγαλέη & ἄνδρες ἐπιδανοί.

P. 52, V. Ὥσεν] Vocabulum τυραννοφόνος vel pro τὸν τύραννον φονεύσων, vel pro τὸν τύραννον φονεύσας (vt alibi paſſim) accipi poſſe videtur: vt videlicet cũ τυραννοφόνος ſubaudiatur vel γλυκνσόμενος vel γλυόμενος. Veriſimile eſt certè tyrãnum arcem habitaſſe, ſibi timentem à ſuis: ideóque exponere τυραννοφόνος γλυκνσόμενος videtur rationi conſentaneum. Si tamen quis malit τυραννοφόνος γλυόμενος, intelligetur hunc patrata cæde arcem conſcendiſſe, tanquam ſibi perfugium futuram. Et tunc in locum huius verſus, Qui ſcanſa occidit Clitonymus arce tyrannum, ſubſtituendus fuerit iſte, Conſcenſa occiſo Clitonymus arce tyranno.

P. 56, V. Δείματι] Quidã Μόσοϊν tradunt eſſe mariti nomen: quibus aſſentiri non poſſum, quum ſequentia repugnent. niſi dicamus φεύγουσαν referri non ſolùm ad προτόζυγα Κύπριν, ſed etiã ad Μόσοϊν. Sed quî hoc fieri poſſit non video. Exiſtimo igitur, Μόσοϊν puellæ à canibus diſcerptæ eſſe nomen: at Πετάλην, (quo illam nomine quidã dictam putarunt) eſſe matris eius nomen: ideóque genitiuo πικρογάμου talem dari debere interpretationem qualem dedi. Cæterùm vt hîc habemus, — ἣν δὲ γυναῖκα Ἐλπὶς ἰδεῖν, ἄφνως ἔσχομεν οὐδὲ νέκυν, ita lib. 3 clauditur his verbis quoddam epigramma, — ὅς σε κομίζων Ἐς γάμον, οὔτε κόρην ἤγαγεν, οὔτε νέκυν.

P. 58, V. Ἐλπίδα] Quidam εὔνους eſſe putant nominatiuum ſingularem, ego accuſ. pluralẽ. ideóque εὔνους ἔτευξα reddidi Propitias effeci. Siquidem nec de hoc verbo ἔτευξα illis aſſentior, interpretãtibus Poſui, Collocaui: cuius ſignificationis exẽplum deſidero.

P. 67, V. Ἐκ θοίνης] Solet ἐκ θοίνης reddi Poſt paſtum, ſiue Poſt paſcua. Quidam verò interpr. etiam Propter paſtum. At ego præpoſitionem ἐκ pro Ex hîc, vt paſſim, accipi exiſtimo, & dici hanc capellam ex cibo ſuo ſeu ex victu lucem oculorũ eſſe conſequutam, quòd illud ipſum quo veſcebatur, eius pupillam pupugerit.

P. 90, V. Χερν.] Videtur διερὸς πάγος hîc ſignificare eam partẽ ſaxi quæ madida erat, videlicet imam. ideóque verti, Quà lapis extabat aquis.

P. 94, V. Ἀλλὰ] Poſt πλέον interrogationis notam poſui, ne quis putaret hæc verba, τί δὲ τὸ πλέον, eam ſignificationem habere quam plerique illis tribuunt, propter ſequentem particulam εἰ. ex quibus ſunt ii qui interpretãtur Quid intereſt? &, Quid refert? Neq; enim τί πλέον ſiue τί τὸ πλέον, id ſonat, ſed quod Gallicè diceremus (& quidem reddendo aptiſſimè) *Quel*

auantage ay-ie en cela? Latinè, Quid hoc mihi prodeſt? vel, Quid commodi hinc percipio? Accipio autem εἰ τὸ φυλαχθὲν, &c. tāquam ſeparata: vt videlicet non dicamus τί τὸ πλέον εἰ τὸ φυλαχθὲν ὄλλυται, ſed poſt τὸ πλέον ſubaudiamus ex præcedētibus τὸ εἴργειν αὐτὸν λύκους. hoc ſenſu, Quid mihi prodeſt illum arcere lupos, & ita ſeruare gregem, ſi eum ſeruatum ipſemet poſtea vorat? Alioqui iungēdo τί τὸ πλέον cum εἰ, ea ſignificatione quam dixi his vocibus tribui, ita vertiſſē, nónne perinde eſt Seu cuſtos ſibi edat credita, ſiue lupus? Sed certè etiāſi iungeremus hæc verba cum εἰ, ac minimè ſubaudiremus illum infinitiuum, ſonarent potius, In vtro horum plus eſt commodi, ſiue, &c.

P. 95, V. Εἶπεν] Participio ἀναςήσων gratiam affert ambigua ſignificatio: propter quam additur particula καί. Sed illa ambiguitas minimè animaduerſa fuiſſe videtur. Ego in mea ad verbum interpretatione retinui quidem particulam illam, ſed quomodo Lucillius luderet in voce ἀναςήσων, minimè declaraui: ac certè haud ſcio an vllū inuenire quis poſſit vocabulum Latinum quod in eadem ambiguitate ei reſpondeat. Dicitur enim ἀνιςάναι non ſolùm qui excitat mortuum, ſed & qui ægrotum è lecto excitat, ſiue ſuſcitat, ſi ita loqui licet: quum alioqui dicatur potius, Excitare ſomno, ſiue è ſomno, aut Suſcitare. Paſſiua quidem vox ἀνίςαςθαι de ægroto dicta, reddi poſſit Releuari: ex hoc Naſonis verſu, Nō eſt in medico ſemper releuetur vt æger. quo planè modo dicimus Gallicè *Releué de maladie*. Huc autem pertinet & quod dicunt Latini, Aſſurgere è morbo. Ita enim & Liuius & Tacitus loquuti ſunt. At cum verbo Excitari magis conuenit διεγείρεσθαι, quum de ægroto & ipſum vſurpatur. vt pag. 157, Ψηφίζων δ᾽ ἀνέκειτο πόσιν δίψος διεγερθεὶς Τηθῦς μυδοῦ. pro quo διεγερθεὶς ſtatim pòſt dicit ὕπνου διαπωθῆ.

P. 101, V. Τηλόθε] Poſſit fortaſſe βαρύςονος referri & ad κεραυνός. vt ita interpungatur, Τηλόθε γὰρ λίθος εἷς σε, βαρύςονος οἷα κεραυνός. Videmus certè & θάλασσαν appellari βαρύςονον, tribuíque illi ςοναχὰς, vt pag. 277.

V. Οὐ θρηνῶ] In mea ad verbum interpretatione lectionem ſequutus ſum quam hîc habes, admonens tamen & de altera: at in meo carmine ab ea diſceſſi, meámq; coniecturam ſequi malui, id eſt lectionem ab ea profectam. quippe quæ cum leui mutatione ſententiam exhibeat multo magis rationi conſentaneam. Adde quòd particula ἐπεὶ ita traiecta, exemplo nō caret. Denique pro Οὐ θρηνῶ σε λάγυνε τὸν ὀλβιστῆρα τεκοῦσαν Βάκχον. ἐπεὶ Σεμέλη καὶ σὺ πέπονθας ἴσα, perſuaſum habeo legendum eſſe, Οὐ θρηνῶ σε λάγυνε· τὸν ὀλβιστῆρα τεκοῦσα Βάκχον ἐπεὶ Σεμέλη καὶ σὺ πέπονθας ἴσα. quos verſus his Latinis expreſſi, penè verbum verbo reddens, Chara lagena ego te non lugeo. nam parienti Sors Bromium Semelæ, ſors eadémq; tibi. Vide tamen an ita malis, Chara lagena ego te nō lugeo. quod tibi nanque Contigit, &

matri contigit id Bromij.

P.103, V. Χήρων] De hoc vocabulo varijs coniecturis diſceptatum fuit. Quidam enim in χηρῶν mutauerunt, vt eo ſignificaretur Priuans. (ſed & illud ipſum χήρων, habens accentum in priore, quidam ita poſſe accipi putarũt, haud ſcio quídnam cogitãtes) Alij χείρον, aut κείρων, aut etiam κηρῶν, ſignificans Parcarum, pro eo poſſe reponi exiſtimarunt. Sed κείρων parum placet: at cum κηρῶν non video quæ ſtructura orationis eſſe queat. niſi fortè qui ita legi poſſe crediderunt, cum παύεται iungi voluerunt. At verò legendo χείρων, expoſuerunt quidam, Deterior, Antagora videlicet. Ego in illa mea ſententia permaneo, (& permanebo, donec aliqua coniectura ad aures peruenerit, quæ mihi magis quàm ſuperiores arrideat) ſiue Χείρων germana ſit ſcriptura, ſiue alia reponi debeat, autorem epigrammatis hîc poſuiſſe nomen alicuius quem hoc epigrammate compellat.

P.108, V. Ὀλκάδα] Legerim lubentius εἴγε, quòd proximè præcedat τῇ. Fuerit autẽ εἰ pro ἐπεὶ, vt ſæpe. Hanc porrò lectionem ſequendo, reponi in meo carmine poterit Si pro Quam, abſque alia mutatione: hoc modo, —pelagi ſi ſæua procella Proſequitur terra non minus ac pelago?

P.110, V. Me carinã] Ita reddendo ἄρτι πηγνυμένην, conueniet cum ἀρτιπαγῆ, quod habes initio epigrammatis, pag. 108. Sed fortaſſe rectius interpretabimur, Quæ adhuc compingebar. Quam interpretationem potius ſequutus ſum in meo carmine, quum dixi, Me fabri è manibus rapuere. Talem certè vſum particulæ ἄρτι habes infrà, p. 117, ἰδὼν τέφρης ἄρτι κυλιόμενον.

V. Τίπτε] Vocem ἁλώσιμον non debemus exiſtimare eum hîc vſum habere quem terminatio præ ſe fert, vt videlicet ſignificet Expugnabilem: ſed potius ſonare Expugnatam. Id enim ſignificare oſtẽdunt ſequentia, Βορέης μ' ἐδίωξεν ἐν χθονί. Ac certè iſte vſus nominis hanc terminationem habentis non omnino mihi nouus eſt: quippe qui eius exẽplum aut in hoc ipſo aut in ſimili vocabulo alicubi mihi occurriſſe meminerim. Videmus tamen cæteros ita reddidiſſe acſi vulgarem vſum haberet. Quidã enim Expugnabilis, alius Superabilis, alius Vincibilis eſt interpretatus. Sic verò in proſa redditum fuit etiã, Quæ expugnari poteram, item Captu facilem. Ego in meo carmine mediam quandam interpretationis viam tenui: quæ enim dicit ſe adeò vẽtis eſſe obnoxiam, poteſt intelligi non ſolùm expugnabilis eſſe, ſed & iã expugnata fuiſſe. Poteris tamẽ, ſi malis, ita mutare illum verſum, Cur ego, quam venti iam expugnauere procellæ. Vel ſic, Cur ego, quam venti iam expugnauere furentes.

P.112, V. Χέρσῳ] Verti ἐλπίδα timorẽ: & in carmine Quod timui: tum quòd extet & alibi hic vſus huius nominis ἐλπὶς, vt docui in meo Græcæ linguæ Theſauro, (ſic certè Virgilius non ſemel Sperare pro Timere dixit) tum quòd aptiſſimus ex hac interpretatione eliciatur

ſenſus: nimirum hic, Exprobrãs terræ eum caſum ſiue eam calamitatem quam à mari timui. Vel, Accuſans terram de ea calamitate, &c. Quod enim fuit illi nõ à terra ſed à mari timẽdum, paſſa eſt contrà non à mari, ſed à terra. Brodæus tamen, vir magno iudicio magnáque doctrina præditus, aliũ ſenſum affert, nullam huius mentionẽ faciẽs. vt videlicet τὴν πελάγευς ἐλπίδα μεμφομένη dicat, quòd à mari defenſa non ſit, vt ſperabat. Tũc autẽ χέρσῳ ſignificabit Apud terrã: hoc modo, Cõquerẽs apud terram de ſpe maris, quòd videlicet ea me fruſtrata ſit. Fuerit porrò intelligenda ſpes aquatum maris, quæ extincturæ eſſent ignem quo correpta erat. Ita certè Brodæum intellexiſſe arbitror: pro quo videri poſſunt facere vltimi ſequentium epigrammatum verſus, ſiue potius eorum clauſulæ. Sed & alia expoſitio mihi in mentem venit, quæ accuſatiuo ἐλπίδα vulgarẽ ſignificationem relinquet: hoc modo, Apud terram conquerens de ſpe maris: id eſt, conquerendo expoſcens auxilium id quod mihi à mari ſperandum fuiſſet, ſi in eo me corripi cõtigiſſet. Atque hanc etiam expoſitionem ſequẽdo, accuſatiuus ἐλπίδα ſignificabit quod vocat ali⁹ autor poſtea ὑδάτων συμμαχίην. Sed talẽ participij μεμφομένη expoſitionẽ nõnihil violẽtiæ videri habere fateor: quum accipiendo ἐλπίδα pro timore, nulla omnino vis ſignificationi eius afferatur.

P. 116, V. Ἄλλων] Hoc dicit reſpiciẽs ad ebrios, qui titubãt. Ideóque multo etiam minus quàm in illo proximè præcedente loco, Brodæum ſequi velim: qui exponit, Aliis arboribus euerſis, aut certè ſe inclinãtibus. Itidémque Obſopœus ante illum expoſuerat: quem locum hunc non intellexiſſe, minus miror. Illud verò ὀλλυμένη δ' ἔζησα, malui reddere Mors vitam dedit hæc, quàm vti participio præt. Mortua: quum ὀλλυμένη ſit præſẽs. Perinde enim eſt acſi diceret, Inter moriendũ vitam cõſequuta ſum, ſiue, dum morerer. Ideóque ſi mutãda ſit illa mea interpretatio, & omnino verbum verbo reddendúm, non dixerim Mortua, ſed Moriens: hoc modo, Sic moriens vixi. Perinde certè eſt acſi diceret, Perieram niſi periiſſem: vt Themiſtoclem de ſe & filiis dixiſſe legimus, Perieramus niſi periiſſemus.

P. 121, V. Ἀρμονίης] In carmine quo hæc interpretor, ſingulas propoſitiones (vt ita dicam) interrogatiuè extuli: quo certè modo Græca legere malim, vtpote addente aliquid gratiæ interrogatione. ſic videlicet, Ἁρμονίης ἱερὸν φήσεις γάμον; ἀλλ' ἀθέμιτον, &c. Itidem, λέξεις Ἀντιγόνην ὁσίην; Eodémque pacto in ſequentibus. Hoc quoque ſilentio non prætereundum cenſui, videri mihi ſcribendũ ἀθέμιτος, vt videlicet conueniat huius reſponſionis forma cum proximè ſequente, quę non per accuſatiuum effertur, (tãquam repetendum ſit verbum) ſed per nominatiuũ. Habetur enim ἀλλὰ κασίγνητοι μιαρώτατοι, non autẽ, ἀλλὰ κασιγνήτους μιαρωτάτους. quum tamen facilè potuerit autor epigrammatis pro accuſat.

μιαρωτάτους vti alio qui verſum ingreſſus fuiſſet: ſi accuſatiuo vti libuiſſet. Porro vt ſubauditur *ἐγένοντο* cum *κασίγνητοι μιαρώτατοι*, & *ἐγένετο* cum *Ἀθάμας τλήμων*: ſic cum *ἀθέμιτος* commodiſſimè ſubaudiemus hoc ipſum *ἐγένετο*.

P.138, V. *Ζητεῖς*] Malui reddere ad verbum hunc verſum, quàm addere ſubſtantiuum Pretio cum Quo, vt cæteri omnes addiderunt: quum tamé in Græco nec *τιμῆς*, nec aliud addatur. Ac profectò maior gratia videtur ſubeſſe illi *τίνος* ſine adiectione. Non ignoro tamen videri poſſe, vel ex ſequéte verbo *τιμήσομεν*, relinqui ſubaudiendum illud ſubſtantiuum cum *τίνος*.

P.140, V. *Οὐδ᾽*] Animaduertenda eſt vis particulæ *οὐδὲ* hoc loco. quam qui non conſiderarunt, ita reddiderunt acſi legeretur *οὐκ*. Egò certè ad eam exprimendam vſus ſum particula Vel: ita reddens hunc verſum, Haud ſimilem vel in his exprimit effigié. Sonat enim, ad verbum, Ne in filiis quidem quicquam ſimile habet. Perinde eſt autem acſi diceret, Non ſolùm nihil ſimile habent imagines quas pingit, eóſque vultus non repræſentant quos ille ſua arte effingit, ſed ne in liberis quidem effigiem ſuam repræſentare poteſt. Atque vt hîc legis *ὅμοιον*, ita pag. 137, *ὁμοιοτάτην*, in eadem re, *Πλὴν τοῦ Μηνοδότου πᾶσιν ὁμοιοτάτην*, videlicet *εἰκόνα*.

P.146, V. *Ζωὴν*] Pro *αὐτ᾽ ἀκοῆς* dixi in carmine, Dum negat auditum: at in interpretatione quæ eſt ad verbum, dixi, Loco auditús. Quod ſi impropriè dicitur, idem certè & de Græcis verbis iudicare poſſit aliquis, quæ ſonant Pro auditu. quum ſignificetur, Vt rependeret ſiue penſaret damnum quo ille afficiebatur in eo quòd auditu carebat. Malim igitur ita epigramma meum claudere, -- ſed æui (Penſet vt hoc damnum) prorogat illa dies. Cæterùm quòd quidam *περισσοτέρην ζωὴν* putant poſſe ſignificare Vitam potiorem, auditu videlicet, in eo illis nullo pacto aſſentior. Quũ enim dicat reliquos mortuos fuiſſe, ipſo manente ſuperſtite, manifeſtum eſt intelligi *ζωὴν περισσοτέρην*, vitam longiorem quàm illis.

P.153, V. *Πίσσα*] Quidam *πιστὴν* & *ἀπιστοτέρην* interpr. paſſiué: vt ſignificetur, ei cui fortaſſe ſeruata fides fuiſſet à mari, non fuiſſe ſeruatam à terra. Sed non video cur ab altero vulgari vſu horum vocabulorũ nobis hîc diſcedendum ſit, quum valde idoneam ex ijs ſententiam & loco valde conuenientem elicere poſſimus. Nauis enim quæ perit, fidé non ſeruat vectoribus, qui ſe eius fidei cõmiſerunt, ſeu crediderunt: (vt dicit Flaccus, nauim compellans, — quæ tibi creditum Debes Virgilium: finibus Atticis Reddas incolumem precor) Sed quomodo *γαίῃ ἀπιστοτέρην*? quia fruſtrãdo ſpé eorum qui ipſam in terra fabricabantur ad nauigationis vſum, fidem quodammodo datam fefellit.

P.192, V. *Μυρόμενος*] Pro *πρασῶν* putet quis fortaſſe reponendum hîc *διασῶν*, ex illo verſu qui habetur paulo antè, *ὧντε*

Λυκάμβεω Νηῦς μία σοὶ διστὰς ἤγαγε θυγατέρας. Sed vtraque lectio intacta relinqui debet, quũ vterque numerus ſuos autores habeat. licet Horatius vnius filiæ duntaxat meminerit: ſcribens, Nec ſocerum quærit quẽ verſibus oblinat atris, Nec ſponſæ laqueum famoſo carmine nectit.

P.193, V. Βαίντες] Licet reponere auſus non ſim βαίντ' ἐς pro βαίντες, non dubito tamen quin genuina ſit hæc lectio. Multo enim tolerabilior eſſe videtur defectus copulatiuæ particulæ inter βαίντα & ἐπιβωσάμενοι, quàm defectus præpoſitionis inter βαίντα & accuſatiuũ. Ideo lectionem illam in vtraque interpretatione ſequi minimè dubitaui.

P.217, V. Εἶπε] Polit. legit πλῆσον ἀρούρας. vertit enim, Imple, inquit, Iuppiter, arua. Nõ video tamen quomodo conuenire hæc lectio poſſit.

P.232, V. Αὔλακι] Scripſi τετρυμένον pro τετειμμένον: quòd itidem habeamus ſuprà Γήραϊ καὶ πενίῃ τετρυμένος. In ſecundo autem verſu legendum eſt Ἄλκων potius quàm ἕλκων: quũ alioqui deſit nominatiuus verbo ἤγαγε.

P.241, V. Χειρὸς] Ex hac lectione nullum elici poſſe ſenſum exiſtimo. At legendo χεῖρας ἀεργηλὰς παῖδα, manifeſtus eſt, & loco aptus, meo quidem iudicio. Extant certè huius lectionis reliquiæ in accuſatiuo παῖδε. quod quum nõ animaduerteret Brodæus, mutandum cenſuit in genitiuum παιδὸς, vt videlicet conuenire poſſet cum χειρὸς & ἀεργηλᾶς.

P.250, V. Τρηχὺ] Hæc verba, γενέτης δ' οὔτε τὶς, οὔτε τίνος, videntur per parentheſin poſita eſſe, & eius nota debere includi. vt videlicet perinde ſit acſi diceretur, Taceo de patre: quippe qui omnino ignoretur. Addit autem οὔτε τίνος, quòd ſolerent, quum dixiſſent quis eſſet aliquis, ſtatim addere cuius eſſet filius. At Vrſinus Velius quomodo hæc verba intellexerit, non facilè quis dixerit: ita enim interpretatur, —genitor nemo, nec alterius?

P.251, V. Ἔν τις] Ita ſcribendum eſt, non ἕν. Iungitur enim ἐν cum χεέτω, & fit ἐγχεέτω.

P.263, V. Ἧς αὖ] Mendoſam eſſe hanc lectionem, manifeſtiſſimum cuiuis eſſe poteſt. an autem reponi debeat ἢ σεῦ, vt repoſui, aliorum eſto iudicium. conuenire certè videtur hæc lectio. Cæterùm videndum eſt ánnon verbum ἴσκω accipi poſſit pro Puto, ſicut ἐπίσταμαι apud Herodotum hac in ſignificatione memini me legere.

LOCI QVIDAM ANIMADVERſione digni in præcedentibus diuerſorum interpretationibus, præſertim quod ad quantitatẽ ſyllabarum attinet.

Pag. 24, in verſione Vidonis Baldi, *Semianimis miles tranſfixus vndique telis*, videtur deeſſe *&* poſt *trāſfixus*.

P. 33, *perpenſis hæc ritè duobus*, pro *hæc* legendum *his*.

P. 99 Obſopæus primam ſyllabā in *Crebrò* corripuit, quum ſit longa natura.

P. 105, Idem produxit vltimam in *ita*.

P. 123, Greg. Gyraldus vltimam in *niſi* poſuit abſque eliſione, ſequente vocali.

P. 129, Morus & Luſcinius corripuerunt primam ſyll. in *Pulices*, contra veterum autoritatem: moti (vt arbitror) illo carmine, cuius initium *Parue pulex*, &c.

P. 133, Cornarius corripuit priorem ſyllabam in *lina*, ſequutus Græcæ vocis quantitatem.

P. 144, *Verſus & alter quæ habet*. Soterus falſò credidit verſum poſſe admittere *quæ*, licet alioqui orationis ſtructura id poſtulet. Idem alia multa minimè ferenda ſibi permittit.

P. 148, Idem Soterus vltimam in *fruſtrà* corripuit.

P. 163, Cornarius primam in *dedecus* corripuit. Ibidem Obſopœus primam corripuit in *nequaquam*.

P. 169, in Cornarii verſione *audet Achiuus*, ſupple *iniquam*.

P. 179, Obſopœus priorem in *linum* corripuit, vt & Cornarius, ſequutus Græci vocabuli quantitatem.

P. 244, in verſ. Luſcinii, *Nigra licet ſit vſque*, deeſt ſyllaba inter *ſit* & *vſque*.

P. 258, Morus vltimam in *feré* corripuit.

QVAEDAM A P. SCH. MELISSO mutata in epigrammatis à ſe verſis.

P.6. *Orbibus infectis*] pro *infectis* poteſt & legi *aſtrictis.*

P.[illegible]. Diſtichum *Offendis geminos* &c. dele, & repone,

Ambobus grauis es, Phœbo Ditique: quòd illum
Cernis adhuc, & ab hoc quòd diuturnus abes.

P.11. Diſtichum hoc cuius initium *Occidit natum*, ſic mutare libuit,

Ipſa parens natum nixus oblita peremit,
Cæſis qui ſociis liquerat arma fugax.

P.24. V. *Rapta*] Si cui minus placet συνεκφώνησις illa in dictione *aciei*, pro *vexilla* legat *ſigna.*

P.43. Pentametrum *Qui quanuis* &c. vnà cum diſticho ſequente dele, & ſcribe,

Spirabat tacitas mutus at ille minas.
Nam ſimul os tetigit, ſimul oſſe reſultat, & vltor
Autori iactus lumen vtrunque fodit.

P.47. ſic diſtingue, *Miſer ô miſer, omnes Dicere:*

P.48. *Quum niger*] pro *ætherio* lege *illuſtri.*

P.57. pro *Zonæ* legi poteſt *ceſti.*

P.58. lege *Queis bene res cedunt, his cuncta eſt perbreuis ætas.*

P.73. pro *óbque volubile malum*, repone, *ob fataléque pomum.*

P.76. V. *Hinnulus*] pro *immedicabile* ſcribe *exitiabile.*

P.89. pro *ſeruat* pone *exaudit.* Item in pentametro pro *ſed quoque ſæpe* lege *ſaluat & ipſa.*

P.143. pro *Quare grammatico* lege *Ad quod gramm.*

P.161. pro *Imbellis timidis inſident*, lege *Inſident timidis imbellis turba.*

P.162. pro *rediiſti* lege *fugiſti.*

EIVSDEM P. SCH. ME-
liſſi epigramma,
Ad Henr. Stephanum.

Vertimus è florum Græcis epigrammata libris
  Cenſuram, Stephane, en iuſſa ſubire tuam.
Si mētem, ſi verba minus, quàm mēte ferebā,
  Expreſſi dextrè, mens mihi verba dedit.
Adde quòd inſolitis hæc curritur area mānis:
  Errato venia eſt danda benigna meo.
Tāgitur haud ſemper certa ſcopus ipſe ſagitta,
  Fruſtrat & Eleos meta curulis equos.

ALII LOCI EMENDANDI,
in epigr. Latinè redditis.

P.75.V.*Munere*] Lege, *nunc rapit vber et*. Vel ita verſum vltimum & finem præcedentis muta,

-rapiente mamilla
Vitam quam ventris munere nuper habet.

Aut totum diſtichum in hunc modum,

Contigit hinnuleo mors ergo vicaria: quòdque
Venter ei dederat, ſæua mamilla rapit.

P. 84.V. *Aetus*] Repone *AEetus*.

P.93.V.trum] Scribe, patraueris.

P.96. V. ΤΟΥ] Legendum eſt ἀεὶ νοσοῦντας.

P.113.Duobus primis verſibus ſubiunge iſtos,

Hinc nata, hinc pereo: nunc ſummo littore prona
In ſimulo terræ quos dabat vnda metus.

P.116.V. Χείμασι] Repone Χείματι.

P.139. V.*Nempe*]Scribe, *-dignus & iſte*
Igne ſuo eſt, lymphis dignus & ille ſuis.

P. 156. V. *Nanque*]Poſt *licetur* dele interpunctionis notam.

P.157.V. *Sed*]Ita ſcribe hunc verſum, *Sed pheretri plorat quinque minas pretium.*

P.171. V. *Dard.*Repone *Graiugenum ſoboli.*

P. 188.V. *Ex agro*] Siquẽ offendat quæ fit hoc in verſu συνίζησις, (quãuis exemplo non carens) eum ita mutare poterit,

Me pelagi ad campos Eteoclem traxit ab aruis.

Vel hoc modo,

Me maris ad fluctus Eteoclem illexit agreſtem.

Vel ita,

Ex agro ad ſalſas Eteoclea me trahit vndas.

Vel ſic, vtrunque verſum mutando,

Me rure æquoreas Eteoclea traxit ad vndas
Merce peregrina ſpes mihi facta lucri.

Vel ſic,

Me Triton ab agris Eteoclem traxit ad æquor,
Dum volo mercator lucra marina ſequi.

P.231. V.quinquag.] Pro *quinquaginta & vnam interpretationes*, repone, *centum & quinque interpreta-*

ἔσονες. quæ enim ſunt à quinquageſima prima, additæ poſtea fuerunt.

P.231.V.Αὔλακι] Scribe πεχευμένον.

P.303. pro P.251, lege P.262.

INDEX TITVLORVM
Anthologiæ ex quibus excerpta fuerunt epigrammata.

EX LIBRO I.

Titulo *εἰς ἀγῶνας*, id eſt, In certamina. pag.1.

Tit. *εἰς ἄμπελον*. i. In vitem. p.3.

Tit. *εἰς ἀναπήρους*. i. In mutilatos. p.7.

Tit. *εἰς ἀνδρείαν καὶ ἀνδρείους*. i. In fortitudinem, & fortes viros. p.10.

Tit. *εἰς ἀσεβεῖς*. i. In impios. p.37.

Tit. *εἰς ἀσώτους*. i. In prodigos. p.38.

Tit. *εἰς αὐτάρκειαν*. i. In virtutē qua fit vt rebus noſtris contenti ſimus, vel, iis quæ frugalitati ſatis eſſe poſſunt. p.31.

Tit. *εἰς γάμον*. i. In nuptias. p.33.

Tit. *εἰς γῆρας*. i. In ſenectutem. p.36.

Tit. *εἰς δένδρα*. i. In arbores. p.37.

Tit. *εἰς δίκην*. i. In vltionem diuinam. p.41.

Tit. *εἰς δυσπραγίαν*. i. In infelicitatem. p.54.

Tit. *εἰς ἐλπίδα*. i. In ſpem. p.58.

Tit. *εἰς ἔρωτα*. i. In amorem. p.59.

Tit. *εἰς εὐσέβειαν*. i. In pietatem. p.65.

Tit. *εἰς εὐτυχίαν*. i. In felicitatem. p.67.

Tit. *εἰς εὐχαρίστους καὶ ἀχαρίστους*. i. In gratos & ingratos. p.68.

Tit. *εἰς εὐχήν*. i. In preces, ſeu In vota. p.73.

Tit.εἰς ζῶα.i.In animantia. p.74.
Tit.εἰς θάλασσαν.i.In mare. p.90.
Tit.εἰς θάνατον.i.In mortem. p.91.
Tit.εἰς θεούς.i.In deos. p.93.
Tit.εἰς ἰατρούς.i.In medicos. p.95.
Tit.εἰς κόλακας.i.In adulatores. p.97.
Tit.εἰς μετριότητα.i.In mediocritatem. p.99.
Tit.εἰς μυστήριον.i.In arcanum. p.100.
Tit.εἰς ναυάγιον.i.In naufragium. p.101.
Tit.εἰς ναυτιλίαν.i.In nauigationem. p.104.
Tit.εἰς νῆας.i.In naues: p.106.
Tit.εἰς οἶνον.i.In vinum. p.116.
Tit.εἰς πηγάς.i.In fontes. p.118.
Tit.εἰς πόλεις.i.In vrbes. p.121.
Tit.εἰς τύχην.i.In fortunam. p.122.
Tit.εἰς φιλαργύρους.i.In auaros. p.124.
Tit.εἰς φιλίαν.i.In amicitiam. p.126.
Tit.εἰς φρόνησιν.i.In prudentiam. p.127.

EX LIBRO II.

Titulo εἰς ἀνοήτους,id eſt,In ſtultos. pag.128.
Tit.εἰς γραμματικούς.i.In grammaticos. p.129.
Tit.εἰς δειλούς.i.In meticuloſos. p.130.
Tit.εἰς δυσειδεῖς.i.In deformes. p.132.
Tit.εἰς δυσώδεις.i.In malè olentes. p.137.
Tit.εἰς ζωγράφους.i.In pictores. ibidem.
Tit.εἰς ἰατρούς.i.In medicos. p.141.
Tit.εἰς κιθαρῳδούς.i.In citharœdos. p.145.
Tit.εἰς κουρέας.i.In tonſores. p.147.
Tit.εἰς λεπτούς.i.In graciles. p.148.
Tit.εἰς ὀκνηρούς.i.In pigros. p.150.
Tit.εἰς πλοῖα.i.In nauigia. p.152.
Tit.εἰς ποιητάς.i.In poetas. p.151.
Tit.εἰς πονηρούς.i.In improbos. p.153.
Tit.εἰς φειδωλούς.i.In parcos. p.154.

Tit. εἰς φθονεροὺς. i. In inuidos. p.159.

EX LIBRO III.

Titulo εἰς ἁλιέας, id eſt, In piſcatores. p.157.
Tit. εἰς ἀνδρείους. i. In viros fortes. p.160.
Tit. εἰς ἄνδρας οὐκ ἐπισήμους. i. In viros non inſignes. p.163.
Tit. εἰς γέροντας. i. In ſenes. p.166.
Tit. εἰς ἥρωας. i. In heroas. p.167.
Tit. εἰς ναυαγήσαντας. i. In eos qui naufragium paſſi ſunt. p.171.
Tit. εἰς νέους καὶ νέας. i. In iuuenes. p.189.
Tit. εἰς ποιητάς. i. In poetas. p.190.
Tit. εἰς φιλοσόφους. i. In philoſophos. p.195.

EX LIBRO IIII.

Titulo εἰς εἰκόνας γυναικῶν, id eſt, In ſimulachra mulierum. p.259.
Tit. εἰ ἀγάλματα ζώων. i. In ſimulachra animantium. p.197.
Tit. εἰς εἰκόνας ἀρχαίων καὶ ἡρώων τινῶν. i. In imagines veterum, & heroum quorundam. p.207.
Tit. εἰς ἡρωΐδας. i. In heroidas, ſeu heroinas. p.208.
Tit. εἰς θεῶν καὶ θεαινῶν ἀγάλματα. i. In deorum & dearū ſimulachra. p.211.
Tit. εἰς λουτρόν. i. In lauacrum, ſeu balneum. p.220.
Tit. εἰς οἴκους. i. In domos. p.224.
Tit. εἰς ποιητάς. i. In poetas. p.225.
Tit. εἰς φιλοσόφους. i. In philoſophos. p.227

EX LIBRO VI.

Titulo εἰς τὰ ἀπὸ ἁλιέων ἀναθήματα, id eſt, In donaria à piſcatoribus data. p.228.
Tit. ἀπὸ γερόντων. i. A ſenibus. p.230.

Tit.ἀπὸ γεωργῶν.i.Ab agricolis. p.231.
Tit.ἀπὸ γυναικῶν.i.A mulieribus. p.233.
Tit.θηρῶν.i. Ferarum. Id eſt, In donaria ex ferarum exuuiis. p.236.
Tit. ἀπὸ κιθαρῳδῶν.i.A citharœdis. p.239.
Tit.ἀπὸ ναυτῶν.i.A nautis. p.240.
Tit.ἀπὸ ποιμένων.i.A paſtoribus. p.241.

At LIBER VII in varios titulos nõ diuiditur, vtpote cuius vnum & idem ſit argumentum, idque ex vnoquoque epigrammate ſatis manifeſtum.

Quæ autem his ſubiuncta ſunt epigrammata, ſuis ſingula titulis inſerenda, ea, magna ex parte, ſunt extra ſelectorum epigrammatum numerum, & ex meo libello excerpta qui carmina Lyricorum habet.

This binding has bee
soil. Fiebing's Sac
cotton swabs followe
with a cloth. OCT